

27.03.2014. u 12.35h

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Poštovani poslanici 25. saziva Skupštine Crne Gore, poštovani predsjedniče Vlade i članovi 40. Vlade Crne Gore, **otvaram četvrtu posebnu šednicu prvog redovnog proljećnog zasijedanja u 2014. godini.**

Posebna šednica je premijerski sat, a poslije toga poslanička pitanja. Dobili smo pitanja od šest klubova i po već starom dobrom redu. Prvo i najteže pitanje će postaviti kolega Simović. Izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedniče Skupštine. Hvala u ime kvalifikacije težine pitanja. Predlažem da o tome svoj sud da predsjednik Vlade kome će to pitanje biti upućeno.

U ime poslaničkog Kluba Demokratske partije socijalista, postavljam pitanje:

Gospodine predsjedniče Vlade, koje aktivnosti Vlada sprovodi u cilju daljeg jačanja vladavine prava i borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije imajući u vidu da su ova pitanja, prije svega, stalna potreba našeg društva, u interesu svih naših građana i važan prioritet Crne Gore u Evropskoj agendi i završnim koracima na putu Crne Gore ka evropskom članstvu ka NATO-u.

Obrazloženje - 2013. godinu obilježila je posvećenost Vlade očuvanju makro ekonomske stabilnosti, smanjivanju budžetskog deficita, povećanju fiskalne discipline i rastu ekonomije. Ovih dana smo čuli zvanični podatak od Monstata od 3,5%. Na tim poljima postignuti su značajni rezultati, a ono što posebno ohrabruje je da se taj trend nastavlja i u prvim mjesecima ove godine.

Otvaranjem pregovora sa Crnom Gorom, decembra 2013. godine, u ključnim poglavljima za oblast vladavine prava 23 i 24 Evropska unija je poslala jasnu potvrdu i priznanje za dosadašnje reforme učinjene u Crnoj Gori.

Sigurni smo da ćemo posvećenim i odgovornim radom nadležnih državnih institucija odgovoriti svim izazovima i ispuniti strateške ciljeve na unutrašnjem i na integracionom planu .

Demokratska partija socijalista će i dalje, u skladu sa svojom pozicijom najjačeg, i najodgovornijeg političkog subjekta biti glavni pokretač i nosilac daljih reformskih iskoraka. Takođe, svjedoci smo brojnih pokušaja da se dovede u sumnju snaga države, da se odgovori obavezama na ovom planu. Proizvodi se atmosfera osjećaja nesigurnosti. Svjedoci smo ponovljenih eksplozija, zapaljenih automobila, napada na novinske kuće i novinare, upada u privatne kuće u izbornom danu, i otimanja lične imovine uz zastrašivanje po nacionalnoj osnovi.

Kreira se ambijent u kojem se želi razviti nepovjerenje prema institucijama, vodi se otkestrirana dnevna kampanja u cilju njihove kompromitacije. I sve to kao združena akcija pojedinih političkih subjekata u saradnji sa pojedinim nevladinim organizacijama koje su, u suštini, anti vladine organizacije i uz medijsku podršku takozvanih nezavisnih medija.

Imaju li institucije sistema mehanizme i instrumente da u ovakvim slučajevima reaguju efikasnije, da se ne bi podsticao utisak opšteg nereda kakav kreatori ovakvih slučajeva žele da stvore kako bi iz toga za sebe izvukli korist. Korist za sebe ali na štetu svih građana Crne Gore. Cilj i cijena ovog destruktivnog djelovanja je nanošenje štete Crnoj Gori na unutrašnjem i na međunarodnom planu. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Simoviću.
Predsjedniče Vlade, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Poštovani predsjedniče Parlamenta, gospodo poslanici, poštovani gospodine Simoviću, hvala vam na pitanju koje je veoma inspirativno i koje, saglasan sam sa vama, predstavlja najvažnije pitanje Vladine, a usuđujem se reći ukupne državne politike Crne Gore za 2014. godinu .

Prije nego što učinim nekoliko komentara u odnosu na osnovne ocjene koje ste iznijeli obrazlažući vaše pitanje dozvolite da se složim sa vašom ocjenom da smo 2013. godinu, vjerujem, dobro iskoristili zahvaljujući ipak efektivnim naporima Vlade Crne Gore na planu konsolidacije javnih finansija i pospješivanje ekonomskog rasta.

Podsjetiću vas da smo na kraju 2012. godine prilikom izbora Vlade upravo to promovisali kao prioritetni cilj vladine politike, logično je da smo tome dominantno bili posvećeni tokom čitave 2013. godine. Rezultate toga znate. Pominjani su više puta ovdje. Ne želim zadržavati sada vašu pažnju, želim samo podsjetiti da smo ubrali 120 miliona eura javnih prihoda više u odnosu na prethodnu godinu i da smo po prvi put smanjili poreski dug time i doprinijeli suzbijanju sive ekonomije, da smo smanjili deficit i smanjili potrebu za zaduživanjem, ali paralelno sa tim i pospješili pripremu najvažnijih investicionih i razvojnih projekata u čiju se realizaciju ušlo prvih mjeseci 2014. godine i to je osnov mog optimizma da će Crna Gora u 2014. i u narednim godinama biti najdinamičnija investiciona destinacija u regionu i ekonomija sa najdinamičnijim ekonomskim rastom. O tome najbolje svjedoči podatak sa kraja 2013. godine, do duše preliminarnih, ali od strane Monstata i ... rastu ekonomije u 2013. godini o stopi 3,5%.

Vraćam se osnovnoj temi i saglasan sam sa vama, vladavina prava je najvažnije pitanje ukupnog društvenog razvoja Crne Gore i ekonomskog i demokratskog. To, prije svega, u fokus naše pažnje stavljam tu dimenziju važnosti te pretpostavke za unutrašnji razvoj a naravno ono ima i svoju drugu dimenziju, da kažem ona je istovremeno proba odgovornosti i kompetentnosti Vlade i, rekao bih, ukupnog crnogorskog društva da ispuni preuzete obaveze iz integracione agende našeg članstva u Evropskoj uniji i u NATO-u.

Nema, dakle, nikakve sumnje da pitanje vladavine prava nije samo pitanje demokratskog nego i ekonomskog razvoja. Prevažno želim da kažem da nema razvoja demokratije u jednom društvu bez skladnog funkcionisanja institucionalnog sistema u tom društvu i to logično nameće kao prioritet razvoja institucije u jednom društvu koje ima, rekao bih , dugu istoriju i tradiciju jednog tradicionalnog ustrojstva . I, s druge strane, to nameće obavezu pred društvom koje je obnovilo nezavisnost prije sedam i po godina.

S druge strane, potpuno je jasno da nema dinamičnog razvoja demokratske kulture kojoj stremimo bez rastućeg povjerenja u institucije države. Zbog toga to pred sve nas stavlja, rekao bih, kao prioritetan zadatak da sistematski radimo na osposobljavanju institucija, na podizanju njihove funkcionalnosti i kompetentnosti i efikasnosti kako bi učvršćivali povjerenje građana Crne Gore u institucionalni sistem naše države i kako bi time doprinosili dinamičnom demokratskom razvoju našeg društva.

Takođe, potpuno je jasno, da nema ekonomskog razvoja niti jedne države bez stalnog unapređenja vladavine prava. Pouzdana vladavina prava je jedini dobar i pozitivan signal koji možemo poslati poslovnim ljudima domaćim ili inostranim, potpuno sve jedno, da bi se opredijelili da svoj slobodni kapital ulože na tu a ne na neku drugu investicionu destinaciju.

Rekao bih još zahtjevnije je ovo pitanje u jednoj državi kakva je Crna Gora koja sebe profiliše kao visoko kvalitetnu turističku destinaciju. Jer, jasno je da će se ljudi

lakše opredjeljivati da dio svog godišnjeg odmora da provedu u zemlji sa pouzdanijom vladavinom prava od nekih drugih država. Dakle, sve ovo upućuje na zaključak da pouzdana vladavina prava nije nametnuti imperativ iz agende naših obaveza prema Evropskoj uniji i NATO-u. To je prosto imperativ, naš domaći imperativ i imperativna potreba jednog dinamičnog i skladnog unutrašnjeg demokratskog i ekonomskog razvoja.

Logično radeći na tim pitanjima radimo i na ispunjavanju svojih obaveza prema Evropskoj uniji i NATO-u. Želim da sam zadovoljan percepcijom onoga što smo uspjeli da do sada uradimo na tom planu. Dakle, percepcijom učinjenog od strane naših evropskih i evroatlantskih partnera. Kao što znate, krajem prošle godine su otvorena pregovaračka poglavlja 23 i 24 i sada imamo ukupno otvorenih pet poglavlja. Intenzivno radimo na otvaranju ostalih poglavlja i naše, realno, očekivanje je da ćemo do kraja godine otvoriti još 13 pregovaračkih poglavlja što uz ona dva koja smo prethodno otvorili i privremeno zatvorili rekao bih utemeljuje ocjenu o jednom vrlo odgovornom i jednom vrlo dinamičnom procesu pregovaranja Crne Gore sa Evropskom unijom .

Takođe, kada je u pitanju naš odnos sa NATO-om želim da prenesem najsvežije utiske iz prekojučarešnjeg našeg razgovora u Briselu gdje, čini mi se adekvatno vrednuju naponi koje je Crna Gora uložila u prethodnom periodu na ispunjavanju obaveza iz četiri prioriteta poglavlja naše agende prema NATO-u i to dodatno utemeljuje moj optimizam da je realno da će se taj napredak prepoznati i da je realno očekivati da sa samita dobijemo dalju ocjenu unaprijedjenog prioriteta pripremljenosti našeg članstva u NATO-u a naše je očekivanje da to bude poziv za NATO.

Da ovo nije samo subjektivna ocjena svjedoče i ocjene o kojim smo upoznati ovih dana Savjeta Evrope je predloženo Komitetu ministara Savjeta Evrope da se ukine monitoring izvršavanja obaveza od strane Crne Gore prema Savjetu Evrope upravo zbog ocjene da je Crna Gora toliko uznapredovala da je uspostavila tako kvalitetan institucionalni odnos prema Savjetu Evrope da dalje nije neophodan monitoring.

Dakle, vjerujem da nas sve ovo upućuje na zaključak da zaista predano radimo na pitanjima unapređenja vladavine prava, da postizemo moguće rezultate ali, htio bih da se složim sa vama, da smo daleko od onog što bi mogli smatrati idealnim stanjem . Konačno, kao što vidimo, idealnog stanja nema ni u mnogo razvijenijim i bogatijim i demokratskijim državama nego što je Crna Gora i zbog toga ovo pitanje kako sam i kazao, ostaje naš državni i politički prioritet u ovoj i u narednim godinama.

Složio bih se i sa vama da se ugrožavanje bezbjednosnog ambijenta u posljednjih nekoliko mjeseci ne može tumačiti drugačije nego kao ozbiljan izazov državi . Čini mi se da su određene strukture u našem društvu pogrešno pročitale našu prošlogodišnju posvećenost pitanjima finansija i ekonomije kao, da kažem, relaksiranje terena za njihovo protiv zakonito i kriminalno djelovanje i kao rezultat toga zaista imali smo određene manifestacije koje moraju zabrinuti i koje predstavljaju ugrožavanje bezbjednosnog ambijenta i ugrožavanje pravne sigurnosti i bezbjednosti građana Crne Gore. Nema drugog odgovora odgovorne države na tu temu sem podizanja efikasnosti u radu nadležnih državnih organa i energičnog suzbijanja takvih ponašanja sa jasnom porukom da se sa državom niko ne može igrati, da se država mora poštovati, da se mora poštovati ustavni i pravni sistem države u kojoj živimo.

Hoću da podijelim sa vama ocjenu da je mnogo izazova na putu do dostizanja, rekao bih rezultata koji će nam dati pravo da kažemo - zadovoljni smo državnom, dakle i našom zajedničkom efikasnošću u tretmanu ovoga problema. Vjerujem da su problemi prevashodno u nedovoljnoj kompetentnosti nadležnih državnih organa da se bave ovim problemima, može se slobodno kazati nedovoljnom organizacionom spremnošću, i kao rezultat toga ovih dana smo preduzeli nove zakonske inicijative na unapređenju sistemskog ambijenta koji treba da nam stvori pretpostavke za bolju sinhronizaciju međuagencijskog rada na sektoru bezbjednosti u Crnoj Gori da nam obezbijedi jedan

integrisani sistem bezbjednosti koji će, nadam se, garantovati i veću kompetentnost kao pouzdan oslonac efikasnijeg rada i veće pravne zaštite građana Crne Gore.

U nadležnosti je, svakako izvršne vlasti da se pozabavi tim pitanjima kada je na dnevnom redu kompetentnost policije i drugih agencija iz sistema izvršne vlasti i želim da vam kažem da je to pitanje zaista pod mojim budnim nadzorom svakodnevno. Mogu kazati da u ovih dva, tri mjeseca ove godine je to pitanje kojem sam posvetio apsolutno najveći dio svog radnog vremena, tako će biti i ubuduće i preuzimam apsolutno odgovornost, kako sam to već i javno kazao, za preduzimanje svih neophodnih mjera koje treba da nas dovedu do profesionalnijega, efikasnijega, autoritativnijeg rada onih agencija koje su iz sistema izvršne vlasti. Držim da je ne manje važno od toga da nastavimo sa implementacijom novog sistema proisteklog iz promjene Ustava Crne Gore. Podsjetiću vas, usvojili smo ustavne amandmane sa ciljem da obezbijedimo veći stepen nezavisnosti i veću efikasnost u radu pravosudnih organa. Donijeli smo i nove zakone u toj oblasti ali, niti promjena Ustava, niti promjene zakona nijesu cilj sam po sebi. Za rezultat moramo imati efikasne akcije koje će ulivati povjerenje u rad državnih organa. Vjerujem da je združena akcija državnih organa Crne Gore i Srbije na hapšenju jednog od ljudi koji se sumnjiče za najteža krivična djela, za rad u, da kažem, tom narko biznisu, dakle da je dobra potvrda rekao bih ozbiljne posvećenosti nadležnih državnih organa rješavanju tog problema.

Mogao bih nabrojati još neke od rezultata, kao što je otkrivanje ljudi koji se sumnjiče da su podmetnuli eksploziv ispred redakcije Dnevnog lista Vijesti. Dakle, ima rezultata, ali želim da kažem da sam i sam nezadovoljan kvalitetom, nezadovoljan efikasnošću rada policije i drugih nadležnih državnih organa i da tom pitanju ostajem svakodnevno posvećen sa spremnošću da preduzimam, zajedno sa Vladom, sve mjere koje su neophodne da bismo podigli stepen autoriteta i podigli stepen povjerenja javnosti u rad ovih organa.

Ono na što želim da podsjetim i time definitivno završavam je ne manja obaveza Parlamenta da primjenom propisa koje smo donijeli stvorimo uslove u drugim institucijama sistema da bi mogli biti učinkovitiji na ovom planu. Dakle, pored izbora sudija Ustavnog suda, pored izbora članova Tužilačkog savjeta, čini mi se da je sada ključno pitanje za funkcionisanje vladavine prava, pouzdane vladavine prava izbor Državnog tužioca. Znam da smo izmjenama Ustava na jedan netipičan način, možda sebi iskomplikovali život kada je u pitanju ispunjavanje uslova za izbor Državnog tužioca, dakle predviđenom procedurom dvotrećinskog izbora u Parlamentu, ali učinjenu poslu sada nema mane, treba se posvetiti tom pitanju na jedan maksimalno odgovoran i politički ozbiljan način. Ako budemo dozvolili da izbor Državnog tužioca bude u nedogled odlagan, i ako budemo dozvolili da izbor Državnog tužioca postane prevashodno partitogratsko pitanje, odnosno pitanje da kažem partijskih kompromisa u Parlamentu, onda sam siguran da ćemo izostati sa svojom odgovornošću za stvaranje najvažnije pretpostavke za efikasnu i pouzdaniju vladavinu prava. Zato želim da ovdje, ne samo iz pozicije predsjednika Vlade nego i predsjednika najveće partije u Crnoj Gori, pozovem, počev od naše partije pa do svih drugih parlamentarnih partija, da o ovom pitanju pristupimo sa maksimalnom odgovornošću i da u maksimalno kratkom roku izaberemo profesionalnog, autoritativnog tužioca koji će beskompromisno dati osnovni ton daljem vođenju istraga, daljem utuživanju onih za koje sumnjamo da su se ogriješili o Ustav i o zakon ove države i na taj način da se stvore sve pretpostavke za, da kažem, stvaranje jednog vjerodostojnog utiska i u domaćoj i u međunarodnoj javnosti da je vladavina prava jedan proces koji je u uzlaznom trendu u Crnoj Gori. Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:
Hvala.

Ja sam pretpostavljao da nećete imati komentara na ovo pa sam dao malo više vremena premijeru, ali izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala gospodine predsjedniče Parlamenta, ali i ovaj put vaša procjena nije adekvatna.

Koristim svoju poslovničku mogućnost da postavim dodatno pitanje predsjedniku Vlade.

Gospodine predsjedniče Vlade, hvala vam na datom odgovoru i dozvolite kratko sa vama i sa ukupnom crnogorskom javnošću da podijelim još jedan utisak, rekao bih da je to mnogo više od utiska i da to postaje praksa u Crnoj Gori već duže vremena da ovakva atmosfera o kojoj sam pričao u osnovnom svom pitanju, da ta atmosfera kreiranja afere da se ona prosto uvijek pojačava, po pravilu uoči važnih političkih događaja u Crnoj Gori, i u susret novim integracionim koracima koje Crna Gora čini.

Evo, nekoliko i podsjećanja koji idu u prilog ne tom utisku nego toj, rekao bih već ustaljenoj praksi. Sjetimo se samo afere SČ, takozvane duvanske afere, optužbi i uvjeravanja pojedinih očevidaca "pouzdanih izvora", pa i nekih poslanika koji su tvrdili da vlasti u Crnoj Gori kriju Darka Šarića. Nijesu pomagali demanti ni relevantnih, ni domaćih, ni međunarodnih institucija. Demantovalo ih je prosto vrijeme. Kreatori afere nijesu pošteđeli nikoga i ništa. Kada krivce za svoje izborne poraze, u nizu izbornih poraza, nijesu uspjeli da pronađu u DPS-u, u državi, u izbornom Zakonu, u studentima, u narodu, i vrijeme je postalo jedan od krivaca. Vrijeme u kome je Demokratska partija socijalista na vlasti. Jedino što je iz svega toga vrijeme iznjedrilo na viđelo su nesposobnost kreatora afere, kreatora loše politike, loših odluka, loših procjena i mnogo toga još slušaju. To isto vrijeme pokazalo je da narod u Crnoj Gori u kontinuitetu donosi mudre odluke i ja sam siguran, odnosno mi smo sigurni da će ih donositi i ubuduće u korist svih i u korist napretka Crne Gore. Hvala vam još jedanput.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Predsjedniče Vlade izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Ovo je na neki način logičan nastavak ili jedan aspekt ove priče, ali ubijeđen sam mnogo manje važan i mnogo manje zahtjevan sa stanovišta onoga što su obaveze državne politike, prevashodno Parlamenta i Vlade za budućnost Crne Gore. Ali, svakako želim da prokomentariše i to. Rekao bih i to je sastavni dio crnogorske tradicije, dosta originalne. Nijesam, moram da priznam, u svom dugom političkom iskustvu se nigdje sreo sa takvom upornošću dijela, ne samo nevladinog sektora, dijela ne samo nezavisnih medija, nego i dijela političke elite da sa pozivom na potrebu promjene vlasti tako udarnički radi protiv interesa vlastite države. To je, da kažem, dosta teško razumljivo i nama u domaćoj javnosti i još je teže razumljivo partnerima sa kojim razgovaramo u inostranoj javnosti, ali koliko god razumjeli ili nerazumjeli moramo se pomiriti sa tim da je to, rekao bih, dio nečega što je naše istorijsko nasleđe i da se tome moramo na pametan način posvetiti.

Uvjeravanje da će se to samo po sebi iskorijeniti ili uvjeravanje da će to preko noći nestati je, rekao bih, teška i opasna zabluda i ako mu tako pristupimo sigurno nećemo doći do željenih rezultata. Ja mislim da je jedini odgovor na ovo pitanje vođenje jedne ozbiljne politike, koja će voditi ka emancipaciji društva. To je jedan proces koji traži vrijeme, ali jedan proces koji, takođe, bezuslovno odgovara očekivanjima vremena. Možda nešto sporijim tempom od onog kojeg bi svi željeli, ali da kažem, ipak, kroz vrijeme se pomak događa i vjerujem da danas imamo više odgovornih ljudi u Crnoj Gori

posvećenih strateškim interesima ove države, nego što smo ih imali 21. maja 2006. Zato vjerujem u taj proces i vjerujem jedino u taj proces emancipacije i ubijeđen sam da to Parlament i Vladu obavezuje na odgovorno i dugoročno kreiranje ukupnog koncepta državne politike, koji treba da stimuliše ono najbolje u nama, a prije svega, našu posvećenost državnim interesima Crne Gore.

Pomenuli ste afere. Ja zaista mislim da će nam ovaj proces o kojem govorim pomoći i da dođemo do nivoa demokratske i političke kulture, da shvatimo da nije najveća sramota kazati - izvini za zabludu koju ste imali. Dakle, ja sam očekivao da bi se za mnoge od tih afera, počev od duvanske, mogla čuti riječ- izvini. Dakle, nakon što je, kao što znate, prije svega, politički marginalizovan onaj koji je ideološki tvorac te afere u Srbiji, dakle on je danas van Parlamenta, nakon što je u zatvoru devet i po godina bivši ministar finansija Italije za pronevjeru od dvanaest i po miliona koji je podgrijavao tu atmosferu u Italiji, nakon što je nedeljnik iz Zagreba, koji je lansirao tu aferu, uputio izvinjenje, dakle, prije spreman da uputi izvinjenje nego da plati ogromne penale koje je trebao da plati, nakon što je italijanski sud oslobodio optužbe ministra finansija gospodina Ivaniševića, a gotovo nečuveno italijansko tužilaštvo nakon 10 godina istrage i utuživanja samo odustalo od vlastite optužbe protiv Stanka Subotića, dakle, moram da priznam, očekivao sam da će se i ovdje smoci snage da se kaže - izvini. Ali, očigledno to je moja iluzija i to je rezultat ove moje želje iz prvog dijela odgovora da procesi emancipacije brže napreduju i da brže dostižemo viši nivo demokratske kulture, preživjećemo i bez tog izvini, ali, vjerujem da bismo se svakako zbog ponavljanja afera svi zajedno morali zapitati da li na najracionalniji način trošimo i svoju energiju i trošimo ono vrijeme koje su nam građani dali da radimo u interesu njihove dobrobiti. Pomenuli, ste pored duvanske afere, imali smo i S.Č. i mogli bi ovako jednako ubjedljivo pričati i o tome, i "Telekomu" i razne druge stvari, ali, dakle ono što je zajednički imenitelj svega toga jeste jasna i prozirna politička namjera da se kompromituje vlast i ono što je jasno da iza toga nijesu stojale činjenice koje bi zaista mogle na bilo koji način ugroziti legitimitet vladajuće strukture u Crnoj Gori. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam predsjedniče Vlade.

Gospodine Milić - izvolite, u ime Socijalističke narodne partije.

SRĐAN MILIĆ:

Hvala Vam gospodine predsjedniče Parlamenta. Moram da priznam, malo sam što od pitanja, što od odgovora u situaciji da krenem drugačijim redom. Milo mi je što se makar u posljednjoj rečenici odgovora pomenula afera "Telekom". Nijesam ovdje pitao, pa ne bih nešto mnogo oko toga pričao, ali mi se sviđa teza o tome da neko treba nekome da se izvini.

Ja mislim da treba da se izvinite zbog načina kako ste vodili ekonomsku politiku, socijalnu politiku u Crnoj Gori i zbog svega onoga što sam postavio u ovom pitanju. Imate priliku ovdje da kažete vezano za aferu "Telekom" ili da sačekamo da državni organi rade svoj posao. A ovo oko ustavnih promjena? Ustavne promjene su takve kakve su zato što su poslanici iz DPS-a, ali i iz drugih partija u ovom Parlamentu odbile amandmane SNP-a, pa danas lamentiramo na tim, da li možemo da obezbijedimo vladavinu prava.

Treća stvar, koliko sam ja razumio Vas, a juče je glasanje bilo tajno mi imamo na stolu predlog za vrhovnog državnog tužioca - jednog. Vaša želja da se to što prije završi je vjerovatno poziv da svi zajedno razmislimo o gospodinu Rodiću, da li on može biti taj i ko će biti. To je dobro, to je ohrabrujuće kada dolazi od predsjednika Vlade i

predsjednika DPS-a, koji može da riješi očigledni haos koji postoji u tužilaštvu. Dva minuta sam već potrošio baveći se o onome što su odgovori.

Pitanje je bilo vezano za interpelaciju, pokrenutu od strane poslanika SNP-a o nepovjerenju Vladi i gle čuda i iz opozicije, i iz dijela vlasti je došao odgovor da nije vrijeme. A, činjenice koje su spomenute u ovom pitanju su, da je izuzetno loša ekonomska situacija u Crnoj Gori, koja je i politika, koja je dovela Crnu Goru do zaduženosti, jer prelazi dvije milijardi evra i uvođenje stečaja u velikom broju preduzeća.

Da podsjetim, u ovih nekoliko mjeseci imao sam priliku da razgovaram sa radnicima Montevera, Rudnika mrkog uglja, Solane, Primorke, Gornjeg Ibra, Mlina Spuž, svih onih sa sjevera Crne Gore, ne da bih skupljao političke poene, nego da bi počeli da rješavamo probleme. Ono što imamo danas kao situaciju da su ti ljudi, ti zaposleni, sa nesporno perspektivnim preduzećima, danas dovedeni na rub egzistencije, da ne zaboravim i Radoja Dakića i Marko Radović i sve ono o čemu smo pričali svih ovih godina.

Zbog toga ne mogu da shvatim odgovor, nije vrijeme da se pokrene pitanje odgovornosti ove Vlade. Ja mislim da je to bilo pet do dvanaest i mislim da u odnosu na to svi oni koji su rekli da nije vrijeme snose svoj dio odgovornosti.

Druga teza je politika stezanja kaiša, politika štednje, koji jednu Portugaliju, iz 2006.godine sa 69% zaduženosti u odnosu na BDP, dovela danas na 120%, jednu Irsku sa 27,28% na 120% i to je onaj dio koji je još Kejson objasnio da ne možemo svi da štedimo i ne može da teret te štednje snose oni koji su najranjivije kategorije stanovništva, odnosno oni koji čine većinu u Crnoj Gori.

Vlada Crne Gore, nije ispoštovala zaključke Skupštine Crne Gore,...KAP, ali oko donošenja budžeta za 2013. i Predloga zaključaka za 2014.godinu. Informacija je da u Crnoj Gori danas postoji više od dvadeset milionera- multi-milioneri. Neki s jedne i s druge strane, među njima ubrajaju i mene, pa neka se počne od mene, ali sa načinom koji se zove unakrsna provjera imovine. Pa neka se nastavi u odnosu na svih ostalih 80 poslanika u Skupštini Crne Gore, pa onda na sve ove kategorije koje su na volšeban način u prethodnom periodu, nadam se da neće više, biti izuzeti od poreskog obuhvata i imali mogućnost da ostvaruju enormne prihode. U Srbiji je od 450 takvih milionera kontrolom pronađeno da njih 417 su imali neprijavljeno bogatstvo i to bogatstvo je oporezovano sa 20%. I to je ono u čemu se mi razlikujemo. Između ostaloga, razlikujemo se da teret ove krize ne mogu da snose oni koji je nijesu proizveli. Teret ove krize je nastao u bankarskom sektoru i to se mora riješiti. A šta je potrebno? Ja mislim da u Vladi ne postoji nijedan milioner. Je li tako? Multimilioner možda postoji, ali milioner teško. Ono što je potrebno je priča o reindustrializaciji Crne Gore. Ono što je potrebno je stroga regulacija bankarskog sistema, dugi garantovani period najnižih mogućih kamatnih stopa da bi smo oslobodili jedan široki broj građana od ropstva u kome ga drži bankarski sektor. I ono što je potrebno su viši porezi za bogate. Potrebne su investicije, investicijekojima će se otvoriti nova radna mjesta, ne investicije za izbore, predizbore, pa nakon toga sve zaboravimo. I jasam o nekim od tih investicija pričao, a o njima govorim i nakon izbora. I govorim o toj fabrici namještaja na Cetinju, i govorim o ribarstvu Rijeke Crnojevića, i govorim saradnicima Solane. Imat ćemo to kontrolno saslušanje u petak 4. aprila ovdje, jer smo u prošlom periodu bili izuzetno poznati po tome da smo uvozili so. Pored svega onoga sa čime mi raspoložemo, ali hajdemo da pričamo i o tome da nam je potrebno i rješavanje ne samo auto-puta prema sjeveru, nego nastavak Jadransko-jonske ceste kroz Crnu Goru. Rješavanja onoga što je krucijalni problem na Primorju, a to su saobraćajni džepovi -Herceg Novi, Kotor, Tivat, Budva, Bar, Ulcinj, koliko god hoćete. To je ono o čemu trebamo da pričamo.

Međutim, i sa ovim završavam, gospodine predsjedniče, ovaj dio vam se neće svidjeti. Ovo do sad mislim da vam je tu negde bio, prvi dio bio je ...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ovaj prvi dio je bio iz manifesta evropskih socijalista, pa mi je dobro poznato. Drago mi je da širimo uticaj na Vas. Izvolite dalje.

SRĐAN MILIĆ:

Ja se nadam da ste ovo, kad ste definisali vas, mislili mnogo šire, a da nijeste mislili na SNP.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Za evropske socijaliste, jer smo mi članovi.

SRĐAN MILIĆ:

Tako je, na one koji su članovi evropskih socijalista. Hvala Vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Na kolege iz DPS-a.

SRĐAN MILIĆ:

Tako je. Dakle, nekoliko detalja, ovaj dio će vam se isto svidjeti. Bolovanja ponovo uzimaju danak iz Budžeta. Volio bih da imamo takvu politiku, da imamo toliko novorođenih u Crnoj Gori i da imamo takve rezultate da nam se ponovo milioni i milioni evra izdvajaju iz državnog budžeta. Tražio sam podatke od Ministarstva finansija oko budžetskih prihoda i evo jedan citat: "Određen pad je zabilježen kod prihoda od akciza, ukoliko ih uporedimo sa planiranim iznosom, što ukazuje da tržište akciznih proizvoda da i dalje generiše značajniji obim sive ekonomije." Šta su akcizni proizvodi? Mineralna ulja, alkoholna pića, podvlačim-duvanski proizvodi, kafa i gazirana voda. Gdje treba udariti? Pa tamo gdje svi znamo u Crnoj Gori, gdje se generiše, gdje se stvara razlika u odnosu što bi stvaran bio prihod budžeta Crne Gore. Naravno, mi smo pokrenuli jednu drugu akciju. Mi smo krenuli priču u određenom obimu uvođenja sankcija Rusiji i moram da priznam, danas pročitah u novinama, da gospođa Merkel se protivi sankcijama Rusiji, jer je obim trgovine Njemačke i Rusije 76 milijardi evra, jer šest hiljada njemačkih kompanija posluje u Rusiji, 300 hiljada radnih mjesta je vezano za Rusiju, a iz Rusije inače gospodine predsjedniče Vlade 2013. godine.....(Polemika).

Najveći broj noćenja je ostvaren sa ruskog tržišta prošle godine, 28,1% ili 2.367,000 noćenja, ili ostvaren prihod cirka 250 miliona evra. Hrvatska je 2013. godine samo zbog toga što je morala da poštuje vize u odnosu na evropske državljane imala pad sa ruskog tržišta od 23%. I znate, ovo se može sve dovesti na nivo kritike. Moja obaveza nije da samo kritikujem ono što vi radite nego da pokušam da zaštitim ono što nam pravi balans na budžetnoj strani, a to je da sa našim nepotpunim, nepotrebnim, evo biraću termine, izjavama ne radimo ono što su doživjeli turistički poslenici na sajmu turizma u Moskvi, nego da pokušamo da to preokrenemo, da se čuje ovdje i neki drugačiji glas. Ne, ja čujem priču oko NATO-a, vi znate na šta ja mislim, završavam.

Dakle, nemojte me čuvati kao boga Vas molim. Protiv NATO-a, SNP kao jedini klub cio SNP koji je protiv NATO-a i sa druge strane uz kolege koje su ovdje u Parlamentu, gospodine minister spoljnih poslova, potpredsjedniče Vlade prijavili ste se za raspravu pa samo ugasite to dugme. Ja znam šta je poruka koju želite da pošaljete, tačno je da ovdje u Parlamentu postoji više od dvije trećine poslanika koji pripadaju partijama koje se zalažu za NATO ali građani Crne Gore ne žele u NATO i tačno je da

svu ovu kampanju i imaju oni koji žele, većina građana ne želi u NATO. I tačno je da se sa tom pričom gdje Vi reagujete samo na moje vezano za NATO, ali niko iz ovih klupa ne reaguje na to, kako je moguće da ogroman broj građana Crne Gore danas sastavlja kraj sa krajem - jedva. Kako je moguće da je toliko preduzeća uništeno? Jedino na čemu vi reagujete, ko je za NATO, ko nije za NATO, te vještačke podjele ovdje proći neće, moraće da se odgovara na pitanje o tome što je život, a NATO je daleko od toga da je život.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Imamo manjak opozicije, pa ja pokušavam da nadomjestim to, ali ste nadmašili premijera bar u nečemu, u dužini izlaganja.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Miliću, problem koji imam je da ste u vašem pisanom tekstu pitanja postavili, zapravo sedam pitanja i samim tim fokusirali moju pažnju na ta pitanja. Danas ste otvorili još jedan broj vrlo relevantnih pitanja, slažem se sa tim. Dakle, za mene su makar tri na neki način obavezujuća. To je vaše pitanje o našoj politici u odnosu na ukrajinsku krizu, takođe vaš podsticaj oko rješavanja problema izbora državnog tužioca i vaše direktno pitanje vezano za probleme u aferi "Telekom". Ako mi date priliku, makar u onom dopunskom vremenu, potrudicu se da vam odgovorim na ta pitanja. Za sada ću se fokusirati na vaše osnovno pitanje, jer ipak držim da je ono najzanimljivije i za javnost, a poštujući i vaš napor da to pitanje dostavite, strukturirate i obrazložite u pisanoj formi.

U Crnoj Gori, dakle, nije vođena izuzetno loša ekonomska politika kako vi tvrdite. Crna Gora je pripadala, podsjeticu, grupi nerazvijenih republika bivše Jugoslavije sa dohotkom koji je bio za 25% niži od jugoslovenskog prosjeka i nezaposlenošću koja je bila za 35% veća od jugoslovenskog prosjeka. Lošom ekonomskom politikom se ne dolazi u poziciju da je Crna Gora danas najrazvijeniji dio bivše Jugoslavije, ako izuzmemo dvije članice Evropske unije. Tačno je da je standard građana u poređenju sa zemljama Evropske unije i dalje nizak, ali od 2003. do 2012. godine dohodak po glavi stanovnika je utrostručen. To nije samo podatak zvanične statistike Crne Gore nego i referentnih međunarodnih institucija. Bruto nacionalni dohodak po glavi stanovnika, mjereno od strane Svjetske banke po atlas metodu, u periodu od 2003. do 2012, porastao je sa 2.400 dolara na 7.160 dolara u 2012. godini.

U istom periodu prosječne zarade i penzije povećane su za oko 250%, a nezaposlenost je značajno smanjena. Složićemo se, nijesu to rezultati koji su na nivou naših ciljeva, još manje su na nivou očekivanja građana, ali vjerovatno, složićemo se i oko toga, da se do željenih rezultata sa tako niske startne osnove ne dolazi ni lako ni brzo. Složićemo se, takođe, da i ekonomski trendovi o kojima govorim se ipak moraju karakterisati kao pozitivni i dinamični, bolji od drugih u regionu. Ni to ne može biti rezultat izuzetno loše ekonomske politike, kako ste je kvalifikovali. Podsjećam i da preliminarni podaci o GDP-u za 2013. godinu ukazuju na realni rast od 3,5%.

Takođe, fiskalne performanse, pa i relativni nivo javnog duga je povoljniji u odnosu na prije deset godina. Državni dug Crne Gore 2002. godine je iznosio 88,3% GDP-a. Zahvaljujući uspješnom reprogramu i otpisu dijela duga sa Pariskim klubom povjerilaca, dimaničnom ekonomskom rastu i prijevremenim otplatama dugova prema Svjetskoj banci i drugim kreditorima, tokom godina budžetskog suficita 2006. i 2007. godine državni dug je smanjen na 26,8% GDP-a. Nakon 2008. godine, pod uticajem ekonomske krize, dolazi do pada GDP-a, pada poreskih prihoda, potrebe za preuzimanjem dugova u pojedinim državnim preduzećima i izdavanja garancija za

sistemske važne kompanije, što je uz rast mandatnih rashoda za penzije i socijalna davanja zajedno vodilo značajnim budžetskim deficitima.

Budžetski deficiti u prethodnim godinama dominantno su finansirani zaduživanjem, a ne prihodima od privatizacija i donacijama. U istom periodu država je preuzela i nove obaveze, posebno u dijelu unutrašnjeg duga, a koje su bile vezane za period stare Jugoslavije poput obaveza po osnovu stare devizne štednje i restitucije. Samo te obaveze su povećale javni dug za 260 miliona eura ili oko 8% GDP-a. Njihovo preuzimanje je politika raščišćavanja zaostalih imovinskih i vlasničkih problema, odnosno prava, što je preduslov za izgradnju povjerenja i kredibiliteta prema građanima i investitorima. Konstantni deficiti i preuzimanje novih obaveza, uslovili su brzo povećanje i akumuliranje javnog duga do nivoa od oko 56%, koliko je iznosio na kraju 2013. godine. Ipak, sadašnji nivo javnog duga je, kako sam rekao, značajno niži nego početkom 2000. godine, još uvijek ispod mastrihtskih kriterijuma koji granicu zaduženosti postavljaju na 60% GDP-a. Takođe, nivo javnog duga u Crnoj Gori je značajno niži od javnog duga država Evropske unije, gdje on u prosjeku iznosi 90% GDP-a.

Iako je rast nivoa javnog duga pitanje koje s pravom izaziva zabrinutost i zaslužuje posebnu pažnju, kritike na ovu temu su često neobjektivne i jednostrane. Većina najglasnijih kritičara ističe kako državni dug ima negativne posljedice i kako ga urgentno treba smanjiti. Do nedavno su isti pozivali na veću potrošnju, povećanje plata, intervenciju države, pomoć poljoprivredi, malim i srednjim preduzećima, veća kapitalna ulaganja i dodatno smanjenje poreza.

Istovremeno, mnogi kritičari zaboravljaju da je država zbog izraženih potreba za kapitalnim investicijama u periodu od 2006. godine finansirala značajne infrastrukturne projekte sredstvima kreditora. Tako su u periodu od 2006. ukupna kapitalna ulaganja iznosila preko milijardu i po, što čini blizu 50% procijenjenog brutodomaćeg proizvoda za 2012. godinu, odnosno skoro ukupan iznos državnog duga. Ipak, Vlada je definisala urgentnu potrebu oporavka ekonomskih parametara, prvenstveno fiskalnih, i od početka 2013. godine intenzivirala proces fiskalne konsolidacije. Uveden je set kriznih mjera fiskalnog prilagođavanja, čija je primjena bila politički nepopularna i socijalno teška, sa sviješću da bi svako njihovo odlaganje imalo značajno veće troškove u budućnosti.

Zahvaljujući pomenutim aktivnostima u 2013. ostvarena je naplata prihoda za 114 miliona eura, odnosno 10,2% više u odnosu na 2012. godinu, čime su značajno poboljšani fiskalni indikatori, u prvom redu budžetski deficit. Smanjenje deficita sa 6,7% GDP-a, koliko je iznosio na kraju 2012. godine, na 3,9% GDP-a, ogroman je uspjeh s obzirom na činjenicu da smo u prethodnoj godini imali vanrednih rashoda, skoro 3,2% GDP-a, u vidu plaćenih garancija. Međunarodne organizacije su ovo prepoznale kao značajno fiskalno prilagođavanje koje, ako se nastavi, treba da vodi perspektivnim budžetskim viškovima i značajnom obaranju državnog duga na srednji rok.

Želio bih da se osvrnem i na vaše pitanje kojim sugerirate da se politika stezanja kaiša primjenjuje isključivo na najranjivije kategorije stanovništva, a da u samoj Vladi i njenim organima nema pretjerane volje za tim. Apsolutno je suprotno. Sve mjere fiskalne konsolidacije bile su pažljivo kreirane sa ciljem ravnomjernijeg i pravednijeg rasporeda tereta krize. Mjere su bile usmjerene na platežno moćniji sloj stanovništva. Inicirali smo, podsjetiću vas, smanjenje naknada za članove upravnih odbora, državnih i javnih preduzeća i regulatornih agencija. Bavili smo se i pitanjem ušteda u samoj organizaciji rada Vlade. Napravili smo institucionalnu racionalizaciju i značajno smanjili broj Vladinih tijela, ukinuli naknade za rad u radnim tijelima za obavljanje tekućih redovnih aktivnosti. Novi tzv. krizni porez uveden je samo na zarade građana koje su iznad prosječne u državi. Takođe, niža stopa PDV-a kojom su dominantno pokrivenne osnovne životne namirnice zbog uticaja na životni standard najranjivijih kategorija stanovništva zadržana je na istom nivou. Uz tešku, ali nužnu mjeru kojom je ograničen rast penzija, obezbijedili

smo sredstva za zaštitu najugroženijih penzionera, odnosno onih koji imaju najniže penzije, kroz socijalno humanitarna davanja koja su se odnosila na jednokratne novčane pomoći, subvencije za oporavak penzionera, kao i za zimnicu, te participaciju dijela stambene izgradnje.

Uprkos dugotrajnoj i iscrpljujućoj ekonomskoj krizi, upravo uslijed dobrog izbora mjera i ravnomjerne raspodjele tereta u Crnoj Gori nije značajnije povećan broj građana koji živi ispod donje granice siromaštva, niti je povećano raslojavanje. Prema posljednjim podacima Monstata, udio siromašnog stanovništva u Crnoj Gori iznosio je 11,3% u 2012. godini. Iako se dohodovne nejednakosti u Crnoj Gori, tzv. gini koeficijent, uglavnom percipiraju kao visoke, uporedni koeficijenti pokazuju da su one identične ili čak niže prosječnim nejednakostima u državama EU 28. Iskustva koja smo stekli u proteklim godinama od snažnog ekonomskog buma, u periodu od 2006. do 2008. preko recesije u 2009. godini, i ekonomskog oporavka nakon toga, jasno ukazuju na činjenicu da ekonomski ciklusi koji se smjenjuju nameću obavezu prilagođavanja politika. Država u zavisnosti od faze ekonomskog ciklusa, prilagođava svoje politike kroz preduzimanje pro ili kontra cikličnih mjera.

Ipak, vaša konstatacija da je fiskalna politika nekonzistentna ne stoji. Upravo suprotno. Koncept fiskalne politike koji se zasniva na niskom oporezivanju dohotka konzistentan je. To najbolje potvrđuju podaci o prilivu stranih direktnih investicija, iako je opozicija stalno tražila promjenu koncepta, dakle sugerisala nekonzistentnost.

Kada govorimo o oporezivanju bogatstva ili više od 20 milionera iz Crne Gore, koje pominjete u jednom od svojih pitanja, želim najprije jasno da saopštim da nema nedodirljivih niti privilegovanih pojedinaca koji mogu izbjeći plaćanje poreza. Kroz veće stope poreza na veće nivoe dohotka smo izabrali da veći teret krize snose oni koji više zarađuju. Ipak, ovo je dodatno oporezivanje dohotka koje destimuliše rad, produktivnost, stvaranje i ugrožava konkurentnost ekonomije. Progresivno oporezivanje dohotka destimuliše najobrazovnije, najtalentovanije i najkreativnije, gdje stimulišemo mobilnost među socijalnim grupama. Zato sam po pitanju ovog modela progresivnog oporezivanja uvijek iskazivao rezerve. Ali, podsjetiću, u Crnoj Gori imamo na snazi progresivni model oporezivanja imovine, tako da građani koji imaju više stambenih jedinica, zemlju koja nije u funkciji stvaranja dohotka, skuplje automobile, brodove, letilice, jakte, plaćaju dodatne i veće poreze državi. Vjerujem da je ovaj oblik progresivnog oporezivanja djelotvorniji i pravedniji te da će pomoći ne samo u ostvarenju većih budžetskih prihoda nego i pravednijoj raspodjeli bogatstva u Crnoj Gori.

Kao što sam kazao, ako bude prostora u našem daljem dijalogu bih mogao odgovoriti na dodatna pitanja.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Imate pravo na komentar poslije kolege Milića.
Izvolite kolega Milić.

SRĐAN MILIĆ:

Nije mi problem, ali mi je neprijatno zbog kolega drugih iz čitave opozicije, i iz SDP koji čekaju kao i iz Bošnjačke stranke, ali vrlo kratko.

Nećemo se ubjeđivati oko ničega. Ja ovo ne shvaćam kao ubjeđivanje. Vi imate vaše stavove, SNP ima svoje stavove, znamo na kojim smo stranama, ne od juče, ne od juče nego od mnogo ranije, ali je prilika da građani čuju naše argumente, da čuju vaše odgovore. Nadam se da će u ovoj državi konačno početi glasati na način da se čuje nešto, da se vidi kako se brani stav da je Crna Gora bila najnerazvijenija, ili među najnerazvijenijim republikama bivše Jugoslavije, a imala je 87, '88. i '89. mnogo veći broj noćenja nego što ih ima danas. Imala je potpuno drugačiju strukturu gostiju nego što ih

ima danas, imala je mnogo veći broj hotelskih kapaciteta nego što ih ima danas. Imala je radničku klasu. I onda, dođemo u situaciju, to sam rekao u Beranama, čini mi se da je Beranama bilo bolje dok je bio Ivanograd, a ubijeđen sam da je Crnoj Gori bilo mnogo bolje nego kada je neko počeo da je promoviraše kao Montenegro. I to je pojavni oblik razlika, suštinski oblik razlika da najveći dohodak, mjesečni, u Crnoj Gori, koji poreska uprava obračunava tamo, je dohodak jednoga koji prima mjesečno 60.000 evra i taj plaća istu stopu poreza na taj dohodak kao što plaća onaj koji ima 490 . Ne govorim o svima, govorim vam da treba da se uvede poseban porez na one koji su bogate s druge strane, da se izvrši unakrsna provjera imovine svih nas. Kome smeta? To je jedna od preporuka GREK -a, to je jedna od preporuka koja nas čeka na evropskom putu. Hajdemo sad to da završimo. Hajmo da se ne bavimo projekcijama ko je na koji način doprinio. Ovo sve što ste govorili drugo govori o načinu kako poimamo i ekonomiju i finansije. Ako je ovo što se sve dešava danas konzistentan nastavak politike koji je bio prije u fiskalnom dijelu, nemam riječi, onda se izvinjavam što smo tražili, kao SNP, da nam se kaže konačno koliki je poreski dug. I dobili smo - 354 miliona evra. Ako je ovo konzistentnost, onda ćemo za pet - šest godina imati 700 miliona evra poreskog duga, odnosno ovo je javni poziv da se ne plaća porez. Ko nije platio porez? Emitujemo državne zapise na dnevnom nivou, sedmičnom, mjesečnom nivou da bismo održali likvidnost budžeta, a sa druge strane ne možemo da naplatimo 354 miliona evra. Kada vam govorim o tome da najšire kategorije, najranjivije kategorije stanovništva to plaćaju. Pa zamislite samo što bismo sa tih 354 miliona evra mogli da napravimo vezano za zdravstvo, za obrazovanje, za socijalu. O tome pričam, ne govorim o tome zbog toga što su izbori ovamo ili onamo. Pokazali smo snagu u Beranama, pokazao je SNP svoju snagu u Beranama. Pokazaćemo u svakom drugom gradu.

Predsjedniče Parlamenta, jedna vaša intervencija je urodila plodom i to sam rekao oko Rudnika mrkog uglja u Beranama, kada smo spriječili havariju tamo. Elektroprivreda Crne Gore je zbog računa za struju tamo bila ukinula, ne brinući o tome da se radi o državnoj imovini, o zaštiti nečega što je mnogo važnije. Takodje je zbog 20.000 evra ukinuta struja i preduzeću u stečaju Solana, gdje se moraju raditi neke tehnološke stvari, da bi se sačuvali oni nasipi. Pozivam vas da napravimo isto, s tim što smo se dogovorili na Odboru za ekonomiju, finansije i budžet, znači ovo je u dijelu zaštite nesporne državne imovine, jer ako se ništa nije promijenilo gospodine predsjedniče Parlamenta, a dobio sam informaciju da nije nego je negativan odgovor, na Savjetu za privatizaciju je odbijen zahtjev rukovodstva Solane da se imovina Solane iz prava korišćenja pretvori u pravo vlasništvo. Dakle, nesporno državna imovina i dan danas. Zbog toga tražim da tu reagujemo i da svi zajedno, bez obzira jesmo li glasali za te zaključke ili nijesmo glasali za te zaključke, sa mnogo više digniteta stanemo u odbranu onoga što radi ovaj parlament, i u odnosu na radnike "Radoja Dakića", i u odnosu na radnike svih u Crnoj Gori, i u odnosu na one zaključke koje smo imali iz kraja maja prošle godine. Ukoliko ne budemo na takav način definisali, bez obzira sviđalo se nekom u izvršnoj vlasti, ili ne sviđalo, kakve zaključke donosi Skupština Crne Gore onda moramo da znamo da uvodimo jednu diktaturu koja je daleko od toga da je parlamentarna, nego mi se čini da je partijska diktatura jedne partije, jednoga čovjeka.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala. Ali, ne bih mogao preuzimati nadležnosti Vlade, već sam dovoljno sumnjičen, ne bih htio da budem i okrivljen, konačno.

Izvolite, predsjedniče Vlade.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Miliću, trudio sam se da u odgovoru na vaše pitanje iznesem što više podataka a da političke ocjene koje sam izvodio budu utemeljene na tim podacima.

Drago mi je da nijesmo polemicali sa podacima a da ih svakako možemo različito interpretirati. Moguće, naravno, i nostalgично prizivati 90-e godine, ali nijesam siguran da ćemo time proizvesti bilo šta dobro za građane, čijem bi dobru trebali biti posvećeni. Dakle, moramo razumjeti da su one nepovratno prošle, koliko god se nostalgично osvrtnali na njih, koliko god imali lijepih uspomena iz tog vremena moramo znati da problemi sa kojima se suočila tadašnja zajednička država i problemima koji su doveli do njenog raspada, dakle, su problemi koji su bili upravo uzrokovani tom lažnom slikom ekonomije tadašnje države. Lažnom slikom da je moguće živjeti u zatvorenom dvadesetdvomilionskom sistemu, da je moguće održavati 8.000 radnika u Željezari koji će proizvoditi čelik po neuporedivo većim cijenama za vojnu industriju, dok nije bankrotirala vojna industrija, a onda bankrotirala i država koja je finansirala tu vojnu industriju, a onda poslednično bankrotirala i Željezara. I tako redom, tako sa Kombinatom, tako sa svim drugim. Dakle, sve to je bila jedna lijepa, mogu slobodno kazati čak plemenita ali ipak iluzija koja je neminovno morala završiti čime je završila, naravno nije morala završiti onom ratnom tragedijom koja se dogodila, ali to je već dio našeg balkanskog karaktera. Nadajmo se da smo iz toga izvukli nauk i da bi se sada trebalo okrenuti, da kažem, ono što je važnije pitanje od toga - kako na ruševinama jednog ideologiziranog ekonomskog sistema dogovorane ekonomije izgraditi tržišnu ekonomiju da se uključi u tržište ujedinjene Evrope. To je osnovni zadatak. To ova Vlada pokušava da uradi. Koliko umješno to je pitanje političke i ukupne javne ocjene. Siguran sam da nikome iz ove Vlade neće biti previše, da kažem, krivo ukoliko se konstituiše politička volja da se na našem mjestu dovedu neki kompetentni ljudi koji će raditi u interesu dobra Crne Gore a time i dobra nas pojedinačno.

Što se tiče vaše druge opaske da smo kroz ovakve stavove uputili poziv da se ne plaća porez u Crnoj Gori to ne stoji. Podsjetiću vas da sam i u odgovoru na vaše pitanje kazao da je 2013. godina u kojoj smo smanjili poreski dug, precizno za 25 miliona efikasnijom naplatom, za 6 miliona naplatom putem imovine i za 4,5 miliona naplatom uz istovremeni otpis kamate, po osnovu duga, što znači da je 2013. godina, godina u kojoj smo sveli poreski dug na 330 miliona. O tome ću govoriti nešto više u odgovoru na pitanje poslanika Šehovića, pa da ne trošim zajedničko vrijeme.

U odnosu na vaša tri pitanja, tri kratka odgovora.

Kazali ste da se izjasnim oko afere Telekom. Vi se svakako sjećate da sam se o tome satima izjašnjavao u Anketnom odboru koji je ovaj parlament formirao. Ako vam je potrebno da se izjasnim o onome što je nastavak afere Telekom kroz pisanje određenih medija, onda ću to s velikim zadovoljstvom da uradim.

Dakle, sve što se pojavilo ovih dana, a istovremeno se vezuje za moje ime u povodu afere Telekom je gnusna laž. I moj poziv na tragu onoga što je Državni tužilac Crne Gore već učinio, da svi oni koji imaju nešto više od sposobnosti da kreiraju laž, da to iznesu pred crnogorskom javnošću i da to pitanje jednom skinemo s dnevnog reda da bismo se pozabavili nekim pametnijim pitanjima, ovdje se bavimo glupošću. Sjećate se kazao sam na Anketnom odboru glupost koja stanuje i tamo i ovamo, to vam sada potvrđujem, glupost i laž.

Što se tiče drugog vašeg pitanja oko izbora tužioca, saglasan sam sa vama. Znači treba da radimo zajedno na izboru tužioca, i treba samo, kao što sam kazao u prvom dijelu svoga odgovora, da ga izaberemo tako da to ne bude rezultat bilo kakvih partitokratskih interesa ili loših partijskih nagodbi, nego da zaista znamo ko nam treba. Treba nam čovjek koji je besprekorno lojalan državnim, tj. nacionalnim interesima države Crne Gore, jer je to uloga Državnog tužioca u svakom sistemu. I drugo, mora biti

profesionalno kompetentan i autoritativan da poveže konce u jednom sistemu koji već dugo nema autoritativan menadžment. Kada dođemo do takvog, a daj bože da dođemo što prije, moj poziv vama i moj odgovor na vaš poziv je, kako da ne, sa velikim zadovoljstvom, konačno moramo da ga izaberemo dvotrećinskom ili tročetvrtinskom većinom.

I što se tiče vašeg komentara vezano za sankcije Rusiji, tu želim zaista da, zbog ukupne javnosti, kažemo - nije Crna Gora uvela nikakve sankcije Rusiji. Crna Gora je samo uradila ono za šta vjerujem nas i vi podržavate. Vi ste se ovdje izjasnili da ne pripadate onom dijelu javnosti koji podržava NATO. To je, da kažem u redu da čujemo od vas takav komentar, ali nesumnjivo vi podržavate evropsku integraciju. Crna Gora je kandidat u pregovorima sa Evropom. Mjere o kojima mi govorimo nijesu sankcije nego su restriktivne mjere prema jednom broju pojedinaca koje je uvela Evropska unija, ne NATO. I Crna Gora kao zemlja kandidat ima obavezu prema Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju da prati Evropsku uniju. Ako pripadate ideji ujedinjenja u okviru Evropske unije, siguran sam da ne možete imati primjedbu na odgovornost koju Crna Gora na taj način pokazuje. Ne možemo jednom nogom biti u Evropskoj uniji a drugom nogom biti protiv politike Evropske unije. Dakle, na taj način ćemo samo pokazati da smo neozbiljni i kompromitovati državne nacionalne interese. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Dodajmo još 8% Ukrajinaca na ovu cifru od 28% ruskih turista.

Može, ali ću dati i premijeru. Molim vas, važi da je dijalog opozicije i vlasti uvijek poželjan. Izvolite.

SRĐAN MILIĆ:

Dakle, čisto zbog podataka da ne bi bilo greške.

Ako vjerujemo MONSTAT-u 5,6% Ukrajinaca, s druge strane ni jedna zemlja Evropske unije nije od Crne Gore tražila da na ovakav način reaguje povodom ukrajinske krize. Taman smo riješili vjekovni spor sa Japanom, spasili se od politike koja nas je htjela posvađati sa drugima i krećemo na ovakav način, pomenuo sam Njemačku, a mogao sam pomenuti, predsjedniče Parlamenta vama govorim, Tursku, gdje najviše ima ruskih turista kojoj ne pada na pamet da na bilo koji način se bavi takvom problematikom, a čini mi se da je kandidat za Evropsku uniju mnogo prije nego što je Crna Gora, niti žele tako da se dokazuju, ali, svako ima pravo da vodi spoljnu politiku na svoj način. Samo znam da ovakvu spoljnu politiku i ovakvu politiku Vlade treba promijeniti da ne bi imala očigledne štetne posljedice na sve građane Crne Gore.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Mogu li ja dodati jednu rečenicu prije nego što ode premijer? Nije to uradila ni jedna zemlja Evropske unije nego Evropski savjet, tako da to je 28 zemalja Evropske unije. Ako znate još u Sporazumu o stabilizaciji i asocijaciji na početku smo preuzeli obavezu da usklađujemo našu vanjsku politiku sa Evropskom unijom.

Samo trenutak, daću vam riječ. A to ne sprečava našu obavezu, svih nas uključujući i vas, i mene, i ministra vanjskih poslova, da objašnjavamo šta su ekonomski interesi Crne Gore i da tražimo razumijevanje za druge elemente u potencijalnom uvođenju sankcija. Sada su samo pojedinci, ja ću biti u Moskvi iduće sedmice pa ću im pokušavati objasniti taj dio naše želje da nastavimo normalnu saradnju van onoga što je dio, u ovom slučaju suve politike, to su pojedinci.

Izvolite predsjedniče Vlade.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedniče Parlamenta.

Manje je, čini mi se, potrebno da na ovu temu polemišemo gospodin Milić i ja. Čini mi se da je važnije zbog digniteta ukupne državne politike kazati dvije rečenice na ovu temu. Zaista ne gledam naše odnose sa Rusijom kroz prizmu broja turista koji dolaze iz Rusije ili iz Ukrajine. To je važan dio našeg turističkog prometa, ali makar u mom opredjeljivanju to nije najvažnije.

Dakle, Crna Gora ima tradicionalne odnose sa Rusijom, to su odnosi kojih se ne odričemo, jer odričući se svoje tradicije, odričemo se sebe, ali ta tradicija nas ne sprečava takođe da biramo svoj kurs u budućnosti i mi smo ga odabrali kao kurs evropskih i evroatlantskih integracija. Međutim, vrlo pažljivo vagamo svaku riječ kada je u pitanju naš odnos sa našim tradicionalnim partnerima, ne ovdje nego bilo gdje. To sam radio i u Briselu, kao što su i mediji to registrovali, kazao sam kao država koja je prošla kroz sankcije i kroz ratove, znamo da to nije put. I za to molimo i plediramo da se što brže obnovi dijalog. Kriza u Ukrajini nije kriza ni u Libiji, ni u Iranu, ni u Siriji, iako ni one nijesu daleko. To je kriza koja se događa u našoj kući, našoj evropskoj kući i zbog toga se mora najhitnije, da kažem, probiti svijest o važnosti hitnog dijaloga, hitne obnove diplomatske inicijative kako bi bili sigurni da ćemo tu zajedničku kuću koju dijelimo sačuvati od nestabilnosti. Crna Gora se za to zalaže. A naravno, pokušava da u mogućoj mjeri pokaže odgovornost ispunjavajući obaveze koje joj slijede iz njenog institucionalnog aranžmana sa Evropskom unijom.

Gospodin Krivokapić je kazao, vjerujem da ste to previdjeli, ne mislim da je riječ o lošoj namjeri. Zaista niko od članica Evropske unije to od nas nije tražio. Ali Evropski savjet usvajajući svoje zaključke zemljama kandidatima ..(Prekid)... čak je dao vrijeme u kojem bi se zemlje kandidati trebali izjasniti da li usaglašavaju svoju spoljnu politiku sa zaključcima Evropske unije. Kao rezultat toga je bio i onaj stav o kojem ste upoznati i vi i javnost čini mi se.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala predsjedniče Vlade.

Velika je naša slovenska briga za Rusiju i za Ukrajinu, tako da mi to razumijemo bolje od drugih, a pogotovo naše jugoslovensko iskustvo nas dodatno obavezuje da im pomognemo. Ja ću pokušati, evo iduće sedmice, između Moskve i Kijeva da u drugoj funkciji, ne u ovoj funkciji predsjednika crnogorskog Parlamenta, nego predsjednika Parlamentarne skupštine OEBS-a, da omogućim taj dijalog, da ga pojačam, iako je to napor, a mi znamo kako je to bilo između naših drugih, slovenske braće između Hrvata i Srba, Bošnjaka i Srba, ostvariti dijalog. Ali, sa tim iskustvom koje svi imamo dajte da pomognemo, ne samo predsjednik Vlade, ministar vanjskih poslova i ja, nego svi drugi koji možemo pomoći. Hvala.

Nisam tu vidio direktnu vezu.

Kolega Damir Šehović, izvolite.

DAMIR ŠEHOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedniče,

Uvaženi predsjedniče Vlade, poštovane kolege ministri, poštovani poslanici,

Dijalog koji smo maloprije imali priliku da čujemo je bio jako inspirativan, za mene posebno u onom ekonomskom dijelu i veoma bih se rado uključio u isti. Međutim, time bih rizikovao da napravim otklon od onoga što sam želio da posebno istaknem u svojem poslaničkom pitanju, a u konačnom sa ministrom Žugićem smo juče imali priliku da razgovaramo, zajedno i sa evropskim parlamentarcima oko čitavog niza pitanja koje ste, između ostalog i vi pomenuli, tako da bih se opredijelio za varijantu fokusiranja na ono

što sam i formalno u svojstvu predstavnika Poslaničkog kluba Socijaldemokratske partije postavio kao pitanje predsjedniku Vlade. Ja ću ga upravo pročitati.

Skupština Crne Gore je na sjednici održanoj 27.12.2013.godine, usvojila Zakon o budžetu za 2014.godinu, čiji je sastavni dio u članu 12 amandman koji sam predložio, a kojim se predviđa obaveza konverzije, potraživanja države Crne Gore, po osnovu poreza i doprinosa od Elektroprivrede Crne Gore u iznosu od 45 miliona eura u akcijski kapital države po nominalnoj vrijednosti akcija i to najkasnije do kraja prvog kvartala 2014.godine. Elektroprivreda Crne Gore, kako je javnosti tada poznato, u zvaničnom dopisu upućenom Skupštini Crne Gore, tokom pomenute rasprave, taj dopis su dobili svi poslanici u crnogorskom Parlamentu, ukazala da je za istu prihvatljivo da u cilju postizanja sporazuma o izmirenju njenih dugovanja po osnovu poreza i doprinosa, pruži podršku promjenama strukture kapitala njenih akcionara i to na način predviđen prethodno pomenutim amandmanom koji je u međuvremenu postao kao što je poznato sastavni dio budžeta za 2014.godinu. S tim u vezi sam od predsjednika Vlade tražio da nas upozna sa aktivnostima koje su preduzimate od strane resornih ministarstava, odnosno od strane Vlade Crne Gore u cilju stvaranja pretpostavki za implementaciju člana 12 Zakona o budžetu za 2014.godinu do kraja prvog kvartala, odnosno do 31.marta kako je to i definisano u pomenutom zakonu.

Takođe sam tražio da se, ukoliko je to moguće, prokomentariše činjenica da će sada već izvjesno doći do kašnjenja u dokumentaciji pomenute norme, odnosno do kršenja Zakona o budžetu za ovu godinu, iako je riječ o nespornom i na zakonu zasnovanom potraživanju države od Elektroprivrede Crne Gore. Takođe me interesovalo da li je Vlada razmatrala drugi model dokapitalizacije, drugačiji model od onog koji je predviđen pomenutim članom 12. I ako jeste, interesovalo bi nas koji su detalji pomenutog modela na koji način se isti može implementirati, da li bi za njegovu implementaciju bilo neophodno uključivanje Skupštine Crne Gore.

I u konačnom, interesovalo me i koje aktivnosti je Vlada Crne Gore sprovela kada je riječ o rješavanju pitanja preostalog poreskog duga koji je i dalje neprihvatljivo visok, s obzirom da je na dan 30.09.2013.godine iznosio 330 miliona eura i kao takav je značajno opterećivao i danas opterećuje naše javne finansije. Veoma bih kratko želio da dam i obrazloženje za pitanje koje sam postavio. Dakle, poreski dug Elektroprivrede Crne Gore je nastao po osnovu činjenice da Elektroprivreda u dužem vremenskom periodu nije plaćala porez na dodatu vrijednost kao i ostale poreze i doprinose koje je bila dužna po zakonu da uplaćuje očekujući, iz razloga u koji ja sada ne bih ulazio, da će taj iznos biti prebijen sa potraživanjima, njenim potraživanjima od Kombinata aluminijuma, po osnovu potrošene električne energije koju je Kombinat aluminijuma trošio, a nije je plaćao. Kako je rebalans budžeta koji je predviđao tu mogućnost povučen iz skupštinske procedure iz poznatih razloga Elektroprivredi Crne Gore je ostalo da pokuša da iskoristi zakonsku mogućnost koja joj je bila na raspolaganju i da pokuša da naplati svoje potraživanje od KAP-a u stečaju, a Vladi i Skupštini je ostalo da riješe problem nagomilanog poreskog duga.

Pomenuti dug je krajem 2013.godine, to je javnosti svakako poznato iznosio nešto preko 50 miliona eura, da bi isti nakon prebijanja sa dugom države prema Elektroprivredi Crne Gore po osnovu ...(Prekid)... električne energije bio smanjen na iznos od 45 miliona eura. Usvajanjem amandmana koji sam predložio, a na kojem sam zajedno sa ministrom finansija tada radio smo stvorili pretpostavke da se na zakonit način i na način koji predviđa poslovna praksa riješi pomenuti problem, a da se Elektroprivreda Crne Gore ne dovede u stanje nelikvidnosti, zato što je jednako legitimna bila i mogućnost da se u potpunosti poreski dug naplati, ali bi to zasigurno dovelo i samu Elektroprivredu Crne Gore u jedan veoma težak položaj. Model je u konačnom usvojen, postao je sastavni dio člana 12 Zakona o budžetu, ali je sada već

izvjesno, da do kraja marta, odnosno do 31.marta o.g. neće biti implementiran. Kako nijesmo imali priliku da čujemo u javnosti bilo kakvo obrazloženje, zbog pomenute situacije, ja sam našao za shodno da iskoristim Premijerski sat i poslovničku mogućnost da zatražim informaciju od predsjednika Vlade, vjerujući da postoje relevantni razlozi zbog kojih se neće stići implementirati ovaj model, sa kojima će nas, vjerujem, predsjednik Vlade u odgovoru na postavljeno pitanje svakako upoznati.

Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Predsjedniče Vlade. Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Poštovani gospodine Šehoviću u vezi sa Vašim poslaničkim pitanjem koje se odnosi na konverziju duga Elektroprivrede po osnovu poreza i doprinosa u akcijski kapital države želim da vas obavijestim.

Kao što ste i Vi sami naveli članom 12, stav 4 i 5 Zakona o budžetu Crne Gore za 2014.godinu, predviđeno je da se potraživanja države Crne Gore u iznosu od 45 miliona eura po osnovu poreza i doprinosa od Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić, konvertuju akcijski kapital države Crne Gore, u skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima, Zakona o obligacionim odnosima i Zakona o hartijama od vrijednosti, kao i da se zamjena duga za akcijski kapital, izvrši po uobičajenoj praksi, odnosno po nominalnoj vrijednosti akcija, najkasnije do prvog kvartala 2014.godine.

U skladu sa tim, u cilju poštovanja definisanog roka Ministarstvo finansija je 28.januara o.g. uputilo dopis Elektroprivredi Crne Gore, sa jasnim instrukcijama, da pokrenu proceduru konverzije duga u akcijski kapital u skladu sa modelom definisanim Zakonom o budžetu Crne Gore za 2014.godinu. Elektroprivreda Crne Gore je predložila modifikaciju konverzije duga u akcijski kapital kojom bi se emitovale nove obične akcije državi Crnoj Gori, po cijeni od 0,01 euro po akciji. Osnovni elementi ovog modela su sadržani u opštim uslovima, potpisanim između Vlade Crne Gore A2A i Elektroprivrede i to: da Elektroprivreda nudi svim akcionarima pravo da izvrše upis ukupno 10.967.704 novih akcija, proporcionalno njihovom trenutnom udjelu u akcijama, da A2A neće iskoristiti pravo na upis ovog dijela novih akcija, da će Vlada, odnosno država upisati svoj dio novih akcija 83.000.737 akcija po cijeni od 0,01 euro po akciji. Ove akcije po trenutnoj nominalnoj vrijednosti, vrijede oko 45 miliona eura tako da bi država Crna Gora svoje potraživanje namirila iz kapitalne dobiti, s obzirom da bi za 58.837.000 eura dobila akcije nominalne vrijednosti od oko 45 miliona. Nakon završene transakcije struktura akcijskog kapitala Elektroprivrede bi bila država 56,96%, sada je 55%, A2A bi imao 41,7%, sada ima 43,7%, a manjinski akcionari bi imali 1,34% akcija. Ovom modifikacijom bi manjinski akcionari povećali svoje učešće u vlasničkoj strukturi, a kompanija ne bi iskazala negativni finansijski rezultat u 2013.godini.

Napominjem da je i za ovaj model potrebno obezbijediti saglasnost Vlade, nakon toga i Skupštine Crne Gore. Na ideju strateškog partnera u Elektroprivredi Crne Gore predložen je model realizacije plana konverzije potraživanja u akcije definisanog Zakonom o budžetu. Vlada je odlučila da taj model proslijedi Parlamentu, budući da on omogućava da vlasnički udio povećaju i manjinski akcionari, dakle uz Vladu, odnosno državu, a da istovremeno kompanija ne iskaže gubitak. U narednih nekoliko dana ova inicijativa biće upućena Parlamentu na razmatranje, nakon čijeg izjašnjenja možemo pristupiti realizaciji. Očekujemo da će ova procedura dovesti do neznatnog kašnjenja u odnosu na predviđeni rok.

Što se tiče dijela Vašeg pitanje koje se odnosi na naplatu preostalog poreskog duga, podsjećam da je u 2013. godini, poslije više godina prvi put došlo do smanjenja poreskog duga i to kao što sam maločas kazao za 25 miliona eura putem pooštavanja politike naplate, kao i dodatnih šest miliona putem naplate poreza kroz ustupanje imovine poreskih obveznika državi. Takođe ukupan iznos poreskog duga umanjen je za oko 4,5 miliona eura primjenom zakona o otpisu kamata na poreske i carinske obaveze tj. kao što su poreski obveznici uplatili glavni dug u iznosu od tri i po miliona, zbog čega im je izručen otpis kamata od milion.

Od trenutnog duga u iznosu od oko 330 miliona, najveći dio otpada na preduzeća u stečaju 179 miliona, a to pitanje je uređeno regulativom za stečaj i likvidaciju pravnih lica. Potom i na dug obveznika kojima je prestala registracija 56 miliona, što je neophodno iščistiti iz poreske evidencije, jer ne postoji mogućnost naplate. S obzirom da je preduzimanje mjera naplate za preduzeća u stečaju ograničeno propisima o stečaju, kao i da je zbog problema nelikvidnosti pojedinih kompanija koje imaju solventnost, odnosno potencijale za ekonomski oporavak, njihov dug poželjno naplaćivati u određenom vremenskom roku, kako se ne bi dodatno ugrozila ekonomska održivost tih kompanija, takođe i da je nenaplativ dug od preduzeća koja su prestala da rade može se zaključiti da se za navedeni iznos mjere naplate mogu preduzimati u ograničenom obimu i dinamici.

Mjere naplate propisane Zakonom o poreskoj administraciji preduzimaju se i ubuduće će biti preduzimate kod svih poreskih obveznika, s tim što i kod ostalih obveznika problem nelikvidnosti održava sprovođenje mjera plenidbe novčanih sredstava. Stalno se preduzimaju i druge mjere, kao što je uspostavljanje hipoteke, zabrane obavljanja djelatnosti i slično.

Osnovni cilj Ministarstva finansija je da se ne dozvoli rast poreskog duga, te da postojeći dug bude smanjen, a da dug kompanija u stečaju bude riješen u skladu sa zakonskim propisima, prije svega sa propisima koji regulišu stečaj. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, predsjedniče Vlade.

Poslanik Šehović - komentar. Izvolite.

DAMIR ŠEHOVIĆ:

Hvala, predsjedniče Parlamenta.

Uvaženi predsjedniče Đukanoviću,

Siguran sam da ćemo se složiti da je pitanje poreskog duga, poboljšanje fiskalne discipline, kao uopšte uspostavljanje kulture plaćanja poreza koje još uvijek u Crnoj Gori i te kako nedostaje, po mom skromnom sudu, trenutno najvažnije pitanje koje bi trebalo da zaokuplja našu javnost.

Sama činjenica da govorimo o oko 330 miliona eura poreskog duga od čega, čak 211 miliona eura, kako ste i sami rekli spada u kategoriju teško naplativog duga, svega 119 miliona eura duga koji je moguće naplatiti, ostavlja nam dovoljno prostora da se zajednički složimo da je riječ o jednom veoma važnom ekonomskom problemu o kojem bi smo jednako i u Vladi i u Parlamentu i na ostalim mjestima gdje se to može uticati trebali da se bavimo. Luksuz neplaćanje poreza mi definitivno više ne smijemo dozvoliti, ne zbog toga što nam je svaki euro dodatnih, fiskalnih prihoda po tom osnovu dragocjen i što nam je posebno dragocjen u uslovima suočavanja sa negativnim pojavljivanjima efekata ekonomske krize i na naš ekonomski sistem, već i zbog činjenice da smo kao društvo suočeni da se svake godine moramo zaduživati za iznos ne manji od 200 miliona eura da bismo pokrivali svoje potrebe za budžetskim sredstvima i time sačuvali fiskalnu stabilnost.

Poznato je da na te dugove plaćamo i visoke kamatne stope, tako da u tom smislu izvlačimo zaključak da sa jedne strane ne smijemo više sebi dozvoliti luksuz da gomilamo poreski dug, a da sa druge strane građane Crne Gore, odnosno poreske obveznike opterećujemo i dodatnim teretom po osnovu kamata za kredite koji su nam neophodni da bismo, jednostavno na adekvatan način funkcionisali i zato to treba da bude prioritet i Ministarstva finansija i Poreske uprave, ali bih rekao i Vladi Crne Gore.

Aktivnosti koje su s tim u vezi preduzimane tokom prethodnih godina, zaista daju za pravo da budemo ohrabreni, zato što je činjenica da je od 2009.godine, 2013.godina, godina u kojoj po prvi put počinje da se smanjuje poreski dug, što je jako važno. Poreski dug "Elektroprivrede Crne Gore" je svakako dio te priče. Model koji je naša još uvijek zajednička, zakonska obaveza, koji je definisan u članu 12, jeste model koji je utemeljen na zakonskim propisima i u poslovnoj praksi je uobičajen, tako da je to bio jedan od načina pomoću kojih smo mogli da izađemo iz ovog problema.

Vi ćete me svakako razumjeti u odgovoru na ono što sam upravo čuo zato što sam to po prvi put od Vas čuo, ne mogu u konačnom da se odredim kao poslanik u ovom Parlamentu oko novog modela, ali mogu već sada da postavim nekoliko pitanja svima nama o kojima svakako moramo razmišljati.

Prvo, moramo izmijeniti za realizaciju tog modela Zakon o Budžetu koji je, ako dobro shvatam, neophodan preduslov da bi se implementirao ovaj model, zato što član 12 još uvijek je validan i druga stvar postavlja se pitanje na koji način bi se evidentirale ove novo-emitovane akcije od jedan cent, da li bi one nosile jednaka prava kao i prethodne akcije i u konačnom na koji način ćemo, to je shvatio sam prvi korak, a drugi korak koji jeste problem, ostaje nam ovih 45 miliona eura koji na neki način trebamo da riješimo, budući da nam za novu emisiju akcija treba svakako jedan simboličan iznos u odnosu na tih 45 miliona eura. Siguran sam da ćemo u skupštinskoj proceduri, kada budemo i zvanično dobili predlog od strane Vlade Crne Gore, biti u prilici da se oko toga opredjeljujemo.

Dozvolite mi, gospodine predsjedniče, još veoma kratko da bih odgovorio i na pitanje zašto sam baš Vama postavio to pitanje. Dvojaki su razlozi.

Prvi razlog je taj što mi jednostavno nijesmo imali drugačijeg načina da to saznamo. I drugi razlog je taj što na ovaj način želim, upravo Vama, kao predsjedniku Vlade i kao čovjeku koji ima nesumnjivi, suštinski, formalni autoritet u samoj Vladi Crne Gore, da skrenem pažnju na jedan problem koji mi očigledno imamo u Crnoj Gori, a taj problem se sastoji u činjenici da mi nerijetko ne uspijevamo da dobijamo elementarne informacije od strane pojedinih ministarstava, pa čak ni oko ovako važnih pitanja kao što je pitanje poreskog duga i poštovanje Zakona o Budžetu za 2014.godinu.

Izvjerno je, da će Zakon o Budžetu za 2014.godinu biti prekršen i da će za implementaciju postojećeg ili nekog novog modela biti potrebno da uđemo u april mjesec, ali je nerazumljivo da, mi jednostavno nijesmo do sada dobili niti jednu konkretnu informaciju od strane pojedinih ministarstava zašto je to tako. Možda je to kašnjenje uslovljeno potpuno opravdanim razlozima, možda postoji neki mnogo bolji model od onog koji je implementiran u Zakonu o Budžetu za 2014.godinu, ali mi dozvolite da kažem da ja ne razumijem zašto je crnogorska javnost i Parlament od strane pojedinih ministarstava čiji je to posao uskraćena za takvu vrstu informacija?

Ja sam gotovo ubijeden da svaki ministar ima pregršt obaveza i da jednostavno ima jako puno posla, u konačnom, to Vi, kao predsjednik Vlade, koji sa njima svakodnevno sarađujete mnogo bolje znate od mene, ali sam apsolutno siguran da ni Vi nijeste predlagali pojedine ministre, niti ih ja zajedno sa ostalim kolegama u Parlamentu birao, da bi se oni krili od javnosti, nego da bi u komunikaciji sa javnošću obrazlagali politiku iza koje stoje. Dakle, mi puna tri mjeseca ne uspijevamo da dobijemo punu informaciju o tome dokle se stiglo sa implementacijom člana 12 Zakona o Budžetu.

Kada je postalo izvjesno da će doći do kršenja zakona, mi ni tada ne uspijevamo da od strane pojedinih ministarstava dobijamo informaciju zbog čega se kasni, a kada smo načuli da postoji neki drugi model bili smo primorani da Vama direktno postavimo to pitanje, da iskoristimo institut Premijerskog sata, da bismo došli u priliku da po prvi put, konkretno čujemo o čemu se, zapravo, radi.

Vjerujte, da ovo što Vam kažem radim krajnje dobronamjerno. Krajnje dobronamjerno, zato što se često dešava, da razlog za protivljenje ovog Parlamenta nekim rješenjima koja dolaze iz Vlade, je upravo rezultat nedovoljno dobre komunikacije koja postoji između Parlamenta i Vlade, ali je isto tako važno da naglasim da neki ministri imaju jaku dobru komunikaciju i da njihovi predlozi veoma često prolaze u ovom Parlamentu konsenzualnom podrškom, a da neki drugi, zbog činjenice da nemaju osjećaj za potrebu te komunikacije se suočavaju sa činjenicom da se često njihovi prijedlozi, odbijaju. Ne mogu ljudi koji pokrivaju odgovorne funkcije u državi prihvatiti privilegije, a izbjegavati odgovornost.

Ja sam, takođe, siguran da ste i Vi toga svjesni, i da ovo što sam Vam, upravo rekao, će biti dovoljan podstrek da i Vi u direktnoj komunikaciji i sa pomenutim ministarstvima, znaćete od prilike na koja ministarstva mislim, utičete svojim autoritetom da se to ubuduće ne dešava i da se naviknu da zapravo privilegija nosi i odgovornost i da to jednostavno mora da ide jedno za drugim. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Izvolite predsjedniče Vlade.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Hvala.

Gospodine Šehović, prije svega hvala za jedno vrlo korisno upozorenje, ja ga tako primam dobronamjerno, meni svakako korisno i o tome ću vrlo povesti računa.

Vraćam se na prvi dio vaših komentara koji se tiču poreskog duga. Saglasan sam sa vama da koliko god to bilo važno fiskalno pitanje, ono je za mene, prije svega, važno ekonomsko pitanje. To je pitanje sposobnosti da kreiramo i obezbijedimo uređen sistem. Ako nemamo uređen sistem, ako u njemu neko može da plaća, a neko ne mora da plaća porez, mi smo ti koji pravimo plodno tle za sivu ekonomiju, podstičemo neloyalnu konkurenciju i mi na taj način ne stvaramo uslove za animaciju domaćih i stranih preduzetnika investitora. Zato je pitanje naplate poreskog duga, slažem se sa vama, jedno od najvažnijih pitanja koje ima mnogo širi multiplikativni efekat kada je u pitanju ekonomski sistem jedne države.

Što se tiče drugog dijela vašeg pitanja, ja molim samo da, kada ovaj predlog dođe u Parlament, kao što ste i sami kazali, da mu posvetite potrebnu pažnju. To je važno pitanje i zbog regulisanja tog zaostalog poreskog duga, ali kako sam maločas objašnjavao, čini mi se da ima neke mnogo šire i važnije aspekte. Mi u elektroprivrednom preduzeću danas imamo, rekao bih, jedno strateško partnerstvo koje je kvalitetno postavljeno i koje je, čini mi se, veoma za nas važno i zbog okolnosti da tu imamo strateškog partnera iz Evropske unije, i da se na neki način i kroz model saradnje u okviru Elektroprivrede, rekao bih, opredmećuje ono što je naš generalni politički kurs. Zato mislim da bi morali pažljivo njegovati to partnerstvo, jer, hajde da budem potpuno otvoren, plašim se da bi, poznavajući danas stanje na globalnom finansijskom tržištu, kada bi morali da se bavimo pitanjem zamjene strateškog partnera, vjerovatno dobili strateškog partnera za nas mnogo manje poželjnog od onog kojeg danas imamo. Zato je to dodatni razlog da pažljivo postupamo u odnosu na ono što jesu izvjesne modifikacije iz Elektroprivrede koje su uglavnom inspirisane takvim stavom

strateškog partnera u elektroprivredi. Dakle, vjerujem da se sa jednim dobrim i konstruktivnim pristupom može doći do rješenja koje će značiti poštovanje Zakona o budžetu, a istovremeno rješavanje jednog teškog pitanja kako bi Elektroprivredu usmjerili i od nje tražili da se dominantno posveti pitanjima razvoja. Dakle, nama sada Elektroprivreda treba kao jedan važan razvojni generator koji će pokušati da bude nosilac važnih razvojnih projekata korišćenja dobrih energetske resursa, da bismo imali punu energetske valorizaciju crnogorskih potencijala.

I vraćam se na ovo političko podsjećanje koje ste učinili. Zaista mislim da primarna obaveza svakog javnog, političkog, naime i Vladinog poslanika i funkcionera jeste da ispunjava svoj dio obaveza prema javnosti. Važan dio javnosti prema kojem smo dodatno obavezni kao članovi Vlade je Parlament. Prema tome, svaki član Vlade mora imati prioritet kada su u pitanju obaveze prema Parlamentu. Ja ću sa ovim što ste danas kazali, dakle, upoznati i Vladu koja je djelimično ovdje upoznata, ali ne samo u formi upoznavanja, nego u formi ozbiljnog razgovora da bi smo obezbijedili da se, da kažem, u jednoj teškoj šumi obaveza koje svaki ministar ima, pravilno razaznalo šta su prioriteti da bismo na taj način obezbjeđivali jednu konstruktivnu atmosferu u funkcionisanju državnih organa i da bi mogli da odgovorno i efikasno vodimo državnu politiku. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala predsjedniče Vlade.

Idemo na Klub poslanika Pozitivne Crne Gore i kolega Mladen Bojanić.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem.

Poštovani predsjedniče Parlamenta, predsjedniče Vlade, uvaženi ministri, kolegice i kolege, uvaženi građani,

Iako je ova tema malo prije što se otvorila vrlo inspirativna, ali vezano za konverziju duga u akcijski kapital Elektroprivrede i države, postavicu to kad budem dobio punu informaciju.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

I poslije upozorenja premijera, vi ništa ne čujete šta govore poslanici.

MLADEN BOJANIĆ:

Poštovani predsjedniče Parlamenta, predsjedniče Vlade, uvaženi ministri, kolegice i kolege, uvaženi građani,

Kažem da mi je ova tema jako inspirativna, koja se maloprije otvorila, oko konverzije duga akcija, ali sačekacu da dobijemo punu informaciju, pa ćemo o tome imati, vjerujem, vremena da raspravljamo.

Što se tiče današnjeg pitanja, ono glasi: Koliko po bilansu stanja za 2013. iznosi ukupan kapital, dakle akcijski kapital + dobitak ili gubitak Novinsko izdavačkog grafičkog preduzeća Pobjeda, a koliki je neto rezultat poslovanja po bilansu uspjeha za istu godinu i što Vlada preduzima po tom pitanju?

Obrazloženje: Već duži niz godina Pobjeda, kompanija sa 86% državnog vlasništva bilježi negativne rezultate poslovanja, pa smatram da javnost mora biti upoznata sa stepenom uspješnosti Vlade u upravljanju tom kompanijom.

Molim odgovor i u pisanoj formi.

Da krenem sa nečim što ste vi maloprije rekli da nema ekonomskog razvoja bez pune primjene vladavine prava. Potpuno saglasan. Vjerujem da ćete se saglasiti sa mnom da primjenu zakona i propisa sprovodi izvršna vlast. Dakle, Vlada. Vi dakle kršite

Zakon o medijima, član 47, 49, već godinama i nikome ništa. Trebali ste da Pobjedu svojinski transformišete, nijeste to uradili, i dalje održavate Pobjedu našim novcem. Ali hajmo dalje.

Biću da kažem, kako je nekad patrijarh Pavle rekao, blage riječi čvrsti argumenti, a vi kako god hoćete. Sa moje strane ćete ovo ovako danas dobiti.

Dakle, ukupan kapital, ono što ja imam podatke, zaključno sa 30.09.2013. je došao na minus sedam miliona, 2011. je bio 3,21 milion, pa je 2012. porastao na 5,7, i na dan 30.septembar 2013. godine kapital je došao, dobro me čujte, minus sedam miliona eura. A kapital, da pojasnim za one koji se manje razumiju, ovo je vrlo jednostavno sračunati, imate akcijski kapital 18 miliona i 25 miliona gubitaka koje je preduzeće Pobjeda napravilo u zadnjih nekoliko godina, kumulativno došli su do kapitala negativnog, što je nešto onako vrlo čudno, da kažem najblaže rečeno i vi dalje tu gajite ambicije da ćete nešto da popravite, ali evo čućemo kako. Dakle, pojele su se supstance, akcijski kapital ne postoji, minus sedam miliona neto rezultat. 2011. minus 1,3 miliona eura, 2012 - 1,8 miliona eura gubitak, i za devet mjeseci 2013. godine 1,7 miliona eura gubitka, ukupno 25. Pitam, ko plaća ovaj ceh? Odgovaram - svi građani Crne Gore.

I čitali ne čitali Pobjedu mi plaćamo godinama unazad i milione eura da bi se Pobjeda održavala u životu. Odgovor na to zašto to radite je vrlo jednostavan. Pobjeda dobija pare od ove Vlade, odnosno od svih nas građana da bi blatila one ljude, poslanike ili koje god koji ne daju vama podršku, odnosno ukazuju na neke stvari koje nisu dobre.

Prošli put smo nešto razgovarali isto o Pobjedi, bila je ona čudna razmjena u vezi sa Pobjedom, ja vlasnik i Pobjede, kao država, a kupujem samom sebi za 4,8 miliona zgradu. Ali, tada ste se pozivali na tradiciju, da Pobjeda ima tradiciju i da je to glavni razlog zašto vi održavate Pobjedu.

A šta je sa Solanom, da vas pitam. Ima li Solana tradiciju, kad ste se okrenuli na one zaposlene u Solani, šta ste sa njima uradili?

Socijalni program. Desetine hiljada ljudi u Crnoj Gori je ostalo bez posla, desetine hiljada, u Pobjedi ima par stotina. Ja ne tražim da ne bude, kao što je neki put vaš kolega potpredsjednik Vlade, izvrćao moje riječi, pa umjesto da sam rekao reforme bezbjednosnih struktura, pa onda integracija, ja ne tražim da se ugasi Pobjeda, ne tražim da se ugasi Pobjeda, ja tražim da uradite jedino što možete da uradite, jedino normalno što treba da uradite, da jednostavno smijenite nesposobne partijske kadrove koji vode Pobjedu, da dovedete ljude stručne, nezavisne urednike koji će da pišu istinite članke, istinite tekstove, da podignu povjerenje i da onda konačno građani krenu da kupuju tu Pobjedu, da bi nešto malo bolje popravili, pa polako redom, valjda da dođe do nekog uglednog lista. Jer ovo kako se ona srozala za naše pare, a mi plaćamo, a ona nas blati, to je stvarno više postalo toliko degutantno da nemam riječi, biću umjeren.

I meni ovo liči, gospodine Đukanoviću, na isti model kako vladate već evo godinama, kako u državnim kompanijama, a tako smo vidjeli i ono kratko vrijeme kad ste pokušali da budete biznismen i u privatnim kompanijama. Dakle, održavate stanje takvo kako je, ali dugovi rastu, gubici se gomilaju, ne plaćaju se porezi, i šta ćemo, gumicom da sve to obrišemo jednog dana i da kažemo - dobro, bilo prošlo, hajmo sad da budemo ozbiljni.

Ja neću puno vremena oduzimati, sačekaću vaš odgovor, pa ćemo onda nastaviti one druge stvari koje su me, naravno, inicirale da vas pitam ponovo o Pobjedi.

Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Predsjedniče Vlade.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Bojaniću,

Odgovor na vaše osnovno pitanje će biti vrlo kratak i formalan, ali ću onda pokušati da sa par komentara odgovorim na ono što je bilo vaše usmeno obrazloženje vašeg pitanja.

Znači, u vezi sa vašim poslaničkim pitanjem koje se odnosi na poslovanje Novinsko izdavačkog grafičkog preduzeća Pobjeda, prema bilansima za 2013. godinu, podsjetiću članom 2, stavom 1 Pravilnika o načinu pripreme, sastavljanje i podnošenje finansijskih izvještaja nezavisnih regulatornih tijela, pravnih lica, akcionarskih društava i društava sa ograničenom odgovornošću u kojima država ili opština imaju većinski udio u vlasništvu, propisano je da se godišnji finansijski izvještaji dostavljaju Ministarstvu finansija, odnosno nadležnom organu lokalne samouprave, najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu. Kako taj rok još uvijek nije istekao, od Novinsko izdavačkog preduzeća Pobjeda do danas nije dobijen finansijski izvještaj za 2013. godinu, i za to traženi podaci mogu biti saopšteni tek nakon njihovog objavljivanja i analize od strane nadležnog organa. Rekao sam da je ovo formalno, ali i suštinski. Ne mogu govoriti o podacima dok se i sam ne upoznam sa njima.

Što se tiče vaših komentara izrečenih ovim povodom, nemam što dodati sem onog što sam kazao u odgovoru na vaše prethodno pitanje, na jednom od prethodnih premijerskih časova u Parlamentu. Politika Vlade na čijem se čelu nalazim je politika odgovornog upravljanja nečim što mi smatramo nacionalnim resursima. Pobjedu smatramo nacionalnim resursom i zbog toga ne donosimo olaku odluku kakvu bi vi možda sugerisali iz onog što ste rekli u ova dva navrata, a to je da bi ekonomska logika upućivala na gašenje tog preduzeća.

Nema nikakve sumnje da su poslovni rezultati, ne samo Pobjede, nego rekao bih manje više svih preduzeća koje se bave izdavanjem novina, posebno dnevnih novina, danas problematični. Problematični su za to što ih je već puno na domaćem tržištu, dodatno su problematični što teško izdržavaju konkurenciju sa savremenim elektronskim medijima. To je objektivna datost. Dakle, unutar nje treba zauzeti pametnu politiku, državnu politiku koju u ovom trenutku vodi ovako strukturirana Vlada. Možda bi neka druga vlada lakše donijela odluku drugačije vrste kada je Pobjeda u pitanju. Ja želim da vam ponovim, mi tu odluku nećemo donijeti. Ne samo da je nijesmo donijeli, nećemo je ni donijeti.

Drugo šta ćemo uraditi, to je ono što smo i do sada pokušavali, to je da raspišemo i novi tender i da pokušamo da nađemo zainteresovanog partnera koji bi mogao obezbijediti novi život Pobjedi. To je do sada urađeno tri puta u tri navrata, ni jednom nijesmo dobili strateškog partnera i to je odgovor na vaše pitanje zašto Vlada nije ispunila formalno svoju obavezu iz Zakona o medijima. Ona je pokušala da ispuni tri puta raspisujući tender, to možemo, ali ne možemo obezbijediti partnera za raspisani tender, i ono što smo u međuvremenu radili a to je da stvorimo pretpostavke da možda Pobjeda bude atraktivniji proizvod na sljedećem tenderu, tako da smo se veoma bavili pitanjem restrukturiranja kompanije. Danas Pobjeda od nekadašnjih 500 radnika ima nešto ispod 200 radnika, u međuvremenu je, da kažem, raširila lepezu svojih proizvoda, osnažila je i mogućnosti pružanja štamparskih usluga unutar svoje štamparije, takođe i proširila izdavačku djelatnost. Po nama, stvaraju se uslovi da tokom ove godine idemo u novi tender i pokušaj prodaje većinskog paketa od 86% u Pobjedi.

I finalno, na vaše pitanje koja je razlika između Pobjede i Solane? Velika, jer ovdje smo formalno vlasnički odgovorni, ovdje imamo 86% vlasništva. Mi moramo da brinemo o tom vlasništvu. Drugi su vlasnici Solane. To, naravno, ne znači da mi

možemo uspostaviti neodgovornost prema tom pitanju, nijesmo je ni uspostavili, razgovorali smo više puta na Vladi, ali tu govorimo više o koncesijama i o drugim mehanizmima koje država ima u odnosu na takva preduzeća. Dakle, tamo su drugi vlasnici i oni moraju ipak polagati račun javnosti za kvalitet upravljanja menadžerske politike u tom preduzeću. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Kolega Bojaniću.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem.

Svjestan sam ja da vi ne možete da izvršite svojinsko vlasničku strukturu u skladu sa Zakonom 47, ali imate za to 49, pa njega primijenite, a on kaže - ukoliko to ne izvršite, onda treba da uvedete mjere zaštite javnog interesa. Je li mjera zaštite javnog interesa da nam po dva tri miliona eura svake godine pravi gubitke Pobjeda? Zašto ne primijenite član 49? To treba da uradite. Nemojte nam stvarno reći da u nije u državnom vlasništvu. Čija je zemlja, čija je zemlja Solana? No dobro.

No, dobro. Krenuću ovo što sam i htio da kažem, znam da može da liči i na lično, i potvrdiću da je i te kako lično, ovo što sam danas otvorio pitanje Pobjede, veoma lično, i znam da je neka praksa da kažem politička i neko pravilo političko da se ne branite sami, ne znam zašto i od kad je to tako, nego vas brani kolega. Ja inače se ne uklapam u ove kalupe dosadašnje politike, pa evo ja ću sam da se branim od, kako ste vi rekli jednom, to mi se sviđela ta rečenica, od gnusnih laži koje mediji pišu, i ja ću da se danas branim od gnusnih laži, izmišljotina, podmetanja, neistina koje iznosi Pobjeda o meni. I, pošto su se tamo pozvali u tom tekstu, seriji tekstova, da sam ja vas pitao neka pitanja o vašim milionima, vi sad ne možete mene, pa će to Pobjeda u vaše ime da to pita mene, a ja ću danas da odgovorim vama, a vi kako hoćete, hoćete prenijeti Pobjedi nećete, to je vaše, nadam se da će čuti.

Pominjao je takođe kolega Simović kreatora afera i izvinjenje. Pa evo, poslije ovoga vidjećemo ima li izvinjenja od strane Pobjede ili nema, ali evo ja ću da se branim kako umijem i znam od toliko laži, izmišljotina, konstrukcija, znam iz čije je kuhinje, znam u čijoj je saradnji. I da budem iskren, vjerujem da čak i nije to od vas krenulo da oni to rade, nego su oni udvorničkim ponašanjem, udvorničkim mentalitetom pokušali da vam se još više dodvore tako što će da napadnu mene jer sam ja, bože moj, otvorio neka nezgodna pitanja ovdje u Parlamentu, po pitanju vaših kredita. Ali, dobro, to je obraz novine i urednika. Doduše ne znam ko su tamo jer obično te tekstove potpisuju sa ono R.P. valjda Redakcija Pobjede treba da znači, čak ni toliko nemaju snage, hrabrosti da izađu pa imenom i prezimenom kažu, to pišu, kriju se u mraku nekom, ne znam kakvom strahu, i onda naravno šire neistine i laži. Da sam ja krenuo da radim performans onaj sa perjem, mislim da bih zatrpao danas vagonom perja koliko je neistina izneseno, da bih vas sve zatrpao, Skupštinu, koliko su oni perja prosuli u tih par tekstova. Naravno, nastavili su, takođe, mediji koji su njima slični, pa ovaj prvi bar stavi znak pitanja, a oni u Minut, dva maknu znak pitanja i onda to ide dalje. Dobro.

Bio sam optužen da sam opraio 2,6 miliona. Zamislite konstrukcije, kažem stupidne, da sam iskoristio 300 ljudi i opraio mojih 2,6 miliona preko 300 ljudi, poznatih, imenom i prezimenom, koji stoje javno, od kojih su ugledni privrednici, advokati, čak tamo ima i nekih bivših ambasadora, čak je i puno vaših prijatelja tamo, čak ima i danas direktora, pomoćnika ministara, čak ima direktora nekih javnih uprava, i svi su oni tu. Prosječno ulaganje u ovaj fond, to je bio javni upis akcija, prosječno ulaganje je 10.000.

Njih ima 270. Pobjeda je našla da blati i mene i njih, faktički da sam prao, odnosno njih iskoristio da operem moje pare. Nevjerovatne konstrukcije. Dobro.

Da napomenem, i to da znate, i Pobjeda da zna, Aktiva integra nikad nije uzimala kredit ni od koga, nikad nikome nije dugovala, ni dan danas ne duguje nikome, čak je u pretplati PDV, za razliku od vašeg Global Montenegro koji 2013. godine, bože moj, još nije dobio račun, nije stigao da plati porez na nepokretnosti u Budvi. Još se čeka, svi su Crnogorci dobili, i zna se 30. jun tekuće godine prva rata, 30. novembar druga rata, a vaš Global Montenegro 40-ak hiljada eura još uvijek nije primio za prethodnu godinu, i to iz vaše vlasti. Vlast u Budvi vršite vi, vaša partija, nije opozicija, pa da nešto oni sada tu mute. To su vaši ljudi.

Da me povezuju sa spornim kreditom Holder broker diler iz 2007. godine. Znaju oni odlično u toj kuhinji odakle je to krenulo, postoji sva ta dokumentacija. U 2001. sam napustio Holder broker kao upravljač, odnosno prešao sam na mjesto predsjednika Upravnog odbora, tada su bili upravni odbori, na mjesto direktora na ovoj berzi, a u martu 2002. godine sam prodao svoje akcije. Lice koje je od mene kupilo 2006. godine, i ono je prodalo te akcije. Ovaj kredit je uzet u avgustu 2007. godine. Dakle, pet, šest godina pošto sam izašao iz te firme, ali naravno Pobjedi je trebalo da se ja vezujem, bože moj, da bi tamo potvrdili one vaše neistine kako sam ja neki predstavnik medijske mafije, pa se ja tu svetim pitajući vas o tome. Toliko o tome.

Pominju da je postojao nekakav konflikt interesa između Holder brokera tri, četiri mjeseca dok sam bio direktor Nove berze, a još uvijek nijesam prodao svoje akcije Holder brokeru. Pazite, radi se o dvije potpuno privatne firme od kojih je Holder broker jedan od osnivača Nove berze, od kojih su sve brokerske kuće osnivači berze i ja sa radnim mjestom prešao tamo. Pazite, konflikt interesa između dvije privatne firme. Nema ga, ne znam. Čak nema ni, ovo što je predsjednik juče govorio, inkompatibilnosti funkcija. Nijesam imao više nikakvu funkciju u Holder brokeru, bio sam izvršni direktor Nove berze pet godina. Ali, to ne treba kuhinji da se kaže nego treba da se pumpa da bih se ja diskreditovao, da bi građani shvatili - pa, svi su isti. Ima i Bojanić milione, šta ima veze, ima i premijer. Toliko.

Ja sam nekome omogućio da se obogati zato što sam bio direktor berze. Da kažem da je to nevjerovatna glupost, u stvari nije glupost nego nevjerovatni bezobrazluk. Svako to može da provjeri. Ko iole zna nešto, zna da je trgovina na berzi anonimna, da apsolutno ne znam ko tamo trguje. Isto kao da me sada optužite kada se napravi sjutra autoput, bože moj, dako se napravi, sada optužen onaj što je napravio autoput ako se nešto tamo desi. U toliku dozu gluposti ulaze, ali treba ja i dalje da se blatim. Pričalo se danas, pustite me, molim vas, ovo mi je prilično važno i lično.

Gospodine Mišo, znam da vi volite da se dokažete svom šefu. Gospodine Stanišiću, znam da imate potrebu da se stalno dokazujete pred šefom Vaše partije, ali vas molim, kada ja govorim, a to uvijek radite, tražite riječ, pritisnite taster, recite to što imate da svi čujemo.

Neću očekivati izvinjenje Pobjede. Očekivaću serijal novih neistina, laži, podmetanja, šta god, isto kao što ni od vas ne očekujem izvinjenje, niti mi treba, zbog toga što ste nas vrijeđali ovdje prije nekoliko vremena. Vrlo ste bili neprijatni prema nama, nas ste nazivali medijskom mafijom, u državi u kojoj vi imate izvršnu vlast, da pohapsite valjda tu medijsku mafiju, a mene kao predstavnika ovdje ste nazvali medijskom mafijom. Da ne pominjem šta ste rekli kolegi Abazoviću. Ne tražimo izvinjenje, svako neka nosi svoje. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Izvolite predsjedniče Vlade.

Kolega Stanišiću, molim vas da me opomenete kada predsjednik prekorači, ako zaboravim. Možete, izvolite.

OBRAD STANIŠIĆ:

Vama se obraćam, gospodine predsjedniče.

Prekršili ste Poslovnik, član 187 Poslovnika. Ako smo u Poslovniku donijeli da je pet minuta postavljanje pitanja i obrazloženje i pet minuta postavljanje odgovora, nigdje ne piše da je 20 minuta postavljanje odgovora, a pet minuta odgovor. U istom članu piše da je tri minuta odgovor i komentar na odgovor, a gospodin Bojanić je deset minuta komentarisao. Prema tome, prekršen je Poslovnik. Upućujem to vama, i zato sam kolegu Bojanića opomenuo, ni iz kojeg drugog razloga. Eto, toliko.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Mislim da nijeste, ali ste pogriješili jednu stvar. Više puta sam prekršio Poslovnik od početka danas, tako da nijesam jedanput nego sam konstantno kršio Poslovnik od jutros, u želji da omogućim malo više dijaloga. Molim vas da reagujete tako i kada premijer prekorači ili potencijalno ministri poslije toga, da bih znao da nijesam samo ja principijelan nego da ste i vi principijelni, jer dajem svima priliku da prekorače računajući da mogu da iskažu svoj stav, jer je vrlo bitno da ostvarimo taj dijalog i do sada je taj dijalog bio, nadam se, koristan za javnost. Tako da, u pravu ste, više puta sam prekršio Poslovnik od jutros.

Izvolite predsjedniče Vlade. Prekršiću i kod vas ako vam to nešto znači.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Bojaniću, prije svega, mislim da je potrebno pojasniti nešto što je možda ostalo nejasno iz prvog dijela mog izlaganja. Vi ste nastavili da i nakon toga iznosite tvrdnju koja je netačna. Iznijeli ste tvrdnju da se Pobjeda finansira novcem poreskih obveznika. Ne finansira. Znači, ovaj parlament usvaja budžet, i pokušajte da tamo pronađete poziciju iz koje se finansira Pobjeda. To je priča o prethodnim godinama. Vi govorite da se ove godine finansira. Ne finansira. To je prvi odgovor.

Drugi dio odgovora je na nešto čemu ste posvetili veći dio svog dopunskog izlaganja. Imao sam utisak da se želite preko mene obratiti Pobjedi. Pogrešna sam adresa za to. Uz poštovanje prema onome što Pobjeda predstavlja u istoriji Crne Gore, moram da vam priznam da vrlo često ne stižem da pročitam uopšte šta piše u Pobjedi, niti u jednoj dnevnoj novini, iako vam to djeluje nevjerovatno. Nemam namjeru ni vas ni bilo koga da uvjeravam oko toga, samo da kažem toliko o mom uređivanju Pobjede. Imam, ipak, utisak da ste zloupotrijebili poziciju poslanika i da ste iz te pozicije danas polemicali sa Pobjedom. Mislim da je mnogo čistije, izvolite i obratite se Pobjedi, shodno Zakonu o informisanju i saopštite ne jednom nego 50 puta to što mislite da treba da im saopštite da biste demantovali neistine koje su iznijeli, ako su ih iznijeli, kao što vi tvrdite.

Živimo u jednom, da kažem, mučnom vremenu uopšte učenja demokratskoj kulturi i, rekao bih, tek stasavanja novog sistema vrijednosti. Tako da, plašim se ne samo vi nego još jedan broj ljudi daje sebi za pravo da druge ljude gleda kroz neku svoju prizmu i kroz neku prizmu svog pogleda na taj sistem vrijednosti. Dakle, nijesam od ljudi koji će vam preko Pobjede poručivati nego uvijek šta imam ja vam to kažem direktno, kao i onog dana ovdje zbog kojeg ste me optuživali, ne treba mi Pobjeda za to. Jednako tako želim da kažem da postoje danas i ljudi iz drugog dijela medijske scene, neki od vlasnika, neki od ovih koje ste pominjali maločas, koji ovih dana izlažu tezu kako je sestra jednog od njih izložena krivičnom progonu zato što se Milo Đukanović sveti njemu, njegovoj veličini. Naravno, to samo može da kaže neko ko se nikada u životu sa mnom nije sreo, jer ja nijesam od tih ljudi. Ja tog gospodina ne gledam kao neko ko je

primarni predmet moje pažnje. Naprotiv. Gledao sam ga uvijek do sada i gledam ga samo kao brata te žene koju sam inače vrlo cijenio kao svog saradnika u Ministarstvu finansija, pa mi zbog toga, naravno, nikada ne bi palo na pamet da se na takav način uplićem u rad državnih organa i u proces dostizanja pravde u Crnoj Gori. Govorim samo da bi smo shvatili da kada pričamo o tim temama uvijek moramo pred sobom imati u vidu konkretnog čovjeka. Ko dokaže ovdje da sam ja preko ove ili one novine nekome nešto poručivao dajte neka iznese to pa da o tome povedemo zaista dijalog ovdje. Ne. Ja sam uvijek poručivao sve što sam imao u neposrednom dijalogu sa vama .

Treće pitanje je pitanje vašeg poziva zašto se ne obračunate sa medijskom mafijom. Nadam se da ste me dobro razumjeli u odgovoru na prvo pitanje. Vrlo sam odlučan da se obračunamo sa svakom mafijom uključujući i ovu, uključujući i ovu koja misli da može da preko dnevnih novina i preko naslovnica dnevnih novina reketira firme i ljude i ovu koja misli da može da utiče na berzu i da po tom osnovu stiže bogatstvo. E, dakle, sa svakom mafijom u Crnoj Gori vjerujte mi vrlo sam odlučan, obračunaćemo se do kraja, koliko god pokušavali da kada u to krenemo da to predstavite raznim političkim i drugim pobudama poput ovoga što sam vam sada ispričao. Znači nema ništa od toga, niti će mi to poslužiti kao razlog za usporavanje. Naprotiv. Vrlo odlučno ću insistirati na tome i mislim da ćemo vrlo brzo biti u Crnoj Gori u prilici da pogledamo zaista ne samo šta ko čini u ovom vremenu nego šta je ko činio i u prethodnom.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ:

Samo da vam kažem da imate punu podršku svih poslanika Pozitivne Crne Gore u borbi protiv svakog vida mafije u Crnoj Gori.

Samo toliko. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ja do sada nijesam našao niđe u zajedničkim papirima našim, a i Evropske unije, da imamo mafiju u Crnoj Gori. Ali, ako ima, problem je malo veći onda nego što stvarno jeste.

Sada idemo u mirnije vode.

Koleginica Ljerka Dragičević, u ime HGI, ali svakako tu je još i Forca, Liberalna partija Crne Gore i albanske partije. Izvolite.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Zahvaljujem gospodine predsjedniče Skupštine.

Pozdravljam Vas, pozdravljam uvažene kolegice i kolege, pozdravljam predsjednika Vlade sa ministrima, i uvažene građane.

Moje pitanje predsjedniku Vlade je sljedeće: Mogu li se iznaći neka sredstva za hitnu rekonstrukciju puta Muo- Prčanj-Stoliv, koji je neophodan za potpunu turističku valorizaciju kako Boke tako i Crne Gore?

Moje obrazloženje glasi.

U cilju što bolje valorizacije turističke ponude Crne Gore na kojoj se neumorno radi, mislim da veliku i posebnu pažnju zavrjeđuje jedan stari put u jednom prastarom fjordu, biseru Jadrana, a ne samo Crne Gore. Govorim o Boki na čiju obalu od crnogorske, koja iznosi 293 kilometra otpada 105,7 kilometara. Mogu li da govorim? Hvala.

Inače, ovdje moram napomenuti da je Boka Kotorska 1997. godine zvanično uvrštena u 28 najljepših zaljeva svijeta, mislim da to nije malo. U najezi gradnje jedan stari put, odnosno putni pravac Muo-Prčanj, Stoliv jako je stradao i sada je minus u turističkoj valorizaciji Boke, ali i ograničavajući faktor razvoja ovog područja. Izrada projektne dokumentacije za zaobilaznicu Muo-Stoliv je predviđena za 2017. godinu. Nadležna za realizaciju je Direkcija za uređenje i izgradnju Kotora a partneri u investiciji su Vlada Crne Gore i Direkcija za saobraćaj. S obzirom da je Vlada partner u ovom poslu obraćam se vama, gospodine premijeru, jer sam sigurna da ću ja i žitelji tog dijela Boke na taj način doći do sigurnog odgovora. Ovaj sadašnji put ne može čekati još tri, odnosno pet godina. Ukoliko ostane ovakav, što je znak jednakosti za nikakav, turistička valorizacija će biti usporena. Veliko kulturno blago Boke nalazi se dionicom ovog puta. Tu je Muo, rodno mjesto i crkva jednog od svetaca Boke, blaženog Gracije. Nadam se da je svima poznato da se Boka još zove i Zaliv Svetaca, a ne mali prihod donosio bi vjerski turizam. Tu je na Prčanju crkva veoma interesantna i možda jedinstvena po izgradnji a bome i po velelepnosti. S obzirom na konfiguraciju Boke tu je jedini put bar za sada i ne omogućava ni stalnim žiteljima ovih mjesta da normalno i brzo cirkuliraju, a o hitnim slučajevima da ne govorim. Ovaj put ne može da čeka već bi bilo potrebno iznaći neku mogućnost za rekonstrukciju puta, ali mora se voditi računa da rekonstrukcija puta bude u službi autentičnosti, tj. da se ne zatvore odvodi za plimu, odnosno za more koje nadodje plimom jer, na žalost, sadašnji stručnjaci o tome malo vode računa.

Ovo moje pitanje upućeno vama, gospodine predsjedniče Vlade, je iz najbolje namjere valorizacije turističke ponude Boke i Crne Gore, a bome i radi žitelja. Ne smijemo zaboraviti da je to veoma blizu i Tivtu, i Portu Montenegro, i Luštici, i Kotoru i Kumboru. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala. Prčanska crkva je bila najveća do skoro u Crnoj Gori.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Poštovana gospođo Dragičević, razvojem turizma, auto industrije, kao i naglim migracijama stanovništva iz sjevernih područja prema centralnom i južnom regionu Crne Gore došlo je do povećanja obima saobraćaja, naročito na glavnim putnim pravcima u Crnoj Gori čime je i put Mio-Prčanj-Stoliv jedan od najstarijih putnih pravaca u našoj zemlji postao preopterećen.

Kako bi se put održao prohodnim a i očuvao njegov istorijski značaj i autentičnost Ministarstvo saobraćaja i pomorstva i Direkcija za saobraćaj su u prethodnom periodu preduzimali mjere redovnog investicionog održavanja puta i sanacije potpornih zidova vodeći računa o svim odvodima koji su ugrađeni u trup puta. Izgradnjom tunela Vrmac i ostvarivanjem veze Lepetani - Kamentari morskim putem ova dionica Muo-Prčanj-Stoliv je značajno rasterećena.

Uporedo sa turističkim razvojem javlja se potreba za unapređenjem ukupne infrastrukture, telekomunikacione, elektro i vodovodne, kojom treba poboljšati kvalitet života mještana koji žive u ovom području kao i sve većeg broja turista. Opština Kotor se obratila Ministarstvu saobraćaja i pomorstva zahtjevom koji je sadržao predlog rješenja sanacije trupa puta i ideju za prekategorizaciju dionice magistralnog puta M2 Kotor-Prčanj-Stoliv u opštinski put. Nakon toga je između opštine Kotor, Direkcija za uređenje i izgradnju Kotora, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva i Javnog preduzeća za upravljanje Morskim dobrom Crne Gore Budva, zaključen ugovor o objedinjavanju sredstava radi sanacije putnih objekata, riječ je o potpornim zidovima, parapetima, propustima i drugom, na ovom putnom pravcu, u ukupnom iznosu od 350.000 eura. Kontribucija Ministarstva saobraćaja i pomorstva iznosi 125.000 eura. Opštine Kotor i

Direkcije za uređenje i izgradnju Kotora 100.000 i Javnog preduzeća Morsko dobro 125.000.

Neposredno po zaključivanju ugovora Ministarstvo saobraćaja i pomorstva je pristupilo ispunjenju ugovornih obaveza i prenijelo ugovorom predviđena sredstva opštini Kotor, nakon čega je opština Kotor 13.03. 2014. podnijela zahtjev za prekategorizaciju regionalnog puta Kotor - Prčanj- Stoliv. Budući da su od strane Minsitarstva ispunjene sve obaveze iz ugovora može se konstatovati da postoje uslovi da se izvrši prekategorizacija dionice magistralnog puta M2 Muo-Prčanj-Stoliv, u opštinski put, što je na dnevnom redu današnje sjednice Vlade. Odgovornost za upravljanje i održavanje ovog puta u buduće će biti u nadležnosti Opštine Kotor koja će nakon preuzimanja puta u sopstvenu nadležnost pristupiti rekonstrukciji, sanaciji trupa puta. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Koleginice Dragičević izvolite.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Zahvaljujem gospodine predsjedniče Vlade.

Kako sam rekla u obrazloženju evo dobili smo pravi odgovor i onako rečeno šatrovački uboli pravo danas sjednica je Vlade pa danas i pitanje. Ja mislim da će biti zadovoljni i žitelji tih mjesta i da će se to stvarno onda krenuti, jer iskreno rečeno pravac do od Mula do Prčanja je i malo bolji. Jer se tu radila voda pa je to malo bolje urađeno. Ali od Prčanja prema Stolivu nikako. Ja namjerno nijesam pomenula u svom obrazloženju Dane kamelija koji se održavaju u Stolivu i traju tu sedam dana. To nijesam htjela da pomenem, jer može se u Stoliv doći i sa strane Tivta, ali nije toliko možda atraktivno koliko sa ove strane kad se ide od Kotora. I nadam se da će to sve biti u redu, ali eto, tu smo pa ćemo vidjeti za par mjeseci kako ide dalje i biću slobodna da vam se opet obratim da vidimo dokle je to stiglo.

Sad moram da se izvinim Vama gospodine predsjedniče Skupštine i Vama gospodine predsjedniče Vlade i gospodinu sekretaru Skupštine. Ja se držim Poslovnika i držim se dogovora na Kolegijumu i obećavam da to više neću da radim. Kad drugim put dođe red za Hrvatsku građansku inicijativu, odnosno na mene, da postavim pitanje, obećavam da neću poštovati vrijeme, tako da ne bi se iznenadili, ako nešto bude drugo.

Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ja ću se iznenaditi ako Vi ne budete poštovali vrijeme, jer ga Vi uvijek poštujete.

Hvala Vam koleginice Dragičević.

Premijeru da li želite dopunski odgovor?

Sve je tu jasno i bilo je precizno. Kolega Kalač, uvijek Vas zapadne da ste Vi posljednji u redu, ali ne posljednji po značaju. Izvolite.

ALMER KALAČ:

Hvala Vam predsjedniče Skupštine, sad ste na ovaj način ispravili ono što ste kazali na početku da krećemo sa najvažnijim pitanjem. Jer ja, iako pripadam najmanjem klubu, svoje pitanje ne smatram ni manje ni više vrijednim od svih ostalih pitanja koja se čuju u ovom Parlamentu.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ja sam rekao sa najtežim, ne sa najvažnijim, da budem precizan.

ALMER KALAČ:

Uvaženi predsjedniče Vlade, članovi Vlade, kolegice i kolege poslanici.

Moje pitanje je sljedeće:

Da li će se korisnicima materijalnog obezbjeđenja porodice nakon završene revizije isplatiti iznos za koji su uskraćeni?

Ovo se odnosi na period od dana ukidanja te pomoći pa do dana kada se utvrdi da i dalje ispunjavaju potrebne uslove da primaju tu vrstu pomoći. U Crnoj Gori, naročito u sjevernom regionu veliki broj ljudi su korisnici materijalnog obezbjeđenja porodice. Odlukom da se određenom broju korisnika ukinu socijalna davanja, ugrožena je i njihova egzistencija, jer je to njima jedini izvor prihoda. Nasuprot tome određeni broj korisnika te pomoći ne ispunjava uslove, ali im je to omogućeno najčešće zbog neažurnosti administracije. Iz tog i sličnih razloga imamo i veliki broj fiktivno razvedenih brakova, a sve u cilju ostvarivanja prava na tu vrstu pomoći. Korisnici materijalne pomoći kojima je ona zaista potrebna, ostaju bez iste. Uz to višemjesečni prekid ove pomoći dodatno ugrožava njihovu egzistenciju. Na žalost, danas imamo situaciju da u šali, a koja odražava stvarnost, centre za socijalno staranje pominjemo kao firme sa najvećim brojem upošljenih. Nekada su ovu i slične vrste pomoći primali ljudi sa margina društva i smatrali su se nesposobnima da prehrane svoje porodice. Na žalost, danas korisnici ove pomoći čine skoro čitav jedan region naše države i to nijesu nesposobni ljudi za posao, već nepostojanje bilo kakvih radnih mjesta u njihovom gradu ih je dovelo do toga, da im jedini izvor prihoda bude naknada za materijalno obezbjeđenje porodica. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Predsjedniče Vlade izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Poštovani poslanice Kalač, novi Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti stupio je na snagu 19.06.2013.godine.Članom 176 navedenog zakona propisano je da korisnici prava socijalne i dječje zaštite koji su ostvarili pravo po propisima koji su bili na snazi do dana stupanja ovog zakona, a ispunjavaju uslove njime propisane nastavljaju sa korišćenjem tog prava.

U skladu sa navedenim članom centri za socijalni rad, kao prvostepeni organi preispitali su osnov za ostvarivanje prava u skladu sa uslovima propisanim novim zakonom. Utvrđeno je da pojedini korisnici ne ispunjavaju propisane uslove i u tom smislu prvostepeni organ je donio rješenje o prestanku prava. Drugostepeni organ je u predviđenom postupku po žalbi preispitivao njihovu osnovanost. Ukoliko je utvrdio da je žalba osnovana, stranka je ostvarila pravo na naknadu od dana prestanka prava i nastavila je sa njegovim korišćenjem. U slučajevima odbijanja žalbe, stranka je imala pravo da izjavi tužbu Upravnom sudu Crne Gore. Cijeneci da je pitanje koje ste postavili jedno od značajnijih i na vrhu prioriteta sa aspekta socijalne politike, kratko ću se osvrnuti na neke akcente iz vašeg obrazloženja.

Najprije, saglasio bih se sa konstatacijom da je značajan broj korisnika materijalnog obezbjeđenja porodice radno sposoban. Shodno tome, prioritetne aktivnosti Vlade treba da budu usmjerene na povećanje zaposlenosti, a ne na olakšavanje procedura za ostvarivanje prava raznih socijalnih davanja. Podsjećam da je materijalno obezbjeđenje porodice u junu 2013.godine, koji je bio posljednji mjesec korišćenja prava po starom zakonu koristilo 15.478 porodica, sa 56.849 pojedinaca, a u februaru 2014.godine ovo pravo je koristilo 13.855 porodica, sa 40.853 korisnika što znači manje za 1.633 porodice, sa oko 6.000 članova. Kako to izgleda recimo u karakterističnim opštinama sjevernog regiona, pretpostavljam da će vas zanimati

imajuću u vidu da dolazite iz tog regiona. Pomenuću, karakteristično za par opština. Recimo u Rožajama u junu 2013. godine je bilo 2.119 porodica korisnika materijalnog obezbjeđenja, a u februaru 2014.godine, 150 manje. Sada je dakle 1.969 porodica. U Beranama su u junu 2013.godine bile 1.662 porodice, a u februaru o.g. 31 porodica manje, u Bijelom Polju u junu 2013. bilo je 1.794 porodice, korisnika materijalnog obezbjeđenja, u februaru o.g.124 porodice manje. Kako se može primijetiti značajan je broj korisnika materijalnog obezbjeđenja porodice u sjevernom regionu, što je determinanta slabije socijalne strukture, ali kako ste i sami primijetili otvara mogućnosti zloupotrebe od strane onih koji kako se kaže u obrazloženju čak i fiktivnim razvodima uskraćuju pravo građanima kojima je takva pomoć zaista neophodna.

Zato ću se i ovaj put saglasiti sa vama, podsjetiću da sam na ovu temu u više navrata tokom prethodne godine, da moramo kontinuirano raditi na jačanju administrativnih kapaciteta koji će u sprezi sa unaprijeđenim kontrolnim mehanizmima ovu i sve druge oblasti učiniti transparentnim, samim tim pravičnijim, prema svim našim građanima. Planom rada Ministarstva rada i socijalnog staranja predviđeno je da se do kraja godine završi izrada socijalnog kartona informacionog sistema socijalnog staranja, čime će se stvoriti mogućnosti bržeg i efikasnijeg uvođenja evidencije, prikupljanja podataka po službenoj dužnosti od strane relevantnih organa, u cilju punog i pravednog ostvarivanja prava građana Crne Gore iz oblasti socijalne i dječje zaštite.

Da još jednom ponovim, suštinsko rješavanje ovog problema vidimo kroz ažurnu realizaciju razvojnih projekata i dinamiziranje ekonomskih aktivnosti, kojima će se omogućiti radno-sposobnom stanovništvu da svoju egzistenciju zasniva na radu, a ne na socijalno-zaštitnim mjerama države.

Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala predsjedniku Vlade.

Kolega Almer Kalač. Izvolite.

ALMER KALAČ:

Brojni su problemi u ovoj oblasti i lijepo je čuti da ima želje da se ti problemi riješe.

Međutim, ono na šta ja želim dati akcenat jesu kriterijumi za određivanje ko je primalac te vrste pomoći a ko nije. Tih kriterijuma ima dosta. Ja sam malo prije pomenuo fiktivno razvedene brakove, ali imamo i fiktivne ugovore o stanovanju, što sve doprinosi pravednoj podjeli ovakve vrste pomoći. Jedan od tih kriterijuma je da taj primalac takve vrste pomoći ne može na svoje ime imati automobil, odnosno ne može biti vlasnik automobila. Automobili su bili luksuz možda prije 20 ili 30 godina, međutim, danas su potreba, kao i mnoge druge, jer je to jedini način da žitelji pojedinih udaljenih mjesta dođu do bilo kakve institucije, jer drugi prevoz ne postoji.

Danas imamo situaciju da je cijena registracije automobila znatno veća od cijene samog automobila, mnogi od tih automobila i nijesu u voznom stanju, ali, opet ono na šta želim dati akcenat jeste neažurnost administracije da se ovakvi slučajevi brišu iz evidencija, da se to uredi. Na taj način bismo imali i uredne dokumente i na osnovu toga pokazatelje, da li neko može ostvariti tu vrstu pomoći.

Još nešto želim napomenuti, a to je da su određene političke strukture u predizbornim procesima, koji su iza nas, upravo na ovaj način i kroz ove vidove vršili pritisak na birače, prijeteci ukidanjem ove vrste pomoći . Na taj način je opet pritisak izvršen na jednu od najranjivijih grupa. Ukoliko ovu oblast uredimo mjerama koje ste malo prije pomenuli, računam da će se steći uslovi da oni kojima ta pomoć pripada da je dobiju, a da se nasuprot tome spriječe zloupotrebe ovakve vrste pomoći. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala kolega Kalač. Ako se kolega Stanišić ne buni, ja ću Vam dati riječ.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodin Kalač je ukazao na važne dimenzije ovog pitanja. Saglašavajući se sa njim želim samo da skrenem pažnju na još jednu dimenziju.

Slažem se, prije svega, sa tim da bi boljom evidencijom i vjerovatno dodatnim radom na kriterijumima socijalnu politiku ili politiku korišćenja socijalno zaštitnih prava učinili pravednijom. I to je jako važna dimenzija.

Druga dimenzija je ta o kojoj ste govorili, da bi, da kažem, tim boljim evidencijama isključili, da kažem, one koji su podobniji za ovu vrstu političkih ucjena. To su manipulanti. Teško ćete vi lako manipulirati sa čovjekom koji je stvarno u stanju socijalne potrebe. Plašim se da su mnogo podobniji oni koji su tamo i onako da bi pravili metež i haos i da bi zloupotrebjavali određena socijalna zaštitna prava.

I treće. O njemu smo jako puno razgovarali na nedavnoj sjednici Vlade u Kolašinu nakon čega smo imali prilike da se sretnemo i sa poslaničkim klubovima vladajuće koalicije. Ovo pitanje vidimo, takođe, kao, da kažem, vrlo važno pitanje stvaranja stimulativnog ambijenta za ekonomski rast i razvoj. Mi se na žalost u našoj ekonomiji suočavamo sa problemom da nam raste broj nezaposlenih i da paralelno sa tim raste uvoz radne snage. Ne raste uvoz radne snage koji su informatičari ili ne znam ko drugi, nego najčešće sa prvim i drugim stepenom obrazovanja. Dakle, mi te uvozimo. To nas mora uputiti na zaključak da mi očigledno smo negdje promašili i sa politikom socijalne zaštite i da smo previše razudili prava i stvorili uslove da mnogo ljudi se radije oslanja na mjere socijalne zaštite nego što traži za sebe posao na bazi koga bi kvalitetnije zasnovali egzistenciju sebi i svojoj porodici, jer je teško drugačije objasniti zašto neko ne želi da koristi mogućnost da radi, kada već problem kvalifikacije ne postoji. Tako da mislim da imamo jako važan ekonomski razvojni motiv da ovu politiku dodatno preispitujemo na tragu toga o čemu ste govorili i vjerujemo da će nam tu zaista socijalni karton o kojemu mnogo pričamo, ali konačno smo ga sa JUENDIPI-om priveli kraju i ubijeđen sam da ćemo ga na kraju 2014.godine imati, da će to biti ta pouzdana baza koja će nam obezbijediti da vodimo precizniju i pravedniju politiku socijalne zaštite. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala predsjedniče Vlade.

Ovim smo završili prvi dio današnjeg rada, a to je Premijerski sat.

Prelazimo na poslanička pitanja, poslije dva minuta pauze.

Prvo pitanje će postavljati kolega Velizar Kaluđerović, a odgovaraće potpredsjednik Vlade Vujica Lazorić. Hvala vam. Dva minuta pauze.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Pozdravljam vas kolege.

Uvaženi ministre, krećemo sa poslaničkim pitanjima koja su upućena potpredsjedniku Vlade prof. dr Vujici Lazoviću.

Ima samo jedan poslanik sa dva pitanja, to je Velizar Kaluđerović. Izvolite.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Hvala vam gospodine potpredsjedniče.

Poštovana Skupštino, gospodine potpredsjedniče Vlade Lazoviću,

Oba moja pitanja postavio sam vama kao resornom potpredsjedniku za ekonomsku politiku i finansijski sistem i oba su vezana za dva privredna kolektiva koja su među najznačajnijim, ako ne i najznačajniji za privredu Crne Gore, i za koje je na žalost karakteristika da i u jednom i u drugom je u toku stečajni postupak. U pitanju su Kombinat aluminijuma i Duvanski kombinat A.D. u stečaju.

Idemo od Kombinata aluminijuma.

Moje pitanje glasi - Da li je u prodaju imovine KAP-a koju sprovodi stečajna uprava KAP-a uključeno i oko 800 hiljada metara kvadratnih zemljišta koje je predmet sudskog spora između Glavnog grada i KAP-a koji je sada u toku, kolika je ukupna površina zemljišta koje prodaje stečajna uprava KAP-a i ko je i na osnovu čijeg izvještaja procijenio da je vrijednost zemljišta koje se prodaje sa ostalom imovinom KAP-a 52 miliona i 40 hiljada evra?

Da li se prodajom imovine KAP-a prodaje i pravo potraživanja Kombinata aluminijuma od drugih subjekata? Koliko potraživanja KAP-a od drugih subjekata sada iznose i ko su glavni dužnici Kombinata aluminijuma?

Da li je Vlada analizirala mogućnost da saglasno članu 4 Zakona o zaštiti državnih interesa u rudarsko metalurškom sektoru država otkupi KAP, s obzirom na činjenicu da je u pitanju kolektiv i imovina od izuzetnog značaja i ogromne vrijednosti kao i da država od Kombinata aluminijuma u ovom trenutku potražuje oko 150 miliona evra?

Odgovor sam tražio u pisanoj formi, do ovog trenutka ga nisam dobio.

Kratko obrazloženje u ovih minut koliko imam na raspolaganju: Ponoviću, kao što sam mnogo puta u ovom domu rekao ocjenu da je kriminalna hobotnica svoje pipke oko Kombinata aluminijuma posebno stavila od 1998. godine, da je iz Kombinata aluminijuma i privrednog potencijala Crne Gore isisano najmanje milijardu i po do dvije milijarde dolara, da se radi, ponoviću i to, po mom sudu o izdaji ekonomskih interesa Crne Gore. Kao posljedicu svega toga sada imamo da je prošle godine u Kombinat aluminijuma uveden stečajni postupak, da imovina Kombinata se prodaje od strane stečajne uprave, da je cijena koja se nagovještava da će biti prihvaćena sada za cjelokupnu imovinu Kombinata 28 miliona eura. Dakle, u okviru oko 350 miliona dugova koje je stečajna uprava Kombinata aluminijuma priznala je najveći povjerilac Država i ona potražuje od Kombinata aluminijuma oko 150 miliona eura. Interesantno, specifično, Odluka stečajne uprave nikako da stigne do Skupštine koja, saglasno zakonu čiji sam naziv pomenuo maloprije, daje prethodnu saglasnost na eventualnu odluku o prodaji Kombinata aluminijuma. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama kolega Kaluđeroviću.

Izvolite profesore Lazoviću.

VUJICA LAZOVIĆ:

Poštovani potpredsjedniče Raduloviću, uvažena gospodo poslanici,

Na pitanje gospodina Kaluđerovića, u komunikaciji sa ministrom ekonomije i stečajnim upravnikom, pripremio sam sljedeći odgovor.

Dakle, u prodaji imovine Kombinata aluminijuma Podgorica AD u stečaju nije uključeno zemljište površine 800 hiljada kvadratnih metara koje je predmet spora između Glavnog grada Podgorica i Kombinata aluminijuma Podgorica.

Ukupna površina zemljišta koju prodaje stečajna uprava Kombinata aluminijuma Podgorica po oglasu od 18. januara 2014. godine iznosi milion 953 hiljade 762 metra kvadratna i zemljište se nalazi unutar industrijskog kruga Kombinata. Da bih bio precizniji ukupna površina zemljišta koje je bilo predmet procjene prilikom privatizacije

Kombinata aluminijuma u Podgorica iznosi tri miliona 38 hiljada 356 metara kvadratnih. U tu površinu ulazi i zemljište DO Kovačnica i DO Prerada, kao zavisnik društva Kombinata aluminijuma Podgorica.

Što se tiče procjene imovine Kombinata aluminijuma Podgorica u stečaju, tu procjenu je izvršio Institut računovođa i revizora Crne Gore kao najpovoljnija kompanija koja je izabrana od četiri ponuđača.

Gospodine Kaluđeroviću, i vi i ja imamo pravo da provjerimo referentnost ove institucije, vi koristeći poslaničko pravo, ja kao potpredsjednik Vlade i mislim da ja barem nemam razloga i rezerve da sumnjam u njihovu procjenu.

Prodajom imovine Kombinata aluminijuma Podgorica ne prodaju se potraživanja Kombinata aluminijuma Podgorica od drugih subjekata jer se stečajni dužnik ne prodaje kao pravno lice. Sredstva od naplate potraživanja čine dio stečajne mase stečajnog dužnika, što znači da ta sredstva nijesu predmet prodaje.

I u konačnom, na vaše pitanje da li je Vlada analizirala mogućnost da otkupi Kombinat aluminijuma Podgorica, odgovoriću vam direktno da do sada u Vladi nije analizirana ova mogućnost. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama potpredsjedniče Vlade.

Izvolite kolega Kaluđeroviću.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Hvala gospodine potpredsjedniče što ste bili vrlo konkretni i korektni u davanju podataka i informacija na moje poslaničko pitanje i posebno ovo posljednje da Vlada nije analizirala mogućnost i varijantu da se sama pojavi kao subjekat koji će u ime države sa ovlašćenjem koje ima otkupiti imovinu Kombinata aluminijuma Podgorica.

Dakle u tenderu stečajnog upravnika koji je objavljen stoji da je vrijednost zemljišta koje se prodaje 52 miliona i 40 hiljada evra. A kompletno zemljište sa svim objektima, sa svom infrastrukturom se prodaje za 28 miliona evra. Kod činjenice da država ima sopstveno svoje potraživanje, koje je nesporno, koje je priznato od 150 miliona evra meni se čini tako logičnim da bi država, da bi zaštitila, nakon svega što je loše učinjeno, makar dio svoje imovine trebala na najozbiljniji način da analizira i ovu varijantu.

Postavićemo pitanje ako se i to ne desi zbog čega je to učinjeno. Umjesto toga, svjedoci smo da je Vlada pokrenula postupak pred Ustavnim sudom za ocjenu ustavnosti Zakona o zaštiti državnih interesa u rudarsko metalurškom sektoru da bi se isključila nadležnost Skupštine, jer jedino Skupština može da da saglasnost i eventaulno spriječi odluku stečajne uprave o prodaji Kombinata nekom subjektu, u konkretnom slučaju javnost zna koji je jedini ponuđač za kupovinu imovine Kombinata aluminijuma.

I ne samo što je Vlada pokrenula postupak nego i predsjednik Vrhovnog suda je pokrenuo postupak, odnosno pokrenula, jer se radi o dami, a javno sam uputio u tom dijelu poziv predsjednici Vrhovnog suda da umjesto da pazi računa ima li stečajne mafije u Crnoj Gori, ona vodi računa o tome da li je neki akt koji je vezan, u konkretnom slučaju za postupak prodaje imovine najznačajnijih kolektiva Crne Gore, u skladu sa Ustavom i pravnim poretom Crne Gore.

Dakle, sa punom pažnjom ćemo pratiti ove stvari. U pitanju je imovina ogromne vrijednosti. Treba li da podsjetim, i zbog toga sam, između ostalog, pitao kako je izvršena procjena vrijednosti zemljišta. Vidite radi se o dva miliona, odnosno tri miliona kvadrata zemljišta. Prije nekoliko godina prometovano je zemljište na toj lokaciji po cijeni od 69 evra po metru kvadratnom. Kada imamo na umu da će, ako bog da, nova lokalna vlast u Glavnom gradu, u narednih godinu dvije dana izgraditi novi most i saobraćajnicu

preko Morače, koja prelazi preko te lokacije i značajno povećava vrijednost te lokacije, ne treba biti pretjerano mudar i zaključiti da je veliki interes države da tu imovinu sačuva za sebe i Kombinat aluminijuma.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Nastavite sada sa drugim pitanjem.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Kombinatom AD u stečaju.

I glasi - da li je i dalje aktuelan plan reorganizacije Duvanskog kombinata Podgorica u stečaju iz 2010. godine, kojim je predviđeno ozdravljenje kolektiva i izmirivanje obaveza do kraja 2014. godine, kakve su procjene Vlade u pogledu njegove dosadašnje realizacije, kao i izvjesnosti naplate potraživanja države od Duvanskog kombinata u stečaju, koja su u trenutku uvođenja stečaja 2010. godine iznosila oko 30 miliona evra?

Da li je Vlada dala saglasnost stečajnom upravniku Duvanskog kombinata da pristupi prodaji njegove cjelokupne imovine Zetogradnji Podgorica, uprkos postojanju plana reorganizacije tog kolektiva i da Ugovor o prodaji imovine Duvanskog kombinata Zetogradnji sadrži klauzule pod kojim troškovi kamata za kredite kupca, dakle Zetogradnji, koje podigne za isplatu cijene za kupovinu Kombinata, pazite - padaju na teret Duvanskog kombinata Podgorica u stečaju, kao i da počev od 2013. godine Duvanski kombinat plaća Zetogradnji iznos od 98 hiljada evra mjesečno, sve do oslobađanja lokacije, uz navođenje datuma sjednice Vlade na kojoj je takva saglasnost data.

Da li je Vlada odustala od prodaje novog Duvanskog kombinata AD Podgorica i koje aktivnosti su konkretno realizovane nakon što je propala prethodna privatizacija tog kolektiva?

Kada je Vlada posljednji put analizirala problematiku vezanu za sprovođenje stečaja u Duvanskom kombinatu, realizaciju plana reorganizacije, proizvodnju i finansijske efekte iz poslovanja Duvanskog kombinata u stečaju, visinu naplate poreza i akciza po osnovu proizvodnje duvana i duvanskih proizvoda u ovom kolektivu i što je konkretno učinjeno s tim u vezi?

Kratko obrazloženje. Sredinom 2010. godine, dakle primum četiri godine od kako je uveden stečajni postupak u Duvanski kombinat. Samo nekoliko mjeseci nakon toga stečajni upravnik je prodao cjelokupne nepokretnosti Duvanskog kombinata, dakle prije četiri godine, preduzeću Zetogradnja pod nevjerovatnim ugovornim klauzulama o kojim sam nešto rekao kroz formu postavljanja pitanja da Duvanski kombinat kupcu, svom sopstvenom kupcu, snosi troškove kamata na kredite koje podigne da bi isplatio cijenu, da svakog mjeseca plaća 100 hiljada evra dok ne oslobodi tu lokaciju, a evo četiri godine su od prodaje, pa se nameće sijaset pitanja s tim u vezi, a između ostalog i ova pitanja da li je Vlada analizirala koliko po osnovu akciza, poreza, prihoduje od proizvodnje u Duvanskom kombinatu, jer iako je u stečaju ovaj kolektiv proizvodi.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Izvolite potpredsjedniče.

VUJICA LAZOVIĆ:

Uvaženi potpredsjedniče Raduloviću,

Na pitanje gospodina Kaluđerovića koje se odnosi na poslovanje i status i politiku Vlade oko Duvanskog kombinata Podgorica, želim da, prije nego što dam konkretne odgovore, samo saopštim da je već dugo bila prisutna ideja da se Duvanski kombinat

zbog transformacije urbanog koncepta Glavnog grada izmjesti iz zone koja je zbog razvoja Podgorice postao jedan od urbanih centara Glavnog grada. Na žalost paralelno sa tom idejom, zbog problema u poslovanju, započet je postupak stečaja u Duvanskom kombinatu Podgorica, dakle, stečajni postupak je pokrenut 25. maja 2010. godine i plan reorganizacije Duvanskog kombinata Podgorica još uvijek nije okončan. Naime, predviđeno je bilo da rok za izvršenje plana reorganizacije traje od 1. decembra 2010. do 1. decembra 2014. godine.

Ukupan dug Duvanskog kombinata AD u stečaju prema državi iznosi nešto preko 30 miliona eura, a odnosi se na potraživanja Poreske uprave na ime neplaćenih doprinosa, poreza, prireza i akciza.

Od uvođenja stečaja do danas, Duvanski kombinat Podgorica AD u stečaju prema državi Crnoj Gori uplatio je po raznim osnovama devet miliona 593 hiljade eura. Tu ću vam u pisanom odgovoru koji budem dostavio dati konkretnu specifikaciju po kojim osnovama je sve Duvanski kombinat ovo uplatio i jednu dinamiku uplata što se tiče rasporeda po godinama.

Ukupan dug Duvanskog kombinata u stečaju iznosi nešto preko 37 miliona eura i znatno je veći od vrijednosti prodane imovine. Naime, ovim ugovorom koji ste spomenuli kompaniju Zetogradnju imovina je prodana za 13 miliona 216 hiljada eura, prodat je i dio opreme i dio imovine koji se nalazi na prostoru Srbije u ukupnom iznosu od pet miliona i 57 hiljada eura. Kada to dvoje saberete dobijate nešto iznad 18 miliona eura, a spomenuo sam prije da je ukupni dug Kombinata 37 miliona. Dakle, obaveze prema povjeriocima su dva puta veće od stečajne mase i sasvim je izvjesno da ni država neće uspjeti da naplati sva svoja potraživanja koja su nastala prije uvođenja stečaja.

Vlada Crne Gore i Glavni grad zaključili su sa Zetogradnjom Sporazum o uslovima i načinu realizacije urbanističkog lokaliteta u zahvatu Duvanskog kombinata 12.07.2010. godine. Time je u skladu sa članom 16 Ugovora o kupoprodaji nepokretnosti AD Duvanski kombinat u stečaju, isti potvrđen a zaključen je na osnovu prethodno raspisanog javnog oglasa za kupovinu nepokretnosti od strane AD Duvanski kombinat u stečaju, kao prodavca i Zetogradnje Podgorica kao kupca za iznos koji sam prethodno spomenuo, dakle 13 miliona 216 hiljada eura na ime obeštećenja za kupoprodaju građevinskog zemljišta površine 42 hiljade 565 metara kvadratnih.

Isti ugovor, sa aneksima, u pravu ste, sadrži klauzulu koja je povezana sa naknadom obične štete izmakle koristi u iznosu od 98 hiljada eura počevši od 1.03.2013. godine, pa sve do konačne primopredaje nepokretnosti, odnosno do 1.12.2014. godine. Na taj način se treća rata, odnosno preostali iznos umanjuje za ukupan iznos obračunate te štete.

Vlada nije odustala od prodaje novog Duvanskog kombinata nakon što je raskinut ugovor po četvrtom javnom pozivu i nakon što je naplaćena garancija dostavljena uz ponudu od 200 hiljada eura od ponuđača koji nije ispunio uslove za stupanje ugovora na snagu. Vlada je 30. januara ove godine utvrđujući, odnosno noseći odluku o planu privatizacije za 2014. godinu, predvidjela da na listi preduzeća koja će se privatizovati u 2014. bude i novi Duvanski kombinat Podgorica.

Vlada je posljednji put analizirala problematiku sprovođenja stečaja u Duvanskom kombinatu Podgorica, na sjednici od 24.10.2013. godine, dakle prije nekoliko mjeseci, tom prilikom usvojila realizaciju međusobnih obaveza između AD Duvanski kombinat i Vlade Crne Gore. Takođe, odložila je plaćanje dospjelih poreskih obaveza ovog subjekta u ukupnom iznosu od dva miliona 528 hiljada 872 eura. Ovakva odluka omogućila je izdavanje akciznih markica u visini poreskog kredita po osnovu poreza na dodatu vrijednost i poreza na dobit ovom subjektu. Drugim riječima, omogućila je nastavak proizvodnje.

Tokom posljednjih godinu dana, Duvanski kombinat je realizovao 1200 tona cigareta na inostranom tržištu, ostvario izvoz od pet miliona i 100 hiljada eura, isplatio sve neto zarade za 160 zaposlenih radnika.

Kao i vi i Vlada je takođe na nastojanju da sačuva ovu vrstu proizvodnje, da sačuva radna mjesta i prostor za dinamiziranje ukupne ekonomske aktivnosti pa i kroz jedan dosta, rekao bih ambiciozan program koji je bio u prvom turnusu kada smo išli sa privatizacijom predočen, ali na žalost, ponekad imate i ove okolnosti koje sam u dijelu svog odgovora saopštio.

Dakle, pisani odgovor će biti precizniji i detaljniji tako da koristeći ovo vrijeme želim da, nadam se dobrim dijelom, udovoljim odgovoru na vaše pitanje. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala potpredsjedniče.

Izvolite kolega Kaluđeroviću.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Hvala.

16. februara postavio sam i tražio podatke od Stečajne uprave Duvanskog kombinata AD u stečaju da mi daju podatke u vezi sa tekućim poslovanjem, prihodima i td. da ne opterećujem. Koristio sam pravo koje imam po članu 50 Poslovnika Skupštine. Do ovog trenutka nema odgovora. Da budem korektan, ranije je bilo odgovora na moje pitanje, sada nema, ali neću zaboraviti da insistiram na tome, jer sam, ne slučajno i prije 10-15 dana javno pozvao i Državno tužilaštvo i Upravu policije da uđu u taj kolektiv i pogledaju da li se tamo stvari odvijaju u skladu sa zakonom.

Dakle, gospodine potpredsjedniče Vlade, samo da znate, bio sam u prilici da razgovaram sa pojednicima iz reda Udruženja manjinskih akcionara koji štite interese vlasnika 48,8% akcija Duvanskog kombinata u stečaju, koji su na ovaj način ostali bez te svoje imovine uvođenjem stečaja. Postupak je pred Privrednim sudom u toku. Uvjeren sam, u to su me ubjeđivali, neće odustati da od zaštite svojih prava idu i do Strazbura.

Je li logično gospodine, a nezakonito je, čak i da je bilo zakonito nelogično je, da država da saglasnost, a stečajni upravnik mi je ranije rekao da ima za svaki akt saglasnost Vlade Crne Gore, da kaže " ...usvajamo plan reorganizacije i sve obaveze do kraja 2014. godine ćemo izmiriti..." Među njima i obavezu od 30 miliona prema državi neplaćenih poreza, doprinosa itd. I samo nekoliko mjeseci nakon toga prodaju kompletnu imovinu, kompletno zemljište i objekte i svu opremu koju uzima Vlada i ulaže u neki novi kolektiv.

Zar je logično da prije četiri godine se proda imovina, a onda četiri godine se u podstanarskom statusu i radite, uzimate u zakup i imovinu i opremu i proizvodite. I kada je proizvodnja u pitanju, vi ste mi saopštili da je u oktobru prošle godine Vlada razmatrala informaciju, ali je ključno da je odobrila Duvanskom u stečaju dva miliona pomoći i odlaganja obaveza koje ima prema državi.

Gospodine potpredsjedniče Vlade,

Čujte podatke koje ću vam saopštiti, ako ih neko krije od vas, a ne bi smio i nema opravdanja ni za vas, ni za bivše resorne ministre poljoprivrede koji su politički avanzovali, ne znam da li zbog toga što su ili bili pokrovitelji ovog bezakonja, dakle, pomenuću im i imena uz izvinjenje što nisu tu ali su u prilici da se brane, jer su u takvim pozicijama. Dakle, i bivši ministar poljoprivrede Simović, koji je sad aktuelni šef Poslaničkog kluba DPS-a, i bivši ministar poljoprivrede Milošević, koji je sada politički direktor DPS-a, o tome se govori. Dakle, sada sa manje od 200 zaposlenih mjesečna proizvodnja u Duvanskom kombinatu je na nivou oko 170 tona proizvodnje cigareta. To je na godišnjem nivou gospodine potpredsjedniče Vlade, od preko 100 miliona paklica

cigareta. Vi bolje od mene znate koliko je Zakonom o akcizama predviđeno da se na maloprodajnu cijenu zahvata po osnovu akciza, 35%. To je lako izračunati da je najmanje između 20 i 30 miliona, morao bi biti na godišnjem nivou prihod države po osnovu akciza od Duvanskog kombinata Podgorica.

Međutim, vi ste, umjesto da naplaćujete više desetina miliona u prilici da svako malo dodatno oslobađate taj kolektiv, a postavljate li pitanje gdje ode taj silni novac i postavljate li pitanje što je sa pravima 4.360 manjinskih akcionara koji su bili imaoci i vlasnici imovine gotovo 50% tog kolektiva. Mislim da se to mora učiniti, mi ćemo iz SNP-a sve učiniti da ove stvari ne prekrije tama zaborava već da pravda konačno stigne one koji su odgovorni zbog svega ovoga. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala vam kolega Kaluđeroviću.

Informacija da je kolega Damjanović imao iznenadnu porodičnu neku obavezu, neprijatnu i da ćemo napraviti napor da ponedjeljak ili utorak, kad se dogovorimo, bude ova razmjena mišljenja.

Zahvaljujem se na prisustvu potpredsjedniku Lazoviću.

Prelazimo na pitanja upućena potpredsjedniku Lukšiću i pozdravljamo ga.

Prvi sa pitanjima je poslanik Labudović, dva pitanja upućena potpredsjedniku Lukšiću.

Izvolite kolega Labudoviću.

EMILO LABUDOVIĆ:

Zahvaljujem gospodine potpredsjedniče i izvinjavam se i vama i kolegama i gospodinu ministru zbog ovakvog glasa, ali nadam se da ćemo se razumjeti.

Gospodine Lukšiću,

Čisto podsjećanja radi želim da i vas i ove koji gledaju, podsjetim da je Povelja Ujedinjenih nacija dokumenat na kome je sav međunarodni pravni poredak nakon velikog rata i da zapravo ona predstavlja magna kartu međunarodnog javnog prava. U toj Povelji znate vi, znam i ja, a znaju i oni koji su se makar jednom dotakli nje, je zabranjena upotreba sile bez odobrenja Savjeta bezbjednosti, zabranjeno je nasilno mijenjanje međunarodnih granica, dozvoljeno samoopredjeljenje naroda kao oblik rješavanja državnih pitanja. Tako da, da je sreće ta povelja koja je inače sačinja da bi obuzdala silne, a ohrabrila male i zaštitila ih od samovolje, trebalo bi da važi za sve njene članice, a Crna Gora je pristupanjem Ujedinjenim nacijama se obavezala, između ostalog, da će je dosledno poštovati i u svom međunarodnom javnom diplomatskom saobraćaju se držati njenih principa.

Međutim, na žalost, moram da konstatujem, Crna Gora je to samo uradila deklarativno i Crna Gora se u dva krucijalna slučaja koji su obilježili međunarodna dešavanja u posljednjih 15-tak godina, oba puta ogriješila o Povelju Ujedinjenih nacija i umjesto onoga na šta se obavezala stavljanjem potpisa na akt o pristupanju, uradila nešto što prije svega nije svojstveno njenoj diplomatskoj istoriji.

Da vas podsjetim, riječ je o stavu Crne Gore prema nasilnoj agresiji i aneksiji dijela teritorije države Srbije, s jedne strane, a potpuno drugom načinu i pristupu kada je riječ o krizi na Krimu, iako je riječ o, sa stanovišta međunarodnog javnog prava, gotovo identičnim situacijama.

Živo me interesuje, gospodine Lukšiću, čisto, ne samo mene kao mene i poslanika, niti onu grupaciju koju ja ovdje predstavljam i zastupam, već čisto zbog, da ostane zapisano u istoriji, čime ste se rukovodili vi lično kao čelnik Ministarstva vanjskih poslova i Vlada Crne Gore kad ste u ta dva bjelodano jednaka slučaja postupili na sasvim dva različita načina. Šta je to što vas je uputilo ili što vas je prisililo, da budem do

kraja decidan, da odustanete od temeljnog principa da je poštovanje prava najbolja odbrana od nasilja i od prisile.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala poslanice Labudoviću.

Izvolite potpredsjedniče.

IGOR LUKŠIĆ:

Zahvaljujem potpredsjedniče Raduloviću.

Poštovani poslanice Labudoviću,

Vlada Crne Gore je donijela Odluku o priznavanju Kosova 9. oktobra 2008. godine. Napominjem da su, pored ostalih, 22 članice Evropske unije priznale nezavisnost Kosova prije Crne Gore, a danas preko 100 zemalja svijeta priznaje nezavisnost Kosova. Pored toga, prije nas, Kosovo su priznale iz regiona i Slovenija, Hrvatska, Albanija. Makedonija je to učinila istog dana kad i Crna Gora kroz tekst zajedničke izjave dvije Vlade. Prilikom donošenja odluke o priznanju Kosova, Crna Gora se, prije svega, rukovodila činjenicom da je nezavisnost Kosova bila politička realnost. Logika stvari koja je iz toga proizlazila upućivala je Crnu Goru da pored brige o nacionalnim interesima preuzme svoj dio odgovornosti za očuvanje stabilnosti regiona. Pri donošenju odluke uzete su u obzir i procjene Evropske unije i NATO- a da je priznanje Kosova u interesu bezbjednosti regiona. Dodatno naša aspiracija za članstvom u Evropsku uniju upućivala nas je na usklađivanje sa spoljno političkim smjernicama i odlukama Unije. U tom smislu naši koraci su pratili zaključke Savjeta Evropske unije od 18.februara 2008. godine, u kojima se ponavlja privrženost Evropske unije ključnim međunarodnim dokumentima Povelji Ujedinjenih nacija i Helsinškom završnom aktu kojima se štiti suverenitet i teritorijalni integritet država, ali ističe da u svijetlu konflikta iz devedesetih i produženog perioda međunarodnog upravljanja na osnovu rezolucije Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija 12-44 Kosovo predstavlja slučaj suigeneris koji ne dovodi u pitanje pomenute principe iz navedenih dokumenata. Crna Gora je bila čvrsto pri stavu da njena odluka ide u prilog razrješenja ukupne situacije i bržem otvaranju evropske budućnosti kako za Srbiju, tako i za Kosovo. Posmatrano iz današnje perspektive jasno je da su naše procjene i odluke bile strateški ispravne i to ne samo u svijetlu interesa Crne Gore, već u prvom redu i kontekstu stabilnosti regiona. To potvrđuju svi događaji koji su slijedili, a posebno početak i rezultati dijaloga zvanične Prištine i Beograda, Briselski sporazum i program sa obje države u procesu evropske integracije.

Crna Gora se kod Ukrajine, u slučaju Ukrajine isto tako rukovodila ključnim principima međunarodnih dokumenata, politikom Evropske unije i važećim zakonima Ukrajine u definisanju svoje pozicije u ovom važnom pitanju. U našem fokusu je bio nacionalni interes Crne Gore izražen kroz integracione težnje i ambicije, sagledavanja uticaja ukrajinske krize i stabilnost šireg regiona kao i složenost i osjetljivost situacije na Krimu. Imajući sve ovo u vidu Crna Gora je pozvala na uzdržavanje od jednostranih poteza, gdje smo procijenili da će doprinijeti daljoj eskalaciji krize i podizanju tenzija. Crna Gora je iskazala i zabrinutost zbog odsustva intenzivnog dijaloga i pozvala na njegovu obnovu uz posredovanje međunarodne zajednice. U tom smislu pozdravljamo i nedavni kontakt ministara vanjskih poslova Rusije i Ukrajine. Referendum o nezavisnosti Krima sproveden je u trenutku nestabilne unutrašnje situacije u Ukrajini, u ambijentu koji je bio diskutabilan sa aspekta slobode izražavanja političke volje, uz jasno negodovanje značajnog dijela međunarodne zajednice i bez prisustva relevantnih međunarodnih subjekata čije ocjene bi mogle eventualno legitimisati rezultate referenduma. Evropska unija je potvrdila ovakav stav i argumentaciju o situaciji na Krimu, nizom zvaničnih izjava

i zaključaka Evropskog savjeta koji su najnoviji oni od 20. marta 2014.godine. Dakle, po našem uvjerenju Crna Gora je kao odgovorna članica Ujedinjenih nacija, dakle potpuno dosledno ovim aktima postupala u oba ova slučaja i vjerujem da vrijeme pokazuje ispravnost našeg stava, a pretpostavljam u okviru pitanja gospodina Radunovića, biće prilike za eventualno komentarisanje šireg konteksta iz konteksta tog pitanja. Shvatam šta je upravo bila njegova tema, odnosno njegovo interesovanje kao moguće u ovom slučaju, ali i zadržao taj dio za pitanje gospodina Radunovića.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama.

Izvolite kolega Labudović, kad završite produžite sa drugim pitanjem.

EMILO LABUDOVIĆ:

Zahvaljujem gospodine potpredsjedniče.

Gospodine ministre, kad bih htio da budem sarkastičan, a nije mjesto sarkazmu, ovo je vrlo ozbiljno pitanje mogao bih da zaključim da Crna Gora nije napravila ta dva diplomatska poteza te dvije krize ne bi uopšte bile razriješene, ali krajnje ozbiljno i na veliku žalost, vjerujte jer možemo mi u Crnoj Gori da se dijelimo kako kod hoćemo, Crna Gora će zapamtiti i ostaće zapisano u istoriji da je ovo bio naš zajednički trenutak. Ispostavlja se da Crna Gora nema svoju diplomatiju, već se slijepo povodi za interesima onih koji su uzeli pod svoje. Bez obzira na tu realnost na koju se vi pozivate, realnost je isto koliko je bila Kosovo toliko je bio i Krim. Koliko ja znam ukoliko ne očekujete da ćete bombardovati Rusiju pa promijeniti realnost, Vi ste postupili na potpuno dva različita načina.

Gospodine ministre, činjenica je da nas kao Crnu Goru niko na to nije prisiljavao, niko to od nas nije tražio i nemoj da se zavaravamo i nemoj da zavaravate nas i druge da smo mi toliko važan međunarodni činilac da se od nas očekivalo da se mi prosto utrkujemo sa zemljama regiona i sa zemljama Evropske unije ko će prije da stigne na cilj priznavanja te dvije realnosti na koje se Vi pozivate. I danas, gospodine ministre, tačno pola zemalja svijeta nije priznalo Kosovo, i danas gospodine ministre u okviru Evropske unije, nekoliko veoma bitnih država ne priznaje Kosovo, a Crna Gora je potrčala da to uradi bojeći da se da je ne pretekne Hrvatska i da je ne pretekne Slovenija. Gospodine ministre, ja samo za žaljenjem mogu da konstatujem sledeće: Vrijeme je majstorsko rešeto, ne pada snijeg da pomori svijet no da svaka zverka ostavi svoj trag, a ono što Vi ostavljate jeste činjenica da je Crna Gora prvi put u 300 godina dugoj diplomatskoj istoriji odnosa sa Rusijom, i preko dva vijeka diplomatskih odnosa sa Srbijom prvi put kad ste Vi na vlasti, ne govorim lično o vama nego o garnituri koju predstavljate, bila na suprotnim stranama te dvije tradicionalno bratske i prijateljske zemlje. To Crna Gora nije zaslužila, to nijesu zaslužile te zemlje koje su imale nemjerljiv istorijski doprinos očuvanju nje kao države. Način na koji ste im vratili je sramota za ove generacije gospodine Lukšiću, Vi to možete da pravdate čime god hoćete, ali je činjenica da će oni koji će doći i u potpuno izmijenjenim istorijskim okolnostima sagledati ove vaše postupke neće bit baš najponosniji na njih, ali o tom potom ...(Prekid)...

Dozvolite sad da pređem na drugo pitanje koje sam Vam postavio. Ovih dana je zapravo javnost Crne Gore prosto bombardovana jednom ne samo dinamičnom, ja bih rekao beskrupuloznom kampanjom Vlade i njenih satelita vezano za priključenje Crne Gore NATO-u, do mjere da su čak i oni koji su se pet godina borili i krvarili ovim gudurama protiv tih istih zemalja članica NATO-a juče izjasnili da je to naša sudbina. Pa ako nam je sudbina NATO nije mi jasno što su onda pet godina ginuli i zašto je otišlo 800 hiljada žrtava, nego smo mogli sa Njemačkom i Italijom da budemo još od 1941.godine i da uđemo u NATO još prije 20 godina.

Gospodine ministre, ostaviću po strani kakva je to kampanja, i ostaviću po strani kvalitet argumenata koji podastirete tipa da će recimo NATO da pomogne demokratizaciju i razvoj demokratije kao da nemamo Tursku pred sobom i da će omogućiti jačanje ekonomske osnovice i strana ulaganja kao da nemamo Grčku i Španiju, Portugaliju itd, itd. Ali ono što mene u ovom trenutku zanima, prije svega kao građanina, ovo više nije političko pitanje. Jeste, zar je Crna Gora stvarno u tolikoj stisci da u ovom momentu nema ničeg prečeg, ni jedno životno pitanje koje je ispred toga nego moramo da riješimo pitanje ulaska ili ne ulaska u NATO tim prije što nam svaki put od tog istog NATO-a sa te iste adrese stiže upozorenje polako jeste napredovali ali ima toga još. Vi se ovdje ponašate kao da smo u Crnoj Gori sve razriješili i samo je pitanje kad će nas pozvati, a sve ankete uključujući one koje Vi pravite svjedoče da podršku toj ideji nije prešlo 35%. Pa u čije ime Vi donosite tu odluku, u čije ime Vi odlučujete gospodine Lukšiću? Je li i dalje namjeravate da pravite mahinacije tipa referenduma o odvajanju pa da to pitanje riješite ovdje, računajući da ste navodno dobili tu podršku i mi koji smo u ovom Parlamentu na tom pitanju. Kad ćete da stisnete petlju, ako ste već odlučili da nas vodite u NATO, da uradite ono na šta jedino imate pravo, a to je da pitate građane i da građani odluče, a prije toga da napravimo jednu poštnu ako ikako može, a ne doziranu, a ne kastriranu raspravu oko prednosti i mana NATO organizacije, i da raspišete referendum gdje bi građani slobodno, nezavisno bez ičijeg pritiska rekli šta misle o tome, pa da to što građani misle, a ne što misli DPS ili Emilo Labudović, bude mjera odluke koju ćemo svi jednako pozdraviti, a ne da obmanjujete i građane unutra i one napolju kako je ovdje sve riješeno samo treba da dobijemo pozivnicu i da se zagrlimo i oja pravo u Brisel Vi naprijed, a mi svi za vama.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala kolega Labudoviću.

Izvolite potpredsjedniče Lukšiću.

IGOR LUKŠIĆ:

Gospodine Labudoviću, iz vašeg istupa bi se dalo zaključiti da su u NATO - u samo Njemačka i Italija, a nijesu u NATO- u i zapravo osnivači NATO-a su i Velika Britanija i Francuska, naši saveznici Sjedinjene Države koje su spasile Evropu svojom intervencijom od nadiranja fašizma, tako da to su takođe naši saveznici i priključenje toj grupi zemalja ima zapravo za ambiciju da se priključimo savezu koji u svom korjenu, svojoj suštini zapravo ima apsolutno preventivne namjere. Dakle, konflikti su ono što poslednje ostaje kada se iscrpe sva diplomatska sredstva.

I drugo, u tom savezu su i zemlje od Poljske redom pa do Bugarske koje su sve bile nekada članice Varšavskog pakta, danas su zapravo članice Sjeveroatlantskog saveza, a da ne pominjem i nekoliko članica nekada Sovjetskog Saveza, dakle baltičke zemlje. Dodatno, međutim, ja bih isto tako mogao vama da postavim pitanje jer po svim tim istraživanjima veći procenat biračkog tijela koji podržava vašu komponentu unutar Demokratskog fronta je i protiv Evropske unije. Zašto se Vi zalažete za Evropsku uniju? Dakle, to je nešto što je takođe okolnost na koju upućuju apsolutno sva istraživanja javnog mnjenja. Ja mogu da nagađam zbog čega je to tako, ali Vi se ne odričete od politike Evropske unije osim ukoliko ne želite u nekom trenutku da se dodvorite svom biračkom tijelu koje je zaista iskreno protiv Evropske unije. Znači, želim da Vas podsjetim da je Vlada Crne Gore u procesu evroatlantske integracije definisala četiri ključne oblasti svog djelovanja među kojima i povećanje podrške javnosti za članstvo Crne Gore u NATO. Vlada je imenovala savjetnika predstavnika Vlade za vanjsku politiku gospodina Nebojšu Kaluđerovića, kao nacionalnog koordinatora, koji rukovodi radom komunikacionog tima. Njihov cilj je podrška širokom dijalogu zasnovanom na

argumentima uz učešće svih segmenata društva. U tom kontekstu intenzivirane su aktivnosti uz učešće državnih zvaničnika, poslanika, nevladinih organizacija, akademske zajednice i drugih. Kancelarija nacionalnog koordinatora i komunikacioni tim Savjeta za članstvo u NATO-u u tu svrhu sprovode redovna mjesečna istraživanja javnog mnjenja koja su pokazala da je porasla podrška, a smanjen broj protivnika i neopredijeljenih. Rezultati istraživanja agencije Ipsos strateži marketing novembra 2013. godine do prošle sedmice marta 2014. godine bilježe konstantan trend rasta podrške sa 38% na 46% i istovremeno trend pada protivljenja. Posljednja dva istraživanja u februaru i martu 2014. godine bilježe podršku od 42, odnosno 46%. Na konkretno pitanje da li bi građani u ovom trenutku na referendumu glasali za učlanjenje u NATO 46% ispitanika je odgovorilo pozitivno na ovo pitanje, dok je 42% izrazilo negativan stav, što znači da bi podrška bila iznad 50% jer je mjerenje na ukupnom tijelu. Kada govorimo o dužem vremenskom intervalu od februara 2009. godine do marta 2014. godine u istraživanjima iste kuće trend rasta podrške je više nego očigledan i kreće se sa početnih 30 do sadašnjih 46% podrške građana učlanjenju u Sjevernoatlantski savez.

Takođe, želim da Vas podsjetim da je ovaj vanjskopolitički prioritet zasnovan i potvrđen na svim izborima kroz odnos građana prema programima članica vladajućih koalicija, ali jedan broj opozicionih partija koje sadrže evroatlantsku integraciju kao krajnji cilj, tako je bilo i na posljednjim parlamentarnim izborima u oktobru 2012. godine, kada je ostvarena dvotrećinska zastupljenost političkih partija koje podržavaju učlanjenje Crne Gore u NATO.

Dakle, građani su na ovaj način više puta indirektno konsultovani oko strateškog pravca Crne Gore. Redovna istraživanja javnog mnjenja nas učvršćuju u uvjerenju da podrška u tom opredjeljenju zbog boljeg razumijevanja procesa raste iz dana u dan. Kada je riječ o načinu donošenja odluke o učlanjenju u NATO potrebno je naglasiti da je odluku o tome moguće donijeti samo nakon dobijanja poziva za članstvo u NATO od strane država članica. Dakle, to u ovom trenutku nije tema. To tog trenutka potenciranje ove teme može biti okarakterisano kao zamjena teza i skretanje pažnje sa suštine i značaja procesa na proceduralna pitanja. Tek nakon dobijanja poziva za članstvo, dakle tek nakon dobijanja poziva za članstvo treba pristupiti donošenju odluke o načinu učlanjenja u NATO. Pojašnjenja radi, Ustav kao najviši pravni akt po ovom pitanju ne ostavlja nedoumice, budući da NATO predstavlja klasičan model međunarodne organizacije koja ne pretpostavlja prenos nacionalnih nadležnosti na nivo organizacije samim tim ni gubitak suvereniteta, organizovanje referenduma o ovom pitanju nije nužno, kao što će to biti slučaj učlanjenja u Evropsku uniju zbog njenog nadnacionalog ... Uporedna iskustva takođe idu u prilog odluke u Skupštini budući da je održavanje referenduma u svim novim državnim članicama bio rijetki izuzetak, a ne pravilo.

Dakle odvojeni referendum je održan samo u Mađarskoj dok je u Sloveniji održan zajedno sa referendumom o učlanjenju u Evropsku uniju. I prije zaključenja samo želim da istaknem da apsolutno ne stoje teze da je vođenje naše vanjske politike ili spoljne politike upereno protiv bilo koga. Dakle, ja apsolutno želim da odbijem tezu da je vođenje naše spoljne politike upereno protiv konkretnog slučaja recimo u Rusiji. Dakle, sam sa učestvovao u obilježavanju 300 godina političkih odnosa između dvije države. Tada sam bio predsjednik Vlade i između ostalog tada smo ugostili ministra vanjskih poslova Sergeja Lavrova. Dakle niko u Crnoj Gori ne treba da ima dileme o tome da je Rusija tradicionalno bila i biće uvijek partner Crne Gore, da je na neki način u 19-tom vijeku bila i garant naše nezavisnosti i da je Crna Gora bila i uvijek će biti zainteresovana za dalje produbljivanje odnosa, prije svega, u ekonomskoj sferi. Međutim, Rusija isto tako zna da je vrlo jasno i eksplicitno više puta saopšteno da je naš vanjsko politički prioritet članstvo u Evropskoj uniji i naš vanjsko politički prioritet je članstvo u Sjevernoatlantskom savezu i te dvije stvari ne treba brkati. Dakle, ono što je

na žalost danas situacija jeste da je došlo do određenog političkog konfrontiranja te dvije strane povodom ukrajinske krize i isto tako je jasno da je Crna Gora zemlja koja je na putu da postane članica Evropske unije, zemlja koja je otvorila pregovore i samim tim naša politička obaveza usklađivanja naše vanjske politike u tom smislu veća. Dakle, nesumljivo ovih dana imamo prilike da vidimo da se mnoge zemlje članice Evropske unije nalaze u dilemi na koji način se pozicionirati i smatraju da su restriktivne mjere prema jednom broju pojedinaca zapravo put kojim treba staviti do znanja da Rusija nije na odgovarajući legalan način u skladu sa međunarodnim pravom prisvojila Krim, odnosno niko ne dovodi u pitanje pa čak i predsjednik Obama u svojim istupima da Rusija ima legitimni interes u tom području, ali legitimni interes mora da se izrazi na način koji podrazumijevaju principi međunarodnog prava i prije svega dijalog između Rusije i Ukrajine. To je jedino pitanje na kojem mi insistiramo zato što u Crnoj Gori, imamo interes da kriza deeskalira, dakle bez pretendovanja da mi možemo opredijeliti tok rješavanja krize, već imamo interes prije svega u ekonomskoj sferi da ona deeskalira kao što i Evropska unija ima i te kako izražen ekonomski interes i želju da sarađuje sa Rusijom u budućem periodu.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Zahvaljujem se potpredsjedniku Lukšiću i kao neki domaćin da mu olakšam i doprinesem kvalitetu rada ličnosti broj jedan u Vladi oko evropskih integracija. Niko više nije utemeljen u evropskim integracijama, ja sam ubijeđen, nego DF-a. Zato koristite naše strateške dokumente jer za četiri godine, ponavljam, mi možemo biti kao Češka. Znači, mi smo izuzetno kvalitetan partner potpredsjednika Lukšića, i nemojte čitati takve ankete. Možda su one slične kao one o vašem rejtingu u Podgorici. Ne dajte pare tamo nego ovome što mu ja kažem, partner smo mi Vama u energičnoj borbi protiv korupcije i održivom ekonomskom projektu. Za četiri godine možemo biti kao Češka. Uostalom i sami znate kroz kontakte vas i mene.

Izvolite.

Ja sam iz DF-a, ođe sam spiker i ništa više drugi - treći.

Izvolite kolega Labudoviću.

EMILO LABUDOVIĆ:

Zahvaljujem gospodine potpredsjedniče, ja Vas molim prvo da mi date dodatni minut da prekomentarišem naknadnu pamet gospodina ministra po prvom pitanju.

Znate kad je vaš premijer prije neki dan izjavio da Crna Gora nije Rusija na moru, ja sam očekivao nastavak te izjave da nije ni Njemačka, da nije ni Engleska, ni Amerika, nego da je Crna Gora - Crna Gora na moru. Međutim, on se vrlo decidno zaustavio na ovoj prvoj klasifikaciji. I znate šta je najžalosnije, gospodine Lukšiću, kad je u pitanju vanjska politika Crne Gore. To što Vas je nacionalna turistička organizacija morala privesti k poznanju prava da se ne zaletite i da se curiknete nazad u vašem trčanju da stignete prvi na cilj i da kaznite veliku Rusiju prije nego što je kazni sva Evropa i Amerika. I drugi put, gospodine Lukšiću, ako već ne znate kako da postupite pitajte makar ove iz Nacionalne turističke agencije oni će Vam to tačno broj u broj reći šta je interes Crne Gore i da li baš treba da prednjačite u svemu tome u čemu prednjačite.

Drugo, koristite se vrlo jeftinim trikovima. Gospodine Lukšiću, nikad niko, ni jedna članica DF-a nije sakrila svoj jasan spoljno politički stav. I nema toga istraživanja do koga Vi možete doći koje ćete to anulirati, a osim toga da budem iskren evropski ..... je evropska politika i u samom Briselu pa niko nije rekao i ovaj digao ruke od Evrope u tom istom Briselu.

Treće, Vi ste rekli da se vratim sad ovom vašem odgovoru. Vi ste rekli da je pristupanje NATO-u najvažnije vanjsko političko pitanje Crne Gore. Ja to nijesam sporio,

ja sam sporio to što ste ga Vi pretvorili u krucialno unutrašnje političko pitanje. Sve ste zaboravili, i da su nam ljudi gladni, da su radnici na ulici, da raste broj samoubistava, zaboravili ste ni jednu aferu koju nismo razriješili gospodine Lukšiću, evo ponovo se aktuelizovao Darko Šarić. Znači šta, ni ona vaša nije zaključena. Nemojte da ... (Upadica)... izgleda da svako od nas ima svoga Orlandića, ali ni na jedno od njih nismo stavili tačku. Pomriješmo od gladi, ali to uopšte nije bitno, važno je da uđemo u NATO ko da će to da nas hrani gospodine ministre, ko da će to da nas zaposli gospodine ministre. Hoće neke, ali što se tiče građana Crne Gore neće. I znate šta je u svemu tome najgore gospodine ministre. Meni se čini da ova žurba kojom Vi želite da zamaskirate sve ove nagomilane probleme koje imamo kao društvo i kao država, možda ima u podkontekstu i neku drugu stvar mnogo opasniju. Evo zloupotrijebiću možda da bi dobio ovo pravo na produžetak da vam postavim dopunsko pitanje.

Gospodine ministre, ako je to tolika trka onda ... (Prekid)... onda da izvučem sledeći zaključak. Crna Gora se nalazi u ozbiljnom bezbjednosnom riziku, pa hita da se što prije stavi pod kišobran moćnih da bi bila zaštićena. Dužni ste i meni i građanima Crne Gore da objasnite od koga smo mi u toj mjeri toliko ugroženi da nam pod hitno treba pristupanje NATO paktu, ako smo ugroženi treba da kažete od koga, a ako nismo zašto onda ovako vrtoglavo jurimo pod taj kišobran kad je Branko Micev najavio dug period vedrih dana uopšte kišobrani neće trebati.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala kolega Labudoviću.

Izvolite ministre. Hoćete li sad gospodine ministre? Samo da doprinesemo kvalitetnoj i dinamičnoj raspravi.

Izvolite.

IGOR LUKŠIĆ:

Hvala.

Razumio sam iz istupa gospodina Labudovića, on je postavio dopunsko pitanje, da postoji neki bezbjednosni rizik. Ne, ne postoji nikakav bezbjednosni rizik koji neposredno prijete Crnoj Gori. Ono što postoji kao naši interesi i kao naša potreba jeste, a Vi se na to osvrćete, da ovih dana intenzivnim razgovorima sa građanima pomognemo boljem razumijevanju procesa, jer smo isto tako u prethodnom periodu primijetili vrlo intenzivne napore onih koji žele da ubijede građane u suprotno da bi trebalo da im objasne da NATO ne valja ili da taj spoljno politički prioritet ne služi onoj svrsi za koju se mi zalažemo. Prema tome, osjetila se potreba i sugestija je bila zemalja članica NATO-a da bi bilo dobro intenzivirati napore u tom smislu i podstaći dijalog na raznim nivoima, raznih struktura kako bi smo pomogli boljem razumijevanju procesa i meni je drago da zapravo istraživanje javnog mnjenja upućuju na to da naši građani bolje razumiju ono što su naši interesi kada je u pitanju integraciona agenda. Dakle, i Evropska unija i NATO, po našem dubokom uvjerenju, ta dva procesa su potpuno kompatibilna i ta dva procesa zapravo jedan obezbjeđuje punu bezbjednost u drugom roku, a drugi stvara uslove za političku stabilnost i ekonomski prosperitet.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala potpredsjedniče.

Izvolite kolega Radunoviću postavite i Vi pitanje i odgovorite normalno i komentarišite.

SLAVEN RADUNOVIĆ:

Hvala potpredsjedniče.

Evo, ispada da smo se kolega Labudović i ja dogovorili da budemo dva na jednoga ali nije i ako pitanja nijesu potpuno ista, ali ima dosta sličnosti. To, naravno, iz razloga što crnogorska spoljna politika zaista izaziva čuđenje vrlo često kod građana pa zašto ne bi i kod poslanika. Postalo je potpuno uobičajeno da se crnogorska vlast suočava sa nagomilanim problemima, optužbama za korupciju, sa aferama koje ne mogu da riješe, a da pokušava da pridobije naklonost važnih međunarodnih adresa tako što vuče spoljnopolitičke poteze za koje se čini, znači našoj vlasti, da su od interesa tim zemljama, potpuno ne vodeći računa o interesima Crne Gore. Nemojte ni da pokušavate da odgovorite odrečno jer je to jasno svakom građaninu Crne Gore, samo neki će to da prizna, a neki neće jer slijepo prati vašu politiku i misli ko zna zašto je to dobro, ima razloga zašto je Milo to tako smislio. A ja lično mislim da se skretanje pažnje sa ovih najvažnijih događaja u Crnoj Gori unutrašnjih i sa problema iz Crne Gore, više ne isplati toliko kao nekad vlasti i Vladi premijera Mila Đukanovića, između ostalog dokaz je i ovo saopštenje Američke ambasade od prije neki dan. Znači, u jednom periodu je mogao da obezbijedi blagonaklon pogled iz Brisela ili Vašingtona za neke svoje poteze zbog toga što je radio sve u korist interesa tih moćnih država, naravno da prihvatamo i mi da su moćni i važni, ali definitivno zanemario interese Crne Gore.

Zbog toga sam postavio pitanje ministru Lukšiću.

Da li Crna Gora na osnovu dosad preuzetih obaveza u procesu evrointegracija, a s obzirom da nije punopravni član Evropske unije, mora u potpunosti da usaglašava svoje spoljnopolitičko djelovanje sa ovom organizacijom, čak kad je isto u suprotnosti sa njenim ekonomskim i drugim interesima? Treba li da pominjem razne izlete ove Vlade kada su otvarana globalna geopolitička pitanja kao što su Avganistan, Libija, Sirija ili sada Ukrajina. Pomenuo je malo prije gospodin Labudović da polu istina o tome da Crna Gora uvodi sankcije Rusiji je proizvela, čuli ste i sami od gospodina Radulovića i Turističke organizacije crnogorske koja je bila na sajmu u Moskvi, napravila je da se zaobilazi u širokom krugu crnogorski štand, a mi od toga živimo gospodine Lukšiću, ne od toga što vaša vlast mora da ispunjava nečije tuđe interese da Vas ne bi pitali za ono što vas boli ovdje u Crnoj Gori, a zbog toga se zaista ponašate neprincipijelno prema suverenitetu za koji ste se borili. Sad ste spremni da ga bacite pod noge da bi ste zaštitili interese određene grupe na vlasti. Evo očekujem odgovor pa ću komentarisati u nastavku.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

Izvolite potpredsjedniče.

IGOR LUKŠIĆ:

Zahvaljujem.

Dakle, meni je žao što ipak nijeste prisustvovali i Premijerskom satu, zato što je ova tema bila i od strane premijera elaborirana i čini mi se da se nadovezao na dio komentara koju je u javnosti iznio tokom svog boravka u Briselu, a čini mi se da bi bilo vrlo korisno sa puno razumijevanja ukupne situacije ili ukupne problematike koja se tiče u ovom slučaju vanjske politike Evropske unije i koju bi makar Vi trebalo da razumijete pošto se predsjednik Odbora za evropske integracije. Dakle, od zvaničnog početka pregovora Crne Gore sa Evropskom unijom prošle su dvije godine. Crna Gora je oformila cijelu pregovaračku strukturu, završila analitičke preglede svih pregovaračkih poglavlja, otvorila pregovore sa sedam poglavlja, nastavila da ostvaruje značajan napredak u procesu integracija u Evropsku uniju i pokazala da je odgovoran i kredibilan partner u Uniji. Takođe, usvojili smo i petogodišnji plan pristupanja za period 2014.godine i 2018. godine kao i strategijski dokument koji omogućava jasnije, brže i

operativnije praćenje koordinacije i sagledavanja stanja aktivnosti svih učesnika u pregovaračkom procesu. Dakle, Crna Gora dokazuje spremnost za izazove evropskog puta težeći ka sistemu vrijednosti na kojem je zasnovana Evropska unija. Prilikom potpisivanja prvog ugovornog odnosa Crne Gore i Evropske unije, odnosno Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju oktobra 2007.godine definisani su njegovi ciljevi, prije svega postepeno razvijanje zone slobodne trgovine između strana, unapređivanje ekonomskih odnosa dvije strane, razvijanje političkog dijaloga i početak postepenog usklađivanja domaćeg zakonodavstva države potpisnice sa propisima Evropske unije. Na ovaj način pokrenut je novi oblik saradnje koji se i dalje temelji na dijeljenju demokratskih vrijednosti, ispunjavanju zajedničke vrijednosti, poštovanju osnovnih načela Evropske unije kojima Crna Gora teži. To je proces pristupanja Evropskoj uniji kroz ispunjavanje obaveza koje proizilaze iz članova i odredbi Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, upućuje na potrebu približavanja i priključivanja stavovima Evropske unije posebno kada je riječ o zajedničkoj vanjskoj i bezbjednosnoj politici. Sporazumom nije propisana izričita formalna obaveza usaglašavanja zbog spoljno-političkog djelovanja, ali postoji jasno izražena politička obaveza. Na pitanje da li neko od nas traži, svaka odluka koju Evropska unija donese zemljama kandidatima, a pogotovo se to očekuje od zemalja koje vode pregovore se upućuje na usaglašavanje i daje rok do kad mi treba da se izrazimo, odnosno to je pitanje da li ćemo se usaglasiti ili nećemo i to kasnije je naravno predmet analize kada je domen pregovaračkog poglavlja 31 u pitanju. Dakle, Crna Gora vođena vrijednostima na kojima izgrađuje sopstveno društvo i slijedeći svoje poznato deklarisanje spoljno-političke prioritete, vodi odgovornu i autonomnu spoljnu politiku, a ne onu koju mora ili koju neko od njih zahtijeva.

Dakle, naše usaglašavanje i priključenje stavovima Evropske unije bilo je da sada i tako će biti ubuduće. Izraz autentične politike koja se temelji na istim ili sličnim vrijednostima i ciljevima koje dijelimo sa Evropskom unijom kao težnje koja je strateškog karaktera i samim tim predstavlja naš, prevashodno, nacionalni ali i prvenstveno ekonomski interes. To dalje implicira da bi isto tako mogli ugroziti naš nacionalni i ekonomski interes, ukoliko ne bi vodili politiku u skladu sa stavovima Evropske unije, pogotovo u posebnim situacijama potpuno svjesni njene osjetljivosti. Kao što sam istakao u odgovoru na pitanje gospodina Labudovića nikome nije u Crnoj Gori namjera da pogorša odnos sa bilo kim, pogotovo ne sa zemljom sa kojom baštinimo 300 godina političkih odnosa. Ali, ono što je naš deklarirani cilj koji predstavlja konsenzus u ovom Parlamentu jeste potreba ostvarivanja našeg članstva u Evropskoj uniji i dvije trećine ovog parlamenta smatra da treba postati članica NATO-a.

Dakle, mi svakako da nijesmo prizivali i željeli bi da se ova situacija nije desila, željeli bi da se apsolutno kriza nije otvorila, ne samo ova, nego bilo koja druga. Ali, onog trenutka kada se to desilo i te kako se naravno očekuje od svake zemlje da procijeni svoje nacionalne i ekonomske interese i da u skladu sa onim što su njene ambicije, u konkretnom našem slučaju i integracione težnje, donese svoju odluku. Ono do kraja precizno što se tiče Vlade Crne Gore siguran sam, voljeli bi da se ova kriza okonča sutra i to dijalogom i dogovorom između zainteresovanih strana. Prije svega, Ukrajine i Rusije, a naravno uz posebnu pažnju, prije svega, Evropske unije i drugih relevantnih faktora kao što su Sjedinjene Države. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala potpredsjedniče.

Izvolite kolega Radunoviću.

SLAVEN RADUNOVIĆ:

Hvala gospodine potpredsjedniče.

Naravno pretpostavljate da sam znao kako ćete da odgovorite, zbog toga sam i pripremio nešto što neće biti u skladu sa onim što ste Vi odgovorili. Ja naravno znam, baš zbog toga što sam predsjednik Odbora za evropske integracije, znam kakve su obaveze Crne Gore, ali znam i isto tako da svaka zemlja Evropske unije pojedinačno i izuzetno pazi na svoj interes i kad je spoljna politika u pitanju i ekonomska i svaka druga. Treba li da vas podsjećam da po najkrupnijim temama to bih iz regiona pominjao eto i gospodin Labudović, sve zemlje Evropske unije nemaju isti stav. Kad su ovakve stvari, delikatne, u pitanju neke zemlje, pomenuli smo Srbiju pa ću da iskoristim, su se potrudile da svojim partnerima u Evropskoj uniji, a znate i svi da su u istoj fazi kao i mi pregovora, da objasne delikatni položaj i dugogodišnje i vjekovne odnose, znači političke Srbije i Rusije, a tako i ekonomske, a evo sad držim u ruci izjavu Maje Kocijančić, koja je portparolka visoke predstavnice za spoljnu politiku i koja kaže, ponavlja i ono što ste vi rekli, da bi bilo dobro da se uskladi politika, ali da je konačna odluka na samim zemljama koje pristupaju. Kao jedan od zvaničnika Evropske unije rekao je da je i ranije bilo razumijevanja za stavove Srbije, a sad će biti možda još nešto više razumijevanja ako Srbija istraje na neutralnom stavu, jer se u Briselu shvata složenost veza Srbije i Rusije. Predstavnik EU ne vjeruje da će biti nekih posebnih pritisaka na Srbiju u vezi sa prihvatanjem stava prema Rusiji. Znači, ako vam je cilj da zaštitite naš interes vi ste imali put, ali ne, cilj je gospodine Lukšiću, a to možemo prateći višegodišnju politiku spoljnu Vlade Crne Gore isključivo i jedino udvaranje određenim centrima moći bez ikakvog vođenja računa o interesima Crne Gore. Mi se slažemo sa Vama da se u određenoj mjeri mora usaglasiti politika pa i spoljna Crne Gore sa međunarodnom zajednicom. Ali, međunarodna zajednica i te kako dobro zna kakvi su njeni interesi i pojedini djelovi međunarodne zajednice i brinu o njima. Nema ko drugi da brine o našim interesima gospodine Lukšiću, ako mi ne brinemo. I zato sam vam pročitao ovaj primjer Srbije.

Što se tiče vaše informacije da većina glasača Demokratskog fronta se protivi učlanjenju u Evropsku uniju najbolji dokaz koliko vjerujete u to ste sami, evo i na Novu, a rekli ste i Demokratski front smijali ste se dok ste to govorili. Tako da mi je potpuno jasno i koliko vjerujete u to. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala kolega Radunoviću.

Da li hoćete da me ometate ili nećete me ometati? Ako hoćete da me ometate, vi ne možete meni da pomognete.

Izvolite potpredsjedniče Lukšiću, ja mislim sa onom rezolucijom što smo zajedno napravili da ćemo mi ove nesuglasice ili male političke štoseve nećemo ih više koristiti, nego ćemo pričati o sadržajnosti, o češkom putu Crne Gore. Kada ćemo se vidjeti? Hoćemo li u maju ili u junu na prvom vašem plenarnom?

IGOR LUKŠIĆ:

Kad Vi budete odredili, ja sam vaš, spreman naravno.

Ne želim da diskutujem, to bi bila zloupotreba jer nemam pravo na to, s obzirom da gospodin Radunović u formi poslaničkog pitanja ima završni komentar, ja nemam na to pravo, niti je postavio dopunsko pitanje. Već samo želim da učinim do kraja preciznim ono što sam kazao, odnosno da podsjetim šta sam kazao. Govorio sam o komponentama unutar fronta i podrške javnosti koje se tiču komponente unutar fronta. Dakle, jasno je da sam mislio na Novu, jasno je da po svim istraživanjima više od polovine vaših pristalica, ne samo da ne podržava NATO, ne podržava ni Evropsku uniju i vi ne možete od toga pobjeći, ali je to bilo u kontekstu, ali to je bilo u kontekstu teze da vi ipak i dalje podržavate evropske ambicije Crne Gore smatrajući da, bez obzira na to, taj strateški cilj jeste državni interes naše države.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Vi ste se, moram ovako pošto smo mi kolege odavno, otrovali lokalnim izborima i tim nekakvim stvarima kao što sam juče čuo od nekih saopštenja. Sad ću vam dati posljednje naše istraživanje koje je bilo prije mjesec dana. Imat ćemo sljedeće istraživanje, koje će biti početkom ... Najtvrdi Evropejci i najpošteniji, najkvalitetniji su ovdje.

Hoćete li vi kratko, znači vi ćete isto poslovnički? Jedan minut. Izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ:

Kratko, ne želim zaista da zloupotrebljavam to što sam dobio riječ.

Gospodine ministre, Vi ste rekli to što ste rekli, a ja sam odgovorio da ste se smijali dok ste to izgovarali, da je za mene to dokaz koliko vjerujete u to istraživanje. Ne znam, čemu ste se smijali, ali ste se smijali dok ste to izgovarali. A ja znam zbog čega ste se smijali jer ne možete da vjerujete tome, jer to nije istina, jednostavno to nije istina. Istina je da je oko 90% glasača Nove protiv učlanjenja u NATO, ali preko 70% za učlanjenje u Evropsku uniju.

Što se tiče svega ostalog gospodine Lukšiću, imali ste priliku da odgovorite gospodinu Emilu Labudoviću i meni, nijeste uspjeli da nas ubijedite da Crna Gora vodi suverenu spoljnu politiku, makar u onoj mjeri da zaštiti naše interese.

Hvala Vam.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama kolega Radunoviću.

Molim vas kolega, možemo li se dogovoriti. Ovođe, dok sam ovđe moja je posljednja i ne možete se sa mnom nikako takmičiti. E, sad ovako ljudi.

Ministre, vidimo se sa kvalitetnijom razmjenom mišljenja na plenumu.

Prelazimo na potpredsjednika koji je uvijek najprovokativniji, najinteresantniji zbog ovoga s čim se on bavi gospodinom Markovićem, ne nego o ovom što piše potpredsjednik Vlade za politički sistem unutrašnju i vanjsku politiku i ministar pravde.

Pošto ovdje, ukoliko bi se pridržavali, za potpredsjednika Markovića je trebalo da bude dva sata vremena.

Mi teško možemo biti u eter, što znači ukoliko nastavimo sa onim što smo od početka danas i kroz Premijerski sat i kroz ova dva izlaganja imali, pa vas molim da ne bi gospodin Marković dolazio ponovo sutra ujutro, jer znam da ima velikih obaveza.

Onda vas molim da se pridržavate datog vremena.

Ja najavljujem sljedećeg poslanika gospodina Radunovića, koji će se pridržavati vremena.

SLAVEN RADUNOVIĆ:

Vi znate dobro da sam ja disciplinovan. Kad Vi vodite sjednicu ne želim da dovedim vas u tešku poziciju s obzirom da smo iz iste političke organizacije.

Moje pitanje počecu sad prvo direktno sa pitanjem da bi građani mogli da prate, totalno nije političko, složit će te se sa mnom, to je jedan ozbiljan društveni fenomen.

Pitanje glasi: da li se u okviru najavljenog povećanja efikasnosti u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije planiraju i posebne aktivnosti na suzbijanju djelovanja "kamataša", kao i drugih oblika zelenašenja, bilo da su u pitanju pravna ili fizička lica?

Najprisutniji oblik organizovanog kriminala koji na žalost u mnogo čemu je poprimio i karakteristike legalnog posla je zelenašenje u Crnoj Gori. Kažem, na žalost je poprimio obrise jer sve više ljudi ga prihvata i u njemu učestvuje neko dobrovoljno, neko

ne dobrovoljno, neko ne svojevolutno. I na neki način ljudi čak i odobravaju postojanje zelenaša, misleći da im ne bi bilo pomoći u nekim teškim situacijama da njih nema. A oni su u stvari djelatnici koji zasnivaju svoju djelatnost na tuđoj muci, oni su ono što su makroi u prostituciji. Znači, ni jedna žena ne kreće u prostituciju što joj je tako milo, nego zato što je primorana i zbog neke velike muke i makro koristi njenu muku. Ista je situacija i sa zelenašima. Ljudi upadaju u velike probleme zbog pojave narkomanije u njihovim porodicama ili zbog kocke i onda se javljaju ljudi koji na tuđoj muci zarađuju velike pare. Uprkos tome što je prema procjenama policije u svakom momentu u Crnoj Gori najmanje 30 miliona evra, ja mislim da je mnogo više gotovog novca pozajmljenog uz zelenašku kamatu. Prošle godine za to krivično djelo napravljena je samo jedna prijava, a prethodne godine ni jedna. Svi znamo i zašto. Zato što ljudi se osjećaju nebezbedno i trpe najrazličitija ponižavanja samo da bi sačuvali živu glavu sebi i svojoj porodici, jer kao što znate koriste se razni oblici pritisaka na ljude koji moraju da plaćaju užasne dugove. Imam kratko vremena pa ću samo da proširim i sa još jednom pojavom, a to je kad se uključuju i razne finansijske institucije u zelenašenje. Jedno vrijeme je bilo poznato da su određene banke, dok su bile niske kamate plasirale sredstva kroz kredite zelenašima koji su poslije novac distribuirali na ulici. Kao i svi znate za mikro kreditne organizacije od kojih uzmete hiljadu evra, a vratite im navodno 1.200 za godinu dana 12 rata po 100 evra, samo pet sekundi, i ljudi su mislili da je 120% kamata to je gospodo 40% kamata, jer vraćate svaki mjesec 100 evra i niste u dugu hiljadu evra nego 900, 800. Šta će da uradi vaše Ministarstvo i da li imate plan za suzbijanje ovoga? Je li ovo definitivno mora država da ima svoju akciju, ne može da se oslanja na građane jer ti građani koji su ugroženi ne mogu da budu ni svjedoci ni da pokreću te akcije.

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama kolega Radunoviću.

Izvolite potpredsjedniče Markoviću i ja bih zamolio za neku kvalitetnu akciju, jer znam aktivnost u tome, barem dvije porodice koje su tragično završile zbog tih, ne znam kako čovjek da ih nazove.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Hvala gospodine potpredsjedniče, uvaženi poslaniče Radunoviću.

Jedan od neophodnih preduslova za uspješnu borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije je dobro uređen zakonodavni okvir. Krivično djelo zelenaštvo propisano je u članu 252 Krivičnog zakonika i na inicijativu Uprave policije navedeno krivično djelo izmijenjeno i dopunjeno posljednjim izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika iz avgusta 2013.godine. Znači, već smo tada osjetili problem koji je, kako vi kažete fenomen, izaziva ali ja mislim da je ozbiljna bezbednosna prijetnja.

Naime, uveden je dodatni oblik krivičnog djela zelenaštva, koji upravo omogućava procesuiranje krivičnog djela zelenaštva bez postojanja dodatnog uslova iskorišćavanja teškog imovnog stanja ili teških prilika i nužde oštećenog kako je to bilo propisano u ranijem zakoniku. Takođe, pravna lica mogu odgovarati za sva krivična djela propisana u posebnom dijelu Krivičnog zakonika i druga krivična djela propisana posebnim zakonom, a u skladu sa uslovima za odgovornost propisanih zakonom o odgovornosti pravnih lica za krivična djela. Ovo je, da kažem, normativni okvir, ali sada želim i kao član Vlade i kao ministar pravde da vam se zahvalim zbog čega ste ovo pitanje pokrenuli kroz poslaničko pitanje. Ja zaista mislim da ovo postaje ozbiljna društvena prijetnja. I da ovo ugrožava značajan dio našeg stanovništva i dovodi ih do stanja beznađa i nade u život koju država mora da obezbijedi ipak i kada teško žive i kada nemaju rješenja za teške prilike u kojima žive. Ali ono što država ne smije da dozvoli da

se tim teškim prilikama naših građana trguje i zarađuje novac. I mi zaista moramo naći načina da ovome odgovorimo, jer mislim da je vrijeme i potpuno se slažem sa vama. Mislim da ne treba ostaviti procjenu o prijetnjama po ovom pitanju, ne treba ostaviti nadležnim institucijama. Ovim pitanjima treba da se pozabavi Vlada na najvećem nivou. Između ostalog mehanizmi koje predviđamo kroz donošenje zakona u obavještajnom sektoru će nam omogućiti da te prioritete između ostalog definišemo i u odnosu na ovu prijavu.

Slažem se potpredsjedniče da ovo što ste vi rekli takvih informacija imam i ja, brojne molbe svakoga dana dolaze kod mene da građane spašavamo od jedne takve pojave koja je zaista za svaku osudu i ne smije biti tolerisana.

Zahvaljujem se.

POTPREDŠEDNIK BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala potpredsjedniče. To su tragične situacije u kockarskom dila gdje je rulet i zelenaši i mlada osoba od 20 godina. To je pakao i završava se tragično sa rasprodajom, ubistvima, sa samoubistvima, tragedijom porodičnom. Takvih slučajeva znam.

Izvolite kolega Radunoviću.

SLAVEN RADUNOVIĆ:

Moram da vam kažem da sam zadovoljan slatkim riječima koje ste mi uputili. Da ste zadovoljni sa mojim pitanjem i da smatrate da je to veliki problem, ali na žalost nijesam čuo da li ima posebnih aktivnosti planiranih. Rekli ste mi da mislite da treba, znači nema trenutno planiranih posebnih aktivnosti. Mislim da je strašno bitno da se na tome poradi što prije jer sprečavanje tog zelenašenja dovodi automatski do značajnog smanjenja i problema narkomanije i problema kocke. Jer, organizatori kocke i organizatori distribucije i uopšte svakog ilegalnog biznisa, naravno. Ali, posebno kada je narkomanija u pitanju, kad vide i kad budu sigurni da neće moći dijete da ucijeni roditelja da uzima i da neće imati od koga da uzme pare pod kamatu, neće mu ni prodavati drogu. Lakše će se rješavati problem i narkomanije, a o kocki i kladionicama neću da pričam. Ovdje postoje jaki lobii u ovoj Skupštini vezano za kockarski biznis i zbog toga izražavam, najblaže rečeno, zgražavanje tom činjenicom. Jer, kladionice i razne druge kockarske ustanove su unesrećile brojne porodice u Crnoj Gori. Ja shvatam da mi kao turistička zemlja moramo da imamo, da budemo otvoreni prema kockarima u nekoj mjeri. Ali, da nam djeca od 14 godina igraju kladionice i da dovode svoje roditelje i njihove roditelje u problem da moraju da prodaju imovinu opet zbog ovih zelenaša to je zaista katastrofalno i ja ovim putem apelujem na sve kolege u Skupštini, da ne štitimo toliko ljude koji se bave organizacijom kocke. Jer, taj novac koji navodno se gubi kroz radna mjesta što se zatvaraju kladionice ostaće u Crnoj Gori. To je samo novac koji se prelijeva iz džepova poštenih ljudi u organizatore kockarskih aktivnosti. Znači, to su priče za malu djecu, ti bi ljudi radili negdje drugo u firmama onih koji su u međuvremenu upropašteni kockarskim biznisom. Izvinjavam se što sam skrenuo na kocku i na narkomaniju, ali ovo je sve usko povezano i sve je to jedna sprega ljudi koji se bave organizovanim kriminalom. Najpoznatiji od njih se bave svakim od ovih poslova pojedinačno. Da im ne pominjemo imena jer svaki put se ovdje brane ljudi koji navodno nijesu tu. Ali, najpoznatiji kriminalci u Crnoj Gori se bave svakim od ovih poslova koje sam nabrojao pojedinačno. Hvala vam puno.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala Vama kolega Radunoviću.

Izvolite kolega Gošoviću. Vi imate dva pitanja.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Predsjedniče, poštovana Skupštino, potpredsjedniče Vlade, gospodine Markoviću,

Među kategorijama najsiromašnijih u Crnoj Gori svakako se nalaze i radnici za čijim je radom u periodu tranzicije prestala potreba. Radnici velikog broja preduzeća nad kojima je uveden stečaj bez svoje krivice nakon višegodišnjeg radnog staža, našli su se praktično na ulici, bez povezanog radnog staža, isplaćenih otpremnina, prava na besplatne akcije itd. Mogućnost zaposlenja praktično nije ni postojala, a do penzije obično je daleko. Brojnost štrajkova je ukazala na veliko nezadovoljstvo sopstvenom situacijom radnika i neažurnosti neodgovornih u rješavanju njihovih problema. Karakteristično je da ni jedna državna institucija nije pokazala zainteresovanost za utvrđivanje odgovornosti za uništena preduzeća. A među preduzećima, kada je u pitanju uništenje imovine Građevinskog preduzeća "Gorica" Podgorica, je svakako primjer bez presedana. I s tim u vezi i postavio sam moje poslaničko pitanje.

Radnicima Građevinskog preduzeća AD "Gorica" Podgorica, od 2003.godine ne isplaćuju se plate niti doprinosi.

U mjesecu januaru 2012.godine otvoren je i stečajni postupak u tom preduzeća.

Radnici Građevinskog preduzeća AD "Gorica" već godinama ukazuju na nezakonito otuđenu imovinu tog preduzeća, a da za to niko nije snosio odgovornost.

Da li je prodaja imovine Građevinskog preduzeća AD "Gorica" bila predmet istražnih radnji, nadležnih državnih organa, i ako jeste, koje činjenice su u tom postupku utvrđene i mjere preduzete?

Koje će mjere i kada će nadležni sud preduzeti da radnici Građevinskog preduzeća AD "Gorica" u pokrenutom stečajnom postupku mogu ostvariti svoja potraživanja po osnovu rada?

Odgovor tražim i u pisanoj formi. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

Izvolite ministre i potpredsjedniče.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Hvala gospodine potpredsjedniče, uvaženi poslaniče Gošoviću,

Pripremajući odgovor na Vaše poslaničko pitanje Ministarstvo pravde uputilo je zahtjev za dostavljanje informacija Privrednom sudu u Podgorici koji nas je obavijestio o sljedećem.

Pravosnažnim rješenjem suda iz 2012.godine, da ne govorim brojke i datum, da uštedim vrijeme otvoren je stečajni postupak nad stečajnim dužnikom AD Gorica iz Podgorice. Rješenje je pravosnažno, nakon što je Apelacioni sud odbio žalbu stečajnog dužnika, koja je bila izjavljena na predmetno rješenje o otvaranju stečaja. Shodno zakonu o stečaju svim zatečenim, zaposlenim licima, prestaje radni odnos danom otvaranja stečaja. U stečajnom postupku su odlukom stečajnog upravnika zadržana na rad četiri lica, dva lica na poslovima obezbjeđenja imovine i dva lica na administrativnim poslovima obrade dokumentacije i podataka kojima se u stečajnom postupku uredno isplaćuju zarade kao i sve druge obaveze. Zaposleni kao stečajni povjerioci, a po osnovu zahtjeva za isplate neisplaćenih zarada i doprinosa na iste za period prije stečaja ostvaruju svoja prava na namirenje iz stečajne mase koja će se formirati nakon unovčenja imovine stečajnog dužnika. Svi zaposleni su za period prije pokretanja stečaja u pogledu dugovanih zarada, poreza i doprinosa, uredno podnijeli prijave potraživanja. Ispitno ročište na koje se raspravljalo o osnovanosti prijava je zaključeno

na ročištu pred sudom, dana 15.05.2012.godine. Sud je donio poseban zaključak sa ispitnog ročišta kojim je usvojena lista prijavljenih, utvrđenih i osporenih potraživanja. Nije bilo prigovora po kojima bi sud odlučivao u pogledu ispitnog ročišta i postupka utvrđivanja potraživanja. Sud je pravosnažnim rješenjem takođe 2012.godine donio odluku o bankrotstvu stečajnog dužnika. Zaposleni, shodno zakonu o stečaju imaju sva prava na namirenje za svoja neizmirena potraživanja, po zakonskim redovima namirenja iz stečajne mase, odnosno iz novčanih sredstava koja će se ostvariti unovčenjem imovine dužnika. U tom dijelu, nesporna imovina dužnika koja se sastoji od nepokretnosti se prodaje putem postupka javnog sprovođenja prodaje imovine. Do sada je u postupku sprovedeno 17 postupaka javne prodaje imovine koja se sastoji od nepokretnosti na kojoj dužnik ima nesporno pravo svojine i sve prodaje su bile, odnosno oglašavanja o prodaji su bila uspješna. U toku je 18 prodaja imovine, nema prigovora ili primjedbi na sprovođenju postupka prodaje. Imovina se prodaje po zadnjem oglasu po najnižoj prodajnoj cijeni od 800.000 eura. U pogledu sporne imovine u toku su sporovi po tužbama dužnika i to spor po tužbi stečajnog dužnika pokrenut tužbom stečajnog upravnika protiv Societe General Group banke iz Podgorice, za poništaj ugovora o fiducionarnom prenosu prava na imovini koja se sastoji od nepokretnosti, a koja se nalazi u Bečićima. U tom dijelu stečajni upravnik je deponovao sredstva kod suda za izmirenje cjelokupnog duga cirka od 78.000 eura, kod suda i postavio zahtjev za vraćanje nepokretnosti koji je je fiducionarni povjerilac ranije prije više od osam godina uknjižio na sebe. Radi se o veoma vrijednoj nepokretnosti i u toku je poseban parnični postupak, a stečajni sud je zakazao i posebno ročište radi vraćanja ove imovine u svojinu dužnika.

Takođe, u toku je spor oko imovine, tj. nepokretnosti koja je upisana kao svojina dužnika, koja se nalazi u Podgorici, a po tužbi glavnog grada za utvrđivanje prava svojine. Spor je naslijeđen u stečajnom postupku, zavisno od činjeničnog stanja koji se utvrđuju posebnim sporovima, a koji se vode u pogledu preostale imovine dužnika na primjer zemljišta u Spužu odlučiće se i o drugim nepokretnostima koji bi mogli činiti stečajnu masu. Obim stečajne mase koji je dijelom zavisan od ishoda ovih sporova usloviće pitanje visine namirenja zaposlenih kao povjerilaca, ali je evidentno da će njihova potraživanja u cjelini i u najvećem dijelu biti namirena nakon unovčenja predmetne stečajne mase. U ovom trenutku nema prigovora ili primjedbi na rad stečajnog upravnika ili suda a po kojima bi sud odlučivao. Vidimo da je jedan težak i kompleksan postupak.

PREDŠEĐAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala potpredsjedniče.

Izvolite sa komentaram kolega Gošoviću, pa produžite i drugo pitanje postavite.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Zahvaljujem potpredsjedniče Vlade, ali moram reći da je Vaš odgovor ipak djelimičan u odnosu na postavljeno poslaničko pitanje. Evo reći ću i u kom dijelu.

Nesporno da je stečaj u Građevinskom preduzeću Gorica u Podgorici uveden u mjesecu januaru 2012.godine i pored ovog protoka vremena od dvije godine još uvijek je neizvjesno kada će radnici biti u mogućnosti da ostvare svoja potraživanja, pri čemu je jasno da prodaja imovine ne može imati niti ide baš lako. Ali, propast ovog preduzeća i stradanja njegovih radnika počelo je mnogo ranije, prije više godina. U prvoj deceniji ovog vijeka, rasprodana je ogromna imovina ovog preduzeća. Zemljište u velikoj površini i to na gradskim lokacijama zgrade, hale, otuđena su sredstva, mehanizacija, zemlje i djelovi ogromne vrijednosti. Trebali bi zaista puno vremena da se nabroje te nepokretnosti i ta imovina koja je otuđena u tom periodu.

I na kraju su i podizani i krediti, davane garancije čiji je povraćaj garantovane imovine od tog preduzeća. Krediti nijesu vraćani, garancije nijesu izmirivane, banke su aktivirale te ugovore o fiducijalnom prenosu prava svojine i upisivale imovinu tog preduzeća kao svoje vlasništvo. Primjer imovine u Meljinama, u Budvi je o kojem ste vi govorili posebno značajan i biće prenijet očigledno sa sudskog postupka jer je vrijednost te imovine mnogo veća od onih potraživanja koje ta banka može imati prema tom preduzeću.

I na kraju je urađena krajem 2010.godine revizija finansijskih iskaza tog preduzeća i zamislite i pored prodaje tolike imovine iskazan je gubitak u poslovanju od blizu 10 miliona eura. Uz sve to vrijeme radnici su ukazivali na osnovanu sumnju brojnih malverzacija kada je u pitanju i prodaja te imovine i način sticanja imovine od strane tih kupaca i tražili odgovor od nadležnih organa kada je u pitanju odgovornost zbog takvog postupanja sa imovinom.

I moje pitanje u dijelu da li je prodaja te imovine bila predmet istražnih radnji nadležnih državnih organa tužilaštva i policije ostalo je bez odgovora sa vaše strane, a veoma je značajno. Na tome radnici insistiraju, mislim sa punim pravom i svakako ćemo im pružiti potrebnu podršku da se do kraja ispituju okolnosti pod kojima je otuđena ta i tolika imovina. Činjenica je da već od početka 2004.godine je prestala uplata i zarada i doprinosa prema zaposlenima kojih je tada bilo oko 300 u tom preduzeću. Kažem, nekadašnjem građevinskom gigantu u Podgorici, naravno i njihov hod po mukama da ostvare ta svoja prava i svoja potraživanja, koji traju i do dana danas.

Odgovor na postavljeno poslaničko pitanje pruža, da tako kažem, jedan pregled aktivnosti u okviru Privrednog suda u pokrenutom stečajnom postupku, poslužiće svakako i tim radnicima kao dodatna informacija, a kažem nećemo ni u kom slučaju dozvoliti da padne ta prašina zaborava na ovaj predmet, jer je zaista ilustrativan i prosto je nevjerovatno kako se mogla otuđiti toliko vrijedna imovina jednog takvog preduzeća na takav način, a da niko ne snosi odgovornost za tako nešto.

Moje drugo poslaničko pitanje upućeno je Vama, odnosi se na rad Ustavnog suda Crne Gore. Pitanje glasi:

U kolikom broju predmeta po podnesenim inicijativama i predlozima za ocjenu saglasnosti Zakona sa Ustavom, kao i za ocjenu saglasnosti drugih propisa i opštih akata sa Ustavom i Zakonom, Ustavni sud Crne Gore do dana postavljanja ovog pitanja nije odlučio?

Koliki broj gore naznačenih predmeta u kojima Ustavni sud nije odlučio se odnosi na inicijative i predlog za ocjenu ustavnosti i zakonitosti podnesene u 2010.godini, zatim u 2011, 2012. i 2013.godini, te u kolikom broju predmeta podnesenih po ustavnim žalbama građana, zbog povrede ljudskih prava i sloboda Ustavni sud Crne Gore do sada nije odlučio i koliki se broj tih ustavnih žalbi po kojima Ustavni sud nije odlučio odnosi na ustavne žalbe podnesene u 2010, 2011, 2012. i 2013.godini, te koliki je broj predmeta za primjenu u rad Ustavnog suda Crne Gore u 2014.godini, naravno do dana postavljanja ovog pitanja?

Da dam i kratko obrazloženje:

Skupština Crne Gore na sjednici od 31.jula 2013.godine donijela je amandmane na Ustav Crne Gore, od kojih se amandmani 15 i 16 odnose na način rada, sastav Ustavnog suda i način izbora sudija i predsjednika suda. U mjesecu oktobru 2013.godine donesen je novi zakon o Ustavnom sudu, a potom na sjednici od 27.XII izvršen izbor svih sedam sudija Ustavnog suda potrebnom dvotrećinskom većinom glasova.

Time je završena neophodna ustavna reforma i za njeno sprovođenje donesen Zakon o Ustavnom sudu, kako bi Ustavni sud nezavisno od uticaja bilo koje grane vlasti štiti ustavnost i zakonitost i slobode i prava građana.

Javnost svakako očekuje konkretne rezultate te reforme, svakako kroz ostvarivanje i funkcije suda na jedan efikasan način, a ta efikasnost svakako će zavisiti i od broja predmeta u radu Ustavnog suda u kojima i pored proteka dugog vremenskog perioda još uvijek nije odlučeno... (Prekid) ...pravo da saznaju, kada mogu očekivati donošenje odluke Ustavnog suda po podnesenim ustavnim žalbama, a samo presjek stanja ukupnog broja neriješenih predmeta, koji novi sastav Ustavnog suda preuzima u rad, pruža mogućnost praćenja efikasnosti u radu tog suda i u narednom periodu. Sve su to razlozi koji su usloveli da postavim ovo poslaničko pitanje. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Izvolite, ministre.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Poslaniče Gošoviću,

Moram da Vam kažem, podatke nijesam uspio da priprelim, ali želim da podijelim jedno razmišljanje povodom ovog pitanja i argumentaciju, pa ako mislite kao pravnik i neko ko je u materiji da moj pristup i naše razmišljanje nije u redu onda ću ove podatke u svakom slučaju koje se tražili obezbijediti u pisanom odgovoru koji slijedi.

Znači Ustav Crne Gore u članu 11, utvrđuje princip podjele vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudsku i određuje Ustavni sud, kao organ nadležan za zaštitu ustavnosti i zakonitosti. Nadležnosti Ustavnog suda, njegov sastav, izbor sudija Ustavnog suda određeni u posebnom dijelu Ustava Crne Gore, odvojeno od odredbi koje se odnose na ostale državne organe.

Organizacija Ustavnog suda, postupak pred Ustavnim sudom, dejstvo njegovih odluka i druga pitanja od značaja za njegov rad uređena su zakonom u Ustavom sudu. Iz ovoga proizilazi da je Ustavni sud poseban organ državne vlasti, nadležan za zaštitu ustavnosti i zakonitosti samostalan u odnosu na zakonodavnu i izvršnu vlast, ali i u odnosu na sistem redovnog sudstva.

Vlada Crne Gore, pa samim tim i ministarstvo ima samo obavezu da predlaže zakon koji se uređuje organizacijom Ustavnog suda, kao i za izvršavanje odluka Ustavnog suda, dok je za sva druga pitanja od značaja za rad Ustavnog suda nadležan isključivo sam Ustavni sud.

Imajući u vidu ovakvu specifičnu poziciju u Ustavnom sudu u pravnom poretku Crne Gore, kao i nadležnosti Vlade, odnosno ministarstva određene Uredbom organizacije i načinu rada državne uprave, proizilazi da Ministarstvo pravde nije ovlašćeno da od Ustavnog suda pribavlja podatke naznačene u Vašem poslaničkom pitanju.

S toga mi mislimo da ovo pitanje treba proslijediti direktno Ustavnom sudu i dobiti odgovor od njih. To je, da kažemo naše razmišljanje. Ja želim sada u Vašem komentaru da podijelimo da li smo u pravu, a ako ostanete pri Vašem stavu da to treba uraditi preko Ministarstva pravde, ja ću se, naravno, založiti i ove informacije Vam dostaviti u pisanom odgovoru. Zahvaljujem se potpredsjedniče.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Razlog o opravdanosti postavljanja ovog poslaničkog pitanja je, naravno, osnovanost postavljanja tog pitanja. Vidio sam i u činjenici da smo isto pitanje postavili Vama 18.jula 2012.godine. Znači, suština pitanja je bila apsolutno ista i ticala se ažurnosti rješavanja Ustavnog suda po podnesenim predlozima za ocjenu ustavnosti, zakonitosti i odnosa o ustavnim žalbama građana. I tada smo u cjelosti na ta pitanja dobili Vaš odgovor. Dakle, tada nijeste smatrali da postoji bilo kakva smetnja sa aspekta

podjele vlasti u Crnoj Gori i razloga da bi se na taj način nekako uticalo na taj dio samostalnosti, kada je u pitanju rad Ustavnog suda.

Mislimo da ovaj Parlament i da građani imaju pravo na odgovor koji ni u kom vidu ne zadire u samostalnost i rad Ustavnog suda Crne Gore. Odgovor na pitanja koliki je broj neriješenih predmeta, od kada teče taj postupak neodlučivanja po podnesenim predlozima za ocjenu ustavnosti i zakonitosti nekog akta ili ustavne žalbe građana. Na taj način se dolazi do podataka, na koji način se ostvaruju te slobode i prava građana, odnosno odlučuje po njihovim ustavnim žalbama. Znamo da je Ustavni sud jedan institut, da su ustavne žalbe uvedene našim Ustavom iz 2007. godine, gdje se građanima pruža ta mogućnost zaštite od bilo kojeg pojedinačnog upravnog akta, nakon iskorištavanja svih djelotvornih pravnih sredstava kod Ustavnog suda i to je jedan od načina da se efikasnim radom Ustavnog suda, da tako kažem, zaustavi odliv tih žalbi i tužbi prema Crnoj Gori, prema Međunarodnom sudu pravdi. Ostajemo pri tome da, ne vidimo drugog načina, mi smo se obraćali korišćenjem odredbi člana 50 Poslovnika naše Skupštine za dobijanje tih odgovora. Nikada ih nijesmo dobili i poslaničko je pitanje bilo jedini način do sada da dođemo do tih odgovora. Mislimo da je tu praksu potrebno zadržati, jer je to i u interesu ukupne javnosti o radu Ustavnog suda i ostali bi pri tome, saglasni smo da u pisanoj formi dobijemo odgovor na postavljeno poslaničko pitanje i time ćemo, ipak, postići suštinu zbog koje smo postavili ovo pitanje i biti u prilici da tako dostavljeni odgovor prezentiramo javnosti. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama kolega Gošoviću.

Prelazimo na pitanje koje je postavio kolega Knežević. Izvolite kolega.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Zahvaljujem prvi potpredsjedniče Skupštine,

Gospodine Markoviću, uvažene kolege, uvaženi građani Crne Gore,

Prije nego što postavim poslaničko pitanje, želim da Vam čestitam na doprinosu u hapšenju Darka Šarića, jer nije mala stvar obezbijediti Darku Šariću da popije dojuč kafu i kiselu vodu na aerodromu u Podgorici, imajući u vidu činjenicu koliko košta kisela voda na podgoričkom aerodromu. Još ako gospodin Ranko Krivokapić, predsjednik Skupštine pomiri Moskvu i Kijev, ja mislim da ćemo mi ekspresno biti primljeni i u evropsku i evroazijsku uniju, a evo postoje najave da će se to dogoditi i u ponedjeljak. Znači uspjeh za uspjehom.

Postavio sam sljedeće poslaničko pitanje:

Koliko sredstava je utrošeno za održavanje dvodnevne sjednice Vlade u Kolašinu u luksuznom hotelu sa pet zvjezdica uključujući dnevnicu učesnika?

Prije Vladinog odlaska u Kolašin, s obzirom da u ključnim strukturnim reformama koje su važne i za građane i za državu kako ste izjavili, moglo se raspravljati u ugodnim prostorijama zgrade Vlade koje služe toj namjeni, koje poreski obveznici, odnosno građani Crne Gore već plaćaju. Odgovor sam zatražio i u pisanoj, a po moćnosti u pismenoj formi.

Svoje obrazloženje ću početi na sljedeći način, citirajući jednog Kolašinca, kada je čuo da ćete doći u Kolašin: "Dolazi nam Vlada iz Crne Gore u Jadašin." Kraj citata. Ova izjava najbolje oslikava kako su vas Kolašinci percipirali i kakve zasluge Vlada Crne Gore ima u dijelu razvoja Kolašina.

Prvo, smatraju da se više ne nalaze u Crnoj Gori jer ste ih potpuno zaboravili i da su kao neki čardak i na nebu i na zemlji, a u međuvremenu ste vi glavni kumovi za ovo preimenovanje imena iz Kolašina u Jadašin uništavajući privredu i potencijale ovoga grada.

Vi ste u interpretaciji rekli da je svrha ovog putovanja citiram: "Afirmacija kolektivnog i međusektorskog pristupa u rješavanju strateških razvojnih zadataka iz nadležnosti Vlade". Kraj citata ili u interpretaciji naroda, "Ko to tamo pjeva"? Razlika između autobusa sa kojim ste se vi vozili i autobusa firme "Krstić" iz čuvenog filma je samo u tome što vi niste gospodo plaćali karte, dok su neki u onom filmu po dva do tri puta plaćali karte do Beograda. Takođe, u jednom od objašnjenja ove dvodnevne ekskurzije piše, ponovo citiram: "Kako su htjeli u Vladi da se udube u ove važne teme, koje zahtijevaju veći stepen posvećenosti, nego što to dozvoljava ustaljeni ritam rada". Kraj citata. Znači da ste dosta slabo radili, da ste se malo udubljivali i da vam je bilo potrebno da doživite neki stepen nirvane kao budistički monasi, da bi se posvetili stvarnom radu Vlade i da izađete iz podgoričke svakodnevnice u kojoj se nalazite i koliko sam shvatio to udublјivanje je rezultiralo sa 90 popijenih kafa i 216 boca flaširane kisele vode, tako da ja dolazim do zaključka da ste se vi uglavnom bili udubili u gatanje iz šolja. Nastaviću u odgovoru, nakon odgovora gospodina Markovića. Hvala Vam.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala kolega. Izvolite ministre.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Hvala gospodine potpredsjedniče,

Na samom početku, uvaženi poslanice Kneževiću, hvala i na čestitkama i na priznanju. Vi ste poslanik koji zna i umije da vrednuje rezultate, uspjehe i zaista Vam hvala na tome. U odnosu na postavljeno poslaničko pitanje moram da se izvinim za ovaj prvi dio. Nijesam uspio da dobijem podatke iz Generalnog sekretarijata o troškovima ove sjednice Vlade. Dobićete taj podatak u pisanom odgovoru, jer imao sam zaista obiman broj poslaničkih pitanja, to nije u mojoj nadležnosti, nadležnost je Generalnog sekretarijata i neki objektivni razlozi su spriječili taj podatak da dobijete, ali ćete ga dobiti u svakom slučaju, ja za to garantujem.

Što se tiče, ovog drugog, vezano zašto smo bili u Kolašinu. Da li je to bilo neophodno, da li je ta posebna sjednica Vlade zaista dala svoj rezultat ili je postigla svrhu. Citirali ste dio komentara, povodom nje, ali želim da Vam kažem da redovne sjednice Vlade su zaista obimne, one imaju po 60, 70 tačaka dnevnog reda. Postoje određena pitanja koja se moraju završiti iz administrativnih ili tehničkih razloga i u takvoj situaciji teško možete na ozbiljan i posvećen način da se bavite pitanjima koja su krucijalna i važna za državu, a posebno sa aspekta strukturnih reformi.

Oblast obrazovanja, zdravstva i socijalne politike su naši ključni izazovi i politike u toj oblasti i unapređenje tih politika i njihove realizacije su ključne za našeg građanina.

Mi smo u Kolašinu održali posebnu sjednicu, tematsku sjednicu samo na te tri teme i moram da Vam kažem, Vi se sigurno nećete složiti sa mnom, moja ocjena te sjednice je veoma, veoma visoka. Mi tamo nijesmo razgovarali o ovim pitanjima po administrativnom redu, kako se to uobičajeno radi na redovnim sjednicama, imate sjednice komisija, njihove izvještaje, zaključke, raspravu o zaključcima, intervencije na materijale i tako dalje. Mi smo imali tri oblasti o kojima smo razgovarali, veoma otvoreno i direktno iz svih uglova, pa sam i ja diskutovao o obrazovanju i ako to nije moja branša, ali diskutovao sam sa aspekta građanina koji koristi usluge, usluge obrazovanja ili usluge zdravstva i saopštavao svoju percepciju o tome kako ja vidim stanje u tim oblastima. Možda nijesam mnogo pomogao mojim kolegama koji se bave tim pitanjima, ali smo razgovarali i da kažemo otvorili ta pitanja iz nekih drugih uglova, kao ljudi koji čine Vladu, kao kolektivni tim.

Mislim da je ta sjednica bila veoma korista, da je bila djelotvorna, da je ona rezultirala zaključcima koji će, nadam se, unaprijediti naše politike i unaprijediti stanje u

ovim ključnim oblastima i za državu i za građanina. Iz vaše političke vizure, vjerujem i vidim da Vi cijenite to necjelishodnim, nekorisnim, promašenim potezom, ali želim da Vas podsjetim da je to praksa, gotovo u svim zemljama i svim vladama. Danas, nemate evropske vlade koja praktikuje ovaj model posebnih tematskih sjednica van uobičajenog radnog ambijenta. Zahvaljujem vam se potpredsjedniče.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala potpredsjedniče.

Evo sad sam napravio blic analizu, moramo ovo rješavati, ili će riješiti povećanje plate, ili ćemo limitirati brojem pitanja. Vi ste stvarno dobili najviši broj pitanja i onda vidim nedostatak računa iz Kolašina. Izvolite kolega Kneževiću.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Hvala prvi potpredsjedniče Skupštine, gospodine Raduloviću.

Ostali ste nedorečeni na pitanje koji su bili motivi? Zašto baš "Bjanka"? Pošto mi nijeste dali odgovor, ja mogu samo da naslućujem. Vjerovatno je "Bjanka" izabrana da bi vi čeličili vašu volju, duh i spremnost da razgovarate o raznim temama, pa čak i Vi čija oblast nije obrazovanje, jer ste govorili o obrazovanju, pa neko čija je oblast obrazovanje vjerovatno govori o zdravstvu i tome slično, a s obzirom da nijeste koristili ni spa ni bazene, ni saune, kao što je to rekao gospodin Kusovac, znači to je bilo pravo čeličenje volje, jer su iz spa bazena dopirali mirisi eteričnih ulja, vjerovatno prolazile neke graciozne turistkinje i dame, dok ste vi uglađeni po sve bili u potpunosti posvećeni problemima građana Crne Gore i to je stvarno jedan veliki, veliki doprinos, ali mogli ste poći na neki piknik u okolini Podgorice, bilo je fino vrijeme, s obzirom da ste samo popili 90 kafa i 216 boca flaširane vode, samo ne znam je li ovo po osobi ili ukupno, ostalo je nedorečeno u izjavama. Mogli ste to da uradite, recimo i na nekom obližnjem imanju u Zeti, ja bih vam poklonio livadu da je koristite za te prilike. Nema trave, a možda bi ste mogli i da vidite egzotične životinje, recimo odlazećem gradonačelniku Miomiru Mugoši u Zeti je bila omiljena životinja nilski konj, koji je na žalost uginuo, ali biste vidjeli jedan semafor koji nikako da proradi, ali vjerovatno će za vrijeme izbora i to se dogoditi.

Gospodine Markoviću,

Vi ste ovdje pred građanima Crne Gore saopštili suštu istinu. Da ste Vi raspravljali o temama obrazovanja i meni je onda jasno da je odluka o nosiocu liste donesena na putu ka Kolašinu, pretpostavljam u uspinjanju ka Crkvinama i da ste odluku u tom trenutku donijeli da Slavoljub Migo Stijepović bude Vaš nosilac liste. Zli jezici u Vladi kažu da je dogovor bio ko pobijedi u partiji preferans da će on biti nosilac liste. Kažu da je pobijedio Đukanović, ali naravno Đukanović nije mogao preuzeti da vodi listu, pošto je bio siguran da će da je izgubi i onda je gospodin Stijepović bio drugi kandidat, jer je osvojio najviše bodova u tom vašem kartanju u autobusu. Drago mi je što potvrđujete i klimate glavom, želim to da znaju građani Crne Gore na koji način se odlučilo ko da bude nosilac liste za Podgoricu, i ja sad gospodina Stijepovića, Zećanina sa prebivalištem u Podgorici, pozivam da podnese ostavku na mjesto ministra prosvjete. Slažete se da je to sasvim logično, da je to sasvim konstruktivno i da sa pozicije ministra prosvjete ne zloupotrebljava državne resurse, nego neka uđe i politički izgubi od kandidata Demokratskog fronta Miodraga Lekića. Sasvim je logično plus, pošto nas ovdje zasipate raznoraznim vradžbinama, što bi rekao odlazeći gradonačelnik dr Miomir Mugoša, ako ste uvjereni u pobjedu onda će gospodin Stijepović, koliko je danas podnijeti ostavku i krenuti da upravlja Podgoricom na način kakva je to vizija Demokratske partije socijalista i ostaje mi samo nejasno da li je nekome u autobusu bila mučnina dok se vozio do Kolašina. Reći ću vam iz kojeg razloga, zato što su na parkingu ispred "Bjanke" bila ambulantna kola, vatrogasna auta, da li je možda neko

pušio u autoubusu, da li se nekome povraćalo, da li je na nekog izvršen bilo kakav pritisak, jer su tamo bile službe hitne pomoći i vatrogasna auta i sve ono što je potrebno kada se radi o nekim incidentnim i nedajbože tragičnim situacijama, a da je nešto sigurno bilo tragično, dokaz je to gospodine Markoviću, da ste se svi poslije toga vratili autima, izuzev vozača autobusa. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama kolega Kneževiću. Moramo da poštujemo Poslovnik, mora se naglasiti i ako miriše na to, ali mora se reći da miriše. Izvolite kolega Bulatoviću.

PREDRAG BULATOVIĆ:

Hvala gospodine potpredsjedniče,

Pa malo prije sa mjesta je gospodin Marković, kada je gospodin Knežević predložio jednu ozbiljnu stvar, a to je da ministar prosvjete koji se kandiduje za gradonačelnika podnese ostavku i da sa pozicije partijskog funkcionera učestvuju u kampanji, Vi ste dobacili da će podnijeti ostavku kada postane gradonačelnik, što znači da mu je rezervni položaj, pošto neće biti gradonačelnik, da ostane ministar obrazovanja. Ovo je jedna ozbiljna inicijativa, nema veze sa poslaničkim pitanjem koje sam ja postavio i mislim to je pitanje u svijetlu zahtjeva Evropske komisije o zloupotrebi državnih resursa, a pošto je gospodin Stijepović veoma poznat kao partijski operativac i u funkciji korišćenja državnih resursa, ovo je inicijativa koju nećete prvi put čuti sada, nego i narednih dana, a javnost će cijeliti koliko je on uvjeren u pobjedu i koliko je spreman da fer učestvuje u kampanji, tako da ovo nije bilo od šponde, ovo je bilo vrlo ciljano. Za razliku od gospodina Kneževića koji je šef dijela Fronta kojem ja pripadam, ja Vama neću čestitati personalno, vezano za akciju Šarića, jer ću reći da je to veliki slučaj, to je značajna stvar za Srbiju i Crnu Goru, a čestitaću Vama kada mi odgovorite na pitanje ili u periodu koji bude pred nama da se osvjedočim da ste i Vi u tome aktivno participirali.

Moje pitanje glasi:

Kako je javnosti saopšteno, Vi ste učestvovali u koordinaciji crnogorskog dijela akcije predaje ili hapšenja Darka Šarića. Interesuje me da mi odgovorite u čemu se konkretno sastajala ta Vaša aktivnost. Eto vidite. Interesuje me u čemu je bila ta Vaša aktivnost, prije čestitke, kao i aktivnost crnogorskih službi kako poslednja dva mjeseca koliko su trajali pregovori sa Šarićem, tako i u vremenu prije toga. Mi smo čuli da se dva mjeseca pregovaralo sa Šarićem. Da li ste Vi učestvovali u tim pregovorima? Ko je iz Crne Gore učestvovao u tim pregovorima? Šta je bila sadržina tih pregovora? A takođe, i šta je uloga prije toga?

Poznato je da je u junu prošle godine formiran specijalni tim, kažu čak ni predsjednik Vlade Srbije nije bio upoznat sa tim u šta ja ne vjerujem, ali novine svašta pišu. Šta ste od tog vremena do danas radili? Posebno, zašto na Konferenciji za štampu nije bio direktor Agencije za nacionalnu bezbjednost, a bio je direktor Uprave policije, kada se javnosti saopštilo da su sa srpskim službama učestvovali operativci AMB? Znamo da je na Konferenciji za štampu u Beogradu bio predstavnik BIE. Ovdje se postavlja pitanje da li je direktor AMB izgubio povjerenje ili je bio isključen iz ove akcije?

Takođe, interesuje me, na osnovu kojih se odluka i zakonskih odredbi Vi, kao ministar pravde bili uključeni u ove akcije kada se zna da Vlada nije formirala poseban tim, koji, imajući u vidu da Vi ne rukovodite neposredno Agencijom za nacionalnu bezbjednost, bar po zakonskim i drugim odlukama ni Upravom policije.

Da li ste tokom pregovora sa Šarićem saznali iz koje je zemlje pobjegao? Sad mi to odgovorite, odnosno da li možete negirati da to nije bila Crna Gora. Na kraju dodajem još ovo, što ste bili dugogodišnji direktor AMB, imate mnogo informacija o tome. Da li Vi

možete ovdje sa sigurnošću i pod punom odgovornošću da garantujete da nije bilo kontakata između Darka Šarića i ljudi iz vlasti, odnosno da ustvrdite sto posto i sigurno da nije on bio povezan sa predstavnicima vlasti u Crnoj Gori u vrijeme dok ste Vi bili direktor AMB, a znate on je pobjegao, upravo još dok ste Vi bili direktor AMB, jer je prva priča u ovom Parlamentu priča od osam priča na Odboru za odbranu i bezbjednost bila kada ste Vi došli i ostali, da na Odboru za odbranu i bezbjednost govorite određene podatke.

Naravno, mene interesuje ono što možete javno da saopštite, a vjerujem da za ostale stvari ćemo na Odboru za odbranu i bezbjednost vrlo brzo imati prilike da razmatramo.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala poslanice Bulatoviću. Izvolite potpredsjedniče.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Hvala gospodine potpredsjedniče, poštovani poslanice Bulatoviću,

Želim da Vas podsjetim da je ovo bila zajednička operacija koje su dogovorile dvije vlade i da je ona imala svoju službenu oznaku i da ta službena oznaka obavezuje jednu i drugu stranu.

Dokument koji glasi o formiranju zajedničkog istražnog tima sa srpske strane nosi oznaku tajnu, a sa crnogorske strane u skladu sa zakonom povjerljivo. Složićete se sa mnom, jer ste iskusan čovjek, pa i kada su u pitanju poslovi bezbjednosti, da se o ovim stvarima, posebno u fazi realizacije niti govori, niti je poželjno da se govori, jer svaka riječ neoprezno izgovorena može da upropasti čitavu akciju, ali takođe iz razloga bezbjednosti i sigurnosti svih djelova sistema koji učestvuju u ovako ozbiljnoj operaciji prema ozbiljnoj kriminalnoj organizaciji takođe zahtijevaju da se poštuje princip tajnosti i povjerljivosti. Vi to znate, ali ja znam da politički interes Vas tjera da prenebregnete ove standarde.

Ono što želim da Vam kažem, jeste da je saradnja između Srbije i Crne Gore, odnosno između dvije vlade intenzivnije i sadržajnije, rekao bih direktnije, otpočela nakon formiranja nove Vlade i preuzimanjem dužnosti potpredsjednika Vlade, između ostalog i za ova pitanja gospodina Vučića i u aprilu mjesecu je došlo do sastanka, kao što se sjećate, ili se možete sjetiti iz medija, između potpredsjednika Vučića i mene, naravno premijera Dačića i ministra Selakovića, gdje smo govorili o svim onim pitanjima, koja se tiču Crne Gore i Srbije, a koja imaju zajedničku, da kažemo, zajedničku nit.

Jedno od tih pitanja je pitanje borbe protiv kriminala i korupcije, kao ozbiljnih prijetnji po nacionalnu bezbjednost jedne i druge države.

Nakon toga, na tom sastanku smo definisali smjernice i pravce kako da uspostavimo saradnju koje nije bilo. Kao što znate, ne samo da nije bilo saradnje, nego nije bilo povjerenja između institucija dvije države, mislim sa razlogom. Nakon toga je bilo nekoliko pismenih korespondencija između potpredsjednika Vučića i mene i krenulo se u realizaciju dogovora o zajedničkoj međuagencijskoj policijskoj saradnji po pitanjima suprotstavljanja organizovanog kriminala i korupcije. Uslijedili su nakon toga sastanci između direktora službi, a mislim da, kada su u pitanju policijski funkcioneri, da je to bilo negdje početkom avgusta, a da je sastanak direktora Agencije za nacionalnu bezbjednost Srbije i Crne Gore održan početkom septembra 2013.godine kada je definisan način rada i metodologija saradnje na pitanjima organizovanog kriminala, korupcije, pa, između ostalog i u ovom predmetu.

Negdje je početkom januara 2014.godine Vlada Srbije preko svog resornog ministarstva pozvala Vladu Crne Gore da se pristupi potpisivanju Sporazuma o saradnji i formiranju zajedničkog istražnog tima na lociranju i pronalaženju, odnosno hapšenju

osumnjičenog Šarića. Mi smo 21. januara uspostavili komunikaciju, i 21. januara taj Sporazum je potpisan i formiran zajednički istražni tim koga su činili predstavnici određenih službi, jedne službe Srbije i Ministarstva pravde, a kod nas su to bili direktor Policije i šef Kriminalističke policije. To je i bio razlog zbog čega su na konferenciji za štampu, kada smo predstavljali te rezultate u ime Crne Gore, bili direktor Policije i gospodin Tomić i ministar unutrašnjih poslova, jer su ti ljudi direktno učestvovali u radu zajedničkog istražnog tima i to jutro učestvovali u podršci realizaciji te akcije. Ono što je veoma važno, bez potrebe za manipulacijom politike je da je Šarić dostupan pravosudnim organima Srbije, da će u tom postupku i pred tužilaštvom Srbije i pred sudskim organima Srbije biti u prilici da kaže sve što ide u prilog njegovoj odbrani, pa i političke veze i u Crnoj Gori i u Srbiji i bilo gdje drugo ako ih ima. Ovim pada u vodu teza o tome, a sjećate se punih pet godina, o tome ću nešto reći kada budem odgovarao na poslaničko pitanje gospodina Pavlovića, je bilo raznih priča da Šarić ne može biti priveden pravdi jer to nije interes crnogorske političke elite, jer ona stoji iza njega i ona ima interes da ne bude dostupan pravosudnim organima.

Evo, sada je dostupan pravosudnim organima, uz učešće Crne Gore u mjeri u kojoj je to bila potreba i interes Vlade Srbije. Da budem potpuno jasan, ovo je operacija, teret ove operacije je sprovodila Srbija i njeni nadležni organi. Crna Gora je u tome participirala u skladu sa Sporazumom i zahtjevom srpske Vlade i naša uloga je u tome veoma značajna. Da li ćete to vi priznati ili nećete, nije bitno. Da li će uopšte neko to priznati ili neće, nije bitno. Crnogorskoj Vladi je priznanje za učešće u ovoj operaciji odala srpska Vlada na javnoj sjednici. Šta će biti u toku postupka, da li će neko biti prozvan, da li je neko imao veze, ostavimo da vidimo to pa makar to bio i ja, gospodine Bulatoviću. Nema potrebe da se sjekiramo. Sjekirali smo se gdje je bio, sjekirali smo se odakle je pobjegao, sada se sjekiramo zašto je uhapšen, sada smo nestrpljivi kada će progovoriti. Zašto to? On je u rukama pravosudnih vlasti Srbije i vidjećemo šta će ta istraga pokazati i neka nosi svak onaj dio tereta i odgovornosti, ako ga ima, vezano za taj proces.

Što se tiče vašeg pitanja da li znam ili ne znam, to će pokazati vrijeme.

PREDŠEDAVALJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala potpredsjedniče.

Izvolite kolega Bulatoviću.

PREDRAG BULATOVIĆ:

Zahvaljujem prvi potpredsjedniče Skupštine, gospodine potpredsjedniče Vlade, Nijesam nervozan, a vas sam prvi put vidio da ste malo ... ne, ne, ja sam vrlo koncentrisan i vama sam postavio pitanje i vi ste pametan čovjek, vi znate šta sam pitao. Niti sam politizovao niti sam se politikanstvom bavio, niti sam od vas tražio da mi odajete tajne podatke. Ja sam odgovor dobio, ali poenta je sljedeća. Crnogorskoj Vladi je na javnoj sjednici čestitala srpska Vlada, to je politička činjenica. To je politička činjenica. Dok se završi proces Darku Šariću, dok se sve to završi vidjećemo ko će da primi čestitke, ko će da primi odgovornost. Vi nijeste odgovorili ovdje, nijeste čvrsto garantovali da nije pobjegao iz Crne Gore, to je moje pitanje bilo. Tajni podatak.

Drugo, nijeste ustvrdili kao čovjek koji ima puno informacija o tim vezama. Pažljivo sam vas slušao na TV "Mostu" sa Nikolom Selakovićem, nijesam politički naivan i sve mi je jasno, mogu da pravim analizu. Pozdravljam vašu izjavu u kojoj ste rekli da vi smatrate da nema političkih veza, ali ako se to utvrdi svako da ima odgovornost. Tu ćemo se potpuno složiti.

Nešto ću da vam kažem sljedeće. To je velika kriminalna banda, narko kartel, koji je djelovao i u Crnoj Gori. Ovdje se protiv Darka Šarića ne vodi ni jedan sudski proces,

vodi se u Srbiji. Mogu da vam kažem jednu stvar ... (Upadica)... Vodi se u Srbiji, ne znam gdje se vodi još negdje drugo.

Gospodine Markoviću, neću nikome ni da čestitam niti je ovo mjesto za političke poene. Ono što je činjenica jeste, ovo će se razvijati i rješavati u okviru pravosudnih organa Srbije. Dva mjeseca, vi ste uključeni kada je počeo proces pregovaranja sa Darkom Šarićem, evo 21. januar ste rekli da ste potpisali sporazum i uglavnom da je to Srbija vodila. Ni to me ne interesuje. Molim vas, mi smo čuli da je bio proces pregovora sa Darkom Šarićem dva mjeseca, tako je bilo u medijima. Vi niste vjerovatno uključeni u to, niste. Trebali ste da kažete da niste, evo klima glavom gospodin Marković i kaže da nije. Ono što je važno za Srbiju, Crnu Goru, region i za Evropsku uniju, ovo je veliki proces. Taj veliki proces će da traje više godina i kroz taj proces više Srbija i Crna Gora neće biti isto. Promijeniće se, doći će do vladavine prava, biće osvajanja evropskih kriterijuma i standarda i to je najvažnije od svega. To će biti na kraju procesa. Ko će da bude priveden pravdi i u Crnoj Gori i u Srbiji, ko će izbjeći pravdu, to će vrijeme da pokaže.

Gospodine Markoviću, činjenica je da organi Crne Gore su njemu nesmetano dozvolili da toliko godina djeluje na teritoriji Crne Gore, da nesmetano on napusti teritoriju Crne Gore i pored raspisane potjernice. I na kraju ne možete to pobiti.

Drugooptuženi Goran Soković je u bjegstvu i na osnovu potraživanja Vlade koju ste okrivili od ranijeg perioda da ga isporučite niste ga isporučili. Bio je u spuškome zatvoru, ali je pobjegao u noći kada se potpisivao Sporazum između Crne Gore i Srbije o isporuci crnogorskih državljana. Neko je njemu javio iz struktura, i to ne bilo kojih, da će biti potpisan sporazum i drugooptuženi je u bjegstvu i pobjegao je sa teritorije Crne Gore, a da je prethodno bio u spuškome zatvoru i tako dalje. Jednostavno sam želio ovdje da ovim pitanjima pokažem i vašim odgovorom koji ste dali, da nije to spektakularno što se državnih organa tiče Crne Gore.

Pozdravljam akciju Vlade, odnosno tima koji je rukovodio svim ovim u Srbiji i da nije bilo toga tima koji je formiran u junu prošle godine, kome je na čelu bio prvi potpredsjednik Vlade i srpskih službi i službi, prije svega Sjedinjenih Američkih Država, on ne bi bio priveden pravdi.

Ovo oko direktora Agencije za nacionalnu bezbjednost mi je simptomatično da Agencija za nacionalnu bezbjednost je isključena iz ovoga posla i da je uključena bila Uprava policije i Kriminalistička služba u liku pomoćnika i tako dalje. Dakle, niti optužujem, niti slavim, pozdravljam ovu akciju ali želim da i vi malo političku kampanju koju pokušavate povodom ovoga zaustavite.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala kolega Bulatoviću.

Znam da će ova priča biti i duga i dinamična i konkretna. Dobio sam čak i pune informacije što se dešavalo u tom avionu.

Jedan minut, ukoliko želite i vi potpredsjedniče i vi kolega Bulatoviću, ali imajte u vidu da moramo završiti do 6,15 - 6,20 i da možete nastaviti na tom zajedničkom sastanku ovu priču konkretno oko Šarića.

Hoćete li sad ? Hajde, 10 sekundi.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Da se ne stekne utisak da se neko u Crnoj Gori hvalio sa ovim.

U Crnoj Gori se niko nije hvalio sa ovim, pa ni ja koji sam, ispred Vlade Crne Gore, zajedno sa gospodinom Selakovićem, koordinirao taj zajednički tim koji je formiran u januaru. Prvi koji je izrekao pohvale, prvi i jedini koji je izrekao pohvale crnogorskoj

Vladi, pa i meni lično, to je bio gospodin Vučić, potpredsjednik Vučić na sjednici Vlade, a kasnije je to ponovio moj kolega gospodin Selaković.

Molim? "Ministarstvo pravde i Duško Marković", tako je rekao . To sam imao prilike da čujem. Znači, ne želim i nije mi interes da se na ovome politički, niti profesionalno, poentira. Za mene je jedino važna činjenica u ovom trenutku da je ovaj čovjek dostupan pravosudnim vlastima zemlje koja protiv njega vodi postupak. Šta će taj postupak pokazati, pokazaće vrijeme. Ne mislim ovo što je rekao da je ovo doprinos pravdi tek kada se završi postupak. Sam čin njegovog pronalaženja i privođenja pravdi je ogroman rezultat.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala potpredsjedniče.

Prelazimo na pitanje. Minut i vi hoćete? Minut i 10.

PREDRAG BULATOVIĆ:

Gospodine potpredsjedniče Vlade ja sam vrlo precizan i ovdje veoma kocentrisan. Rekao sam na kraju procesa Crna Gora i Srbija neće biti iste.

Na kraju procesa to će biti značajan doprinos vladavini prava i osvajanju evropskih kriterijuma. Činjenica da je priveden pravdi poslije četvorogodišnjeg bjegstva, ja sam tu činjenicu pozdravio. Ali, dobro je da ste ustali i pojasnili stvari. Svrha moga pitanja je bila u sljedećem: da je ipak i u Crnoj Gori selektivno učešće predstavnika državnih organa i svih tih službi koje vi pobrajate i ličnosti koje su u tome učestvovala. Ne želim da polemishem, niti želim da osporavam ono što se kaže iz Srbije vezano za vašu ulogu. Pa ne bi napamet niko iz Srbije izrekao tu ocjenu koju je izrekao, ali ne znam koje pozitivne ocjene dobijaju neki kojih u toj igri nije bilo, koji su skrajnuti. Vi imate zaslugu sigurno i u tome, jer da je neko drugi bio na vašem mjestu vjerovatno bi curile informacije, vjerovatno ne bi bila tajnost postupka i tako dalje pa bi se, ne daj bože, desilo ono što se desilo sa Goranom Sokovićem, jer nije Goran Soković mogao da dobije informaciju o tome da je potpisan sporazum uveče, uveče, između ambasadora Crne Gore i predstavnika Srbije a da on pobjegne prije toga ili u tom trenutku sem iz najužeg vrha vlasti koji je znao za tako nešto.

(Upadica)

Jest, iz Srbije , a u zatvoru je u Crnoj Gori.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala kolega Bulatoviću.

Izvolite kolegice Jasavić.

AZRA JASAVIĆ:

Zahvaljujem potpredsjedniče.

Poštovani potpredsjedniče, poštovane kolege, poštovani građani, poštovani gospodine Markoviću,

Ovo jeste zaista inspirativno pitanje i želim samo kratko da se nadovežem da zaista jeste velika stvar da je uhapšen Šarić i to će biti otvaranje Pandorine kutije za Srbiju i Crnu Goru. Dva mjeseca koliko su mediji rekli da su trajali pregovori sigurno je upotrebljeno da se kontrolisano otvara ta Pandorina kutija, ali nije onemogućeno da će ona biti potpuno otvorena i to baš nije više u kontroli onih koji bi htjeli sve da kontrolišu.

Druga stvar je, primijetila sam, da je sporazum između Crne Gore i Srbije zaključen 21. januara. To je Jovan dan, čini mi se da je Jovan dan, 20. januar, znači dan poslije Jovan dana. Preporučujem da, kada budete sprovodili akcije po Crnoj Gori, izaberete neke tako zvučne datume, gdje nam samo bog može pomoći da se

obračunamo sa organizovanim kriminalnom i korupcijom na visokom nivou, jer je to najveća pošast koja razjeda ekonomske temelje Crne Gore pa nam treba pomoć i božija, pored političke volje koja ne postoji u Demokratskoj partiji socijalista. Srećom da je postojala na zavidnom nivou u susjednoj državi koja sve više prednjači i hvata zalet da preuzme, s pravom, mjesto lidera u regionu u evropskim integracijama, jer pokazuje spremnost da se na kvalitetan način uhvati ukoštac sa organizovanim kriminalnom i korupcijom na visokom nivou a to potvrđuju svakodnevni izvještaji koje dobijamo iz Srbije, gdje gospodin Vučić zaista radi jedan posao za svaku pohvalu i mogli bi se i mi ugledati na susjednu zemlju.

Ono što jeste moje pitanje, ne odnosi se na gospodina Šarića, ali je vrlo korisno bilo prisustvovati ovim pitanjima.

Pitala sam vas nešto vezano za takođe vašu oblast, oblast ZIKS-a.

Vašim aktom od 9.10. 2013. godine obavijestili ste Daliborku Špadijer da ćete povodom mobinga koji je doživjela, prema njenim tvrdnjama, u ZIKS-u preduzeti određene aktivnosti i to u dijelu prepoznavanja prevencije, sprječavanja i zaštite od zlostavljanja na radu, slijedeći prije svega dostojanstvo, ugled, lični i profesionalni integritet svih zaposlenih.

Polazeći od navedenog molim vas da me obavijestite šta ste u cilju toga preuzeli po pitanju slučaja Daliborke Špadijer?.

Gospođa je bila šef obezbjeđenja u ženskom dijelu ZIKS-a. Za vrijeme njenog dežurstva za doček Nove godine 2013. godine, prekršivši pravila obezbjeđenja u ZIKS-u u dijelu ženskog zatvora, ušlo je troje službenika, radi se o muškarcima, neovlašćeno su ušli. Daliborka Špadijer je o ovom događaju obavijestila svoje pretpostavljene. Protiv imenovanih su pokrenuti disciplinski postupci, oni su kažnjeni. O tome postoje i video zapisi koji nijesu objavljeni još uvijek crnogorskoj javnosti. Od tada prema navodima imenovane, nad istom se u ZIKS-u sprovodi mobing koji, prema njenim riječima, njeni pretpostavljeni nijesu u mogućnosti zaustaviti. Mobing je u vidu verbalnog nasilja nad njom, prijatni, upozorenja. Ona je smijenjena sa tog mjesta šefa obezbjeđenja ženskog dijela zatvora, njoj je slomljena šoferšajbna na njenom automobilu van kruga ZIKS-a. Radi se o samohranoj majci koja je zakonito radila svoj posao i zanima me šta ste vi preuzeli povodom toga a kako mi je vrijeme isteklo ja ću u odgovoru ovaj ostatak iskoristiti.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ.

Hvala i vama kolegice.

Izvolite ministre.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Slažući se sa poslanicom Jasavić da je ovo privođenje pravdi osumnjičenog Šarića velika stvar, ali se ne slažem sa konstatacijom da su nam u rješavanju ovozemaljskih problema neophodne nebeske sile. Mislilim da se ti problemi mogu rješavati samo po zemaljskim potencijalima i vrijednostima. Čovjek je centar tog, da kažemo, procesa kao svaki pojedinac.

(Upadica)

To je kao posljedica rješavanja ili ne rješavanja problema.

Povodom ovog konkretnog pitanja.

Gospođa Špadijer, obratila se Ministarstvu pravde 7.10. 2013. godine sa istim tvrdnjama koje vi danas iznosite, zbog čega sam zatražio izjašnjenje od direktora Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, gospodina Miljana Perovića. U izjašnjenju poslatom 24.10 2013. godine potvrđen je dio navoda imenovane i to u onom dijelu koji se tiče incidenta od 31.12.2012. godine koji se desio u Odeljenju za žene u Kazneno

popravnog domu u kojem je više službenika postupilo suprotno pravilima kod vršenja službe obezbjeđenja.

Potvrđeno je da je gospođa Špadijer prijavila navedeni incident ovlašćenim starješinama, rukovodiocima Sektora obezbjeđenja i načelniku Kazneno popravnog doma, koji su, po saznanju, za predmetni događaj preduzeli mjere i radnje iz svoje nadležnosti. Pokrenut je disciplinski postupak po čijem okončanju je utvrđena disciplinska odgovornost službenika i izrečena disciplinska mjera u skladu sa zakonom, kako ste i sami rekli.

U dijelu izvršenja koji se tiče navoda gospođe Špadijer da joj je neko namjerno ošteti privatno vozilo u trenutku kada je bilo parkirano ispred zgrade u kojoj stanuje, gospodin Perović se jasno odredio prema događaju, navodeći da je tim povodom s njom obavio razgovor, savjetujući je da podnese krivičnu prijavu Upravi policije. Što se tiče navoda gospođe Špadijer vezanih za predsjednika Sindikata gospodina Nenada Rakočevića i njenog kolege Aleksandra Vukićevića, Uprava Zavoda je sa pomenutima obavila razgovor, čak i sučeljavanje u kojem je učestvovala i sama gospođa Špadijer. Tom prilikom je obaviještena da nije moguće njene navode potvrditi niti negirati uvidom u video materijal sa nadzornih kamera, kako je tražila, iz razloga što je u momentu njenog obraćanja Upravi zavoda video materijal na kojem je bio dokumentovan navodni incident već bio izbrisan zbog protoka vremena od 15 dana koliko se video zapisi čuvaju, sa čime je ona, kao dio kolektiva Zavoda, takođe upoznata. Ipak je Ministarstvo pravde povodom istog slučaja zatražilo od ZIKS-a da sprovede postupak u skladu sa članom 9 Zakona o zabrani zlostavljanja na radu, sa predlogom direktoru da formira Komisiju u cilju daljeg ispitivanja navoda po predstavljenosti gospođe Špadijer.

U skladu sa zakonomskom odredbom, početkom novembra 2013. godine formirana je Komisija. Navodi gospođe Špadijer su ispitani i utvrđeno je da nema mobinga. To je zlostavljanje na radu u ZIKS-u od strane službenika navedenih u predstavljenosti imenovane. Skoro je gospođa Špadijer dostavila i pismo predsjedniku Vlade, sa istim navodima. Primio sam to pismo i neposredno ću se uključiti u razjašnjenje ovog slučaja. Neke stvari su indikativne, obim predstavljenosti, ponavljanje prigovora, traženje rasporeda u drugim državnim organima, na drugim pozicijama mogu biti indikativne, ali kažem lično ću se uključiti u razjašnjenje ovog slučaja, ali kako sada stvari stoje nijesmo preskočili ni jedan postupak. Disciplinski postupak je vođen, vođen je takođe postupak Komisije za utvrđivanje postojanja mobinga koja je izašla sa svojim izvještajem i rezultatom ali prigovori se i dalje nastavljaju, tako da ću očigledno morati neposredno da se uključim u to i da vidim o čemu se radi.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala potpredsjedniče.

Izvolite kolegice.

AZRA JASAVIĆ:

Najviše je indikativno u ovoj zemlji kada se jedan pojedinac trudi da poštuje zakone u ovoj zemlji, pošteno radi svoj posao, naiđe na zid ćutanja. Kada zakonito radi svoj posao to drugima ne odgovara i sistemski je problem. Ono što moramo znati jeste da zatvorenici moraju imati elementarna prava i slobode i moraju njihova prava i slobode biti ispoštovani. Oni ne smiju biti omalovažavani niti zlostavljani. Ali ono što vi kao ministar pravde morate učiniti jeste da morate kontrolisati zakonitost rada Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija i da se potrudite da tamo nema privilegovanih zatvorenika. Jer, prema navodima koji su vama dostavljani, ja ću vam lično dostaviti zbog zaštite imena ljudi koji nijesu tu, vrlo su delikatne stvari u pitanju. Radi se o mogućnosti da ovdje ne otvaram pitanje, jer štitim intimu pojedinaca ali neću u sljedećem obraćanju

vama štiti nikoga ukoliko se ne budu preduzele mjere i postignu rezultati u rješavanju ovog pitanja. Jer postoji dopis gdje se Vama obratila gospođa, gdje ukazuje na posebno favorizovanu, privilegovanu zatvorenicu ženskog dijela zatvora. Radi se o zatvorenici koja je punila stupce naše štampe, neću napraviti ni aluziju čak ukoliko preduzmete ono što očekujem od vas, a to je da se poštuje zakon. Ne može biti privilegovanih zatvorenika u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija. Ne mogu oni imati više prava u odnosu na ostale zatvorenike, to ukazuje da u ovoj zemlji ima vrlo, vrlo opasan sistem veze kriminala i vlasti. I molim vas dajte dostaviću vam sve ove papire, obratite pažnju, ovdje se nešto radi što ne treba i vi ste dužni i odgovorni da to zaustavite.

Daliborka Špadijer je nakon incidenta tek tada smijenjena sa mjesta šefa obezbjeđenja u ženskom dijelu ZIKS-a, smanjena joj je plata, tek kada je prijavila ovaj incident i tek tada načelnik Radović upućuje predlog za radni preraspored ove osobe. Dajte, molim vas da se ovo odradi kako treba, jer radi se o samohranom majci koja je poštovala zakon, koja je prijavila kolege za ono što su nezakonito odradile a postoji video snimak o tome. Dajte uvedite red u Zavod za izvršenje krivičnih sankcija, jer za to ste vi odgovorni. Vi ste odgovorni za to i to ide na vašu odgovornost, prije svega političku. Jer, bolje nije nego što je bilo, samo je prividno bolje, privilegovani zatvorenici postoje i to se mora zaustaviti.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama kolegice Jasavić.

Sljedeći je kolega Pavlović koji ima dva pitanja.

Izvolite kolega Pavloviću.

KOČA PAVLOVIĆ:

Hvala gospodine prvi potpredsjedniče Skupštine, gospodine ministre pravde i potpredsjedniče Vlade,

Ja sam postavio Vama gospodine Markoviću dva pitanja, jedno kao što znate odnosi se na slučaj Šarić, drugo se odnosi na aferu Telekom. Pošto smo kolega Bulatović i ja konstatovali da ste se malo iznervirali oko ovog slučaja Šarića, hajde da prvo postavim ovo pitanje koje se tiče "Telekoma".

Dobro, dozvolit ćete samo da postavim pitanje, koje se tiče Telekoma, malo da se smirite oko Šarića, pa ćemo onda poslije opet vratiti na Šarića i vraćat će se priča na Šarića, sve dok se slučaj ne završi, kao što je rekao kolega Bulatović. Pa ko dočeka, dočekaće.

Dakle, gospodine Markoviću, ja sam Vas pitao sljedeće: Svjedoci smo da je američko pravosuđe ustanovilo korupciju u privatizaciji Telekoma Crne Gore, da za to ima dokaze i da poziva crnogorske institucije da procesuiraju korumpirane državne funkcionere, da ih, kako se kaže u Saopštenju Ambasade SAD u Crnoj Gori privedu pravdi.

Sa druge strane, vidjeli smo i čuli specijalnu tužiteljku Ivanović koja je defacto odbacila te tvrdnje i koja je rekla da po njenom nalazu u privatizaciji Telekoma nije bilo korupcije.

Svi znamo da se ovdje radi o potencijalnoj odgovornosti porodice Đukanović i njenih najbližih saradnika, pa se iz reakcije gospođe Ivanović može zaključiti da je režim spreman da se konfrontira čak i sa administracijom SAD, našega najznačajnijeg saveznika u svijetu. To je strahovanje koje sam ja iznio u ovome pitanju. Na kraju sam vas pitao možete li se gospodine ministre javno odrediti prema korupciji u slučaju "Telekoma CG" i prema opasnosti da se zbog odbrane porodice Đukanović Crna Gora konfrontira sa SAD, svojim najuticajnijim saveznikom.

Sve sam to ja pitao gospodine Markoviću kao što znate prije današnjeg određenja premijera na Premijerskom satu oko slučaja afere "Telekom". Mogu da Vam kažem da me njegov današnji odgovor veoma zabrinuo i potvrdio utemeljenost mojih strahova koje sam iznio o ovome pitanju.

Dakle, gospodine Markoviću, gospodin premijer Vlade je rekao da ovdje se bavimo glupošću, citiram ga gluposti koje stanuju i tamo i ovamo, misli se i u Americi i ovdje. To vam sada potvrđujem gluposti i laž, sve što se pojavilo ovih dana, istovremeno se vezuje za moje ime citiram, kazao je gospodin Đukanović, povodom afere "Telekom" je gnusna laž.

Gospodine Markoviću, da li Vi kao potpredsjednik Vlade i ministar pravde dijelite ovo citirano mišljenje premijera ove države, da je sve što je objavljeno oko afere "Telekom", a tiče se gospodina Đukanovića, glupost i laž. Čak i zvanično saopštenje Sjedinjenih Američkih Država, čak i zvanično saopštenje Ambasade Sjedinjenih Američkih Država. Molim vas odredite se, molim vas gospodine Markoviću nemojte da se smijete ovo je vrlo ozbiljna stvar, ovo je vrlo ozbiljna stvar. Ja sam veoma zabrinut gospodine Markoviću. Danas je premijer ovdje krenuo da nas gura u konfrontaciju sa Sjedinjenim Američkim Državama, pa nemojte molim vas gospodine Markoviću.

Dakle moje pitanje gospodine Markoviću je da li Vi dijelite danas iznijeti stav da je glupost i laž čak i zvanično saopštenje Ambasade Crne Gore, koje kao što znate spada u kategoriju onoga što je objavljeno nedavno posljednjih dana u Crnoj Gori povodom afere "Telekom". Kako mislite da nakon takve konfrontacije istovremeno tražite i očekujete poziv za prijem u članstvo u NATO-u, kako to mislite? Dakle, ono što želim da, izvinjavam se, skratću ovaj drugi dio.

Gospodine Markoviću, dozvolite samo gospodine Markoviću, vrlo je ozbiljno pitanje. Ja se bavim politikom iz državotvornih razloga, vjerujte mi, to se vidi na mom imovnom stanju. Jer, želim da se ova država otrgne iz vlasti DPS-a inače je njen opstanak u ozbiljnoj opasnosti, zato sam se učlanio u Pokret za promjene, jer je to državotvorna stranka koja se upravo bori za ove ciljeve. Bori se za očuvanje i demokratizaciju ove države i za povratak Crne Gore u demokratsku Evropu, u porodicu zapadnih demokratija, tamo gdje pripadamo, a vi tj. Vlada u kojoj Vi sjedite, radi korupcije u koju je, po informacijama američkog pravosuđa, umiješana porodica Đukanović, Vi hoćete da nas konfrontirate sa Amerikom. Bio sam zapanjen kad sam čuo, evo završavam, hvala gospodine potpredsjedniče. Bio sam gospodine Markoviću zapanjen kada sam danas čuo gospodina Đukanovića. A moram reći da sam bio zapanjen i činjenicom da predsjednik Parlamenta gospodin Krivokapić koji je u tom trenutku vodio sjednicu odčutao je ovu frapantnu izjavu gospodina Đukanovića.

Molim vas gospodine Markoviću, javno se odredite prema današnjoj izjavi gospodina Đukanovića da je sve što je objavljeno u Crnoj Gori zadnjih dana oko afere "Telekoma", a tiče se njega i njegovog imena, pa dakle i zvanično saopštenje Ambasade SAD najobičnija, kako on reče, glupost i laž. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala kolega, još imate tri puta tako da bi mogli ili da pokušamo da završimo noćas sa ministrom Markovićem.

Izvolite potpredsjedniče Markoviću, ja sam baš znatiželjan što ćete odgovoriti, za to što sam siguran, znam da vas mnogo cijene u Americi. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Ja nemam takvu informaciju. Gospodine potpredsjedniče hvala Vam, obradovan sam.

Gospodine Pavloviću, mene ste veoma brižno upozoravali na neku moju nervozu, a Vi ste bili toliko nervozni da sam čak u jednom trenutku se uplašio da vas pogledam, jer sam mislio da će vam oči doći za moj sto, a da ćete vi ostati za vašim. Prema tome, kako saopštavamo našu argumentaciju nije stvar nervoze nego pristupa i možda emocije.

Drugo, vezano za ovo pitanje odnosa. Sjećam se jednog vašeg intervjua. Onako baš, nijesam se zaprepastio nego sam se začudio da ste rekli da vi treba da kao političar preispitate odnos prema Sjedinjenim Američkim Državama i Evropskoj uniji, zbog toga što nekritički podržavaju vlast u Crnoj Gori. Sjećam se da ste to rekli. Nijesam tada mogao da vas vidim, ali sada vas, gledajući dok ovo govorite, mogu da zamislim kako ste vi izgledali dok ste to pisali, kada ste tako osuli na Sjedinjene Američke Države i na Evropsku uniju i na njihovu nesposobnost da uređuju politiku prema jednoj maloj državi kao što je Crna Gora. O tome možemo da razgovaramo drugi put i na političkom nivou.

Ono što ću vam odgovoriti na vaše poslaničko pitanje je sljedeće. Znači, Crna Gora ostvaruje intenzivnu saradnju sa Sjedinjenim Američkim Državama, i na političkom nivou, i na projektnom nivou. Ministarstvo pravde, da vas podsjetim, gospodine Pavloviću, je potpisnik Sporazuma o sprovođenju zakona između Vlade Crne Gore i Vlade Sjedinjenih Američkih Država. Govorim o vladama, a ne govorim o ministarstvima. Cilj ovog sporazuma jeste povećanje sposobnosti Vlade Crne Gore na planu sprječavanja i suzbijanja kriminala, posebno kada je u pitanju organizovani kriminal i korupcija kroz proaktivne pristupe istrazi i djelotvorne sudske postupke koji povećavaju povjerenje javnosti u sposobnost pravnog sistema da učini da počinioci odgovaraju za svoje postupke i da unaprijedi javnu bezbjednost i dobro upravljanje. Kroz sporazum o saradnji u oblasti sprovođenja zakona, Vlada Crne Gore i Vlada Sjedinjenih Američkih Država rade na jačanju kapaciteta u Upravi policije, Policijskoj akademiji, Centru za edukaciju nosilaca pravosudnih funkcija.

Moram sa zadovoljstvom naglasiti da su efekti implementacije sporazuma veoma pozitivni i da je u svim oblastima postignut značajan napredak. Kao rezultat tog napretka i spremnosti da institucijama pomognu od 12. aprila do kraja aprila najveći zvaničnici iz ovih institucija su gosti Vlade Sjedinjenih Američkih Država, u smislu snaženja saradnje i jačanja sposobnosti na ovom planu. Ovo je jedan od najvažnijih dokaza da dvije vlade funkcionišu uspješno na projektu snaženja kapaciteta za sprovođenje zakona u Crnoj Gori. Slijedi i nastavak saradnje u naredne četiri godine. Prošle nedjelje sam dobio informaciju da je budžetom opredijeljena podrška na ovim pitanjima od Vlade Sjedinjenih Američkih Država za naredne četiri godine. Znači da oni ne bacaju novac tamo gdje je to uzaludno.

Svakako da Crna Gora sa pažnjom prima i analizira sve komentare i sugestije koje dolaze sa ove važne adrese. Podsjećam da dokazi izvedeni u drugoj državi, gdje smo čuli da dokazi postoje, moraju biti verifikovani kroz zakonske procedure kod nadležnih institucija u Crnoj Gori, pa makar oni bili dostavljeni iz Sjedinjenih Američkih Država. Sudovi o tome donose odluku u zakonitom postupku koji je nezavisan i mora biti bez pritiska. To je ono što je standard i preko Atlantika, i u Evropi, a nadam se da će biti standard i u Crnoj Gori.

S tim u vezi, specijalni tužilac je na konferenciji za štampu 21. marta ove godine izložio stanje stvari u predmetu Telekom, prema rezultatima do sada sprovedenog izviđaja. U spisima koji su sada u posjedu specijalnog tužioca nema onoga što se nagovještava da će doći u naknadnim spisima. Za razliku od vas, u političkom smislu, vi možete da pretpostavljate, možete da gatate, ali mi kao profesionalci čitamo papire i obavezuje nas ono što stoji u papirima, a ne ono što je naša nada i pretpostavka.

Tokom navedenog postupka od strane specijalnog tužioca, prikupljeni su dokazi i podaci preko nadležnih državnih organa i pravnog subjekta Telekom, a kroz mehanizme

krivično pravne saradnje i međunarodne pravne pomoći ne samo nadležnih organa Sjedinjenih Američkih Država već i Savezne Republike Njemačke, Mađarske i Slovenije. Specijalni tužilac je, ocjenjujući rezultat dosadašnjeg postupka posebno dokazao da izviđaj o predmetu još nije završen, kazao da izviđaj još nije završen i da se upravo od nadležnih organa Sjedinjenih Američkih Država očekuju dodatne informacije. To je potvrdio novi član pravnog tima u Američkoj ambasadi koji saraduje sa nama, između ostalog, i sa tužiocem koji je bivši državni tužilac.

Zato saopštenje tužilaštva ne predstavlja konfrontaciju stavu Ambasade Sjedinjenih Američkih Država. Naprotiv, u duhu obostrano dobre krivične pravne saradnje Državnog tužilaštva Crne Gore i Ambasade Sjedinjenih Američkih Država specijalno tužilaštvo očekuje i dodatna obavještenja nadležnih organa Sjedinjenih Američkih Država, nakon čega će se ocijeniti dobijeni rezultat i opredijeliti dalje dokazne radnje u ovom predmetu. Znači, sve je u zakonitom postupku, gospodine Pavloviću.

U odnosu na ono vaše insistiranje, mislim da vi nemate pravo da tražite izjašnjenje od mene, posebno u odnosu na izjave drugih, makar to bio i predsjednik Vlade. Možete da tražite, nemate pravo da očekujete. Vi ste rekli - tražim od vas izjašnjenje. Kažem vam da to pravo nemate. Ali, kako sam ja razumio komentar predsjednika Vlade. Nijesam ga razumio kao odgovor u odnosu na stav Sjedinjenih Američkih Država nego u odnosu na pisanje medija o tome da je korupcija urađena zbog njega. Gdje to piše? U kojem dokumentu piše? U kojem to izvještaju piše za sada i do sada koje smo dobili da je gospodin Đukanović predmet korupcije? On je u tom kontekstu govorio i branio svoju čast i svoje dostojanstvo. Valjda ima to pravo. Nemojte tražiti od mene da ja potvrđujem da li on to pravo ima ili nema i kako će to svoje pravo braniti. Nemojte to da radite. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala potpredsjedniče Vlade i ministre pravde. Izvolite.

KOČA PAVLOVIĆ:

Svako ima pravo da brani svoju čast, pa čak to tvrde i kriminalci da brane svoju čast kada postupaju kriminalno. Oni vrlo žestoko brane svoju čast, vrlo često i vrlo žestoko brane svoju čast. Kada neko brani svoju čast na bilo koji način to ne znači da je častan. To sam samo htio da kažem. Nemojte, dozvolite, ja sam vas saslušao.

Gospodine Markoviću, potpuno ste u pravu. Da krenemo odatle, da se složimo, potpuno ste u pravu da sam nervozan i ja, baš kao i vi što ste nervozni, i oko Šarića, i oko ovoga, i ja sam nervozan. Veoma sam zabrinut, rekao sam vam, iskreno vam govorim, gospodine Markoviću. Dakle, kao čovjek ove države, kao neko čija deca žive u ovoj državi i nastaviće da žive u ovoj državi, kao neko ko je ušao u politiku ne da bi zarađivao pare, a kao što znate ima veliki broj njih u vašoj partiji koji su ušli zbog toga u vašu partiju i u politiku. Nijesam ušao iz tih poriva nego sam ušao u ovu partiju i u politiku kako bi spasili ovu državu, učinili je održivom demokratijom zapadnoevropskog tipa, članicom Evropske unije i članicom NATO-a. To je naš, kao što znate, partijski cilj. Ja kao takav čovjek sam krajnje zabrinut riječima koje ću vam sada pročitati, pa me interesuje kako to vi niste shvatili onako kako su svi u Crnoj Gori shvatili.

Kada neko kaže sve što se pojavilo ovih dana, a istovremeno se vezuje za moje ime povodom afere "Telekom" je gnusna laž. Onda on kaže da i ono što se pojavilo, a pojavili su se dokumenti američkog pravosuđa, takođe je gnusna laž. Je li se u međuvremenu, dozvolite, nemojte, molim vas, znam, vaša ljubav prema gospodinu Markoviću je dovoljno puta dokazivana, pustite, nemojte me prekidati, molim vas.

Dakle, gospodine Markoviću, ono što je objavljeno zadnjih dana u Crnoj Gori vezano za aferu "Telekom", u taj kontekst pada i zvanično saopštenje Ambasade

Sjedinjenih Američkih Država. Slušajte sada drugu rečenicu vašeg premijera - ovdje se bavimo glupošću, glupost koja stanuje i tamo i ovamo. Ovamo, valjda se slažemo da je Crna Gora, a tamo nećete se valjda povesti za gospodinom Jelićem i reći da je to Japan, Amerika. To vam sada potvrđujem, glupost i laž, gospodine Markoviću, dakle, shvatite to kao dodatno pitanje. Pozivam vas, ne morate se vi izjašnjavati o premijerovoj izjavi. Znam da je to, da kažem, jedan zahtjev koji je za vas, dopunsko pitanje, nemoguća misija, da se izjasnite o ovako eklatantnom konfrontiranju Crne Gore sa Amerikom. Danas je premijer govorio o svim aferama u Crnoj Gori, da su sve one smišljene protiv njega i protiv države Crne Gore, od strane NVO-a, slobodnih medija, opozicije itd, i afera "Telekom" između ostalog. Ne morate se vi izjašnjavati o njegovim riječima, ali se izjasnite o zvaničnom saopštenju ambasade SAD-a. Recite, gospodine Markoviću, da je to, nijesam nervozan, rekao sam vam, duboko sam zabrinut činjenicom da ste vi, prvi čovjek vaše partije, prvi čovjek režima je danas pokazao spremnost da nas sve konfrontira sa Amerikom. Kada tako neko pokaže takvu spremnost danas u svijetu, sa toliko političkog iskustva koliko ima gospodin Đukanović, taj neko istovremeno šalje poruku da neće puštiti vlast ni po koju, ne govorim o političkoj nego ni po koju cijenu.

To je ono što mene brine, gospodine Markoviću. Molim vas, izjasnite se o saopštenju Ambasade SAD-a. Recite da je to jedan dokumenat koji ćemo mi apsolutno uvažiti, razmotriti ga na ozbiljan, profesionalan način. Recite, ovo što ste maloprije rekli sa ugašenim mikrofonom, nije gospodin Đukanović danas svojim riječima želio da negira na bilo koji način, niti da nazove gnusnim lažima ono što je sadržano u saopštenju Ambasade SAD-a. Izvolite, recite.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hoćete li, potpredsjedniče, da odgovorite na dopunsko pitanje? Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Gospodin Pavlović je nedosledan. On ima svoju priču, ne sluša sagovornika, ima svoj cilj, razumijem, taj njegov cilj ga drži na nivou na kojem je do sada. Niti je mogao da uspije u svojoj stranci niti je mogao...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Potpredsjedniče, nemojte takve kvalifikacije, molim vas, da dajete. Da li je dosledan, nije li dosledan, da li je uspio, da li nije uspio, nije to u redu. Daj da završimo mi oko Telekoma. Mi ćemo u našoj partiji odrediti na Skupštini koja će biti 6. da li je neko dosledan, nije li dosledan, to vi nama prepustite, molim vas.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Prihvatam, gospodine potpredsjedniče, ali isto tako ste trebali da upozorite poslanika Pavlovića kada je rekao da ja nemam hrabrosti, nemam kapaciteta da se odredim u odnosu na ono što kaže gospodin Đukanović.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Izvinjavam se. Baš sam to protumačio kao vaš veliki plus i vašu veliku poziciju, da se odredite prema nečemu što je izuzetno važno u odnosima prema Sjedinjenim Američkim Državama. Dobro sam pratio gospodina Pavlovića da ne bih pogriješio, on je samo citirao premijera Đukanovića, ništa više.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Gospodine potpredsjedniče, ja vas izuzetno uvažavam, ali nemojte da stranačku pripadnost koristite da ograničavate moje pravo da odgovaram na argumentaciju, ja bih

vas zamolio. Vi znate da ja uvažavam i vas, i kao čovjeka, i kao profesora, i u građanskom smislu i nemojte to da radite, mada možete kao predsjedavajući.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hoćete li stenogram? Ako vas bude ijednu riječ danas uvrijedio poslanik Pavlović, daću ostavku na ovo mjesto. Hoću da danas završim sjednicu, a ne da je završim na neki način što nije u redu. Izvolite potpredsjedniče.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Nema problema, što se mene tiče, možete do ujutro. Samo želim da vas podsjetim, jer gospodin Pavlović zloupotrebljava činjenice. Rekao je da se nisam izjasnio, a ja ću vam sada pročitati o čemu sam se izjasnio. Svakako da država Crna Gora sa pažnjom prima i analizira sve komentare i sugestije koje dolaze sa tako važne adrese. Znači, ne prepričavam, gospodine potpredsjedniče, nego čitam što sam rekao, a što gospodin Pavlović je prečuo i nije želio da čuje. To je moj odnos u odnosu na saopštenje Američke ambasade. To je jedno.

Drugo što sam rekao, a što gospodin poslanik Pavlović ponavlja. On govori o činjenici da je u saopštenju Ambasade gospodin Đukanović identifikovan kao čovjek koji je uključen u korupciju. To nije tačno. Gdje to piše? Pročitajte saopštenje ambasade. Dajte jedan dokument koji govori o tome. Znači, to nije tačno, to je manipulacija. Sačekajmo da dobijemo dokumentaciju od Sjedinjenih Američkih Država u kojoj su izvedeni dokazi kod njihovih nadležnih organa. Rekao sam da ta dokumentacija mora da prođe našu proceduru, jer ona ne može biti validna bez verifikacije naših državnih organa za postupak u Crnoj Gori, o bilo kome da se radi. To sam ponovio i iza toga stojim.

U tom kontekstu sam rekao da se gospodin Đukanović izrazio u odnosu na pominjanje njegovog imena, da je on kroz taj izvještaj doveden direktno u korupciju. To je u novinskim člancima, to nije u saopštenju Ambasade. Zbog toga sam vas pozvao da pročitate saopštenje Ambasade. Čuli ste moj odnos prema saopštenju Ambasade. Mislim da vam je sada jasno.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala potpredsjedniče.

Za vas i za javnost samo informacija da već postoji inicijativa sjednice dva odbora koja će se baviti novim činjenicama Telekoma, Odbora za bezbjednost i Odbora za borbu protiv korupcije.

Prelazimo na drugo pitanje. Hoćete li kroz drugo pitanje? Pređite na drugo pitanje, a prvi dio iskoristite za tu konstataciju koju ćete iznijeti, koja neće izazvati dalje replike.

KOČA PAVLOVIĆ:

Gospodine Markoviću, vi znate, nadam se, stav premijera kada je u pitanju korupcija u slučaju privatizacije Telekoma. On je bio vrlo eksplicitan, i na Anketnom odboru, a i danas u Skupštini, čak se pozvao na ono što je dao u izjavi na Anketnom odboru, gdje je on rekao da nije bilo nikakve korupcije u privatizaciji Telekoma. To je isto ovo što su rekli prethodni tužioci, pa i gospođi Ivanović itd. Rekao je da je sve drugo najobičnija laž. Gospodine Markoviću, pročitajte vi saopštenje Američke ambasade. Koliko znam, u tom saopštenju je vrlo jasno, eksplicitno saopšteno da su pravosudni organi Amerike ustanovili da je bila korupcija u privatizaciji Telekoma. Je li se slažemo oko toga? Ne da je bila korupcija, nego da li se slažemo da to piše u saopštenju? Između ostalog, i to je danas nazvao neistinama premijer Vlade.

Zato sam vas pitao, gospodine Markoviću, mislim da nije u redu što ste se onako obratili lično meni, zaista sam birao, veoma sam vagao riječi, pozivajući vas da se odredite prema tim, po mom mišljenju, skandaloznim izjavama današnjeg gospodina. Nisam rekao da nemate kapacitet, ja sam vrlo jasno rekao, ponoviću, imam toliko kratkotrajno pamćenje dosta dobro, rekao sam, svjestan sam da je to za vas možda nemoguća misija. Provjerite stenogram, ako bude, to sam rekao. Ja sam vas čuvao, a vi mene, bogami, niste. O tome šta mi radimo u partiji, jesam li afirmisan ili ne, nemojte vi da se bavite time, molim vas. Nemojte da protiv argumenata koje iznosim, kada ih nemate, što bi rekli, ne idete na loptu nego na igrača. Sada da pređem na drugo pitanje.

Gospodine Markoviću, kao šef ANB-a, vi ste 2009. godine dali neophodnu saglasnost da Darko Šarić dobije crnogorsko državljanstvo, iako je već bila započela akcija "Balkanski ratnik". Da vas podsjetim, to je ono ljeto kada su svi mafijaši iz regiona bježali u Crnu Goru, kada je tadašnji predsjednik Crne Gore, Filip Vujanović, pomilovao sada pokojnog Dudića Frica zbog porodične situacije. Nadam se da se danas kajete što ste zajedno sa gospodinom Đukanovićem tada htjeli da u Crnu Goru preselite Darka Šarića, koga ste tada nazivali uglednim investitorom koji je, kako je Đukanović govorio, bio tada izložen bespravnom pogromu. Tako je na televiziji on branio gospodina Šarića. Danas se toj osobi sudi u Beogradu po osnovu 13 optužnica. Niti jedna optužnica protiv Darka Šarića ne postoji u Crnoj Gori, niti jedna, čak ni istraga.

Hoćete li, gospodine ministre, konačno zahtijevati od crnogorskog tužilaštva da provjeri poslovanje investicije Darka Šarića u Crnoj Gori?

Hoćete li ga javno pozvati, Tužilaštvo, da provjeri veze Darka Šarića sa političkim vrhom Crne Gore, da vidimo da li je Darko Šarić zaista bio na telefonskoj vezi sa nekim ministrima, i sa kojim, da vidimo kojim je današnjim ministrima Darko Šarić plaćao ljetovanje i darovao skupocjene poklone, da vidimo da li je Darko Šarić prao pare preko Prve banke i ostalih crnogorskih banaka?

Dakle, jednom riječju, hoćete li, gospodine ministre, zahtijevati od crnogorskog tužilaštva da krene u mapiranje saradničke mreže koje je u kriminalnim krugovima, u političkim krugovima, u bankarskom sektoru, i u medijima, imao Darko Šarić u Crnoj Gori?

Ko se još, gospodine ministre pravde, osim Mila Đukanovića, koji je to učinio javno, na televiziji, tada 2009. zalagao da se Darku Šariću pruži utočište i omogući slobodno poslovanje u Crnoj Gori? Vi ste tada bili na čelu ANB-a i trebalo bi da znate odgovore na ova pitanja. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

Izvolite gospodine potpredsjedniče Vlade.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Evo, kratko. Mislim da smo se oko ovog pitanja već ispričali, da dodatno nema efekta, ali ću podsjetiti gospodina Pavlovića da je 2009. daleko iza nas. Ovo je 2014. godina. U ovih pet godina, ovih pitanja je bilo na 100 puta i odgovora takođe najmanje toliko. Mislim da je crnogorska javnost to čula i registrovala. Danas je nesporna činjenica da je Šarić dostupan pravosudnim vlastima Srbije i da je u toj operaciji značajnu ulogu imala vlast u Crnoj Gori, odnosno Vlada. I evo, neka bude tačno sve ovo što kaže gospodin Pavlović, i neka sve ovo ide na štetu vlasti u Crnoj Gori, a u političku korist njega i njegove političke grupacije. Ali, sačekajmo da vidimo šta će taj istražni postupak pokazati, šta će dokazni postupak pokazati. Evo sada prilike da se kaže ko je u Crnoj Gori bio logistika Darku Šariću, ko ga je skrivao u Crnoj Gori, ko mu je pomogao da pobjegne iz Crne Gore, kome je plaćao ljetovanje, kome je kupovao telefone i tako dalje.

Evo dobre prilike. Nijesam od ljudi koji pretpostavlja niti nagađa, ali takođe je sasvim jasno da učestvujući u ovoj operaciji nijesmo imali strah niti kalkulacije u vezi sa tim . Ostavimo vremenu da pokaže šta je istina, a šta je manipulacija, gdje je stanovala laž, a gdje su stanovali principi.

Što se tiče poziva tužilaštvu nadam se da su za vas i ako ih nijeste podržali, ustavne promjene jednako obavezujuće kao i za mene. Državno tužilaštvo je, nijeste podržali ustavne promjene, nijeste glasali, ja mislim, niste, niste glasali, ali bez obzira što nijeste glasali one su jednako obavezujuće za sve nas. Osnovni princip je da nema miješanja u nadležnosti pravosudnih vlasti, a tužilaštvo je posebni državni organ i takodje samostalan. Prema tome, niti imam ovlašćenja niti imam ovlašćenja niti mogu pozivati da tužilaštvo sprovodi konkretne postupke. Mogu sa političkog nivoa davati ocjene o tome da li tužilaštvo radi kako treba ili ne, ali neprihvatljivo je da bilo koji ministar, pa i ministar pravde, traži od tužilaštva kao samostalnog i posebnog državnog organa da pokreće određene postupke i u tim postupcima da se na odgovarajući način ponaša. Zahvaljujem se.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama potpredsjedniče Vlade.

Molim vas kolega Pavloviću ako možete do tri minuta da bi pokušali sa kolegom Bojovićem da završimo noćasnju priču.

KOČA PAVLOVIĆ:

Hvala gospodine potpredsjedniče.

Gospodine Markoviću, 2009. godina je bila davno, često se čuje iz krugova DPS-a - Šarić je završena priča, završena je priča o Telekomu, završena je priča o "Listingu" i tako dalje. Da li vi stvarno vjerujete da je "Listing" završena priča? Jeste, za vas je to završena priča, a ne nego uopšte, mislim taj odnos. Pet godina je prošlo od tada, od bjegstva Šarićevog, navodno je on pobjegao sa teritorije Crne Gore. Moj kolega Predrag Bulatović vas je pitao i vi nijeste eksplicitno odgovorili. Vi ste bili na čelu ANB- a tada, a pobogu jeste li uspjeli u ovih pet godina da saznate kako je pobjegao Šarić, ko mu je pomogao .

/Upadica/

Da vam kažem, samo malo, samo malo gospodine Markoviću, nemojte da miješamo babe i žabe, nemojte da miješamo retoriku i papirne reforme sa onim što se dešava na terenu.

Gospodine Markoviću, vi odlično znate kako je stanje u bezbjednosno obavještajnom sektoru. Vi odlično znate šta piše u izvještajima Stejd Departmenta, ako ste ih pročitali u međuvremenu, pošto svojevremeno nijeste imali vremena da ih pročitate, nadam se da ste ih pročitali. Vi odlično znate šta je pozadina onoga pojma neophodna reforma bezbjednosno obavještajnog sektora, što je rekao gospodin Rasmussen. To je jedan od ključnih, ako ne i ključni uslov za pozivnicu u NATO. Vi to odlično znate, gospodine Markoviću. Nemojte da se zavaravamo sa lažnim pričama o tome kako smo učestvovali, kako smo doprinijeli i tako dalje. Samo ilustracije radi, koliko su naše službe izbušene, što bi rekli u žargonu. Tu super tajnu operaciju transporta Šarića, znači to je bila super tajna informacija da Šarić dolazi i da će sletjeti ujutro u 7 sati, ili ne znam koliko je sletio na Podgorički aerodrom. Ko je bio osim njegove porodice na Aerodromu? Je li bilo nekoliko možda 10-ina, ili nekoliko 10-ina njegovih prijatelja? To govori o super tajnosti i o čvrstini, i o nepostojanju curenja informacija iz vaših službi. Molim vas, gospodine Markoviću, kao što znate, danas gospodine Markoviću, danas, saslušajte me, ne znam da li ste čuli, znate li koja je pošta danas opljačkana? Znate li o kojoj se pošti radi? E, ja ću vam reći. Vjerujete li, bili ste u Centru bezbjednosti

Podgorica. Kada uđete unutra gdje su šalteri, ima jedan poštanski šalter. E, ta pošta u Centru bezbjednosti Podgorica je opljačkana. Zar ima bolje ilustracije, zabrinjavajuće lošega stanja u sektoru bezbjednosti u Crnoj Gori, gospodine Markoviću? Prema tome, kada govorimo o ovome, kada govorimo o ovome, gospodine Markoviću, zaista govorim kao čovjek koji je životno zainteresovan da se što prije promijeni stanje u sektoru u kome ste vi dugo vremena bili prva ličnost, govorim o bezbjednosnom, a onda poslije toga, poslije izvjesnog vremena, naši su u Vladi direktno nadležni i za ovaj sektor vladavine prava.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Kolega Pavlović, samo zbog Bojovića, a isto je ministar imao prekoračenje veliko danas, ne zbog toga nego samo zbog gospodina Bojovića.

KOČA PAVLOVIĆ.

Evo, možete kao dodatno pitanje, prosto, ali ću vrlo kratko. Samo da ukažem na jednu stvar koja je definitivno u vašoj nadležnosti, gospodine Markoviću. Dakle, možete vi da izbjegavate odgovornost, izvlačite se od ovih priča i kažete, pazite Tužilaštvo je potpuno nezavisno. Pogledajte, vi se sjećate da je Soković, svojevremeno, koji je bio uhapšen ovdje pušten iz zatvora zato što smo odbili, tj. odbilo Ministarstvo pravde da odobri njegovo izručenje Beogradu jer je tražilo da treba da dodju svi dokazi. Beograd je odbio tada da da dokaze. Vi znate zbog čega. Zato što nije postojalo povjerenje, vi ste to sami rekli i zbog toga nepovjerenja i između ostalog što su i Amerikanci tj. DEA pokazivali prema našem bezbjednosnom sektoru, nijesmo bili uključeni u akciju "Balkanski ratnik".

Sada vas pitam, imamo istovremeno slučaj ubistva koje je planirano na teritoriji Crne Gore. Govorim o Šaranoviću i Koljenšiću koji nijesu izručeni Beogradu, na zahtjev Beograda, iako je došao zahtjev iz Beograda, kao što ste rekli, potpisan je ugovor. Oni nijesu izručeni. Tražili smo opet od njih dokaze. Oni su ih poslali, a mi smo odbili da ih izručimo. Zašto? Zato što je navodno neko konstatovao da je ...(Prekid)., s obzirom na činjenicu da je taj zločin planiran na teritoriji Crne Gore mi nećemo da ih izručimo. I onda ste ih pustili.

Vas pitam, gospodine Markoviću, je li planiranje ubistva krivično djelo u Crnoj Gori? Zašto ste ih pustili iz pritvora? Zašto im ovdje ne sudite ako ste već konstatovali da je to nadležnost ovoga pravosuđa? Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Izvolite potpredsjedniče Vlade, u minut ili dva, ili nećete.

Htio sam dopunsko pitanje u vezi nekog novog slučaja. Dobro.

Idemo dalje.

Izvolite kolega Bojović, izvinjavam se zbog toga što se nisam ni ja pridržavao Poslovnika do kraja.

VLADISLAV BOJOVIĆ:

Moje pitanje gospodinu Markoviću glasi:

Dokle se stiglo sa postupkom u slučaju kupovine glasova u Pljevljima, iz oktobra 2012. godine, kada je, po svemu što je do sada otkriveno, od strane aktivista Demokratske partije socijalista zloupotrebjen državni novac planiran za socijalna davanja?

Šta Ministarstvo pravde preduzima tim povodom da se postupak ubrza i da se dođe do presuđenja kako se takve i slične radnje ne bi ponovile i na predstojećim lokalnim izborima?

Da li imate informacija da tužilaštvo i policija istražuju da li su se ovakve partijske zloupotrebe državnog novca desile i u drugim opštinama, s obzirom da brojne indicije ukazuju da su ovakve i slične radnje vršene u svim opštinama u Crnoj Gori i u dugom nizu godina?

Da li rasvjetljavanje ovog slučaja ovako dugo traje zbog toga što je planirano da se dodje do nalogodavaca, organizatora i projektanata navedenih aktivnosti, koje imaju sve elemente organizovanog kriminala i političke korupcije, ili se zapravo radi o pokušaju da se sa odugovlačenjem čitav slučaj zamagli, zataška i svede na nivo krivične odgovornosti jednog broja partijskih aktivista koji su u konkretnom slučaju, po svemu sudeći, samo izvršavali naređenja partijskih šefova?

Ministre Markoviću, nadam se da se slažete sa mnom da nije moguće rasvijetliti aferu "Snimak" na kojoj insistira Brisel ako se do kraja na rasvijetli slučaj kupovine glasova u Pljevljima prije parlamentarnih izbora 2012. godine.

Takođe, nadam se da ćete se složiti sa mnom da ovaj slučaj nije moguće rasvijetliti ako se do kraja ne razotkrije ko su bili nalogodavci i organizatori ovih protivzakonitih radnji, koje su za jedini cilj imale prekrajanje izborne volje građana, odnosno izbornu krađu.

Izražavam nadu i uvjerenje da institucije Evropske unije pažljivo prate istragu ovog slučaja, krivični postupak koji je pokrenut i utvrđivanje odgovornosti. Po svemu što je do sada obuhvatila istraga, od trenutka kada je pokrenut izviđaj pa do pokretanja optužnice govori da je ukupan postupak koji se vodi dirigovan i do kraja kontrolisan sa krajnjim ciljem da se zataška i prikrije očigledna zloupotreba državnih resursa u izbornom procesu od strane DPS-a.

To upravo potvrđuje nedavno objavljena informacija da je tužilaštvo u Pljevljima podiglo optužni predlog protiv jednog broja aktera ovog slučaja. Ali, kakav optužni predlog? Optužnica je podignuta protiv Jusa Janovića, direktora Centra za socijalni rad i Ermina Nuhanovića zaposlenog u Centru za socijalni rad. Ali, zamislite, zbog zloupotrebe službenog položaja, a protiv preostalih 10 aktivista DPS-a optužnica je podignuta zbog zloupotrebe službenog položaja u pomaganju. Tužilaštvo navodno nije moglo da utvrdi da je u radnjama optuženih bilo elemenata krivičnog djela povrede opredjeljenja, slobode opredjeljenja pri glasanju.

Kako vidimo potrebno je po svaku cijenu spriječiti da se klupko ne odmota.

Potpuno je jasno i završavam pitanje sa obrazloženjem, da u optužnici namjerno nije izvršena pravilna kvalifikacija krivičnog djela, pošto bi posljedice bile potpuno različite, ako bi ovo krivično djelo bilo kvalifikovano onako kako bi to trebalo a to je, da je u pitanju prije svega, krivično djelo povreda slobode opredjeljenja pri glasanju.

Ovakvo određenje krivičnog djela logično bi ukazivalo da je sve to rađeno po nalogu centrale partije i to isključivo zbog prekrajanja izborne volje. Međutim, kvalifikacije djela kakve se nalaze u podignutoj optužnici, iz takve kvalifikacije djela, proizilazi da sve što se desilo u Pljevljima nema zapravo veze sa izborima. Ovdje se optuženi praktično terete za navodnu pronevjeru novca i za, zamislite, protivpravno pribavljanje materijalne koristi što ne možemo drugačije doživjeti, nego kao podsmijevanje i pravu i pravdi, i kao podsmijevanje i domaćoj javnosti i evropskim institucijama koje, ponavljam, insistiraju na rasvjetljavanje afere "Snimak". Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama.

Izvolite potpredsjedniče.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Hvala gospodine potpredsjedniče.

Sada ne znam da li je Bojović rekao sve ono što sam ja pripremio kao odgovor jer je tražio odgovor, dokle se stiglo sa postupkom. Mi smo zatražili informaciju od Osnovnog suda u Pljevljima i Višeg suda u Bijelom Polju i te informacije govore o ovim podacima o kojima je govorio poslanik Bojović, a govore o tome da je Osnovno državno tužilaštvo u Pljevljima podiglo optužni predlog protiv dvoje optuženih, da su kao saizvršioци izvršili krivično djelo zloupotrebe službenog položaja (član 416 stav 1 KZ-a), njih ukupno 10 da su izvršili krivično djelo zloupotrebe službenog položaja u pomaganju (član 416 stav 1 u vezi člana 25 stav 2 KZ-a).

Ispitujući optužni predlog, Osnovni sud u Pljevljima oglasio se stvarno nenadležnim za vođenje krivičnog postupka i donošenje odluke po prethodnoj optužnici protiv gore navedenih lica. Sada nastaje ovaj čitavi pravni galimatijas između institucija o kojem nijesam znao dok nijesam dobio ovaj odgovor, a on se otprilike ovako izgleda.

Po donošenju rješenja predmet je dostavljen Višem sudu u Bijelom Polju, pa je Viši sud po žalbi trojice okrivljenih ukinio pobijano rješenje i vratio predmet prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje, da bi Osnovni sud u Pljevljima postupio u smislu člana 452 ZKP-a, odnosno da bi predmet ustupio Višem državnom tužiocu u Bijelom Polju da se on izjasni o donijetom rješenju. Pa onda Vrhovno državno tužilaštvo, Odjeljenje za suzbijanje organizovanog kriminala i korupcije, terorizma i ratnih zločina, je 10.03. 2014. godine izjavilo neslaganje sa odlukom Osnovnog suda u Pljevljima o oglašavanju nenadležnim za vođenje krivičnog postupka protiv imenovanih lica, tražeći da o tome odluči Vijeće ovog suda iz člana 24 stav 7 ZKP-a. Odlučujući o neslaganju između Osnovnog suda u Pljevljima koji se oglasio stvarno nenadležnim za vođenje krivičnog postupka u pomenutom predmetu protiv gore pomenutih lica i Vrhovnog državnog tužilaštva, Odjeljenje za suzbijanje organizovanog kriminala i korupcije i terorizma i ratnih zločina 10.03. 2014. godine Vijeće ovog suda donijelo je rješenje kojim je usvojio predlog Vrhovnog državnog tužilaštva, Odjeljenje za suzbijanje organizovanog kriminala i tako dalje i odredilo da je za suđenje po optužnici Osnovnog državnog tužilaštva u Pljevljima, državno tužilaštvo iz Pljevalja, protiv dvoje optuženih iz Pljevalja zbog krivičnog djela zloupotrebe službenog položaja i protiv optuženih 10, svih iz Pljevalja, zbog krivičnog djela zloupotrebe položaja u pomaganju, nenadležan da postupa Osnovni sud u Pljevljima. Na donijeto rješenje stranke imaju pravo žalbe Apelacionom sudu Crne Gore u roku od tri dana preko ovog suda. Do danas nije bilo izjavljenih žalbi. Međutim, kako većini okrivljenih nije dostavljeno naznačeno rješenje to nije stalo na pravnu snagu. Ukoliko ne bude žalbi po pravosnažnosti pomenutog rješenja spisi predmeta će biti dostavljeni osnovnom sudu u Pljevljima od kada će taj sud biti u obavezi da postupa po optužbi Osnovnog državnog tužilaštva iz Pljevalja. Čudna situacija. Evo ja vam saopštavam ovo što sam dobio kao izjašnjenje od Osnovnog suda u Pljevljima i Višeg suda u Bijelom Polju i ovaj odgovor ću, pored toga što sam ga prosljedio Vama, prosljediti i predsjedniku Sudskog savjeta. Zahvaljujem se.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala potpredsjedniče. Izvolite kolega Bojoviću.

VLADISLAV BOJOVIĆ:

Dakle, gospodine Markoviću, vi dobro znate da je godinu i po dana prošlo od posljednjih izbora kada su ove zloupotrebe, a da nema ničega, ni od utvrđivanja pravne ni od utvrđivanja političke odgovornosti na kojoj je toliko puta insistirao Brisel u svojim javnim dokumentima i u stavovima svojih zvaničnika. Dakle, ja sam svjestan da je ovaj postupak vrlo neprijatan i opasan za partiju kojoj Vi pripadate, i nijesam ni očekivao drugačiji odgovor od vas. Ovdje je na sceni jedna jeftina manipulacija. Dakle, umjesto da se utvrđuje krivično djelo kupovina glasova, odnosno povreda slobode opredjeljenja pri

glasanju, ovdje se utvrđuje krivično djelo navodne pronevjere novca. Tužilac je napravio optužnicu koja praktično onemogućava razotkrivanje pozadine čitavog slučaja, sa očiglednom namjerom da se zaštite i prikriju oni koji su u čitavoj operaciji najodgovorniji. Pravosudni organi su i u ovom slučaju očigledno stavljeni u službu dokazivanja tvrdnje aktuelnog premijera Mila Đukanovića kako je afera "Snimak" navodno izmišljena. Govorili ste, toliko puta, dajte nam dokaze za izbornu krađu. Kada su dokazi počeli da se pojavljuju imamo postupke koji trebaju da prikriju i zataškaju zloupotrebe. Tvrdim da je ovaj postupak jedan od takvih.

Na sceni je pokušaj da se ovaj slučaj predstavi kao izolovan i usamljen incident i da se svede na krivičnu odgovornost aktivista DPS-a kao privatnih lica i to samo u Pljevljima. Želi se predstaviti da su partijski aktivisti DPS vršili ove protivzakonite radnje samoinicijativno i ako je jasno da je plan zloupotreba državnog novca pred svake izbore kreiran u samom vrhu Demokratske partije socijalista. Danas imamo situaciju da je jedan značajan dio Opštinskog odbora DPS-a u Pljevljima optužen, ako se zna da su optuženi članovi Opštinskog odbora Demokratske partije socijalista i da su baš u samoj izbornoj kampanji uzeli državni novac i dijelili ga, ne možemo govoriti, prije svega, o pronevjeri. Pitanje je da li uopšte možemo govoriti u pravom smislu o pronevjeri. Ovdje, prije svega, možemo govoriti da je logičan jedino moguć zaključak da su to oni radili zbog toga što su bili instruirani od strane nekoga od partijski pretpostavljenih. Još jedan momenat, ako je već objavljeno da je podignuta optužnica protiv 12 lica, od kojih je jedan broj zaposlenih u Centru za socijalni rad, kako je moguće da se direktor Centra za socijalni rad u Pljevljima ne razrješava funkcije, a da se protiv zaposlenih ne vodi disciplinski postupak. Ovdje je riječ o gruboj povredi radne obaveze i vi ste toga svjesni. To je ,zapravo, dodatni dokaz da država, tj. partija koja je na vlasti, stoji iza čitave stvari.

I završavam, nedavno ste izjavili, imao sam prilike to da pročitam, kako nećete dozvoliti da bilo šta kompromituje evropski put Crne Gore. E, budite sigurni da ovakvi postupci koje vodi crnogorsko pravosuđe ne samo da kompromituju već i ugrožavaju evropski put Crne Gore, i ne samo evropski put nego i državu Crnu Goru, jer legitimišu brutalno izbornu krađu i opravdavaju gaženje temeljnih ustavnih principa. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama kolega Bojoviću, uz konstataciju da je poslanik Miljanić zdravstveno bio onemogućen da dođe i da prisustvuje današnjoj sjednici, ja sa ovom konstatacijom i uz zahvalnost gospodinu Markoviću i ostalih kolega i uz konstataciju da je kada dođe potpredsjednik Marković uvijek dinamično i interesantno. Ipak je sve bilo na nivou nečega što znači crnogorski parlamentarizam, što ja ipak pravim veliku razliku u odnosu na neke parlamentarizme danas u okruženju i svijetu. Drage kolege obavještavam vas da ćemo sutra nastaviti u 10 sati. Prvo pitanje će biti upućeno ministru odbrane, mojoj kolegini Đurišić-Pejanović, a kako je ministar Gvozdenović zauzet, sutra ujutro, on će nastaviti poslije podne, tako da će poslije gospođe Pejanović - Đurišić biti ministar Ivanović.

Zahvaljujem se na saradnji i radu, sutra u 10 sati. Prijatno.

28.03.2014. u 10.05h

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Uvažena gospodo, počinjemo sa radom.

Nastavak je četvrte posebne sjednice -**Poslanička pitanja**.

Prvi na redu je ministar odbrane, sa zakašnjenjem od petnaest minuta, opravdano. Poslaničko pitanje ima Predrag Bulatović. Izvolite.

PREDRAG BULATOVIĆ:

Zahvaljujem, prvi potpredsjedniče Skupštine.

Prije nego što postavim pitanje, moram da kažem da nije bio prvi na redu ministar odbrane sigurno ne bi počeli još jedno pola sata. Ovo je prvi put da Skupština počne sa minimalnim zakašnjenjem od petnaest minuta.

Pročitacu pitanje koje sam postavio gospođi Pejanović:

“Javnost uočava da se već nekoliko mjeseci vodi pojačana kampanja, čak do euforije, o potrebi pristupanja Crne Gore NATO-u. Interesuje me vaše mišljenje da li je u redu da se ta kampanja pojačano vodi nakon odgovarajućih odluka organa Demokratske partije socijalista, partije čiji ste i vi član; da li u toj kampanji prepoznajete zloupotrebu državnih resursa u partijske svrhe, kada se zna da je veći broj građana protiv ulaska Crne Gore u NATO, nego što je onih građana koji prihvataju da Crna Gora uđe u NATO? Da li ova kampanja, kada još nema poziva Crnoj Gori za članstvo u NATO, u stvari znači da Demokratska partija socijalista kao glavna stranka u Vladi prikriva svoju odgovornost za svoje probleme kao što je Kombinat aluminijuma Podgorica i neke druge stvari, imajući u vidu ulogu organizovanog kriminala i korupcije nekih djelova vlasti, odnosno da li antievropski dio Vlade i Demokratske partije socijalista kampanjom za NATO prikriva svoju opredijeljenost; postoji li puno i iskreno jedinstvo za put ka Evropskoj uniji i NATO-u, a posebno za realizaciju problema iz poglavlja 23 i 24 koji se odnose na borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala; da li su današnji stavovi premijera koje on izriče na petnaestogodišnjicu NATO agresije na Saveznu Republiku Jugoslaviju u saglasnosti sa onim što je on zastupao na Vrhovnom savjetu odbrane Savezne Republike Jugoslavije?” Opštepoznata je stvar da je pola godine prije NATO agresije na Saveznu Republiku Jugoslaviju tadašnji predsjednik, koga mi nijesmo priznavali, Crne Gore Đukanović kao član Vrhovnog savjeta odbrane učestvovao u radu dvije sjednice, gdje je glasao da se zemlja brani svim raspoloživim sredstvima i, dakle, dao je sve ono što je radila kasnije vrhovna komanda Savezne Republike Jugoslavije, a on sada te neke stvari zaboravlja.

Ovo pitanje sam vam, između ostalog, postavio jer su stvarno, nakon sjednice Glavnog odbora ili Savjeta Demokratske partije socijalista, ne znam kada, odjednom počele da se pojavljuju funkcioneri Demokratske partije socijalista na tribinama, televiziji itd. Postavio sam pitanje vama, jer vi ste boravili više godina u sjedištu Evropske unije i vi, po mom sudu, jeste opredijeljeni iskreno za evropske principe i evropske standard. Kada ste vi u pitanju nemam dileme s tim u vezi, ali imam dileme sa mnogim u Vladi, u Demokratskoj partiji socijalista koji to proklamuju.

Što se NATO-a tiče, mnogi odvas koji vodite resor odbrane i gdje ste, između ostalog, promjenama, i u strategijskom pregledu odbrane, i u drugim stvarima ispravili nedostatnosti i pokušali da ispravite nedostatnosti u tom sistemu, manje ste prisutni nego neki drugi funkcioneri. Mi pretpostavljamo da vi imate bolje odnose sa glavnom snagom NATO-a, a to su Sjedinjene Američke Države, nego neki drugi u samoj Vladi. Jednostavno, interesuje me kao čovjeka koji je protiv NATO-a, koji pripada grupaciji koja je protiv NATO-a, a nijesam protiv rasprave o tome da se otvori, da li sada neki vaši partijski drugovi, članovi Vlade žele to kao trend da iskoriste za pranje svojih biografija, za političku probitačnost u datom trenutku itd. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala vama, kolega Bulatoviću.

Izvolite, prof. Pejanović Đurišić.

MILICA PEJANOVIĆ ĐURIŠIĆ:

Poštovanje svima. Moram da kažem da imam mali problem vezano upravo za ovo što je predmet današnjeg interesovanja, jer u stvari nije pitanje nego je set pitanja i onda ne znam odakle da počnem.

U svakom slučaju, mislim da je suština, možda nisam ni navikla da odgovaram na pitanja, što bi kolega Radulović rekao, je li tako, obično postavljamo pitanja.

Ono što imam potrebu da kažem jeste da kada govorimo o nečemu što predstavlja strateško opredjeljenje Vlade Crne Gore, što predstavlja strateško opredjeljenje partija koje čine vladajuću koaliciju na bazi čega su te partije i dobile povjerenje građana da u ovom četvorogodišnjem periodu obavljaju izvršnu vlast, dakle kada govorim o tom strateškom opredjeljenju koje jesu evroatlantske integracije, i to bez ikakvog skrivanja i bez ikakvog uvijanja jesu evropske integracije, onda govorimo o jednom vrlo složenom i ozbiljnom procesu koji podrazumijeva više dimenzija.

Vi znate, kada su evroatlantske integracije u pitanju, da smo mi duboko u tom procesu, da upravo završavamo četvrti MAP ciklus, očekujemo izvještaj o napretku do juna mjeseca za koji očekujemo da bude još bolji nego što su bili prethodni, iako je prethodni u svim elementima bio pozitivan. Taj će izvještaj o napretku, u stvari, biti osnova za procjenu spremnosti Crne Gore i za procjenu spremnosti kada je u pitanju sljedeći stepen integracije, odnosno za način razmatranja proširenja na sljedećem Samitu koji je početkom septembra u Velsu.

Polazeći od te činjenice, svi mi znamo, i posebno vi kao član skupštinskog Odbora za bezbjednost i odbranu, da se taj MAP proces i procjena napretka negdje zasnivaju na četiri osnovna elementa, odnosno rekla bih četiri polja naših aktivnosti od kojih jedno predstavlja i stepen javne podrške. Sve ono što jeste vladavina prava, zrelost demokratije u jednom društvu, poštovanje ljudskih prava, sloboda, javne riječi, borbe protiv kriminala i generalno vladavine prava, u sve ono što jesu reforme u domenu odbrane i bezbjednosti, u sve ono što su resursi kojima jedna država raspolaže, imamo i taj četvrti segment koji znači javnu podršku.

U tom smislu, s obzirom da smo dio tog procesa, onda je naša obaveza da vrlo odgovorno i ozbiljno izvršavamo sve ono što će pokazati da jesmo spremni za ono što proces evroatlantskih integracija nosi. U tom kontekstu, kada govorimo o javnoj podršci, vi znate da je to jedno vrlo složeno pitanje koje podrazumijeva ono što jeste suština današnjeg trenutka, a to je otvoreni javni dijalog. To tako nije bilo do skoro. Mi smo u Vladi imali odgovarajuće komunikacione strategije, imali smo tijela koja su se bavila tim pitanjima. Međutim, s obzirom na činjenicu da smo napredovali u cijelom procesu, procijenili smo, i vi znate, vjerovatno ste primijetili negdje javno da sam bila među onima koji su javno tražili da se taj pristup informisanju naših građana promijeni, da se promijeni upravo u tom pravcu da od komunikacionih strategija koje će biti zatvorene u određenom forumu, idemo u susret forumima, idemo u susret upravo građanima na način što ćemo preći na taj javni dijalog.

Konačno, moram da kažem sa mog ličnog aspekta, mi smo to i uradili. Uradili smo na način da je cijela Vlada dio tog procesa, uradili smo na način da smo uključili i druge parlamentarne partije i uradili smo na način da pozivamo i cijeli parlament da bude dio tog procesa, jer nije cilj ove priče da vodimo bilo kakvu kampanju. Cilj ove priče je da, zaista, imamo jedan otvoreni javni dijalog, ne samo sa članovima DPS-a, ne samo sa članovima partija koje čine Vladu nego sa svima ostalima. Na kraju krajeva, to jeste situacija. Mi trenutno na javnoj sceni Crne Gore imamo različite subjekte koji iznose svoja stanovišta u pogledu budućeg članstva Crne Gore u NATO-u. U tom smislu jesmo otvoreni da o tome razgovaramo u bilo kojoj prilici, u bilo kojoj formi. Činjenica je da je nedavno bio Glavni odbor Demokratske partije socijalista koji je toj aktivnosti dao dodatnu snagu. Međutim, i bez toga te su se aktivnosti odvijale i odvijajuće se. Pretpostavljam da će u narednim mjesecima one biti još intenzivnije.

U tom smislu, molila bih da napravimo razdvajanje i u terminološkom smislu. Dakle, govorimo o dijalogu, ne govorimo o kampanji. To nijesu euforični skupovi, to nijesu skupovi u kojima se iko ikome zaklinje, niti nastoji da predstavi NATO kao neko rješenje za sve naše probleme. Ne, to su skupovi na kojima mi vrlo racionalno razgovaramo, ukrštamo argumente. Dakle, to je jedno pitanje za koje, moram da kažem, još uvijek ne postoji dovoljno informacija, postoje predrasude, postoje određeni emocionalni razlozi, takođe, koji upućuju na određena razmišljanja, jedan broj naših građana. Mi razgovaramo o svemu onome što mi smatramo da je značajno sa aspekta stvaranja jednog budućeg bezbjednosnog okvira za ono što jesu planovi i vizije razvoja Crne Gore kao države u narednom periodu.

U tom kontekstu, takođe, kao što sam već rekla, mi smo svi u tom procesu, dakle Vlada kao cjelina. Nekoliko puta sam, takođe, iskoristila priliku da pozovem i sve poslanike da budu dio tog javnog dijaloga. To se i dešava, zahvaljujući onome što jesu aktivnosti parlamenta i zahvaljujući aktivnostima, takođe, nevladinog sektora, pa i medija, takođe.

S druge strane, ne bih komentarisala ovaj dio vašeg pitanja koji se odnosi na onu situaciju koja je bila 1999. godine, iz prostog razloga što i to jeste jedan od argumenata koji upućuje na opravdanost ovakvog dijaloga koji smo otvorili. Bez obzira na činjenicu što je riječ o događajima koji se kod jednog dijela naših građana doživljavaju na način koji ih negdje prosto sputava da otvoreno razgovaraju o ovoj temi, ukrštajući sve racionalne argumente, ipak hoću da iskoristim ovu priliku i da kažem da upravo ti događaji koje smo imali u tom vremenu, predstavljaju jedan primjer značaja svega onoga što i ova Vlada, a mislim i parlament u većinskom dijelu, čini kako bi izbjegli da u budućnosti imamo situacije koje i u jednom dijelu liče na nešto tako.

Podsjetiću vas, i vi i ja smo bili tada, te 1999. godine, dio ovog parlamenta, gdje smo provodili dane i noći koje su rezultirale usvajanjem one Deklaracije o građanskom miru, koja je pokazala još jednom nivo zrelosti u demokratskom smislu koju Crna Gora ima. Jednostavno mislim da na način kako smo i u drugim osjetljivim situacijama imali snage, mudrosti i znanja da razgovaramo o onome što su najbolja rješenja, da će to bitislučaj u ovoj konkretnoj priči o koevroatlantskih integracija, nadajući se da ćemo mi u ovom vremenu ne samo koje je do NATO Samita, nego i nakon toga, biti u prilici da učinimo sve ono što će praktično usvajanjem NATO standarda i kriterijuma stvoriti jednu osnovu i okvir za sprovođenje i drugih reformi za koje je prosto sve ono što radimo u okviru ovog procesa nužan preduslov.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvalaministarki.

Izvolite, kolega Bulatoviću.

PREDRAG BULATOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Zahvaljujem i gospođi Pejanović Đurišić. Znam da sam postavio ne set pitanja nego jedno veoma značajno pitanje, i vrlo namjerno sam to uradio. U ovom kratkom dijalogu između nas vidjeće se da je to jedna složena materija koja stvarno traži dijalog. Ne mislim da se dijalog vodi, mislim da se vodi monolog u Crnoj Gori. Ne govorim o vašem pristupu, jasam vas izdvojio u odnosu na nešto što se zove klasična zloupotreba državnih resursa od strane vaših partijskih drugova i članova Vlade, kojima ni ideologija nije bitna, nije ništa bitno, bitno im je samo da budu na vlasti, pa i NATO im služi, između ostalog, za to. Dakle, dijalog se ne vodi, vodi se jednostrana kampanja u medijima. Ono što je sasvim sigurno jeste da vama to možda drugačije izgleda, da se to

u medijima predstavlja jedno i drugo mišljenje, mislim da ne. Prikazuje se samo jedno mišljenje i to samo funkcionera DPS-a, uglavnom i dominantno, i samo jedan ugao.

Vezano za 1999. godinu, nijesam želio da govorim o kontekstu. Opšte poznata je činjenica da je NATO protivno međunarodnom pravu, bez odluke Savjeta bezbjednosti, izvršio agresiju na jednu suverenu zemlju, to je bila Savezna Republika Jugoslavija. Govoriosam o dvostrukom ponašanju predsjednika vaše partije i predsjednika Vlade. Da podsjetim jednostavno javnost da se on zalagao i u tim turbulentnim vremenima zajedno, a poslije pola godine za drugo. Bojim se da ćena prvoj rivini ostaviti Vladu ako ne bude probitačno da se zalaže za ovo ili ono, odnosno da to pitanje može da ugrozi njegovu poziciju. O tome samgovorio u pitanju.

Kada su emocionalni razlozi na dnevnom redu, to nijesu emocionalni razlozi, gaženje međunarodnog prava je više od emocionalnog razloga. Ne želim da govorim o Kijevu i duplim aršinima u toj Ukrajini, ne sada nego za zadnjih deset godina koje su se dešavali poništavanje ranije predsjedničkih izbora itd. Mi smo suviše mali, posebno ja, da bi time mogao da se bavim. MIMOŽEMO da pristupimo umjesto emocionalnih razloga i na drugi način. Onaj ko je protiv članstva Crne Gore u NATO-u, a zalaže se zaEvropskuuniju, a to je ova našagrupacija, može da kaže mi se zalažemo za Evropsku uniju, kroz njenu zajedničku odbrambenu i spoljnupolitiku, razvijamo naš kolektivni stepen bezbjednosti. Eto jedne priče koja može da bude interesantna priča. Imao sam prilike samo to vama da kažem, a ne nekom drugom. Da ne govorim o drugim pitanjima koja nijesu emocionalna pitanja.

Neštošto je veoma važno reći ovdje. Nije Vlada Crne Gore dobila po pitanju NATO-a podršku na izborima 2012. godine, i to želim da kažem. Ako eliminišemo aferu "Snimak" i zloupotrebe državnih resursa i one glasove koje je dobila Vlada zahvaljujući izbornim malverzacijama, ostavimo ih po strain sada, prosto mi nije jasno kako Demokratska partija socijalista može biti na vlasti, kada samo dvije trećine vaših članova i simpatizera podržavaju ulazak u NATO. Dolazimo do pitanja istraživanja. Pozivam, nadam se da ćete se i vi založiti, da se prestane sa prepariranjem javnog mnjenja. Nije tačno da je 46% građana Crne Gore za ulazak u NATO.To naprosto nije tačno. Podržite me u sljedećoj stvari, da sve agencije koje se bave istraživanjem javnog mnjenja u zadnjih godinu i podana, a sviimaju to pitanje u anketama, objavesvojaistraživanja i da vidimokomanipuliše. Juče je potpredsjednik Vlade Igor Lukšić dao istraživanje Ipsosa, gdje je ove podatke rekao.

Evo, da kažem da je Demokratski front kao ozbiljna grupacija, na uzorku od 1014 ispitanika preko Agencije Damar, to je sada onim vašim kolegama iz Opštinskog odbora koji traže da im objavim istraživanja, jer smo se polemisali ovih dana, samo da im kažem za Crnu Goru 1014 ispitanika, relevantno istraživanje, od 18. do 29. januara je dalo sljedeće podatke: NATO da - 35,8, ne - 48,8, ne zna - 15,5. Po tom istraživanju dvije trećine članova i simpatizera i podržavaoca DPS-a je za NATO.Vii mate problem u vašim redovima. Vi ne možete da sjedite u toj Vladi, čak ni po podršci vaših članova kada je NATO u pitanju. To najmanje tražimo da se eliminiše jednostran pristup i da Vlada to pitanje ne stavlja kao pitanje na osnovu koga je dobila povjerenje, to je pitanje koje dijeli Crnu Goru. Na pitanje, sinoć sam slušao negdje u informativnim emisijama gospodina Vujanovića koji kaže –ali kada bi to bio uslov za Evropsku uniju, to raste strašno. To pitanje i mi imamo. Ovo mi je milije zbog ovih vaših kolega sa opštinskog nivoa da znaju da smo mi, ipak, ozbiljna firma i imamo istraživanje. Na pitanje da li bi na referendumu glasali za NATO kada bi to bio uslov za Evropsku uniju, da - 39,4, ne - 45,5, ne zna15,9. Ovo je iz januara.Imamo mi istraživanje iz januara prošle godine i iz marta prošle godine.

Pošto i DPS redovno radi istraživanje preko Damara, više nego mi, ima u kontinuitetu ova istraživanja koja su relevantna, zašto frizirati javno mnjenje. To je

pitanje koje ni u kom slučaju ne može da se prihvati. Pozivam da se objave ta istraživanja, i vi se zalažete za dijalog, i ja se zalažem za dijalog, ali da otvorimo dijalog i da kažemo - da, počinje start, ne da stvorimo neku vrstu podjele nego pitanje NATO-a, s obzirom da smo svi za Evropsku uniju i pitanje koje možemo da raspravimo. Da odlučimo na referendum, uz obavezu prihvatanja rezultata toga referenduma. Naravno, na referendum se ide sa ovakvim podacima, to je meni savršeno jasno, jer će se izgubiti referendum. Ovdje u parlamentu je više od dvije trećine poslanikaza NATO. I u Demokratskom frontu grupacija Pokreta za promjene i nekih nezavisnih poslanika jeste za NATO. Grupacija koju predvodi Milan Knežević kao dio Demokratskog fronta je protiv NATO-a, ali mi činimo jednu cjelinu i ovo pokazuje da mi možemo biti u jednoj Vladi, iako smo oko tog pitanja različiti, jer imamo najmanji zajednički sadržalac koji kaže- da, to ćemo pitanje riješiti na referendumu kroz objašnjavanje određenih stvari.

Da zaključim. Želio sam da razgovorom sa vama, ipak ukažem da postoji zloupotreba državnih resursa i zloupotreba od strane partija na vlasti kada je ovo u pitanju, a posebno potreba jednog broja ljudi iz Vlade koji su protiv usvajanja evropskih standarda, posebno onih koji su bili u Vladi ili možda i dalje jesu u Vladi, a koji kada počne bespoštedna borba protiv korupcije na visokom nivou nijesu baš spremni da se usvajaju evropski standardi. Tako da supstituisanje Evropske unije, NATO nije opravdana stvar, niti je NATO uslov za ulazak u Evropsku uniju. Ako NATO daje benefite za Crnu Goru i njene građane, da stavimo to nasto, pa da raspravimo pitanje po pitanje, a ne na ovaj način odlukom Glavnog odbora, što je stvarno neprihvatljivo, partije čiji svi članovi i simpatizeri nijesu za NATO. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega Bulatoviću.

Ukoliko želite da prokomentarišete, minut, dva, izvolite.

MILICA PEJANOVIĆ ĐURIŠIĆ:

Ne bih da kršim proceduru, ali ako smo svi saglasni, da iskoristim priliku baš zbog toga što jesmo saglasni da je vrlo važno pitanje. Jesmo saglasni, dakle, da negdje ovdje razgovarajući o tome da ili ne NATO razgovaramo o tome kakva je buduća vizija za državu Crnu Goru. Znači, razgovaramo o preduslovima da na jedan Slobodan način ispunjavamo sve ono što su vizije razvoja, a složićemo se svi zajedno da je to suština cijele priče.

Ono jedino što mislim da je u ovoj priči važno, insinucije o namjeri da se u cijeli ovaj proces ulazi za to što je to neka partijska odluka i sl. Naravno, iza svake politike stoje određene partijske odluke, i to nije sporno. Ali, ja ću vas podsjetiti da je Odluka o tome da Crna Gora bude dio evroatlantskog procesa integracija donesena odmah poslije referenduma. Dakle, nije to nešto novo. Mi na ovome radimo već skoro 10 godina, znači dio smo toga procesa i postižu se rezultati koji su sigurno i za našu unutrašnju javnost, a posebno i za spoljašnju javnost možda i neočekivani kad je riječ o cijelom tom procesu, ali važno je da su oni pozitivni.

S druge strane, kad govorimo o javnom mnjenju ja sam potpuno saglasna. To nije nešto sa čim može da se manipuliše do te mjere, postoje podaci, postoje agencije za koje, pretpostavljam i očekujem da su odgovorne u svom poslu. I to su podaci koji ne mogu ni na koji način da budu tajna, oni predstavljaju dio naših registara tajnih podataka. Prema tome, možemo da ukrstimo informacije i da vidimo, naravno, gdje je problem. Ono zašto su važna ta istraživanja, recimo, kad ja se bavim ovim poslom, jeste negdje da prepoznam šta je to kod naših građana što izaziva dilemu, šta je to što kod njih izaziva strahove, šta je to što nije jasno, gdje treba ponuditi dodatne elemente, dodatne informacije, meni je to negdje važno. A onda ćemo sigurno naći način. Ja sam

sigurna da baš zbog toga što niko od nas, vjerujem, nema namjeru da ovo pitanje iskoristi kao pitanje na kome će se dalje dijeliti Crna Gora, dovoljno smo mi podijeljeni i bez NATO-a, da ćemo naći način, da ćemo naći političke mudrosti, da kao što smo to radili u prošlosti, oko svakog krupnog pitanja, napravimo jedan politički oportun dogovor oko toga kako i taj proces iskoristiti za dobrobit Crne Gore i njenih građana. Samo mi je to bio cilj.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala ministarki.

Izvolite, do dva minuta.

PREDRAG BULATOVIĆ:

Ja ne sporim da traje priča o NATO-u, što se ove vlade tiče u različitim sastavima, ne samo nakon referendumu, nego i prije toga. Ali da ukažem da je još Vlada Savezne Republike Jugoslavije kojoj je na čelu bio pokojni Zoran Žižić, koji je tada bio potpredsjednik Socijalističke narodne partije, ja tada predsjednik Socijalističke narodne partije je pristupila Partnerstvu za mir.

Dakle, Partnerstvo za mir je takođe jedan oblik komunikacije sa Crnom Gorom, Vlada je prešla na veći nivo komunikacije, naša Vlada crnogorska. Rusija koja je sad u zategnutim odnosima, priča oko Ukrajine i svega toga, ima upravo veze odnos Rusija - NATO, odnosno Rusija Sjedinjene Američke Države, ima svoj specijalni program godinama sa NATO-om. I što bi neki komentatori rekli, više predstavnika ruskih u sjedištu NATO-u ima nego nekih drugih zemalja. Dakle, postoji ta komunikacija, i nije to neki bauk. Samo je pitanje da li treba da budete punopravni član ili trebate da saradujete kroz Partnerstvo za mir, a da imate zajedničku odbrambenu i spoljnu politiku sa Evropskom unijom gdje ćemo biti član. I to je to.

Ali oko istraživanja javnog mjenja, ja sam se samo javio. Zašto sam ja ovo postavio kao pitanje? Prije sam rekao da je dvije trećine poslanika ovdje za NATO, dvije trećine poslanika. Jedan broj poslanika opozicije koji su za NATO kažu -da, mi ćemo glasati u Parlamentu, ali kada dobijemo relevantna istraživanja o tome da je podrška građana većinska. Veoma diskutabilan pristup, ali potpuno regularan i legitiman. Zato sam ja pozvao izvolite sva istraživanja. Šta je relevantno istraživanje? Na bazi čega ćete dobiti podršku tih poslanika ako to bude u parlamentu, ili nećete dobiti podršku poslanika.

Pokret za promjene kao član Demokratskog fronta je za NATO, ali je da se donese odluka na referendumu.

Dakle, sva ova istraživanja su veliko sredstvo za manipulaciju za donošenje potencijalno odgovarajuće odluke. Ja mislim da je najbolje da se to pitanje riješi kroz dijalog i ako dođe trenutak da se riješi na referendumu kao pitanje dogovora, a ne kao ustavna obaveza. Meni je jasno, poznajem Ustav, poznajem sve stvari kako se to može uraditi. Ali je pitanje koje u datom trenutku dijeli Crnu Goru i odlučuje o nečemu što je potencijalno njena bolja i lošija budućnost, treba da se ozbiljno radi. I poenta jeste, nema potrebe da to rade funkcioneri samo jedne partije na osnovu imputa koji je dat iz glavnog odbora te partije u trenutcima kada imamo još neriješeno pitanje afere "Snimak", arhitekture kako se određene stvari rade u korist, ne čitave partije nego jednog broja privilegovanih ljudi iz vlasti koji su vlast iskoristili ne ni za NATO ni za Evropsku uniju, ni za boljitak Crne Gore, nego za sebe i svoje prijatelje i stvaranje Crne Gore kao privatne države.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Zahvaljujem se profesorici Pejanović Đurišić i poslaniku Bulatoviću na konstruktivnom dijalogu oko jedne izuzetno važne teme.

Prelazimo na pitanja upućena ministru Ivanoviću.

Prvi je poslanik Gegaj. Izvolite.

NIKOLA GEGAJ:

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovani ministre, poštovane kolege, poštovani građani Crne Gore,

Ministru poljoprivrede i ruralnog razvoja profesoru dr Petru Ivanoviću, postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Koje su akativnosti do sada preduzete kada je u pitanju realizacija hitnih mjera regulacija rijeke Bojane od poplava 2010. godine.

Obrazloženje: Kao jedan od najvećih problema u oblasti vodoprivrede, projekat regulacije režima voda Skadarskog jezera, Drima i Bojane koje imaju veliki značaj i uticaj za Crne Goru, a što smo se uvjerali 2010. godine prilikom katastrofalnih poplava koje su nas zadesile. Naime, memorandumom o razumijevanju, potpisanom 14.11.2011. godine, između tada Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Crne Gore i Ministarstva održivog razvoja vodoprivrede i šumarstva Albanije, su bile predviđene aktivnosti za realizaciju kratkoročnih mjera kao što su 1. Intenziviranje rada i proširenje sastava crnogorskog - albanske komisije za vodoprivredu, uz preuzimanje presjedavanja i odgovornosti od strane ministara nadležnih za vodoprivredu; 2. U svrhu kontrolisanog povećanog proticaja rijeke Bojane pristupiti izradi projektne dokumentacije uređenja korita Bojane, i 3. Projekat bi odredio prioritete u izvođenju radova koji bi bili međusobno usaglašeni.

Imam informaciju da je dosta toga urađeno da je do sada urađen projekat regulacije rijeke Morače, projekat obezbjeđenja protočnosti desnog rukavca rijeke Bojane u zoni ušća i elaborat za sanaciju nasipa i obezbjeđenja protočnosti korita rijeke Bojane. Takođe, imam informaciju da su svi ovi projekti usaglašeni sa albanskom stranom. Mislim da je neophodno, ako nije već urađeno, uklanjanje vještačkih prepreka, drveća, porušenih mostova, potonulih plovila, produbljivanje i proširivanje korita rijeke Bojane, i čišćenje korita oko mostova i na ušću Bojane u more.

Toliko i hvala za sada.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama.

Izvolite, ministre.

PETAR IVANOVIĆ:

Hvala vam.

Poštovani predsjedavajući, poštovani članovi Parlamenta, poštovani poslaniče Gega, poštovani građani Crne Gore,

Na postavljeno pitanje dajem sljedeći odgovor.

Krajem decembra 2009. godine i početkom januara 2010. godine u slivu Skadarskog jezera i rijeka Drim i Bojana dobdile su se poplave koje su izazvane obimnim padavinama, kako na teritoriji Crne Gore tako i na teritoriji Albanije. Poplavljeni su priobalni dio rijeke Bojane u Opštini Ulcinj, priobalni dio Skadarskog jezera na teritoriji Crne Gore, i šira zona Skadra na teritoriji Albanije.

Podsjetiću da su posljednje katastrofalne poplave zadesile Crnu Goru januara 1963. godine kada je nivo Skadarskog jezera dostigao do tada maksimalno zabilježeni vodostaj od 9 metara i 9,86 metara. poređenja radi, u decembru 2010. godine zabilježen

je vodostaj od 10,44 metra. U cilju predupređivanja posljedica eventualno novih poplava Crna Gora i Albanija potpisali su memorandum o razumijevanju kojim su definisali aktivnosti koje je potrebno realizovati kako bi štete od eventualnih poplava bile smanjene.

Šta je konkretno urađeno od dana potpisivanja memoranduma do danas? Prvo formirana je Komisija za realizaciju hitnih mjera za regulaciju rijeke Bojane. Ta komisija se redovno sastaje, radi sasvim normalno, bez ikakvih problema i nastoji da ono što je predviđeno samim memorandumom realizuje u definisanoj dinamici.

2. Urađen je elaborat za sanaciju nasipa i obezbjeđivanje prohodnosti rijeke Bojane. Podsjećam da za bilo kakvo konkretno činjenje potrebno je da imamo i odgovarajuću tehničku dokumentaciju, koju je neophodno pripremiti, kako bi na osnovu nje mogli da uđemo i u same radove.

Urađen je glavni projekat održavanja protočnosti desnog rukavca rijeke Bojane u zoni ušća. Ovaj projekat je takođe bila pretpostavka za konkretno čišćenje desnog rukavca rijeke Bojane. Završeno je čišćenje desnog rukavca rijeke Bojane, od strane firme Bemaks. Čišćenje rukavca je predstavljalo doprinos ove firme za vrijeme vanredne situacije u Crnoj Gori. Tom prilikom izvađeno je oko 13.500 metara kubnog materijala.

Ja bih zamolio sve građane da razmisle o svemu onome što se pojavilo tokom poplava u okolini Skadarskog jezera. Apelovao bih ovom prilikom na njih da naš odnos prema Crnoj Gori, kao ekološkoj državi i prema prirodi, možemo da damo svakodnevno našim ponašanjem. Dobar dio onoga što se u obliku mulja i materijala tada izvadio iz desnog rukavca rijeke Bojane, možda najbolje govori o tome i kakav je naš odnos bio prema Skadarskom jezeru i prema prirodnim ljepotama Crne Gore.

Takođe, izgrađeni su i nasipi od strane Direkcije javnih radova i Uprave za vodu u ukupnoj dužini od 11 km. zašto je utrošeno 250.000 eura. Nakon nedavnih izbora u Albaniji, promjena vlasti uticala je na dinamiku realizacije već dogovorenih aktivnosti, praktično za nastavak dogovorenih kratkoročnih mjera čekamo oko pet mjeseci iz razloga što je albanska strana htjela da izvrši reimenovanje članova komisije. Trenutno se radi na utvrđivanju razlika u visinama nasipa, na osnovu postavljenih repera na Bojani. Tokom prošle nedjelje urađena su kontrolna mjerenja i još jednom želimo da definišemo pitanje kota. Mislimo da ćemo to pitanje riješiti vrlo brzo, a naredne nedjelje ne očekujem da izvršimo i kompletnu unifikaciju podataka. Tek sa unifikacijom podataka, mi možemo da tačno znamo koja je to visina zaštite sa jedne i sa druge strane, jer nije pitanje samo koliko ćemo metara nasipa nabaciti sa jedne ili sa druge strane, nego sa koje kote krećemo u nabacivanje nasipa. Trenutno pripremamo informaciju za Vladu Crne Gore u kojoj ćemo predstaviti naredne korake koji proizilazi iz popisnog memoranduma o razumijevanju, a tokom aprila sastaje se i državne komisije, kako bi usaglasile dalju dinamiku aktivnosti na realizaciji hitnih mjera.

Jedna od glavnih tema biće obezbjeđivanje protočnosti rijeke Bojane, na zajedničkom graničnom potezu do ušća, što predstavlja dužinu oko 22 km. Zahvaljujem Vam na Vašoj podršci, postavljenom pitanju i razumijevanju. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:
Hvala i Vama, ministre. Kolega Gegaj, izvolite.

NIKOLA GEGAJ:

Moram reći da sam zadovoljan odgovorom. Uostalom, očekivao sam i ovakav odgovor od ministra Ivanovića, poznajući njega i njegove prethodnike i Simovića i Miloševića, kao čovjeka koji obavlja i kao njegovi prethodnici, koji su obavljali i obavljaju svaki posao do sada efikasno i profesionalno. Ipak, mi dozvolite kratko da komentarišem i odgovor ministra Ivanovića.

Već duži niz godina nivo vode u Skadarskom jezeru se u toku godine mijenja oko 6m. Poplave na ovom prostoru predstavljaju opasnost za ljude, kao i za biljni i životinjski svijet, a nanose i nesumnjivu materijalnu štetu. Poplave većih razmjera koje su se dogodile 2010. i 2011.godine izazvale su veliku materijalnu štetu na prostoru Crne Gore i na prostoru Albanije. Tokom 2010.godine jezero je dostiglo najveći ikada izmjereni nivo od 10,44 m. Uostalom, u to vrijeme sam i obavljao posao predsjednika Gradske opštine Tuzi i da je jedan veliki dio područja Malesije, odnosno veliki broj sela koje gravitiraju pored Skadarskog jezera bila poplavljena kao nikada ranije. Zbog toga ponavljam, pitanje regulacije vode na Skadarskom jezeru je svakako jedno od centralnih pitanja za stanovnike priobalja Skadarskog jezera zbog poplava koje su moguće i u narednim godinama. Ovo je pitanje koje opterećuje stanovnike priobalja jezera više od 100 godina, odnosno od kraja XIX vijeka, kada je Drim probio svoje korito. Dakle, sugestija ne samo Vama, nego isto sam uputio i ministru održivog razvoja i turizma Branimiru Gvozdenoviću, prilikom rasprave o Zakonu o nacionalnim parkovima, dakle sugestija da se razgovori sa resornim ministarstvima i drugim nadležnim ministarstvima Republike Albanije nastave u smislu realizacije preuzetih obaveza, što bi bilo osnov za vraćanje Drima ili dijela njegovih voda i sadašnjeg toka i mogućnosti kontrolisanja nivoa vode i jezera.Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama, kolega Gegaj.

Evo, sada ćemo da vidimo što misli o ministru i poljoprivredi kolega Bojović. Izvolite.

VLADISLAV BOJOVIĆ:

Gospodine, prvi potpredsjedniče,

Moje pitanje gospodinu Ivanoviću glasi:

Da li su propale privatizacije korporacije "Jakić" AD Pljevlja i Šumarskog preduzeća AD Žabljak i Drvnog industrijskog preduzeća AD Žabljak;sastavni dio Vladine politike razvoja sjevera Crne Gore, koja je trebalo da se ogleda u valorizaciji resursa na tom prostoru, pokretanju proizvodnje i otvaranju novih radnih mjesta? S tim u vezi pitam kako je moguće da u dugom nizu godina osnovna djelatnost ovih privatizovanih preduzeća bude nelegalna prodaja oblove građe, a da nadležni državni organi ostanu pasivni, umjesto da reaguju u skladu sa zakonom?

Da li je nelegalan izvoz, bolje reći šverc balvana, koji se već godinama dešava na sjeveru Crne Gore, a niko ne sankcioniše, sastavni dio Vladine vizionarske politike u oblasti šumarstva, ili se, zapravo radi o dokazu da su u ovoj oblasti visoka korupcija i organizovani kriminal u punom zamahu?

Kratko obrazloženje:

Imao sam dilemu da li ovo pitanje da postavim ministru unutrašnjih poslova gospodinu Konjeviću ili Vama, gospodine Ivanoviću, s obzirom da se pitanje u velikoj mjeri tiče šverca oblove građe, koji je već godinama na sceni na sjeveru Crne Gore, koji niko ne sankcioniše, nadam se da gospodin Konjević sve ovo sluša ili da će mu već neko prenijeti. Dakle, efekti ovih vizionarskih i, sjetimo se, pompezno najavljenih privatizacija u oblasti šumarstva, koje je sprovodila vlast u Crnoj Gori, sa svojim poslovnim partnerima su veoma dobro poznati. Imamo zarobljene velike privredne resurse na sjeveru Crne Gore, fabrike koje su zatvorene ili su u stečaju, radnici koji su nekada radili u šumarstvu, u drvoprerađi su ostali bez posla, zbog čega im se duguju i ogromne zarade, nema nikakve proizvodnje, pa nema ni otvaranja novih radnih mjesta, kako bi mogli da se zadrže ljudi na tom prostoru. Dramatično propadaju šume, koje inače niko ne štiti od požara, i to je veoma dobro poznato, ali zato u punom zamahu

jeste organizovani kriminal ili šverc oblove građe. Ove privatizacije se obično nazivaju promašaj. Međutim, kako vidimo one nijesu nimalo promašene za jedan uski krug ljudi koji je uspio da brojnim malverzacijama, izigravanjem zakona, u vrlo kratkom periodu steknu za sebe veliku imovinsku korist.

Da li vam je poznato, to je posebno važno, i što želim da vas pitam, da je u ime investitora na Žabljaku, u periodu od 2008, 2009, 2010. godine osječeno i prošvercovano oko 28.000 kubika oblove građe, zbog čega je i podnesena krivična prijava, koja naravno nije procesuirana? Država se nije zapitala gdje ide građa, niti je šumska inspekcija reagovala da spriječi sve to. Dakle, vaše ministarstvo je nadavno objedinilo resore šumarstva i drvoprerade.

Ja Vas, gospodine ministre, pitam, koje drvoprerade? Ova vlast je sa svojim partnerima potpuno uništila drvoprerađu i drvnu industriju na sjeveru Crne Gore. Po onome što je trenutno stanje na terenu mogli ste samo da objedinite resore šumarstva i šverca oblove građe, jer koliko vidimo zaštita organizovanog šverca balvana je postala posebna nadležnost i ingerencija vašeg ministarstva.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, poslaniče.

Moram da kažem nešto da je kroz vrijeme, pošto sam se družio sa najuglednijim profesorima i stručnjacima iz ove oblasti, po čemu je i Crna Gora dobila ime, po šumama, jednu kovanicu koja mi i dalje služi kao nešto što je reper. Kaže: "prije dugo vremena Crna Gora je bila bogata i bogatim i siromašnim šumama, pa je onda postala bogata po siromašnim šumama, a siromašna po bogatim šumama. Crna Gora je danas siromašna i po bogatim i siromašnim šumama". Teška konstatacija.

PETAR IVANOVIĆ:

Ja imam sada jedno proceduralno pitanje. Da li odgovaram na Vašu konstataciju ili odgovaram poslaničko pitanje?

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Samo na poslaničko pitanje.

PETAR IVANOVIĆ:

Prvo, trudim se od kada sam prvi put došao u ovaj uvaženi dom, da poštujem proceduru, da se, uz poslaničko pitanje dostavlja i obrazloženje. Ja to nijesam ovog puta dobio. Dobio sam od sedam postavljenih pitanja obrazloženje samo za dva, za pet pitanja nijesam dobio obrazloženje, a mislim da je nekorektno to što se i kroz obrazloženje postavljaju dodatna pitanja, ali ja ću se ponašati kao da i obrazloženja nije ni bilo, već odgovarati na ono što su poslanička pitanja, pri čemu imamo više poslaničkih pitanja i pokušaću da u vremenu koje je predviđeno na njih odgovorim.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Ministre, izvinjavam se. Znači, mi na Kolegijumu već dugo vremena vodimo i zbog Vas i zbog javnosti jednu polemiku kako da napravimo što kvalitetnijim, što boljim ova poslanička pitanja. Bilo da je upućeno premijeru, bilo da je upućeno ministrima.

Po ovome našem Poslovniku, pitanje može biti suvo i suva obrazloženja. Nadajući se da je ministaru koji je iz te oblasti dovoljna jedna informacija. To je jedna stvar, ali ćemo ići s vremenom da se i pitanja očekuju ovdje, pa brk u brk, znači bez ikakve najave, sa adekvatnim vremenom, sa jedne i sa druge strane, na taj način ćemo doprinijeti mobilnosti ministra i samih poslanika i interesantnosti polemike ove Skupštine. Tako da nije bilo nikakvog prekršaja procedure.

PETAR IVANOVIĆ:

Još jednom, radi javnosti, nemam ništa protiv budućih pravila, kad ta buduća pravila budu na sceni, i ako ja tada budem ministar biće mi zadovoljstvo da brk u brk razbogatim sa bilo kojim poslanikom, ali što se tiče sadašnjih pravila, razumio sam da su sadašnja pravila takva da kada se postavlja poslaničko pitanje treba dostaviti i obrazloženje. Nije nikakav problem, samo konstatujem da su kroz obrazloženja postavljena i dodatna pitanja, pa vas molim malo za dodatno vrijeme da i taj dio ne ostane neodgovoren radi javnosti.

Vraćam se vašim postavljenim pitanjima.

Način na koji ste postavili pitanja ukazuje, po mojoj ocjeni, na vašu politikansku namjenu. Zajedljivost i vilajet ispraznih riječi jasno ukazuje u kom pravcu će ići vaša završna riječ, zato uživajte u ovoj vašoj prednosti da vam ne mogu odgovoriti na nastavak vaših osuda.

Smatram da je otužno kada poslanik sebi dozvoli da besomučno jaše na sudbinama ljudi koji su ostali bez posla, umjesto da se usmjeri na nešto što je konstruktivno, ponudi svoju viziju rješenja ili svojim ponašanjem, kao predstavnik naroda, u ovom uvaženom domu, da doprinos rješenju a ne politikantskom kritizerstvu. Nadam se da to ipak nije vaš krajnji domet kao poslanika.

Naravno, sve što ste naveli nije dio Vladine politike razvoja sjevera Crne Gore.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Ministre, već ulazimo u jednu zonu gdje može da polemika ide u drugom smjeru. Molim vas da se vratimo, jer su ovo već neke kvalifikacije koje ja sa jedne i sa druge strane opominjem i pokušavam da učinim da se ovdje ne dešavaju.

Izvolite, ministre.

PETAR IVANOVIĆ:

Naravno da sve što ste naveli nije dio Vladine politike razvoja sjevera Crne Gore. Dio Vladine politike razvoja sjevera jeste ulaganje gotovo dvije trećine agro budžeta u ovaj dio Crne Gore. Dio Vladine politike je podsticanje investitora da svoj novac investiraju u sjeverni dio Crne Gore. Dio Vladine politike je i to što sam kao ministar nedavno organizovao i proveo dan sa potencijalnim investitorima u sjevernom dijelu Crne Gore obilazeći Kolašin, Pljevlja i Bijelo Polje.

Na žalost, svaka investicija ne rezultira poslovnim uspjehom. Kada bi sve znali o budućim događajima ne bi propadale ni firme, ni narodi ni carstva. Ne bi dolazilo ni do ekonomskih kriza. Ako smatrate da zavređujem kritiku zbog napora da se obnovi proizvodnja u kompaniji Vektra Jakić, da zaslužujem kritiku zbog svega što činim da se zaposli što više ljudi, da zaslužujem kritiku zbog nastojanja da se poveća izvoz, onda iskoristite priliku i kritikujte me. Iskoristite mogućnost pravila koji trenutno postoje da ne mogu da vam odgovorim i iskalite svoje vapaje biračima.

Mnogo više vremena provodim na terenu nego u kancelariji. Trudim se da svoj posao obavljam časno i da dam što veći doprinos pokretanju proizvodnje i otvaranju novih radnih mjesta.

Kada je u pitanju stanje šumarstva i drvne industrije na Žabljaku nisam zadovoljan situacijom koja postoji u okviru Pilane Njegovuđa, ili "Karapidis bross", grčkoj kompaniji koja je privatizovala dva preduzeća koja ste naveli u vašem pitanju. Predložio sam Vladi u martu 2013. godine, dakle prije godinu dana, raskid ugovora. Osnovni razlog za moj predlog bili su neizvršavanje obaveza iz koncesionog ugovora, prekid proizvodnje u Pilani na Njegovuđi i otpuštanje zaposlenih radnika u tom preduzeću. Nisam čekao poslanička pitanja niti politikantsku kritiku bilo koje partije. Međutim, način

postupanja Uprave za šume prilikom sprovođenja procedura raskida ugovora, doveo je do toga da Ministarstvo poljoprivrede ponovo mora da reaguje i da u drugostepenom postupku meritorno odluči i prekine iscrpljujuća sporenja između "Karapidisa" i Uprave za šume. Ovaj proces nalazi se u završnoj fazi.

Želim da vam dam još jednu informaciju da sam upravo sinoć oko situacije u kompaniji "Karapidis" razgovarao i sa ambasadorom Grčke i sa predstavnicima kompanije preko dva i po sata. Tu nismo stali. Ovo ministarstvo se aktivno angažovalo da generiše interesovanje investitora na prostoru Opštine Žabljak. Prije dva dana sam razgovarao sa potencijalnim investitorima, mimo postojeće kompanije koja je vlasnik i kojoj ne možemo oteti tu imovinu. Vjerujemo da ćemo imati pozitivne rezultate. U kontaktu sam sa zaposlenima i sa bivšim zaposlenima, susreo sam se sa njima tokom radne posjete Žabljaku. Nedavno sam se sreo sa njima i u Podgorici. Želim da učinim sve što mogu i koliko god mogu da se ti ljudi vrate na posao i da počnu da nose plate svojim kućama.

Pitanje izvoza trupaca iz Crne Gore je treći dio vašeg poslaničkog pitanja i pitanje koje zaslužuje posebnu pažnju. Ovo iz razloga što su kod ovog problema oči najviše uprte u Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, a ono ima najmanje nadležnosti za rješavanje ovog pitanja. Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja više puta je ukazivalo na postojanje neadekvatnog nadzora i kontrole realizacije koncesionih ugovora u oblasti šumarstva i javno u međusobnoj komunikaciji sa nadležnim organima po ovom pitanju.

Najveći dio nadležnosti počinje i završava se pitanjem nadzora od strane Uprave za šume. Uprava je potpisnik koncesionih ugovora za korišćenje šumama u kojima se nalazi klauzula da korisnici šuma u državnoj svojini imaju obavezu da drvo prerađuju u svojim sopstvenim kapacitetima a ne da ga izvoze.

Uprava za inspekcijske poslove, organ koji nije u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, takođe ima svoje nadležnosti u praćenju izvršavanja koncesionih ugovora. Uprava policije, takođe. Pozitivan primjer predstavlja Uprava carina sa kojom smo već preuzeli korake da ojačamo način evidencije prilikom izvoza trupaca, makar na onim putevima na kojima postoje granični prelazi i na kojima Carina djeluje. Dakle, ne sjedimo, preduzimamo korake, shovno limitiranim nadležnostima koje imamo, da poboljšamo situaciju i da damo doprinos očuvanju šuma zarad budućih generacija.

Htio bih, ako mi dopustite, samo da dam još jedan podatak, on se ne bazira na mom mišljenju o površini ili kvalitetu šuma, on se bazira na naučno sprovedenom istraživanju pod okriljem projekta Fodemo koji je finansirala Vlada Luksemburga, a koji je pokazao procentualno kolika površina Crne Gore se nalazi pod šumama i koji je kvalitet tih šuma. Biće mi zadovoljstvo da ne opterećujemo sada ni ostale poslanike ni građane, ako želite da vam dostavim rezultate tog istraživanja, koji veoma precizno, po regionima, ukazuju i na probleme, ali i na objektivne prednosti koje imamo.

Ja lično nisam zadovoljan stanjem u oblasti šumarstva i drvoprerade. Ukoliko smatrate da drvoprerada ne postoji, mogu samo da konstatujem da sam naslijedio ništa, ali potrudicu se da od toga ništa napravim nešto. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI BRAKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama, ministre.

Ja bih veoma rado učestvovao u nekoj razmjeni mišljenja i sugestija oko nečega što bi se vratili ka nečemu što Crna Gora ima i da bude bogata bogatim šumama.

Izvolite, poslanice Bojoviću.

VLADISLAV BOJOVIĆ:

Gospodine Ivanoviću,

Ja neću odgovarati na ove vaše kvalifikacije koje ste uputili meni i pitanju koje sam postavio. One više govore o vama i vašoj nemoći da bilo šta preduzmete, s obzirom da je vaša uloga očigledno unaprijed određena u ovoj vladi.

Međutim, možda i nije toliko loše što sam upravo ovo pitanje postavio vama, ili što je ono iz Vlade proslijeđeno vama, s obzirom da sam ja svakako imao namjeru da vas javno politički optužim zbog toga što već u dužem periodu manipulirate i obmanjete i javnost Crne Gore i radnike na sjeveru Crne Gore, da će u najskorije vrijeme biti pokrenuta proizvodnja u ovim privatizovanim preduzećima i uopšte da će biti pokrenuta drvoprerađa na sjeveru Crne Gore.

Dakle, potpuno je jasno da je to resurs koji je do kraja zarobljen nakon vrlo problematičnih, najblaže rečeno, privatizacija koje je sprovodila ova vlast na sjeveru Crne Gore i da od pokretanja proizvodnje u najskorije vrijeme u tim kompanijama nema ništa.

Siguran sam da ćete vi pokušati i u susret lokalnim izborima, po partijskom zadatku, da izmanipulirate javnost kako će se u najskorije vrijeme ponovo pokrenuti proizvodnja u tim kompanijama. Budite sigurni, poslije toliko obmana, poslije toliko lažnih istupa gdje se, navodno pokretali proizvodnju, a zapravo ništa od toga nije bilo, ne vjerujem da vam ko na sjeveru može više povjerovati.

Dakle, ministre, moram da vam kažem i sljedeće: Ne samo da ste, nakon ovog odgovora koji ste dali, poznati po tome da znate da prosipate perje, nego vidim da znate i da prosipate maglu, i te kako. Bilo bi korektno da nam kažete još koliko puta planirate da otvorite proizvodnju i fabriku u Vektri Jakić. Znači, koliko puta planirate da lažno pokrenete proizvodnju u Vektri Jakić. Sjetimo se, vladini zvaničnici su u vreme kada je Brković kupio tu kompaniju govorili da je u pitanju najsvetliji primjer pljevaljske privatizacije. Vidimo šta je ispalo od tog najsvetlijeg primjera i pored toga što nas zasipate lažnim obećanjima da će se drvoprerađa u ovoj kompaniji pokrenuti, vjerujte da ni oni najoptimističniji više u to ne vjeruju.

Što se tiče proizvodnje na Pilani, nemoguće je i tu da će ...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Bojoviću, samo trenutak.

Riječ "laž" u svom osnovnom obliku je zabranjena u Parlamentu, na spisku zabranjenih riječi. Vi ste varirali na način na koji se može varirati, zato sam vas i pustio, ali je prešlo u ponavljanje i ponavljanje, pa neistina, obmana, imate druge riječi, prevara itd. Evo, da vas ja posavjetujem.

VLADISLAV BOJOVIĆ:

Riječ je zapravo o jednoj dodijeljenoj ulozi ministru Ivanoviću da on, ajde da kažemo, prividno pokrene drvoprerađivačku industriju nekim stalnim svojim obilaskom terena i posjetom propalih preduzeća i kompanija koje su privatizovane.

Dakle, što se tiče Pilane na Njegovuđi, tamo više nema nikakve mehanizacije, sve je odnijeto, potrebna su mnoga ulaganja tako da je, i što se tiče te pilane, nemoguće očekivati da će se u najskorije vrijeme i tu proizvodnja pokrenuti. Dakle, sve što se u konkretnim slučajevima, nakon privatizacija desilo, i što se dešava, upućuje na zaključak da je ova vlast i u oblasti šumarstva pokrovitelj organizovanog kriminala. To je moj politički stav. Ja sam ubijeđen da je to tako, s obzirom da je jasno da je neko morao stajati iza svega što se zapravo na sjeveru Crne Gore u oblasti šumarstva desilo.

Kažete - vi ste nemoćni da spriječite krađu, pazite šverc, pardon, šverc oble građe, vi nemate ingerencije, vi u ministarstvu nemate nadležnosti. Naravno, ja sam

uputio u velikoj mjeri i pitanje gospodinu Konjeviću, nadam se da će mu neko prenijeti, da konačno reaguje i sankcioniše ovakve radnje, ali ja sam siguran da vi kao ministar tako nešto ne možete da kažete. Vi ste nemoćni, kao ministar, da spriječite šverc oblove građe.

Šta se u Pljevljima dešava? U Pljevljima se dešava da je po posljednjim informacija 1,2 miliona evra Vektra zaradila prodajom neobrađene oblovine izvjesnom Đorđiju Ljujiću iz Prijepolja koji ima privatnu peletaru. Postoji i fotografija od juče gdje se vidi da se i dalje prevozi ili radi sa oblovom građom koja je zabranjena koncesionim ugovorom, kao što je poznato.

Dakle, kako vidimo, čitava istorijska investicija Dragana Brkovića u Pljevljima, svela se na šverc oblovine i na njihovoj prodaji privatnoj peletari u Prijepolju. Dragana Brkoviću se očigledno najviše isplati da siječe i izvozi oblovu građu, s obzirom da je koncesije dobio po zapanjujuće niskoj cijeni.

I na kraju, oprostite zbog prekoračenja, postavlja se pitanje - Ko sve zarađuje u ovoj državi od ovog šverca? Da li je u pitanju državni kriminal ili je zapravo u pitanju kriminal od koga ima zaradu samo jedna uska grupa ljudi? Ko iz vrha vlasti dobija novac i da li dobija novac?

Smatram da je to već jednom potrebno da se utvrdi i zbog toga pozivam, prije svega ministra unutrašnjih poslova da pokrene istragu i da pokrene akciju u tom smislu. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Iskorišćena su prava, nemate pravo. Znam da se ne bi složili sa ovakvim kvalifikacijama se niko nikad ne može složiti.

Mislim da sam čuo tu formulaciju, rekao je da vas "javno politički optuži da obmanjujete javnost". Pa nemoguće je da vas tajno optuži da obmanjujete javnost. Mogu vas samo javno optužiti da obmanjujete javnost.

Ja sam tačno zapamtio, znači "javno politički optužiti da obmanjujete javnost". Rekao je "politički". Ja sam spreman da se kladim. Da ovaj put uzmete i katran i perje, da se kladimo obojica, ovaj put i katran i perje. Donijećete mi stenogram.

"javno politički optuži", bila je riječ politički, siguran sam.

Hvala. Idemo dalje.

Imaćete prilike, kolega Almer Kalač ima pitanje, vjerovatno je o šumama, takođe. Ovo je afirmativna akcija.

ALMER KALAČ:

Poštovani predsjedniče Parlamenta, uvaženi ministre, uvaženi poslanici, uvaženi građani Crne Gore,

Moje pitanje je sljedeće:

„Kako su šume opšte kolektivno dobro kojim gazduje država, koja na transparentan način putem tendera za dodjelu koncesija daje koncesionarima na korišćenje šume, interesuje nas koliko koncesija odnosno bruto drvne mase je dodijeljeno u posljednje tri godine? Koliku je finansijsku korist od toga imala država, a koliku opštine na čijoj se teritoriji šume nalaze?“

S obzirom da je Crna Gora, odnosno sjever naše države bogat šumama, drvna industrija kao privredna grana ima mogućnost da uposli znatan broj radnika. Interesuje nas koliko je upošljeno radnika u preduzećima koja su sklopila koncesione ugovore? Na ovaj način ustupljena je velika količina drvne mase, bilo da se radi o višegodišnjim koncesionim ugovorima ili o jednogodišnjoj prodaji. Interesuje nas koliko je drvne mase ustupljeno, koliki prihod ubira opština Rožaje, a koji je iznos koji se sliva u državnu kasu

po ovom osnovu? Ono što je više puta potencirano i na šta je ukazivano jeste nepoštovanje koncesionih ugovora i izvoz sirovine. Ova pojava direktno utiče na smanjenje ionako malog broja upošljenih. Kakve se mjere preduzimaju kada koncesionari ne ispunjavaju ugovorene obaveze?“

Ja sam jedan od onih koji je u svom obrazloženju postavio i dodatan broj potpitanja, ali je ovo jedna jako kompleksna tema koja se ne može riješiti kroz jedno konkretno pitanje i jedan konkretan odgovor. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala kolega Kalač.

Ministre Ivanoviću, izvolite.

PETAR IVANOVIĆ:

Uvaženi gospodine Kalač, na vaše pitanje dajem sljedeći odgovor:

Količina planirane drvene mase za korišćenje u protekle tri godine, vi ste postavili pitanje koje se odnosi na period 2011, 2012. i 2013. iznosi jedan milion 251 hiljada 451 metar kubni. Od toga je realizovano 773 hiljade 514 kubnih metara ili procentualno 62%.

U pisanom odgovoru koji sam vam dostavio pripremio sam i tabelarni prikaz koji vam daje pregled po godinama. 2011. godine planirano je 271 hiljada, 2012. 467 hiljada, zaokružujem cifre, i 2013. 513 hiljada. Od toga stepen realizacije 2011-66, 2012-62 i 2013-59%. Što se tiče naplate iznos ukupnog zaduženja je 14 miliona i 900, naplaćeno je 11 miliona i 400, što znači da postoji otvoreno potraživanje za oko tri i po miliona.

Od ovog iznosa, shodno zakonu koji je usvojen, takođe u ovom uvaženom domu, 70% izdaje se za lokalne samouprave, 30% se transformiše budžetu države, što će reći da sedam miliona 982 hiljade i 66 eura, je tih 70% koje su otišle lokalnim samoupravama, dok je prihod budžeta države bio tri miliona 820 hiljada 885 eura.

Takođe sam vam u odgovoru koji sam dostavio pripremio i tabelarni prikaz koji se odnosi samo na područnu jedinicu Rožaje, s obzirom da je jedan dio vaših pitanja se odnosio samo na ovu područnu jedinicu. 2001. planirano je 42 hiljade 278, realizovano je sedam hiljada 834 metara kubnih, 2012. 55 hiljada 632, realizovano 44 hiljade 405 i 2013. 76 hiljada 131, dok je realizovano iznad te doznačene mase za oko 8%, to je 82 hiljade 322. Dakle, procenat realizacije 2011. bio je svega 19%, 2012. bio 80%, 2013. 108%.

Kada je u pitanju iznos zaduženja po godinama 2011. to je 801 hiljada, 2012. 952 hiljade i 2013. godine milion i 167 hiljada, od čega je plaćeno 702 hiljade 2011. milion 103 hiljade 2012. i milion 127 hiljada 2013. godine.

Potraživanja na dan 31.12. 2013. godine iznose 137 165 eura. Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja takođe vodi aktivnosti na unapređenju evidencije prometa drvnih asortimenata, kao i na predlaganju mjer podsticanja u drvnoj industriji koje bi imala za cilj destimulisanje izvoza i veći stepen finalne obrade proizvoda što bi dovelo po našem mišljenju i do otvaranja novih radnih mjesta. Jedan dio pitanja koje ste postavili u obrazloženju, a koje nijesam našao u poslaničkom pitanju koji sam dobio odnosio se na broj zaposlenih, ako sam dobro registovao sad dok ste govorili. Broj zaposlenih u područnoj jedinici Rožaje je 235.

Takođe, na teritoriji opštine Rožaje postoji mogućnost za dodatno zapošljavanje ljudi pokretanjem onih pogona koji su nekada, kao što i sami znate, radili, a sada u ovom momentu ne rade, ne prerađuju rvnu asu. Uprava za šume nije u potpunosti pratila realizaciju koncesionih ugovora niti je preduzela adekvatne mjere u slučajevima u kojima se drvena masa nije prerađivala u kapacitetima koncesionara i ako je to bila ugovorna klauzula. Podsjetiću da je po organizaciji državne uprave 2011. godine i 2012. godine Uprava za šume imala daleko veći stepen samostalnosti da bi reorganizacijom državne

uprave ona postala sastavni dio Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja. U narednom periodu nastojaćemo da jačamo kontrolu realizacije koncesionih ugovora, i u slučajevima gdje god se ne poštuju one obaveze koje su preuzete potpisanim koncesionim ugovorima pokretaćemo procedure, kao što sam to najavio, i učinili već nekoliko slučajeva za raskid koncesionih ugovora. Ako dopuštate samo jedan komentar koji se tiče broja zaposlenih. Ono što bih radi javnosti htio da kažem, s obzirom da je konstatacija bila da u drvoprerađivačkom sektoru gotovo ništa što postoji u Crnoj Gori, da tokom 2013. godine u oblasti drvoprerađivačke proizvodnje u ona dva preduzeća koja sam posjetio, a u kome okrenuta drvoprerađivačka proizvodnja, upošljeno je ukupno 45 novih radnika. U jednom od ta dva preduzeća koja se nalaze na teritoriji opštine Kolašin trenutno se instalira i dodatna mehanizacija za uvođenje druge smjene, a u prvom preduzeću, evo da ne pominjem imena u ovom vremenu, radi se trenutno na popravci mašina i mehanizacije koje su tri godine stajale i bile zapuštene. Što se tiče teritorije opštine Žabljak, tu nastojimo da pokrenemo proizvodnju, s obzirom da je nekadašnja Pilana Njegovuđa u vrijeme privatizacije bila praktično stožer ekonomske aktivnosti Žabljak. Potpuno smo svjesni koliko se može i ljudi zaposliti i koliko to znači za ovaj kraj. Ono što nastojimo svakodnevno jeste da ubrzamo process pokretanja proizvodnje u oblasti prerade. Slično činimo i u oblasti Rožaja, Plava, Andrijevice. Nadam se da ćemo tamo gdje su nekad postojali kapaciteti stvoriti uslove za obnavljanje proizvodnje u oblasti drvoprerađivačke. Hvala. Izvinjavam se zbog prekoračenja od trideset sekundi.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Gospodine Kalač, izvolite.

ALMER KALAČ:

Uvaženi ministre, jasno mi je da se problemi koji su nagomilavani godinama ne mogu riješiti za jako kratak vremenski period. A ovo što ste se osvrnuli na jedan komentar da ništa nije urađeno u drvoindustriji, ja u svom niti pitanju niti obrazloženju nijesam takav komentar imao. Ono za što se zalažem jeste da se ova oblast maloviše uredi. Imali smo situaciju da za 2013. godinu koncesije su podijeljene u mjesecu decembru. To se dešavalo i prethodnih godina. Trebamo prekinuti sa takvom praksom i te koncesione ugovore sklapati na vrijeme kako je bi koncesionari mogli u toku te godine realizovati ono što im pripada. Jedan jako značajan detalj, na koji je ukazao i uvaženi poslanik Bojović, je da je stvarno evidentan jako veliki izvoz oble građe i sirovine i da po tom osnovu mogu i te kako i po osnovu radnih mjesta tako i po osnovu prihoda. Granični prelaz Kula, svakodnevno imamo kolone kamiona koji izvoze oblu građu 25. marta ove godine u o međugraničnom pojasu između Prijepolja i Pljevalja video sam najmanje 15 kamiona sa prikolicama punih oble građe koji se izvoze. Svima nama je jasno i svima je dobro poznato da koncesionari, pošto po osnovu koncesionog ugovora ne mogu izvoziti oblu građu, prodaju tu građu drugim firmama, a one, bez takve zabrane, izvoze tu građu. Meni nije cilj da samo kritikujem nešto što nije urađeno niti da potenciram nešto što je urađeno loše već želim da zaustavimo takvu praksu. Imamo situaciju ovih dana da radnici sa sjevera, a veliki broj radnika je bivšeg Gornjeg lbra koji štrajkuju, spavaju u šatorima. Na Ribarevinama su upravo radnici koji su radili u drvoindustriji koji su ostali bez posla, danas traže svoja rava, nasuprot tome imamo veliki izvoz sirovine. To je ono za što se zalažem i što tražim od vas da damo maksimalni napor da uredimo ovu oblast.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Kalač.

Izvolite, kolega Nišaviću.

RADOSAV NIŠAVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedniče.

Poštovani gospodine ministre, prije desetak dana mještani sela Gornjeg Grančarevo u opštini Bijelo Polje cijevima su blokirali put koji vodi od Bijelog Poljapreko Đapanovog groba, Čeoča, Grančareva ka planini. To su uradili jer je put do njihovog sela u katastrofalnom stanju i da već nekoliko decenija niko ništa ne ulaže, a istovremeno koncesionari transportuju drvenu masu iz planine. Pošto nijesu pomogli brojni zahtjevi da lokalna uprava sanira ovaj putni pravac i s obzirom da su koncesionarima izdali dozvolu za eksploataciju šumske građe, morali su da preuzmu ovakav protest a ne bi li se zaustavilo dalje uništavanje puta. Na ovom putnom pravcu zbog prevoza više puta tereta od dozvoljene nosivosti došlo je do potonuća velikog dijela puta, do pojave klizišta do oštećenje mostova. Mještani ne traže od koncesionara da prekine sa radom već da se, shodno ugovoru o koncesiji, brine i o sanaciji puta, poštujući pri tom i saobraćajne propise i dozvoljenu nosivost puta. To me iniciralo da postavim, shodno Poslovniku Skupštine Crne Gore, poslaničko pitanje:

“Ko su koncesionari, koja površina šume ili masa drveta je pod kocecijom i koliko je posječeno kubika drvene mase tokom 2013. godine na području opštine Bijelo Polje, i koliki je iznos koncesione naknade uplaćen od kocesionara lokalnoj upravi Bijepo Polje? Takođe me interesuje da li koncesionari uredno i blagovremeno izmiruju obaveze i ko vrši kontrolu uplata? Interesuje me i da li se poštuju i druge obaveze iz ugovora o koncesijama, a posebno obaveza održavanja puteva koje koriste koncesionari?”

Odgovor sam tražio i u pisanoj formi, nijesam ga dobio.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Nišaviću.

Ministre Ivanoviću, izvolite.

PETAR IVANOVIĆ:

Hvala.

Znači, tvrdim odgovorno da sam na sva poslanička pitanja odgovorio u pisanoj formi i dostavio ih Parlamentu. Ne znam zbog čega Vi nijeste dobili ali evo mogu Vam dati moj primjerak. Ali da krenem direktno na odgovor na vaše postavljeno pitanje.

Na teritoriji opštine Bijelo Polje šume se koriste na dva načina. Prvo putem dugoročnih koncesija gdje predmet korišćenja gazdinska jedinica i na osnovu prodaje drveta u dubećem stanju. To su jednogodišnji ugovori gdje je predmet korišćenja šumsko odeljenje. Koncesionari sa dugoročnim ugovorima su ŠIK "Lim" Bijelo Polje, i to na period od 15 godina, i Bliškovo DOO Bijelo Polje na periodu od sedam godina. ŠIK "Lim" je od početka realizacije ugovora, ato je 2008. godina pa do kraja 2013. godine za dužen sa drvnom masom u ukupnom iznosu od 94 hiljade metara kubnih. Realizovan je u procentu od 97%. Ukupno finansijsko zaduženje je milion 405 hiljada i 448 eura i nema dugovanja za koncesione naknade. Podaci se odnose na dan 31.12.2013.

Zaisti period Bliškovo DOO zadužen je sa drvnom masom u iznosu od 17 198 kubnih metara, procenat realizacije 98%, finansijsko zaduženje iznosi 329 108 eura, i na dan 31.12.2013. godine imao je dugovanje u iznosu od 9 807 eura, što se ipak može smatrati redovnim plaćanjem. Može se konstatovati da koncesionari na prostoru opštine Bijelo Polje uredno izvršavaju svoje obaveze. Kontrolu naplate vrši Poreska uprava. Iznos naknade koji pripada lokalnim upravama u visini do 2013. godine 50%, a od 2013. godine, izmjenom zakona, 70%, automatski se iz budžeta transferiše lokalnim samoupravama na čijem prostoru se šume koriste. To znači da je svaki put kad je

izvršena uplata od strane dva koncesionara automatski 70% 2013. godini, odnosno 50% 2012. godine i 2011.godine uplaćivano opštini Bijelo Polje. Takođe, možese konstatovati da se koncesioni ugovori koji se realizuju na prostoru opštine Bijelo Polje realizuju uz poštovanje ugovornih obaveza, a u najvećem dijelu i kod izgradnje i održavanja šumskih puteva koji koncesionari koriste. Dopustite mi da se kasnije malo vratim na ovaj dio pitanja.

Kada su u pitanju jednogodišnji ugovori u Bijelom Polju se koriste šume u gazdinskim jedinicama Ljubovića, Lozna i Korita. Korisnici šuma po ovom osnovu u 2013. godini bili su Trudbenik DOO iz Mojkovca, EKO plod DOO iz Bijelog Polja, ADA company DOO iz Bijelog Polja, korporacija Perspektiva DOO iz Bijelog Polja, AKA trejd DOO Bijelo Polje, Nesiren DOO Mojkovac i Radmanci DOO Petnjica.

Kroz oba aražmana, dakle i onaj prvi sa dugoročnim i ovaj drugi sa kratkoročnim, na prostoru opštine Bijelo Polje u 2013. Godini ukupno je posječeno 27 105 kubnih metara bruto drvne mase. Lokalna uprava ostvarila je prihod od korišćene šuma u iznosu od 322 459,70 centi. Ja vam se zahvaljujem na postavljenom pitanju i prilici da Vam na to pitanje odgovorim. A osvrno bih se na dva komentara.

Prvi, u svakom koncesionom ugovoru postoje jasno precizirane obaveze od strane koncesionara koje nijesu samo vezane za njegovo pravo da sijeće doznačnu drvenu masu, nego i na njegove obaveze koje se odnose na održavanje lokalnih puteva, čak u nekim slučajevima eventualno i izgradnju nekih puteva kako bi mogao da izvuče drvenu masu. Ono što je problem koji moramo da razumijemo jeste pitanje vremena. Vi znate da se u pojedinim djelovima Crne Gore zbog vremenskih prilika ili neprilika ne može prići šumama u svako doba godine. Takođe, slažem se sa prethodnom konstatacijom da koncesije ne treba dodjeljivati u decembru jedne godine, jer dodjela koncesija krajem godine značajno remeti planirane aktivnosti samih koncesionara, između ostalog, i njihove aktivnosti na izvlačenju drvne mase kao i aktivnosti na održavanju samih puteva. Upravo iz tih razloga nastojimo da vrlo pažljivom ocjenom svih koncesionih ugovora dobijemo duplu prestavu o tome u kakvom stanju se nalaze pojedini putevi koje je potrebno da održavaju sami koncesionari. Ima slučajeva gdje postoje problem na strain koncesionara. Isto tako želim da kažem radi javnosti postoji slučajevi gdje nema nikakvih problema od strane koncesionara, ali problem čini samo lokalno stanovništvo. U ovoj oblasti postoje veliki otpori. Ja mislim da nama svima treba više vremena da edukujemo ljude da bismo znali na koji način se vrši i ekonomska valorizacija postojećih šuma, ali isto tako i održavanje šuma da ne bi došlo do bolesti kao i sadnja odoaga što je dio koncesionog ugovora. Nije samo pitanje posjeći šume nego i zasaditi nove.

Želim da se izvinim poslaniku Kalaču. Tačno je da moj komentar na prethodno pitanje nije se odnosilo na njega, nego na poslanika Bojovića, ali pritisnut nemogućnošću vremena htio sam da dam taj komentar i radi i objektivnosti i fer odnosa premanjima radi javnosti želim to da kažem. I ako dopuštate još jednu konstataciju, mi smo imali veliki problem požarnih površina, zbog požara koji su bili tokom 2011.godine i 2012. godine koji u ovom momentu predstavlja veliku opasnost za crnogorske šume. Imamo zaista ozbiljnih problema kako da spriječimo dalje širenje zaraze, jer ukoliko zahvati crnogorske šume predstavljaće ogroman problem. Ja sam svjestan svih kompleksnosti koje postoje u ovoj oblasti, ali mislim da imamo dovoljno prostora i da edukujemo javnost i građane koji žive u tom prostoru i da zajednički radimo na popravljanju sistema, ne tvrdim da je on idealan.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Izinili ste se kolegi Kalaču, ali zato ste prekršili odnos prema kolegi Bojoviću. Nijeste imali pravo kolegi Bojoviću da odgovarate, jer on ne može da odgovori vama, ali nije bitno, čisto zbog edukacije poslovničke.

Kolega Nišavić, izvolite.

RADOSAV NIŠAVIĆ:

Dao bih i kratak komentar ovog odgovora, ali s obzirom da se negdje na putu do naših prostora zagubio ovaj vaš pisani odgovor, to mi uskraćuje i mogućnost boljeg komentara ovog postavljenog pitanja.

Na teritoriji opštine Bijelo Polje, posebno na području Vraneške doline, svakodnevno smo svjedoci velikog odvoza drvene mase, odnosno građe tako da se stiče utisak da je prisutna ogromna devastacija i bespravna sječa šuma. Čini mi se da su šume prepuštene koncesionarima na milost i ne milost, odnosno da po pitanju poštovanja ugovora koncesijama izostaje kontrole i da je ta oblast dosta netransparentna, bez obzira što Vi ovdje navodite, a što je tačno, da je u dugoročnim koncesijama preduzeće ŠIK "Limje" ispunilo 100% svoje obaveze u iznosu koncesija. Međutim, na zaključak da se radi netransparentno, pored neposrednog zapažanja i osjećanja, navodi činjenica da je u Budžetu u završnom računu u opštini Bijelo Polje niz godina prisutan veliki nesklad između planiranih i ostvarenih sredstava po ovom osnovu. Raspoložem podatkom da je za 2013. godinu bilo planirano ostvarenje prihoda po osnovu koncesija u iznosu od 500 000 eura, a da je za prvih devet mjeseci, kada je eksploatacija većinom završena, ostvareno svega 256 913 eura, uz prognozu da će za preostala tri mjeseca biti naplaćeno još 143000. Dakle, ukupno ostvarenje za 2013. Godinu iznosilo je 18% od planiranog. Vjerovatno se ovo odnosi na jednogodišnje koncesione ugovore.

Dakle, ukupno ostvarenje za 2013. Godinu iznosilo bi oko 80% planiranog. Postavlja se pitanje zašto ako je planirano precizno, na osnovu tačne kubikaže, a evidentno je da se eksploatacija vrši možda i preko dozvoljene. Takođe, navedeni primjer iz obrazloženja pitanja nije jedini gdje mještani ovakvim i sličnim barikadama pokušavaju dovesti u poštovanje određene obaveze iz pojedinih koncesionih ugovora o održavanju seoskih puteva.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvalavam.

Ministre, izvolite.

PETAR IVANOVIĆ:

Hvala.

Ne želim da zloupotrijebim priliku, ali bih radi Vas i radi javnosti samo na jedan segment vašeg odgovora da pokušam da ga objasnim, ne znam da li ću uspjeti. Vi ste postavili pitanje zbog čega u planovima figurira jedna cifra, 500000, a u realizaciji tih planova, recimo, 350 000, otkud ta razlika. Samo bih htio na to da se fokusiram.

Dakle, plan se pravi na bazi jednog dokumenta. Realizacija tog plana nije dinamički usklađena sa prvim dokumentom. Zbog toga se i dešava da se neke koncesije dodijele u oktobru, novembru, decembru i da nema vremena tokom te godine da se izvrši sve ono što je bila planirana doznačena količina pa će se to prelići u narednu godinu. Dakle, ovo što Vi ukazujete sa pravom, analizirajući bilanse opštine, nastaje kao rezultat razlike između planiranja kao da ćete raditi čitave godine i onoga što defakto nije bilo tako. Mislim, ako mene pitate kao ekonomistu, da je veći problem u lošem planiranju nego u lošoj realizaciji kad je u pitanju Opština Bijelo Polje. Eto samo sam htio taj segment da pojasnim.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:
Kolega Nišaviću, izvolite.

RADOSAV NIŠAVIĆ:

Mislim da ovdje nije problem u lošem planiranju, ovdje je problem u poštovanju zakona, jer i mimo ovih koncesionih planiranih ugovornih obaveza, svjedoci smo da se rade i druge kriminalne radnje, odnosno bespravna sječa šuma.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:
Hvala vam.
Sljedeći na redu je kolega Nik Gjeloshaj
Neka se pripremi kolega Danko Šarančić.

NIK GJELOSHAJ:

Poštovani predsjedniče, uvaženi profesore Ivanoviću, poštovane kolege poslanici, poštovani građani,

Imam jedno poslaničko pitanje koje glasi:

“Mogu li lovci Malesije u narednom periodu očekivati ravnopravan tretman kao i ostali lovci u Crnoj Gori, s obzirom da još nema odgovora na njihov zahtjev da područje Malesije bude utvrđeno kao lovište pod svojim imenom i da se to lovište dodijeli lovcima Malesije?”

Ovo pitanje nije odskoro, mislim da je pokrenuto prije skoro šest godina, znači Vi ste treći ministar u resoru koji ima ovo otvoreno pitanje. Na molbu mojih prijatelja iz udruženja lovaca postavio sam ovo pitanje, jer oni nemaju čak ni odgovor na ovaj zahtjev. Pošto to duže traje, mislim da zaslužuju da dobiju odgovor. Oni su imali javni apel i preko sredstava informisanja. Organizovali su i javnu tribinu na koju su pozvali predstavnike političkih partija. Pokušali su preko gradske opštine Tuzi, ali nikako ne mogu doći do odgovora na ovo pitanje, pa da iskoristim ovu priliku da konačno čuju odgovor na ovo pitanje. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:
Izvolite.

PETAR IVANOVIĆ:

Slazem se sa Vama. Mislim da je pitanje interesantno, da u svakom slučaju zavređuje pažnju, jer vidim da zbog različitih dešavanja pitanje generalno lovstva izbija nekako u prvi plan, kao što uvijek izbijaju u prvi plan sve one situacije gdje se uočavaju raznorazni problemi, ali potrudio sam se da pogledam pažljivo dokumentaciju i poslate odgovore na dobijena pitanja, ali isto tako ono što se dešavalo tokom prethodnih godina, pa mi dopustite da Vam to sada iznesem.

Dakle, djelatnost lovstva u Crnoj Gori regulisana je Zakonom o divljači i lovstvu iz 2008. godine, odredbama drugih zakona kojima se reguliše oblast, tako da oblast lovstva se prepliće kroz više zakona kao i međunarodnim konvecijama i sporazumima koje je potpisala Crna Gora. Prava i obaveze svih lovaca na teritoriji Crne Gore, bez obzira na lovišta, uređena su kodeksom lovaca Crne Gore, statutom i drugim internim aktima samih korisnika lovišta, ali ona moraju biti usklađena zakonom. U cilju informisanja javnosti dopustite da pojasnim šta se podrazumijeva pod pojmom lovišta. Dakle, lovišta su prostorne cjeline koje se ustanovljavaju na poljoprivrednim i vodnim površinama, površinama obraslim šumom i šumskom zemljištu, po pravilu ne manjem od tri hiljade hektara, akoje predstavljaju prirodnu i zaokruženu lovnu cjelinu i

u kojima postoje prirodni i drugi uslovi za uspješan razvoj lovstva. Lovišta se daju na korišćenje na način i po uslovima koji su propisani pomenutim zakonom. Na osnovu člana 13 ovog zakona Vlada je na sjednici 23.septembra 2010.godine, donijela odluku o ustanovljavanju lovišta i osnivanju lovišta sa posebnim namjenama. Tada je zaduženo Ministarstvo poljoprivrede šumarstva i vodoprivrede da sprovede postupak javnog oglašavanja za dodjelu lovišta na korišćenje. Dakle, zakon je donesen 2008.godine, odluka Vlade 2010.godine. Nakon što je donijeta odluka, stekli su se uslovi za raspisivanje javnog konkursa za dodjelu lovišta na korišćenje u periodu do deset godina. Pošto nije bilo podloga u to vrijeme, kao stručna podloga za pripremu predmetne odluke poslužio je inovirani elaborat o ustanovljavanju lovišta u Crnoj Gori koji je kao najpovoljniji ponuđač u postupku javne nabavke izradilo specijalizovano preduzeće Šuma plan DOO iz Čajniča, Bosna i Hercegovina. Pomenutom odlukom na teritoriji Crne Gore ustanovljeno je 31 lovište i osnovana su četiri lovišta posebne namjene. Sada dolazim na teritoriju opštine Podgorica. Na teritoriji opštine Podgorica ustanovljeni su lovišta Podgorica jedan koji obuhvata zapadni i centralni sjeverni dio, Podgorica dva južni dio područja Zete i Podgorica tri jugo-istočni dio, područje Malesije, dok je dio opštine Podgorica na krajnjem sjevero-istoku pripao lovištu posebne namjene pod nazivom Komovi. Lovišta su ustanovljena na geografsko - ekološkim principima, poštujući uslove neophodne za trajno održavanje, preživaljavanje i razmnožavanje jedne ili više vrsta divljači, gdje se težilo korišćenju reljefa i prirodnih granica.

Na osnovu člana 15 Zakona o divljači i lovstvu, a u vezi sa zaključkom Vlade koju sam već pomenuo, Ministarstvo poljoprivrede raspisalo je 19.janura 2011.godine javni konkurs za dodjelu lovišta na korišćenje. Predmet konkursa bila su sva 31 lovišta. Konkurs je bio otvoren 45 dana kako bi sve zainteresovane strane mogle da imaju dovoljno vremena da se pripreme i da podnesu svoje zahtjeve. Za 22 lovišta konkurisao je po jedan ponuđač, a za devet lovišta pod dva ponuđača. Za dodjelu lovišta dostavili su ponude i svi tada već postojeći korisnici lovišta. Nakon što je komisija za otvaranje zahtjeva za dodjelu lovišta na korišćenje kao i vrednovanje istih izvršila detaljan uvid u dokumentaciju svih ponuđača, Ministarstvo je pripremila predloge odluka za dodjelu lovišta za korišćenje 17 lovišta za koja su podnosioci zahtjeva ispunili uslov javnog konkursa. Na sjednici od 29.decembra 2011.godine Vlada je donijela odluku o dodjeli lovišta na korišćenje na period od 10 godina za sljedeće lokacije: Bar, Bijelo Polje, Bratogošt, Cetinje, Danilovgrad, Grahovo, Kotor, Maja karanfili, Morača, Nikšić, Plužine, Podgorica jedan, Podgorica dva, Šavnik, Ulcinj i Žabljak. Kao neispravne odbačene su dostavljene ponude za sljedeća lovišta: Paštrovići, Primorje, Risan, Orjen, Podgorica tri, Kolašin, Rovca, Mojkovac, Smiljevica i Bjelasica, Petnjica, Andrijeвица, Rožaji i Pljevlja, dok za lovište Tivat niko nije dostavio ponudu. Za ova lovišta potrebno je ponoviti konkurs za dodjelu koncesija na korišćenje.

Dakle, kada su u pitanju lovišta na teritoriji opštine Podgorica zaključuje se da su lovišta Podgorica jedan i dva, nakon sprovedene procedure javnog oglašavanja u skladu sa zakonom, dodijeljena na period korišćenja od deset godina, dok lovište Podgorica tri treba da bude obuhvaćeno novim javnim konkursom zajedno sa preostalim 12, odnosno ukupno 13 lovišta kojima u ovom momentu nije dodijeljena koncesija. Do tada 13 lovišta gazduju postojeći korisnici. Zašto? Zato što tako propisuje član 90 Zakon o divljači i lovstvu koji glasi: "Organizacija koja je koristila lovišta do dana stupanja na snagu ovog zakona koristiće to lovište do ustanovljavanja, odnosno osnivanja i predaje lovišta na korišćenje po ovom zakonu". S obzirom da je do donošenja predmetne odluke ustanovljavanje lovišta na teritoriji opštine Podgorica postojalo jedno lovište pod nazivom Podgorica čije granice su se poklapale sa administrativnim granicama opštine i čiji korisnik je bila lovačka organizacija za zaštitu i lov divljači Podgorica, shodno citiranoj zakonskoj odredbi, a u vezi sa zaključkom Vlade od 29.12.2011.godine, da na

dodijeljenim lovištima obezbijedi ostvarivanje javnog interesa u skladu sa zakonom, njegov korisnik će i dalje biti Lovačka organizacija za uzgoj i zaštitu i lov divljači Podgorica. Sve do raspisivanja novog konkursa, a mi sad pripremamo raspisivanje tog novog konkursa za pomenutih 13 lokaliteta.

Tako da koristim ovu priliku da pozovem sva zainteresovana lica, pravna lica da pažljivo posmatraju raspisivanje javnog konkursa i tada će biti prilika da ponovo konkurišu na javno objavljeni konkurs.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Kolega Gjeloshaj.

NIK GJELOSHAJ:

Gospodine ministre, pošto imamo u okviru Podgorica i gradsku opštinu Malesija i gradsku opštinu Zeta i da postoji interesovanje tih lovačkih društva da se kroz izmjene ili dopune ovih lovačkih cjelina vidi mogućnost da se u okviru, pošto ti ljudi bolje znaju te djelove, bilo bi dobro da se vidi mogućnost da budu kao jedna lovačka cjelina, Malesija, Zeta, već imam informaciju da postoji kao cjelina, jedino postoji ovaj problem sa lovačkom cjelinom u Malesiji. Ali svakako kao veću informaciju u vezi čitavog procesa, dobio sam od njih čitavu proceduru koji su oni imali povodom ovog pitanja. Lovačko društvo Malesija osnovano je 26.02.2008.godine, upisan u registar NVO. Društvo se obratilo Ministarstvu poljoprivrede i šumarstva i vodoprivrede zahtjevom za dodjelu lovišta 14.05.2008.godine. Ministarstvo poljoprivrede šumarstva i vodoprivrede raspisao javni konkurs za dodjelu lovišta na korišćenje 17.01.2011. godine, na osnovu odluke Vlade Crne Gore po ustanovljavanju lovišta. Na odluku Vlade Crne Gore Lovačko društvo Malesija je dana 21.01.2011. godine podnijelo prigovor na imenovanje i podjelu lovišta na području Malesije zbog toga što nije uvažen zahtjev ovog lovačkog društva za dodjelu lovišta na gazdovanje od 14.05.2008.godine, niti prigovor istog na imenovanje i podjelu lovišta na području Malesije od 25.10.2010.godine, nije uvažilo mišljenje ministarstva za ljudska i manjinska prava, niti mišljenje gradske opštine Tuzi kojim je podržan zahtjev Lovačkog društva Malesija i prigovori istog po ovom pitanju. Vlada ne priznaje Malesiju kao zajednicu niti njeno ime kojim se ona legitimira kao subjekt za uživanje prava koji pripada zajednici autohtonog naroda u Crnoj Gori. Sporna odluka lišava lovce da love na svom području. Sporna odluka je protivna osnovnim standardima o ljudskim pravima pa je traženo da se umjesto lovišta Podgorica jedan i lovišta Podgorica dva, ustanovi lovište Malesija na 12 katastarskih opština Malesije. Dana 26 o.g. podnijeta je prijava MUP-u za ponovnu registraciju ovog društva. Znači, ovo traje evo već šest godina. Nadam se da ću odgovor dobiti i u pisanoj formi, koji ću prosljediti i ovom pravnom timu i da nastavimo da dobijemo odgovor kako bi došli konačno do ovog rješenja, ja vidim da nije neki veliki problem samo malo volje da se riješi. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Kolega Šarančić, a da se pripremi poslije razmjene argumenata kolega Milić.

DANKO ŠARANČIĆ:

Hvala, predsjedniče Parlamenta.

Uvažene kolegice i kolege, poštovani gospodine ministre,

Postavio sam vašem Ministarstvu i Vama sljedeće pitanje:

“Da li su dogovoreni konkretni oblici privredne saradnje u oblasti šumarstva i drvopreradesa delegacijom Ujedinjenih Arapskih Emirata koja je 20.marta o.g. zajedno

sa ministrom poljoprivrede i ruralnog razvoja dr Petrom Ivanovićem, dakle sa Vama, posjetila kompaniju "Vektra Jakić" u Pljevljima, i ukoliko jesu, koji su oblici poslovnog partnerstva u pitanju?"

Ja sam iz medija saznao da je 20.marta o.g. zajedno sa vama pljevaljsku kompaniju u stečaju "Vektra Jakić" posjetila privredna delegacija Ujedinjenih Arapskih Emirata i da ste razgovarali o mogućim modelima saradnje i ne sumnjam da ste gostima prezentovali stvari na kvalitetan način.

I nije problem, gospodine ministre, što sam ja to saznao iz medija, ali bilo bi elementarno korektno da ste možda posjetili predsjednika Opštine taj dan ili ga bar na vrijeme obavijestili o pomenutoj posjeti. Smatram da nebi smetalo, ali dobro niste bili u obavezi, to je stvar vaše odluke i nećemo oko toga. S obzirom da se radi o delegaciji države, odnosno grupe država koja se u posljednje vrijeme ubrzano i snažno razvija u privrednom i ekonomskom smislu, naročito u oblasti građevinarstva i nekretnina i da je drvoprerađivačka industrija značajan segment pomenutih privrednih grana, postavio sam u tom kontekstu navedeno pitanje.

Gospodine ministre, ne znam da li vam je poznato da od ukupne površine opštine Pljevlja na šume, odnosno šumsko zemljište otpada nekih 59%, odnosno 80.000 hektara od čega je u državnom vlasništvu 98%. Ogromno bogatstvo je u pitanju, ogromni potencijali. Čitav sektor drvoprerade je ugašen, a briga o šumama i zaštita šuma, odnosno državne imovine je na najnižem mogućem nivou od Drugog svjetskog rata, da tako kažem. Govorile su kolege Bojović, Kalač i ostalo nezakonitom izvozu oblovine. Ima li rješenja za ovakvu situaciju, gospodine ministre, uz pomoć stranog kapitala i strane pameti, ako već sami nemamo odgovore na brojne izazove vremena? Investicija završena 95%. Ostao da se završi pogon peletare. Nedostaje par miliona. Nema problema ni za tržište, sirovina gotovo džabe, ali nešto nedostaje. Neka kockica se ne slaže i ne uklapa. Podsjećanja radi, proizvodi nekadašnjeg ŠIK-a "Velimir Jakić", otvorili su tržišta ne samo regiona, već i Evrope i Sjedinjenih Američkih Država, a egzistenciju od toga imalo više od hiljadu porodica u Pljevljima. Jasno je meni ne živi se od sjećanja, vremena su se promijenila u mnogome, ali, gospodine ministere, bitno je šta dalje. Ima li ideja, ima li novih projekata i vizija ili ćemo i dalje čekati i sjedjeti skrštenih ruku?

Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Češka je pred Drugi svjetski rat bila industrijski razvijenija zemlja od Njemačke, pa je onda 45 godina stagnirala, pa se tek počela vraćati. Moramo znati da vrijeme koje pogrešno iskoristite da je nenadokandivo.

Izvolite.

PETAR IVANOVIĆ:

Hvala.

Poštovani poslanice Šarančić, privredna delegacija Ujedinjenih Arapskih Emirata, boravila je u zvaničnoj posjeti Crne Gore, gotovo godinu dana nakon zvanične posjete predsjednika Vlade Crne Gore u kojoj sam, takođe, bio i ja, kada smo početkom 2013.godine posjetili Abu Dabi. Značajan doprinos realizaciji dale su dvije ambasade. Mislim da je korektno da kažem da su i lično ambasadori Ujedinjenih Arapskih Emirata i ambasador Crne Gore u Ujedinjenim Arapskim Emiratima, dakle, gospođa Ulama i gospodin Eraković takođe dali značajan doprinos realizaciji ove posjete. Ovo ističem iz razloga što je potrebno veliko strpljenje, vrijeme i usudujem se reći i umješnost da privučemo same investitore, a posebno da na organizovan način oni dođu u jednu zemlju. Nadam se i radujem se dolasku svake nove privredne delegacije, jer to samo da ne ulazak novca u ekonomski sistem Crne Gore, nego znači prenos znanja i vještina, a

isto tako i otvaranje novih tržišta i primjenu novih tehnologija. Pripadam ljudima koji ne vjeruju u zatvorene sisteme, već u partnerstva, zajednički rad i saradnju. Smatram i da pripadam ljudima koji se bore za napredak progres, boljitak i razvoj. No, i pored mojih uvjerenja, potrebno je da ipak zajedno mnogo više radimo na stvaranju uslova za investiranje u Crnu Goru, rastu proizvodnje i otvaranju novih radnih mjesta. Nadam se da neće biti pogrešno shvaćeno, želim da vjerujem u iskrenost vašeg pitanja, želim da vjerujem da imate namjeru, ne da politizujete oko nedaća ljudi koji su ostali bez posla u Pljevljima i želim da vjerujem da vi vjerujete u moje namjere da pokrenemo proizvodnju u ovom za crnogorske prilike industrijskom gigantu. U namjeri da pokažemo delegaciji Emirata potencijale sjevernog dijela Crne Gore, lično sam se potrudio da organizujem ovu posjetu i tada smo obišli tri firme. To su: Fabrika vode u Kolašinu, Fabrika za preradu mesa u Bijelom Polju i Fabrika za preradu drveta u Pljevljima.

Smatram da sam time dao svoj doprinos uspostavljanju kontakata da sam otvorio, a ne zatvorio vrata potencijalnoj saradnji, da sam konkretno doprinio povećanju šansi da se otvore nova radna mjesta u sjevernom dijelu Crne Gore. To je ono što smatram da ministar može da uradi. Nijesam posredovao u bilo kojoj transakciji, pa vam ne mogu reći da li su dogovoreni bilo kakvi oblici saradnje, a volio bih da jesu. Znam samo da i Emirati imaju potrebu za građevinskim materijalom, uključujući i drvoprerađu, da postoji potreba za namještajem, različitim proizvodima od drveta, mesnim prerađevinama, vodom. Takođe, znam da ako ne pokušamo nećemo uspjeti i da je ova posjeta bila samo pokušaj da uspijemo.

Što se tiče posjete gradonačelnicima, ovo je bila posjeta privredne delegacije. Ni u jednom gradu gdje smo bili nije bila planirana posjeta ili razgovor sa gradonačelnicima. Postoje druge posjete koje se organizuju preko Ministarstva koje imaju neku vrstu kombinovanog političkog i privrednog pristupa, pa tada razgovaramo i o nekim drugim stvarima koji nijesu samo vezani za biznis, ali ovo je ipak nešto što je bilo vezano samo za dolazak privredne delegacije, pa je i otuda bila i namjera moja da im pokažem ono što su prednosti sjevera Crne Gore, jer sam siguran da je to ostavilo utisak i vjerujem u to kada ljudi nešto vide da su njihova ubjeđenja potpuno drugačija. Usuđujem se i prenijeti njihove utiske i impresije i nadam se da to neće biti pogrešno shvaćeno. Dakle, ne samo sa fabrikom vode koju su vidjeli, nego i sa informacijama koje su dobili od drugim fabrikama vode u Crnoj Gori, a ima ih ukupno 11, bili su impresionirani i tehnologijom i kvalitetom i resursima koje imamo. Takođe, i sa Fabrikom "Vektra Jakić", takođe i sa Fabrikom "Franca" u Bijelom Polju. Ja se iskreno nadam da ćemo otvaranjem prostora za nova tržišta biti u mogućnosti da brže i kvalitetnije rješavamo ono što nas interesuje, radna mjesta, rast proizvodnje i rast izvoza.

Ovo ne bih volio da budu shvaćene kao demagoške parole, jer ja se zaista trudim da sa svojim činjenjem doprinose ciljevima koji su sastavni ciljevi rada Vlade. Dok razgovaramo nas dvojica ovdje u Parlamentu, evo ako to može da bude neka vrsta ekskluzivne informacije oporavlja se još jedna linija u "Vektri Jakić". I ja da ne vjerujem da tako kompanija ima budućnost ne bih ulagao ovoliko vremena i truda u pokretanje svih vidova proizvodnje. Ali toj kompaniji nedostaju investicije za završetak onog o čemu ste vi govorili. Dakle, mi sada još uvijek govorimo o primarnoj proizvodnji, govorimo o balvanima i o rezanoj građi. Još treba da se završi nekoliko drugih pogona, kako bi ta kompanija dobila svoj pravi potencijal. Ali to nije jedina kompanija za drvoprerađu. Meni je drago da postoje već sada interesovanja različitih investitora za fabrike za proizvodnju peleta koji mi u ovom momentu uvozimo, a imamo potencijala da ga izvozimo. I radujem se saradnji sa svim gradonačelnicima u Crnoj Gori, jer je nemoguće da samo bilo koji ministar bez podrške lokalne samouprave i bez podrške koji žive u toj opštini iznađe rješenja. Tako da vjerujem u zajednički rad. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Gospodine Šarančiću, da vam dam neku informaciju i ja, kad sam već, tu povodom fabrike u Pljevljima.

Prilikom preuzimanja broda, prvog broda "Kotor" sam pokušavao da promociju i tog privrednog subjekta u Kini obavim. Tamo gdje je jedinstvo političkog sistema, kao što je u Emiratima i u Kini, vrlo je bitno spojiti političku i ekonomsku posjetu, jer, kod takvog ustavnog uređenja, jedinstva političkog sistema, onda je za njihov osjećaj ta nedjeljivost prisutna i tako da treba iskoristiti kod takvih posjeta i posjetu gradonačelnicima koji su prezenti lokalne sredine, a samim tim svih onih servisa koji treba da pomognu da fabrika krene.

Ono što kolega Milić i ja dijelimo kroz manifest i kroz sve da spašavamo liberalne posljedice liberalnog kapitalizma koji su uništili djelimično i sve proizvodne sisteme u Crnoj Gori, uključujući i ovaj. I upravo nije dovoljno imati investiciju, nije dovoljno imati fabriku, ključ je imati tržište, i to bi zagovornici liberalizma trebali prvi da kažu. Međutim, sad imamo obrnutu stvar, oni misle da je dovoljno da imamo fabriku, a da nije potrebno imati tržište, a da će država plaćati ono što tržište ne može. I oni su mi tada rekli, da do kraja vas informišem, jer kao predstavnik iz tog rada imate puno pravo, da nema tržišta za takvu proizvodnju, a da bi rado uzimali naše šume. Tu je činjenica. Mogu vam reći nešto lijepo, kampanja je u Pljevljima, ali sa svim se smijemo igrati ali ne sa radnim mjestima i životima ljudi. A treba da radimo, treba napore da imamo, treba da ujedinito napore, bilo to Emirati, bilo ko koga možemo dovesti. Kolega Milić radi tona Cetinju itd. itd. Ali, mislim da je ovo prilika da stvari dovedemo do što većeg stepena realnosti a ne političkih poruka, tako da je poruka tada bila prezentirao sam materijal i sve - sad nema tržišta za to. To je bilo prije dvije godine, možda se nešto promijenilo u međuvremenu, treba opet pokušati, ali to su činjenice. Mnogo je lakše proizvesti nego prodati na globalnom tržištu, i to moramo znati.

Izvolite.

DANKO ŠARANČIĆ:

Hvala Vam, predsjedniče Skupštine, na ovako iscrpnim informacijama i Vama, gospodine ministre, na odgovoru.

Vjerujem i ja u budućnost "Vektre Jakić", ali na neki drugačiji način, mora da se radi više i mora da se radi drugačije.

Radi se o ogromnom bogatstvu, ne samo za Pljevlja, već i za državu Crnu Goru, sa kojim se proteklih godina dakle postupalo pa malo je reći nedomaćinski, neodgovorno, predsjedniče Parlamenta, u onom vremenu kada je bilo tržišta, ako ga već sada nema. Već i nezakonito se postupalo ja bih se usudio reći, protivno zdravom razumu i dobrim namjerama, ali kažem u proteklom periodu ne okrivljujem vas personalno, gospodine ministre, za sve to. I da ne ponavljam priču koju svi znamo, da je koncesionar u stečaju, da su radnici bez posla i plata, da se koncesioni ugovori ne poštuju, da šumske požare iz godine u godinu ne gasi onaj čija je to zakonska obaveza, da nam se milioni pretvaraju u dim, a da od najavljene najsavremenije drvoprerađivačke industrije sada imamo samo sjećanje na neke prikazane filmove i power point prezentacije od prije sedam, osam godina koji su prikazivani po Pljevljima. Kažete, gospodine ministre, da je potrebno strpljenje. Vjerujte da ti ljudi koji su tamo radili i ljudi u Pljevljima pokazuju to strpljenje već nekoliko decenija. Ali vaš odgovor ne otklanja sumnju da će se katastrofalno stanje u ovom sektoru prolongirati pa možda i pogoršati. Evo pomenule su kolege koliko ste puta vi i vaši prethodnici pokretali proizvodnju "Vektre Jakić", pa vas molim da to ne činite više, postaje smiješno. Vrijeme je da se naprave neki konkretni potezi. Ja znam da nije lako, a ne tamo da se slikavamo pred svake izbore i presjecamo nekakve trake. Prethodni ministar gospodin Milošević je tvrdio

da će ukoliko kompanija Vektra ode u stečaj biti raskinut koncesioni ugovor. Zašto se to nije desilo? Što bi rekao gospodin Šučur, direktor Uprave za šume, oni ne krše zakon, oni samo krše ugovor. Od odobrenih 140.000 km za 2013. godinu koncesionar nije posjekao gotovo ništa, nije to problem tržišta, a ista mu je količina odobrena i za 2014.godinu, situacija je i dalje nepromijenjena i ko zna do kada tako. Kažete da treba da se organizujemo, prije svega, mi ovdje u Crnoj Gori pokrenemo proizvodnju koja će sa svojim količinama biti dovoljno atraktivna, zbog transportnih troškova itd. Ko vas sprečava da se organizujete? Gospodine ministre odavno je prošlo 100 dana rada Vlade, onaj period za prilagođavanje. Mene brinu iskreno dvije stvari i zato sam vas pitao o posjeti delegacije, ne iz političkih razloga. Dugogodišnje propadanje ogromnog šumskog bogatstva, složit ćete se samnom, i ljudi koji su bez posla i plata i pored tog bogatstva, a 300 ljudi da se uposli, bio bi ogroman broj za Pljevlja, za Crnu Goru u ovakvim okolnostima. Neko mora biti odgovoran za ovakvo stanje ne vi personalno, kažem u jednom dijelu i vi, ali to je poenta čitave priče.

Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Najavio sam kolegu Milića. Izvolite.

SRĐAN MILIĆ:

Hvala, gospodine predsjedniče Parlamenta.

Pored svega ovoga što je rečeno, bojim se opet će biti kratka tri minuta da obrazložim. Evo da iskoristim priliku, pomenuo je gospodin Šarančić gospodina Šučura, pa samo ako bude imao prostora u narednim danima da mi se javi na telefon. Jer, pokušavamo da nešto završimo, pa moje službe pokušavaju da ga dobiju, ali ne uspijevaju. I zloupotrebljavam ovu govornicu zbog toga, slažući se s njim da postoje ljudi koji ne krše zakon, ali krše ugovore, s tim što bismo mi ovdje kao najviše zakonodavno tijelo mogli da razmislimo oko nekih zakonskih rješenja. I da sa druge strane ne dozvolimo zaista da se dešava situacija koja se dešava. Imaću malo odnos prema onome šta je ovdje rečeno. Moje pitanje je: "Da li smatrate, gospodine ministre, da je visina agrobudžeta ekvivalenta potrebama razvoja poljoprivrede u Crnoj Gori i da li mjerama agrobudžeta obezbijedena jednaka podrška kako velikih tako i malih poljoprivrednih proizvođača?"

I ovo pitanje je u stvari i namjera mladih savjetnika, odnosno konkretno Lidije Grdinić iz Kluba poslanika SNP-a, koja se zaista bavi ovom problematikom na jedan kvalitetan način, i to je moj poziv i Skupštinskoj službi i predsjedniku Parlamenta i generalnom sekretaru da te mlade savjetnike po potrebi upućuje i u one radne grupe vezano za pregovore u pristupanju Evropskoj uniji, jer mislim da mogu da kvalitetno doprinosu, bez obzira na sve ono što već postoji od strane Skupštine, kao predloženi članovi u tim radnim grupama. Dakle, konkretno da li je iznos u budžetu za 2014.godinu ekvivalentan onome što ste vi predložili kao potrošačka jedinica Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja i u odnosu na sve ono, ja ću to kasnije poslije vašeg odgovora, do ovog trenutka, gospodine ministre, samo da znamo zbog zaštite digniteta ovog Parlamenta, vaši odgovori pisani nijesu došli u Skupštinu Crne Gore, to sam dužan da vam kažem, i da je relacija od Ministarstva poljoprivrede, preko generalnog sekretarijata Vlade, tu je negdje usko grlo zašto nijesu došli. Ja vjerujem na riječ da ste vi to napisali, ali vidite u okviru Vlade koje je zakazao.

Koristim prisustvo ministra zdravlja ovdje u Skupštini Crne Gore da kažem da, gospodine ministre, oni što su ogriješiše pa od mene uzeše onu pršutu i napraviše laboratorijske nalaze, porodica Fantim iz Vičence su došli u Crnu Goru i upravo su mi

rekli da kod njih, i vi to znate sigurno, je osnova da preko Ministarstva sanita, kako kažu Italijani i zdavlja se vrši akreditacija vezano za mogućnost da se koriste benefiti ne samo izvoza pršute u Italiju nego širom Evropske unije i koristim priliku da vas pozovem da mi sa naše strane, makar u onom zakonodavnom dijelu i u onom logističkom dijelu, uradimo sve što možemo da uradimo, poštujući, gospodine ministre, i ono što znamo svi da se mora pratiti i onaj tok te hrane od od njive pa do trpeze. Dakle, da mi ne budemo to usko grlo koje onemogućava da se to sve to ostvari. Ljudi su došli darazgovaraju, da razgovaraju sa proizvođačima suhomesnatih proizvoda sa Njeguša. Kao što znamo da ste za šest, za sedam firmi obezbijedili da se može postizati izvoz za Rusiju, a da nijesmo nijednoga grama te pršute izvezli nažalost na rusko tržište. Ja bih zaista volio da potrošačke jedinice u Budžetu Crne Gore imaju adekvatan odgovor od Ministarstva finansija u odnosu na ono što prihoduju. Jer, svaka od vaših ministarstava ostvaruje u određenom smislu, zahvaljujući zakonskim rješenjima, određene prihode i da ne dozvolimo da imamo različit odnos prema Ministarstvu zdravlja, Ministarstvu poljoprivrede u odnosu na Minstarstvo ekonomije, onda ne pominjem bilo koje drugo. Dakle, da napravimo jedan kvalitetan odnos unutar Vlade u odnosu na ono što su direktni prihodi.

I onda ja postavljam pitanje- ko danas u Crnoj Gori ima interesa od izvoza oblovine? Ubijeden sam da država nema. Dali smo koncesije i rekli smo kolika je koncesiona naknada. Čuli ste doktora Nišavića koji kaže da nažalost ne ispunjava one obaveze i ja ću poći gore, sigurni budite, da se pridružim tim građanima da obezbijedim da ti koncesionari ispunjavaju svoje obaveze što se tiče revitalizacije putne infrastrukture koja je nažalost nagrđena i u beranskoj opštini i u bijelopoljskoj opštini i u pljevaljskoj opštini, i da sa druge strane pokažemo našu moć. Ali ako smo nekome nešto dali, kao mogućnost, uz sve ove stvari u ugovoru, očigledno da neko može preko toga da proda izvozniku oblovine, a da taj zarađuje i da prodaje nekome u Srbiji ili bilo gdje u okruženju tu oblovinu. Onda moje sljedeće pitanje neće biti Vama upućeno, biće Upravi carina, da vidim spisak onih firmi koje izvoze oblovu građu iz Crne Gore i da zaustavimo to. Zašto?

Gospodine predsjedniče Parlamenta, ukupni uvoz namještaja u Crnoj Gori za 2013.godini je bio 40 miliona evra. Dakle, što kažu Italijani, a parte Kina. Ja imam svoj predlog vezano za to, hoćemo da gradimo auto-put, hajdemo da napravimo neki dogovor i oko izvoza proizvoda, odnosno da omogućimo ako zadužimo buduće generacije za izradu auto-puta, hajdemo da im omogućimo da imaju već dogovorenu prodaju proizvoda koji su u Crnoj Gori ili plantaže ili namještaji, ili nešto drugo što proizvodimo, vode, na kraju krajeva, i sve ostalo.

Dakle, 148 miliona evra, u svakom slučaju postoji dovoljno razloga kako možemo da revitalizujemo ono što nijesu velike industrije, nego mala i srednja preduzeća koja mogu biti dio jednog klastera koji će da obezbjeđuje izvoz proizvoda širom svijeta. A, mi to možemo jer smo interesantni, jer hoće ljudi kod nas da ostvare određeni profiti kroz izgradnju auto-puta i svega ostaloga.

Gospodine ministre, ukupno instalisani kapaciteti za proizvodnju vode u Crnoj Gori su 500 miliona litara, danas je voda koja se prodaje u Crnoj Gori, siguran sam, najskuplja u regionu. Jednu vodu "Levisima" u Italiji možete da kupite ispod 20 centi za bocu od litra ipo ili dva u marketima. Koliko kod nas košta, zašto sebi dozvoljavamo da nas neko ucjenjuje vezanom trgovinom, vi to dobro znate, kao što ja znam. Zašto dozvoljavamo sebi da ukoliko želimo da imamo coca colu na tržištu, izvinjavam se što pominjem fantu ili bilo koga drugoga, da moramo da uzmemo rosu, eto iz Srbije, pa Srđan Milić priča oko toga. Dakle, zašto ne uđemo u zaštitu i naših proizvođača? Zašto ne obezbijedimo da možemo, bez obzira ko je dobio koncesije, ne interesuje me, ko je napravio fabriku, uložili su sredstva. Hajmo da vidimo, zaposlili su ljude tamo, Gospodin Tasi je došao. I, gospodine ministre, organizovao sam, žao mi je što mi je

promaklo, bio je jedan susret koga se stidim, a to je sa jednim od ovih koncesionara, preporučili su mi ga iz Privredne komore, ali svi ostali susreti, uključujući susret sa Vama, gospodine ministre, bili su na odličnom nivou. Da posjetio je i gospodin Tasi, da ne bude priča i "Vektru Jakić", posjetio je i razgovarao sa gradonačelnikom Cetinja oko ulaganja tamo i sa gradonačelnikom Pljevalja i hoćemo da uložimo u tu priču, hoće da investira u Crnu Goru i ima interesa za što hoće da investiraju, jer mnogo mu je jeftinije da ovdje investira, nego da ima svoju proizvodnju u Italiji i to je prednost naša imamo euro, kao našu valutu, koja je bogom dana za sve one koji proizvode u Italiji ili bilo gdje u Evropskoj uniji. Ono što treba da napravimo nije samo poreska politika. Moramo da uradimo da pokažemo stvarnu želju da mi budemo ti koji će biti promotori toga ulaganja, a ne proizvodnih kapaciteta. Ja znam najlakše je ulaganje na način nađemo strateškoga partnera pa mu prodamo neko preduzeće i nakon toga dođemo u situaciju da izgleda, izvinjavam se, doktore, što moram da pominjem, razočaran sam jer sam imao priliku da vidim kako izgleda hotel u Berane, naprimjer, ili kako izgledaju drugi kapaciteti u Ulcinju ili neki drugi smještajni kapaciteti. To je naš problem izvinjavam se, zaista, svima zbog otvaranja ovoliko tema, ali mi je želja bila za to što zaista ako negdje postoji mogućnost ne za hiljadu novih radnih mjesta, ministre, nigdje ne možemo lakše da zaposlimo ljude nego u poljoprivredi. Ali, moramo da nađemo model kojim nećemo praviti razliku između onoga ko je veliki proizvođač i mali, moramo svima dati šansu. Ne možemo nikad od malog proizvođača koji ima jednu kravu, dvije krave, napraviti velikog ako i njemu ne dajemo šansu. Ostavimo se granica, o tome ćemo pričati u komentaru na vaš odgovor.

Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Samo pravni savjet prije nego što ministar uzme riječ, čak i u socijalizmu u zakonu o obligacionom odnosima je bila zabranjena vezana trgovinu. Naravno, taj član je prepisan i u sadašnjem zakonu o obligacijama, ali ako mi taj stepen državne zaštite ne možemo da sprovedemo onda ne znam što možemo. To je bio standard u pravnom sistemu u socijalizmu, a kamoli u tržišnim ekonomijama. Izvolite.

PETAR IVANOVIĆ:

Hvala Vam.

Vi ste toliko tema otvorili da meni bi bilo veliko zadovoljstvo kad bih imao vremena da makar na pola ovih tema odgovorim jer smatram da su životne teme, jer su teme koje su upravo vezane za ono o čemu pričamo. Nova radna mjesta, povećanje proizvodnje i rast izvoza, i volim pitanja, koliko god da su teška, koja tangiraju te tri oblasti.

Znači, Budžetom za 2014. godinu, koji je usvojio ovaj uvaženi dom sa 44 glasa za, definisana je i visina agrobudžeta. Kao ministar poljoprivrede smatram da sredstva koja su izdvojena za agrobudžet nijesu dovoljna. Eto to sam javno rekao da smatram da sredstva koja su izdvojena za agrobudžet nijesu dovoljna. Kao ekonomista veoma dobro razumijem ukupnu ekonomsku situaciju u kojoj se nalazi Crna Gorai sa tog stanovišta Agrobudžet predstavlja odraz ekonomske zbilje. Da budemo pošteni zbog građana i zbog svih nas, kao ministar poljoprivrede nijeam zadovoljan budžetom, kao neko ko je ekonomista znam kakva je ekonomska situacija i moramo biti realni.

Međutim, kao građanin koji, takođe, plaća porez, ja sam zabrinut za javnu potrošnju i u taj kontekst, nadam se da me nećete pogrešno shvatiti, samo da napravimo paralelu da je ukupan prihod koji država ostvaruje od poreza na imovinu, četiri puta manji od Budžeta Parlamenta. Ja sam zabrinut za javnu potrošnju.

Dakle, jasno je da u agrobudžetu možemo govoriti iz različitih uglova, ali smatram da treba više da pričamo o načinu na koji se koristi agrobudžet i uopšte budžet, o podsticajnim mjerima i efektima, jednom riječju hoću da pričam o rezultatima. I tvrdim da

rezultati u 2013.godini pokazuju pomak u poljoprivredi. Raste poljoprivredna proizvodnja, raste zaposlenost u poljoprivredi, zaustavljeni su pojedini negativni trendovi, malo se povećao izvoz hrane, smanjio se uvoz, a pogledajte podatke koje je objavio Monstat za prva dva mjeseca. Za agrobudžet u 2014.godini ukupno je predviđeno 20,4 miliona eura i to. 14 miliona eura sredstava opštih prihoda budžeta i 6,4 miliona eura iz sredstava donacije i kredita Svjetske banke. Ovaj Budžet, posebno kada govorimo o sredstvima koja se koriste od građana Crne Gore, dominantno je usmjeren malim poljoprivrednim proizvođačima dominantno. Mjere su podijeljene u dva stuba: mjere podrške, tu su subvencije, ima ih ukupno osam mjera, i mjere ruralnog razvoja koje su namijenjene za podršku investicija u poljoprivredi, ima ukupno 16 mjera. I dopustite mi da dam jedan komentar.

Najveći poljoprivredni proizvođač u Crnoj Gori je mikropoljoprivredni proizvođač u Evropskoj uniji. Znači, kod nas su praktično svi mali poljoprivredni proizvođači. Ali za crnogorske prilike postoji velika razlika između nekog ko ima pet - šest krava i neko ko ima 150. Dakle, tvrdim, da najveći dio agrobudžeta ide malim proizvođačima. Zašto ide malim proizvođačima? Da bi pokušali da poguramo što veći broj malih proizvođača da ispune oni minimalne kriterijume koji će početi da se primjenjuju od 1.january 2016. godine kroz IPA i otuda naš napor i otuda 478 ugovora koji smo potpisali kroz Midas program 2013.godine, pa svaki je morao kreirati makar jedno radno mjesto koje se kod nas evidentira, makar jedan, a da ne govorimo o porodicama gdje imamo po dvoje - troje zaposlenih. I bio sam krajnje objektivan i rekao sam 478 radnih mjesta kreirano je samo kroz Midas program, jer je uslov da bi dobili novac da moraju biti registrovani kao poljoprivredni proizvođači u Ministarstvu poljoprivrede.

Takođe, u odnosu na prethodne godine povećali smo i minimalne kriterijume za pojedine sektore i to, prije svega, u cilju jačanja konkurentnosti naše poljoprivrede i poljoprivrednih proizvođača. Ja mislim da teško ko u ovim klupama može da se suprostavi ideji jačanja konkurentnosti crnogorske poljoprivrede, a ne možemo jačati konkurentnost naše poljoprivrede ukoliko malo pomalo, korak po korak ne pojačamo standard i primičemo se sa standardima onima u Evropskoj uniji. Mi nijesmo u svim sektorima pojačali standarde, procijenili smo da negdje ima mogućnosti da to učinimo, recimo, u oblasti stočarstva, negdje da nema još uvijek mogućnosti, recimo, oblast ratarstva. Ali, to ne znači da nećemo ratarstvo pokrenuti naredne godine sa većim standardima. Ne možemo sve frontalno odjednom. Moramo imati neke prioritete. Mjere ruralnog razvoja posebno su značajne za razvoj poljoprivrede, i to upravo na razvoj porodičnih gazdinstava na čemu insistiramo kroz veliki broj mjera koje podržavamo. Ostatak odgovora, evo možete pročitati, a dopustite mi samo da u preostalom vremenu da se kratko osvrnem na par komentara. Mislim da sam veoma transparentno ovom Parlamentu dostavio informacije o stanju pregovaračkih poglavlja: 11, 12 i 13 kako bi svi članovi parlamenta bili u mogućnosti da se upoznaju sa situacijom u ova tri poglavlja. I radujem se nekoj budućoj raspravi o tome da biste razumjeli koji nivo problema postoji u ova tri poglavlja i koliko je tu potrebno rada i strpljenja da bismo što više naših poljoprivrednih proizvođača sačuvali. Još jednom ponavljam, jesam poslao odgovore na sva poslanička pitanja i jesam uplatio sve premije, jer znam šta sam potpisao i kada. 6. marta sve premije, a juče potpisao sve odgovore na poslanička pitanja. Provjeriću gdje su.

Jeste izvor pršute vezan za sedam firmi, u pravu ste, zato što se tih sedam firmi prijavilo. Ovog puta pozivam sve preostale firme koje žele da ispoštuju istu onu proceduru kao tih prvih sedam, da ćemo im pomoći da dobiju izvozni broj za tržište Rusije, Bjelorusije i Kazakstana.

U pravu ste što se tiče brojnih podataka i namještaja i 9,2 miliona ribe koja se uvozi i peleta koji se uvoze u Crnou Goru, a imamo uslova i za proizvodnju ribe i izvoz

ribe, i za proizvodnju peleta i izvoz peleta i tako dalje, ali mislim da radimo korak po korak koliko god možemo. Uostalom današnja rasprava je pokazala koliko je široko Ministarstvo poljoprivrede i koje su sve aktivnosti koje pokriva.

Oko vezane trgovine. Ne moramo da izmišljamo toplu vodu. To je stvar trgovine. Trgovina nije resor Ministarstva poljoprivrede. Još jednom ponavljam, vezana trgovina je zabranjena pravilima Svjetske trgovinske organizacije. Crne Gora je potpisnik svih pravila koje postoje u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji. Pokrenuo sam sve što mogu, kao ministar, da pokrenem i zaustavio sve što mogu, kao ministar, da zaustavim. Ali, van resora Ministarstva poljoprivrede ne mogu više.

I na kraju, ako dopuštate, samo još jedan komentar, znam da sam prekoračio vrijeme.

Pozivam sve poslanike, vi ste imali inicijativu oko par posjeta. Mislim da sam svaki put reagovao na način na koji smatram da svaki ministar treba da reaguje. Uvažio zahtjev poslanika, nađe vremena za tu posjetu, imali smo kvalitetan razgovor sa investitorima. Volio bih da ti razgovori dovedu do otvaranja novih radnih mjesta i pokretanja proizvodnje. Razumijem i interese i tih kompanija i drugih. Oni bez interesa neće doći u Crnu Goru, to je potpuno jasno. Pozivam i sve ostale poslanike ukoliko imaju i svoje kontakte iz inostranstva, i ja mogu nešto da pomognem, slobodno, vrata su potpuno otvorena, ne samo za sastanak, nego za sve ono što po proceduri dalje možemo da pomognemo tim investitorima. Uvjeravam vas u jednu stvar, na kraju ćemo sabirati rezultate, ne samo 100 dana, nego 1000 dana, pa ćemo vidjeti kakvi su rezultati. Mene interesuju samo radna mjesta, rast proizvodnje i radujem se svakom statističkom podatku koji potvrđuje tako nešto i povećanje izvoza. Znam da je nemoguće to učiniti sve od jednom, ali znam da možemo ostvariti mnogo više ukoliko budemo zaista radili zajedno i opet, ponavljam, zajedno sa lokalnim samoupravama i ljudima koji žive u tim lokalnim samoupravama. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Izvolite.

SRĐAN MILIĆ:

Dakle, gospodine ministre, prvo to su neuporedivi podaci.

Drugo, to govori o neozbiljnosti onih koji unutar Vlade Crne Gore se bave pitanjima poreza na imovinu.

Treće, to govori o neadekvatnosti katastarske evidencije u Crnoj Gori.

Četrto, to govori o nečemu što je, kao da vam ja kažem sada - ministre, nije vaš resor, kontrolisani kaos koji postoji u katastru i koji se manifestuje na način da mi projekte za koje smo dobili ogromna sredstva iz međunarodne zajednice, ne sprovodimo do kraja i imamo one koji ne plaćaju porez na imovinu. Kroz riječi visokog predstavnika međunarodne zajednice u Crnoj Gori, koji je u Herceg Novome kupio stan, i došao kod mene da me moli da nadjem način kako ću da utičem na poresku upravu da mu obezbijedi iz katastra dokumentaciju. Hoće čovjek da plati porez na stan. On dolazi iz Poljske, a svi mi ođe dobro znamo na koji način će u Poljskoj kažnjava neplaćanje poreza na imovinu. Dakle, ostavite sa strane Parlament, ali hvala vam što ste pomenuli porez na imovinu. Ja vam sad pominjem 345 mil. evra koje vi niste pomunuli ali sam prepoznao iz vašeg govora, poreskog potraživanja države Crne Gore. Šta bismo napravili, ministre, sa 345 mil. evra i u poljoprivredi i bilo gdje drugo? Ali, hajdemo sada oko ovih pokazatelja.

2014. godina, januar. Izveli smo 1.325.000, odnosno izvezli smo za nekih 11% više nego što je bilo januar 2013. Izvezli smo 29% od onoga što smo izvezli pića i

duvana i ja sam se prepaao da nijesmo nešto pali u izvozu duvana, gospodine predsjedniče Parlamenta. Nijesmo, tu se držimo dobro, u onome što je registrovano, u onome što nije registrovano tu se tek držimo dobro, ali je problem u piću. Imali smo izvoz u januaru 2013. milion i 799.000 evra, a ove godine smo imali samo 519.000 evra. Gdje je problem? Mi znamo ko izvozi piće iz Crne Gore, koje je to preduzeće i zbog čega je dovedeno na određene grane na koje je dovedeno. Govorim konkretno o "Plantažama", ali ono što ne pada je uvoz hrana, i žive životinje, u 2013. godini uvezeno 368 151.000,00 evra. Poslije ovog podatka svaka priča o onome šta nam je prioritet pada u vodu.

Na 6. sastanku pododbora za poljoprivredu i ribarstvo, koji je održan u Briselu novembra 2013. godine, kojem je prisustvovao ministar, predstavnici Evropske komisije su istakli da je budžet za poljoprivredu ograničen na 20 miliona evra u posljednje četiri godine i iskazali bojazan da je taj iznos nedovoljan za razvoj poljoprivrede. Gospodin ministar je u decembru najavio povećanje agrobudžeta za 1,45 miliona eura u svom iznosu. Međutim, iznos je bio na nivou kakav je bio za 2012. godinu. Kada govorite oko granica, gospodine ministre, hajmo i to stavite po strani, kažete da se pomažu, rekli ste istinu, da osnovu, da kičmu, poljoprivrede u Evropi čine oni mali proizvođači. U Crnoj Gori smo stavili premije, za ostvarivanje premija mogu imati gazdinstva koja imaju četiri ili više grla. Ostavimo se toga. Jedno grlo ako ima dajte mu, dajte mu premiju da čovjek može od toga da živi, dajte mu mogućnost da se razvija. Nemojte da pravimo po sistemu jedan čovjek nam je bitan. Ostavljen je bez posla, uništeno mu je preduzeće, ostala mu je imovina tamo đe radi, dajte, nije damagotija ministre. Dajte da i tome jednome, šta nam to znači, koliko smo ljudi ostavili bez tih para. Je su li to velika sredstva? Pa evo odvojite od koje god hoćete potrošačke jedinice ali dajte da se dogovorimo ođe u parlamentu da skinemo ovu granicu. Da ne pričam oko premija za ovce i za koze. To je ono što predstavlja problem, ali sa druge strane staračke naknade, gospodine ministre, ni po čemu ne pripadaju vama u agro budžetu da budu. One moraju da budu dio onoga što se tiče Ministarstva rada i socijalnog staranja i da tamo pripadaju. Od 2008. godine nijesu se mijenjali 40 evra. Ovdje u parlamentu je pao predlog SNP-a da je malo 40 evra. Šta on može da napravi sa 40 evra danas u Crnoj Gori?

Ovo o čemu pričam, rečeno vam je direktno na sjednici pododobra za poljoprivredu i ribarstvu koja se održala u martu 2012. godine, kada su sugerisali da staračke nadoknade predstavljaju socijalni transver i izvorno ne pripadaju agrobudžetu, pa stoga moraju biti izmještena u okviru Minstarstva rada.

Treće, poslao sam vam zahtjev za dostavljanje obavještenja o tome da li je izvršena klasifikacija teritorijalno opredijeljenih područja prema prirodnim ograničenjima. Obaveza iz člana 15 važeg Zakona dostavili ste mi odgovor 21. 2. da ta obaveza na žalost nije završena. Vi znate zbog čega sam vas to sve pitao. Zbog podsticanja u poljoprivredi da bi se znalo na koji način se sve to može obezbijediti. Nacionalnim programom proizvodnje hrane i razvoj ruralnih područja bila je predviđena mjera koja se odnosi na razvoj područja sa ograničenim mogućnostima za poljoprivrednu proizvodnju, a koja bi se prema istome primjenjivala od 2013. godine. Nije bilo u agrobudžetu ni kod vašeg prethodnika, Tarzana Miloševića, nema je ni kod vas.

Ono što ovdje ćemo mi napraviti kao konkretnu aktivnost, što se tiče SNP, predsjedniče Parlamenta, je predlaganje zakona o podsticajima u poljoprivredi. Znači, da ne bude diskriminacije, ni svjesno ni nesvjesno. Znači, ja vas ne optužujem da vi diskriminišete nekoga, ali ne želim da vidim ni svjesnu ni nesvjesnu diskriminaciju. Hoćemo svima da pružimo iste mogućnosti za uspjeh, da obezbijedimo da sebe spasimo od 30. miliona evra uvoza poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda. I gdje bismo, s jedne strane, povećali iznos postojećih premija u stočnoj i biljnoj proizvodnji i

propisali nove premije koje već postoje. Hajdemo, neće nas niko gurati u EU, hajdemo da iskoristimo ovih četiri - pet godina, da pripremimo poljoprivredne proizvođače odakle god dolaze, da dolaze iz Bjelopavlića, da dolaze iz Vraneške doline ili iz Pljevalja ili sa Njeguša, da ih pripremimo da oni mogu to da prodaju. Znači, mi možemo da napravimo supstituciju izvoza sa domaćom proizvodnjom. Ne razmišljam o bananama i o drugom egzotičnom voću, razmišljam o onome što, na žalost, ođe uvozimo. Uz veliku dubiozu, ministre, dilemu, o kvalitetu uvezenoga mesa, o svemu onome što mi danas imamo a da smo taoci trgovinskih lobija koji postoje ili uvozničkih lobija, da budem precizniji, ne trgovinskih nego uvozničkih lobija koji danas postoje u Crnoj Gori. Uvozničkih lobija koji su nam opredijelili da uvozimo so, pa sa druge strane imamo zatvorenu Solanu, uvozničkih lobija koji su nam opredijelili da uvozimo mlijeko a da s druge strane kažu da smo bogom dana zemlja za razvoj stočarske proizvodnje. Uvozničkih lobija koji nam opredjeljuju da uvozimo meso za preradu na Cetinju i na drugim mjestima, a sa druge strane upravo pokazujemo da je to jedan pravi proizvod koji se može zvati "Dobro iz Crne Gore".

Završavam sa ribarstvom, 9,5 miliona smo uvezli ribe. 9.000 tona, čini mi se, da je godišnje, ako sam dobro zapamtio, kvota koju možemo, ili veća, da izlovljavamo plavu ribu sa našeg dijela Jadrana. Mislim da je to negdje ispod 10% to što mi danas radimo. Ratovi su se vodili oko toga da se dobiju kvote za izlov ribe. I ovo što vam pričam nema veza vjerujte mi ni sa vašom pozicijom, vi ste predlog predsjednika Vlade, vi ste podržani od strane koalicije, ali zaista ne želim da gubim vrijeme, da trošim na kritiku onoga što vi radite. Ne, ajde da imamo aktivne mjere. Jedna od tih aktivnih mjera je bila revitalizacija ribarstva i dalje sam u tom krugu između opštine Cetinje, Investiciono razvojnog fonda, Komercijalne banke "Budva" i Nacionalnog parka. I svi, garantujem, pokazuju iskrenu volju da se to pomjeri sa mrtve tačke, ali se ne završava. Dobili su koncesije iz Novog ribarstva za izlov 60 tona ukljeva na Skadarskom jezeru. Godišnji izlov je prelazimo i 500 tona. Sama ta proizvodnja nečega što je endemska vrsta u Crnoj Gori, što je brend, mogla bi da bude povezana sa turizmom. Tu tražim vašu asistenciju, to je vaš resor. Tu tražim da vi, kao čovjek koji pokriva taj resor, napravi dogovor između te četiri grupacije i da krenemo sa proizvodnjom. Linija postoji, sve postoji. Na žalost, banka ima hipoteku nad tim prostorom i dolazimo i vraćamo se na priču oko "Vektre Jakić". Ne znam nijednoga koji je došao u "Vektru Jakić" kada je vidio ono što je instalirano od opreme da nije bio impresioniran, ali je to megalomanski projekat onoga koji je prvi avion privatni imao u Crnoj Gori. Govorim o gospodinu Brkoviću, da ne bude kakve zabune. S druge strane, katastrofalne poslovne politike banke koja je čovjeku koji nije imao iskustva nijednoga sekunda u radu obezbijedila kredit koji prevazilazi ono kolika je vrijednost instalisane opreme. I danas su Pljevlja i radnici iz toga grada taoci možda nekakve korupcije između gospodina Brkovića i tih bankara koji su mu dali taj kredit u odnosu na ono što bi Crna Gora mogla da ima, da tamo proizvede, odnosno kroz te instalisane kapacitete, gospodine Krivokapiću, nema jednoga grama koji bi se izgubio i koji bi bio bačen. Sve bi moglo da se upotrebi. I šta imamo? I mi danas imamo situaciju da vodimo naše strateške partnere da im pokažemo, ipak po meni, statusni symbol, na žalost još uvijek, vrijednosti u Crnoj Gori. To da je neko doveo mašine, da je uzeo kredit da se pojavljuje svaki čast da pokušava da izvuče neke svoje pare koje nije uložio tamo, a da banke ne žele da se to obezbijedi i da se stavi u funkciju. To je problem. Banke su problem. Ne samo za "Vektru Jakić", one su za ribarstvo, za bilo gdje drugo. To je ono što moramo da riješimo, znam da se ne slažete u potpunosti sa mnom.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:
Slažem se u potpunosti sa Vama.

Nijesu banke problem, nego je problem za građane čiji je novac u bankama, tu nastaje problem.

Samo da vam pročitam ono što vam dugujem iz stenograma, i kada čitam bolje slušam.

Precizno, rečeno je da vas javno politički optužujem zbog toga što već u dužem periodu manipulišete i obmanjujete javnost Crne Gore.

Znači, dobro sam čuo, iako sam čitao, nemojte potcijeniti oko budžeta Skupštine Crne Gore. Drago mi je ako ste tako osjetljivi na 0,48% budžeta Crne Gore. Volio bih da ste tako osjetljivi kada se glasa o 100 i nešto miliona garancija koje smo prošle godine isplatili, što je 3% GDP Crne Gore. Volio bih da ste tako osjetljivi na 50 miliona koje je trebalo oprostiti poreskih obaveza Crne Gore Elektroprivredi i volio bih da ste tako osjetljivi bili na 50 miliona koje je trebalo dati ruskom, pored onih 100 koje smo dali za garancije strateškom investitoru. Drago mi je da imate osjetljivost na političku instituciju koja je najbolje ocijenjena u Crnoj Gori od objektivnih posmatrača iz Evropske komisije, a koja je temelj demokratije u Crnoj Gori, koja je jedino izabrana demokratski. Jedina vezana trgovina koju ja mogu ispoštovati je predlaganje Vlade, e tu moram da kupim ono što možda nikad ne bih kupio, glasajući po Ustavu, o jedinstvenom sastavu Vlade, kolega Miliću, to je vezana trgovina, ne možete prekršiti Ustav, kupujte ono što nikad ne bi kupili, ali je to dio ustavne obaveze prilikom glasanja. Tako da 0,48 koje spašava stotine miliona ove državi a kao što čujete bavimo se vašim i našim poslom promocije ekonomskih interesa Crne Gore i pokušavaju dobijanja realnih investitora. Sada smo imali strateške investitore koji su odnosili iz Crne Gore. Nadam se da ćemo ući u fazu da dobijemo strateške investitore koji će investirati u Crnu Goru i da ćemo iz faze rasprodaje ući u ekonomiju razvoja, da ćemo ući u ekonomiju investitora sa razvojem. To je ono što je problem Crne Gore. Nema žala za prosutim mlijekom, vi to znate iz poljoprivrede bolje nego mi iz Parlamenta. Mora se znati da se greške ne mogu pretvarati u uspjeh, a uspjeh u greške, jer onda smo izgubili vrijednosne orijentire i nema šanse za budućnost, tako da ovaj parlament nije strateški griješio i nije štetio ekonomiji Crne Gore, nego je čuvao vitalne resurse u mjeri u kojoj je to moguće.

Završavam sa 350 miliona, da ne bih ostao dužan kolegi Miliću, poreskog duga. Za to mi plaćamo kamate od 8,9% SWIS banci, do sada nešto manje raznim komercijalnim bankama kod kojih smo uzimali kredite da bismo plaćali naše obaveze, a naš novac bio kod drugih, mimo zakona. Ti koji su dužni poreze nema nijedan od onoga koji živi od svog rada. Tu su svi, bez izuzetka, koji žive od kapitala, i time nepravda veća. A to je kamate plaćaju ovi koji žive od svoga rada.

Naćerali ste me da pričam, ali bolje da me ne prozivate, mogu ovoliko koliko hoćete, kao i kolega Milić. Izvolite.

PETAR IVANOVIĆ:

Hvala, predsjedniče, što ste mi dali riječ, znam da je to mimo procedure.

Drugo, izvinjavam se unaprijed, nijesam zapamtio ime poslanika, trebao bih da pogledam tu, ali ja kad god me neko naoruža činjenicama, nemam nikakav problem da ako sam pogriješio kažem.

Treća stvar je jedna sugestija. Ja ću biti u ovom parlamentu koji uvažavam iz više razloga, koliko god je to potrebno, ali bih radi i vas koji sjedite i radi predstavnika izvršne vlasti sugerisao samo da ograničimo broj pitanja oko kojih polemišemo kako bismo iscrpili tu polemiku. A evo zbog čega.

Gospodine Miliću, samo zbog vas sam se javio. Nije odluka ministra poljoprivrede da li će, a ovo mi je jako važno zbog građana, ja to doživljam kao jednu vrstu, nemojte se naljutiti, pokušaja, evo neću da kažem manipulacije, to je možda teška riječ, nego dezavuisanja javnosti. Evo konkretno na šta mislim, nije ministar taj koji određuje da li će

biti dva tri, jedno grlo oni koji će dobijati premiju. Mi smo ušli u projekat zahedno sa Svjetskom bankom. Imamo 6,4 miliona koje dobijamo novca garanta ili kredita Svjetske banke i imamo dokument koji je ovaj ministar naslijedio. A u tom dokumentu koji ima snagu ugovora, sami ste mi maloprije rekli - dajte da vidimo tamo ko krši ugovore. Pa ne mogu ja kršiti ugovore. Traži se da idemo još brže sa još jačim kriterijumima. I ono što smo kroz anekse ugovora do sada uspjeli jeste da usporimo primjenu tih kriterijuma. Zašto? Da bi što je moguće više poljoprivrednika izvukli do iparda. Pazite do iparda je preostalo još 20 mjeseci. To je svo vrijeme. Nakon toga mi nemamo mogućnosti da one male sitne proizvođače više vučemo sa subvencijama i zbog toga idemo sa tim graduelnim pristupom po jedno grlo svake godine ne bi li što je moguće više ljudi imalo mogućnost da opstane u poljoprivredi.

Ne treba meni neko da me upozorava da treba ići sa širokim premijama. Imamo ograničenja budžeta i nije moja bila namjera cinična, ako je to tako prepoznato, moja namjera je bila samo da vam kroz upoređenje dvije cifre, otvorim i drugi ugao gledanja. Ali, ajmo da se vratimo na ono što su ekonomski potencijali, nama je problem osnovica. Mi moramo stvarati veći GDP. Stvaranjem veće osnovice isti ovi procenti o kojima pričamo biće veći.

Ja vas, gospodine Miliću, molim za razumijevanje kad govorimo o poljoprivrednim proizvođačima iz još jednog razloga, a to je u resoru gospodina Radunovića. Mnoge zaraze, mnogi problemi o kojima se ne priča javno ne nastaju kod velikih poljoprivrednih proizvođača. Mene kao ministra poljoprivrede brine sistem zaštite radi građana i radi djece. I nije ovo samo pitanje novca, dajte podijelite subvencije nekome ko ima dvije krave, nego je pitanje i otkupa, prerade, higijenskih uslova, zaštite svih nas kao građana.

Ja vas isto tako molim i sve članove ovog parlamenta, ja nemam nikakav problem da radimo zajedno, možemo da radimo koliko god hoćete zajedno jer je oblast poljoprivrede izuzetno izuzetno velika. Ali dajte samo da radimo to na jedan malo korektniji, uviđajni i usuđujem se reći dobronamjerniji način radi poljoprivrednih proizvođača, bez obzira koga oni podržavaju u samom parlamentu ili koja su oni politička opcija.

Mogu li oko ribarstva jedan segment, mislim da će to vas interesovati isto.

Donijeli smo svi zakone i procedure kako da prijavljuju kvote, ne prijavljuju svi kvote. Sami sebi čine štetu. Sami stvaraju statističku osnovu koja je niske kvote. Pokušavaju u ovoj fazi da plate što je manje poreza. Znači, imamo jedino moguće rješenje, ili da igramo fer, pošteno, kako treba, da se prijavljuje sve, ili s druge strane da vidimo kako da izmijenimo poresku politiku u oblasti ribarstva i stvorimo uslove da što veći broj ribara ostane da se bavi ovim sektorom poljoprivrede.

Još jednom hvala za dodato vrijeme.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ja imam čak sugestiju. Mislim da treba puno više razvojnog dijaloga i radna tijela treba da služe tim tematskim raspravama. Plenum ne može da pokrije sve, ali radna tijela i naši matični odbori treba da služe tematskim raspravama i upravo onda imate priliku na svako dalje pitanje. Ribarstvo prva sedmica, drvoprerađivačka druga sedmica, da ne nabrajam dalje, stočarstvo treća i td.

Predlažem nadležnim odborima da napravimo plan, evo tu je bivši ministar sa tim iskustvom, s obje bande što bi se reklo, izvinite, Peđa, lako ćemo se složiti, da napravimo jedan plan tematskih rasprava u parlamentu o razvojnog konsenzusu. Mi smo premala zemlja da još i oko razvoja imamo sukobe, premala. Vidim da nestaje prostor za te političke igrarije i da uđemo u jedan temeljni razvojni dijalog u Parlamentu do razvojnog konsenzusa i da ta godina, ova godina, evo završiće izbori 25. maja, da

poslije toga krenemo u jedan razvojni dijalog, nemamo izbora, najavljenih, sve je moguće, u politici je sve moguće, nemamo najavljenih izbora neki period i dajte, evo predlog danas, da od juna krećemo u tematske rasprave na matičnim odborima o razvojnom dijelogu sa dokumentom koji bismo produkovali kao zajednički dokument Parlamenta i Vlade na kraju 2014. godine, u oblastima koje budu predmet razvojnog dijaloga.

Ministar poljoprivrede je spreman za taj razvojni dijalog, mislim da nam je tu jasno da ćemo brže nego u industrijalizaciji doći do rezultata od reda koji je osnov snažne države, gdje nema reda nemate snažnu državu. Svaki gost koji dođe ako vidi nered u Crnoj Gori, znaće da nije snažna država i da samim tim nije pouzdan partner. Tako da ajmo da krenemo u taj razvojni dijalog do razvojnog konsenzusa do kraja godine, mjesto događaja naši matični odbori.

Evo, izvolite, kolega Miliću, neću propuštiti da vam dam riječ.

SRĐAN MILIĆ:

Prvo, volio bih da ono sa kolegijuma bude realizovano vezano za TV prenos radnih tijela, kako bismo mogli da tamo imamo konkretnu raspravu. Druga stvar, ja ne govorim samo iz vizure onoga što je SNP, govorim iz vizure čovjeka koji je bio na listi, kome je bila čast da bude na listi sa Nikolom Bijelićem i sa Željkom Milićem, koji su šampioni jedan u stočarskoj, jedan u poljoprivrednoj proizvodnji.

Treće, gospodine ministre, sami ste rekli, cifra od 3,5 miliona, čini mi se da je dug po osnovu koncesija koje nisu naplaćene u odnosu za šume 3,5 miliona evra. I te pare koje budete uplatili dajte ovima malim. Ako je to granica Svjetske banke, ajmo ovaj drugi dio da na ovakav način završimo.

I dodatno pitanje koje ne morate danas da odgovorate. Imam informaciju da se ne poklapa broj stočnog fonda i broj isplaćenih premija jer se po brojkama dolazi do zaključka da je isplaćeno više premija nego što treba. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, ja se izvinjavam kolegama, ovo je malo duže trajalo, ali tema je bila inspirativna i produktivna, nadam se poslije ovoga.

Idemo na Ministarstvo zdravlja. Tu je ministar Radunović.

Prvo pitanje ima kolegica Kalezić iz Demokratskog fronta. Izvolite.

JELISAVA KALEZIĆ:

Gospodine predsjedniče Skupštine, poštovana Skupštino, gospodine ministre Radunoviću,

Ja ću, kao što je i uobičajeno pročitati pitanje i obrazloženje. Prije toga, zahvaljujem. Jutros sam dobila vaš odgovor, nijesam ga ni očekivala ali je korisno bilo, jer je stigao juče poslije četiri, ja sam bila juče do četiri u Skupštini.

Međutim, prethodni odgovor na pitanje koje sam uputila 27. januara i koji ste bili dužni da mi pošaljete u roku od 15 dana, shodno Zakonu o slobodnom pristupu informacijama, kasnio je tačno mjesec i po. Umjesto za 15 dana, dobila sam ga za dva mjeseca. Prosto, obavijestite svoju službu da to tako ne ide.

Potroših vrijeme.

Još jedno pitanje.

Pitanje: „Molim da mi odgovorite koja je institucija iz zdravstvenog sistema Crne Gore ili njen predstavnik inicirala sklapanje Ugovora broj 626, podbroj 03/01 2724 od 24.03.2009. godine čiji ste ključni potpisnik. Na osnovu čije elaboracije je donesena odluka da se na način predviđen ovim ugovorom angažuje dr Alaksandar Nikolić, iako

po Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, kao ni pravilniku Ljekarske komore o davanju i oduzimanju licenci nije imao pravo na licencu subspecijaliste kardiohirurgije?“

Objasnite: Krajem decembra prošle godine, nakon objelodanivanja predmetnog ugovora, o kome nijeste znali u martu 2011. godine, jer ste bili upitani u ovoj istoj sali, od strane kolege Koče Pavlovića i na taj dio njegovog pitanja, uopšte nijeste odgovorili, kao ni zdravstvenom sistemu pripadajuće institucije Fond zdravstva, Uprava kliničkog centra. Dakle, zbog toga tvrdim da je taj ugovor bio prećutkivan, gospodine ministre.

Dakle, iako ste vi ključni potpisnik tog ugovora, dali ste nekoliko izjava za javnost koje se zasnivaju na poluistinama ili potpunom odsustvu istine.

Prvo, uporno ste tvrdili, u više navrata, bar su tako mediji prenijeli, da je sve u vezi sa Ugovorom bilo po zakonu. Doduše postoji, opet određena nelagoda da o tako važnom ugovoru kakvim ste ga predstavili kasnije, pa i u odgovoru koji ćete mi dati, dakle nijeste znali 2011. dvije godine nakon njegovog potpisivanja, a sada znate sve detalje koji su nepotrebni.

Šta je prekršeno? Prekršen je član 99 Zakona o zdravstvenoj zaštiti i prekršeni su članovi 6 i 11 Pravilnika o izdavanju, obnovi i oduzimanju licenci Ljekarske komore Crne Gore. Sasvim dovoljno. Ovo nije jedino, ali sasvim dovoljno da se tvrdi da taj ugovor leži na prekršaju Zakona i podzakonskog akta.

Drugo, vi ste u svojim elaboracijama, vjerovatno u namjeri da impresionirate javnost koja nije uvijek u mogućnosti da istraži ili se posveti istraživanju činjenica, upoređivali stvari koje se ne mogu uporediti, ili, da citiram gospodina Krivokapića, upoređujete kategorije koje nijesu uporedive. Šta upoređujete? Rad Kardiocentra Crne Gore od 2003. do 2008. godine, on je počeo sa radom 2003. godine, upoređujete sa periodom poslije 2008. godine, kada je on postigao potpuni kapacitet. Vi, naravno, znate mnogo više detalja o tome, ali vjerujte, ja sam se jako pripremila i obavijestila i o brojkama i o veoma važnim činjenicama. Dakle, poznato je iz privrede, i iz poljoprivrede, i zdravstva, iz školstva, institucija u nastajanju, fabrika u nastajanju, projekt u nastajanju mora da prođe period formiranja i razvoja, i to nijesu uporedive kategorije. Vi se uporno služite upoređivanjem što, pravo da vam kažem, ili onome ko vam je pripremao to kao elaboraciju, a bojim se da možda i vama lično, nikako ne služi na čast.

A zašto? Zato što ovdje sjede ljudi koji razmišljaju i pročitaju ponešto.

Ali, šta vi radite? Prećutkujete uporedive kategorije. Vi ste istakli u odgovoru kolegi Koči Pavloviću, još 2011. godine, da je porocenat smrtnosti kod ovih pacijenata u Kardiocentru ispod evropskog prosjeka i da iznosi oko 3,5%, što je tačno. Ja sam se obavijestila i koliki je evropski prosjek 5-6%, i da je to približno tako, mada sa jednim znakom pitanja. Ali, šta ste prećutali? U oktobru 2007. godine supervizori iz Italije koji su učestvovali zajedno sa Vladom Crne Gore u formiranju Kardiocentra, čak u velikom dijelu i finansijski i kroz obuku kadrova, saopštili su da je postignut nevjerovatan rezultat u smislu kvaliteta operacija i da je mortalitet ispod 0,5%, a da su evropski prosjeci u velikim centrima od 3 do 5%.

Oprostite, samo malo između ispod 0,5% i 3,5% je skoro 10 puta razlike. Dobro je što je to još uvijek tako nisko, ako je. Imam i tu kasnije dodatno pitanje. Ali povećati 10 puta mortalitet. Zna, kome je neko otišao iz operacione sale na onaj svijet a ne kući, prilično zna kolika je razlika kad se kaže da je rizičnost operacije 3% i 5%, a između 0,5 i 3,5 ili manje od 0,5 i 3,5 je skoro 10 puta. Zato kad dajete argumentaciju dajte svu ili preskočite ono što nije za upoređivanje.

Dakle, vi ste u jednom obraćanju, imam ga ovdje kao dokument, saopštili da je sporna licenca, i dalje je smatram spornom, gospodina Nikolića, zasnovana na članstvu u Evropskom bordu torakalnih i kardiohirurga i da je to vjerodostojan dokument, jer je on kroz to članstvo ostvario nivo, da kažem, subspecijalističkog sertifikata, po grandfader

metodi. Ovo nije tačno. A ja ću vam kasnije obrazložiti zašto. Vi ste mišljenje Ministarstva prosvjete iz 2008. godine djelimično citirali, ali ključni dio tog mišljenja ste ispustili. To je jedna od brojnih poluistina koja za rezultat ima ne informisanje nego suprotno tome. Hvala, gospodine predsjedniče.

PREDŠJEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Nije problem, zadovoljstvo mi je čuti činjenice, ali jedan podatak koji ste iznijeli, slučajno sam i ja čuo 0,5% su Italijani objavili, ali su oni učestvovali u tim operacijama a iznosili statistiku. Samo toliko da bih negdje i ja posumnjao u kategorijalnu stvar kad sami sebe ocjenjujete.

Eksterna kontrola nam za to treba, zato idemo u Evropsku uniju.

Izvolite, ministre, izvolite i vi obrazložite se do kraja, neću vas prekidati.

MIODRAG RADUNOVIĆ:

Poštovani predsjedniče Parlamenta, uvažena poslanice Kalezić, kolegice i kolege poslanice i poslanici,

Ja ću odgovoriti ono što sam pisano dostavio na vaše poslaničko pitanje.

I pročitacu to zbog javnosti. Juče sam završio sve odgovore i dostavio Skupštini da podijele poslanicima.

Inicijative Kliničkog centra Crne Gore i Fonda za zdravstveno osiguranje za promjenom u funkcionisanju Kardiocentra, koja je rezultirala angažovanjem docenta dr Aleksandra Nikolića, prethodilo je suočavanje novopostavljenog rukovodstva Kliničkog centra Crne Gore sredinom 2007. godine, s ozbiljnim problemima u funkcionisanju Kardiocentra.

S obzirom na značajne investicije koje je zahtijevalo otvaranje ovog segmenta Kliničkog centra, očekivalo se da će stvoriti optimalne mogućnosti za hirurško liječenje kardio vaskularnih bolesti građana Crne Gore prema savremenim standardima, bez potrebe odlaska u druge centre. Analize koje je uradio novopostavljeni menadžment, četiri godine nakon otvaranja Kardio centra, pokazale su niz nedostataka. Ne samo da je analiza finansijskog aspekta postavila pitanje opravdanosti investicija vezanih za osnivanje i rad ovog segmenta Kliničkog centra, već što je daleko važnije, izostao je očekivani cilj osnivanja, a to je dostupna i efikasna zdravstvena zaštita građana Crne Gore. Pomenuću samo neke analizom utvrđene probleme. Selektivno i netransparentno određivanje prioriteta za operacije, bez jasno pokazanih medicinskih indikacija. Čak postojanje četiri varijante listi čekanja, od kojih je samo jedna prijavljena direktoru Kliničkog centra Crne Gore. Nije se smanjio broj operisanih kardio hirurških pacijenata u zdravstvenim ustanovama van Crne Gore, mali broj operacija. Od 70 planiranih operacija od početka 2008. do septembra te godine operisano je samo 22 lica sa liste, dok 38 operisanih nije bilo niti na jednoj listi, niti ima podataka po kojem kriterijumu su odabrani ti pacijenti za operacije. Analiza je pokazala i da nijedan pacijent nije bio operisan bez prisustva konsultanta sa strane, a da nijesu operisani hitni slučajevi, nijedan. Za četiri godine ni jedan. Infarkt ne bira vrijeme.

Da su tokom ljetnih mjeseci pacijenti ostavljani bez kardio hirurške zaštite, jer su svi zaposleni dva mjeseca išli na kolektivni godišnji odmor. Dva mjeseca svako ko je imao kardio hirurške tegobe, trebao je da moli boga da ne dobije infarkt i da ne treba da se operiše.

Sve ovo, uvažena poslanice, još mnogo drugih nedostataka u radu Kardio centra, sadrži analiza koja je prethodila inicijativi Fonda kao odgovorne institucije za finansijsku održivost sistema i Kliničkog centra koji se suočio sa ugroženošću zdravlja građana zbog dugog čekanja na operacije, kao i mogućnošću potpunog urušavanja projekta u koji su sa velikim očekivanjima, kako države tako i građana, uložena značajna sredstva.

Zbog navedenog stanja, inicirano je niz sastanaka i aktivnosti tadašnje direktorice Kliničkog centra, i direktora Fonda sa ljekarima i menadžmentom Kardio centra. Na žalost, i pored uloženi napore, i svih tih sastanaka, rezultat je izostao, što je za posljedicu imalo da direktor Kliničkog centra i direktor Fonda za zdravstveno osiguranje preduzmu aktivnosti za angažovanje docent dr Aleksandra Nikolića, sklope ugovor na koji sam ja dao saglasnost. I to je analiza koja je ovdje prisutna. Podijelio sam je onog dana kada sam pravio pres novinarima na 13 stranica, i sve piše. Može sve da se vidi, čak i dio odgovora koji ste vi kroz pitanje ili polupitanje postavili prema meni u vašem obrazloženju pominjući istine i poluistine. Verba volant skripta manet (riječ i lete zapisanost ne). Piše u toj analizi dosta toga što možete naći i uvjeriti sebe da i podaci koje vam neko dostavlja ne odgovaraju činjeničnom stanju, a to se može provjeriti.

Analiza rada Kardio centra od momenta kada ga preuzima docent dr Nikolić pokazuje koliko je država Crna Gora dobila njegovim dolaskom, a to je organizacija i kvalitet rada, prije svega na zaštiti pacijenata, dok je numerička ušteda najmanje 11 miliona eura, po brojkama, sve piše i poslije ću u nastavku vam pročitati samo neke brojeke zbog javnosti, pretpostavljam da vi to znate.

Ono što vjerujem da nema cijenu i ne može se cijeliti eurima ni brojkama da je dvije hiljade građana Crne Gore vratilo se svojim porodicama upravo zahvaljujući dr Nikoliću i kompletnom timu. Iškolovali smo dva vrsna kardiohirurga, anesteziologe, kardiologe, kardioperfuzere, imamo Kardio centar za ponos regiona i s tim sam ponosan. Kao ministar zdravlja bio bih srećan kad bi u svakom segmentu zdravstvene zaštite imali ovaj nivo zdravstvene zaštite i uvijek bi dao saglasnost na ugovore koji bi sklopili Fond za zdravstveno osiguranje, Klinički centar i sve druge zdravstvene ustanove kada bismo time uspjeli da sačuvamo život i jednog jedinog čovjeka u Crnoj Gori.

Što se tiče vašeg pitanja koje se odnosi na pravo na licencu subspecijaliste kardiohirurgije docent dr Nikolića, ukazujem da je u postupku izdavanja licence Ljekarska komora Crne Gore u obavezi da cijeni dokumentaciju doktora, a samim tim u obavezi da postupa u skladu sa pravilnikom i priloženim dokazima kojim se potvrđuju stečena obrazovanja.

Ovdje imam odgovor i poslaničko pitanje poslanika Palovića, i za to što ste rekli da nijesam odgovorio na pitanje poslanika Pavlovića 14. marta 2011. godine i da tada nijesam znao za ugovor, želim da pročitam, zbog javnosti, pitanje gospodina Pavlovića, a odgovor imate dat tada. Pitanje glasi: "Da li ćete ispitati slučaj neosnovanog licenciranja dr Aleksandra Nikolića kojemu je Ljekarska komora Crne Gore izdala licencu kao specijalisti kardiovaskularnom hirurgu, uprkos činjenici da je njegova matična država Srbija odbila da mu izda tu licencu? Da li ćete, gospodine ministre, zbog očiglednog propusta zahtijevati odgovornost nadležnih". To je pitanje koje sam ja dobio od gospodina Pavlovića, to je odgovor koji sam dao, postoji u arhivi Ministarstva zdravlja, postoji i u arhivi Skupštine, i ja vas molim da kada pominjete istine i poluistine, pokušajte bar na akademskom nivou da se zadržite kad imate komunikaciju bar sa mnom.

Nekoliko podataka zbog javnosti. Centar za kardiohirurgiju je osnovan 2003. godine. Dogovor je bio da se podrška pruža samo godinu dana, dakle 2004. godine je traženo od Ministarstva zdravlja da se nastavi finansiranje stručne podrške i finansijske iz Italije. I sredstva za italijanske stručnjake na ime podrške su isplaćivana za svaku obavljenu operaciju, ponavljam, kardiohirurgu 500 eura, anesteziologu 400 eura, i na ime stručne podrške ljekarima iz Italije isplaćeno je u tom periodu 452 hiljade eura. I dogovor je bio pri osnivanju da se prve godine uradi 150 operacija. Svake sljedeće po 50 više da bi se dostigao broj do 400 operacija godišnje, koji bi zadovoljio potrebe stanovništva Crne Gore. Na žalost, operisano je od 2003. do 2008. 616 pacijenata, po godinama: 78, 124, 140, 131, 143. Dakle, nijesmo ni pete godine ostvarili ono što smo

očekivali da bude prve naredne godine uz ekspertsku pomoć koju smo imali od kolega iz Italije. 1786 ljudi u tom periodu upućeno je na dijagnostiku van Crne Gore, a 1029 ljudi je tada u tim godinama operisano van Crne Gore, i to je dodatno koštalo budžet Fonda zdravstvenog osiguranja 7,5 miliona eura. Tada se i otvorilo pitanje licence kad se, na žalost desio smrtni slučaj, n.n. pacijentkinje i kada je postavljeno pitanje Ministarstvu zdravlja - na osnovu čega taj i taj doktor operiše i na osnovu kojih dokumenata i da li ima licencu kardiohirurga, i tako je ovaj ministar koji stoji ovdje preko puta vas ušao u ovaj problem, jer prije toga niko to nije otvarao.

I urađena je analiza od strane Fonda i menadžmenta Kliničkog centra i susreli smo se sa činjenicama koje sam vam govorio, da ne bismo gubili vrijeme. I nakon ovakvog angažmana dr Nikolića i Ugovora koji je sklopljen sa njim napravljeno je to što je napravljeno u kardio centru, ispoštovano je sve što piše u Ugovoru. Iškolovana su dva vrsna kardiohirurga za ponos Crne Gore, iškolovani su kardioanesteziolozi, kardioperfuzeri, kardiolozi, nova četiri specijalizanta imamo i radimo, zbog građana preko 420 operacija na godišnjem nivou na otvorenom srcu sa izvanrednim skorom, i to je za ponos. Ne ulazim u procenat, jer znate, ako imate pacijente koje birate koji imaju snagu srčanog mišića dosta visoku njemu je rizik da će mu se komplikovati nešto veoma mali, a kad operišete sve i ne šaljete nikog van Crne Gore, onda ćete i očekivati da taj procenat bude viši. Ali sa procentima se ne treba igrati i promilima, jer smrt najbližeg je 1000% za tu porodicu, i volio bih da taj i humani i etički dio ostavimo van Parlamenta. To je moja molba i kao ljekara i nekog ko je punih 25 godina operisao ljude i pružao im pomoć. Moja molba. Tako da ćete Vi izaći vjerovatno sa još nekom dodatnom stvari, a ono što je meni ključno, znači nema u pitanju gospodina Pavlovića da li ima ugovor ili nema? Nema, pročitao sa ga. Postoji u arhivi. I zamolio bih da u obraćanju, kad pričate o poluistinama i istinama zadržite se na ono što su činjenice, a ja poštujem samo činjenice. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

Izvolite, kolegice Kalezić. Oboje ste profesori na Univerzitetu. Izvolite.

JELISAVA KALEZIĆ:

Opomenuli ste me da vodimo na akademskom nivou raspravu, ja od toga ne ostupam nikada, gospodine ministre, jer tako jedino i mogu i moram.

Ja imam „predato 13.marta 2011.godine u 10 sati.“ Nešto je izgubljeno u transportu izgleda ili u nekim drugim prenosnicima, jer drugi dio pitanja, ako ste pročitali do kraja, kaže: "Istovremeno vas molim da mi do početka treće posebne sjednice prvog redovnog prolječnog zasijedanja Skupštine Crne Gore, utorak 15.mart 2011.godine, dostavite kopiju Ugovora o poslovnom angažmanu direktora Centra i tako dalje. Možemo razmijeniti te papire i uporediti ih, a možemo i neko vještačenje organizovati, u svakom slučaju ima jedna, koristi se i kod vas u Beranama i kod mene u Bijelo Polju, kaže: "Ne reći mi da ti ne rečem". Ja zaista odmjerim i uvijek se prva izvinim, ako vidim da nijesam bila u pravu ili ako vidim da nijesam pravična. Može se biti u pravu, ali ne do kraja pravičan, ali u ovom slučaju za to još nemam razloga. A sada ću Vam reći o procentima ste Vi počeli, gospodine ministre, a ne ja. Vjerujte da sam jedan od onih građana Crne Gore, koji jako dobro zna šta znači rizičnost 3%, pa ne bude 3%, nego 100%, i kada sam ja o tome progovorila, to je zato što je isprovocirano zaista Vašim nastupima koji su toliko zasnovani na poluistinama, da to mene kao građanku vrijeđa, a o akademskom nivou tu već nema govora. Dakle, šta ja hoću da Vam kažem, gospodine ministre.

Hoćete cifre, e pa sada ćete ih dobiti.

Prvo, Vi nigdje nijeste pomenuli da taj ugovor čiji ste Vi ključni potpisnik, zapravo je ugovor tipa koji pripada javnim nabavkama, jer se tamo pominje izvršilac. Konsultovala sam ja stručnjake i za to. A Vi ste za taj novac koji ekstra, mimo plate, mimo još nekih beneficija koje je imao gospodin Nikolić, dakle za taj ekstra ugovorom zagaranovani prihod, a da se ne kaže kako se vrši evaulacija toga, mogli da angažujete bilo kog vrhunskog kardiohirurga iz obližnje Evrope. Provjereno. To je 15 - 20.000 evra mjesečno, a Vi recite ako to nije tako, ili možda kardio-hirurzi po Evropi zarađuju pet puta više, pa se ja varam. Za običan svijet kao što sam ja 15 - 20.000 mjesečno je nešto nezamislivo. To je ono što čovjeku stane pamet, pa kaže - ima li to negdje, u jednoj siromašnoj Crnoj Gori. A patetiku koliko su važni ljudski životi da ostavimo. Svima su nam važni. Svi imamo porodice, većina nas ima djecu i tako dalje. Svi imamo i bolna iskustva i radosna iskustva, kada nam neko kući zdravo i veselo dođe ili kada ne dođe i zato ne treba ovdje unositi patetiku.

A sada samo nekoliko brojki čisto da se ne zaboravi, a što rekoste i zbog građana, prije svega.

Pod broj 1: Vi i dalje tvrdite da Vam nije bilo postavljeno pitanje u ugovoru, ja i dalje tvrdim da jeste i imamo dva dokumenta koji se mogu uporediti. Složili smo se da je Kardio centar osnovao Klinički centar i Vlada Crne Gore, tadašnje Ministarstvo i sadašnje Ministarstvo zdravlja. Vi imate kontinuitet i preko svoje partije je vrlo bio posvećen još od 2007. godine, da se osnuje Kardio centar. Pretpostavljam da italijanski partneri nijesu slučajno i nasumično odabrani. I kao što Vi dobro znate i radi građana u opremanju Kardio centra, država Italija je učestvovala sa skoro trećinom novca, a kadrove iz Crne Gore, taj tim koji Vi u jednoj izjavi pripisaste doktoru Nikoliću, rekavši doktor Nikolić i njegov tim, to je tim koji je stvoren tu u Crnoj Gori. Kada je došao doktor Nikolić, on nije stvorio tim pa počeo da radi. Izvinite. On nije selektor reprezentacije, ta je reprezentacija postojala.

Meni je žao što potpuno nepoznatog čovjeka ovdje pominjem, ali je predmet ugovora, a to košta državu Crnu Goru, košta nas građane. Radi se o tome da je za taj novac sigurno moglo da se postigne to što se željelo, da se pospješi efikasnost i dovrši formiranje Kardio centra. Ali vjerovatno da je neko imao razloga da to ne bude neko od partnera iz Italije sa kojima i dalje Crna Gora ima ugovor, nego da to bude riješeno na ovakav način, ispod žita gospodine ministre, ispod žita, sve do decembra 2013. godine. A, rekli ste da je do dolaska gospodina Nikolića 200 pacijenata čekalo na red, da se umiralo čekajući. Meni je drago što su sada pronađene liste na kojima se ne umire, pa bih se prosto prijavila na tu listu.

Brojevi: 1.03.2014. godine zvanični sajt Kliničkog centra, 148 pacijenata je na listi za operaciju, 129 na listi za hitnu koronarografiju, 715 na listi za redovnu koronarografiju - 1.03 -25.03., danas je 28.03.2014. godine, 164 pacijenta koji čekaju operaciju, 136 za hitnu koronarografiju, 738 za redovnu. E, sada dozvolite, pošto sam običan građanin, neposvećena u Vašu struku, sem kao povremeni pacijent, ako se sa druge liste, po mom mišljenju optimistički, a i provjerila sam, to je optimistički, oko 20 pacijenata prebacuje na prvu, dakle oni koji su za hitnu koronarografiju, vjerovatno 20% njih ide na operaciju, a sa treće liste oko 5%, to bi na taj dan 25.03 bilo 230 pacijenata koji čekaju operaciju.

Gospodine ministre, Vi ste u elaboraciji koju ste na naveli, rekli da je čekalo 200 pacijenata, umiralo se i tako dalje, ostavljamo patetiku. Sada ih čeka preko 200.

Drugo, ja ću morati da Vam postavim dopunska pitanja, jer onih 11 miliona koja ovako serviraste da je bilo uštede, meni toliko izaziva sumnju, da je to aproksimacija da je oko 300 pacijenata godišnje ide negdje, a ne ide, jer postoji, pretpostavljam, uređen način da to konzilijumi odobravaju, i Vi imate prvo da odobrite, to smo saznali, ne pitam o tome.

Pitanje će biti - koliko pacijenata je po godinama išlo van Crne Gore?

Drugo pitanje će biti - na osnovu čega tako saopštavate neka aproksimacija koliko bi vjerovatno išlo da ne radi Kardio centar, to nije činjenica, i to bi koštalo toliko koliko bi koštalo.

Jako bi bilo dobro da se usaglasite sa direktorom Fonda zdravstva, koji mi je sa zakašnjenjem, ali mnogo prije Vas odgovorio na neka postavljena pitanja, gdje kaže da on nije obaviješten da je Fond zdravstva učestvovao u donošenju odluke o Ugovoru sa doktorom Nikolićem, da su oni samo izvršilac toga što je stiglo od strane Kliničkog centra i Ministarstva, naravno i da se usaglasite sa Vašim kolegom, predsjednikom Ljekarske komore, jer imate neke vrlo neprijatne neusaglašenosti oko licenciranja. A ako nešto treba, evo mene još. Ima još brojeva.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Samo da otvorimo ovdje operacionu salu, pa da raspravimo tu stvar koja je, ipak visokostručna, moram priznati. Ja vidim da imamo mi zajednički problem, da nam fali operacionih sala, da smo prošle godine dali garancije čitav zdravstveni fond, nešto manje, ali ako se dodaju potencijalne garancije čitav zdravstveni fond smo poslali preko granice, da smo mogli napraviti jedan kardio centar, rada me je interesovalo košta oko 10 miliona, da se ne plaća zemlja i tako dalje, da smo poslali desetak kardio centara preko granice. To su naši problemi ovdje u Parlamentu. Ovo su stručni problemi. Znam da fali operacionih sala, da se čeka na sali itd. Imamo ljekare, nemaju đe da rade i kada imamo ljekare. A da je činjenica da razvijamo neke kapacitete, tu se moramo složiti. Kad mislimo o raspodjeli državnih sredstava, uvijek imamo nekolike osnovne potrebe u svakoj državi. Zdravstvo, pod jedan, pod dva obrazovanje, pod tri tek dolazi sigurnost i tako dalje. Ta dva, osnovne državne potrebe zdravstvo i obrazovanje uvijek moraju imati prioritet kada razmišljamo o rasporedu državnih sredstava i svim onim garancijama, da ne kažem, donacijama koje smo dali. Ja to vidim u konkretnim stvarima, u bolnicama i u školama, uvijek to vidim tako. Ja ne bih otvarao više, biće dopunskih pitanja, i jedno i drugo ste pričali preko svojih moći po Posovniku. Hvala vam, pa će biti prilike, nastaviće se na ovoj temi, očigledno. Dostavite to u direktnoj komunikaciji, jer čekaju druge kolege, bojim se da sam ja, u želji da pomognem dijalog, prešao izvan zdravstvenih izdržljivosti drugih kolega.

Na redu je kolega Nišavić, a neka se pripremi koleginica Đurašković. Izvolite.

RADOSAV NIŠAVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedniče.

Poštovani gospodine ministre,

Naime, u svakodnevnim razgovorima sa građanima Bijelog Polja izneseno mi je da najveći i najčešći problem, što se tiče očuvanja zdravlja i liječenja, nijesu ni gužve kod izabranog ljekara, ni višemjesečna čekanja na specijalističke preglede, niti kvalitet zdravstvene zaštite, već hronični problem nestašice lijekova u državnim apotekama.

Kad pacijent obavi sve pretrage i preglede, što ga košta dosta i napora i vremena, čeka ga da nema lijeka, što još više pogoršava njegovo zdravstveno stanje. Znam da vam je dosadilo ovo pitanje, jer je zadnjih godina bilo tema, ne samo poslaničkih pitanja, već i drugih, sa ciljem da se taj problem riješi, ali on je iz godine u godinu sve veći, pa shodno Poslovniku Skupštine Crne Gore, postavio sam poslaničko pitanje:

„Kada će se i kako riješiti redovnije snabdijevanje apoteka lijekovima i kada će se početi sa primjenom odluke Vlade sa sjednice održane u Kolašinu 8.mart 2014.godine, da će se i u privatnim apotekama moći podići lijek na propisani recept od strane izabranog ljekara?“

Odgovor sam tražio u pisanoj formi, dobio sam ga i hvala vi na tome.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:
Hvala, kolega Nišaviću. Ministre, izvolite.

MIODRAG RADUNOVIĆ:

Uvaženi predsjedniče Parlamenta, kolega Nišaviću, poslanice, poslanici,
Odgovor na Vaše pitanje: Potpuno ste u pravu i svjedoci smo neredovnog snabdijevanja apoteka Zdravstvene ustanove apoteke Crne Gore "Montefarm" lijekovima i potpuno opravdanog nezadovoljstvo građana, tim što de dešava. To je dominantno bilo skoro čitave prošle godine, to smo imali početkom ove godine.

Zdravstvena apoteka Crne Gore "Montefarm" u rokovima predviđenim zakonom, uz prethodnu datu saglasnost Ministarstva zdravlja, pokrenula je postupak nabavke lijekova za 2014.godinu, koji su zbog čitavog niza poteškoća nije realizovano predviđenom dinamikom.

Po najnovijim uvjerenjima Zdravstvene ustanove apoteke Crne Gore "Montefarm", i nakon informacija o potpisivanju ugovora sa osam dobavljača 17.marta, krenule su u nabavku i distribuciju lijekova.Očekuje se potpuna stabilizacija u snabdijevanju lijekovima svih apoteka u periodu do 10.aprila ove godine. Nestašice ampuliranih lijekova u domovima zdravlja i bolnicama su na današnji dan sanirane. Za realizaciju zaključka Vlade, koji se odnosi na podizanje lijeka u privatnim apotekama, na osnovu propisanog recepta izabranog doktora, Ministarstvo zdravlja je preduzelo aktivnosti i naložilo Fondu zdravstvenog osiguranja da uputi javni poziv privatnim apotekama, i to je planirano, i očekujemo da će ugovori biti potpisani najkasnije do kraja septembra 2014.godine.

Kasnije ću odgovoriti kolegincima, pošto se preklapa u jednom dijelu pitanja, pa nijesam htio da ponavljam.

RADOSAV NIŠAVIĆ:

Gospodine ministre, sve što je dobro, a i što nije dobro u sistemu zdravstvene zaštite ide na Vašu adresu, jer ste Vi najodgovorniji čovjek u ovom sektoru, pa i u nestašici lijekova građani prepoznaju Vašu odgovornost i ako se iz dostavljenog odgovora vidi da niste Vi jedini krivac za nedovoljno snabdijevanje apoteka lijekovima. Treba samo biti prisutan u apoteci kada se isporučuju lijekovi, pa vidjeti koji bijes pacijenata neopravdano trpe apotekari. Pristigla količina pojedinih lijekova je tolika da ne potraje ni do kraja tog radnog dana. Ovaj problem, posebno pogađa stariju populaciju, hronične bolesnike, penzionere sa najnižim penzijama,ljude čiji je i socijalni i zdravstveni status ugrožen. Sa druge strane, za nabavku lijekova izdvaja se godišnje oko 55 milina eura. Da se složimo da su to velika sredstv, dovoljna da riješe ovaj problem.

Vaše najavljene promjene u oblasti propisa o nabavci lijekova, pojednostavljenih tenderskih procedura, takođe najava uzimanja lijeka na recept u privatnim apotekama, građane je dovelo do ruba strpljenja, pa i proces refundiranja lijeka malo je komplikovaniji, pa pacijenti često odustaju od toga.

Vaša najava da će se lijekovi moći podići i u privatnim apotekama, odnosno odluka Vlade iz marta mjeseca, uz propisani recept nakratko je obradovala građane, ali iz Vašeg odgovora vidim da će ona biti primjenjiva tek krajem ove godine, a i to je pitanje, s obzirom na veliku razliku u cijenama lijekova u državnim i privatnim apotekama.

Iz Vašeg odgovora, gospodine ministre, stičem utisak da je i Vama ovo pitanje više dosadilo i da polako gubite snagu, jer se i dio odgovornosti prenijeli na druge subjekte, ali ipak Vam hvala na odgovoru.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Najavio sam koleginicu Đurašković, a da se pripremi kolega Tuponja. Izvolite.

LJILJANA ĐURAŠKOVIĆ:

Poštovani predsjedniče Skupštine, poštovani ministre, uvaženi građani,

Koliko je pitanje nestašice lijekova alarmantno u Crnoj Gori, vidi se po ovome što uvaženi kolega dr Nišavić i ja, jedno za drugim, postavljamo skoro isto pitanje. Moje pitanje Ministarstvu zdravlja glasi:

„Šta preduzima Ministarstvo zdravlja da se trajno riješi problem nestašice lijekova, sanitetskog materijala i reagenesa za laboratorijske analize u državnim ustanovama.

Obrazloženje:

Državne apoteke i druge zdravstvene institucije u Crnoj Gori preko dvije godine imaju problem sa snabdijevanjem lijekova i nabavkom sanitetskog materijala i reagenesa za laboratorijske analize. Svjedoci smo da naši građani, posebno penzioneri ulaze u državnu apoteku sa rukama punim receptata, a iz nje izađu bez ijedne kutije, jer su rafovi u državnim apotekama prazni. Primorani su da svoju terapiju kupuju kod privatnih apotekara i zato pojedini hronični bolesnici daju preko pola vrednosti svoje penzije. Nedostaju lijekovi za terapiju visokog pritiska i kardio vaskularnih oboljenja, za liječenje šećerne bolesti, holesterola i triglicerica, ingalatori i pumpice za astmatičare, sedativi, pojedini antibiotici i antireumatici.

U veoma nezavidnoj situaciji se nalaze kolege izabrani ljekari i farmaceuti, jer su oni na prvoj liniji iskazivanja nezadovoljstva pacijenata, a ni ljekari ni farmaceuti nijesu krivi za nestašicu lijekova. Radi se o problemu obaranja tendera za nabavku, ali i efikasnosti i transparentnosti primjene Zakona o nabavci lijekova i medicinskih sredstava. Ovaj zakon je počeo da se primjenjuje u januaru 2012.godine, dosta je rigidan i sa periodom od 60 do 90 dana za proceduru nabavke, koji je dosta dug kada su lijekovi u pitanju.

Što se tiče laboratorijskih reagensa i testova, najveći problem je sa hormonima, osobito sa tri hormona štitaste žlijezde, sa frakcijama za masnoću u krvi. A šta reći o trudnicama? Tekst koji je obavezan za trudnice do petog mjeseca trudnoće, moraju u privatnim laboratorijama da plaćaju do 130 eura, jer nedostaju u Institutu za javno zdravlje. Zato ovim pitanjem iskazujem opštu zabrinutost pacijenata u Crnoj Gori. Hvala lijepo, ministre.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala kolegatici Đurašković. Ministre, izvolite.

MIODRAG RADUNOVIĆ:

Poštovana kolegatici Đurašković,

Aktuelnost ovog problema je prisutna i ne možemo to trpati po tepih i odgovornost je svih nas koji sjedimo na čelnoj instituciji. Pominjući sada nekoliko stvari koje ste su baš direktno vezane za pojedine grupe pacijenata, ukazujete tačno gdje su problemi, a pomenuli ste i javne nabavke - Zakon o javnim nabavkama, predugačke rokove i mislim da tu treba imati više senzibiliteta za ono što je potrebno pri nabavci lijekova, reagenesa, testova, jer u principu zdravlje ne može čekati. Tu se slažem sa Vama. U toku su izmjene i dopune Zakona o javnim nabavkama. Znam da su došle primjedbe od strane Fonda i ljudi iz Ministarstva da se pokušaju te procedure, bar što se tiče zdravstva, da kažem uprostiti ili odvojiti od drugih segmenata za javne nabavke i to će biti jedan put, da kažem, normativnog uređenja da pokušamo bar te rokove da skratimo, pogotovo kada

nam trebaju lijekovi i sve ono što ste vi kazali u obrazloženju Vašeg pitanja prema meni. Ja ću pročitati odgovor koji sam Vam dostavio.

Ministarstvo zdravlja je u cilju reforme farmaceutske politike, preduzelo niz aktivnosti kojima će se riješiti problem nestašice lijekova. Aktivnosti su prezentovane na sjednici Vlade Crne Gore 7. i 8. marta 2014.godine. U skladu sa tim aktivnostima razmatrajući strukturne reforme u oblasti zdravstva, Fond za zdravstveno osiguranje će u trećem kvartalu 2014.godine sa privatnim apotekama ugovoriti izdavanje lijekova na teret sredstava Fonda za zdravstveno osiguranje. Pored ovog, Fond za zdravstveno osiguranje, Institut za javno zdravlje i Agencija za lijekove i medicinska sredstva su u obavezi da u drugom kvartalu obezbijede informatičku podršku za monitoring propisivanja lijekova u skladu sa standardima, takozvana definisana dnevna doza. Znate, mi smo prepoznati kao država koja troši mnogo lijekova. Ja ne mislim da je narod Crne Gore bolestan toliko, ali po antibioticima i sedativima koji se troše, mislim da smo na prvom mjestu u Evropi, što je zabrinjavajući podatak. I upravo se rade analize da vidimo u čemu je problem. Način propisivanja lijekova, broj recepata koji se propiše i sve to što se dešava, tražilo je određene poteze koje smo sada napravili u reformi farmaceutske politike.

Sastavni dio tih aktivnosti na reformi farmaceutske politike u Ministarstvu zdravlja je izrada podzakonskih akata, koji su u završnoj fazi i kojima će se regulisati oblast propisivanja lijeka na recept, referentnih cijena i maksimalnih cijena lijekova, jer smo uzeli cijene tri zemlje, Srbije, Slovenije i Hrvatske, da imamo taj presjek i da tačno vidimo na kojem nivou su odnosno maksimalne cijene, a referentne će biti one koje će Fond staviti u javnom pozivu na koje bi trebalo da se jave privatne zdravstvene ustanove, odnosno privatne apoteke.

Omogućavanjem realizacije recepata u privatnim apotekama, obezbijediće se dostupnost zdravstvene zaštite i na taj način trajno riješiti problem sa nestašicom lijekova. Koja je uloga ministra? Ne abolim odgovornost, sjedim na čelu sistema, ne skidam odgovornost sa sebe. Dajete saglasnost na bilans i da mogu da krenu u proceduru nabavki, "Montefarm" za lijekove, Fond u ovom trenutku za laboratoriju reagensne, preparate i ostala pomagala, Klinički za svoj segment. I to je ono što mi dajemo saglasnost i krene se u proceduru. Onda ste izloženi zakonu, procedurama. I prošle godine je jedan tender za lijekove pao, znači govorim po riječima ljudi iz "Montefarma". Šta je razlog? Garancijakoja je dostavljena nije bila upakovana na kvalitetan način sa nekim proširenim papirom ili zalijepljena voskom, to ne zavisi da smo ja i vi bili u toj tenderskoj komisiji, ako vam veledroger dostavi takvu garanciju. I normalno komisija kaže, vi niste uradili u skladu sa zakonom, padne tender vrijedansedam miliona i mi ostavimo naše građanine bez monopriila. Onda morate ići iz početka. I stvarno dođete u situaciju da morate tražiti modele kako da doskočite i takvim igrama. I to je put da uvedemo privatne apoteke, da imamo javni poziv. Ko bude želio da se prijavi na poziv Fonda zdravstvenog osiguranja, mora da obezbijedi lijekove sa liste i građani će onda moći sa receptom, ako ne mogu obezbijediti u državnoj apoteci, to uraditi u privatnoj apoteci. Prošle godine sam sa stotinama ljudi pričao, pa potpuno razumijem doktora Nišavića, jer direktno ste u kontaktu sa ljudima u ambulanti, kada građanin kaže - izvinite, ali mi nabavljamo jedan lijek 4,70, tender padne on je 11,30 u privatnoj apoteci. Vjerujte, i za moj standard je to mnogo, a ne za nekog ko prima 150 eura platu ili penziju. Tako da imam razumijevanje i zato radimo ovu reformu.

Kazao sam da, nakon ovoga da će snabdijevenost biti negdje do 10. aprila sa lijekovima iz podataka koje imam iz "Montefarma", i istovremeno ampulirani lijekovi su već u domovima zdravlja i bolnicama.

Fond za zdravstveno osiguranje je objavio otvoreni postupak javne nabavke za nabavku potrošnog medicinskog materijala i odgovarajuće opreme iz oblasti laboratorije, uz uključivanje okvirnog sporazuma na vremenski period od četiri godine za potrebe javnih zdravstvenih ustanova. Ovim postupkom javne nabavke, predviđena je nabavka reagenasa, kalibratora, ostalog potrošnog materijala i odgovarajuće opreme, aparata na kojima će se vršiti laboratorijske analize, kao i servise ponuđenih aparata, čija je cijena uključena u cijenu analize.

Ovaj predmet javne nabavke podijeljen je u 27 partija i na predmetni postupak javne nabavke ponude je dostavila osam ponuđača. Za određeni dio partija, naručilac Fond je zaključio okvirne sporazume na četiri godine i prve godišnje ugovore. Nakon zaključivanja okvirnih sporazuma, odnosno pojedinačnih ugovora na duži vremenski period za potrebe svih javnih zdravstvenih ustanova, biće obezbijeđene sve potrebne analize i potrošni materijal, odgovarajuća oprema i servis opreme. Dakle, završetkom ovih tenderskih procedura, očekujemo da će se stabilizovati tržište snabdijevanja i lijekovima, reagensima i ovo o čemu ste prije govorili. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.
Izvolite.

LJILJANA ĐURAŠKOVIĆ:

Gospodine ministre,

Zahvaljujem na Vašem usmenom odgovoru, a zahvaljujem i na odgovoru koji ste mi dostavili u pisanoj formi. Sve ovo što ste Vi rekli zaista je fantastično za naše građane. Ja se nadam da će biti realizovano, da neće biti ovo samo puste želje, jer zaista ovo sve što ste Vi rekli treba našoj zemlji i krajnji je momenat da do toga i dođe, da ne bude kao do sada lijeka nema ni za lijek. A vama hvala. Poštovani građani, zapamtite u ovom obrazloženju piše da trenutna nestašica lijekova će biti riješena potpisivanjem ugovora sa osam dobavljača 17. marta 2014. godine, kada se krenulo u nabavku i distribuciju lijekova, a potpuna stabilizacija u snabdijevanju lijekovima svih apoteka se očekuje u periodu od 1 do 10. aprila 2014. godine. Znači, poštovani građani, još malo strpljenja, pa ako ne bude opet ćemo pitati ministra. Hvala lijepa.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.
Riječ ima kolega Tuponja i završavamo sa Ministarstvom zdravlja. Izvolite.

GORAN TUPONJA:

Zahvaljujem, poštovani predsjedniče.

Uvažene kolegice i kolege, poštovani građani Crne Gore, poštovani ministre Radunoviću,

Nedavno ste najavili da građanima od 1. aprila više neće biti neophodna potvrda zdravstvene ustanove, ako pregled nije moguće dobiti u okviru mjesec dana, kako bi se liječili kod privatnika koji su u mreži zdravstvenih ustanova i kod kojih su zato određeni pregledi i intervencija besplatni.

Moje pitanje Vama glasi:

„Koji su to privatne zdravstvene ustanove u kojima će građani od 1. aprila moći besplatno da liječe šećernu bolest, štitnu žlijezdu ili reumatizam? Da li ste i gdje, radi pune informisanosti građana, objavili spisak privatnih zdravstvenih ustanova, koje su u mreži zdravstvenih ustanova i koji su tu određeni pregledi i intervencije koji se tamo mogu besplatno obaviti?“

Obrazloženje:

U Vašem obraćanju javnosti nijeste pominjali da se bilo koja grana medicine izuzima, tako da građani podrazumijevaju da se odnosi na sve grane medicine. Jasno je da građani ne očekuju u privatne zdravstvene ustanove za one ljekarske preglede za koje se ne čeka dugo, ali očekuju to za one grane interne medicine endokrinologiju i reumatologiju za koje se zakazivanje pregleda mora čekati i do četiri mjeseca.

Šećerna bolest i bolesti tiroidne žlijezde su u ekspanziji. Možemo reći da su poprimili i epidemijske razmjere. Žene obolijevaju od pet do sedam puta češće od štitne žlijezde, i to vrlo često u reproduktivnom dobu, što je posebno važno i po pitanju nataliteta u Crnoj Gori, i što bi moralo mimo ovog poslaničkog pitanja biti posebna tema od izuzetne važnosti za Crnu Goru u cjelini. Tako da je više nego nedopustivo da se kod specijaliste endokrinologa na pregled čeka tako dugo. Kako prema mojim saznanjima dobijanje zdravstvene usluge u privatnim zdravstvenim ustanovama nije moguće za sve bolesti, Vi, ste svjesno ili nesvjesno, ostavili građane u pogrešnom uvjerenju da je to moguće, stoga mislim da je ovo pitanje, to jest Vaš odgovor dobra prilika da pojasnite građanima što mogu, a što ne, kako nebi bili u zabludi. Hvala.

MIODRAG RADUNOVIĆ:

Dostavio sam Vam u pisanom formi odgovor i pročitacu.

Ministarstvo zdravlja je najavilo i sprovodi aktivnosti da građanima od 1.aprila omogući pružanje zdravstvene zaštite u privatnim zdravstvenim ustanovama bez potvrde, dakle besplatno, ako ih u roku od 30 dana ne mogu ostvariti u javnim zdravstvenim ustanovama. Osim toga, Ministarstvo zdravlja je pokrenulo inicijativu i da se operacije koje su se ugovorene sa privatnim zdravstvenim ustanovama, bez mišljenja konzilijuma Kliničkog centra Crne Gore, takođe besplatno mogu ostvariti, ako se u roku od 90 dana ne mogu ostvariti u javnim zdravstvenim ustanovama.

Zdravstvene ustanove u kojima se može ostvariti zdravstvena zaštita sa uputom izabranog doktora su privatna zdravstvena ustanova "Milmedika" Budva izabrani doktor za djecu. Nabrajam ustanove koji imaju potpisan ugovor sa Fondom, i tu vjerujem da nema zabune. Uvijek kažemo, u onim ustanovama koji imaju potpisan ugovor sa Fondom, zato su usluge beplatne, odnosno Fond plaća za te usluge. Zatim, privatna zdravstvena ustanova Doktor Dimitrijević Herceg Novi, fizikalna medicina, privatna zdravstvena ustanova „Malbaški“ Podgorica, pedijatrija, nefrologija, privatna zdravstvena ustanova "Milmedika" Podgorica, pedijatrija, hematologija, poliklinika "Merkur Nera" Podgorica, pedijatrija, hematologija, "Vita" Podgorica, interna medicina i kardiologija, "Sine mordo", Podgorica interna medicina i kardiologija, "Medikal centar" Podgorica, vaskularna hirurgija, Doktor Jovović oftamološka ambulanta, Radojević Podgorica oftamološka ambulatna, Doktor Lutovac Berane oftamološka ambulatna, "Lens-komerc" Podgorica OCT dijagnostika, Bolnica "Kodra" specijalističko konsultativna dijagnostička zdravstvena zaštita interna medicina, gastroenterologija i kardiologija, hirurgija, urologija, oftamologija OCT, bolnička zdravstvena zaštita, oftamologija i ortopedija, Dnevna bolnica "Optimal" Podgorica, specijalističko-konsultativno dijagnostička zdravstvena zaštita oftamologija OCG, bolnička zdravstvena zaštita oftamologija, "Ars Medika" centar Podgorica za asistiranje reproduktivne tehnologije za vantjelesnu oplodnju, Bolnica "Kodra", takođe i "Life" Podgorica, za očna pomagala sklopio je Fond 24 ugovora i ostala pomagala šest ugovora.

Među navedenim zdravstvenim ustanovama nema ustanove koje ima djelatnost endokrinologije i reumatologije, jer ih nema registrovanih, pa te djelatnosti nijesu mogle biti predmet javnog poziva.

Ovdje je jako važno da uvijek, kada prepoznamo uska grla i kada dobijemo liste čekanja javni poziv koji uputi Fond da sklapa ugovore ide prema inputima koje dobijamo

iz zdravstvenih ustanova gdje su velike liste čekanja. I evo problem koji je prije pominjan za invazivnu dijagnostiku za srce, koronarografije, može se riješiti potezom koji je prije desetak dana menadžment Kliničkog centra proslijedio prema nama da dodatnim angažovanjem postojećeg kadra, obezbijedi dijagnostiku svih tih 800 ljudi koji čekaju za dijagnostiku, ne za operaciju, i to je po meni put sve dok se ne pojave privatne zdravstvene ustanove i za reumatologiju i za endokrinologiju dodatno motivisanošću ljekara u okviru javnih zdravstvenih ustanova, riješe se problemi o kojima ste Vi sada govorili, gdje sigurno postoje uska grla i gdje građani čekaju na preglede i po nekoliko mjeseci.

Navedeni spisak privatnih zdravstvenih ustanova je dostupan javnosti na sajtu Fonda za zdravstveno osiguranje od dana potpisivanja ugovora, kao i na sajtu Ministarstva zdravlja. Ministarstvo zdravlja, obavezalo je zdravstvene ustanove da na javnom mjestu istaknu spisak privatnih ustanova, koji imaju ugovor sa Fondom za zdravstveno osiguranje, radi pune informisanosti građana.

Zašto smo se odlučili za ovaj korak? Zato što se dešavalo da pacijent dođe da se pregleda, dobije uput od izabranog doktora, onda tamo ga sačeka neko od osoblja i kaže - vi ćete doći za pet, šest, sedam mjeseci ili godinu dana, a ne može da dobije potvrdu da se javi u privatnu zdravstvenu ustanovu, gdje Fond ima potpisan ugovor i pacijent samo treba lagano sa jednim datumom i pečatom da pođe da se pregleda da ne gubi vrijeme. Upravo sada smo željeli da napravimo sljedeće: da skinemo tu barijeru koju smo prepoznali kao barijeru, u dostupnosti zdravstvene zaštite i da zdravlje, život ili pregled bilo koga od nas ne zavisi od onog pojedinca, da kažem suvog birokrate koji će staviti pečak ili svoj potpis na potvrdu da bi se neko pregledao. Vjerujem da ćemo s ovim pomoći građanima da brže i lakše dođu do specijalističke zdravstvene zaštite.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Kolega Tuponja.

GORAN TUPONJA:

Zahvaljujem na odgovoru.

Vjerujem da će i moje pitanje i vaš odgovor biti u funkciji pojašnjenja situacije koja predstoji našim građanima. Cijenim odluku da se pojednostavi ta procedura da građani mogu da što prije dođu do zdravstvene usluge i u privatnim ustanovama, ali samo sam htio da pojasnimo stvari o kojima govorimo, da je taj utisak koji su građani nakon vaše izjave mogli da steknu, eventualno, pogrešno. Jer, vi ste 14. marta najavili da će od 1. aprila, više neće biti potreba zdravstvene ustanove tako bi se liječili kod privatnika za svako čekanje usluge preko 30 dana. E sad to građani i očekuju. Jer, izlaskom u javnost sa takvom izjavom da se sada za svaki pregled na koji se čeka duže od 30 dana, bez potvrde, može zakazati pregled kod privatnika, nije sasvim tačan, jer građani imaju potpuno drugačije očekivanje. Dok građanin ne ode, ne zakaže pregled, on nema informaciju da ugovori sa privatnicima postoje za određeni broj specijalnosti, a nikako za sve, tako da i dalje ostaje neprimjereno dugo čekanje koje neko može, u slučaju da su u pitanju kancerogene promjene, poslije četiri mjeseca kada dođe na red i životom da plati.

Građani su u zabludi ukoliko misle da će u svim privatnim ustanovama moći besplatno da koriste njihove usluge, jer su dostupne samo one ustanove koje su u mreži zdravstvenih ustanova, a to nije veliki broj ili možda jeste, zavisi od ugla posmatranja.

Najviše oftamoloških ambulanti, ili da pojednostavim, zaludu ćemo nekome uklanjati kataraktu ako mu ne možemo liječiti dijabetes. Obećati liječenje u privatnim zdravstvenim ustanovama, a onda ne biti u mogućnosti da se to ne realizuje, ne prilički

baš čelnom čovjeku sistema zdravstvene zaštite jedne zemlje. A jednoj osobi koja boluje od neke bolesti nije važno što neko drugi neku drugu bolest može ili ne može da liječi u javnim ili privatnim ustanovama, njoj je važno da ona nema tu mogućnost. Njoj je teška njena bolest, i to je razumljivo, to je prirodno, pogotovo ako se radi o bolestima kod kojih vremenski faktor igra izuzetno važnu ulogu, a to je na žalost uvijek slučaj.

Poštovani ministre Radunoviću,

Građani Crne Gore su već decenijama manipulisani, dobijaju obećanja koja se ne ostvare. Ono što je meni iniciralo da postavim ovo poslaničko pitanje je tačnost vaše izjave, jer vi ste na moje eksplicitno pitanje - gdje se u privatnim zdravstvenim ustanovama mogu liječiti šećerna bolest, štitna žlijezda ili reumatizam, odgovorili nigdje. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Ministre zdravlja, hvala vam.

JELISAVA KALEZIĆ:

Zamolila bih gospodina Radunovića ako mnogo ne žuri da me sačeka, izaći ću da razmijenimo neke papire.

Dakle, gospodin ministar Žugić nije tu. Nas troje iz poslaničkog kluba DF-a imamo pitanja za njega, jedan poslanik je dobio odgovor u pisanoj formi, nas dvoje nijesmo dobili odgovor u pisanoj formi. U svakom slučaju nama je bio bitan i dijalog sa gospodinom ministrom o pitanjima koja smo postavili, radi javnosti prije svega i radi nas.

Molim gospodina predsjednika Skupštine, poučite me, što se tiče Poslovnika, jer to ne znam, da li je moguće da zahtijevamo da u nekom drugom terminu nam se obezbijedi da taj dio obavimo.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Moguće, ako se ministar vraća iduće sedmice, mi nećemo zaključivati danas, da to odložimo ta pitanja, da ga dobijemo iduće sedmice. Kad se ministar vraća, možemo znati orijentaciono?

Izvolite.

DAMIR RAŠKETIĆ:

Zahvaljujem poštovani predsjedniče.

Dame i gospodo poslanici, uvažena poslanice Kalezić,

Mi smo na vrijeme obavijestili Skupštinu da ministar Žugić danas neće moći biti prisutan, ja sam informisan da ja mogu odgovoriti na pitanja, ako već insistirate, ako Skupština odluči, ministar Žugić će biti prisutan, odnosno biće u Podgorici u ponedjeljak.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Nema potrebe da pravimo neravnopravnost prema onima koji pitaju, jer to je traženo, imamo ukupno četvoro, tako da nema potrebe da vi jedno pitanje odgovarate a tri druga ministar.

Hvala vam što ste došli gospodin Rašketiću.

Idemo dalje. Sljedeći bi trebao da bude gospodin ministar Kavarić, trebao je biti u jedan, sad je 10 do dva.

Vama hvala, u utorak u 10.

Hvala vam.

Moraću dati pauzu desetak minuta da se pojavi ministar ekonomije.

Prvo pitanje će imati poslanik Janko Vučinić.

- pauza -

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Nastavljamo rad.

Ministar je došao, hvala vam na brzom utrčavanju u redosljed.

I kao što sam rekao, kolega Vučinić ima prvo pitanje, sprema se poslije njega kolega Šarančić.

JANKO VUČINIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedniče.

Poštovana Skupštino, poštovani građani, uvaženi ministre,

Evo, ovako da počnem ovu priču sa beranskim rudnikom mrkog uglja i izgleda da taj rudnik predstavlja nerješivu enigmu za Ministarstvo ekonomije.

Bog nam je dao jedno veliko bogatstvo, dao nam je jedno veliko nalazište rude mrkog uglja i nama je trebalo samo da ga iskopamo i prodamo i da to na pravi način organizujemo, ali evo, ja sam nesmotreno prihvatio neku kolektivnu odgovornost. Međutim, glavna je odgovornost na Ministarstvu ekonomije jer ono treba da izvrši organizaciju rada tog rudnika mrkog uglja i da ga oporavi.

Iz tog razloga moje poslaničko pitanje precizno glasi:

„Na koji način je država dala koncesije Metalferu iz Sremske Mitrovice, ako se zna da se kod Centralnog registra Privrednog suda i dalje nalazi kao vlasnik Balkan enerđži sa istim direktorom, istim upravnim odborom imenovanim 2012. godine. Na koji način tvrdite da se radi o ozbiljnom strateškom partneru ako nije u stanju da isplati dio zarada koji zaposleni traže a to je pet neto zarada u iznosu od 52000 evra, i ako su vam te tvrdnje o njegovoj ozbiljnosti tačne, zbog čega kao država ne stanete, finansijski i ugovorno, iza ovog strateškog partnera i izmirite dugovanja prema radnicima? Smatrate li ponašanje novog vlasnika iskazano u prijetnjama da zaposlene ucjenjuje i protjeruje sa radnih mjesta u duhu zakonskih propisa države Crne Gore, i da li im vi u tome dajete podstrek?

Evo još u obrazloženju ću reći da je Komisija za praćenje kontrole postupka privatizacije se bavila pitanjem beranskog rudnika mrkog uglja i mi smo tražili da se raskine taj ugovor, da se raspiše novi tender i da se traži novi strateški partner. Međutim, to nije urađeno, pronađen je Metalfer, kompanija iz Sremske Mitrovice, koja je jednostavno naslijedila Balkan enerđžija, ali ne znamo kako i pod kojim uslovima.

Da ne bi ovo bilo samo ja vas pitao a vi mi odgovorili, potrebno je danas, gospodine ministre, da vi date jasnu poruku radnicima mrkog uglja, koje su vaše namjere sa Rudnikom mrkog uglja. Da nam kažete pod kojim je uslovima Metalfer preuzeo Rudnik mrkog uglja, i kako može da se oni ponašaju na taj način prema radnicima koji su tamo naslijedili, da ih ucjenjuju i da im prijete otkazima, a nude im samo jednu zaostalu platu. i nije mi jasno kako može biti neko tako značajan i jak strateški partner koji nema ni 52000 evra da podmiri jednu osminu od ukupnog potraživanja koju potražuju radnici mrkog uglja. Znači, Metalfer hoće da preuzme Rudnik i bez novca i bez ugovorom utvrđenih obaveza.

Izvinjavam se zbog prekoračenja, ali još jedno veoma važno pitanje iz Nikšića koje se odnosi na radnike Metalca Montevar, bilo je riječi da njihov problem se mogao riješiti, bilo je obećanje od gradonačelnika Grbovića da će riješiti njihove probleme. Međutim, do toga nije došlo, radnici Metalca Montevar su i dalje na ulici, godinu dana bez plata, i gospodine ministre, to moram da kažem da su ogorčeni na vas. Maloprije sam razgovarao sa njihovim sindikalnim predstavnicima i oni smatraju da vi

jednostavno, ne znam iz kojih razloga, nećete da učestvujete u rješavanju njihovog problema.

Izvinjavam se zbog prekoračenja, ali su to vrlo važna i mučna pitanja za radnike koji su, evo, godinama, više nijesu mjesecima već godinama bez plate, i očekujem od vas konkretne i precizne odgovore, što se tiče radnika mrkog uglja iz Berana, a i što se tiče radnika Metalca Montevara. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ministre, izvolite.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Zahvaljujem.

Poštovani predsjedniče, poštovani poslaniče Vučinić,

Zaista mislim da su ovo pitanja koja zaslužuju da budu otvorena i raspravljena i u Skupštini. Dakle, što se tiče ovoga direktnog pitanja koje ste dostavili u pisanoj formi, kratko, Ministarstvo za ekonomski razvoj je sa AD Rudnik mrkog uglja Ivangrad u stečajju iz Berana 17. septembra 2007. godine zaključilo Ugovor o produženju prava na eksploataciju i istraživanje mrkog uglja na ležištu Petnjik.

Članom 18 Ugovora o produženju prava je propisano da sva prava i obaveze utvrđena ovim ugovorom, nakon isplate kupoprodajne cijene iz Ugovora o prodaji imovine Rudnika koju je sproveo stečajni upravnik preduzme DOO Balkan enerđži. Osim koncedenta Ugovor o produženju prava na eksploataciju su potpisali stečajni upravnik za koncesionara kao i predstavnik kompanije DOO Balkan enerđži. Nakon što je izvršila uplatu kupoprodajne cijene, kompanija je postala koncesionar iz ugovora o produženju prava na eksploataciju koji je i dalje na snazi.

Izjašnjavajući se povodom vašeg prvog pitanja, ističemo da država nije dala niti je prenijela postojeću koncesiju kompaniji Metalfer, već je navedena kompanija izvršila kupovinu vlasništva akcionara, odnosno koncesionara DOO Balkan enerđži. Posmatrano sa aspekta primjene ugovora o koncesiji koncesionar je bio i ostaće Balkan enerđži. Kada je u pitanju promjena vlasničkih udjela u kompaniji Balkan enerđži, postupak se, prema našim informacijama odvijao u skladu sa procedurom definisanom Zakonom o privrednim društvima, pred Centralnim registrom Privrednog suda.

S obzirom da su predstavnici kompanije Metalfer sa menadžmentom kompanije potpisali ugovor o prodaji vlasničkih udjela, očekujemo da će uskoro doći do promjene odgovornih lica kod koncesionara. Takođe, kad je riječ o kompaniji Metalfer, vjerujemo da se radi o ozbiljnom investitoru, s obzirom da su spremni nakon 12 godina u poslovanju, da opet pokrenu rad u preduzeću Rudnika mrkog uglja i dostignu izvozno orijentisanu proizvodnju do 80 hiljda tona i zaposle preko 100 radnika. Znači, ovo su, da kažemo, obaveze koje su oni preuzeli u pisanoj formi, obratili se na taj način Vladi i radnicima.

Kakve garancije po tom pitanju imamo? Nemamo iz jednog krajnje jednostavnog razloga jer ovo nije bio predmet privatizacije u kojem je mogla Vlada da učestvuje. Vidite i sami da su oni bez učešća Vlade kupili firmu. Sa aspekta Vlade drago nam je da se pojavio investitor poslije toliko vremena koji je spreman da pokrene proizvodnju. Pored toga, Kompanija Metalfer je u startu suočena sa opterećenjima poput zaostalih zarada zaposlenih, poreza, koncesione naknade, duga prema Vodovodu i kanalizaciji, kao i duga prema Elektroprivredi. Investitor je spreman da preuzme, znači opet prema informacijama koje su nama dostavljene u zvaničnoj formi i koje su potvrđene od svih relevantnih učesnika u ovom procesu, uključujući i Sindikat Rudnika mrkog uglja, prethodne obaveze u kompaniji u dijelu koji se odnosi na neto zarade zaposlenih na taj način što bi odmah isplatili dvije zarade, dok bi se preostali dug rasporedio sukcesivno

uz buduće zarade. Takođe, nije traženo oslobađanje od plaćanja obaveza prema Elektroprivredi i Vodovodu već je predloženo izmirenje duga na duži vremenski period, uz redovno plaćanje dospjelih obaveza, pa je samim tim riječ o ponudi koja preuzima sve obaveze koje su nastale. U dodatku treba da naglasimo da je Opština Berane ovaj proces definisala kao biznis zonu i sa tog aspekta investitor će imati određene povoljnosti.

Smatramo da se, aktivnostima koje će preuzeti kompanija Metalfer, položaj radnika neće ugroziti niti da su narušeni zakonski propisi države Crne Gore, već se ponovnim pokretanjem proizvodnje pruža šansa za zapošljavanje. Treba da budemo zadovoljni zato što ova firma nije kupljena kroz stečaj. Zato što u slučaju stečaja da je pokrenut nikakve obaveze po osnovu poreza ne bi postojale, nikakve obaveze ne bi postojale po osnovu duga prema Elektroprivredi i nikakve obaveze ne bi postojale prema radnicima. Nadam se da ćemo se lako složiti da je ovo bolja opcija za nas i da nam je drago što je investitor izabrao tu opciju, pošto znamo da je stečaj bio neizbježan i da je prethodni vlasnik htio da uvede firmu pod stečaj, jer je jasno i glasno rekao da nema namjeru da pokreće proizvodnju tamo. Dakle, u tom dijelu mislim da je i država, i Elektroprivreda, i Vodovod i radnici u mnogo boljoj poziciji nego što su bili. Oni sada imaju potpuno jasnu i realnu ponudu da nastave sa radom. Plate će biti redovne uz podmirenje dugova koji su nastali iz prethodnog perioda kod prethodnog vlasnika.

Zašto nije raskinut ugovor? Pa tu firmu nije prodala Vlada, prodao je stečajni upravnik i sa tog aspekta Vlada nije mogla da raskine nikakav ugovor, osim ugovora o koncesiji koji bi za reprekusiju imao da prestane i to malo zarada što je isplaćivao prethodni vlasnik. Mi smo i u ovom parlamentu više puta pričali i rekli da je jedino oruđe koje je Vlada imala je raskid ugovora o koncesiji i tada nam je govoreno nemojte to da radite jer on ipak izvršava obaveze na određen način prema radnicima. Što se tiče promjene vlasništva u CRPS-u prema mojim informacija, opet nije nešto što je nadležnost Vlade, nalazimo se u fazi procesa gdje se vrši promjena odgovornih lica i vlasnika u CRPS-u i da je postignut kupoprodajni ugovor između bivšeg i sadašnjeg vlasnika.

Što se tiče "Metalca" na tu temu smo puno puta razgovarali. Stojim na poziciji da je Vlada uradila sve što su zakonske mogućnosti koje su bile. Ostavljam mogućnost da mi možda nijesmo u pravu i ne vidimo neke zakonske mogućnosti koje postoje. Molim vas da nam pomognete da ukažete šta to Vlada može da uradi i neka se na isti način uključe dva sindikata koji predstavljaju radnike "Metalca", uključujući sindikat radnika "Metalca" i predlažem da se vidimo iduće nedelje. Pozvao bih vas i sve ove zainteresovane da porazgovaramo, da vidimo da li postoji i jedna stvar koju je po zakonu Vlada mogla da uradi a da nije uradila. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vama.

Izvolite.

JANKO VUČINIĆ:

Hvala, gospodine predsjedniče.

Ono što je trebalo da bude je trebalo da bude raskid ugovora sa "Balkan enerđži", jer, iako je kupljen kroz stečaj Rudnik mrkog uglja, ipak bio je ugovor, bile su ugovorene obaveze "Balkan enerđžija" prema tom Rudniku. Da se podsjetimo, to je bila garantovana proizvodnja od 200.000 tona rude, da je to bila termoelektrana snage 110 megavata i da je bilo planirano da se zaposli, ni manje ni više, nego 200 radnika. Od toga, ne samo što ništa nije urađeno, to je Rudnik od strane "Balkan enerđžija" napušten. Sada mogu da odam priznanje radnicima Rudnika mrkog uglja koji su od

svojih sredstava održavali taj rudnik i danas da nije bilo njihovog požrtvovanog rada koji su od svojih sredstava održavali taj rudnik, mi ne bismo bili u prilici da uopšte razgovaramo o privatizaciji Rudnika mrkog uglja. Kažem da i predstavnici Rudnika Velenje kada su došli i vidjeli u kakvom je stanju taj Rudnik mrkog uglja i oni su odali priznanje tim ljudima koji su održavali rudnik da bi oni sada doživjeli da ih novi vlasnik, nazovi strateški partner šikanira i ucjenjuje otkazima. Ako su oni istinski strateški partner, ako su pravi investitori, mislim da dugovanja od 50.000 eura koja je visina jednog kredita za običnog gradjanina, mislim da ne predstavlja neku prepreku da se isplati tim rudarima, koji su održavali sve ovo vrijeme rudnik i da oni, nakon te isplate osmine od ukupnih potraživanja, uđu u taj rudnik i slope ugovor i da u skladu sa tim ugovorom oni preuzmu rudnik. Ovako hoćete, gospodine minister, da "partner"na neki način uđe na silu, bez novca i bez ugovora da preuzme rudnik. Što se tiče radnika "Metalca" prihvatam vašu ponudi i u toku nedelje da upriličimo i zakažemo sastanak na kojem ću biti prisutan sa predstavnicima oba sindikata, da vidimo na koji način da pomognemo tim radnicima, da ne bi izlazili na ulice i da ne bi bile incidentne situacije, prilikom njihovog radikalno reagovanja, našta su oni primorani. Hvala i izvinjavam se na prekoračenju vremena.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Šarančić, potrošili smo previše vremena jutros, pa sada moramo ući u redovan tok.

DANKO ŠARANČIĆ:

Hvala vam, predsjedniče.

Poštovani mnistre, postavio sam vam sljedeće pitanje:

"Zbog čega je došlo do zastoja u procesu realizacije projekta izgradnje drugog bloka TE "Pljevlja?"

Pitanje sam vam postavio prosto iz razloga što me to svakodnevno pitaju građani Pljevalja, zabrinuti za sve težu ekonomsku, ekološku i demografsku situaciju u ovoj opštini. Očekujući da će se novom investicijom, koja nije tako mala, zaustaviti ili bar ublažiti sve te negativne tendencije u ovoj sredini i na sjeveru, uopšte.

Čitav postupak, čitava priča oko Drugog bloka TE Pljevlja previše se nekako odugovlači i sve su izraženije sumnje, kako laičke, tako i stručne javnosti da od čitavog posla, usuduću se to reći, neće izgleda biti ništa.

Iskreno bih volio da nijesam u pravu, ali previše dugo slušamo priču i planove od devet, sedam, četiri, dva ponuđača, tj. kompanija, o toplifikaciji Pljevalja, nekih 30-ak godina, pa onda da nema toplifikacije da će se graditi samo tzv. primarni izvor toplotne energije i tako dalje i tako dalje.

Dakle, priča je sada svedena na dvije kompanije češku Škoda Praha i kinesku Power Chana, ako se ne varam, formiranje upravljačkog komiteta Elektroprivrede Crne Gore i to je ono što trenutno znamo iz medija. Šta se dalje dešava i šta će se dešavati, vi biste morali da znate jer imate viziju, a iskreno se nadam da je stvar odmakla dalje od ustaljene predizborne retorike, na kakavu smo navikle ovih prethodnih godina od početka gradnje auto puta i sličnih projekata.

Za očekivati je da se Vlada i vaše ministarstvo, kao resorno, maksimalno angažuje, mnogo više nego do sada, da se krajnje ozbiljno krene u ovaj projekat, da se primjene najsavremenije tehnologije i najnoviji standardi životne sredine, uz obavezan uslov toplifikacija grada, jer bez toga je svaka priča o zaštiti životne sredine besmislena, i vi to dobro znate.

Zbog toga tražim odgovor od vas direktno, ukoliko se ne radi o nekom stepenu tajnosti podataka, ne radi mjene lično i poslanika Socijalističke narodne partije, već zbog

građana koji očekuju da se stvari u vezi izgradnje termoenergetskog objekta u Pljevljima pokrenu sa mrtve tačke. Investicija nije mala. Ponuđač je u obavezi da obezbijedi značajna kreditna sredstva, biće potrebno usvajanje posebnog zakona koji bi pratio čitavu investiciju. Ono što me najviše zanima i na čemu će Socijalistička narodna partija snažno insistirati to je zaštita interesa građana i opštine Pljevlja koji trpe najveći teret loše ekonomske i razvojne politike Vlade Crne Gore svih ovih godina, upravo zbog toga što se prethodni prvi blok nalazio tu gdje jeste. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Izvolite, ministre.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Zahvaljujem.

Poštovani poslaniče Šarančić, direktan odgovor na postavljeno pitanje zbog čega je došlo do zastoja u procesu realizacije projekta izgradnje Drugog bloka, bio bi da nije došlo do zastoja, a zaista vam zahvaljujem na konstruktivnom pristupu. I ono što mogu da konstatujem jeste da dijelimo stav da je to važan projekat, da je to dobar projekat i da treba da se realizuje i da je jedino moguće realizovati uz saradnju Vlade, opštine Pljevlja i Elektroprivrede, kao investitora.

Kao što vam je poznato, u skladu sa planom aktivnosti koje je usvojila Vlada u junu 2013. godine, početkom avgusta je poslato pismo- zahtjev svim do tada zaitneresovanim ponuđačima za projekat da dostave ponudu 30.9.

Rok za dostavu je, nakon zahtjeva svih ponuđača, bio produžen na 30.01. 2013. godine. Zahtjevu je odgovorilo devet kompanija.

Odbor direktora Elektroprivrede na trećoj redovnoj sjednici prihvatio je informaciju o izgradnji Drugog bloka koji je uradila radna grupa koju su činili predstavnici Elektroprivrede, RUP-a i Minsitarstvo ekonomije.

Shodno zaključcima, nakon sastanka, predstavnika strateških partnera, Vlade i A2A, u cilju reorganizacije energetskog kompleksa u Pljevljima, Rudnika uglja

Pljevlja, Termoelektrane Pljevlja i projekat bloka dva, odbor direktora je formirao upravljački komitet u cilju praćenja i analize procesa koji prestoje. Nakon direktnih pregovora i evolucije svih ponuda od strane Radne grupe, Odbor direktora Elektroprivrede je donio odluku da se pregovori za realizaciju projekta izgradnje bloka dva nastave, izrade finalne analize izvodljivosti projekta i nacrtu ugovora sa mogućim partnerima, dakle ne dva nego tri, Škoda Praha, Pauer China Hubei i China machine engineering. Ovaj proces će takođe pratiti formirani upravljački komitet. Plan je da u najkraćem mogućem roku ovaj komitet koji je formiran definiše finalne ponude po ovom pitanju i da ih dostavi nazad Odboru Elektroprivrede na odlučivanje kroz koji treba da se izjasne većinski akcionari što, znači, država, A2A i manjinski akcionari. Znači, akcionari treba da se izjasne po pitanju ovog projekta. Važan segment ovoga projekta da bi bilo izvodljiv, s obzirom da ne želimo da pravimo hidroelektranu bez vode, niti termoelektranu bez uglja, jeste način kako obezbijediti adekvatnu korporativnu strukturu koja će omogućiti da Rudnik uglja Pljevlja bude u funkciji da hrani ugljem Termoelektranu tokom 40 godina koliko je predviđeno funkcionisanje ovoga projekta. Mislim da nam je svima potpuno jasno da to je projekat koji mora da se radi, jer ovakav blok kakav je ispada iz funkcije vrlo brzo, znači vrlo brzo govorimo o godinama, ali u ovakvim procesima godine su rokovi koji se dešavaju brzo, a 2018. godine mora da se smanjuje proizvodnja po osnovu evropske regulative u tom dijelu. Jednostavno ovaj projekat je nasušno potreban i zbog ovih aspekata, pogotovo imajući u vidu njegovu

komercijalnu isplativost, pa sa toga aspekta očekujemo da se odluke nadležnih organa po tom pitanju donesu sljedećih mjeseci. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:
Izvolite, kolega Šarančiću.

DANKO ŠARANČIĆ:
Hvala, predsjedniče.

Gospodine ministre, kao građanin Crne Gore, ne samo kao Pljevljak, ja izražavam ozbiljnu zabrinutost za sudbinu dugo najavljivanog i od strane Vlade Crne Gore potenciranog projekta izgradnje drugog bloka Termoelektrane Pljevlja. Prolongiranje rokova za izbor kompanije koja bi gradila ovaj industrijski objekat, nedoumice oko vrste tehnologije i načina obezbjeđivanja sredstava kao i sve češće pominjanje drugih prepreka za početak ovog posla, nameću dilemu da li Vlada i Elektroprivreda Crne Gore istinski namjeravaju da uđu u realizaciju ovog projekata ili će sve ostati samo mrtvo slovo na papiru. Kažem, nameću dilemu možda neće, ja bih volio da neće, biti tako i da će možda sve biti dobro smišljena predizborna priča. Opet se nadam da ćemo dalje odmaći od toga. Dosadašnja aktivnost u prikupljanju ponuda i pravljenje uskog kruga najboljih ponuđača samo povećavaju strepnje kod Pljevljaka i daljeg ugrožavanja životne sredine i čini mi se polako gase nadu da je aktuelna vlast odlučila da ozbiljno krene u valorizaciju i drugih prirodnih resursa na ovom prostoru. Naravno, investicija vrijedna 300 miliona eura, oko 300 miliona eura, dala bi šansu da pljevaljska privreda ponovo oživi i da se većina negativnih ekonomskih, socijalnih i demografskih problema zaustavi i okrene u pozitivnom smjeru. Priča o gradnji drugog bloka Termoelektrane Pljevlja obnovila je nakratko i nadu da će se krenuti u rješavanje pitanja toplifikacije Pljevalja, i da će se država zauzeti za valorizaciju resursa na ovom području kao što su Laporac druge sirovine za proizvodnju građevinskog materijala rude potencijal i šume. Nažalost, ko zna koji put do sada ostaje samo da čekamo i da se nadamo. Jer odavno ni građani niti pljevljaska lokalna vlast ne odlučuju o sudbini ove sredine već to umjesto njih čini Vlada u Podgorici. O tome kako se razmišlja ipostupa na tom nivou kada su u pitanju Pljevlja više je nego jasno i hvala bogu, gospodine ministre, sve je manje i manje onih koji vjeruju u te lijepo ispričane bajke. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:
Hvala, kolega Šarančiću.
Sljedeća je kolegistica Đurašković, a priprema se kolega Nimanbegu.

LJILJANA ĐURAŠKOVIĆ:
Poštovani predsjedniče Skupštine, uvaženi ministre, građani,
Procedura postavljanja postavljanje poslaničkog pitanja glasi:
"Poslanik je dužan da pitanje dostavi u pisanoj formi najmanje 48 sati prije sjednice."

Poštujući Poslovnik postavila sam sljedeće pitanje:

"Šta je Vlada uradila i šta ima namjeru da uradi da izađe u susret zahtjevima radnika AD Solane "Bajo Sekulić" iz Ulcinja, iskazanim na nedavnim potestima u Podgorici i Ulcinju?"

U međuvremenu, do za sijedanje ove sjednice stečajna uprava je dala otkaze za preostale 49 radnika Solane. Komisija za praćenje i kontrolu privatizacije na čijem je čelu uvaženi poslanik Janko Vučinić zakazana je za ponedjeljak, tako da nas je Stečajna uprava preduhitrila. Radi javnosti, radi građana ja moram da iskažem neke činjenice o Solani "Bajo Sekulić" iz Ulcinja.

Solana "Bajo Sekulić" iz Ulcinja počela je sa radom 1934.godine, jedina je Solana u Crnoj Gori i jedna od najvećih na Mediteranu. Njena površina iznosi 14,5 miliona metara kvadratnih. U 80 godina dugoj istoriji postojanja Solane berba soli nije održana samo tri puta i to: 1943.godine zbog drugog svjetskog rata i dva puta u toku šezdesetih godina prošlog vijeka zbog elementarnih nepogoda. Solana je imala svoja predstavništva u Dubrovniku, Beogradu i u Makedoniji. Bila je industrijski gigant eks Jugoslavije radila je u tri smjene, bila nosilac modernizacije Ulcinja i okoline, stipendirala đake i studente. Radnik Solane imao je veću platu nego ljekar specijalista u Domu zdravlja u Ulcinju. Bazoni Solane predstavljaju ključno mjesto biodiverziteta u delti rijeke Bojane za boravak i zimovalište ptica na migracionom putu. Oko 50 vrsta ptica boravi na bazenima, a među njima i flamingosi i pelikani. Nekada su se zbog soliva vodili ratovi, bez soli ljudski organizam ne može da opstane. A mi kupujemo u prodavnicama kamenu so iz Izraela i Tuzle. Solana je privatizovana, a 2005.godine je uveden i programski stečaj. Dionice Solane su kupljene za manje od jedan milion eura, a na zadnjem tenderu je prodavana za 195 miliona eura i niko se nije javio da je kupi.

Zašto Vlada nije prepoznala strateški značaj opstanaka Solane kao industrijske grane, kupila pakete dionica i uložila napore i sredstva da Solana nastavi da radi ono zašto je i namijenjena a to je da proizvodi so. Hvala lijepa.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Gorko ne samo slano pitanje.
Izvolite.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Poštovana gospođo Đurašković,

Ističem da se AD Solana nalazi u stečaju od 2005.godine, kada je rješenjem Privrednog suda potvrđen plan reorganizacije, sa utvrđenim rokom od pet godina za sprovođenje istog. Međutim, zbog neizvršavanja plana reorganizacije novim rješenjem Privrednog suda nad stečajnim dužnikom je otvoren postupak klasičnog stečaja, s ciljem namirenja potraživanja iz stečajne mase dužnika. S obzirom na to da je Solana od 2005.godine u stečaju, postupak poslovanja kompanije se sprovodi pod nadzorom stečajnog upravnika, a u skladu sa zakonom kojim se uređuje insolventnost privrednih društava.

Prema informacijama dobijenim od stečajnog upravnika, obaveze po osnovu poreza i doprinosa prema zaposlenima nijesu u cjelosti izvršene. Skoro svi zaposleni radnici su pokrenuli privatne tužbe po pitanju zarada i navedeni postupci su, prema našim informacijama, završeni poravnanjem sa poslodavcem u pogledu visine duga. Zaposleni su prihvatili da su njihova utvrđena potraživanja po osnovu zarada isplate prodajom stečajne mase dužnika i to iz reda privrednih potraživanja, kako je propisano Zakonom o insolventnosti privrednih društava.

S obzirom na to da je vrijednost stečajne mase prevazilazila vrijednost ukupnih i utvrđenih potraživanja, očekvati je da će potraživanja radnika u cjelosti isplatiti. U skladu sa nekadašnjim planom reorganizacije Ministarstvo rada i socijalnog staranja izvršilo je povezivanje radnog staža za broj zaposlenih za period jul,decembar 2004.godine, jun 2006.godine, mart 2007.godine i jun 2006.godine i decembar 2008.godine, u ukupnom iznosu od 123 hiljade eura. Radi se o iznosu koji je Ministarstvo rada i socijalnog staranja uplatilo na ime poreza i doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, stim da se navedeni iznos treba vratiti u budžet nakon prodaje stečajne mase dužnika.

I gospođo Đurašković, apsolutno se slažemo u pogledu onoga šta želimo da bude u Solani u sljedećem periodu. Evo sa poslanikom uvažanim gospodinom Nimanbegu više puta smo razgovarali na tu temu, međutim da bi se tako nešto sprovelo

treba nam više od dobrih želja. Znači, ono što ja molim da kažete kakvu zakonsku mogućnost predlažete Vladi da uradi u konkretnom slučaju. Dakle, firma je privatizovana 2005. godine. Firma je uvedena u stečajne gdje u tom periodu, i samim tim, a u skladu sa podjelom vlasti na sudsku, izvršnu i zakonodavnu nalazi se u ingerenciji stečajnog odnosno Privrednog suda. Jednostavno je to tako po zakonu ne samo u Crnoj Gori, nego u svakoj civilizovanoj zemlji. Ono što je opredeljenje Vlade kako da se reguliše taj proctor, prvo je definisano kroz mogućnost davanja koncesija bilo kome ko je zainteresovan da proizvodi so, znači morao bi da se raspiše tender, a znamo da to nije moguće dok postoji tamo stečajna uprava koja da kažemo gazduje vlasništvom imovine.

Znači, potrebno je da neko kupi imovinu. I tu dolazimo do onoga suštinskog problema, problema procjene, jer je ona jednostavno procijenjena na nivo novca koji niko nije spreman da plati. I to je taj akonski okvir u kome se nalazimo i ja bih jako cijenio, pominjali smo slučaj Metalca, da sjednemo u nekom užem krugu gdje možemo detaljnije da razgovaramo, da vidimo da li to ima nešto po zakonima ove zemlje što Vlada propušta da uradi. Ja mislim da nema, ali spremi smo da čujemo i bilo bi mi zadovoljstvo da konstatujemo neki način koji smo propustili koji bi mogao da popravi stanje tom pitanju.

I poznato Vam je da je stav Vlade da u tom dijelu treba, znači prostorno je planirano jedino proizvodnja soli i ništa drugo. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala ivama.

LJILJANA ĐURAŠKOVIĆ:

Jako mi je drago što ste iskazali da treba Solana da ostane ono zašto je i namijenjena znači da proizvodi, a jako mi je zao što je država Crna Gora dozvolila da takav gigant dođe na ove grane. Imala sam priliku, zajedno sa ostalim kolegama poslanicima iz opozicije, da obidem pogone Solane injihove bazene, to je žalosno šta smo mi vidjeli. To je jedna sve ružina, apokolipsa nekadašnje Solane. Radnici koji su ostali na Solani traže ono što im je po zakonu dozvoljeno, a to je svoje zarade, to je deset zarada i povezivanje radnog staža od 2009. godine. Ovo je stvarno kompleksna problematika i treba svi da damo krajnje napore da spasimo Solanu. Hvala lijepa.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama, kolegice.

Prelazimo na pitanje kolege Nimanbegua.

Izvolite.

GENCI NIMANBEGU:

Zahvaljujem.

Poštovane kolegice poslanice i kolege poslanici, poštovani ministar Kavariću,

U skladu sa članom 187 poslovnika skupštine crne Gore uputio sam sljedeće pitanje:

“Poštovani ministre Kavariću, koje ćete mjere konačno preduzeti u cilju normalizacije stanja u ulcinjskoj Solani, regulisanja situacije sa zaposlenima, i da li konačno namjeravate da pokrenete pitanje vlasništva nad Solanom Bajo Sekulić kako bi država zaštitila interese, vlasništvo i interese radnika od neodgovornog partnera? I ja i građani Ulcinja želimo znati kako objašnjavate dosadašnja dešavanja u Solani, od privatizacije do danas? Ima li odgovornost Vlada za ovako neuspješnu privatizaciju? Što se dešava sa imovinom? Da li je sadašnji vlasnik pokrenuo proces uknjižbe zemljišta od 15 miliona kvadratnih metara i kakav je odgovor dobio od strane nadležne institucije?”

Poštovani ministre, već četvrti put razgovaramo na ovu temu. Stičem utisak da se Vi ne želite da se bavitep roblemom Solane. Odgovor koji dajete da je Solana privatizovana preko berze koristi se kao alibi o nenadležnosti. Takođe, i stečaj Solane koristite da bi umanjili vašu nadležnost i odgovornost privatizacije Solane, mislim ovdje na odgovornost Vlade.

Slučaj KAP- dokazuje da i Ministarstvo može ako želi da se bavi slučajevima privatizacije. Za nas ovo predstavlja politiku dvojnih aršina, jer ponavljam, ono što je KAP za Podgoricu Solana je zaUlcinj.

I pomenuta privatizacija i sva dešavanja oko Solane jasno pokazuje da sadašnji vlasnik nema namjeru da proizvodi so. Berzanska privatizacija je urađena na taj način je ostavila Vladu bez mogućnosti da preispita rezultate ove privatizacije. Zbog centralizacije opština Ulcinj je bez ikakvih ingerencija po pitanju nadzora na dprivatizacijom.

Radnici olane zaslužuju veću pažnju i treba se preduprediti završni dio scenarija koji su obelježile dosadašnje privatizacije, a to je da je putem stečaja došlo do zatvaranja, otpuštanja radnika te nakon toga preprodaja nacionalnog bogastva uz veliki profit.

Posjeta koju smo na poziv sindikata Solane imali 20. marta samo potvrđuju ove tvrdnje i radnika i nas poslanika.

Poštovani gospodine ministre, zbilja želim Vas uvjeriti ono što je sada jasno da ovdje se radi o neodgovornom partneru, da se ovdjeradi o sudbini prostora koje je nacionalno bogatstvo i da se radi o sudbini ljudi i radnika koji su naši prijatelji, rođaci i koji zbilja zaslužuju veću pažnje države.

Od vašeg odgovora zavisi i komentar moj.

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama, kolega.

Izvolite,ministre.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Zahvaljujem,potpredsjedniče.

Poštovani poslaniče Nimanbegu,

Dakle, suština odgovora je kao i kod prethodnog pitanja koje je postavila uvažena poslanica Đurašković, kao i kod odgovora na više puta postavljena pitanja od strane Vas ovdje u parlamentu. I još jednom apelujem da vidimo šta je to što možemo zajedno da uradimo po pitanju implementacije postojećih zakona ili izmjena postojećeg, znači nalazimo se u zakonodavnom tijelu, da bi moglo da se realizuje ovo o čemu pričamo. Ovdje imam prilično dug odgovor po pitanju svih pitanja koje ste postavili, prilično su da kažemo razruđena, dobićete ih u pisanoj formi. Ja ću da bi poštovao vrijeme truditi se da koncentrišem samo na one djelove koji su da kažemo vrlo konkretni po ovo mpitanju.

Dakle, Solana "Bajo Sekulić" je prevatizovana po program upravljačke vlasničke transformacije preduzeća izvještaj o procjeni vrijednosti. Preduzeće transformisano društveni capital sljedećih modela, izdavanjem i prodajom dioničara povećanje kapitala pod povlašćenim uslovima radnicima preduzeća, besplatno podjelom akcija društvenog kapitala i prenosom dionica na fondove za društveni kapital. Nakon toga, postupkom masovne vaučerske privatizacije kao i berzanskim transakcijama izvršena je privatizacija AD Solana "Bajo Sekulić" stoga je pitanje vlasništva nad Solanom jasno jer su vlasnici imovine akcionari ovog privrednog društva. Ministarstvo ekonomije u ovom pogledu nema ingerencije, jer ovo pitanje uređeno zakonom o privrednim društvima. Ne postoje zakonski niti ugovorni mehanizmi koje Ministarstvo može sadašnje akcionare lišiti

vlasničkim djelovima u kompaniji, što je odvojeno od vlasništva kompanije na zemljištu. Po pitanju dosadašnjeg dešavanja u AD Solana "Bajo Sekulić" ponovo ističemo da se ovo privredno društvo nalazi u stečaju od 2005. godine kada je rješenjem Privrednog suda broj 77/5 potvrđen plan reorganizacije da sa utvrđenim rokom od pet godina za sprovođenje istog. Međutim, zbog izvršavanja plana novim rješenjem Privrednog suda na stečajnim dužnikom otvoren postupak klasičnog stečaja, sa ciljem na mirenja potraživanja iz stečajne mase.

S obzirom da je Solana 2005.godine u stečaju, postupak poslovanja se sprovodi pod nadzorom stečajnog upravnika. Kao što smo i ranije istakli, jedina ingerencija koju je Ministarstvo ekonomije imalo nad AD Solana "Bajo Sekulić" je koncesioni ugovor koji je istekao još 2005. Vlada Crne Gore na predlog ministarstva donijela je odluku o produžavanju ugovora o koncesiji, ali se ista odluka morala staviti van snage, jer u aprilu 2011. godine uveden postupak klasičnog stečaja nad Solanom. Da podsjetim, članom 53 stav 2 tačka 4 Zakon o koncesijama je utvrđeno da će se koncesija oduzeti ako je pokrenut postupak stečaja ili likvidacije nad koncesionarom. Da bi se predmet na koncesija mogla ponovo uspostaviti, potrebno je raspisati novi tender za dodjelu ugovora o koncesiji pri čemu se mora ispuniti nekoliko preduslova. Lokacija Solane u opštinskim prostornim planovima mora biti definisana kao proctor za eksploataciju morske soli. Ministarstvo ekonomije je u postupku davanja mišljenja na plan opštine Ulcinj u novembru 2013. godine, nadležnom Ministarstvu za prostorno planiranje dostavilo podatke o koncesionim područjima za opštinu Ulcinj među kojima su i lokacija predviđene za eksploataciju morske soli područje Školjskakneta, Zaganjsko blato jedan i dva. Iz navedenog je jasno najava Ministarstva ekonomije, da se područje Solane definiše kao kvalitet sa kojegaće se vršiti eksploatacija soli. Dugoročno opredjeljenje Vlade jeste proizvodnja soli na ovoj lokaciji. Po pitanju uknjižbe zemljišta ističemo da se Akcionarsko društvo Solana "Bajo Sekulić" obratilo sa zahtjevom Savjetu za privatizaciju u novembru 2011. godine, radi davanja mišljenja u vezi sa upisom prava svojine na zemljište u skladu sa članom 14. Nakon pribavljanja postupka svojinsko-upravljačke transformacije i privatizacije, Savjet je utvrdio da je društveno preduzeće Solana "Bajo Sekulić" imalo pravo korišćenja na zemljištu, da je predmetno zemljište obuhvaćeno postupkom utvrđivanja vrijednosti društvenog kapitala DP Solana "Bajo Sekulić" u Ulcinju pravnog predvodnika podnosioca zahtjeva što proizilazi iz Izvještaja o procjeni, da je u periodu od marta 1997. godine do septembra 2005.godine došlo do promjene u površini zemljišta na kome je upisano pravo korišćenja društvenog preduzeća Solana, i to na način što je ukupna površina zemljišta na kome je podnosilac Solana upisana u listu nepokretnosti, da se u listu vlasnika hartije od vrijednosti od 2.11 konstatuje da je društvo privatizovano tj. Da u akcionarskoj strukturi ne postoji društveni kapital.

Imajući u vidu utvrđene činjenice, Savjet je konstatovao predložene odnosno ove elementarne fakte i iz lista nepokretnosti u skladu sa Zakonom o svojinsko-pravnim odnosima. Savjet je na sjednici održanoj 4. februara 2012. godine odložio donošenje odluke o predlogu dok se ne ispitaju i druge okolnosti koje bi mogle biti od uticaja o predmetnoj stvari.

Vlada Crne Gore je na sjednici od 5.aprila povodom razmatranja informacije u izradi prostornog urbanističkog plana, s posebnim osvrtom na lokalitet Solane, zadužila Ministarstvo održivog razvoja i turizma da prilikom donošenja PUP-a Ulcinj posebno void računa o obavezama Crne Gore koji proističu između narodnih konvencija koje se odnose na zaštitu biodiverziteta na području ulcinjske solane iz kojih proizilazi da se ovo područje ne može sagledavati kao gradsko-građevinsko. S obzirom na supremaciju međunarodnih konvencija u odnosu na domaće zakonodavstvo, kao i činjenicu da prirodno bogatstvo ne može biti predmet private svojine, Savjet je predložio da se konačna odluka o predmetnom zahtjevu donese nakon pribavljanja podataka o stepenu

realizacije navedenog zaključka Vlade, odnosno podataka o tome da li biodiverziteti na području Solane predstavljaju prirodno bogatstvo.

Poređenje privatizacije Kombinata aluminijuma Podgorice i Solana Bajo Sekulić ne stoji, jer je KAP prodat postupkom tenderske privatizacije u kojoj je Vlada bila ugovorna strana, dok je Solana privatizovana putem masovne vaučerske privatizacije i kupovinom akcija na berzi, te shodno tome Savjet za privatizaciju nije učestvovao u postupku privatizacije, jer se nije radilo o privatizaciji putem tendera. Vlada Crne Gore kao povjerilac u skladu sa zakonskom procedurom Kombinat aluminijuma je zatražila uvođenje stečajnog postupka, dok je stečajni postupak u Solani uveden na predlog privatnih lica tj. povjerilaca. Ističemo da je uveden stečajni postupak u skladu sa zakonom, te da se o daljem poslovanju staraju stečajni upravnici postavljeni od strane Privrednog suda.

Zahvaljujem i izvinjavam se.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama, ministre.

Izvolite, kolega Nimanbegu, da vidimo jeste li zadovoljni ili nijeste.

GENCI NIMANBEGU:

Pa ako Vas lično interesuje, biću jasan, nijesam zadovoljan. Ako javnost i građane Ulcinja interesuje nijesu ni oni zadovoljni, slažu se sam nom. Gospodine ministre, izbjegli ste mi date najvažniji odgovor u našoj višemjesečnoj debata oko Solane, a to je da li Vi Vlada ima odgovornost za ovakvu neuspješnu privatizaciju. To stoji u drugom pasusu mog pitanja, i ponoviću još jednom. Ima li odgovornost Vlada za ovako neuspješnu privatizaciju?

E sad, pošto ste mi dali odgovor koji je bio puno detaljniji što se tiče imovine, dok ne budem pročitao, neću ulaziti u taj dio komentara. Ali ono što je jasno da ova Skupština nije promijenila prostorni plan Crne Gore do 2020. godine i dalje bi postojala mogućnost da se Solana pretvori u građevinsko zemljište i mi smo izglasali ovo da to ne smije biti. Takođe, time da li podstrek i Vašem Ministarstvu, da primijeni te zakone. Kod drugog dijela pitanja, ono što ja kažem, što je KAP za Crnu Goru, to je Solana za Ulcinj stoji poređenje. I jedno i drugo su bilo preduzeće u većinskom državnom vlasništvu, fondovi su bili vlasnici i jednog i drugog. To što se odlučilo da ovo ide preko berze, ono ide preko tendera, to je odgovornost Vlade, pa nijesmo mi odlučivali, Savjet za privatizaciju je to odlučivao. Tu je ta odgovornost. E zbog toga ajmo sad vratiti malo nazad. Ponavljam već više od godinu, godinu i po dana istu priču. Imate primjer Plužina, gdje ste jednu fabriku, gdje vam je vlasnik koji nije mogao da upravlja, dao akcije nazad. Neka se bar država potruži da kupi od ovog od stečaja i da se dogovori. Kakvih 195 miliona? Tu nije potrošeno pet –šest miliona ukupno. Da li je državni interes da se to područje zaštiti? Zona koju ste naveli Knete Štojske, gdje treba prvi bazeni da se pune morskim dobrom, da bi tu dostigli sanalitet, koje bi poslije išlo u bazen da se proizvodi. Tu se ne radi, voda se nije crpila odatle, tu je sad slatka voda i ugrožava se ovogodišnja berba. I ne samo to, ugrožava se imovina, tu se svašta radilo što se tiče starog gvožđa, moramo zajednički poći i vidjeti to. Ne postoji meni ni jedan legalni pravni normalni argument da vi kao ministar ekonomije kao predstavnik Vlade da kažete da stečajni upravnik je to institucija, da se mi ne miješamo, mi moramo zajednički dati odgovornost. Prihvatam vašu ponudu da zbilja zajednički sjednemo i da vidimo kako ćemo doći do nekog predloga. Koga ćemo angažovati, možda i neke strane stručnjake angažovati? Ono što je dobro u ovom domu i vi ste pokazali u svom odgovoru i u ovoj ponudi je da je i gospodin Janko Vučinić sad pokrenuo inicijativu da u ponedjeljak da se razgovara o Solani, i gospodin Damjanović da se u petak razgovara o Solani. Koleginica dr

Đurašković, takođe. Ovo pitanje se aktuelizuje, još smo na vrijeme da spasimo ovogodišnju proizvodnju soli, a na taj način da sprečimo ono što je bilo, ono najnegativnije, a to su otkazi. Ti radnici su 25.03. već dobili otkaze. Oni su po zakonu mogli dobiti otkaze od 2005. godine. Imamo zabranu ulaska gdje stečajni upravnik kaže da je 20.03. nasilan ulazak više neovlašćenih lica i vozila na prostoru Solane 20.03.2004.godine, bilo nas je četiri-pet poslanika, predstavnici političkih partija iz Ulcinja, nevladin sektor. Ako smo mi nasilno ušli, što nas nije neko prijavio, šta smo to mi jesmo li srušili nešto. To su radnici stvorili, to su ovi građani stvorili, ta imovina je zajednički interes i moramo se brinuti o njoj.

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala Vama na inicijativama. Očito da treba razmisliti da promijenimo možda instituciju stečajnog upravnika, jer će su god bili nije bilo uvijek najbolje. Tačno je, ministre, u nadležnosti su Skupštine, izbor Vlade i podrška Vladi i glasanja oko zakona i sprovođenja zakona, mnogo čega drugog, nadajući se da će te nadležnosti biti sve bolje i bolje i efekti sve veći.

Zahvaljujem Vam na prisustvu.

Prelazimo na poslanička pitanja upućena ministru Brajoviću koga pozdravljamo.

Prvo pitanje će Vam uputiti poslanik Veljko Vasiljević. Izvolite.

VELJKO VASILJEVIĆ:

Uvaženi ministre i kolega gospodine Brajoviću,

Ja sam moje pitanje zbog njegove važnosti koncipirao i uputio vama i ministru finansija Radoju Žugiću koji danas nije bio u Parlamentu, pa ćemo njegov odgovor sačekati u nekom narednom terminu po dogovoru sa predstavnikom Skupštine i sa Sekretarijatom Skupštine.

Moje pitanje glasi: "Pozivam Vas da odgovorite koje su institucije i stručnjaci poimenično učestvovali u razradi i analizi i studiji opravdanosti auto-puta Bar-Boljare, a naročito me interesuje opravdanost trase i fazne gradnje koja će se odvijati decenijama. Koji su to ciljevi, osim politički koji me ne interesuju, koje će Crna Gora dostići zaduživanjem oko auto-puta, u kom periodu i kada će građani Crne Gore imati ekonomsku satisfakciju za kredit koji će vraćati generacije? Ko je i kakve ekonomske efekte će autoput ili auto cesta, to je termin koji ste naknadno uveli kao neko pojednostavljene autoputa, imati na centralni i sjeverni dio Crne Gore?" Znači, tražim konkretne odgovore na ova pitanja.

Takođe vas pozivam da javno saopštite razloge, zbog kojih je u netransparentnom postupku posao sa hrvatskom firmom "Konstruktor" bio potpisan na 2.770.000 eura, a sada je to sa Kinezima moguće i za 1.940.000 eura. Ko to u Crnoj Gori može da se poigrava sa oko 800 miliona eura ili sa više od pola godišnjeg Budžeta Crne Gore? Posebno ističem, da je posao sa "Konstruktorom" na brzinu bio čak i otvoren i započet u prisustvu tri premijera Đukanovića, Kosor i Marjanović."

Ovo pitanje je veoma važno jer otkud mi sada vjerujemo kad se ovako igrate sa ciframa, otkud mi znamo da nije moglo jeftinije i ovaj treći put. Ispada da smo mi građani Crne Gore sretniji nego pametniji što je propala firma "Konstruktor", što nije garancije pribavila na vrijeme, pa sad nećemo plaćati tih 2.700 ,znači sreća nas je poslužila, a ne pamet i dobronamjernost Vlade.

Hvala Vam.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama, kolega.

Izvolite, ministre.

IVAN BRAJOVIĆ:

Hvala Vam, potpredsjedniče Raduloviću i hvala Vam na riječima dobrodošlice.

Poštovani kolega Vasiljeviću, ja sam i u razgovoru sa kolegom Žugićem rekao da ću preuzeti ovaj dio njegovog odgovora, a naravno možete zahtijevati i njegovo obrazloženje, a koji se odnosi na uslove finansiranja. Inače ste ovdje nekoliko puta pomenuli stvari na koje bih mogao u startu da vam odgovorim. Znate, ja bih volio da se s Konstruktorom završila priča jer bi mi do sada, po toj dinamici, imali završenu tu dionicu. Kako to nije uspjelo zbog nemogućnosti da Konstruktor obezbijedi garanciju za sredstva idemo u ovu priču o kojoj smo posvetili značajan dio angažovanja Ministarstva saobraćaja i pomorstva, Ministarstva finansija i Vlade i vrlo sam ponosana tu energiju koju smo uložili i na rezultate koje smo postigli ovih godina i nešto dana. Ali, kad govorimo kratko o kamatama i o ciljevima onda vam kažem, ciljevi izgradnje krupnih infrastrukturnih projekata su gotovo uvijek razvojno motivisani i imaju kompleksan multiplikativni efekat na područje regije i cijelu državu. Vrijednost projekta prioritetne dionice autoputa Bar-Boljari je 809 miliona eura. O obezbjeđenju finansijskih sredstava koji će biti izvor za izgradnju ovog projekta vodili smo računa o cijeni i roku otplate kao najvažnijim elementima. Cijena pozajmljenog novca od 2% godišnje nam obezbjeđuje sigurnost u otplati, jer po svomiznosu ne premašuje iznos razvojne stope inflacije i istorijski gledano čak i niža od stope inflacije koju smo imali u prethodnih deset godina. Uslov dobre usklađenosti budućih plaćanja novca uzetog i utrošenog u sadašnjem trenutku osim cijene jeste i razumno odmjeren rok otplate. Prekratak rok otplate ima prednost u manjem nominalnom iznosu plaćene kamate kao posljedice kraćeg vremena korišćenja pozajmljenog novca, ali ima značajan rizik da ugrozi sposobnost dužnika da po dospjeću otplaćuje glavnice i kamate. Predug rok otplate ima prednost nominalnog relasiranog godišnjeg izdatka za otplatu glavnice i kamate, ali sa druge strane, troškovi finansiranja odnosno nominalni iznos kamate se značajno uvećava. Smatramo da je rok od 20 godina u grejs periodu od pet godina, dobro odmjeren iz više razloga. Prvo grejs period od pet godina je duži od perioda izgradnje projekta što nam obezbjeđuje jednu godinu eksploatacije uz obavezu otplate samo kamate a ne i glavnice. Ovako definisan grejs period je garant dovoljno dugog perioda prilagođavanja i pripreme za glavni dio otplate kredita. Vijek eksploatacije projekta je značajno duži od vremena otplate kredita koji je utrošen za njegovu izgradnju. Time je obezbijeđeno da nakon otplate kredita naši potomci imaju i koriste imovinu koja će biti u potpunosti otplaćena. A nama da u sadašnjem trenutku imamo vrijedan, infrastrukturni projekat koji donosim sve navedene koristi, a za čiju izgradnju nemamo sopstvenu akumuliranju štednju.

Ukratko govoreći, kamatna stopa od 2% godišnje i period otplate od 20 godina su rezultat napora Vlade Crne Gore da obezbijedi uspješnu realizaciju najkrupnijeg infrastrukturnog projekta u našoj istoriji, a da bude sigurno da njegova otplata ne ugrozi njegovo funkcionisanje javnih finansija i tako da značajan doprinos ukupnom opštem razvoju i napretku socio-ekonomskog ambijenta naše države. U ovom dijelu kad govorite o tome ko je sve učestvovao i na kakav način se prišlo izboru trase. Moram da vam kažem, da smo mi prostornim planom Crne Gore detaljnim prostornim planom autoputa, strategijom razvoja saobraćaja Crne Gore projekat autoputa Bar- Boljari definisali, kao projekat od strateškog značaja za Crnu Goru.

Uvažavajući strateški značaj projekat autoputa Ministarstvo saobraćaja i pomorstva isticalo i promolisao dobiti kojebi bile ostvarene realizacijom projekta autoputa Bar -Boljari i sve aktivnosti je prioritetno usmjeravao na izbor najoptimalnijeg modela izbora i načina finansiranja realizacije projekta auto-puta i u skladu s tim izbor odgovarajućih radova za njegovu izgradnju. U svojim nastojanjima da što potpunije

sagleda sve relevantne faktore koji mogu da utiču na realizaciju projekta autoputa Bar-Boljare, kao i adekvatnog definisanja modela za njegovu realizaciju, za potrebe Ministarstva saobraćaja i pomorstva su do sada urađene sljedeće studije opravdanosti 2008. to je radila konsultantska kuća iz Francuske i uradila je studije izvodljivosti za dva autoputa u Crnoj Gori. 2009.godine konsultantska kuća iz Velike Britanije u saradnji sa međunarodnom finansijskom korporacijom Svjetske banke i RTS-a i uradila studije izvodljivosti autoputa Bar-Boljare. 2012.godine konzorcijum u čijem sastavu je bilo više grčkih kompanija, koji je bio predviđen engleskom konsultantskom kućom je uradio investicioni plan za putni pravac četiri što je Evropska oznaka auto-putnog pravca Bar-Boljare. 2014. Institut za građevinarstvo Crna Gora je uradio studiju izvodljivosti za autoput Bar-Boljari prioriteta dionica Smokovac-Mateševo. Trasa autoputa Bar-Boljare je utvrđena detaljnim prostornim planom autoputa Bar-Boljare, koji je usvojen 2008. godine, a Vlada Crne Gore je opredijeljena da dionicu Smokovac-Mateševo prvu realizuje jer bi se njenom realizacijom između ostalog izbjegao i prolaz Morače i na taj način bi se postiglo značajno smanjenje brojnih saobraćajnih nezgoda. Za ovu dionicu takođe postoji urađen idejni projekat, dok je za druge dionice projektna dokumentacija urađena na nivou idejnog rješenja. Crna Gora zastupa jasne stavove po pitanju vođenja razvojne politike u saobraćaju, kao i inkorporiranosti saobraćajne mreže, pa je stoga od velikog interesa dalje učešće u okviru memoranduma o razumijevanju za razvoj osnovne regionalne transportne mreže u Jugoistočnoj Evropi, posebno u svjetlu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju Evropskoj uniji.

Budući da učlanjenje u EU predstavlja prioritet Vlade Crne Gore, uz preporuke evropskog partnerstva vezane za saobraćaj, implementacija memoranduma o razumijevanju predstavlja jedan od prioriteta Ministarstva saobraćaja i pomorstva, posebno sa aspekta kvalitetnog povezivanja saobraćajnog sistema Crne Gore na TENT koridore. Poseban naglasak napravljen je sa uvrštavanjem i napredak sveobuhvatne mreže u okviru transevropske transportne sveobuhvatne mreže, kroz anekse 30/33, 31/33 u oktobru mjesecu 2011.godine. A autoput Bar - Boljare uključen je u sveobuhvatno regionalnu transportnu mrežu kao što sam rekao kao putni pravac četiri. Jedan od osnovnih ciljeva kojim se želi postići izgradnjom auto-puta Bar-Boljari jeste integracija Crne Gore u transevropsku transportnu mrežu, valorizacija ekonomskih potencijala područja kroz koje prolazi auto-put, uravnoteženje transportnih opterećenja na postojećoj saobraćajnoj mreži Crne Gore. On bi trebao da povezuje jadransku obalu sa granicom Srbije i to od Bara preko Podgorice do granice u Boljarima, kako je planirano dalje će povezivati Crnu Goru sa Srbijom preko rute Požega - Beograd i nadovezivaće se na koridor 10.

Takođe, u planiranju državne putne mreže Srbije povezivanjem Beograda sa Južnim Jadranom uvijek je zauzimalo značajno mjesto, značajnog kooridora za Srbiju definisan je prostornim planom Republike Srbije 1996. i 2010.godine.

Još malo, ali sam ja shvatio da je praksa bila bar na jutrošnjem zasijedanju da se pruže potpuni odgovori i zamolio bih da mi date samo još par minuta vremena da bih dao kolegi potpuni odgovor.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Ko vam je rekao za tu praksu? Nijeste imali sreće jer ste došli kod mene, a kod predsjednika vašega jeste možda bi imali. Budite koncizni, molim vas.

IVAN BRAJOVIĆ:

Imao sam prilike da čujem. Ne, ne nikad Vas ne bih mijenjao kao predsjedavajućeg.

Evo da pokušam da skratim. Planirano je da projektovanje, znači izrada glavnog projekta i izgradnja prioritetne dionice Smokovac- Mateševo autoputa Bar- Boljare traje 48 mjeseci, a očekuje se da realizacija predmetnog projekta ima za posljedicu smanjenje saobraćajnih nezgoda, srcaćenje vremena putovanja, snižavanje operativnih troškova, povećanje pristupačnosti teško pristupačnim predjelima, povećanje mobilnosti, značajne demografske promjene, izmijenjene tržišne uslove, poslovanje i povećanje preduzeća, olakšan pristup regionalnom tržištu, snižavanje troškova nabavke, bolja valorizacija potencijala iz domena poljoprivrede, šumarstva, elektroprivrede, razvoj turizma, povećanje zaposlenosti i promjena strukture zaposlenosti, bolje iskorišćavanje potencijala Luke Bar i kontejnerskog terminala i njihoga bolja veza sa gravitacionom zonom. Direktno angažovanje domaće građevinske operative, opreme materijala i radne snage u fazi izgradnje, što će imati svoje multiplikativne efekte na ekonomiju naše države.

Kao što znate, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, 26.02.2014.godine sa kineskom kompanijom je potpisala ugovor o projektovanju i izgradnji te prioritetne dionice Smokovac-Mateševo autoputa Bar-Boljare i u toku je obrada kreditnog zahtjeva kod kineske banke za odobravanje sredstava za finansiranje realizacije pomenute dionice. Kao što sam rekao pod veoma povoljnim uslovima. Nivo pripremljenosti projektne dokumentacije, potpisivanje ugovora o projektovanju i izgradnji i pregovaranju ugovora o finansiranju jeste nešto što Ministarstvo saobraćaja i pomorstva u ovom mandatu ističe kao svoj veliki uspjeh. Građani Crne Gore bi efekte realizacije prioritetne dionice Smokovac-Mateševo trebalo bi da osjete po njenoj izgradnji jer će biti jedna bolja valorizacija svih privrednih potencijala povezanih područja, ali i približavanja evropskim kooridorima. U odnosu na prethodni potpisani ugovor sa hrvatskom kompanijom "Konstruktori" i ugovorenom cijenom, napominjemo da je u odnosu između tog i ovog potpisanog ugovora toliko značajna razlika, da ta pravna akta i njihove elemente nije ni moguće porediti. Kao što znate, prethodni ugovor bio je zaključen prema tada važećem zakonu i prethodni ugovor bio je ugovor o koncesiji. A moram još jedno da vam kažem da je sadašnji potpisan na osnovu i usaglašen na osnovu zaključenog sporazuma između državnog sporazuma između Crne Gore i Narodne Republike Kine.

Ja ,gospodine Vasiljeviću, zaista ne znam odakle Vama cifre koje pominjete u pitanju, jer niko nikad nije pominjao cifru od 1,94 milijarde. Kao što sam rekao, vrijednost ove dionice, i to maksimalno ugovorena cijena, je 809 miliona eura. I sasvim još jedna dobronamjerna sugestija, u to vrijeme premijer Srbije nije bio Marjanović, nego Cvetković.

Hvala vam i izvinjavam se na prekoračenju.

PREDŠEDAVALJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Izvolite, poslaniče.

VELJKO VASILJEVIĆ:

Potpredsjedniče, uvaženi kolega Brajoviću, ni ja neću zloupotrijebiti što je pitanje bilo namijenjeno djelimično Vama, djelimično ministru Žugiću, s obzirom da on nije tu, ali ipak nezavisno od toga što se radi o potpuno drugim pravim normama što je ono bila koncesija ovo je neka druga vrsta ugovora sa Kinezima, pare su iste, euri kad se broje su isti 2 milijarde i 770 miliona nije isto što je i jedna milijarda i 940 miliona. Ja imam ovdje podatak, evo daću vam sad ovaj dokumenat, pa će te ga uporediti, a imam još jedan dokumenat od 27. avgusta 2010. godine gdje je grčko-izraelski konzorcijum Aktor razgovarao i trebala je cijena autoputa od Bara do granice sa Srbijom, znači do Boljara da bude 1,57 miliona eura saopštio je crnogorski ministar saobraćaja Andrija Lompar,

vaš prethodni kolega. Dakle, ja ove cifre ne izmišljam, ne znam da se u međuvremenu put nije uljegaio, da se nije Bar pomjerio ili Boljari, ili tako nešto pa da tu nije neka cifra, ja prije mislim da se neko sa Konstruktorom debelo ugradio, a sa Kinezima nema ugradnje zbog toga što Kinezi postaju pod patronatom svoje države, a na tamo za igranje protiv države ide zatvor ako ne i nešto jače i veće od toga. A ne znam o kojima to privrednim potencijalima govorite u tom predjelu i nijeste mi odgovorili na konkretno pitanje. Ja sam tražio da mi odgovorite kakav će konkretno razvoj donijeti autoput Piperima i Bratonožićima, kada se radi odionici Smokovac-Mateševo, o kojim multiplikativnim efektima razvoja se tu radi. Ako mislite da je to što će se otvoriti dvije ili tri benzinske pumpe ili neka prodavnica usput, to nijesu nikakvi multiplikativni efekti, tamo nema ništa, tamo nema stanovništva. Čuo sam objašnjenje da će se za autoput graditi benzinske pumpe nekoje na takav način branio izgradnju autoputa to je smijurija.

Takođe, jedno drugo obrazloženje da smo mi jedina zemlja u regionu koja nema metar autoputa, to nije nikakvo obrazloženje. Mi smo jedina zemlja u regionu koje nema ni zatvorene olimpijske bazene, koja nema ni atletske staze, mi mnogo toga nemamo, a prije svega nemamo ekonomskog potencijala. Ovaj autoput u sadašnjim uslovima ovakve privrede kakvu je ostavio DPS je bukvalno tačna ona činjenica koju je naveo ambasador Fišer da je to put od ničega do niđe. Autoputevi, brze pruge, aerodromi jesu personifikacija razvoja i planiraju se i grade u svim normalnim državama, ali kod nas se gradi inverznom logikom ili naopakim putem. Po svjetskim standardima saobraćajnice se grade u funkciji jakih ekonomskih potencijala, nakon njihovog uspostavljanja ili uporedo sa ciljem spajanja privrednih centara, sav transport koji se obavlja u funkciji ekonomskih i socijalnih interesa. Mi ovdje nemamo takve interese zato što je privreda Crne Gore uništena. Mi ovdje ne možemo ni da dobijemo satisfakciju, odnosno da naplaćujemo kasnije taj put od našega stanovništva koje bi plaćalo putarinu. U Njemačkoj se naravno autoputevi ne naplaćuju, znači nema putarine, zbog toga što su oni u funkciji strahovitog ekonomskog razvoja i ekonomskog potencijala Njemačke koji mi nemamo.

Šta je prethodno radila aktuelna vlast a što je dovelo i do besmisla gradnje autoputa? Evo prvo uništena je do temelja kompletna crnogorska privreda i sada Crna Gora nema nikakve proizvodne kapacitete, građani odlično znaju da je ovo tačno. Izvozimo samo oblovu građu. Ne umijemo čak ni boksit ni ugalj izvaditi i prodati nego nam propadaju preduzeća koja se bave tom vrstom posla. DPS je od Crne Gore napravio koloniju. Kao drugo gradovi su pretvoreni u varošice koje funkcionišu na porezima i nametima, a najveći broj građana koji imaju bilo kakva primanja jesu penzioneri, radnika I zarade u realnom sektoru nema i zato je ono što je najgore u svemu ovome vi se bazirate na Podgoricu. Podgorica nema posla u realnom sektoru, a i biće ga sve manje. Zvanična statistika kaže da je najviše siromašnog stanovništva upravo u Podgorici. Ne u ukupnom broju što je bilo normalno, s obzirom da Podgorica ima najviše stanovnika u Crnoj Gori ima oko 200 hiljada čujem možda čak i više pošto će biti izbori. Ali ima procentualno najviše siromašnog stanovništva, to je zbog toga što je sve došlo u Podgoricu, gdje posla nema, a privreda je umrla, i to je to.

Kao treće, krajnje odredište ovoga zamišljenoga autoputa Bar-Boljare je Bar, naš lučki i primorski grad koji više nije naša luka, tako da ni Srbija nema nekakvog interesa na koji se vi pozivate prema ovim podacima iz 1996. godine. Znači, luka je prodana turskoj kompaniji koja, odnosno kontejnerski terminal je prodat Turskoj kompaniji koja je izgubljena kontrola nad planiranjem i ugovaranjem transporta u funkciji razvoja crnogorske privrede.

Dakle, situacija u Crnoj Gori je specifična i ni na koji način se ne može poređivati sa Njemačkom, Francuskom i Austrijom. Mi nemamo ekonomskih potencijala za ovo, a gubimo i kreditni rejting. Svjetska banka je nama ukinula dogovoreni kredit od 50 miliona zbog toga što mi nemamo kapacitet više da se zadužujemo, a trebaćemo da se

zadužujemo. Crna Gora se svaki dan zaduži za oko milion eura, to znate kad seberete ukupno zaduženje, zajedno sa kreditima i sa onim državnim akcijama koje imamo. To dođe otprilike oko milion dnevno ili 360 miliona godišnje. Mi nemamo taj kapacitet da sve to izdržimo. Tačno je ono što nam kažu kolege iz Evropske unije da je u pitanju održivost ekonomskog razvoja i ekonomske stabilnosti Crne Gore ako na ovaj način uđemo u ovo, sa ovakvom prirodom i sa ovakvim načinom kako to DPS zamišlja, i sve će ovo da plati na kraju građani.

Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama, kolega Vasiljeviću.

Izvolite, kolega Šaboviću, Vi ste dva pitanja uputili ministru Brajoviću.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

U skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore postavljam sljedeće pitanje:

“Da li Vlada i dalje ostaje pri svom ranijem stavu o neophodnosti izgradnje putnog pravca Gusinje - Podgorica preko Albanije ili su se pojavili neki problemi ili razlozi za koje javnost na zna?”

Na to razmišljanje me navodi činjenica da se o ovom putnom pravcu u posljednje vrijeme gotovo i ne priča, a evo izbori su raspirani, a obično je da smo svi mi iz politike, doduše ja lično i moja partija najmanje, ne mogu se baš sa tim pohvaliti, naprotiv.

Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama. Izvolite, ministre.

IVAN BRAJOVIĆ:

Poslaniče Šaboviću,

U skladu sa dogovorom Vlade Crne Gore, odnosno Ministarstva saobraćaja i pomorstva Crne Gore i Ministarstva javnih radova transporta i telekomunikacije Republike Albanije, oko izgradnje puta Plav - Podgorica, koji dijelom prolazi kroz Republiku Albaniju, crnogorska strana ispunila je svoje obaveze.

Naime, Direkcija za saobraćaj je završila rekonstrukciju puta Gusinje - Grnčar dužine pet ipo kilometara, u vrijednosti od dva miliona šezdeset šest hiljada šesto šezdeset šest eura i izgrdila nedostajući put dio puta od sela Cijevna - Zatrijebač do granice sa Republikom Albanijom dužine 313 m u vrijednosti 128.733,55 eura.

Pored ovog, planom redovnog i investicionog održavanja, izgradnja i rekonstrukcija magiralnih i regionalnih puteva, Direkcija za saobraćaj i Ministarstvo saobraćaja i pomorstva za 2014.godinu, predviđeno je raspisivanje tendera za izbor najpovoljnijih ponuđača za izradu projekta rekonstrukcije postojećeg puta Podgorica - Stari aerodrom - Dinoša - Zatrijebač dužina 23 - 24 km. Kada se završi put dijelom kroz Albaniju da bude do tada rekonstruisani ovaj put, da se napravi korektan putni pravac.

Shodno dogovoru sa sastanka ministra za saobraćaj i pomorstva Crne Gore, znači mojem sastanka sa ministrom transporta infrastrukture Republike Albanije, gospodina Hadžinasta, održanog u Skadru 21.oktobra 2013.godine, organizovani su sredinom novembra sastanci predstavnika relevantnih institucija Crne Gore i Republike Albanije.

Tema sastanaka je bio projekat put Gusinje - Podgorica, preko teritorije Republike Albanije, po pitanju tekućih realizovanih i planiranih aktivnosti, uvid u stanje tehničke dokumentacije za predmetni projekat, obilazak trase puta i preuzimanje tehničke dokumentacije.

Ukupna dužina puta Gusinje - Podgorica iznosi cirka 60,6km, a dio koji prolazi preko teritorije Republike Albanije iznosi 43 km. Albanske kolege su ovom prilikom prezentovale sljedeće podatke:

Za dionicu Zatrijebač - Cijevna granica Grabon, dužine 3 km., projekat izgradnje biće finansiran iz IPA prekograničnog programa Crna Gora - Albanija 1,14 miliona eura, dok bi izgradnja trebala da počne na proljeće 2014.godine. Dokumentacije je završena.

Na dionici Grabon - Tamara dužine 7,6 km u toku su radovi, a završetak je planiran za septembar 2014.godine. Dionica Tamara - Vrmoša, dužine 29 km., podijeljena je na dva lota, lot jedan dužine 14,7 km. procijenjena vrijednost cirka pedeset pet miliona sto četrdeset tri hiljade i lot 2 dužine 14,04 km, procijenjena vrijednost četiri miliona devedeset dvadeset hiljada. Projektna dokumentacija je završena. Trenutno se traže sredstva za realizaciju projekta.

Dionica Vrmoša granica sa albanske strane, dužine 3,25 km.,završena je tokom 2011.godine. Takođe, na sastanku koji smo imali, na sastanku ministara Jugoistočne Evrope, održanom sredinom februara ove godine u Tirani, istaknuta je potreba i značaj realizacije projekata koji će biti realizovani sa najbližim susjedima, imajući u vidu njihov regionalni karakter, a među njima je svakako bilo riječi i o putnom pravcu Plav - Gusinje - Podgorica.

Pošto drugo pitanje koje je postavio poslanik Šabarić se dominantno odnosi na drugi resor, a reći ću vam i zašto, zato što je pitanje otvaranja tog puta, a ne izgradnja tog puta, na to će pitanje odgovoriti kolega Konjević, poslije mene. Ja samo želim da naglasim, da kada je riječ o putnom pravcu Plav - Čakor - Peć, da je saglasno svom programu rada Direkcija saobraćaja i Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, na osnovu javnih proziva, zaključilo ugovore za izvođenje građevinskih radova na rekonstrukciji puta Murino - Čakor, te da su radovi, po ovim ugovorima završeni u 2011.godini.

S obzirom na iznijeto, evidentno je da politička volja postoji, da se privedi kraju realizacija ovog projekta i da se preduzimaju konkretne aktivnosti usmjeravane na njegovu realizaciju. Govorim o prvom dijelu, i mislim da i u ovom pitanju i povodom ovog pitanja Ministarstvo saobraćaja i pomorstva ima čime da se pohvali. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Znači cvjetaju nam ruže što se tiče infrastrukture. Hvala vam.

Izvolite, poslaniče.

ĐŽAVID ŠABOVIĆ:

Hvala.

Ja sam mogao ovo da Vas pitam na nekom od naših partijskih sastanaka, ali javnost nakon ovog odgovora, meni je, vjerujte mi, bilo važnije da oni čuju nego da im ja, ono što bi se narodski reklo "dajem dževap, odnosno odgovaran na pitanja, šta ti reče ministar?

Ja ću samo da kažem da ne može država Crna Gora, normalno je, da planira izgradnju preko teritorije druge države i da ta sardnja, koju ste vi nastavili, ono što su vaši prethodnici počeli i čujem i sa druge strane postoji dobra volja i da Evropa podržava to. Govorim iz više razloga. Taj put je zaista prirodna i logična veza, ne samo Plava, Gusinja, Andrijevice, nego bi trebala da bude i tog dijela Crne Gore, pa i Srbije i Kosova, sutra, ako bi se zaista to napravilo u onom roku u kojem se predviđa.

Tačno je da je već duže vremena napravljen put Gurinje - Grnčar, to su granice sa Albanijom, ali od toga Plav i Crna Gore nema neke posebne koristi, jer kad dođete do te granice možete samo da odete u rane '50-te iz prošlog vijeka, otprilike tako izgleda taj dio sjeverne Albanije, najnerazvijeniji dio, možda zbog političkih, historijskih ili nekih drugih razloga, nećemo sada o tome pričati. Interesovalo me je ovo što ste maločas kazali i to me je ohrabril, to ću da pozdavam, da su u toku pripreme za put Podgorica - granica Albanije s druge strane, jer nas to interesuje. Znači Podgorica - Dinoša - Zatrijebač, koji će se završiti i to nam uliva nadu da će to da se zaista desi, jer ako se s obje strane u našoj državi napravi put do granice, neće to valjda ostati samo spomenik o aktivnostima jedne Vlade ili jedne vlasti, tako da kažem.

Ako ovome dodamo da je tek formirana Opština Gusinja, čija je ekonomska samostalnost pod znakom pitanja, kao većine opština na sjeveru, koja se ne može oslanjati samo na pomoć Vlade ili na dijasporu koja je više nego izraobovana, neznam kakvim sve zahtjevima nije bila zatrpavana sve ovo vrijeme, izgradnja tog puta i te kako znači za tu novu opštinu. Zbog toga, vjerujem, da ćemo zaista za ove izbore manje pričati o tome putu, jer vidim da je to gotova stvar, i to me raduje i oni koji slušaju sigurno će ovo zapamtiti što smo danas čuli ovdje. Samo jednu rečenicu o Čakoru, barem o onom dijelu koji ste kazali. Tačno je da je taj dio puta najkraća veza tri crnogorske opštine na sjeveru sa tim dijelom Kosova, da je put rezoltiran, ali to više nije regionalni put, kao što je bio u vrijeme kada smo bili jedna država, ili bi trebao da bude međunarodni put.

Ipak, na 2.200 m nadmorske visine na Čakoru napraviti put s jednom trakom, a od njega sutra očekivati da se tu vrši prevoz robe, kapitala i tako dalje, ali i tome ću kada dođe drugi ministar, pošto i sami rekoste da je to u nadležnosti drugog ministarstva. Vama hvala za ovaj odgovor. Milo mi je što ste ga ovako glasno, jasno kazali i tako ću ga ja prenijeti onima koji su me zamolili da postavim ovo pitanje. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama, poslaniče Šaboriću. Taj put sedamdesetih godina, to je put bio Tarinih autobusa pun studenata, i bila je jedna dobra kafana sa dobrom suvom ovčetinom. Prvo ćemo vas da promijenimo, pa onda ćemo da napraviti mnogo lijepih stvari.

Izvolite, kolega Vučiniću.

JANKO VUČINIĆ:

Zahvaljujem, gospodine, prvi potpredsjedniče, poštovana Skupštino, poštovani građani, uvaženi ministre,

Evo, nije bilo davno, kada smo ovdje raspravljali u vezi kontejnerskog terminala i generalnog tereta. Tada smo mi iz opozicije upućivali na to da je to krajnje štetna privatizacija, međutim, vaš glavni adut, odnosno jedan čvrst argument je bio za opravdanost privatizacije kolektivni ugovori i socijalni programi i da će zaposlenima Kontejnerskog terminala biti neuporedivo bolje sa turskom kompanijom nego što je do sad bilo. Međutim, taj kolektivni ugovor izgleda da se ne poštuje, ne izgleda, nego se ne poštuje, pa onda, evo radi radnika Kontejnerskog terminala i radi građana, ja bi konkretno pročitao pitanje koje sam uputio Vama, gospodine ministre, to je:

„S obzirom da sadašnji vlasnik Kontejnerskog terminala i generalnog tereta tuska kompanija Global Holding već na samom početku gazdovanja lukom ne poštuje kolektivni ugovor, što je bio jedan od bitnih uslova za privatizaciju i sklapanje ugovora o kupoprodaji i ugovora o koncesiji,, pitao bih Vas šta ćete preuzeti da primorate sadašnjeg vlasnika da poštuje ugovorima utvrđene obaveze, odnosno da li ćete

pokrenuti postupak raskida pomenutih ugovora o kupoprodaji i koncesiji zbog nepoštovanja kolektivnog ugovora?“

Pa evo, sada bih malo obrazložio, kako se ne poštuje taj kolektivni ugovor. U razgovoru sa predstavnicima zaposlednih, odnosno sindikata kod terminala i generalnog tereta, pitao sam koje se to odredbe ugovora ne poštuju? Međutim, oni su rekli- ne poštuje se ništa i praktično kao da nema kolektivnog ugovora, ali evo da kažem onu glavnu odredbu, na osnovu kojeg ste Vi umirili radnike onda kada ste trebali da privatizujete kontejnerske terminale i kada ste trebali bez socijalnog vulta da sprovedete tu privatizaciju, a to je obećanje radnicima Kontejnerskog terminala da ćete im povećati platu za 60%. Znači, obračunska vrijednost koeficijenta po tom članu 75. kolektivnog ugovora trebala je da bude 140 euram, međutim, danas u Kontejnerskim terminalima plata se obračunava na osnovu najniže cijene rada, odnosno obračunskog koeficijenta, čak ne ona od 90 eura, koja je predviđena i obavezna Vladinom ugovorom o obračunu plata, nego čak manje i od 90 eura. Da ne spominjem i da ne ulazim u detalje koje su ostale odredbe kolektivnog ugovora ne poštuju.

U kupoprodajnom ugovoru se jasno kaže, u članu 7. da kupoprodajni ugovor mora da se poštuje tri godine nakon zatvaranja tog ugovor. A takođe se drugim članom kažeda ukoliko se ne poštuju kolektivni ugovor slijedi raskid. Međutim, od toga raskida bar zasad, Vi ćete nam odgovoriti koje su Vaše namjere, ali ovo izgleda sve liči na jednu veliku prevaru od potpisnika tog kupoprodajnog ugovora. Radnici su ostali bez onoga što im je obećano, znači bez te povećane plate, bez ostalih privilegija, bez tog obećanog socijalnog programa, naravno kada neće da se povećaju plate kako onda tek očekivati da neko dobije otpremninu koja je onda izgledala više nego dobro da bude 24, čini mi se, prosječne plate plus 1.000 eura po godini radnog staža. Evo da vidimo šta ćete nam Vi odgovoriti.

Na koji način ćete primorati tursku kompaniju da poštuje taj kolektivni ugovor, a ukoliko nemate mehanizam da ih primorate da poštuju taj kolektivni ugovor, onda da li ćete Vi, gospodine ministre pokrenuti raskid tog štetnog kupoprodajnog ugovora? Želim precizan i jasan odgovor ovdje. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, poslaniče. Izvolite, ministre.

IVAN BRAJOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Prvo, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva preko Lučke uprave je u stalnoj komunikaciji sa predstavnicima Globala i sve informacija s kojima raspoložemo potvrđuju da smo mi dobili dobrog partnera za kompaniju Kontejnerski terminal i generalni tereti u Baru. Znači, informacija sa kojima raspoložemo.

Kao i vi, upoznat sam sa istupanjem jednog od, a da podsjetim da u Kontejnerskom terminalu i generalnim teretima postoje dva sindikata, jednog od sindikata oko navodnom kršenja kod kolektivnog ugovora. U komunikaciji sa investitorom dobili smo uvjeravanja da su upoznati, naravno, sa svim obavezama koje su pružili potpisivanjem kupoprodajnog ugovora i takođe da su spremni da ga poštuju.

Ipak, u odnosu na Vaše pitanje, nema nijednog razloga da Vam ne dam krajnje precizan odgovor.

Da li ćemo na pitanje, da li ćemo da pokrenemo postupak raskida ugovora o koncesiji ugovora o kupoprodaji akcija zbog nepoštovanja kupoprodajnog ugovora i kolektivnog ugovora? Što se mene tiče odgovor je vrlo jasan, apsolutno da. Znači, odmah ćemo pokrenuti raskid, ali moram da vam kažem, takođe u onom slučaju kada je došlo do kršenja zaista i došlo i da bude nesporno utvrđeno to kršenje propisa u utvrđenoj

proceduri predviđenoj i samim kolektivnim ugovorom i ugovorom o kupoprodaji akcija. Samo na nekoliko stvari da vas podsjetim, a pretpostavljam da ih je u jednom odgovoru na poslaničko pitanje, potpredsjednik Lazović pomenuo, a to jeda mi treba da znamo, gdje se nalazio kontejnerski terminali i kakvi su uslovi bili tamo prije privatizacije. Imao je akumulirani gubitak u iznosu od 14 miliona eura, a poslovanje u 2013. godini završeno sa gubitkom od 650.000 eura. Pored toga, kompanija ima obavezu prema dobavljačima, uključujući obaveze prema državi za neisplaćene poreze i doprinose na zarade u iznosu od oko 1,2 miliona eura. I pored rasta obima pretovara u 2013. godini u odnosu na 2012. produktivnost zaposlenih je veoma niska i na nivou je 50% standarda u djelatnosti. U kompaniji radi trenutno oko 570 zaposlenih, pri čemu sadašnji obim poslovanja može da se obavlja i sa 260.

Ono što želim u nastavku odgovora da kažem, a to se mora primijetiti da i klima kod dijela javnosti i u postupku koji je prethodio samoj privatizaciji Kontejnerskih terminala, da sad ne ulazim u razloge, bila je vrlo negativna, te da se moglo unaprijed čuti osude "investitora" vezane za socijalni program i kolektivni ugovor, prije nego što smo mu uopšte dali priliku da postane novi vlasnik većinskog paketa ove kompanije.

Podsjetiću, takođe, da za ovakav nastup nije postojalo utemeljeno obrazloženje, s obzirom da je riječ o ozbiljnoj kompaniji koja upravlja sa tri komercijalne luke u Turskoj, od kojih se jedna i bavi neposredno Kontejnerskim terminalima, te nijesmo imali razloga da sumnjamo da smo dobili partnera dobrog i da ćemo u prvom redu poboljšati poslovanje Kontejnerskih terminala i generalnog tereta. Takođe, podsjetiću i da je Global jedina kompanija koja je do kraja ostala zainteresovana da uopšte privatizuje Kontejnerski terminal i generalnog tereta, s obzirom na akumulirane višemilionske gubitke, veliki broj viška zaposlenih.

Na žalost, dešava se nešto što nije ni prvi put, da odmah po ulasku investitora u kompaniju, dio javnosti ne želi da sačeka i sagleda pozitivne efekte privatizacije, nego se, nakon svega par mjeseci od privatizacije traži i očekuje raskid ugovora. Ovakve ocjene o nepoštovanju su prisutne više od mjesec dana, a 17. januara su oni ušli u kompaniju.

Kao resorni ministar, moram reći, a to je opet dio odgovora na Vaše pitanje, da lično nemam nikakvu dilemu da li ugovore koji se ne poštuju treba raskidati? Opet ponavljam. Apsolutno sam zato da treba, bez ikakve rezerve, ali opet ističem u slučajevima gdje nedvosmisleno i u skladu sa pozitivnim pravom zaista utvrdimo da se ugovor ne primjenjuje, uostalom ja to mogu da potvrdim. Ja sam inicirao raskidanje ugovora o kupoprodaji akcija AD "Marine" Bar, jer nije bilo očekivanog investiranja.

I pored toga, smatram, da sam javnosti radi dužan predočiti određene klauzule ugovora o kupoprodaji akcija, koje se odnose, upravo na socijalni program i na kolektivni ugovor. Kupac ugovorom je preuzeo obavezu da obezbijedi da društvo implementira socijalni program, kao i da primjenjuje i postupa u skladu sa odredbama kolektivnog ugovora.

U slučaju da je utvrđeno neispunjenje obaveza iz člana 7. tačka 1., gdje je pored ostalih utvrđena i obaveza implementacije socijalnog programa i poštovanje kolektivnog ugovora, od strane revizorske kuće, prodavac je ovlašćen da zatraži od kupca da u dodatnom roku ispravi nedostatke u utvrđenom revizorskom izvještaju. Nakon isteka 30 kalendarskih dana, odnosno 90 dana u slučaju obaveza iz investicionog programa, od isteka do dodatnog roka, na trošak kupca, biće pripremljen dodatni revizorski izvještaj, od strane iste ili druge revizorske kuće, navedene u članu 7. tačka 1. tačka 1. tačka 4.

U slučaju da se dodatnim revizorskim izvještajem utvrdi neispunjavanje obaveza iz člana 7. tačka 1. prodavac će imati pravo da raskine ovaj odgovor ili da od kupca naplati ugovorenu kaznu u skladu sa ovim ugovorom, i to 100% iznosa odstupanja od socijalnog programa.

Takođe, u skladu sa članom 92 Ugovora o kupoprodaji akcija, prodavac je ovlašćen da jednostrano raskine ugovor podnošenjem obavještenja o raskidu ugovora u slučaju da kupac ne izvršava socijalni program iz svoje ponude na način kako je to predviđeno kolektivnim ugovorom. U tom slučaju, vlasništvo nad akcijama bilo bi vraćeno prodavcu i kupac je saglasan da se na osnovu obavještenja o jednostranom raskidu ovog ugovora i potpisanog naloga za prenos akcija može izvršiti prenos akcija sa vlasničkog računa kupca na vlasnički račun prodavca kod Centralne depozitarne agencije. Takođe, u tom slučaju kupac gubi pravo na povraćaj bilo kojeg ulaganja u društvu koje je nastalo prije dana prestanka ugovora a na ime ispunjena obaveza predviđenih investicionim programom i neće imati pravo na povraćaj ili obeštećenje za iznose stvari ili prava koja su prenijeta na društvo prije dana prestanka ugovora. U slučaju raskida po osnovu člana 9 tačka 1, tačka 2 kada kupac ne izvršava socijalni program iz svoje ponude na način kako je to predviđeno kolektivnim ugovorom, prodavac bi zadržao 50% kupoprodajne cijene.

Nakon izvršenih konkretnih podataka o obezbjeđivanju države, odnosno prije svega prava zaposlenih te obaveze i odgovornosti investitora s druge strane, sasvim je jasno ne samo laičkoj nego i stručnoj javnosti da bi ulog Globala bio suviše veliki da se ne pridržava realizaciji socijalnog programa ili primjene kolektivnog ugovora.

Takođe, iz navedenog jasno proizilazi da ne možemo samo na osnovu pojedinih mišljenja, kako se kolektivni ugovor ne poštuje, raskidati bez pravnog utemeljenja ugovor, nego bi to podrazumijevalo prethodni zvanični revizorski izvještaj. Naravno, kao neko ko je i sam bio poslanik izuzetno uvažavam i cijenim brigu i položaj radnika Kontejnerskih terminala i generalnog tereta, apsolutno, ali vjerujem da u konkretnom slučaju ne postoji dovoljno razloga zbog kojih bi u ovom trenutku trebalo dovesti u pitanje uspješnost ove privatizacije niti prava zaposlenih. U prilog tome idu i pokazatelji obračuna plata u kompaniji koji je obavljen na način kada je većinski vlasnik bila država, kolektivni ugovor predviđa da može doći do smanjenja plata u uslovima otežanog poslovanja. Razumio sam da je dok je još država bila vlasnik to primijenjeno, novi većinski vlasnik je ponudio socijalni program koji je potpuno usklađen sa prethodnim programom racionalizacije broja zaposlenih koji je realizovan u saradnji sa IBDR-om. Do sada je preko 130 zaposlenih prihvatilo ponuđeni socijalni program i isplata je planirana, kako mi je saopšteno, za 31.03. Po ovom osnovu novi većinski vlasnik će već tada isplatiti 3 miliona eura. Podsjetiću takodje da se za socijalni program dat u iznosu od 6,5 mil. eura i sindikat kompanije AD Kontejnerski terminal i generalni tereti Bar, kao učesnik u dijelu pregovora, koji su prethodili privatizaciji, saglasio da jedan od kvalitetnijih načina rješavanja viška radnika.

Na kraju, pozvao bih da sačekamo da prođe izvejsno vrijeme, pa da podijelimo mišljenje oko privatizacije Kontejnerskog terminala i generalnih tereta, s jedne strane, je li dobra da kompanija jeste u boljoj situaciji, jer kažu da će u prvoj godini investirati 80% investicija koje su planirali za tri godine, da je boljoj situaciji nego što je bila u momentu privatizacije, da Globalar jeste ozbiljan partner koji poštuje crnogorske zakone i ugovor i da je obim poslovanja značajno uvećan a sistem rada unaprijeđen, da je socijalni program uspješno realizovan, i postignut dobar privredni efekat privatizacije KTGT. Ukoliko ipak vrijeme ne pokaže, odnosno vrijeme pokaže da su vaše sumnje opravdane država sigurno neće bježati od mehanizama koje joj stoje po ovom ugovoru na raspolaganju.

Izvinjavam se i hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:
Hvala vama, ministre. Izvolite, kolega Vučiniću.

JANKO VUČINIĆ:

Zahvaljujem, prvi potpredsjedniče.

Evo, dobro bi bilo da se ne obistini ona narodna da se po jutro dan pozna i da će oni poštovati kolektivni ugovor i da neće biti potrebno za raskid ugovora. Pomenuli ste raskid ugovora Marine Bar, mislim kada je taj vlasnik Marine Bar završio na robiju da je bilo krajnje vrijeme da se raskine taj ugovor, tako da nije bilo drugog izlaza zbog toga što je Marina Bar bila napuštena od tog investitora i jedini mogući izlaz je bio raskid takvog ugovora.

Vi ste mnogo toga dobro rekli ovom strateškom partneru, da je to dobar strateški partner, mnogo bolji smo mi domaćini nego što je on strateški partner, a evo iz kojeg razloga. Mislim mi smo ovu privatizaciju ocijenili kao još jedan primjer neznanja ili korupcije i to nijesmo ocijenili bez ikakvih argumenata nego imali smo čvrst argument. Prvi argument je bio kupoprodajna cijena. Za 8 mil. eura mi smo takvu državnu imovinu dali u bezcjenje, prodali bud zašto, a samo neposredno prije te privatizacije država je, čini mi se, uložila 6 mil. eura i veći dio tog novca je otišao za zbrinjavanje za tehnološki višak, tako da je broj radnika sa 1000 i ne znam koliko sveden na 560 radnika.

Drugo što je sam investicioni program, odnosno novac koji je predviđan za investicije. Za Kontejnerske terminale predviđen je 21 mil. eura, čini mi se ukupnih investicija što ne omogućava da se Luka Bar pretvori u luku regionalnog značaja. Tu smo naveli primjer Luke Ploče, gdje se namjerava uložiti 170 mil. eura i zamislite sada kakav će biti odnos Luke Ploče i Luke Bar poslije tolike razlike u investicionim ulaganjima.

Ono što je bilo najznačajnije je sama perspektiva i budućnost Kontejnerskog terminala, jer tek sada nailazi ekspanzija intermodalnog transporta, transporta robe putem kontejnera na ovim prostorima i mi smo sve to dali za 8 mil. znači taj jedan veliki državni resurs, taj jedan veliki potencijal i čak šta sad hoćemo da radimo hoćemo da turskoj kompaniji pravimo auto put jer naravno on najveću korist od tog auto puta vidjeće Kontejnerski terminal koji je sada u rukama Global Pors holdinga.

Sve te manjkavosti od te privatizacije vi ste ovdje prikrivali sa dobrim kolektivnim ugovorom, dobrim socijalnim programom a to je bila samo jedna varka da bi u Kontejnerskim terminalima se smirila situacija, da ne bi bilo socijalnog bunta i da bi radnici prihvatili tu privatizaciju na osnovu tog dobrog kolektivnog ugovora i dobro socijalnog programa. Slažem se sa vama da je dosta kratko vrijeme da bi se ocijenilo pravo stanje. Pratićemo sva dešavanja ali mislim kako su krenuli, kako je krenula turska kompanija da poštuje taj kolektivni ugovor i da se on odnosi prema radnicima u Kontejnerskom terminalu mislim da će i te kako biti problema. Neću da budem zlorada i neću da unaprijed donosim neke negativne ocjene i volio bih da bar ako je sve ostalo ne valja bar da radnicima bude bolje. Medjutim, kako stoje stvari, bojim se da će radnici biti žestoko prevareni. Ali, da ne budu prevareni evo vaša riječ da ćete vi, ukoliko ne bude poštovan kolektivni ugovor, pokrenuti inicijativu da se raskine ugovor ili prije toga naći mehanizam da turska kompanija poštuje kolektivni ugovor što je i ugovorom obavezna. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama, kolega Vučiniću.

Na redu je kolegica Dragičević. Izvolite.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Uvaženi gospodine ministre, uvaženi građani,

Moje pitanje glasi:

“Kada će, gospodine ministre, početi da se primjenjuju norme Ustava Crne Gore na reklamama pored puteva u Crnoj Gori?”

Objasnjeno: Članom 13 Ustava CrneGore propisano je da je službeni jezik u Crnoj Gori crnogorski, a u službenoj upotrebi su sprski, bosanski, albanski i hrvatski jezik.

Nažalost, pored puteva na svim reklamama, ili bar u Primorju na 90% reklama ili jumbo plakata pored puta (kako ih još zovu bilbordi) nema nigdje nijednog jezika od onih navedenih u Ustavu. Sve su te reklame na svim drugim jezicima sem na nekom od naših.

Molim vas da se razumijemo, nemam ja protiv ni jednog jedinog jezika ništa, ali mi smeta što ne poštujemo svoj, pa nek bude ispisan tekst reklame najprije na našem službenom jeziku ili nekom od jezika u službenoj upotrebi pa tek onda da budu ispisani svi drugi, ma koji da su jezici. Jer, gospodine ministre, ako ne poštujemo sebe i svoje, kako ćemo poštovati druge i tuđe.

Ona zemlja koja ne poštuje svoj jezik nestaje, a mi smo se tek 2006. godine stvorili kao samostalna država poslije dugo, dugo vremena. Konsultovala sam zakon i pravilnik, ali nigdje nisam našla da je određeno da jezik prvi bude baš naš. Bilo bi mi draže da je tako, da nema određenog jezika, nego da je to uređeno zakonom ili pravilnikom, a da se ne poštuje.

Ukoliko sam u pravu, očekujte da ću u vrlo dogledno vrijeme tražiti izmjenu i dopunu zakona, mora se izmjeniti i pravilnik.

Odgovor sam tražila i u pisanoj formi.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolegice.

Izvolite, ministre.

IVAN BRAJOVIĆ:

Poštovana poslanice, želim da vam kažem nekoliko stvari, zaista iz poštovanja prema Vama, pretpostavljam da i Vi vidite da to nije neka nadležnost Ministarstva saobraćaj i pomorstva, ali u svakom slučaju da objasnim ono za šta smo mi nadležni.

Kao sastavni dio poglavlja upravljanja državnim putevima članom 16 Zakon o putevima, propisano je da organ koji upravlja državnim putevima, izdaje, između ostalog, i odobrenja za postavljanje komercijalnih tržišnih, komercijalno individualnih i komercijalno- informativnih natpisa i reklama na državnom putu, odnosno pored tih puteva.

Ovo odobrenje treba da sadrži saobraćajno tehničke uslove koji se odnose na bezbjednosne elemente u smislu određivanja lokacije i način postavljanja natpisa i reklama.

Na osnovu člana 2 stav 1 tačka 6 i stav 3 člana 59 stav 3 i člana 77 stav 5 Zakona o putevima, Ministarstvo pomorstva i saobraćaja je donijelo Pravilnik o postavljanju natpisa pored puteva i visine naknade za njihovo postavljanje. Ovim pravilnikom propisuju se uslovi, način, postupak postavljanja, način izračunavanja i visina naknada zapostavljanje reklamnih tabli i reklamnih panoa, oznaka i natpisa, kojima se obilježavaju komercijalni objekti na magistralnim i regionalnim putevima i pored tih puteva.

Iz navedenog proizilazi da pitanje koje ste uputili, a tiče se jezika na kome će neki privredni subjekat reklamirati svoju djelatnost, odnosno isto informisati učesnike u saobraćaju nije u nadležnosti Ministarstva saobraćaja i pomorstva. I ako imam zaista puno razumijevanje za suštinu Vašeg pitanja i nadam se da će se zajednički način način da u nekom zakonu unesemo i ovu obaveznost. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:
Hvala, ministre. Izvolite, poslanice Dragičević.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:
Hvala.

Zahvaljujem, gospodine ministre, ali sam nezadovoljna odgovorom. Ne zbog toga da mi nije jasno, pročitala sam Zakon od a do ž, pročitala sam pravilnik, ali mi nije jasno da u jednom pravilniku piše toliko članova koliki treba da bude da li je metar, da li je metar od puta, da li je magistralni put, da li je regionalni put i da se sve svodi praktično da se uzmu pare. Najviše članova o tome, a nigdje, a ne znam čija bi to bila nadležnost. Iskrena da budem obratila sam se vama s obzirom da je tu i Monteput, i što znam, ovi koji izdaju sve to skupa. Ako sad neko zakupi jambo plakat i napiše nešto što nije primjereno, nešto jako, jako loše i to može da stoji. Mislim mora neko i da kontrolira i što se piše i kako se piše. U pravilniku nema ništa o tome. Ja sam zbog toga rekla, meni bi milije bilo da nisam u pravu da nema nigdje u zakonu ni u pravilniku da bih ja u dogledno vrijeme tražila da se to ispravi. Dok se nadje, dok vam neko javi, to piše, to piše, ode voz, to je već sve obišlo cijelu kuglu zemaljsku. Znate i sami danas slikate nešto, pošaljete sliku, ona je prije u Kanadi ili u Americi nego dok vi metnete u džep telefon. Znači, brzina je baš onako velika i mislim da je ovo jako, jako potrebno. Ne samo na ovim jambo plakatima, nego ja se zalažem za to da gdje god čak i na ovim, gdje god se piše nešto da uvijek mora biti prvi naš jezik, znači jezik koji je u službenoj upotrebi, eventualno crnogorski ili jedan od jezika u službenoj upotrebi. Ako mi to ne štitimo neće nam ga niko štiti, a ostat bez toga mislim da bi bila grehota. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:
Hvala i vama, koleginice Dragičević.

Ovim su iscrpljena pitanja koja su bila upućena ministru Brajoviću. Ja vam se zahvaljujem na saradnji.

Prelazimo na pitanja koja su upućena ministru Konjeviću. On je i stigao, pozdravljam vas.

Izvolite, poslanik Đukanović, koji je uputio dva pitanja ministru unutrašnjih poslova.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Gospodine potpredsjedniče, poštovani građani Crne Gore,
Na osnovu člana 187 Poslovnika o radu Skupštine Crne Gore, postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

“Šta je Ministarstvo unutrašnjih poslova preduzelo povodom obavještenja dostavljenog 9.03.2014. godine u 14 časova i 55 minuta Centru bezbjednosti Berane, od grupe poslanika i funkcionera Demokratskog fronta i Socijalističke narodne partije da se u određenim objektima u Beranama od strane pripadnika Demokratske partija socijalista vrše krivična djela koja za posljedicu imaju uticaj na izražavanje slobodne volje građana u izbornom procesu?”

Kratko obrazloženje:

Svjedoci smo da se u Beranama sprovodio atak na slobodnu volju građana. Centar bezbjednosti Berane veoma je revnosno reagovao na prijavu aktivista Demokratske partije socijalista da je jedan od odborničkih kandidata koalicije "Zdravo Berane" oduzeo odgovarajuću dokumentaciju u tzv. mini izbornim štabovima Demokratske partije socijalista a ta dokumentacija je ukazivala da se u tim štabovima

vršila, narodski rečeno, kupovina glasova. Izgleda da je u Crnoj Gori veći grijeh otkriti krivično djelo nego samo šta znači vršenje tog krivičnog djela.

Da li je Ministarstvo unutrašnjih poslova saslušalo bilo koga iz Demokratske partije socijalista, da li su uzete izjave po našem mišljenju od glavnih organizatore kupovine glasova u Beranama gospodina Svetozara Marovića, gospodina Tarzana Miloševića, gospodina Boba Radunovića i gospodina Luke Golugovića?

Da li je Ministarstvo unutrašnjih poslova posjetilo bilo koji izborni štab Demokratske partije socijalista i ukoliko su posjetili šta su tamo zatekli?

Ukoliko nijesu, znači bili su uredno obaviješteni, zbog čega to nijesu uradili?

Po našim informacijama komandir Centra bezbjednosti Berane poslao je policiju da čuva izborne štabove Demokratske partije socijalista kako bi kupovina glasova mogla i dalje da se nastavi. Frampartan je podatak da dokumentacija do koje smo došli, od ukupnog broja birača sa tih biračkih mjesta 1/3 primila novac ili bila predviđena da primi novac. Ako uzmemo u obzir da na tim biračkim mjestima izlazi 2/3 birača ispada da je polovina birača primila neku novčanu naknadu od Demokratske partije socijalista.

Gospodine ministre, očekujem od vas veoma precizan odgovor. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama, gospodine Đukanoviću.

Izvolite, ministre.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Hvala Vam .

Poslaniče Đukanoviću, daću vam precizan odgovor, samo bih zbog javnosti,prосто želio da ukažem da sam taj dan zajedno sa direktorom Stojanovićem imao komunikaciju, ne direktno sa Vama, ali sam imao sa Vašim kolegama, sa gospodinom Milićem. Nekoliko puta smo telefonom razgovarali i sa gospodinom Medojevićem gdje smo razmjenjivali poruke i mailove i negdje sam imao priliku u novinama da pročitam da su predstavnici upravo vašeg političkog subjekta davali, rekao bih, dosta drugačije ocjene od ovoga vezano za postupanje policije od ovoga što ste vi sada saopštili.

Na dan održavanja lokalnih izbora u opštini Berane, 9.03.2104. godine podnesene su dvije pisane prijave na okolnosti navodne kupovine glasova na određenim lokacijama u opštini Beranama. Podnosilac jedne prijave je građanin V. Đ. vama ime poznato, nastanjen u Beranama, a podnosioci druge prijave su poslanici Skupštine Crne Gore: Milutin Đukanović, Zoran Miljanić, Radovan Asanović, Dragoslav Ščekić, kao i dvojica predsjednika opštinskih odbora Nove i Pokreta za promjene.

Nakon izvršenog uvida u navedene prijave, odnosno dopise,ovlašćeni policijski službenici su u skladu sa svojim ovlašćenjima kontaktirali zamjenika Osnovnog državnog tužioca u Beranama, radi konsultacija, koja je nakon poziva pristupila u službene prostorije Centra bezbjednosti Berane i izvršila uvid u dokumenta,odnosno prijave.

Kao što vam je poznato, dakle, policija u slučaju za primanja određene prijave je u obavezi da istog trenutka obavijesti nadležnog tužioca, kao što vidite iz odgovora, to je i uradila. Zamjenica Osnovnog državnog tužioca, nakon uvida, kao što sam vam rekao, i pristupanja prostorijama, se izjasnila da ovlašćeni policijski službenik Centra bezbjednosti Berana za vrijeme održavanja lokalnih izbora na području opštine Berane ne preduzimaju bilo kakve mjere i radnje u cilju očuvanja izbornog procesa, već da se narednih dana od podnosioca prijave uzmu zapisnici o obavještenju prikupljenih od građanina na okolnosti prijave, da se nakon toga isti dostave nadležnom tužiocu.

Službeni policije su uzeli zapisnik o obaveštenjima prikupljenih od podnosioca prijava i kompletne spise predmeta, prijave građana, izjave, spiskove i Dnevne novine "Dan", dostavili su tužilaštvu u Beranama na dalje odlučivanje. Nakon preuzimanja spiska predmeta od strane zamjenika osnovnog državnog tužioca u Beranama naglašeno je da će biti saslušani svi podnosioci prijava i da će se pismenim putem obratiti Centru bezbjednosti Berane ukoliko bude potreban, preduzimati dodatne mjere i radnje. O svim konsultacijama sa zamjenikom osnovnog državnog tužioca u Beranama, postoje sačinjene i zavedene službene zabilješke ovlašćenih policijskih službenika i ovdje ih imam. Napominjemo, da naknadno, nakon ovoga što sam vam saopštio, nije dostavljen ni jedan novi zahtjev za prikupljanje obavještenja od strane osnovnog državnog tužioca u Beranama.

Da sumiram, dakle iz postupanja policijskih službenika, ovako kako ste vi rekli, jedna prijava je podnešena ranije tokom dana, a druga prijava u kojoj ste vi potpisnici je podnešena u 14 sati i 55 minuta. Iz službenih zabilješki koje imam ovdje vrlo ćete jednostavno utvrditi kada je ostvaren telefonski kontakt sa zamjenikom osnovnog državnog tužioca, kada je on došao u prostorije Centra bezbjednosti u Berane, kada je izvršio uvid u prijave koje ste vi podnijeli, kakav je njegov nalog bio prema pripadnicima Centra bezbjednosti u Beranama da postupaju po ovom slučaju. Dakle, vama je, kao poslaniku, poznato da policija u kontekstu ovakvog načina prijavljivanja je dužna da poštuje naloge u ovom slučaju osnovnog državnog tužioca.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama, minsitre. Izvolite, kolega Đukanoviću.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Mi smo to pretpostavljali da niko nije htio da reaguje po prijavi koju su podnijela četiri poslanika i dva predsjednika opštinskih izbora. Mislim da ste bili u obavezi kao ministar unutrašnjih poslova kada osnovni tužilac nije dozvolio da se posjete mjesta, znači da se posjete mjesta na kojima se vrši kupovina glasova vi ste trebali da uhapsite osnovnog tužioca. Zna li vi da je takvim ponašanjem potpuno destabilizovana političko-bezbjednosna situacija u Beranama? Na svakom koraku je moglo da se primjete ljudi sa spiskovima kako se dijeli novac. Maltene samo što za ruke nijesu hvatali građane da im daju novac da izađu na izbore i da glasaju za Demokratsku partiju socijalsita.

Gospodine ministre, nevjerovatno je da četiri poslanika, ponavljam još jednom, potpišu obavještenje i prijavu šta se dešava u štabovima i niko neće da ode, barem da otvori vrata ili kroz prozor da vidi da li je to istina. Znači, ubijedjeni smo, pošto znamo kako se ponaša tužilaštvo i imamo puno svjedoka da je sve istina o čemu smo govorili, ali na žalost, ponavlja se još jednom ovdje se vodi veća hajka protiv onog ko je otkrio krivično djelo, nego protiv onih ljudi koja su vršila ta krivična djela. Danas se Demokratska partija socijalista žali da im je iz štabova oduzeta dokumentacija, a onda saopšte da su ta dokumenta falsifikovana. Nije nam jasno kako neko može da se žali da su mu oduzeta falsifikovana dokumenta. Po toj logici ispada da je DPS namjerno namjestio da mu se oduzme falsifikovana dokumentacija, ali nam nije jasno zbog čega se onda DPS ne ismijava toj situacij, već veoma bučno protestuje kako je neko upadao u privatne objekte, ali da podsjetim građane to toga dana nijesu bili privatni objekti. To su bili štabovi Demokratske partije socijalista u kojima su se vršila najteža krivična djela. Na žalost, ministre, nije Ministarstvo unutrašnjih poslova urdilo sve što je moglo. Nemojte me ubijediti da sad vam saopštimo ovdje da se u nekom objektu dešava krivično djelo da bi vi bili tako revnosni pa zvali tužioca, barem bi se udostojili toliko da

odete do toga mjesta, pa onda obavijestite tužioca. Očigledno da nije bilo volje, političke ili kakve već drugo.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Pređite na drugo pitanje. Izvolite, poslaniče Đukanoviću.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Takođe postavljam poslaničko pitanje Ministarstvu unutrašnjih poslova.

“Kojim je aktom definisano i šta znači imati prebivalište u Crnoj Gori u trajanju od 24 mjeseca?”

Zbog čega postavljam ovo pitanje?

Članom 45 Ustava Crne Gore predviđeno je da pravo glasa ima crnogorski državljanin koji je navršio 18 godina i ima prebivalište u Crnoj Gori u trajanju od najmanje 24 mjeseca.

U vremenu čitavog rada u Radnoj grupi 10 puta sam postavio to pitanje, šta znači imati prebivalište u trajanju od 24 mjeseca, ali nikad nijesam dobio odgovor. Da vas podsjetim, ova ustavna norma može da se promjeni jedino sa 3/5 od ukupnog biračkog tijela na referendumu. Imati tako snažnu ustavnu normu a ne definisati osnovne elemente te ustavne norme to je zaista bez presedana. Ovo pitanje u kontekstu toga iz tog neriješenog statusa prebivališta dolazimo do nevjerovatnog biračkog spiska, to sam više puta ponavljao da je nenormalno da u Crnoj Gori za 70.000 imamo više upisanih u biračko spisku nego što imamo punoljetnih građana Crne Gore. Imamo određene izborne krađe koje se odvijaju na samim biračkim mjestima, imamo određene krađe koje se odvijaju van biračkih mjesta, imamo zloupotrebu državnih resursa kojima se fingira narodna volja odnosno namješta narodna volja i imamo na kraju ovu suštinsku krađukroz birački spisak. Niko u Crnoj Gori neće da odgovori zbog čega je to tako.

Kada su održani posljednji izbori, na drugoj stranici u izvještaju ODHR-aimamo sljedeći stav: zbog nepostojanja odredbi za brisanje glasača koji više ne ispunjavaju uslove prebivališta, mnogi crnogorski državljani koji već duže vrijeme žive u inostranstvu i dalje se nalaze u biračkom spisku.

Gospodine ministre, dalje nepostojanje definicije šta znači imati prebivalište u posljednja 24 mjeseca dlegitimiše svaki izborni proces a još ako saopštite da mi ne znamo, nijeste nas na Radnoj grupi obavijestili da nikad nije ni postojala definicija od 24 mjeseca, mislim da se radi o teškim kriminalnim radnjama. Na taj način se zloupotrebljava birački spisak i na taj način se zloupotrebljava narodna volja.

Zahvaljujem na pažnji.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama, poslaniče.

Izvolite, ministre.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Poslaniče Đukanoviću, svako koristi ovu priliku da pošalje određenu vrstu političke poruke. Dakle, i vi kao poslanik, svakako i ja kao ministar, ali mislim da smo i jedan i drugi u obavezi negdje da kada šaljemo te političke poruke ipak u određenom smislu budu zasnovane na onome što su činjenice.

Ja ću vam samo pročitati jedan mali segment zabilješke koju je napravio načelnik Centra bezbjednosti Berane a tiču se postupanja i minsitra i direktora policije i nejga kao načelnika Centra bezbjednosti Berana.

Takođe, dana 9.03. 2014. godine, nakon prispjele prijave sa spiskovima proslijeđeno od strane Kabineta direktora Policije, izvršena je dodatna konsultacija sa

zamjenikom Osnovnog državnog tužioca koja je i tom prilikom ostala pri stavu da iz prethodne komunikacije da navedenog dana službenici CB Berane ne preduzimaju bilokakvu radnju po predmetnim prijavama i da će narednih dana preduzeti mjere i radnje ...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:
Ministre, ne odgovarate na pitanje.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Odgovoriću. Povezano je jedno s drugim.

Znači, narednih dana preduzete radnje iz svoje nadležnosti kao i da će prilikom preduzimanja istih uslijediti konstultacije u kontinuitetu radi daljih instrukcija.

Na osnovu svega prethodno izloženog, preskačem jedan mali pasus, očigledno je da su policijski službenici CB Berane, postupali isključivo u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima i bili u komunikaciji sa zamenikom Osnovnog državnog tužioca. Uvidom u pisane prijave i vašu pisanu prijavu čiji ste vi potpisnik, ne stoji, u njoj nije konstatovano da službenici policije obezbjeduju navodno nelegalne puntove na kojima se vrši kupovina glasova.

Imam vašu prijavu ovdje, dakle to ne stoji. Znači vi u vašoj prijavi, vi u vašoj prijavi to ne govorite. Vi sada meni kažete da znate. Dakle, to ste trebali da napišete. Kao što vidite, dakle, prijavu sam dobio od jednog od lidera opozicionih partija istovremeno prijavu proslijedu Kabinetu direktora Polcije, po nalogu direktora Polcije ona je prosljeđena načelniku Centra bezbjednosti u Beranama i on je postupao po toj prijavi.

Što se tiče odgovora na ovo povezano pitanje, gospodine potpredsjedniče i hvala na razumijevanju, dakle ja ne znam o kakvom kriminalu može da se radi kada se ovdje radi o članu 45 Ustava Crne Gore. Ne znam šta bih vam drugo mogao pojasniti. Malo sam se iznenadio Vašim pitanjem. Ponoviću ga još jednom - kojim aktom je definisano šta znači imati prebivalište u Crnoj Gori u trajanju od 24 mjesedca? Imati prijavljeno prebivalište znači da dođete u Minsitarstvo unutrašnjih poslova i da kažete da živite na adresi toj i toj, da prođete kroz određeni upravni postupak i da izvadite ličnu kartu, da izvadite ličnu kartu. Dakle, onaj koji boravi negdje 24 mjeseca, Ustav kaže da - imati prebivalište u trajanju od 24 mjeseca znači imati biračko pravo u Crnoj Gori pod uslovom da se radi o licu koji je crnogorski državljanin i koje je navršilo 18 godina života. Dakle, to što neko, o tome smo razgovarali , mislim u suštini da se Vi i ja oko toga razumijemo, samo što imamo različiti politički diskus u tom dijelu.

Ako je neko rođen u Crnoj Gori, hipotetički govorim, čiji roditelji žive u Crnoj Gori koji je napunio 18 godina, je crnogorski državljanin, izvadio je ličnu kartu , to što on ode pola godine, godinu, ili godinu i po da radi negdje , ne daje pravo državi da mu oduzme prebivalište jer on nije prijavio prebivalište u državi gdje boravi. Te kategorije i ja i vi rekao bih dosta dobro razlikujemo. Dakle, i ovdje se radi o negdje vašoj intenciji da jedan broj ljudi dominantno bošnjačko-muslimanske nacionalnosti, apsolutno dominantno iz sjevernog dijela Crne Gore u kojima imamo veliku dijasporu u zemljama posebno Luksamburga i drugih okolnih zemalja, činjenicom da ode, da privremeno radi u tim zemljama mi po automatizmu brišemo iz biračkog spiska zato što ne borave mjesec - dva, pola godien ili godinu. Pri tome, dakle ti ljudi, tokom godišnjih odmora, doju i borave. Evo, kolega Šabović u Plavu, može da potvrdi koliko tokom ljetnje turističke sezone ljudi koji privremeno rade u inostranstvu dodju u Plav, u Rožaje, dodju u Gusinje i tako dalje. Dakle, ne možemo im oduzeti prebivalište jer su ga oni prethodno stekli da oni prijave prebivalište nekoj od država đe borave, ja vam kažem, da prijave prebivalište. Zna li odakle znam? Jer ne možete prijaviti prebivalište u drugoj državi ako ne uzmete

otпуст iz... jeste, tačno je... Prijavite, evo ja ću vam reći. Ajde iz Republike Srbije neka neko dodje da prijavi prebivalište u Crnoj Gori, odnosno boravak u ovom slučaju, ne može.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama, ministre.

Poslanik Đukanović, izvolite.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Gospodine ministre, vi ste iskoristili drugo pitanje da date dio odgovora i na prvo pitanje. Konstatujemo i vi i ja da pripadnici Centra bezbjednosti Berane nijesu na terenu posjetili nijednu lokaciju za koju su imali prijavu da se odvijaju krivična djela odnosno da se kupuju glasovi. To je istina i to treba da zna Crna Gora. Vi to nijednom nijeste demantovali, hvala vam na tom saopštenju, a ovamo igre oko tužioca, ko je koga kad zvao, kad je ko razmatrao elemente, bogami mogli ste poslije 15 dana razmatrati, bilo je važno da se neko uhvati na djelu šta radi.

Što se tiče drugog mog pitanja oko prebivališta, odgovorno tvrdim, nesredjena evidencija prebivališta je glavni izvor glasova Demokratskoj partiji socijalista. Kroz tu nesredjenu evidenciju kreiraju se takozvani "fantom birači".

Gospodine ministre, pažljivo saslušajte, u Crnoj Gori je popisano 474.655 punoljetnih lica, a u biračkom spisku je bilo 506 birača, a ova popisana lica znate na koga se odnosi popis. Na građane koji su stalno nastanjeni u Crnoj Gori. Kroz tu formulaciju stalno nastanjeni pravi se veza sa prebivalištem. Nećete mi reći da je stalno nastanjenje jača kategorija od prebivališta, ali pratite dalje šta je pričala direktorica Monstata, znači uzimamo samo njene podatke. U ovu cifru od 474.000, saopštava direktorica Monstata, ovdje je važno napomenuti da se u broju popisanih punoljetnih građana nalazi 23.919 stranih državljana. Znači, ne mogu imati pravo glasa, kao i 13.036 lica koja su se izjasnila da nemaju crnogorsko državljanstvo. U Crnoj Gori je za vrijeme popisa bilo 437.700 građana koji stalno žive u Crnoj Gori. Kada mi ponudimo da se ukine uslov prebivališta - vi kažete ne, onda će biti katastrofa. U čitavoj raspravi koja je bila dosta korektna jedna stvar je sa vaše strane bila veoma niska. Nisko je da saopštavate da mi želimo da pripadnike manjinskih naroda izbrišemo iz biračkog spiska. Mi samo tražimo da se poštuje Ustav i zakon. Ne može u Ustavu da stojinorma od 24 mjeseca, a da nije jasno definisano i razrađeno šta znači 24 mjeseca. Da vam saopštim i sljedeće. Mnogo manji akt, definicija šta znači deset godina boravišta, ta definicija postoji, jer je to jedan od faktora da bi se dobilo crnogorsko državljanstvo deset godina boravišta. Za deset godina boravišta postoji i uredba, u kojoj se kaže da prekid od tri mjeseca u tom trajanju od deset godina maltene resetuje boravište na nulu. Ovdje je trebalo o prebivalištu da se uzme neki rok odsustva da bi se prebivalište resetovalo na nulu, ali se to namjerno ne radi zato što se na taj način falsifikuje birački spisak. Hvala i dovoljno je bilo.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama, kolega Đukanoviću.

Poslanik Šabović je bio loše informisan u vezi svog drugog pitanja. Da li hoćete sada? Izvolite.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

Hvala vam, gospodine potpredsjedniče.

Ovo pitanje sam naslovio Vladi Crne Gore, jer i jasam bio u dilemi da li treba da odgovara Ministarstvo unutrašnjih poslova ili Ministarstvo saobraćaja. Pošto smo dio

odgovora dobili od ministra Brajovića, sada ću ovo moje pitanje da uputim ministru Konjeviću. Ono glasi ovako: "Kada će biti konačno otvoren putni pravac Plav-Čakor-Peć kao najbliža veza najmanje tri crnogorske opštine sa susjednim kosovskim opštinama"?

Ranije su kao neformalni razlozi za neotvaranje ovog putnog pravca navođena tehnička pitanja poput razmjene diplomatskih predstavnika, potpisivanja sporazuma o razrješenju, definisanja statusa crnogorske nacionalne zajednice na Kosovu i sl. U saznanju sam da je veći dio ovih otvorenih pitanja u fazi dešavanja, tako da se postavlja pitanje kada će ovaj izuzetno bitan putni pravac biti otvoren.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, poslaniče.

Da li znate, ministre, kada će biti otvoren? Saopštite.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Razumio sam da je na jedan dio pitanja, jer mi je kolega Brajović proslijedio. Dogovor je bio da, imajući u vidu formulaciju koju ste naveli u pitanju, odgovorimo svako iz svoje nadležnosti. Obavijestiću vas u ovoj dijelu koji se tiče nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova.

Ono što vam mogu reći da smo mi 2013.godinu, dakle nakon formiranja nove Vlade, Ministarstvo unutrašnjih poslova u odjeljenju za integrisano upravljanje granicom posvetili aktiviranju pregovora sa susjednim državama vezano za pitanje razgraničenja. U tom kontekstu želim da vas obavijestim da smo razgovore sa Bosnom i Hercegovinom doveli do kraja, parafirali sporazume i sada čekamo interne procedure u Bosni i Hercegovini kako bi, već imamo i ovlašćenja Vlade Crne Gore, taj sporazum o granici i svi prateći sporazumi koji idu nakon tog sporazuma bili potpisani. To bi bio prvi sporazum između bivših jugoslovenskih republika one Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, ugovor o razgraničenju koji bi bio potpisan. Recimo, Republika Hrvatska, bez obzira što je u Evropskoj uniji, nema potpisane ugovore o razgraničenju ni sa jednom od bivših jugoslovenskih republika. Nama to kolegama iz Hrvatske nije bio uslov da budu dio Evropske unije. Nama se već u ovoj fazi kroz akcione planove za 23 i 24 snažno nameće obaveza da u ovoj fazi integracionih procesa, dakle sa svim susjednim državama imamo potpisane ugovore u razgraničenju.

Dakle, osim sa Bosnom i Hercegovinom, reći ću vam sada za Kosovo, mi smo obnovili razgovore, takođe i sa Albanijom. Razgovori su vrlo intenzivni. Očekujem da ćemo tokom 2014. godine sa ove tri države do kraja finalizovati sve ono što je obaveza Ministarstva u tom dijelu. Takođe smo uputili inicijativu prema Republici Srbiji, u dijelu otpočinjanja pregovora vezano za razgraničenje između dvije države. Što se tiče Hrvatske, to je, shodno odluci Vlade, u nadležnosti ministarstva vanjskih poslova zbog prethodno preuzetih obaveza koje je to ministarstvo imalo vezano za razgraničenja, odnosno za pitanje koje je u javnosti prisutno kao pitanje razgraničenja Prevlaci.

Želim da vam kažem da je na sastanku Komisije za granicu Ministarstvo unutrašnjih poslova i delegacija Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Kosovo, održane 25. februara 2014. godine u Podgorici, između ostalog usaglašen i parafiran Sporazum o otvaranju zajedničkog graničnog prelaza za međunarodni drumski putnički saobraćaj Kotlovi-Kućište na putnom pravcu Murina-Čakor-Peć i Protokol o procedurama zajedničke granične kontrole i plaćanja troškova nastalih u radu novog zajedničkog graničnog prelaza. Vlada Crne Gore na sjednici od 19. marta 2014. godine razmotrila je i usvojila izvještaj o aktivnostima na pripremi prijedloga sporazuma o graničnim prelazima i pograničnom saobraćaju, prijedloga protokola o procedurama zajedničke granične kontrole i plaćanja troškova nastalih u radu na zajedničkom graničnom prelazu između Vlade Crne Gore i Kosova koji je

dostavilo Ministarstvu unutrašnjih poslova. Vlada je prihvatila prijedlog više sporazuma i protokola.

Dana 25. i 26. marta ove godine, dakle prije kojidan, boravio sam u zvaničnoj posjeti Republici Kosovo, kojom prilikom sam imao susret i sa ministrom unutrašnjih poslova Bajramom Redžepijom. Dogovorili smo intenziviranje aktivnosti na otvaranju trilateralnog centra na nadzor granice u Plavu, vjerovatno će vas ovo interesovati, i potpisali Sporazum o policijskoj saradnji, kao i sporazume i protokole vezano za granične prelaze i pogranični saobraćaj, i to: Sporazum o otvaranju zajedničkog graničnog prelaza Kotlovi-Kućište na putnom pravcu Murina-Čakor-Peć, Sporazum o otvaranju međunarodnog drumskog graničnog prelaza Kula-Savine vode na putnom pravcu Rožaje-Kula-Peć, Sporazum o regulisanju režima pograničnog saobraćaja, Protokol o zajedničkim patrolama na državnoj granici, Protokol o održavanju redovnih sastanaka granične policije na svim rukovodećim nivoima.

Navedenim sporazumima omogućeno je jačanje saradnje kroz projekte prekogranične saradnje, izgradnje granične infrastrukture, što bi se moglo realizovati korišćenjem fondova Evropske unije. Nakon potpisivanja sporazuma o otvaranju zajedničkog graničnog prelaza Kotlovi-Kućište obrazovaće se zajednička ekspertska komisija koja će odrediti mikro lokaciju i tehničke parametre neophodne za izgradnju zajedničkog graničnog prelaza. Odmah nakon izgradnje zajedničkog graničnog prelaza i uspostavljanja granične kontrole stvorice se uslovi za otvaranje putnog pravca Murina-Čakor-Peć. Napominjemo da je Direkcija za saobraćaj rekonstruisala ovaj putni pravac sve do granice sa Republikom Kosovo, prema našim informacijama. Ovo je procedura koja mora biti ispoštovana da bi se uradilo ovo što ste vi postavili kao zadatak u vašem pitanju. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre, na iscrpnom odgovoru i putu od Hrvatske do Murina-Čakor-Peć. Izvolite.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

Hvalavam, gospodine ministre. Obično kada se da precizan odgovor, nema šta da se doda i da se zamjeri. Ali, postavljajući ovo pitanje, drugi put to podvlačim, želio ne samo da saznam konačni odgovor nego i da na neki način ubrzam taj proces, jer neću da ponavljam šta znači za tri opštine, a da vam kažem i šire taj put koji je itekako od bitnog značaja, a da ne govorim o tome kada je on bio jedina veza Crne Gore sa Kosovom.

Filip Vujanović je neđe prije dvije, tri godine rekao jednu rečenicu, poslije su je svi ministri ponavljali kao zadatak, dok ne razmijenimo ambasadore, dok se ne riješi status Crnogoraca na Kosovu, dok se ne razgraničimo sa Kosovom, što prihvatam da su ozbiljna pitanja, posebno dva, razgraničenje i razmjena diplomatskih predstavnika. Imamo nesmetan protok robe, kapitala, ideja, ljudi ili, još bolje, imamo Kulu i Čakor. Čakor koji je bio prijestogodina put, ispade li to da je sada Čakor "crnogorski" od Kule. Voliobih da se još otvori, ne samo Kula i Čakor, ali je ovaj od velike važnosti, jernijesvejedno 60 km ili 120 km. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama, kolega Šaboviću.

Prije nego što pitanje postavi kolega Popović, da informišem poslanike da oni koji su uputili pitanje ministrima Gvozdenu i Stijepoviću neće da nas imati tu priliku zato što nećemo stići. Sa ministrom Mićunovićem znak pitanja.

Izvolite, kolega Popoviću.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Poštovana Skupštino, uvaženi građani, poštovani ministri,

Zbog dramatičnosti situacije, iskoristiću momenat da ukažem na činjenicu da je dovedeno pitanje funkcionisanja Opšte bolnice u Kotoru. Direktorica je na sjednici Skupštine Opštine uputila apel Ministarstvu zdravlja, Fondu zdravlja, zbog toga i kako je po njenim riječima rekla da je Opšta bolnica u Kotoru dotakla dno. Imaju 400.000 eura za čitavo funkcionisanje, za hranu, gorivo, struju, održavanje bolnice. Žao mi je što nije ovdje minister Radunović, ali kako vidim u medijima, nema toga. Mislim da ćete, gospodine potpredsjedniče, imati razumijevanja po ovome što sada govorim. Tako da apelujem na sve structure društva da se malo pozabave sa tim što se dešava u Opštoj bolnici u Kotoru, jer ipak riječi njene direktorke, doktorice Edite Starović, da je Opšta bolnica u Kotoru dotakla dno trebaju mnoge da zabrinu.

Pitanje ministru Konjeviću, dakle Liberalna partija postavlja pitanje:

"Koji je broj registrovanih automobila u državnim organima u Crnoj Gori i da li svi imaju oznaku PG CG i PG MN"?

Objasnenje: Liberalna partija traži hitno smanjenje broja službenih automobila u Crnoj Gori, jer je taj broj nesrazmjern velikini države i broju stanovnika. Čak smo po broju službenih automobila u odnosu na broj stanovnika u evropskom i svjetskom vrhu, za razliku od većine drugih oblasti gdje smo pri dnu. Takođe, Liberalna partija poziva nadležne da ispituju pojavu loupotrebe službenih automobila u private svrhe i podnošenjem krivičnih prijavi konačno zaštite građane tako što će sankcionisati svakog pojedinca koji se usudi da državno vlasništvo privatizaciju suprotno zakonskim i moralnim načelima.

Ovakvo ponašanje pojedinih državnih službenika predstavlja klasičan oblik korupcije, a nepostupanje nadležnih neprihvatljivo je i nepoznato Evropskoj uniji kojoj težimo. S obzirom da smo usmjereni ka Evropskoj uniji, da smo ostvarili izvjestan napredak, potrebno je da se i ova oblast hitno uredi jer se i u Evropskoj uniji smjenjuju ministri, ali i ostali izabrani kadrovi koji u private svrhe koriste državne automobile. Pozivamo Upravu policije da traži putne naloge od vozača koji upravljaju ovim automobilima.

Takođe, odgovornost za trošenje državnih parana ovakav način treba da snose i pretpostavljeni koji su zaduženi za kontrolu korišćenja službenih vozila u instituciji na čijem su čelu. Iako je donijeta Uredba o uslovima korišćenja službenih automobila, nadležni još uvijek nijesu saopštili koliko je državnih službenika kažnjeno zbog toga što je službeni automobile korišćen na svadbi, šoping, odlasku na more ili planinu ili što je takav automobile korišćen u poljoprivredne svrhe. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama, kolega.

Izvolite, ministre.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče Raduloviću.

Pridružujem se ovom apelu. Vjerujem da je minister zdravlja čuo ovo što je rekao poslanik Popović.

Vrlo precizno ću vam odgovoriti na pitanje, pošto je bilo kratko, ali u jednom dijelu neprecizno. Samo radi pojašnjenja. Dakle, automobile koji su u državnoj svojini nemaju oznaku registracije samo PG CG i PG MN. Dakle, PG je oznaka za grad, a CG i MN su oznaka da su državna svojina. Da sam direktno odgovorio samo na ovo vaše pitanje, cifra bi bila značajno manja, ali sam razumio da je vaše interesovanje za sva vozila u

svim opštinama, jer u ovoj cifri su i vozila lokalnih samouprava, dakle u svojini Crne Gore. Na dan 26. mart 2014. godine ima registrovano 2130 vozila. Svi državni organi su uključeni u ovu cifru i lokalne samouprave.

Mogu vam reći za Ministarstvo unutrašnjih poslova. Nakon formiranja Vlade 5. decembra 2012. godine, u voznom parku Ministarstva unutrašnjih poslova zaključno sa današnjim danom je nešto oko 330 automobila manje. Mi smo i dalje u procesu, rekao bih, racionalizacije u tom segmentu, ali racionalizacije koja ne bi smjela da ugrozi funkcionisanje Uprave policije kao organa u sastavu Ministarstva unutrašnjih poslova.

Bez obzira na broj koji nekome može da zazvuči kao veliki, između 850 i 900 vozila koji su u voznom parku Ministarstva unutrašnjih poslova, odnosno Uprave policije, reći ću vam samo jedan ilustrativni podatak. Trenutno je u Odsjeku policije opšte nadležnosti, u dijelu Saobraćajne policije 81 automobil koji je njima ustupljen, od toga njih 16 nije u voznom stanju, a ostatak automobila je prosječne starosti iznad deset godina i prosječne kilometraže preko 250.000 km. To pokazuje da je vozni park u ove dvije organizacione cjeline o kojima govorim po svim standardima, prvo bezbjednosti, da ne govorim o drugom, zero za promjenu. Dakle, uvijek treba, podržavajući ovo što je Vlada već radila u ovom mandatu, ne samo Ministarstvo unutrašnjih poslova da je 300 vozila manje, nego je racionalizacija napravljena i u drugim ministarstvima, mi ćemo u Ministarstvu unutrašnjih poslova, nadam se već u drugoj polovini ove godine, da će svi automobile koje koristi Ministarstvo unutrašnjih poslova imati GPS uređaje, tako da će mogućnost zloupotrebe tih automobila u private svrhe biti svedena na najmanju moguću mjeru. Ne uvodimo to samo zbog zloupotreb nego to uvodimo i zbog efikasnije kontrole, dakle rada prevashodno, pripadnika Ministarstva unutrašnjih poslova.

Takođe, od ove godine, upravo u ovom dijelu, Saobraćajne policije i Policije javnog reda i mira obezbijedili smo da započnemo procedure jednog novog načina nabavke vozila za pripadnike policije putem operativnog lizinga, kako to rade zemlje u okruženju. Vjerujem da ćemo tokom ove godine nabaviti, prema našim procjenama, između 130 i 150 automobila, ali ne da bismo uvećali ovu cifru nego ćemo ići kroz zamjenu staro za novo plus dodatne koje ćemo godišnje plaćati kroz aranžman operativnog lizinga da bismo u tim najznačajnijim segmentima rada Uprave policije uvijek imali vozila koja mogu na adekvatan način da odgovore ono što su potrebe službi u tom segmentu. Na ovaj način ne samo što ćemo učiniti službu efikasnijom nego ćemo pripadnike policije koji koristete službene automobile učiniti bezbjednijim i, s druge strane, promijenimo strukturu voznog parka.

Reći ću vam da je danas u strukturi voznog parka Ministarstva unutrašnjih poslova koji se gomilao, znate, iz godine u godinu, prisutno 24 vrste automobila, ne tipova nego vrsta automobila, tipova ima mnogo više nego 24, da je s aspekta racionalnosti goriva, rekao bih, takođe neadekvatan vozni park. Sada će se, shodno odluci ministra, sva auta koja se kroz operativni lizing u ovoj godini budu nabavljala biće isključivo auta dizel gorivo i isključivo auta koja će da budu tipizirana, određene kubikaže, dakle između 1300 i 1600 koje su potrebne za normalno obavljanje policijskih dužnosti, a ne nikako auta visoke klase nego naprotiv. Mislím da se to zove niža, srednja klasa, čini mi se da je takav naziv u automobilskoj industriji. Svi će biti istog tipa, jednako označeni, sa GPS uređajima, tako da ćemo stvoriti sa jedne strane bolje uslove, s druge strane ipak stvoriti sebi mogućnost kontrolisanja i umanjenja troškova u tom segmentu. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama, ministre.

Izvolite, kolega Popoviću.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Evo, neke sugestije koje ću dati, prije su za predsjednika Vlade nego za vas, ali svakako ćete razumjeti. Smatram da je krajnje vrijeme da se uvede red u potrošnji novca koji izdvajaju građani, a koji neko drugi troši na ovakav način o kojem sam u obrazloženju pričao. Prijes vega, neophodno je donijeti novu uredbu koja će biti primjenjiva u praksi. Državni automobile moraju biti označeni da su u vlasništvu države. Svaki službenik kojui pravlja službenim automobilom mora posjedovati putni nalog, a kontrolu nad korišćenjem državnih automobile mora vršiti Saobraćajna policija koja će podnositi dnevne izvještaje o broju kontrola i broju procesuiranih zlopotreba. Država koja teži da bude u porodici demokratskih sređenih država ovakve propuste ne smije da toleriše.

Nama se događa stalno, učestalo da se službeni automobile zlopotrebljavaju u privatne, čak i partijske svrhe. Prijene koliko mjeseci se desilo da je osoba sa tablicama PG CG, sin jednog poznatog biznismena, udario ženu, mislim da je suđenje započelo juče, prekjuče. Još je nejasno kako je ta osoba ušla uopšte u taj auto i kako je dobila službeno auto sa PG CG tablicama.

Takođe, ono o čemu bi trebalo obratiti pažnju, to je da megalomanski se ponašamo, naravno neki državni funkcioneri, lokalni funkcioneri, da bi trebalo ograničiti vrijednost službenih vozila da li će to biti neka cifra od 25.000, 30.000 eura vrijednost tih vozila, normalno osim štićenih osoba, ipak je to vaša oblast, znate da se tu ne može na taj način to ograničiti.

Još jednu stvar, tada vi nijeste bili na mjestu ministra unutrašnjih poslova, a ja sam bio prije par godina otpredsjednik Opštine Kotor, dešavalo se stalno, naravno nijesmo to mogli pismeno dobiti, ali dešavalo se da vozila policije koja moraju da obavljaju svoju funkciju, nemaju jednostavno novaca za gorivo. Dešavalo se više puta da Opština Kotor mora da interveniše da uplati, jer i vi valjda imate neku uredbu, ni sam nisam siguran koliko se može po službenom vozilu, policijskom, u datom trenutku i tog dana potrošiti novca, odnosno da li je to dnevno ili mjesečno. Pretpostavljam da više nije takva situacija od kada ste vi došli na mjesto ministra. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVALJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama, kolega Popoviću.

Sljedeći je kolega Nimanbegu. Izvolite.

GENCI NIMANBEGU:

Hvalavam.

Poštovani ministre, u skladu sa Poslovníkom Skupštine Crne Gore, uputio sam vam sljedeće pitanje:

"Ko je lažno dojavio o "podmetnutoj bombi" dana 19. marta 2014. Godine na dan kada je zakazana prva redovna sjednica Skupštine Opštine Ulcinj"? Molim vas da mi date listing poziva da bi potvrdili navode Uprave policije da je "neko" zvao vašu upravu da je podmetnuta bomba u opštini? Koje su sve prostorije kontrolisane od policije i to same, bez prisustva radnika opštine Ulcinj, a koje prostorije u prisustvu radnika Opštine Ulcinj? Da li je tačno da nijesu kontrolisane prostorije nekih političkih partija i, ako je tako, zašto? Molim vas da mi, takođe, date sve informacije o istom slučaju koji se desio u septembru 2011.godine, kada je bio drugi slučaj o tzv. lažnoj dojavi. Kada se tačno desio prvi slučaj "podmetanja bombe" u Opštini Ulcinj?"

Obrazloženje: Vjerovati u slučajnost lažnih dojava o podmetnutoj bombi u Opštini Ulcinj bila bi naivnost i neozbiljnost od strane bilo koga ko je dobronamjeran i odgovoran za bezbjednost građana i radnika Opštine Ulcinj. Slučajevi da se baš lažne dojave poklapaju sa sjednicama opštine, kada se vrši konstituisanje vlasti u Opštini Ulcinj i u

2011. i u 2014. godini se može razumjeti kao pritisak na nove opštinske vlasti. Zato da bi se otklonile ove sumnje, vašeministarstvo mora preduzeti kredibilne, transparentne radnje i upoznati javnost sa svim relevantnim činjenicama i konačno naći počinioca ovog krajnje uznemiravajućeg čina.

Pošto imam još minut, poštovani minister Konjeviću, mi smo taj dan razgovarali nakratko telefonom u vezi ove lažne dojave. Razlog koji sam uputio prije dva dana ovo pitanje, poštujući Poslovnik, je i taj da bi se izbjeglo ono što imate danas u novinama. To je da u jednom dnevnom novinama stoji da inspector nije odgovorio da li su pod lupom bivši gradonačelnici. To je novinski tekst na koji vi nemate odgovornosti apsolutno, ali razlog koji sam vam uputi opismo i pitanje je da ovaj process koliko je moguće javnosti učinimo što transparentnijim i da vidimo kako je Uprava policije odgovorila na ovaj izazov, bilo bezbjednosti, bilo građanima Ulcinja. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama, kolega.

Izvolite, ministre.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Poštovani poslaniče Nimanbegu, generalna opaska. Ne znam tačno na koji tekst mislite, nisam odavde mogao da dobacim, što bi rekli, da vidim, ali razumio sam da neko od policijskih inspektora nije dao odgovor na neko pitanje, je li? Znači, ne može vam policijski inspector dati odgovor, on nije ovlašćen za to. Ne može policijski inspector da odgovara na novinarska pitanja. Zna se kakva je procedura i na koji način. Kada bi svaki policijski inspector odgovarao na novinarska pitanja, onda bismo imali stotinu novina u Crnoj Gori zbog velikog broja policijskih inspektora koji rade, dakle to je jedna stvar.

Druga stvar, molim vas da malo imamo, ne vas lično nego generalno javnost, da malo više razumijemo prirodu policijskog posla. Ilustrovaću to kroz jedan ili dva primjera. Ilustrovaću ovim koji je danas razriješen, vi znate koliko je sumnje u javnosti i različitih verzija bilo ko stoji iza napada novinarka Dana u Nikšiću. To je trajalo danima. Tada je Ministarstvo unutrašnjih poslova u jednoj vrsti primorane defanzivne pozicije, dakle ne raspolazete u jednom trenutku sadovoljnim brojem saznanja da biste mogli da usmjerite i da javno to saopštite. U narednoj fazi kada raspolazete s određenim brojem saznanja, to nemožete javno da iznesete jer ugrožavate istragu, a cijelo to vrijeme su prisutne različite verzije, maltene se slučajevi rješavaju ili usmjeravaju itd. i tome sl. Prosto je specifičanposao.

Danas je Uprava policije, odnosno Centar bezbjednosti u Nikšiću izašao kada je jedino mogao, dakle kada riješi slučaj, i detaljno pojasnio taj slučaj koji je danas riješen. I ovu priliku koristim, iako sam već odgovorio na upite novinara, zaista da čestitam pripadnicima policije u Nikšiću i sektora Kriminalističke policije koji su u jednoj vrlo kvalitetnoj policijsko-tužilačkoj akciji utvrdili neposredne izvršioce i pomagače i nalogodavce i finansijere napada na novinarku

Nikčević, 3.januara. U ovom slučaju, možda vam malo djeluje čudno,što povezujem, dakle isto postoji procedura. Kada neko prijavi dežurnoj službi Ministarstva unutrašnjih poslova da je postavljena bomba u Opštini Ulcinj, tačno se zna procedura šta se dešava u takvim stvarima. Jedna od prvih procedura je evakuacija, dolazak nadležne službe Uprave policija, koja vrši preglede svih prostorija koje se nalaze u Opštini Ulcinj.

Obavještava tužioca, tužilac kvalifikuje djelo i ulazi se, po nalogu tužioca, obezbjeđivanje provjere sa kojeg broja je pozvan dežurni centar Uprave policije. U ovom konkretnom slučaju, Vašeg pitanja od 19.marta, preduzetim mjerama po nalogu istražnog sudije Osnovnog suda u Ulcinju, izuzet je telefonski saobraćaj i utvrđeno da broj sa kojeg je pozvana dežurna služba predstavlja međunarodni kod Republike Srbije i

grada Beograda. Operativnim policijskim aktivnostima utvrđeno je da je ovaj broj telefona opredijeljen jednoj javnoj telefonskoj govornici u Beogradu i jedino što ostaje u Upravi policije u ovom dijelu da, svoje dalje policijske aktivnosti ostvaruju u saradnji sa nacionalnim centralnim biroom Interpola u Podgorici i Beogradu, u smislu pokušaja identifikacije lica koje je ovo uradilo.

Neminovno je da policija u takvim slučajevima mora da pravilima službe propisane procedure sprovede. Sličan slučaj se desio, pitali ste me kada? 28.09.2011.godine navodno postavljanje bombe u prostorijama Opštine Ulcinj. U ovom događaju, mislim na 2011.godinu, na zahtjev predsjednika Opštine Ulcinj, tadašnjeg gradonačelnika, odnosno predsjednika opštine Nazifa Cungua, dostavljena je informacija o postupanju policijskih službenika. Dakle, prema mojoj informaciji, nijesu sve prostorije kontrolisane, nekoliko prostorija je, prema informacijama koju sam ja dobio, je bilo zaključano, nije bilo ljudi koji borave u tim prostorijama svakodnevno, i procjena ovlašćenih policijskih službenika koji su sprovodili te radnje, jer to je uobičajeno, rekao bih, je bila da, imajući u vidu provjeru da niko nije dolazio to jutro u te prostorije, da se te prostorije nasilno ne otvaraju, jer je procjena bila da u njima ne bi eventualno mogla da bude postavljena eksplozivna naprava. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama, ministre. Izvolite, kolega Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU:

Evo ministre, nijesam zadovoljan Vašim odgovorom. To da konstatujemo prvo. Zašto nijesam zadovoljan, jer zbilja želim da ovaj krajnje uznemiravajući čin se ne koristi za razne manipulacije. Vi znate šta smo razgovarali taj dan, znači manipulacije ili ne, priča se da je to korišćeno kao metod da bi se neke prostorije učinile dostupim nekim službama.

Mislim da je slučajnost, Vi ste dobri bili u matematici, vjerovatno, i vjerovatnoći, da su oba čina, da se dešavaju u isto vrijeme kada su konstitutivne skupštine Opštine Ulcinj i 2014. i 2011. veoma mala vjerovatnoća. I stoga, radi povećanja povjerenja, Vi u javnost morate sa što konkretnijim podacima izaći sa što jasnijim, poštujući taj policijski posao i proceduru da ne ugrozi neku proceduru, ali se ne treba skrivati iza procedure, a da javnost bude uskraćena za informacije. Nijeste mi odgovorili za 2008.godinu, tada je bio prvi put. To je kraj mogeg pitanja, kada se desio prvi slučaj podmetanja bombe u Opštinu Ulcinj. Znači, negdje 2008. isto važno. Ono što ostaje i Vama i javnosti i nama je da smirujemo javnost, da građanima pružimo što tačnije informacije, ali sigurno da Vi na čelu vašeg resora i Ministarstva, sigurno morate pokrenuti što jasnije definisane akcije, da ne bi se zbilja desilo i da vidite koji su to inspektori koji ovako uznemiravaju javnost, kao što je danas uznemirena. Radi se o tekstu u "Vijestima", današnji datum, gdje stoji da inspektori češljaju spisak Ulcinjana koji su tog dana boravili u prestonici Srbije i da vjeruju da lažna bomba ima političku pozadinu i da inspektor nije odgovorio, da li su pod lupom. Mislim da, što brže rješavanje ovog slučaja je u interesu svih nas i mislim da ćemo biti krajnje otvoreni u smislu da ćemo non-stop insistirati da pred javnošću izađete sa što kvalitetnijim informacijama. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama, kolega Nimanbegu. Bila je konstatacija, a ovdje se iznose mnoge konstatacije, pa ćemo onda sačekati epilog svega toga. Ja bih samo preporučio da što bude bolje, kvalitetnije obezbjeđenje svih javnih ustanova, pa da mogu teško postavljati bombe.

Izvolite, poslaniče Kalač.

ALMER KALAČ:

Hvala, potpredsjedniče Skupštine.

Ministre, u ime Kluba poslanika Bošnjačke stranke, postavljam sljedeće pitanje:

„Koje mjere je preduzelo vaše ministarstvo u cilju obezbjeđivanja srazmjerne zastupljenosti pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u službama Ministarstva unutrašnjih poslova i posebno u Upravi policije? Tražimo da nam saopštite i konkretne podatke o sadašnjem stanju u pogledu zastupljenosti pripadnika manjinskih nacionalnih zajednica.“

Poznato je da je zastupljenost pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u proteklom periodu bila dosta nepovoljna i da nije ni približno oslikavala njihovo učešće u strukturi stanovništva, posebno u Upravi policije. Ova pojava bila je veoma izražena u organima ovog ministarstva i policije u opštinama gdje u značajnijem broju žive manjinski narodi. To veoma jasno pokazuje analiza, koju je prije dvije godine uradilo Ministarstvo za ljudska i manjinska prava. Postojeća zakonska rješenja odredbe Ustava, kao i Zakon o državnim službenicima i namještenicima i Zakon o unutrašnjim poslovima imaju ugrađena rješenja koja obezbjeđuju institut razmjerne zastupljenosti.

Na osnovu podataka koje imamo iz pojedinih opština izgleda se, i pored dobrih zakonskih rješenja, veoma sporo mijenja stanje u korist veće zastupljenosti pripadnika manjinskih naroda u ovim organima.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, poslaniče. Izvolite, ministre.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Policija ne obezbjeđuje javne ustanove, one imaju svoje službe zaštite, ne može se obezbjeđivati tako.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Nijesam ni pomenuo policiju.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Mislim da jeste. Samo da se razjasnimo oko toga.

Poslaniče Kalač,

Zastupljenost pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u političkom javnom životu Crne Gore, zajednički mislimo da je jedan od uslova unutrašnje integracije crnogorskog društva. Bez prisustva predstavnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica na važnim mjestima u sistemu vlasti nema dosljednog sprovođenja zacrtanih i garantovanih prava.

Ustav Crne Gore u članu 79. tačka 10 jemči manjinama prava na srazmjernu zastupljenost u javnim službama, organima državne vlasti i lokalne samouprave.

Takođe, Zakon o manjinskim pravima i slobodama daje iste garancije, kako u zakonodavnim tijelima, tako i u državnim organima i organima lokalne samouprave.

Novim zakonskim rješenjima stvorene su pretpostavke za dobijanje relevantnih i pouzdanih podataka o nacionalnoj strukturi državnih službenika i namještenika. Uprava za kadrove u skladu sa članom 152. Zakona o državnim službenicima i namještenicima, vodi centralnu kadrovsku evidenciju o državnim službenicima i namještenicima, koja, između ostalog, obuhvata i podatke o ličnosti.

Takođe, članom 45. stav 4 Zakona o državnim službenicima i namještenicimada starješina državnog organa, prilikom donošenja odluke o izboru kandidata, vodi računa o srazmjernoj zastupljenosti pripadnika manjinskih naroda, ili drugih manjinskih nacionalnih zajednica o rodno balansiranoj zastupljenosti, kao i zapošljavanje lica sa invaliditetom.

Ono što je specifično za Ministarstvo unutrašnjih poslova, odnosno za Upravu policije za koju ste vi posebno iskazali interesovanja, ja vam u ovom trenutku nijesam mogao saopštiti podatak koji se tiče nacionalnog opredjeljenja zaposlenih u Ministarstvu unutrašnjih poslova, odnosno Uprave policije, iz razloga što smo tek pri kraju, nadam se tokom ove godine, vezano za uspostavljenje centralne kadrovske evidencije u Ministarstvu unutrašnjih poslova.

To je s jedne strane. S druge strane, dobrovoljnost će biti kod zaposlenih da li da iskažu svoju nacionalnu pripadnost. Svako treba da bude ohrabren da iskaže svoju nacionalnu pripadnost, ali nikoga ne možemo usloviti da se izjasni, kako se nacionalno osjeća, tako da u tom segmentu taj podatak može imati neku svoju netačnost, ako mogu na takav način da navedem.

Ono što je specifično za Ministarstvo unutrašnjih poslova jeste jedan od načina na koji Ministarstvo unutrašnjih poslova obezbjeđuje stručni kadar koji treba da radi u Upravi policije. Dakle, jedan dio zaposlenih u budućnosti sve više obezbjeđivaće se kroz rad Policijske akademije, obrazovne institucije koja potpada pod resor Ministarstva prosvjete. Tu imam podatke. Da vam ne objašnjavam pravilnik po kojem postupa Policijska akademija, koji govori, upravo o ovome o čemu smo ja i vi govorili, o afirmaciji da pod jednakim uslovima pripadnici manjinskih naroda imaju prednost prilikom izbora za Policijsku akademiju. Reći ću vam da je na javni oglas za upis sedme generacije dokumenta predalo 254 kandidata, da je od toga po strukturi nacionalnost crnogorska bila u 76%, srpska 9,49, bošnjačka 7,32, muslimanska 3,95 i albanska 1,58. Ako uporedite ove podatke sa strukturom sa popisa vidjećete da je neuporedivo, recimo kod albanske nacionalnosti manje interesovanja za prijavljivanje u Policijsku akademiju i u budućnosti, i tu molim za pomoć u smislu ohrabrivanja, jer imamo pravilnik koji to može da obezbijedi. Ali, ukoliko nema kandidata koji se prijave, vrlo je teško imati ovo o čemu Vi govorite i ovo što smo zajednički citirali kao zakonske odredbe. Dakle, i u tom segmentu bih zamolio da negdje zajednički afirmišemo kada su ti konkursi, da se izvrši prijavljivanje. Naravno, procedura prijema na Policijsku akademiju je vrlo složena, rekao bih vrlo teška u mnogim segmentima, posebno u smislu fizičke spremnosti, ali bez prijavljenih kandidata koji ne ulaze u proceduru teško da se to kasnije može reflektovati na Upravu policije. Nadam se da smo se u ovom dijelu razumjeli. Pošto svake godine se obnavlja konkurs za upis na Policijsku akademiju, negdje bih molio da zajednički apelujemo što više interesovanja da bude u tom segmentu svih nacionalnosti, naravno pa i bošnjačko-muslimanski. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:
Hvala i Vama, ministre. Izvolite, kolega Kalač.

ALMER KALAČ:

Uvaženi ministre, hvala Vam na Vašem odgovoru, ali daleko od toga da sam zadovoljan samo onim dijelom da sam čuo da nema srazmjerne zastupljenosti i ako Vi to nijeste rekli direktno već indirektno. Vi ste završili sa podacima o Policijskom akademiji, a ja ću započeti u svom komentaru sa tim podacima. Vi ste kazali da je prijavljeno 254 kandidata, međutim, nijeste dali podatak koliko je primljeno. A, ja ću da Vas podsjetim na jedan događaj, nedavno, kada je među prijavljenim kandidatima bio i pripadnik jedne od manjinskih nacionalnih zajednica koji je položio sve testove, sve

odradio uspješno i na kraju nije primljen uz odgovor da je sve dobro samo mu ime ne odgovara. Pretpostavljam da ću te podatke dobiti naknadno, jer sam tražio odgovor u pisanoj formi.

Prema podacima kojima raspolažem, pripadnici manjinskih naroda nijesu u dovoljnoj mjeri zastupljeni niti u Upravi policije, niti u graničnoj službi, niti u bilo kojoj. Ako govorimo o gradovima, opet isti slučaj, bez obzira da li je riječ o Baru, Podgorici, Beranama. Očekivali smo da Vi, kao ministar Socijaldemokratske partije, koja u svom programu ima takvo opredjeljenje da ste trebali po ovom pitanju uraditi mnogo više i mnogo brže.

Iznenadeni smo, a to još jedan primjer kakav je odnos prema pripadnicima manjinskih naroda, da niti jedan od preko 40 nagrađenih u prošloj godini nije bio iz redova manjina. Međutim, to ne iznenađuje, jer ih nema mnogo u tim službama, onda je logično i da ih nema među nagrađenima. Na ovaj način se ne ohrabruju manjinski narodi da vrate povjerenje u ove službe koje su izgubili još '90-tih godina. Među pripadnicima manjinskih naroda ima kvalitetnih kadrova koji mogu biti na rukovodećim mjestima. Međutim, niko od nas nije za takva rješenja na uštrb kvaliteta i smatram da po ovom pitanju moramo svi zajednički još mnogo više raditi. To je ustavna obaveza, na to vas obavezuje i Zakon o državnim službenicima i namještenicima, kao i Zakon o unutrašnjim poslovima, gdje smo mi ugradili takva rješenja.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

Ministre Konjeviću, vojnički, slobodni ste i smijem li da primijetim, možda ste ste očekivali jedna specifična pitanja u vezi jednog događaja, nijesu bili Vama upućeni, shvatite to i doživite pozitivno. Šarić, možda će biti sljedeći put. Pozdravljam ministra.

Prelazimo na pitanja koja su upućena ministru Boškoviću, on je tu i njega takođe pozdravljamo. Na redu poslanica Jonica. Izvolte ,koleginice.

SNEŽANA JONICA:

Hvala, potpredsjedniče.

Kolege poslanici Socijalističke narodne partije Crne Gore, gospodine ministre, poštovani građani,

Rekla sam, hvala potpredsjedniče, a onda kolege poslanici Socijalističke narodne partije Crne Gore, pošto da, razumije javnost, ostalih nema u sali.

Gospodinu Boškoviću, ministru rada i socijalnog staranja, postavila sam sljedeće poslaničko pitanje: Pozivajući se na član 7 Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti u kojem se govori o informisanju korisnika o svim podacima koji su značajni za utvrđivanje njihovih socijalnih potreba i ostvarivanja prava, kao i o tome kako te potrebe mogu biti zadovoljene, pitala sam na koji način su korisnici prava i Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti obavještavani o izmjenama Zakona u pogledu uslova za ostvarivanje njihovih prava. Ili mnogo konkretnije, htjela sam da čujem da li su centari za socijalni rad ovim licima dostavljali obavještenja, kako bi oni bili upoznati sa tim, na koji način mogu koristiti prava iz ovog zakona. Iz istih razloga, pitala sam Vas, koliko je lica nakon stupanja na snagu Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti, kojeg smo u ovom Parlamentu usvojili krajem maja, a stupio je na snagu 11.juna 2013.godine, izgubilo pravo na materijalno obezbjeđenje, ličnu invalidninu, dodatak za njegu i pomoć, dodatak za djecu, troškove ishrane u predškolskim ustanovama, pomoć za vaspitanje i obrazovanje djece i mladih sa posebnim obrazovnim potrebama, refundaciju naknade zarade i naknade zarade za rad sa polovinom punom radnog vremena, pojedinačno po pravima za sve opštine, Prijestonicu i Glavni grad.

U kontekstu ovog pitanja, tražila sam i tabelarni pregled po svim pravima korisnika po gradovima u Crnoj Gori. Razlog, pretpostavljam znate, Vi znate da Socijalistička narodna partija se ozbiljno protivila konceptu novog Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, koji je usvojen prošle godine, zato što smo znali što će se desiti ono što je i bilo pozadina tog zakona, na žalost, a što nebi smjelo da se dešava u jednoj pravednoj državi, a to je da se teret ekonomske krize prebacuje na najsiromašnije i najranjivije kategorije stanovnika. Zato sada imamo situaciju u kojoj imamo lica koja nijesu korisnici ili su izgubila pravo da budu korisnici prava na socijalnu i dječju zaštitu, a zaista bi trebali da imaju ta prava, a s druge strane imaju pravo oni koji ne bi trebali. U međuvremenu, naravno, imamo i dalje produženje rokova priče oko socijalnog kartona koja mene podsjeća na zidanje Skadra na Bojani, a čini mi se da nikad ovo nećemo imati evidentno da li svi koji primaju socijalna davanja zaista imaju pravo na njih i da li imamo ljude koje ih ne primaju, a imaju mnogo veća prava na njih dok ne završimo tu priču o socijalnom kartonom. I čini mi se da bez ozbiljnih razloga produžujete nešto što bi trebalo da bude osnovica kvalitetnog sistema socijalne zaštite i ozbiljnog pristupa države ovom pitanju. Iz tih razloga sam Vas i pitala za dostavljanje obavještenja jer znam da je značajan broj ljudi, izmjenama ovog zakona, izgubio pravo zato što nije imao obavještenje i nije imao informaciju za neki od dokumenata koji mu je neophodan da bi zadržao to pravo, pa je prvo dobio rješenje o ukidanju prava, zatim bi u opoziciji da traži pravo da dokazuje da nije vlasnik vozila koje staro i koje nije odjavljeno, odavno nije u funkciji, mada mi taj uslov predstavlja potpuno obesmišljavanje priče o socijalnoj i dječjoj zaštiti, ali evo prilika i da čujem od Vas što imate da kažete po osnovu ovog pitanja. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama, koleginice.

Izvolite, ministre.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Ministarstvo rada i socijalnog staranja daje sljedeće odgovor:

Dakle, prošle godine, kao što ste bili svjedoci ovdje, jer ste Vi taj akt na predlog Vlade usvojili, mi smo donijeli novi Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti, zakon koji je značajno kvalitativno napredniji u odnosu na prethodni Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti.

Moram reći da je Ministarstvo rada i socijalnog staranja ponosno na taj zakonski akt, jer je potpuno usaglašen sa pravnom tekovinom Evropske Unije, ono o čemu svi mi zajedno težimo da budemo dio evropske razvijene evropske porodice, a i sam sistem servis socijalnih usluga je značajno uznapredovan. Uz ovaj zakon dala se mogućnost privrednim subjektima, dakle privatnoj inicijativi da vrše u ime države socijalni servis sa jedne strane, sa druge strane je omogućeno značajna decentralizacija socijalnih servisa, proširena baza socijalnih servisa. Jedino gdje nijesmo zalazili jeste povećanje osim u jednom manjem dijelu, što smo se ovdje saglasili socijalnih davanja, shodno budžetskim ograničenjima, a sa druge strane ovim zakonom značajno smo preduprijedili zloupotrebe koje se bile u enormnoj mjeri razvile u pojedinim sistemima socijalnih usluga, jer im je prethodni zakon na žalost davao mogućnost zloupotrebe zakonskih normi i na taj način doživjeli smo potuno degradaciju sistema socijalne i dječje zaštite, koji se htio u ovom Parlemntu od strane pojedinih poslaničkih grupa odbraniti. Da li je razlog bio zato što su pojedini bili involirani u to i na taj način zloupotrebljavali Budžet i davanje Crne Gore po pitanju socijalnih prava i na taj način uskraćivali one kojima je zaista bilo i najpotrebnije da to socijalno pravo i dođe već smo u značajnoj mjeri, pogotovo kad su porodiljska osustva bila u pitanju imali jednu neviđenu zloupotrebu prava na porodiljsko odsustvo po

dva osnova, a bojim se i da pitanje kada je materijalno obezbjeđenje porodice u pitanju, i tu smo imali značajne zloupotrebe koje na žalost ovim zakonom nijesmo mogli na kvalitetan način riješiti. Ono što Vi i ja želimo jeste da novim projektom socijalni karton koji će biti implementiran do kraja ove godine ćemo napokon moći, ali tu nam je potrebna sinergetska aktivnost većeg broja državnih institucija ne samo onih koji su pod patronatom Ministarstva rada i socijalnog staranja kako bi preduprijedili razne zloupotrebe i kako bi ta socijalna pomoć došla zaista onima kojima je potrebna.

Sad konkretno o ovome što ste Vi pitali. Vi ste dobili odgovor prije ovoga mog čitanja i dobili ste jedno dvadesetak strana tabela ako ne i više.

Dakle, shodno članu 12 Zakonu o slobodnom pristupu informacijama koji je propisan da je organ vlasti dužan da nas na internet stranici objavi između ostalog i nacрте, predloge konačne tekstove strateških dokumenata, planova i programa za njihovo sprovođenje. Nacрте i predloga zakona Ministarstva rada i socijalnog staranja i na svojoj Web stranici objavilo Zakon o socijalnoj dječjoj zaštiti kao i donjete podzakonske akte za njegovu primjenu. Pravilnikom o bližim uslovima za ostvarivanje osnovnih materijalnih davanja i socijalne dječje zaštite propisane su bliži uslovi za ostvarivanje materijalnih davanja i socijalne dječje zaštite kako i obrasci zahtjeva za ostvarivanje ovih davanja. Takođe, objavljeni su i usvojeni strateški dokumenti u oblasti socijalne i dječje zaštite kojima se utvrđeni dugoročni ciljevi i prioriteti razvoja socijane i dječje zaštite. U cilju poštovanja principa transparentnosti i u pogledu informisanja javnosti od socijalnoj i dječjoj zaštiti objavljen je spisak centara socijalni rad i ustanova socijalne i dječje zaštite. Ustanova ima izrađene Web stranice koje se redovno ažuriraju. U skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti, centri za socijalni rad su u obavezi da informišu korisnika o svim podacima, koji su značajni za utvrđivanje njegovih potreba i ostvarivanje prava kao i o tome kome te potrebe mogu biti zadovoljene. Centri za socijalni rad su organizovani na način koje pokrivaju čitavu teritoriju Crne Gore i u tom smislu su pristupačnim svim građanima.

U prilogu dostavljeni tabilarni pregled broja korisnika prava iz oblasti socijalne i dječje zaštite u periodu 1.01.2013.godine do 1.03.2014.godine, uvidom priložene tabele može se utvrditi kretanje broja korisnika po mjesecima, i po lokalnim samoupravama, uključujući i Glavni grad Podgorica, Prijestonica Cetinje, stin što nije moguće utvrditi koliki broj izgubio pravo, jer se on mijenja iz mjeseca u mjesec bez obzira da nije zakoni ni donešen nego da je po starom zakonu sve uređeno, jer nema mjeseca kada je jedanak broj korisnika po bilo kom osnovu, zbog toga taj odgovor možete sami izvući iz tabela koje smo Vam dali. Tako nadam se da imate odlično štivo za neki budući termin poslaničkih pitanja pa možemo na ovu temu razgovarati, ne samo kroz ovaj institut već ste uvijek dobro došli u Ministarstvo rada i socijalnog staranja. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Izvolite, kolegice Jonica.

SNEŽANA JONICA:

Vaš odgovor je odličan na osnovu da kažem da sam sve bila u pravu prošle godine u maju o ovome što će se desiti. Ali da počnem od pitanja.

Pitala sam Vas jesu li centri za socijalni rad obavještavali korisnike prava na socijalnu i dječju zaštitu već će to pravo izgubiti jer je zakon promijenjen ukoliko nedostave to i to. Ne. Nijesam dobila odgovor jesu li ih obavještavali, jer Centar za socijalni rad vjerujem to nijesu radili po onim informacijama koje imam. Ali ste mi rekli u ovom drugom dijelu da ste ispoštovali zakon na način što ste objavili na sajtu pravilnike zakona itd. Mislite li stvarno ministre da korisnici socijalne i dječje zaštite imaju para da

kupe kompjuter, imaju para da plate internet konekciju, imaju vremena da drežde po sajtu, tražeći kad će te objaviti neki zakon ili pravilnik koji je u njihovu korist, jer obično su svi prethodni bili na njihovu štetu, ili se, zahvaljujući ovom zakonu, bore da prehrane svoju porodicu, jer ste im, velikom broju, oduzeli prava na osnovna primanja koja su imali?

Dakle, apsurd je reći na internet sajtu su se mogli informisati ljudi kojima je porodica na ivici egzistencije, koji pokušavaju da prehrane porodicu, a mi smo nalazili zakonska rješenja kako će mo i to malo osnova da ima oduzmemo, a sa druge strane nijesmo našli zakonski mehanizam da suzbijevamo zloupotrebe. Dakle, sada još uvijek pravo na materijalno obezbjeđenje porodice primaju mnogi koji pravo na to nemaju, ali su ga zato izgubili neki koji, eto sticajem okolnosti imaju, recimo, registrovano vozilo na svoje ime, ili na ime člana porodice, pa ga sticajem okolnosti ne poznajući propis, e nijesu odjavili, ali ono je davno raspalo i stoji na nekom parkingu, a sve i da nije, zar je to luskuz da mogu i taj osnovni dio funkcionisanja da imaju ljudi, a koji sve ostalo što je propisano zakonom, nemaju i da nekome oduzmemo pravo za socijalnu i dječju zaštitu. Pričali ste o efektima Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti pitala sam se pričamo li o istom zakonu i o istoj državi. Slušali su i mene i Vas i slušaju dok pričate i lica sa invaliditetom za koja ste govorili da nema dovoljno novca u isto vrijeme u koje je Vlada Crne Gore 25 miliona eura iz Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom potrošila negdje drugo, a samo milion uložila, govoreći da imamo osnova da daju njima novac koji je za njih uplaćen i kažemo nema novca za njih. Govorite o tome kako ste zaustavili zloupotrebe, brojke govore da nijesu još uvijek zaustavljene zloupotrebe oko porodijskog bolovanja, očigledno tamo gdje su bili podobni, ali sa druge strane smo došli u poziciju da funkcionišemo sve trudnice zbog nekoliko firmi koje su zloupotrijeblyavale svoje pravo i napravili smo nešto što nije dobro za koncept onoga sa čim država treba da se bavi. I do kraja priče iz tabela sam vidjela, šest hiljada članova porodice, ili nekih dvije hiljade porodice je izgubilo pravo. I to je ono što posledica ovog zakona, i sigurna sam, kako to obično biva, da je u te dvije hiljade porodica najveći dio onih kojima je pravo stvarno pripadalo i kojima je taj novac koji su izgubili i ta nadoknada bila nasušna potreba.

I zbog toga je zakonom kao jedna dobra norma bila predviđena da im se dostavi obavještenje da bi pravovremeno znali da će to pravo izgubiti ako ne obezbijede uslove, ali eto naši centri za socijalni rad koji su za mene crna tačka sistema jer funkcionišu samo da preko socijalne pomoći pribavljaju glasove za vladajuću koaliciju, to ne odrađuje, ali odrađuje sve ono što nebi trebali da rade. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama, kolegice Jonica.

Sada je na redu kolegica Jasavić.

Izvolite.

AZRA JASAVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, poštovani gospodine Boškoviću, poštovani građani,

Moje pitanje se odnosi na jedno vrlo interesatno pitanje koje se odnosi na tuđu njegu i pomoć. Konkretno sam Vas, ministre, pitala za uplatu Medenici Nataliji po osnovu povlastice za putovanja licima sa invaliditetima kao i njihovim pratiocima.

“Da li je Medenici Nataliji iz Kolašina u 2010. 2011. i 2012. Godini pripadalo pravo da koristi novčanu naknadu po osnovu povlastice za putovanja licima sa invaliditetom kao i njenom pratiocu, i ako jeste u kom je obimu gosodi Medenici za ove tri godine zaključno sa 31. aprilom 2013. Godine isplaćeno sredstava po ovom osnovu?”

Molim da mi uz odgovor dostavite finansijsku dokumentaciju svih plata koje je Centar za socijalni rad, služba Kolašin, po ovom i po drugim osnovima isplatila Medenici Natalijiza period 2010.godine, 2011.godine, 2012.godine, zaključno sa 31. aprilom 2013. godine.

Ovo sam Vas pitala iz razloga što sam ja došla do informacije preko gospođe Medenice, da je neko moguće zloupotrijebio njeno ime i da je novac koji bi ona mogla da koristi zao ve tri godine uzeo za sebe da li ga je koristio u predizborne svrhe ili u lične svrhe to je navama da pokrenete kao ministru da utvrdite o čemu se radi ili nadležnom tužiocu. Vidim da ste mi dostavili odgovor, gospodine Boškoviću, koji je za men evaše ignorisanje mene kao poslanice, vaše ignorisanje ove institucije, ja ću zbog toga morati moje pitanje i vaš odgovor da dostavim predsjedniku Vlade i ministru finansija koji brine o našim parama, i da apsolutno i ta lica imaju priliku da vide kakav je vaš odnos baš lično vaš prema meni kao poslanici, prema jednoj partiji, i prema Parlamentu. Jer Vi ste mi ovdje odgovorili, ako sam ja dobila kompletan odgovor,samo u normativnom smislu šta su prava, a nigdje nijeste pomenuli ime Medenice Natalije koja tvrdi da je od vas tražila dva puta odgovor. Vi joj ni jedan put nijeste odgovorili za to se ona obratila meni kao poslanici, ja sam, pokušavajući snagom funkcionalnog autoriteta, znači govorim o funkcionalnom autoritetu, potpuno nebitan lični apsolutno, ne mora niko u ovom domu da gaima, ali ima funkcionalni autoritet, pokušala da izađem građanki u susret i da dobijem odgovor od vas. Vi ste opet ignorisali i ovaj dom i mene, i nijeste opet odgovorili gospođi Medenici na konkretno pitanje.

O čemu se radi, zašto to nijeste uradili Vi ste tim koji kontrolišu zakonitost rada Centara za socijalni rad? To jesu fokusne tačke koje se koriste za zloupotrebu državnih resursa u predizborne izborne svrhe Demokratske partije socijalista, pa Vas molim da mi odgovorite zašto ste ignorisali gospođu Medenicu Nataliju iz Kolašina i zašto ste ignorisali mene kao poslanicu i zašto ste ignorisali ovaj Parlament odgovarajući na ovaj način. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala,koleginice.

Izvolite,ministre.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Dakle, moram se složiti da ni ja nijesam zadovoljan sa stanjem u centrima za socijalni rad i upravo je to nešto što pokušavamo da promijenimo nakon usvajanja zakona. Takođe, moram reći da sam i više dobijao ne od Vas već o ljudi, kao što je i gospođa Medenica, o kojoj je gospođa Jasavić govorila razne pritužbe poovome zašto neko ne može ostvariti pravo na materijalno obezbjeđenje porodice ili bilo koju drugi vid socijalnog davanja za koje oni smatraju da imaj upravo. Jedan od razloga je bio nedovoljna informisanost shodno novom zakonu itd, ali nijesam imao priliku maloprije da odgovorim, pa sad nije nikakva polemika ili replica već samo da pojasnim. Takođe, ako neko bude odbijen prvi put zbog nedostatka nekog dokumenta ima priliku vrlo brzo da tajd okument dostavi da mu se odobri pravo bilo na materijalnu ili na neki drugi vid socijalne nadoknade, tako da to nije ključni problem.

Što se tiče konkretnog pitanja gospođe Azre Jasavić, pošto ste dobili odgovor, nema potrebe da ga čitam, jer ću da iskometarišem ovo nakraju. Normativni dio je jasan i vjerovatno ga znate i Vi taman koliko i ja, s obzirom na vašu struku i sve ono što i sami kao poslanik ovdje vjerovatno čitate sva dokumenta koja su od interesa. Jedini razlog zašto nije moguće dostaviti u ovoj formi jedan odgovor vezano za konkretan predmet gospođe Medenice i o tome što kada su u pitanju podaci lični o bilo kom mi smo ograničeni članom 150 stav 1 i 2 Zakon o socijalnoj i dječjoj aštiti da se informacije o

ličnim porodičnim prilikama korisnika mogu dati na ovaj ili onaj način, vi to dobro znate. Stim što se u ovom konkretnom slučaju, tačno je da je gospođa Medenica dva puta obavještavala Ministarstvo i za to ću vam dati i ovako usmeni odgovor vama i javnosti. Mi smo formirali komisiju u Ministarstvu koje je posjetilo Centar za socijalni rad Podgorica, područnu jedinicu Kolašin, ispitala dotične navode od koje su navedeni u toj izjavi, naša komisija nije mogla ništa, dakle meni je prezentirano da tamo nema ništa sporno po tom pitanju. Akopostoji i ako Vi imate neke druge navode ja bih bio više nego srećan da te argumente i te činjenice dobijem da bih mogao to da procesuiram, jer vjerujte dobijamo značajan broj ne samo gospođe Medenice, već skoro nema Centra za socijalni rad za koje nijesam dobio neku anonimnu ili ne anonimnu prijavu, bilo po pitanju rukovodioca ili po pitanju nekog zaposlenog socijalnog radnika koji to je svoj službeni položaj zloupotijebio po pitanju tih prijava. Postoji procedura, da smo našili bilo kakvu vrstu zloupotrebe išla bi prijava bilo državnom tužiocu ili Ministarstvu unutrašnjih poslova. Ali nažalost ili sreću tu nijesmo ništa našili po tom osnovu da je bilo kave zloupotrebe, do duše, vjerovatno da je i bilo, dokazivanje je vrlo problematično.

Dakle, to je ono što mogu da Vam dam u konkretnom slučaju. Zaista bih volio mnogo više da mogu pružiti da bi ste Vi bili zadovoljni sa vaše tačke gledišta, sa moje tačke gledišta ja sam zadovoljniji da je komisija našla da tamo nema ništa, jer onda se mogu osloniti na ljude koji tamo rade. Dakle, ne bih ulazio u neki process koji bi stavio jedno pitanje sumnje, ne samo na područnoj jedinici Kolašina, već na Centar za socijalni rad Podgorica, i uopšte na Ministarstvo rada i socijalnog staranja. Ali opet Vas pozivam da vas kao poslanika i nemojte zaista da imate trunku sumnje da je ovo moje nipodaštavanje vas kao osobe koja je izabrana od naroda i kao poslanici Parlamenta Crne Gore, stojim Vam otvoren za bilo kakvu komunikaciju po ovom pitanju. I vjerujte da što se tiče Ministarstava rada i socijalnog staranja, da će biti otvoreno da dobijete informaciju pod tom pitanju i da zajednički i to procesuiramo, ako postoji bilo kakva vrsta zloupotrebe po tom ili bilo kom drugom osnovu ne samo po ovom konkretnom o kojem danas pričamo.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Izvolite, kolegkinice Jasavić.

AZRA JASAVIĆ:

Gospodine ministre, ja nijesam uopšte zadovoljna vašim odgovorom. Ne radi se uopšte ovdje o odnosu ja i vi, ovdje predstavljam građane i predstavljam njihov glas. Onog momenta kad oni ne mogu da dobiju odgovor od izvršne vlasti koju Vi predstavljate, oni se obično obrate nekom od nas. Mi smo ti koji po principu podjele vlasti, međusobno kontrolišemo jedne druge. Upravo koristim Ustavom datu nadležnosti Parlamentu i da Vam kažem da nije korektno da Vi, ako nećete meni da date podatke koji su vezani za ličnost, ovdje koriste taj izgovor, jer on ne stoji iz razloga što je upravo gospođa Medenica Natalija od Vas tražila te podatke, lično ona, i to ih je tražila u 2013.godini i tražila ih je ponovo od Vas u januaru 2014.godine. Ja imam sve to ovdje. Ja ću Vam i to proslijediti pismo koje je upućeno vama 9.septembra 2013. Godine, pismo koje je upućeno Vama 20.januara 2014.godine i vaše ćutanje skoro evo koliko, mislim da to nije pošteno prema građanima, jer Vi u ime njih vršite vlast.

Druga stvar. Nebi se složila sa vama da tu nije bilo elemenata da se pozabavite sa ovim, zato što ja imam ovdje dokaze, a imate ih i Vi sigurno, da mi je gospođa dostavila da to baš i nije tako sve kako Vi kažete. Ovo je iz razloga što se Medenica Natalija obratila prvi put za zahtjevom za ovo pravo centru u mjesecu maju, junu 2013.godine. Postupajući po tom zahtjevu centar je donio rješenje 8.07.2011.godin,e

zamislite, a njoj je dostavljeno 19.07.2013.godine. Iz obrazloženja tog rješenja koje je u najmanju ruku čudno i nebi se samo radilo o tehničkoj grešci nego ovdje postoje indicije i sumnje koje Vi morate da izvršite kontrolu zakonitosti rada centara i ako postoje nešto sumnjivo Vi imate ovlaštenja po zakonu kako to da procisuirate. Vi to dobro znate jer Vi dugo vršite vlast. Iz obrazloženja tog rješenja je jasno da je služba navela da Natalija Medinica koristi ovo pravo od 29.09.2010.godine. Gospođa Medenica kada je dobila ovo rješenje bila je zatečena, da traži od mjeseca maja i juna 2013.ovo pravo da joj se dostavlja u junu rješenje sa datumom iz 2011.godine u kome stoji da je ona ovo pravo ostvarivala od 2010.godine. Ona se žalila i pitala je službu da li je neko zloupotrebjavao njeno ime i uzimao pare i novac na ime njeno a da ona nije znala. Dobila je ispravku rješenja, ali nije dobila odgovor na ovo drugo pitanje, onda je to tražila od vas i ja znam da ste Vi preduzimali neke radnje, neke ali znam da one nijesu izvedene do kraja, ali ne želim ovdje u ovaj dom da koristim za to jer Vi to bolje znate od mene, mnogo bolje znate od mene, pa Vas molim da snagom svog funkcionalnog autoriteta, u okviru vaših nadležnosti, preuzmete sve predviđene radnje i mjere da provjerite kao su korišćena sva sredstva vezana za invalide koji su korisnici tuđe njege i pomoći, za povlastice koje su one dobijali jer postoji mogućnost da u vašim bastionima za zloupotrebu državnih resursa centrima za socijalni rad da su ova sredstva korišćena upravo na način što su otimana i korišćena u neke druge svrhe.

Nemojte misliti da se i ovo pitanje kao i mnoga druga u Crnoj Gori neće otvoriti i da se neće tražiti vaša odgovornost jer Vi vršite funkciju ministra u ime naroda. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama, kolegice.

Poslanik Perić.

SRĐAN PERIĆ:

Ministru rada i socijalnog staranja gospodinu Predragu Boškoviću, postavio sam sljedeće pitanje:

“Šta ste učinili i šta ćete učiniti kako bi interes i prava radnika u firmi Vitro group bio zaštićen u skladu sa važećim zakonom?” Naglašavam da sam pitao i šta je učinjeno i šta ćete učiniti.

Obrazloženje:

Radnici zapošljeni u ovoj firmi ne mogu da ostvare niz zakonom garantovanih prava iz djelokruga nadležnosti resora kojim upravljate. U tom smislu, indikativan je i upečatljiv primjer gospodina Gojka Jovićevića gdje nije do kraja sprovedeno više postupaka koji bi štitali njegova zakonom zagantovana prava.

Koleginica Jasavić je objasnila svrhu poslaničkih pitanja u jednom segmentu gdje građani imaju kapacitet i mogućnost da onamo gdje je zakažu institucije nađu način da barem preko ovog instituta poslaničkih pitanja postave pitanje i da učine javnim nečiji rad ili nerad. I ono što je, prije nego krenem na konkretno obrazloženje, pitanje dodatno zaista smo vrlo zabrinuti zbog načina na koji ste odgovorili i na koji odgovarate uopšte za prava radnika i zakonom zagantovanih prava. O čemu se radi?Uzimam jedan primjer da bih objasnio cjelinu.

Gospodin Gojko Jovićević zaposlen 1.decembra 2009.godine ugovorom o radu na sto šezdeset sati mjesečno, i mada je on tvrdio da je uvijek radio preko vremeno, to nije nikad isplaćeno, ali to nije glavno pitanje ovog dijela.

Glavno pitanje se odnosilo na to čovjek nije primio 21 platu, da nije mogao da podigne radnu knjižicu, da su institucije sistema ostale potpuno nijeme, da se žalio nadležnim institucijama, a on je, ministre rada i socijalnog staranja, vjerovao institucijama sistema. Čak je ovaj problem publikovan i javnosti predstavljeni u emisiji

"Robin Hud", gdje je vlasnik Vitro group odgovorio da je više od trideset godina se bavi privatnim poslom i da niko nikada nikome nije ostao dužan nijedan euro, pa neće ni gospodinu Jovićeviću i kaž."Predlažem mu da ne čeka povratak u Vitro group, već da potraži posao adekvatan njegovim kvalifikacijama ukoliko neko drugi u njemu već nije pronašao sklonost ka medijskoj reprezentaciji. Takođe sam siguran da će se tada sa setom sećati kako je lako zarađivao radeći kao noćni čuvar Vitro group Podgorica." Čovjek koji se ruga građaninu Crne Gore koji živi teško ali veoma časno.

I na kraju, kao šlag na torti dobijamo odgovor ministra rada i socijalnog staranja, nevjerovatan odgovor ministra rada i socijalnog staranja gdje pominjete još dodatna dva slučajeva gospođe Gorice Popović i Stanović Branislava, gdje kažete da navedenog dana u prostorijama društva nije bilo izvršnog direktora, a samo društvo od 1.08.2012.godine prestalo da obavlja djelatnost, pa u tom smislu inspektor rada do dana današnjeg nije mogao sprovesti postupak inspekcijskog nadzora. I zaključujete, zvuči zaista nevjerovatno, iz navedenih razloga, bez obzira na započete postupke po osnovu utvrđenog činjenčnog stanja isti do kraja nijesu završeni itd,itd. ostali referetni dokumenti. Iako ste imali čitav niz drugih zakonskih mehanizama, i ja ću u komentaru svakako posegnuti za njima. Ali ono, ministre, što hoću da Vas pitam da li ste Vi svjesni da ste ovim odgovorom dali za pravo ovom krajnjem potcjenjivačkom odnosu prema građanima i prema ljudima koji časno i pošteno rade u Crnoj Gori. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama, kolega.
Izvolite, ministre.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Dakle, gospodine Periću, odlično znam šta sam dao u odgovoru. Na kraju krajeva, ja sam odgovor i odobrio i potpisao i vama ga unaprijed uputio da biste bili informisani prije mog odgovora, da nebi bilo poslije da ste dobili odgovor nakon mog odgovora i da nijeste bili u mogućnosti da se pripremite i za obrazloženje, a i za komentar koji nakon toga slijedi, tako da ne znam da li je odgovor zavjerovati ili ne, ali je takav kakav jeste i jedini mogući u ovom momentu. I Vi to dobro znate, što je najgore, ali ja shvatam i vaše čuđenje.

Dakle, odgovor na postavljeno pitanje gospodina Srđana Perića poslanika Uprava za inspekcijske poslove i inspekcije rada u vezi sa pravima iz rada i po osnovu rada zaposlenih u Vitro grupi DOO Podgorica, koju predstavljaju zastupa Slavoljub Lekić, izvršni direktor, državljanin Republike Srbije, informiše da je isti tom organu nedostupan još od 31.07.2012.godine, a da subjekt nadzora svoju djelatnost ne obavlja od 1.08. iste godine, kada su otišli na kolektivni godišnji odmor, a rad nije nakon toga nastavljan. Inicijativom su se obraćali Inspekciji rada, Gorica Popović, br. 02 itd. od od 16. jula 2012.godine, po kojoj je postupljeno. Na osnovu inspekcijskog pregleda konstatovane su nepravilnosti u smislu neisplaćivanja naknada i zarade imenovanoj po osnovu porodijskog odsustva, odnosno svim ostalim zaposlenima neisplaćivane zarade. Na osnovu člana 36 stav 1 Zakona o inspekcijskom nadzoru, ukazano je u subjektu da otkloni utvrđenu nepravilnost. Jedino što se u tom momentu, shodno zakonu, i moglo uraditi.

Jovićević Gojko i Stanović Branislav, od 12.07.2012.godine, koje je zbog ljetnje turističke sezone preuzete od strane ovog inspektora 24.07.2012.godine, zahtijevali su utvrđivanje osim neisplaćenih zarada i neobračunavanje i neisplaćivanje rada u dane državnih i vjerskih praznika, kao i rada dužeg od punog radnog vremena. Po navedenoj inicijativi dva dana 27.07.2012.godine, od strane inspektora u sjedištu društva, zbog

obimnosti dostavljanja dokumentacije koji se odnosi na evidenciju prisutnosti podnosilaca inicijative na radnom mjestu i obračunske liste zarada koje je dostavljeno 30.07.2012.godine, pregledan je od strane inspektora i na osnovu toga trebalo je sastaviti zapisnik o sjedištu društva u prisustvu izvršnog direktora već sljedećeg dana 31.07.2012.godine. Navedenog dana u prostorijama društva nije bilo izvršnog direktora, samo društvo je od 1.08.2012.godine prestalo da obavlja djelatnost. U tom smislu, inspektor rada do dana današnjeg nije mogao sprovesti postupak inspeksijskog nadzora i preduzima mjere iz svoje nadležnosti, jer prostor u kome se obavlja djelatnost nikad više nije bio stavljen u funkciju, niti je bilo moguće obezbijediti prisustvo izvršnog direktora koji se nije odazivao na telefonske pozive kao i na pisani poziv 4.aprila 2013.godine. Inspektor je počeo od septembra 2012.godine i redovno obilazio sjedište društva koje je bilo zatvoreno sa spuštenom rampom na ulazu bez prisustva lica u objektu portirnice. Iz navedenih razloga, bez obzira na započete postupke, po osnovu utvrđenog činjeničnog stanja, isti do kraja nijesu završeni, niti ih je bilo moguće završiti, a treba posebno navesti, da, shodno članu 123 Zakona o radu, potraživanje iz rada i po osnovu rada ne zastarijevaju, te subjekt nadzora poslodavac ne može biti oslobođen odgovornosti obaveza prema zaposlenima.

Takođe, ovi ljudi su mogli da se obrate zbog prevare itd. drugim nadležnim institucijama, koje bi mogli u datoj situaciji da reaguju na drugačiji način nego što to može inspekcija rada, a inspekcija rada je jedino mogla da se angažuje u granicama Zakona o radu, koji nažalost nije mogao biti sproveden zbog toga što osoba niti je bila prisutna u Crnoj Gori, niti je objekat otvoren da bi moglo da se utvrdi bilo kakvo drugo činjenično stanje. Zato ta kritika upućena meni kao ministru trenutno i Ministarstvu koje predstavljam, iako već dvije godine nadležnost Ministarstva nije nad Inspekcijom rada, osim samo drugostepeni postupak, već inspekcija rada u inspektoratu Upravi za inspeksijske poslove, koja je pod Ministarstvom ekonomije, ali sasvim svejedno. Dakle, i bez obzira, dobili ste odgovor, od našeg Ministarstva, jer sam mislio da je normalno da to odgovorimo, s obzirom na ovaj problem koji već dugo postoji i koji je već dugo prisutan i opterećuje sve ove porodice koje su radile u Vitro grupi. Ali što se tiče inspekcije rada, nažalost ovo je ono što inspekcija rada mogla da sprovede. Postoje druge institucije i pozivam te ljude da se obrate tim drugim institucijama, jer postoje i drugi instituti, kao što je institut prevare, jer u ovom konkretnom slučaju je prevara ključno pitanje, da se pozabave ovim pitanjem ovih ljudi da bi nataj način mogli da se na neki način dođe do tog državljanina Srbije koji je u ovom konkretnom slučaju najodgovorniji koji je bio izvršni direktor firme i zbog čega i svega ovoga došlo do ovog problema kada je Vitro grupa u pitanju. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Izvolite, kolega.

SRĐAN PERIĆ:

Gospodine Boškoviću, država je nešto što je iznad bilo kog ličnog ili partijskog interesa to su upravo ove situacije, jer je država ugovor građana, ona treba da štiti interese građana. U ovom konkretnom slučaju državom i državnim resursima, ne samo ovom nego apsolutno drugim, rukovodi Vlada koja je izabrana od ovog Parlamenta. I razumjećete da nije nikakvo opravdanje to da onamo gdje se vama završe nadležnosti da vi samo konstatujete da ne možete da primijenite zakon narodski rečeno "pojeo vuk magarca" to je to otprilike. Ljudi, opet kažem, koji žive časnno i veoma teško i koji nemaju sedmi stepen stručne spreme, već ljudi kojima je potrebna pravna pomoć koju ne mogu da plate, ne mogu da obave složene zakonske procedure da bi vodili složene sudske

sporove, koji bi mu omogućili da zaštite svoja elementarna prava. Tu ste Vi, ministre, ali Vi to ne osjećate, i to je veliki problem. Da bih Vam objasnio koliko je velika nepravda daću vam dodatno slučaj. Taj čovjek nije mogao da se zaposli, jer mu je radna knjižica bila u ovoj firmi. I ako nijeste mogli da dođete do njega, ministre, zašto nijeste obavijestili MUP ne Vi lično, nadležne inspekcije, ako je lice nedostupno organima. Imate Zakon o upravnom postupku, u krajnjoj crti imate, kao konačni mehanizam, i međunarodnu potjernicu, imate i Zakon o insolventnosti društva, privrednih društava. Zašto nije sproveden stečaj u tom društvu? Kako je banka uspjela da se naplati, a nijesu recimo uspjeli u konkretnom slučaju oni koji su najugroženiji, koji su u prvom redu povjerilaca? Ali, stečaj nije uveden očigledno, jer na današnji dan u centralnom registru privrednih subjekata ta firma je aktivna. Dalje, minister, ono što hoću da Vas pitam, da li ste Vi upoznati da je gospodin Gojko Jovičević, prije nekih 20-tak dana, po mojoj informaciji, vjerovali ili ne, radnu knjižicu podigao u Podgoričkoj banci. Da li Vi znate, minister, da je on prije izvjesnog vremena, prije kratko, koliko sam razumio, ovih dana u Upravi prihoda potpisao ugovor o raskidu ugovora na radu. Ministre, ovako se ne sagledavaju radi i ovako se ne radi svoj posao.

Naredna stvar koja je ovdje jako važna da mi ovim ljudima moramo da vratimo prosto vjeru u instituciji, vjeru u državu i smisao postojanja svake države, pa i ove koja ima dubok smisao, i istorijski i civilizacijski, ali i pravni. Vi ste, ministre, pali na tom ispitu. Vi ste kod nekoliko porodica u krajnjoj crti i kod nekoliko radnika poslali vrlo snažnu poruku da u Državi Crnoj Gori od strane stranih državljana, građani mogu biti i radnici ignorisani, da se ne poštuju njihova prava, da se ne poštuje Ugovor o radu, da ne poštuje Kolektivni ugovor, da se ne poštuje Zakon o insolventnosti privrednih društava, da se ne poštuje Zakon o upravnom postupku i da ta lica, prema nezvaničnim informacijama, ali zaista tu se zaustavljam, su ipak u tom periodu boravili u Crnoj Gori i imali nekekvu otprilike imovinu. Ali, tu zaista stavljam znak reserve, jer ta informacija do kraja nije provjerena. I Vi mene, ministre, ovdje kažete da je inspektor bio došao vidio rampu, vratio se, ne može ništa. Firma je ministre na današnji dan po Centralnom registru privrednih subjekata aktivna, ljudima se duguju zarade, jedva su došli do svojih radnih knjižica i vi na kraju kažete - nijesam mogao više. Ministre, ovoliko može apsolutno svaki građanin. Ono na što apelujem da se aktivno uključite u ovaj dio. Ono što vam zaista obećavam da ću biti vrlo uporan, a jesam vrlo uporan čovjek, da ću vas često podsjećati na ovaj primjer, da učinite ono što vam država, Vlada i Parlament daje u nadležnosti, brigu i socijalno staranje o građanima Crne Gore.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala vama, kolega Periću.

Sa ovim smo iscrpili pitanja koja su bila upućena Boškoviću, ja mu se zahvaljujem na prisustvu.

Prelazimo na pitanja koja su upućena ministru kulture gospodinu Mićunoviću, pozdravljamo ga.

Prvo pitanje će uputiti poslanica Bošnjak. Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK:

Meni je drago što ćemo prije vašeg odlaska na drugu funkciju u Beograd možda uspjeti da neke stvari ovako još jednom čujemo i da se podsjetimo nečeg što smo pričali, pa mislim da ima skoro godina dana.

Poslaničko pitanje glasi:

“Koliko rješenja o utvrđenju statusa nepokretno kulturno dobro sa teritorije Glavnog grada je na osnovu Zakona o zaštiti kulturnih dobara dostavljeno Upravi za

nekretnine Crne Gore radi upisa zabilježbe u cilju stavljanja tereta i ograničenja i shodno tome kolika se površina Glavnog grada štiti po ovom osnovu?"

Naime, znamo da Zakonom o zaštiti kulturnih dobara Upravi za zaštitu kulturnih dobara propisana je obaveza da Rješenje o prethodnoj zaštiti i utvrđivanju statusa nepokretno kulturno dobro treba da se dostavi organu uprave koje je nadležno za poslove katastra.

Ovo je, ministre, vrlo bitno, s obzirom da je po novome obaveza i utvrđivanje granica zaštićene okoline oko spomenika kulture, koja ranije nije izvršavana, a usljed tog nedostatka dolazilo je do niza problema, što se tiče zaštite tih kulturnih dobara. E sad pošto je postojala ova obaveza da se ipak katastru, odnosno za nekretnine da se uvrsti to rješenje da se pošalje i da se daju ove granice zaštićene, a to je vrlo važno prilikom donošenja prostorno-urbanističkih planova, a vi ste negdje koliko sam ja pratila u Pobjedi 29. aprila u Vašoj izjavi koju ste dali, a i u izvještaju o stanju u upravnim oblastima iz nadležnosti Ministarstva culture rekli da je revalorizacija nepokretnih kulturnih dobara na području Glavnog gradaza vršena. Koliko god smo mi pratili službene listove i pokušali da dođemo do ovih podataka nijesmo uspjeli da dođemo, pa mene interesuje da li ste vi sto posto u skladu sa zakonom i svim onim što je propisano i odradili svoj posao. Vi se sjećate da je moje ranije poslaničko pitanje i bilo da li ćete stići do avgusta da odradite sve i vi ste tu bili vrlo optimistični, a mi smo vam tada ponudili da mi čak napravimo izmjene da se taj rok prolongira pošto je bilo nerealno. I vjerovatno ćete sad potvrditi da smo bili u pravu, jer sigurno se nije završilo sve.

I takođe, ono što bih naglasila nijesu se ni mala sredstva uložila u ovo, nego, koliko mi imamo podataka, vrlo velika, i nije ni da je mali tim stručnjaka radio koji su sigurno bili plaćeni za taj posao. Ali, ipak se nije ni ispoštovalo sve ni odradilo sve. Interesuje me da li je za Glavni grad, posebno sad, idu izbori prostorni planovi su vrlo aktuelni. I očekujem da ću dobiti tu informaciju. Koristim još priliku samo da Vas pitam zbog čega Ministarstvo čuti na moje pitanje koje sam kao poslanik, koristeći član 50, uputila Vama, pa nijesam dobila adekvatan odgovor, a radi se o registru kulturnih dobara u elektronskoj formi koja je javna evidencija Crne Gore, trebala bi da bude dostupna svim građanima, a meni kao poslaniku, da kažem, da ima čak i veću težinu, jer imamo uporište u Poslovniku o radu Skupštine, čak i urgenciju napravio sekretar Vlade, a ja još uvijek nijesam dobila to. Pa evo koristim priliku da pitam šta se sa tim dešava, jer mi je prosto nevjerovatno jer ne vidim razlog zašto bi se krilo. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

Izvolite, ministre.

BRANISLAV MIĆUNOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, poštovana gospođo B ošnjak.

Na ovo dodatno pitanje koje ste mi dali, jaću sa Upravom da vidim šta od tih dokumenata ćemo Vam uputiti. Uglavnom, i spomenuli ste i Vi to u nekoliko navrata, da je taj process valorizaci je zbilja obiman, ogroman. Ja ću Vas u mom odgovoru informisati o tome, da ćemo mi taj posao završiti, još je ostalo nešto da se završi u aprilu, i to je ogroman posao bio, to moram da Vam priznam. Jeste, bili ste u pravu, eto kasnilo se nešto malo, jedno pola godine, ali ništa od 1960. godine ništa slično nije urađeno u kontekstu kulturnih dobara kao što je takav jedan posao.

Pa Vas molim da to na taj način uvažite i da razumijete da treba isporučiti ukupan jedan kapitalni projekat, na takvom smo stanovištu. I Vlada će dati svoje mišljenje u odnosu na izvještaj u toku drugog kvartala, kako je to i planirano programom rada Vlade.

Na Vaše pitanje, evo otprilike i odgovora. Kao i što navodite u obrazloženju upitanja, ranijim propisima iz oblasti zaštite kulturnih dobara nije bila uređena obaveza utvrđivanja zaštićene okoline kulturnog dobra, eto još jedne tekovine zakona koji je zbilja u ovoj Skupštini podržan sa možda, dva -tri glasa protiv, ne znam jeste li i Vi tada bili u sazivu ovdje. Ali, to je bilo zbog nekih sitnica, uglavnom Parlament je podržao ovaj zakon lavovskim procentom.

Dakle, zatosmo, sprovodeći opsežnu zakonodavnu reformu u oblasti kulture i u oblasti kulturne baštine, Zakonom o zaštiti kulturnih dobara, između ostalog, propisali obavezu određivanja granice zaštićene okoline kulturnog dobra.

Imajući u vidu navedeno, a shodno članu 142 Zakona o zaštiti kulturnih dobara, Ministarstvo kulture i Uprava zaštite kulturnih dobara su u zakonskom roku s malim zakašnjenjem ali u zakonskom roku započeli, pokrenuli postupak revalorizacije kulturnih dobara, koja su po ranijim propisima imala taj status. Na teritoriji Glavnog grada postoji 121 nepokretno kulturno dobro, koja su, takođe, obuhvaćena projektom revalorizacije i koji će biti završeni, kako sam vam rekao, do kraja aprila. Izvještaj o realizaciji projekta će biti dostavljen Vladi u drugom kvartalu o.g.

Ministarstvo kulture će u saradnji sa Glavnim gradom, nakon završenog procesa revalorizacije, podatke o granicama zaštićene okoline kulturnog dobra, blagovremeno dostaviti Upravi za nekretnine, područne jedinice Podgorica, kao i nadležnim organima lokalne uprave Glavnog grada. Sad da bi s razlogom naša briga bila na ovu temu manja, dakle ja sam dužan da vam kažem da, i pored navedenog, važno je veoma istaći da Zakon o zaštiti kulturnih dobara, propisuje obavezu davanja mišljenja Uprave za zaštitu kulturnih dobara na sva planska dokumenta čime se obezbjeđuje zaštita kulturnih dobara, njihova zaštićena okolina i dosljedno sprovođenje svih mjera zaštite.

Eto to Vam je otprilike moj odgovor. Hvala vam na pažnji.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Izvolite, kolegice.

BRANKA BOŠNJAK:

Pa uprkos ovim opravdanjima i tome što evo ste po pravu, ipak Vi kao ministar ne biste smjeli da kršite zakon, jer u zakonu je tačno bio propisan rok i mi smo trebali da izmijenimo zakon, da prolongiramo rok, jer ovako neozbiljno je da i vi koji ste pisali taj zakon i mi koji smo ga usvojili i da na kraju dođe do kršenja tog zakona i nije čerao nikoga da on u zakonu stavlja rok koji ne može da ispuni, a posebno što je bilo ovih pitanja u međuvremenu kad je bilo očigledno da se to ne može ispuniti, a vi ovako da se pohvalite da je završeno vrlo često. A nijesam sigurna za neke stvari, koliko se svemu tome što se kaže može vjerovati, jer zapazila sam postoji suviše kontradiktornosti u izvještajima koje vaše Ministarstvo dostavlja Vladi i crnogorskoj javnosti uopšte. Jer, navešću posljednji jedan ilustrativan primjer koji jasno ukazuje da te izvještaje izgleda niko od nadležnih baš ne analizira i ne kontroliše na pravi način, jer u izvještaju za 2013. godinu dokument u koji je usvojen na 61. sjednici Vlade od 19. marta, reći ću vam konkretno na prvoj strani u poglavlju 2 i tački 7. Imamo netačnu informaciju u kojoj stoji da je u skladu sa programom rada Vlade za 2013. godinu usvojena analiza stanja spomen obilježja. Upravo je ova programska aktivnost bila jedna od dvije tačke izrada Ministarstva culture zbog kojih je Vlada izmijenila program, i to na 48. sjednici održanoj 8. Decembra 2013. godine. Naime, Ministarstvo kulture je odustalo od dostavljanja pomenute, s obrazloženjem da je u toku revalorizacija kulturnih dobara, te će se zbog kompletnosti informacije dokument dostaviti u drugom kvartalu ove godine. Znači, postoji kontradiktornost, prvo kažete da je to urađeno, pa se onda mijenja plan i kaže se

da se to prolongira za drugi rok. Malo ima previše kontradiktornosti i malo se neozbiljno ophodi Ministarstvo kulture i prema nama kao poslanicima, kada tražimo neke odgovore. Evo hoću da kažem i u ovim izvještajima isto primjećujem. Ne znam da li je to neozbiljnost, neodgovornost, nemarnost, ali očigledno se greške prave.

Neko treba da snosi odgovornost zato što u jednom momentu, makar pravno tehnički, ostajemo bez zaštite kulturnih dobara. Ne kažem da se ona neće štiti, ali pravno tehnički gledano sa stanovišta zakona, niko nema obavezu da štiti, oni su izgubili status kulturnih dobara, baš ovom nemarnošću i ovim prolongiranjem roka. Koliko god to vi pokušali, odnosno odrečnim stavom vaše glave da kažete da nije tako, možda se nećete ponašati tako, ali pravno tehnički je to tako i neko za to treba da odgovora. Meni je žao što, čini mi se ono što dolazi od opozicije, jer ovo je složićete se tema koja nema političke konotacije, makar je ovo ono o čemu se svi slažemo i šta hoćemo da unaprijedimo, ni tu čak nema sluha za opoziciju kada vas usmjerava i pokazuje na šta treba da obratite pažnju. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:
Prelazimo na pitanja poslanika Orlandića. Izvolite.

MIĆO ORLANDIĆ:
Pozdrav svima.

Potpredsjedniče, ako dozvolite, imao bih samo jednu zamolnicu prema Vama koju bih učinio već drugi put, jer sam prije četiri - pet mjeseci postavio jedno poslaničko pitanje, na koje nijesam dobio odgovor, pa sam zamolio potpredsjednika Šturanovića za intervenciju, intervenciju prema Vladi, nadležnim ministarstvima da mi odgovore, a radi se o pitanju koje je vezano za sudbinu Prehrambene industrije "Primorka" i za sudbinu datih državnih garancija toj kompaniji. Molio bih da bi bilo krajnje korektno da poslije pet -šest mjeseci, nadam se, i ove druge urgencije napokon dobijem i odgovor na to pitanje.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:
Pridružujem se i Vama i pozivam ministra Kavarića, pretpostavljam da je to u njegovom djelokrugu rada upućeno, da pismeno odgovori. To ga obavezuje i Poslovnik i obavezuju akti da i živo o tome diskutuje kada budu sljedeći put poslanička pitanja.

MIĆO ORLANDIĆ:
Samo mala intervencija. Jednom se gospodin ministar Kavarić izjasnio da je nenadležan pa je prebacio na neka druga ministarstva, pa druga minsitarstva, takođe, pa tako da sam u tom obraćanju potpredsjedniku Šturanoviću rekao da nadležno ministarstvo bi dobro bilo da mi odgovori, da ne gatam koje je sada to nadležno ministarstvo odgovorno da mi napravi odgovor na poslaničko pitanje.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:
Zadužićemo naše nadležne službe da i pismeno intervenišu.

MIĆO ORLADNIĆ:
Hvala.
Evo mog poslaničkog pitanja koje sam uputio gospodinu ministru kulture Mićunoviću, a radi se o tome:

"Da li je Ministarstvo kulture završilo revalorizaciju kulturne vrijednosti kulturnih dobara u skladu sa zakonom? Koja nepokretna kulturna dobra su obuhvaćena revalorizacijom? Kakav je njihov pravni status, te što je Ministarstvo preduzelo da se vlasništvo nad kulturnim dobrima riješi u skladu sa zakonom?"

Poznato je da je Crna Gora u principu zaokružila ukupno zakonodavstvo i stvorila zakonodavni okvir za rješavanje dijela sadržanog u mom pitanju, prije svega donijet je Zakon o svojinsko pravnim odnosima, donijet je Zakon o zaštiti kulturnih dobara, imamo odredbe sadržane u Zakonu o zaštiti kulturnih dobara koje rješavaju status prethodno proglašanih kulturnih dobara za kulturno-istorijske spomenike, i u tom pravcu su jako bitni rokovi i sve ono što država Crna Gora ili nadležno ministarstvo preuzima da se ovo pitanje riješi.

Samo da podsjetim da je Zakonom o svojinsko pravnim odnosima pod kategoriju dobra ili opšte dobro utvrđeno da takav status iziskivaju kulturno istorijski spomenici i da moraju biti dostupni, bez ikakvih odobrenja, ograničenja svim građanima Crne Gore, odnosno posjetiocima za njihovu upotrebu u skladu sa zakonom.

Malo prije smo čuli o ovom roku o tri godine, imam tu određene tolerancije, ali bih volio da čujem i šta ministar misli na sve ove teme. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama.

Izvolite, ministre.

BRANISLAV MIĆUNOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane dame i gospodo poslanici, poštovani gospodine Orlandiću,

Projekat Revalorizacija kulturnih dobara Crne Gore sa Akcionim planom implementacije započet je u zakonskom roku, realizuje ga Ministarstvo kulture i Uprava za zaštitu kulture i dobara i isti će biti završen do aprila, a izvještaj o projektu će biti završen, kako sam već rekao, odgovarajući na pitanje gospođi Bošnjak, razmatran na sjednici Vlade, do kraja drugog kvartala.

U pitanju je kapitalni projekat koji se radi prvi put nakon 65 godina od uspostavljanja institucionalne zaštite kulturnih dobara. Obuhvaćena su sva kulturna dobra Crne Gore koja taj status imaju od 60-ih godina prošloga vijeka. Riječ je o veoma složenom i veoma zahtjevnom poslu koji podrazumijeva kompleksni istraživački rad, izradu elaborata o revalorizaciji kulturne vrijednosti za 576 pokretnih i 1363 nepokretna kulturna dobra od čega je 571 spomen obilježje sa statusom kulturnog dobra.

Uprava za zaštitu kulturnih dobara je obrazovala 45 stručnih timova sa oko 250 stručnjaka sa odgovarajućim akademskim zvanjima.

Stručni timovi su na osnovu istraživačkih nalaza, neposrednog uvida u stanje kulturnog dobra, i drugih relevantnih dokaza, dali stručnu ocjenu svojstava, osobenosti i značaja kulturnog dobra i predložili kategoriju, mjere i režim zaštite.

Pravni status kulturnih dobara uređen je Zakonom o zaštiti kulturnih dobara koji, pored ostalog, propisuje da spomenici kulture čiji je status utvrđen po ranijim propisima imaju status kulturno dobro do revalorizacije njihove kulturne vrijednosti.

Pitanje utvrđivanja vlasništva nije u nadležnosti Ministarstva kulture i Uprave za zaštitu kulturnih dobara. Članom 2 stav 2 Zakona o zaštiti kulturnih dobara koji je lex specijalis za oblast zaštite kulturnih dobara. Propisano je da kulturno dobro može biti u državnoj ili privatnoj svojini. Ministarstvo kulture saraduje sa vlasnicima kulturnih dobara, kako bi obezbijedili bolju i efikasniju zaštitu kulturnih dobara, a takođe i sa Upravom za nekretnine Crne Gore koja vodi evidenciju vlasnika nepokretnosti u Crnoj Gori, pa samim tim i vlasnika nepokretnih kulturnih dobara u skladu sa Zakonom o zaštiti kulturnih dobara. Na osnovu člana 78 Zakona o zaštiti kulturnih dobara organi uprave i javne ustanove za zaštitu kulturnih dobara dužni su da saraduju sa vlasnicima i držaocima kulturnih dobara u svim fazama zaštite, da im omogućavaju da daju svoje prijedloge, mišljenja, inicijative u pogledu zaštite, očuvanja i korišćenja kulturnih dobara i

da ih informišu o svojim aktivnostima u vezi sa njihovim kulturnim dobrima. Takođe, Zakonom je propisano da vlasnik kulturnog dobra ima obavezu da isto čuva, prijavi svaku promjenu u vezi kulturnog dobra, da ga održava u skladu sa propisanim mjerama zaštite, da dopusti istraživanje i sprovođenje mjera zaštite, omogućiti da dobro bude dostupno javnosti. Zahvaljujem na pažnji i hvala vam, gospodine predsjedavajući.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama, ministre. Izvolite, kolega.

MIĆO ORLANDIĆ:

Hvala, predsjedavajući.

U principu sam vrlo zadovoljan dijelom ovog odgovora kada se govori o obimu posla i zadovoljan sam što je formiran ovako brojnim stručnjacima da ovu revalorizaciju uradi onako kako treba ili nadamo se onako kako treba. Međutim, imamo najmanje tri sporne stvari, kada je u pitanju korišćenje i pravni položaj, položaj i status kulturno-istorijskih spomenika. Ne treba ovdje ponavljati koliko je to neprocijenjeno bogatstvo koje su stvarale brojne generacije građana Crne Gore i imamo tu najmanje tri stvari koje su po meni sporne. Krvoni zakon, znači nijedan zakon poslije tog zakona ne može se baviti svojinsko-pravnim pitanjima svojinskim i vlasničkim pravima izuzev Zakona o svojinsko-pravnim odnosima, koga svuda a i kod nas nazivaju mali ustav jer za njegovo donošenje potrebna je najmanje 2/3 većina.

Znači, sve vlasničke norme i sva vlasnička određenja moraju proizilaziti iz Zakona o svojinsko-pravnim odnosima i uvjeren sam da nije slučajno zakonodavac, imajući na umu to ogromno i značajno kulturno-istorijsko nasleđe, utvrdio da su kulturno-istorijski spomenici dobro od opšteg interesa.

Međutim, ovo nije pitanje za vas nego je možda više pitanje za nas poslanike da pokrenemo ocjenu zakonitosti ovih normi i u Zakonu o zaštiti kulturnih dobara a takođe imamo spornih normi u Zakonu o državnoj imovini. To ćemo, nadam se, uraditi blagovremeno i što prije, jer ne bi smjeli da dođemo u situaciju da imamo stanje kako imamo danas, da nešto što je riješeno još 1862. govorim o manastirima i crkvama kojima raspolaže neko drugi a ne država, a imamo čiste norme. Znači, neko nadležan u ovoj državi. Uprava za nekretnine je nadležna za upis ali da bi ona nešto upisala mora neko podnijeti zahtjev i mora podnijeti dokumentaciju da bi se to sprovelo. Nijesu po meni dovoljno same zabilješke, jer mi smo izgleda samo spremni da neki nivo najlakši prosljedimo Upravi za nekretnine i da stavimo u G listu zabilježbu da se radi o kulturno-istorijskom spomeniku. Kada tome dodamo i našu aktuelnu situaciju u toj oblasti i samo onaj dio naših problema izgleda u kojoj još uvijek nemamo spremnosti, želje ili volje da uđemo, da onaj dio kulturno-istorijskog nasleđa koje su stvarali naši preci a ne niko sa strane, riješimo u skladu sa važećim zakonodavstvom.

Ovo što govorim ne umanjuje vaš veliki trud i posao koji se tiče revalorizacije kulturno istorijskih spomenika, ovog dijela zaštitnog pojasa i tako dalje, ali moramo imati na umu da se radi o ogromnoj, neprocjenjivoj i izuzetnoj vrijednosti, vrijednosti za našu nacionalnu kulturu, kulturu svih građana Crne Gore i o tome mislim da je vrijeme da počnemo zajednički voditi računa, imajući na umu sve probleme koje nerješavanje tog pitanja donosi po našu državu i sve nas koji živimo u njoj. Ako sam vas dobro shvatio, znači revalorizacija neće imati za posljedicu da ulazite u pravni status, i to je po meni jedan problem, jer revalorizacija bi trebalo da po meni podrazumijeva i ulazak i u ova pitanja, razmatranje na Vladi i zauzimanje stava po tim pitanjima, a samim tim i otpočinjanja nekog postupka koji bi nas vodio ka rješenju za dobro svih. Toliko i hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama, kolega Orlandiću.

Sljedeće pitanje će postaviti kolega poslanik Perić. Izvolite.

SRĐAN PERIĆ:

Potpredsjedniče, uvaženi ministre, kolegice Bošnjak, i kolega Orlandiću,

Ministru kulture Branislavu Mićunoviću postavio sam sljedeće pitanje: "Na koji način, sa kojim resursima i sa kolikim sredstvima je Ministarstvo kulture podržalo realizaciju konferenciju za medije na Zapadnom Balkanu "Riječ,slika i neprijatelj", odnosno izložbe pod istim nazivom, te po kojim se kriterijumima rukovodilo prilikom donošenja takve odluke?"

Obrazloženje: Svjedoci smo da godinama unazad Ministarstvo kulture ne raspolaže sa dovoljnim resursima i novčanim sredstvima za realizaciju aktivnosti od esencionalnog značaja za oblasti kulture pa je od tuda interes javnosti da sazna zašto je bitno ulaganje u pomenutu aktivnost kao i njenu promociju u odnosu na rad nacionalnih institucija kulture i na polju umjetničkog stvaralaštva uopšte.

Odgovor sam tražio u pisanoj formi.

Govoreći o ovoj izložbi, znam da je ona izazvala puno kontroverzi, ali ne želim uopšte da ulazim u njen sadržaj.Želim da ulazim u ono što se zove raspolaganje nacionalnim resursima koje se krajnje ogleda i u raspolaganju prostorima, novcem poreskih obveznika i svega onoga što se odnosi na funkcionisanje jednog sistema.

Zanima me, ministre, kojom ste logikom bili vođeni da nacionalne resurse stavite u svrhu održavanja konferencije? Da li je ova odluka donesena na diskrecioni način, da li su organizatori konkurisali na neki od konkursa Ministarstva kulture i da li postoji neki otvoreni konkurs na koji biste izlazili u susret u vezi sa sličnim konferencijama. Takođe, da li postoji neka komisija koja bi ocijenila meritornost i značaj po kulturu Crne Gore nekog događaja, tim prije jer ste se na otvaranju te izložbe pojavili Vi i na samoj konferencij ste bili jedan od uvodničara Vi, a jeste minsitar kulture naše države, pojavio se i premijer? Dakle, izložbi je dat nacionalni značaj, događaj od značaja za nacionalnu kulturu. Ono što nas takođe zanima jeste da li je, s obzirom da nam fali resursa, bilo je vrlo interesatno čuti u prethodna dva pitanja kolegice Boošnjak i kolege Orlandića da Ministarstvo prosto nema dovoljno resursa da realizuje kapitalni projekat Revalorizacija, odnosno dolazi do određenog odlaganja i ti ljudi zaista ulažu veliki trud, ali očigledno i to malo resursa što imamo usmjeravamo na druge oblasti, pa me prosto zanima koji su to parametri, koji su to reperi da nam je održavanje konferencije ovog tipa bilo bitnije u odnosu na recimo proces revalorizacije. U konačnom, neću da sudim, moguće da je ova izložba bila vanvremenski događaj, ali ona je na kraju pala na teret građana. Na kraju, moram prosto, bez želje zaista da zalazim u sadržaj izložbe, moram da podjelim sa vama jednu vrlo neugodnu činjenicu, a vi takodje pokrivete i resor medija u dijelu koji se može skopčati sa kutlurom. Vrlo je neprijatna činjenica da oni mediji koji su bili pod kritičkom lupom na toj izložbi da njihova imovina i njihovi novinari nakon izložbe budu napadani.Vrlo je neugodna činjenica. Dakle, ostali dio ću ostaviti svakako u komentaru na vaš odgovor, prosto me zanima, vrlo sam znatiželjan na koji način je pomognuto to održavanje ove izložbe. Ona je održana u Podgorici, u Centralnoj narodnoj biblioteci "Đurađ Crnojević," ako imam dobar podatak, na Cetinju, institucija od par exselans nacionalngo značaja, bila je takodje i u Beranama izložba i takodje je bila i u Nikšiću. Moguće da je bila još negdje, ali da ne opterećujem uvod sa svojim zahtjevom. Zaista me zanimaju koji su to parametri koje su vas opredijelili da nacionalne resurse kulture stavite u svrhu održavanja ove izložbe a ne recimo nekog drugog događaja. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega. Izvolite, ministre.

BRANISLAV MIĆUNOVIĆ:

Poštovani gospodine Periću, to kada kažete da su nacionalni resursi, učinilo bi se da tu da sada ne znam šta smo koristili, i apsolutno pominjete prostore i tako dalje. Sva organizacija te konferencije zbilja nije bila briga Ministarstva kulture. Konferencija "Riječ, slika, neprijatelj, mediji" kao akteri u sekuritizaciji subjekata i događaja na Zapadnom Balkanu je aktuelizovala fenomen sekuritizacije u medijskoj oblasti, složićemo se, i otvorila javnu debatu na praktičnim primjerima fenomena medijske sekuritizacije.

Ovaj ekspertski panel okupio je više od 150 medijskih stručnjaka i novinara Zapadnog Balkana, Evropske unije, predstavnika Ujedinjenih nacija i brojnih drugih relevantnih organizacija, te po prvi put u Crnoj Gori otvorio temu fenomena sekuritizacije i primjera političke instrumentalizacije u medijima. Imajući u vidu značaj ove globalno važne teme sa aspekta javnog interesa, Ministarstvo kulture je pružilo pomoć pokrivanjem dijela troškova u iznosu od 6.000 eura za smještaj visokih zvanica, uglednika, i medijskih eksperata koji svojim javnim autoritetom i aktivnošću daju snažan doprinos kako procesima evropskih integracija tako i saradnji zemalja u regionu. Bitno je, gospodine Periću, da vam kažem da ta sredstva koja spominjemo nijesu dio kulture, nego ona su sredstva namijenjena podržci programu medijskom pluralizma, predviđena i Zakonom o budžetu. A bitno je da vam i to kažem da u ovom i u drugim primjerima saradnje sa civilnim društvom poštuje se autonomnost tih organizacija, njihov djelokrug i način rada.

To je moj odgovor Vama na Vaše pitanje. Zahvaljujem što ste mi dali riječ.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama, ministre. Izvolite, kolega.

SRĐAN PERIĆ:

Konferencija održana od 11. do 13. novembra 2013. godine u Podgorici, bez želje da zaista advokatišem, pod izraziti kritičkom lupom su kritikovana dva medija "Dan " i "Vijesti". Konferencija održana 11. do 13. novembra, 26. decembra 2013. godine bačena je bomba na redakciju "Vijesti". 13. februara je zapaljeno vozilo "Vijesti". 3. januara je prebijena novinarka "Dana". 14. marta 2014. u Nikšiću je zapaljeno vozilo novinarke "Dana". I ja vam sada dajem ideju i vjerujem da će te vi to podržati da napravite konferenciju na temu uticaj ovake vrste izlozbe na bezbjednost medija i novinara. Mislim da bi to bilo zanimljivo takodje, ali i tada bih rekao da to ne ide na teret građana.

Zašto ovo kažem?

Znači, potpuno sam na liniji onoga što je Volter rekao Didrou - ne slažem se sa vašim mišljenjem, ali ću se uvijek boriti za pravo da iznesete vaše mišljenje. Kritika bilo koga nije sporna, u konačnom vi, ja i svi ovde prisutni smo prisutni u medijima, nekada se dopada meni, nekada se ni meni ne dopada kako to izgleda ili mi se jako dopada, nebitno je, ali na kraju kada pravimo ovakve, opet vi kažete, konferencije o globalnom fenomenu, ipak nijesam razumio da je to baš tako globalan i značajan fenomen, ako imamo u vidu da niko od organizatora nije pretrpio, koliko je meni poznato, nikakav napad u ovom periodu, a oni koji su bili meta kritike pretrpjeli su fizičke napade. Vrlo bitan segment, opet kažem, ne zalazim u suštinu ali zalazim u posljedice.

Zašto me ovo posebno ponukalo, prije nekoliko godina vodio sam jedan projekat koji, ne govorim zbog sebe, govorim zbog populacije na koji je bio usmjeren, bili su dječiji radovi u pitanju i tada smo se obratili upravo institucijama kulture za korišćenje jednog prostora. Tada smo odbijeni i rečeno je, mogu dostaviti dokumentaciju, nije bitno

za ovu diskusiju, da se u galerijama koje su u državnom vlasništvu prosto ne mogu organizovati takve vrste događaja. Vidim da može ova vrsta događaja a da ne može izložba dječijih slika. Moguće, moguće da je to neki reper koji nije bitan. Recimo da bi se objavila jedna zbirka poezije nekog mladog autora, potrebno je otprilike 1000 eura, da se oštampa u 1000 primjeraka, da se angažuje lektor, urednik i skroman honorar nekom mladom piscu, odnosno pjesniku. Ista stvar je mogla biti urađena recimo za 300 primjeraka nekog prvog objavljenog romana nekog mladog autora. Ako mene, ministre, pitate, da li je bolje šest zbirki poezije ili "Riječ, slika i neprijatelj", nemam nikakvu dilemu, očigledno nemate ni vi. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala Vama, kolega.

Hvala i ministru na učešću u radu.

Sa poslaničkim pitanjima u utorak 1. aprila. Ostala su poslanička pitanja upućena ministru Žugiću, ministru Stijepoviću i ministru Gvozdenoviću. Naknadno ćete biti obaviješteni o početku sjednice i redosljedu nastupa. Sa ovim završavamo današnji rad.

Hvala.

01.04.2014. u 10.34h

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Poštovane kolegice i kolege,

Četvrtu sjednicu prvog proljećnjeg zasijedanja, posebnu sjednicu, posvećenu poslaničkim pitanjima, nastavljamo.

Na redu je potpredsjednik Vlade zadužen za ekonomsku politiku i finansijski sistem i ministar za informativno društvo i telekomunikacije doktor Vujica Lazović.

Dva pitanja će postaviti poslanik Aleksandar Damjanović. Izvolite, kolega Damjanoviću.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Potpredsjedniče Mustafiću, poštovana Skupštino, poštovani građani, gospodine potpredsjedniče Vlade, poštovani kolega Obrade Gojkoviću, pomoćniče generalnog sekretara jer više u sali nema nikoga, ali računam da smo mi dovoljni da dvije važne teme ovdje otvorimo, i da pokušavamo da rješavamo ono što jeste suština našega posla a to su problemi koji imaju građani Crne Gore .

Dakle, prvo pitanje je: Kako ocjenjujete efekte privatizacije preduzeća Kontejnerski terminali i generalni tereti, nakon nedavnog potpisivanja ugovora? Kakvo je stanje u tom preduzeću i kakav je odnos prema zaposlenima u pogledu poštovanja njihovih na zakonima definisanih prava a naročito sa aspekta poštovanja kolektivnog ugovora?

Uz zahvalnost vama, potpredsjedniče, što ste zbog mojih obaveza koje sam imao pomjerili ovaj termin i omogućili mi da ovo pitanje postavljam jutros, podsjetiću da sam dobio pisani odgovor sa sjednice koju smo imali 30. oktobra. To je bila zadnja sjednica sa poslaničkim pitanjima gdje sam neposredno uoči potpisivanja ugovora, odnosno davanja saglasnosti Parlamenta postavio nekoliko pitanja u smislu završnih pregovora, odnosno očekivanja od ove privatizacije. Upravo se sada nadovezujem na tu priču pokušavajući da zaokružim nešto što jeste od suštinske važnosti a to je poštovanje prava zaposlenih u državi Crnoj Gori pa i u ovom preduzeću imajući u vidu da sam u međuvremenu, od kada je ugovor stupio na snagu dobio i dopis tzv. slobodnog sindikata , manjinskog sindikata u tom preduzeću a.d. Kontejnerski terminali sa kojim upravlja novi

vlasnik koji su mi ukazali da se evo već u prvih dva - tri mjeseca od kada je preuzeto vlasništvo ne poštuje kolektivni ugovor. To ću vam i pokazati.

Naravno, u vašem odgovoru tada, 30. oktobra, dobio sam dosta kasno odgovor u pisanoj formi tek 26. marta, mada sam tada notirao na sjednici glavne aspekte vašeg odgovora rečeno je da je predlog ugovora o kupoprodaji akcija predvidio precizno utvrđene mehanizme dodatne zaštite interesa zaposlenih. Govorim dakle o ovom ovdje ugovoru na koji je saglasnost dala parlamentarna većina gdje je u jednoj od klauzula, poglavlje 7.1.1.3, definisano da će kupac imati obavezu da obezbijedi da društvo implementira socijalni program i investira potrebne iznose poštujući kolektivni ugovor koji je tada bio na snazi.

Ovdje ste mi rekli da je to jedna od najvažnijih obaveza koje će morati da poštuje sadašnji kupac ako želi da se ovaj ugovor primjenjuje, odnosno da država ne raskine ugovor. Dakle, želja je da i predsjednici sindikata, moja malenkost, poštovani građani čuju kako procjenjujete efekte privatizacije.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala.

Potpredsjednik Lazović. Izvolite.

VUJICA LAZOVIĆ:

Poštovani potpredsjedniče, uvažena Skupštino,

Na ovo pitanje uvaženog poslanika Damjanovića saopštiću sljedeći odgovor.

Prvo, da li imamo respektabilnog partnera. Vrijeme će, normalno, pokazati. Ono što sam i u odgovoru u oktobru saopštio sada ću ponoviti da je u pitanju kompanija koja ima u upravljanju tri vodeće komercijalne i kruzinge luke u Turskoj, od kojih se jedna bavi kontejnerskim terminalom i na osnovu tih prvih poteza menadžmenta ove kompanije očekujemo da će do kraja ispoštovati ono što je definisano i precizirano ugovorom. Normalno, da bi realno procjenjivali efekte privatizacije veoma je kratko vrijeme, kao što znate, oni su preuzeli kompaniju tek polovinom januara. Tu je proteklo dva mjeseca i ne možemo sada očekivati da se odmah pokažu efekti te privatizacije. Normalno nije baš bilo jednostavno očekivati da će partner, kada ulazi i kupuje kompaniju koja je, kao što ste vjerovatno preko medija prije neki dan upoznati, prošlu godinu zabilježila sa gubitkom od 650.000 eura. Kompanija Kontejnerski terminalni i generalni tereti je dužna dužnicima i državi negdje oko milion eura i činjenica da je u kompaniji bilo 570 radnika a obim posla i kapaciteti koji postoje nijesu na tom nivou da bi se svi radnici mogli u potpunosti uposliti. Nama je zadatak bio, zahvaljujući i interesovanju i političke javnosti i cjelokupne javnosti i zaposlenih, a svakako i vašim pitanjima, gospodine Damjanoviću u Parlamentu, da napravimo što je moguće bolji ugovor kako bi zaštitili interese države i interese radnika u ovom projektu. Nemam namjeru da branim investitora ali informacije koje do mene dolaze govore da će ono što je bilo predviđeno da investira po investicionom programu za tri godine završiti već prve godine, što znači da je u pitanju ozbiljna kompanija koja želi ozbiljno da uđe u ovaj posao. Ono što jeste zavrijedelo pažnju javnosti jeste činjenica da je došlo do smanjenja plata u određenom procentu. Međutim, na osnovu informacija koje sam dobio, pripremajući odgovor na vaše pitanje, stojim na stanovištu da je to urađeno prije nego što je izvršena privatizacija, dakle kada je država bila vlasnik, koristeći jednu odredbu u kolektivnom ugovoru koja je definisana na sljedeći način: u slučaju poremećaja u poslovanju, neostvarivanja planskih zadataka, zapadanja u poslovne i finansijske teškoće, poslovanje sa gubitkom i drugim poremećajem u poslovanju, najniža cijena rada u kompaniji, normalno u pregovorima ugovorenih strana, može umanjiti. Dakle, dok je država bila većinski vlasnik iskorišćena je ova mogućnost i sada kompanija je nastavila sa tim pristupom. Već u februaru su

povećali plate 12% i očekujemo da će se vratiti na onu cijenu koja je predviđena kolektivnim ugovorom sljedećeg mjeseca. Sama činjenica da je juče isplaćen socijalni program, za 122 radnika, negdje oko 3 mil. eura i današnja izjava predsjednika sindikata koji je rekao da je to najbolji socijalni program do sada isplaćen u Crnoj Gori govori o jednoj vrsti satisfakcije koju možemo imati kada je u pitanju ovaj pristup.

Normalno, u konačnom, moj bi apel bio da ne samo ovog nego sve druge investitore dobro pratimo, da ih na određen način stimuliramo da realizuju svoje investicione obaveze i obaveze iz ugovora i svakako obaveze iz kolektivnog ugovora, ali da zajedno stvaramo atmosferu koja će biti dosta, rekao bih, privlačna za te investitore a da ne stvaramo neku dozu nepovjerenja koja će ih u startu obeshrabriti da idu u ozbiljniji pristup.

Da zaključim, zahvaljujući i vašim pitanjima a nadam se i osjećaju investitora da ulazi u dobar projekat za sada možemo biti zadovoljni što se dešava po realizaciji ovog ugovora. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vama potpredsjedniče.

Pravo na komentar, poslanik Damjanović. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

...odredjene vrste pritiska koje sam vršio kroz postavljanje pitanja i jeste bio da se bez obzira na moja neslaganja sa strategijom privatizacije Luke Bar nevezano za to da li će tamo ili neće, kako neko kaže, doći NATO. Mislim da neće, ja bih da pokušamo da, kad već se ide na taj ugovor protiv moje volje ili volje poslanika SNP-a, makar dobijemo dobar ugovor koji će se poštovati. Ono od čega zebem jeste da već prvi ili drugi mjesec od kada je "Global Ports" ušao u Kontejnerske terminale imamo nepoštovanje kolektivnog ugovora i sada ću vam malo dati preciznijih informacija, da od onih informacija koje ste vi dobili imate zaokruženu sliku a zloupotrebe jedne mogućnosti koja zaista stoji u onom ugovoru koji je zaista bio na snazi kada je država bila većinski vlasnik ali koja takva jeste zloupotrebljena, odnosno krše se obaveze iz kolektivnog ugovora. Dakle, najlakše je objediniti onih nekoliko miliona evra, to smo već govorili od kredita i načina kako je dokapitalizovan da se ljudi isplaćuju i da se broj zaposlenih svede sa 460 na 270, o tome nećemo. To će biti nekom drugom prilikom. Idemo na ovu konkretnu stvar.

Nekoliko činjenica i sami znate. Po mojim informacijama koje sam dobio od predsjednika jednog od sindikata, ovi drugi možda mogu biti zadovoljni, vidjećemo na kraju krajeva hoće li svi da budu zadovoljni. Nama je cilj da budu svi zadovoljni i zaposleni, pa i novi vlasnici. Moje informacije su da se radnicima konstatno odbija od zarade da bi se platilo osiguranje a da se duguje osiguravajućoj kupi ogroman iznos koji nije uplaćivan. Radnicima se to skida.

Dalje, isto to i za registraciju automobila i tako dalje. Provjerite potpredsjedniče, šta se dešava, zašto se ne izmiruju te obaveze koje se radnicima skidaju od zarade. To je prva stvar.

Druga stvar, tamo se ne investiraju neke stvari u neke da kažem najnužnije investicije - održavanje, od nekih guma, dizalica i tako dalje, i opet zebem da će ta modernizacija koja je predviđena ovim ugovorom biti dovedena u pitanje, ali je ključna suština ovo što ste vi pomenuli, to su isplate zarada koje su umanjene. Podsjetiću da je ugovorom predviđeno 140 evra, to je minimalna zarada, za 176 sati puno radno vrijeme, odnosno maksimalno umanjenje koje može biti ukoliko je takva situacija 20% tj. 112 evra, preračunato na satnicu to je 0,75. Ne da nije isplaćeno ovih 140 evra minimalne zarade, ne da nije isplaćeno ni ovih minimalnih 20% odbitka na niže od 112 evra, već je

zarada februarskih plaća na nivou od 90 evra minimalna. Dakle, 40 ili nešto više posto nego što je to predviđeno i satnica sada više nije 0,90 ili 0,75 već svega 0,51. To je po meni veoma loš početak. Stvara se veliko nepovjerenje i ovo malo zaposlenih što je ostalo i ono što će htjeti da ostane, jer kako ćete ubijediti onih 270 neophodnih radnika koji trebaju Kontejnerskim terminalima da zadrže taj posao, da ne idu oni na otpremnine i tako dalje ukoliko im se prvi ili drugi mjesec od kada su došli u Luku Bar smanjili plate. Ako je ovo način, završavam, da se ostvaruje profit u toj firmi onda ga nijesmo trebali prodavat , trebala je država da to uradi da bi imala profit.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala. Možete preći na drugo pitanje.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Hvala. Drugo pitanje je sljedeće: Kako ocjenjujete efekte privatizacije jednog drugog preduzeća "Crnogoraput" a.d. Podgorica? Kako je stanje danas u tom preduzeću nakon privatizacije, gdje je maltene apsolutni vlasnik STRABAG i kakav je odnos prema zaposlenima u tom preduzeću sa aspekta poštovanja njihovih zakonom definisanih prava i prava iz Kolektivnog ugovora?

Ovdje imam vlasničku strukturu. Podsjetiću samo na taj neki kratki istorijat privatizacije ovog preduzeća. Ono je privatizovano negdje poslije referenduma, dok su pripreme obavljane i dokapitalizacija neposredno uoči referenduma, tako da i ovu privatizaciju smatram referendumskom privatizacijom kada su se, uslovno rečeno, dizale euforije u Crnoj Gori da će da cvjetaju ruže nakon toga. Možemo danas da procjenjujemo četaju li ili ne četaju ruže osam godina nakon svega, gdje je prodato 30,9 akcijskog kapitala društva "Crnogoraput" a.d. Podgorica, prodato na način da je postojao neki dug čini mi se neki tunel tamo Vrmac - Kotor koji je nekoliko puta poslije prokišnjavao i tako dalje. Pošto nijesmo mogli da isplatimo taj dug hajma za ovih 8 miliona i 400.000 da prodamo kontrolni paket koji je de fakto sada došao na 95%. Nakon sedam ili osam godina od 960 zaposlenih u tom momentu, preko 1000 tokom sezone, vi sami znate za sezonsko zapošljavanje naročito zimi, odnosno ljeti kada se asfaltira, traži dodatnu radnu snagu, to se sada svelo na 150-200 zaposleni. Neki drugi su preuzeli poslove tog tada jakog preduzeća "Crnogoraput".a.d. državnoga, neke druge privatne firme koje su vaskrsle. Pala im sjekira u med kroz privatizaciju te firme i maltene su preuzele tržište jedne ozbiljne firme koja je tada neposredno pred privatizaciju imala velike investicije u kupovinu kamiona, dizalica i tako dalje, da to ne nabram. Osim što je smanjen broj zaposlenih, što se drastično krše prava zaposlenih, što su zatvorene asfaltne baze, što je odmah otpušten dio koji je značio kuhinju u preduzeću da bi se hranili po privatnim restoranima jer to je jefitinije, što je odmah otpušten dio koji je značio stražare i zaštitu preduzeća da bi se angažovao Sjekuriti, jer je to jeftinije. Imamo i da faktički sada "Crnogoraput" nema ni one osnovne zakonske preduslove da na svakih 20 km zapošljava putare i tako dalje. Jednom riječju - očajno stanje, pogotovo u odnosu na pritisak na sindikate koji se vrši i na to da smo defakto izgubili jedno dobro preduzeće, državno, kroz ovu privatizaciju koja se pokazala neuspješnom da bi neki drugi pokupili "kajmak" i sada neki drugi privatnici rade ono što država mogla da radi.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, kolega Damjanoviću.

Potpredsjedniče Lazoviću, izvolite.

VUJICA LAZOVIĆ:

Uvaženi gospodine Damjanoviću, u pravu ste. Tamo gdje precizno ugovorom ne definišemo obaveze investitora on će, vođen logikom profita voditi računa da racionalizuje broj zaposlenih i da ide u pravcu što manjih troškova radne snage, normalno tražeći prostora da ostvari druge ekonomske efekte. Naš zadatak, između ostalog, jeste da brinemo i o sudbinama tih radnika i da svakako vodimo računa da kroz ugovore kako kroz privatizaciju tako i kroz kolektivni ugovor obavežemo investitora da jedan broj radnika mora držati na nivou zaposlenosti jer nije nama namjera da suvišnim brojem radnika opterećujemo poslovanje kompanije i da na taj način u startu investitora dovodimo u ozbiljnu situaciju. Svakako neki trendovi koji se dešavaju, naročito kada su u pitanju kompanije koje dolaze sa tržišno uređenih prostora, da tako kažem, nas ne ostavljaju ravnodušnim. Nije u pitanju samo "Crnogoraput", nego imaju tu i neke druge kompanije i evo prije neki dan smo imali raspravu o kompanijama u mom resoru, da tako kažem uslovno o nekim telekomunikacionim operatorima, način na koji racionalizuju svoje poslovanje, smanjuju broj zaposlenih ... sve poslove i tako dalje. To jeste jedna tržišna logika ali u kontekstu jedne dobre rekao bih ekonomske i socijalne politike mi smo pozvani da zaštitimo maksimalno interese radnika i u tom smislu doživljam i vaše pitanje.

Dakle, ovo preduzeće je privatizovano u skladu sa planom privatizacije i koliko imam informacija nijesam tada bio u Vladi ali nije bila namjera da se sada to sa ....referendumom fingira nego je to slijed procesa bio. Što se desilo to iste godine ne znači sada da su jedan i drugi proces bili na neki način povezani u uslovljeni. Tada su Fond za razvoj, Penziono-invalidski fond i Zavod za zapošljavanje, krajem 2006. potpisali ugovor o prodaji akcija uz dokapitalizaciju sa izabranom kompanijom Štrabag. To je poznata kompanija, referentna kompanija i na osnovu dosadašnjih iskustava moram reći da nijesmo baš zadovoljni sa onim što je po pitanju i unapređenju poslovanja "Crnogoraputa" i svih njihovih aktivnosti uradila. Koliko god dobijete dobrog investitora sve zavisi od menadžmenta, od konkretnih uslova, okolnosti i normalno kvaliteta ugovora i zakonskih rješenja da li će se nešto ostvarivati do kraja ili ne.

Mi smo 2009. godine na Savjetu za privatizaciju analizirali ovu privatizaciju vodeći računa o tome da li je realizovan ugovor i da li su obaveze iz investicionog programa takođe realizovane i ono što je izvještaj pokazao jeste da su oni ispunili tu svoju obavezu.

Što se tiče drugih odnosa koje država ima sa ovom kompanijom želim da vas upoznam da je Direkcija za saobraćaj na osnovu raspisanog tendera potpisala ugovor u četvorogodišnjem trajanju od 2010. do 2014. godine sa "Crnogoraputom" za zaštitu održavanja magistralnih i regionalnih puteva. Vrijednost ovog ugovora je nešto oko 10 miliona eura a takođe ova kompanija je dobila posao na izgradnji takođe kod Direkcije za saobraćaj na rekonstrukciji puta Slijepač Most - Tomaševo – Pljevlja, dionica Pavino polje – Kovren. Dužina trase koja se rekonstruiše je 7 do 8 km a vrijednost ugovora je negdje oko 4 miliona eura.

U pripremi odgovora na Vaše poslaničko pitanje kontaktirao sam Upravu za inspeksijske poslove .Oni nijesu dobili prijavu ni od jednog radnika iz "Crnogoraputa" da je povrijeđen Kolektivni ugovor a koristim priliku i mislim da se i vi sa tim slažete i pozivam radnike ukoliko procjenjuju da se odmah obrate Upravi za inspeksijske poslove. Uprava tu ima već svoj stav da se važeći Kolektivni ugovor mora poštovati.

To bi u krajnjem bio moj odgovor na vaše pitanje. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala. Želite li kometar kolega Damjanoviću? Želite. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Moram da dopunim informacije koje je potpredsjednik Lazović dobio recimo od ove Uprave za inspeksijske poslove. Je li tako? Počeću sa tim, radi se o jednom pojedinačnom slučaju koji može biti paradigma kakav je odnos prema ovim radnicima koji su ostali u toj firmi, a kakav je bio prema svima onima koji su na ovaj ili onaj način napustili ovu firmu. Radi se o više od 70% u tom momentu zaposlenih koji više nijesu tu. Dakle, ovdje jeste rješenje Uprave za inspeksijske poslove od 10. oktobra 2013. godine, ovo sam takodje dobio od sindikalnog povjerenika gospodina Savovića, jedan slučaj koji je da kažem studija slučaja, gdje je tim rješenjem naređeno nadležnom organu "Crnogoraput" da u roku od tri dana riješi nepravilnosti u postupku izmjene zarade za zaposlenog Peruničić Željka. Neki Željko Leković je trebao da bude izvršilac ove stvari, naravno, u propisanom roku ništa se nije desilo, pa je Vladi, odnosno Upravi za inspeksijske poslove Odsjeku za inspekciju rada od strane Sindikalne organizacije upućen zahtjev za dopunu rješenja kako bi se jednostavno natjeralo ovo pravno-fizičko lice da izvrši rješenje. Ni tada se ništa nije desilo. 30. oktobra Uprava za inspeksijske poslove donijela je zaključak o izricanju novčane kazne "Crnogoraput" od nekih 5.000 evra i tako dalje i tako dalje, s obrazloženjem i nalaganjem da se preduzmu određene mjere. Ni tri mjeseca nakon toga nemamo ništa. 13. januara opet je otišao dopis Vladi, odnosno Upravi o tome kako jedna sada privatna firma poštuje državu Crnu Goru, odnosno njene inspeksijske organe. Ovo poštuje pod navodnicima. Ovo je samo jedan slučaj.

Ne govorim ovdje, a bavićemo se pošto je ovo izgleda jedini način jer vidim da neki mediji koji reklamiraju te nove firme koje su nastale na ruševinama "Crnogoraput", odnosno koje nikad ne napadaju jednu od tih firmi neće pisati ni riječi o ovome, ali ćemo i njih da pomenemo, pošto znamo o kojim se to medijima radi, koji sve napadaju bez tu jednu firmu od šest slova, pa ćemo je pomenuti. Šta je sa imovinom i ogromnim zemljištem, vi ste u Savjetu za privatizaciju, interesuje me, nije ovo dodatno pitanje, ali mi ćemo polemiku nastaviti, da li vam se Štrabak, odnosno "Crnogoraput" obraćala sa zahtjevom da im se zemljište iz postupka privatizacije prebaci u svojinu. Radi se o desetinama hiljada...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Da li je to vaše dodatno pitanje? Da odgovori potpredsjednik?

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Komentarisaćemo, nije dodatno, ali ako bude u situaciji tada nije problem, možemo nastaviti, imaćemo prostora dovoljno.

Dakle, radi se o desetinama hiljada metara kvadratnih gdje su bile asfaltne baze i tako dalje u gotovo u svim opštinama u Crnoj Gori. Dakle, šta je sa tim zemljištem? To je državna imovina. Kako ga u bilansima iskazuje "Crnogoraput" a.d. Da vidimo imamo li tu određenih problema, imamo li tu posla za tužioca? Zaokružiću, dozvoliće potpredsjednik pola minuta, imam strah ... projekat moguće gradnje auto puta, trebalo bi da se angažuje crnogorska mehanizacija da imamo neke konkretne benefite, a ne da nam recimo Kinezi dovedu Kineze da oni grade auto put pa da sav novac ode tamo. Kako ćemo to da uradimo i kako ćemo da uđemo u taj projekat, sa kojom našom operativom, našom državnim, kada smo ovakvom privatizacijom, nepoštovanjem odredbi zakona, ugovora o privatizaciji itd. doveli u ovakvu situaciju.

Dakle, zaključujem, i ovo jeste paradigma lošeg procesa privatizacije i kako su nam kažem tim lošim, namjerno sprovedenim privatizacijama i nekontrolisanim privatizacijama nastajali privatni giganti od kojih država Crna Gora nema nikakve koristi. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala.

Želite li sada da odgovorite?

VUJICA LAZOVIĆ:

Ne sjećam se, možda jesu, bilo je dosta tih zahtjeva, ali provjeriću pa ću vam u pisanoj formi odgovoriti i kako smo u tom slučaju postupili. Mi ispred Savjeta imamo formiran jedan tim koji upravlja, rukovodi, zaštitnik je imovinskih prava i taj tim u svakom konkretnom slučaju da predlog i na osnovu toga onda Savjet donosi odluku u skladu sa zakonom. Dakle, provjerićemo da li su se obraćali i ne bih sad da vam dajem nepotpunu informaciju nego ću da prikupim te podatke a moram reći da mi je ovaj slučaj oko poštovanja kolektivnog ugovora zaintrigirao, tako da ću tražiti naknadno od Uprave za inspeksijske poslove da to pitanje provjeri. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, potpredsjedniče Lazoviću.

Dakle, bila su ovo pitanja koja su bila upućena potpredsjedniku Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem i ministru za informaciono društvo i telekomunikacije dr Vujici Lazoviću. Zahvaljujemo se za učešće u poslaničkim pitanjima.

Na redu su poslanička pitanja koja su upućena ministru finansija dr Radoju Žugiću koji upravo pristiže u plenarnu salu i mi ga pozdravljamo.

Prvo pitanje će postaviti kolega Milan Knežević. Izvolite kolega Kneževiću.

Naredno pitanje kolega Veljko Vasiljević itd.

Izvolite, kolega Kneževiću.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče Mustafiću.

Uvažena Skupštino, uvaženi gospodine ministre, poštovani građani,

Ja sam ministru finansija postavio sljedeće poslaničko pitanje: Da li je neuspostavljanje platnog prometa sa Srbijom politički motivisano ili dijelite mišljenje viceguvernera Centralne banke Crne Gore, gospodina Fabrisa, da platnog prometa sa Srbijom neće biti zbog različitih valuta? Da li je sa ekspertskeg stanovišta tako objašnjenje opravdano? Da li smatrate da je ovakva situacija loš primjer saradnje dvije susjedne države, naročito imajući u vidu obim trgovinske razmjere?

Odgovor tražim i u pisanoj formi.

Motiv da postavim ovo poslaničko pitanje jeste deklarativna želja, deklarativna saopštenja i predstavnika Vlade Crne Gore i predstavnika Vlade Srbije kako žele da rade na uklanjanju svih mogućih biznis barijera imajući u vidu činjenicu da je obim trgovinske razmjene između Crne Gore i Srbije najveći.

Ako se ima u vidu po nekim istraživanjima da građani plaćaju više od 10 miliona evra provizije stranim bankama zbog neuspostavljanja platnog prometa, a da objašnjenjem nadležnih je da crnogorske banke nisu zainteresovane, nije začuđujuće što većina novca od provizije završi u njihovim matičnim, tj. inostranim bankama. Ostaje mi nejasno da je glavni argument Centralne banke nepostojanje zakonskih mogućnosti kojim bi se banke obavezale za uspostavljanje direktnog platnog prometa sa Srbijom, a zaboravljaju da je 2007. godine potpisan sporazum o kliringu međunarodnog plaćanja između Srbije, Crne Gore i Bosne i Hercegovine, koji podrazumijeva da se korisniku sredstava ne naplaćuje provizija na novčani priliv i da su 2008. godine stvoreni tehnički uslovi za uspostavljanjem direktnog platnog prometa. Zašto onda Centralna banka Crne Gore ne inicira zakonske promjene?

Gospodin Fabris je saopštio da je ovo potpuno nemoguće i da će se platni promet uspostaviti kad Crna Gora i Srbija budu u Evropskoj uniji, a da Sporazum iz 2007. godine o klirinškom sistemu nije naišao na interesovanje kod crnogorskih banaka.

Imajući u vidu perspektivu našeg i srpskog ulaska u Evropsku uniju, negdje 2020, 2022. godine, ja mogu samo da zaključim da je gospodin Fabris u stvari pravio neku aluziju da ako se za nekih sedam osam godina, deset ne nađemo u Evropskoj uniji, da ponovo pravimo neku federaciju ili konfederaciju kako bi mogli da uspostavimo direktan platni promet između Crne Gore i Srbije. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, kolega.

Ministar Žugić, izvolite.

RADOJE ŽUGIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Uvaženi poslanice Kneževiću, poštovani poslanici, dame i gospodo,

Pitanje koje je gospodin Knežević postavio je aktuelno pitanje i nije prvi put da se ono tretira u javnosti. Da li mi danas sa stanovišta objektivnih okolnosti imamo samo verbalni ili deklarativni pristup, kada kažem mi, budući da sam neko ko je učestvovao u prethodnim razgovorima koji su se odnosili upravo na uspostavljanje direktnog platnog prometa između Srbije i Crne Gore a u funkciji njegovog pojeftinjenja za privredu Crne Gore, znate ako imate velike usluge, velike tarife kod platnih transakcija onda imate i biznis barijeru, tako da dosadašnji period rada na ovom pitanju nije bio deklarativan, već u pokušaju konkretan.

Ali evo, pročitacu odgovor i dati još svoj komentar na kraju.

Dakle, u cilju uspostavljanja sistema koji će omogućiti efikasniji, brži i jeftiniji platni promet između fizičkih i pravnih lica za susjedne države guverneri centralnih banaka Srbije, Bosne i Hercegovine i Crne Gore, zaključili su u septembru 2007. godine Sporazum o kliringu međunarodnih plaćanja. Jedini sporazum te vrste na planu implementacije Sporazuma Centralna banka Crne Gore je blagovremeno obezbijedila sve neophodne pravne, tehničke, organizacione, kadrovske i druge preduslove uključivanja crnogorskih banaka u kliring međunarodnih plaćanja. Nakon toga su održana dva sastanka u 2007. i aprila 2008. godine.

Takođe, Centralna banka Crne Gore je blagovremeno dostavila svim crnogorskim bankama Ugovor o učešću u kliringu međunarodnih plaćanja na razmatranje i potpisivanje, budući da se početak operativnog rada kliringa za banke sa teritorije Crne Gore očekivao za maj 2008. godine. Međutim, tada su samo dvije banke iskazale interesovanje za korišćenje ovog sistema o međusobnim plaćanjima između tri države i to Erste banka, Podgorica i Komercijalna banka sa sjedištem u Budvi. Do operacionalizacije klirinškog načina plaćanja tokom 2008. godine nije došlo, jer su banke koje su potpisale ugovor odustale od svog prvobitnog iskazanog interesovanja. U međuvremenu je nastao period globalne finansijske krize, što je dodatno usporilo čitav projekat interesovanja potencijalnih učesnika u kliringu međusobnih plaćanja.

Prilikom prvog susreta guvernera centralnih banaka Crne Gore i Narodne banke Srbije u Beogradu marta 2011. godine ponovo je aktuelizovano pitanje kliringa i zaključeno da se pokrenu aktivnosti na animiranju clijenata za uključivanje u ovaj sistem. U cilju realizacije ovog zaključka Centralna banka Crne Gore je, u saradnji sa Narodnom bankom Srbije, organizovala krajem juna iste godine još jedan sastanak sa predstavnicima crnogorskih banaka radi upoznavanja sa osnovnim rješenjima koja se odnose na kliring međunarodnih plaćanja u razmjeni sa Srbijom, Bosnom i Hercegovinom i njih sa Crnom Gorom. Na sastanku su, takođe, razmatrane realne

potrebe crnogorskih banaka i ekonomska isplativost ovog načina i ove vrste plaćanja, polazeći od interesa njihovih klijenata, dakle od interesa privrede i preduzetnika da se transakcija realizuje što efikasnije, što sigurnije i uz niže troškove.

Predstavnici Centralne banke Crne Gore i Narodne banke Srbije su ukazali na prednosti ovog sistema koji se ogledaju u bržem i efikasnijem transferu novca, manjim troškovima budući da centralne banke ne naplaćuju nikakvu proviziju, odnosno centralne banke su javno izjavile da za posredovanje ili podršku kliringu međunarodnih plaćanja neće naplaćivati proviziju.

Dakle, aktuelizacija pitanja nije doprinijela promjeni stava crnogorskih banaka sa početka 2008. godine, tako da Centralna banka Crne Gore, odnosno Centralnoj banci Crne Gore nije upućena niti jedna pismena inicijativa zaključivanje za klirinški način plaćanja do danas. Osnovni argumenti bankara se odnose da predloženi sistem kliringa ne obezbjeđuje nikakve prednosti u pogledu brzine, smanjivanje troškova u odnosu na klasični način plaćanja. Dakle, ovo je stav bankara koji iskazuju ili ne interes za ovaj način.

U sadašnjim uslovima crnogorske poslovne banke izvršavaju platne naloge prema bankama u Srbiji i Bosni i Hercegovini, kao i prema svim drugim državama u svijetu preko inostranih korespondentskih banaka, kako ste i sami kazali, dominantno preko njemačkih korespondentskih banaka.

Treba napomenuti da Crna Gora nema uspostavljen direktni platani promet ni sa jednom zemljom iz okruženja niti šire. Iskustva iz proteklog perioda pokazuju da ni banke u Srbiji ni u Bosni i Hercegovini nijesu pokazale neki veći stepen zainteresovanosti za uključivanje u kliring međusobnih plaćanja, o čemu govori podatak da kliring koristi mali broj banaka iz ovih država i da nije ostvaren značajniji obim transakcija preko klirinškog sistema.

Ukoliko poslovne banke u budućem periodu izraze interesovanje za uspostavljanje platnog prometa sa Srbijom Vlada Crne Gore će pružiti punu podršku za uspostavljanje regionalnog sistema plaćanja koji doprinosi uspostavljanju efikasnijeg sistema i smanjenju troškova za obavljanje ovih platnih transakcija. Dakle, ovdje imamo zaista nešto čemu smo bili posvećeni i u čemu sam i ja učestvovao u prethodnom periodu, budući da sam imao tada u svojstvu guvernera Centralne banke Crne Gore sastanak sa guvernerom Narodne banke Srbije, da smo imali iskazan interes samo jedne banke i da nakon što je sva tehničko, tehnološka, čak i pravna podrška bila na stolu i ta jedna banka je odustala. Dakle, podrška sistemu ukoliko privatni kapital iskaže interes, a sa druge strane vjerovatno je u pitanju određena nostalgija koju imamo svi za Zavodom za obračun i plaćanja koji je bio efikasna ali državna platna institucija, i koju smo demonopolizovali prenosom sistema platnog prometa na komercijalne banke. I to je ono što danas imamo kao standard i kao problem da li privatni kapital prepoznaje interes u bankaraskom sektoru da klijenti, a ja mislim da treba da ga prepozna, da klijenti imaju i efikasan i brz i jeftiniji platni promet, i da tu biznis barijeru, tako bih je nazvao, smanjimo. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala.

Želite li komentar kolega?

Izvolite, kolega Kneževiću.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Uvaženi ministre Žugiću, hvala vam na korektnom i iscrpnom odgovoru, drugačije nisam ni očekivao od vas. Na žalost, vi ste potvrdili ono što sam ja saopštio u svom obrazloženju, a to jeste da banke u Crnoj Gori nemaju interes za uspostavljanje

direktnog platnog prometa sa Srbijom. Potvrdili ste da zbog toga građani Crne Gore plaćaju oko 10 miliona evra provizije stranim bankama i mislim da je jasan redosljed poteza da Centralna banka Crne Gore inicira zakonske promjene i onemogućiti bankarski lobi koji u ovom trenutku ne želi uspostavljanje direktnog platnog prometa sa Srbijom, a evo čuli smo da Crna Gora nema uspostavljen direktan platni promet ni sa jednom državom u regionu ni šire. To je za mene veoma zabrinjavajuće.

Takođe, meni ostaje nelogična izjava gospodina Fabrisa koji saopštava da je platni promet nemoguć, jer se koriste različite valute. Kako onda Srbija i Dojče banka u Njemačkoj koriste različite valute ako je u Srbiji dinar, a u Njemačkoj je evro. Osim toga, i ako sutra, kažem sutra u simboličkom smislu, Crna Gora i Srbija se nađu u Evropskoj uniji, Srbiji niko ne može nametnuti da ima evro kao valutu plaćanja. Znači li i da onda ne postoji mogućnost da dođe do uspostavljanja direktnog platnog prometa, kao što je rekao gospodin Fabris. Iz Narodne banke Srbije su još početkom 2008. godine saopštili da su obezbijeđeni svi uslovi za učešće banaka iz Crne Gore u sistemu međunarodnog krilinga u plaćanju evrima. Pravo je pitanje zbog čega do toga nije došlo. I ja ne mogu gospodine Žugiću prihvatiti objašnjenje da banke u Crnoj Gori nisu zainteresovane za uspostavljanje direktnog platnog prometa, jer se to u konačnom njima ne isplaćuje, ali su za to zainteresovane da građani Crne Gore plaćaju milionske provizije imajući u vidu i trgovinsku i svaku drugu razmjenu između Srbije i Crne Gore.

Ja očekujem od vas kao ministra finansija i bivšeg guvernera Centralne banke Crne Gore koji je na ovom pitanju, evo smo čuli, intenzivno radio sa željom da dođe do uspostavljanja direktnog platnog prometa, da iskoristite i vaš autoritet i uticaj da se razmotre te zakonske mogućnosti i da mi kao država ne zavisimo od toga da li banke imaju interes ili banke nemaju interes. Znači, banke u Crnoj Gori imaju interes da postavljaju velike kamatne stope, da udaraju represivne metode prema klijentima iz Crne Gore, ali onda nemaju interes kad je nešto u interesu i građana Crne Gore i mislim da je u interesu i same države, pošto svi kažemo da radimo zbilja na uklanjanju biznis barijera između Crne Gore i Srbije. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i vama, kolega Kneževiću.

Naredno pitanje postaviće poslanik Veljko Vasiljević, takođe ministru finansija. Neka se pripremi koleginica Jelisava Kalezić.

Izvolite kolega Vasiljević.

VELJKO VASILJEVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče Mustafiću.

Uvaženi ministre gospodine Žugiću,

Uz uvažavanje i zahvalnost što ste mi odgovorili u pisanoj formi na moje pitanje koje sam kombinovano postavio vama i gospodinu Brajoviću, inače mome kolegi, vezano za auto put, ja ću preskočiti ovom prilikom ovaj prvi dio pitanja koji se odnosio na koje su to institucije i stručnjaci učestvovali u izradi studije opravdanosti, jer mi je vaš kolega Brajović odgovorio da su to uglavnom neke strane institucije koje očigledno, kao što se i vidi, ne razumiju ukupnu i ekonomsku i sociološku i svaku drugu situaciju u Crnoj Gori. Pa ću sad sa vama samo analizirati ovaj drugi dio pitanja i još ćemo malo iskomentarisati vaš odgovor koji ste mi dali blagovremeno, da ponovim.

Naročito me interesuje opravdanost trase i fazne gradnje koja će se, siguran sam, odvijati decenijama, koji su to ciljevi osim politički koje će Crna Gora dostići zaduživanjem oko auto puta, u kom periodu i kada će građani Crne Gore imati ekonomsku satisfakciju za ovaj keredit koji će vraćati generacije? Interesuje me

konkretno koje i kakve ekonomske efekte će imati auto put na centralni i sjeverni dio Crne Gore?

Pozivam vas da javno saopštite razloge zbog kojih je u netransparentnom postupku potpisan posao sa hrvatskom firmom Konstruktor na 2,77 milijardi eura, a sada je to sa Kinezima moguće za milijardu i 940 miliona eura. Dakle, ispalo je da su Crnogorci sretniji nego pametniji što je propao posao sa Hrvatima, i ko je to ko može tako da se poigrava sa višemilionskim i sa stotinama miliona eura građana Crne Gore? Dakle, da je konstruktor počeo onaj posao koji je otvoren u prisustvu premijera Đukanovića-Kosor-Cvetkovića, sa presijecanjem vrpce, Crnogorci bi bili sada zaduženi, odnosno građani Crne Gore, ne bitno koje su nacije, bili bi zaduženi za još oko 800 miliona eura. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam.

Odgovor, ministar Žugić, izvolite.

RADOJE ŽUGIĆ:

Zahvaljujem uvaženi poslaniče Vasiljeviću.

Ciljevi izgradnje krupnih infrastrukturnih projekata su gotovo uvijek razvojno motivisani i imaju kompleksan multiplikativni razvojni efekat na područje, sektor, regiju, pa čak i na čitavu državu. Vrijednost projekta, osvrnuću se na onaj dio pitanja koji se odnosi samo na moju nadležnost, nadam se da ste u komunikaciji sa nadležnim gospodinom Brajevićem, razmotrili ostale aspekte vašeg pitanja, vrijednost projekta ove dionice iznosi Bar - Boljare 809 miliona eura.

U obezbjeđivanju finansijskih sredstava koji će biti izvor za izgradnju ovog projekta vodilo se računa o cijeni i roku otplate kao najvažnijim elementima svakog kreditnog zaduženja. Cijena pozajmljenog novca ili bolje reći potencijalna cijena novca koji će se pozajmiti, od 2% godišnje nam obezbjeđuje sigurnost u otplati, jer po svom iznosu ne premašuje iznos godišnje stope inflacije, i istorijski gledano čak je niži od te inflacije u prethodnih 10 godina. Uz dobre uslove, usklađenosti budućih plaćanja novca uzetog i utrošenog u sadašnjem trenutku, osim cijene, jeste i razumno odmjereno vraćanje kredita. Prekratak rok otplate ima prednosti u manjem nominalnom iznosu, plaćene kamate kao posljedice kraćeg vremena, korišćenje pozajmljenog novca, ali ima značajan rizik da ugrozi sposobnost dužnika da po dospijeću otplaćuje i kamatu i glavnice. Predug rok, sa druge strane, ima prednost nominalno relaksiranog godišnjeg izdatka za otplatu glavnice i kamate, ali sa druge strane troškovi finansiranja, odnosno nominalni iznos kamata se značajno uvećavaju.

Dakle, negdje je od prilike aproksimacija na sredini puta između predugog i prekratkog roka otplate kod svih kreditnih zaduženja. Smatramo da je rok od 20 godina, uz grejs period od pet godina, odmjereno iz sljedećih razloga adekvatno. Grejs period od pet godina je duži od perioda izgradnje projekta, što obezbjeđuje jednu godinu eksploatacije uz obavezu otplate samo kamate a ne i glavnice. Ovako definisan grejs period je garant dovoljno dugog perioda, jedna godina prilagođavanja i pripreme za glavni dio otplate kredita. Vijek eksploatacije projekta je značajno niži od dužine otplate kredita koji je utrošen za izgradnju puta. Time je obezbijeđeno da nakon otplate kredita naši potomci imaju i koriste imovinu koja će biti u potpunosti otplaćena, a nama da u sadašnjem trenutku imamo vrijedan infrastrukturni projekat koji donosi sve navedene koristi a za čiju izgradnju nemamo sopstvenu akumuliranu štednju.

Ukratko govoreći, kamatna stopa od 2% godišnje i period otplate 20 godina sa grejsom od pet godina su rezultat, makar do sada napora Vlade Crne Gore, da obezbijedi uspješnu realizaciju najkrupnijeg infrastrukturnog projekta u našoj istoriji, a da

bude sigurno da njegova otplata ne može ugroziti funkcionisanje javnih finansija i tako da da značajan doprinos opštem razvoju i napretku socio ekonomskog ambijenta države.

Još kratko bih se osvrnuo na ono što znači potencijalni rizik ove dionice auto puta za javne finansije, budući da je rađena ekonomsko finansijska analiza, sa ekonomskog aspekta, gospodine Vasiljeviću, svi parametri koji su u pravcu uštede u gorivu, u vremenu, smanjivanju rizika potencijalnih nezgoda, bolje valorizacije resursa, veći stepen integrisanosti i brojni drugi ekonomski benefiti, govore o tome da je ovaj projekat ekonomski potpuno isplativ. Finansijski, jer analiza finansijska govori o tome da nivo ulaganja od aproksimativno 809 miliona nije u potpunosti pokriven onim što definišemo kao otplatu kroz komercijalnu funkciju. Polazeći od frekvencije saobraćaja i od cijene za tu dionicu, i polazeći od toga da je elastičnost tražnje za cijenu u ovakvim uslovima, gotovo da ne postoji. Dakle, pokrivenost prema finansijskoj analizi ukupnog ulaganja iznosi između 50 i 60% od ukupnih ulaganja, što znači da nam na godišnjem nivou nedostaje 22 do 32 miliona eura za godišnju otplatu anuiteta za period povrata zaduženja.

Moj predlog će biti da, nakon što se završi dionica i nakon što prođe grejs period u kome ne vraćamo glavnici, da način upravljanja ovim segmentom javnog duga koji će biti svakako neznatno povećan ili znatno povećan, prodamo potencijalnim investitorima, a svake godine u našem kapitalnom budžetu imamo dovoljno prostora da ono što je nedostatak u pokrivenosti, u finansiranju ove dionice možemo da planiramo bilo kroz povećane prihode, a taj trend ide i dalje jako dobro, bilo kroz smanjivanje rashoda, a prostora imamo još, tako da teret zaduživanja ili neodrživosti javnih finansija ne bude na dnevnom redu. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam.

Želite li komentar, kolega? Izvolite.

VELJKO VASILJEVIĆ:

Zahvaljujem, ministre, na tumačenju ovoga odgovora koji ste mi prethodno dali, odnosno njegovom pojašnjenju, mada vam mogu reći da ste vi odgovorili sa čisto ekonomske strane i ja prihvatam da je kredit dobar, kako vi kažete, jer vi se definitivno u to razumijete, da je bolji nego što su bili prošli put uslovi potpisani sa Hrvatima ili bolji je nego što su sa grčko izraelskim konzorcijumom trebali da budu potpisani, to prihvatam. Ali, njegova namjena je apsolutno sporna i pogubna po ekonomiju i po socijalne i sve ostale aspekte u Crnoj Gori.

Ovaj auto put za koji je jedan diplomata rekao da je od ničega do nigdje, ne spaja, ne proizvodi, ne inicira nikakve ekonomske potencijale u Crnoj Gori. To što će neko izgraditi benzinsku pumpu, pa makar to bilo na svakom kilometru sa jedne i sa druge strane, to nikakav nije ekonomski niti drugi uticaj za Crnu Goru. Auto putevi se prave da bi povezali jake ekonomske potencijale, da bi skratili protoke ljudi, transport roba i svega ostalog. Mi toga u Crnoj Gori nemamo.

Upozorio bih vas na vladina lutanja u izmišljanju krupnih infrastrukturnih projekata kako biste rekli, a čitava politika Vlade se, kako reče predsjednik Putin, zasniva na kratkom pamćenju ljudi, u jednom govoru je tako rekao i to je potpuno tačno. Sjetite se samo projekta mosta na Verigama, pruge Nikšić-Čapljina, pruge Pljevlja-Berane, male elektrane, velike elektrane, hidroelektrana Boka, itd. To su sve krupni infrastrukturni projekti od kojih bi neki bili korisni za Crnu Goru, neki ne bi ali uglavnom su se svi zaboravili. Sad je kompletno težište svih ulaganja i svih zaduženja Crne Gore na auto put za koji Svjetska banka upozorava da može biti vrlo opasan po ekonomiju Crne Gore.

Čak je ukinula već dogovoreni kredit od 50 miliona eura, to su objavili mediji, mislim da sam to pročitao i u nekim stranim medijima, ne samo u našim crnogorskim, kojima ne vjerujem ad hok. Takođe i Međunarodni monetarni fond, to se morate složiti sa mnom, je upozorio na opasnost za budžet Crne Gore u slučaju realizacije ovoga spornoga projekta.

Naravno, ja sam građevinski inženjer i znam da je auto put tehnički isplativ, dobro je imati auto put ko ima para da ga finansira i da ga koristi i ko ima šta da poveže tim auto putem. Međutim, Crna Gora nema šta da poveže ovim auto putem u to sam siguran, naročito kad smo prodali Luku Bar, pod potpuno spornim uslovima koji će biti predmet istraživanja, nadam se, prvog novoizabranog Vrhovnog državnog tužioca, ali o tom po tom. Dakle, mi smo došli u opasnost, i vjerujte mi, ovo je danas 1. april, ali sjetićete se ovoga i nekog drugog datuma, došli smo u opasnost da ovaj put kad se napravi da će to biti velika zaobilaznica Crne Gore, i ako ne bude razvoja ekonomskih potencijala i razvoja energetskog sektora, upravo ćemo doći u tu situaciju o kojoj vam ja sad govorim. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, kolega Vasiljeviću.

Na redu je koleginica Jelisava Kalezić, sa svojim pitanjem, a nakon nje kolega Dragoslav Šćekić.

Izvolite koleginice Kalezić.

JELISAVA KALEZIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovana Skupštino, gospodine ministre i poštovani građani Crne Gore,

Ja sam uputila pitanje, nijesam dobila odgovor u pisanoj formi, očekujem ga, ne znam zašto, nije ni neophodno, nije bilo neophodno da ga dobijem prije, ali molim da se to uradi.

Vaš kolega, ministar Brajović, me je u slučajnom susretu obavijestio da ste se konsultovali kome da se uputi pitanje, iako sam ja vrlo jasno pitanje uputila vama, jer se radi o očigledno neistraženim mogućnostima uštede državnog budžeta na ova dva velika infrastrukturna projekta.

Dakle, pročitacu zbog ostalih pitanje i daću obrazloženje.

U kontekstu pripreme realizacije dva velika infrastrukturna objekta auto puta Bar-Boljare i energetskog kabla od Pljevalja do Italije, molim da mi odgovorite šta Ministarstvo finansija preduzima da se troškovi eksproprijacije koji padaju na teret državnog budžeta optimizuju na način da se izaberu kvalitetna tehnička rješenja i sačuva državni budžet nepotrebnog rasipanja.

Obrazloženje: Gospodine ministre, vama, kolegama u Skupštini a i široj zainteresovanoj javnosti poznato je da ja već više godina ukazujem na pitanje auto puta kao prostorno i finansijsko neriješeno pitanje sa svim opasnostima koje to nosi po građane Crne Gore. Pošto je kolega Vasiljević taj aspekt saopštio, ja ga neću ponovo potencirati, osim da bih mnogo više voljela da se u vezi sa pitanjem auto puta slažem sa Vladom Crne Gore i vama lično nego sa mišljenjem njemačkog ambasadora. Ali, stvari stoje drugačije.

Moje mišljenje u ime struke nije usamljeno. Dakle, Vlada nešto radi što struka baš bezrezervno ne podržava. Ja sam vam u obrazloženju ponudila jedan primjer, očigledan primjer da se izborom ukrsnice dva auto puta, Bar-Boljare i Jadransko-jonskog, može bitno uštedjeti ili nepotrebno mnogo više potrošiti, uz neke još velike prateće štete. Ovo pod pretpostavkom da će se auto-put graditi, što lično ne bih ni voljela, ni željela, ali stvari, izgleda, sada stoje tako.

Začuđujuće je da Ministarstvo saobraćaja i dalje insistira na ukrsnici Smokovac, odnosno Ras, a da do kraja nijesu istražene i upoređene varijante, a na dosadašnjem nivou upoređivanja, tu se radi o desetinama miliona uštede sa drugom lokacijom ukrsnica koja je, takođe, u koridoru. Dakle, nema posledica po izlaženje iz koridora itd.

Sličan primjer imam blizu i vama i meni, kada odemo, bože zdravlja, ljetos na Durmitor, na Kosanici. I pored toga što detaljni prostorni plan vrlo precizno saopštava kako će se tretirati mikrolokacije da bi se uštedjelo pri eksproprijaciji, da se ne bi vršila nepotrebna destrukcija prostora, objekata itd, imam slučaj koji obrađujem gdje se na Kosanici vrlo čudno donosi odluka o eksproprijaciji dijela imovine jedne razvojne firme jako dobre, već je prepoznata u turističkoj ponudi, Vučiji krš, ne uzimajući u obzir cjelinu nego samo parcijalno da taj kabal neće mnogo smetati.

Na osnovu ova dva slučaja, zaključujem da bi vaše ministarstvo trebalo hitno da angažuje stručnu ekipu koja će od slučaja do slučaja stručno arbitrirati, davati vama preporuke, a vi nadležnim organima kod eksproprijacije i usmjeravanja izrade projektne dokumentacije. Ovo kako se sada radi, radi se na štetu građana Crne Gore, na ova dva slučaja, a znam ih bar još deset. Zahvaljujem. Uzdržaću se malo kod drugog.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam na razumijevanju.

Izvolite, ministre.

RADOJE ŽUGIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Uvažena poslanice Kalezić, dugujem izvinjenje za prethodni dan, odgovorima na poslanička pitanja, budući da nijesam bio u Podgorici, tako da nadam se da je opravdano. Posebno dugujem izvinjenje da nijeste dobili odgovor u pisanoj formi. To je moja greška i ispraviću je čim se vratim u Ministarstvo finansija tokom dana. Nadam se da ćete naći razumijevanje za propust koji se može desiti. Ako ga već imam ja i ako ga čitam javno, zašto i vi ne biste imali taj odgovor u pripremi, u komentarisanju, jer cijenim vaše komentare kao nešto što može da bude jako korisno za sve ono što su naši napori.

Posebno cijenim poziv na racionalizaciju, po svim pozicijama, u rashodnoj strani budžeta, a posebno ako su te sugestije i preporuke pravovremene. Ponekad možemo i zakasnuti, ali dobro je da se javno popriča o onome što znači osnovni i najvažniji aspekti javne potrošnje, u ovom dijelu vezano za dva krupna projekta, podmorskog kabla i visokonaponskog kabla, ali i dionice auto-puta. Ministarstvo finansija je u saradnji sa Ministarstvom saobraćaja i pomorstva i crnogorskim elektroprenosnim sistemom kao organima nadležnim za praćenje i realizaciju navedenih projekata pripremila odgovor na vaše pitanje. S tim u vezi iskazujem sljedeće.

Shodno strategiji razvoja saobraćaja Crne Gore i Prostornom planu Crne Gore, predložena je izgradnja auto-puta Bar-Boljare, dionice Smokovac - Uvač - Mateševo. Ministarstvo saobraćaja i pomorstva i Direkcija za saobraćaj, u skladu sa Zakonom o putevima i Zakonom o budžetu Crne Gore, predložilo je realizaciju pomenutog projekta u okviru dokumenta Prijedlog plana i program rada Ministarstva saobraćaja i pomorstva i Direkcije za saobraćaj. Dakle, ovo upućuje na dominantne nadležnosti u predlaganju od strane upravo struke za određene dionice. Koridor auto-puta Bar-Boljare definisan je Detaljnim prostornim planom auto-puta Bar-Boljare koji čini najznačajniji strateški koridor u okviru saobraćajnog sistema Crne Gore i čini dio mreže međunarodnih puteva. Usvojenim detaljnim prostornim planom auto-puta Bar-Boljare, predviđen je koridor sa sledećim lokacijama: Đurmani, tunel Sozina, Virpazar, Tanki rt, Farmaci, Smokovac, Uvač, Mateševo, Andrijevića, Berane i Boljare na kraju. Urbanističko tehničkim uslovima za izradu tehničke dokumentacije glavnog projekta za dionicu Smokovac-Uvač-

Mateševo, auto-puta Bar-Boljare izdatim od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma, u prvoj kategoriji urbanističko tehničkih uslova kao priključak na auto-put definisane su sledeće petlje: na Smokovcu, Pelevom brijegu, Veruši i Mateševu.

Imajući u vidu definisanu trasu koridora auto-puta Bar-Boljare, a u skladu sa odgovarajućim zakonskim rješenjima sproveden je postupak od strane Ministarstva finansija eksproprijacije za potrebe izgradnje prioritete dionice Smokovac-Uvač-Mateševo auto-puta Bar-Boljare. U skladu sa članom 22, stav 2 Zakona o eksproprijaciji procjenu pravične naknade izvršio je organ uprave nadležan za upis prava na nepokretnostima tj. Uprava za nekretnine Crne Gore. S obzirom na citirana zakonska određenja, procijenjena vrijednost do sada ekspropriisane nepokretnosti za dionicu Smokovac-Uvač iznosi 1.275.844 eura, dok za dionicu Uvač-Mateševo taj iznos je 2.233.388 eura. Na osnovu izvještaja o procjeni vrijednosti nepokretnosti Uprave za nekretnine Crne Gore, Ministarstvo finansija Crne Gore izdalo je potvrde o obezbijeđenim novčanim sredstvima za eksproprijaciju nepokretnosti izgradnje auto-puta Bar-Boljare, odnosno dionice Smokovac-Uvač-Mateševo. U skladu sa važećim zakonskim i podzakonskim aktima, Ministarstvo finansija nakon dostavljanja odluka o eksproprijaciji, a po dobijanju mišljenja Sekretarijata za zakonodavstvo i analize kompletne dokumentacije iste dostavlja Vladi radi razmatranja i donošenja.

Kada je riječ o projektu, malo ću prekoračiti, izvinjavam se, potpredsjedniče, da bih samo pokušao što detaljnije odgovoriti poslanici Kalezić, dakle kada je riječ o projektu postavljanja podmorskog kabla i izgradnje visokonaponskog kabla, isti predstavlja realizaciju programa strategije razvoja energetike do 2025. godine i u saglasnosti je kako sa Prostornim planom Crne Gore, tako i sa Detaljnim prostornim planom za koridor dalekovoda 400 kilovatnog, sa optičkim kablom od ..(Prekid).. do Pljevalja. Na ovaj način će se poboljšati povezanost elektroenergetskog sistema Crne Gore sa sistemima u regionu, što će pozitivno uticati na njegovu stabilnost i kvalitet napajanja energijom crnogorskog primorja. Vlada Crne Gore i crnogorski Elektroprenosni sistem AD Podgorica i italijaski operateri prenosivosti sistema "Terna vete eletrica nazionale", krajem 2010. godine zaključili su Ugovor o kupoprodaji putem upisa akcija iz nove emisije u postupku povećanja kapitala. Početkom 2011. godine potpisani su preostali ugovori kojima se definišu pitanja u vezi sa realizacijom projekata povezivanja energetskog sistema Crne Gore i Italije strateški, akcionarski i ugovor o koordinaciji projekta. Kroz ovaj postupak emisije akcija Terna je postala vlasnik 22,089% kapitala, dok je država Crna Gora ostala vlasnik 55% akcijskog kapitala.

Projekat povezivanja Crne Gore i Italije podmorskim kablom jednosmjerne struje predviđa izgradnju podmorskog kabla, izgradnju visokonaponskog kabla, izgradnju trafostanice u Lastvi i uvođenje u sistem postojećeg kabla Podgorica - Trebinje, kao i izgradnju 400 kilovatnog dalekovoda prema Srbiji i Bosni i Hercegovini u nekoj od narednih faza projekta. Za realizaciju navedenog projekta, infrastruktura potrebnih za isti, kao i sprovođenje postupaka eksproprijacije donesene su relevantne odluke o utvrđivanju javnog interesa za eksproprijaciju nepokretnosti radi izgradnje pomenutih energetskih objekata i iste su objavljene u Službenom listu. U konkretnom slučaju, kada su u pitanju postupci eksproprijacije, korisnik eksproprijacije crnogorski Elektroprenosni sistem koji je u skladu sa zakonom dužan da obezbijedi sredstva radi sprovođenja iste.

Na kraju, u odnosu na vaše pitanje, važno je istaći da trase determinišu našu nadležnost, troškovni aspekt, ali prije svega, polazeći od mišljenja eksperata, mišljenja struke. Ono što sam kazao na početku, ponoviću na samom kraju, svaka sugestija, dobronamjerna i stručna, ako je pravovremena može biti jako korisna za ono što znače dodatne uštede i na ovom poslu. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i vama, ministre.

Izvolite, kolegkinice Kalezić, komentar.

JELISAVA KALEZIĆ:

Zahvaljujem gospodinu ministru Žugiću. Uglavnom sam obaviještena o onome što manje više znam, ali svejedno, bilo je korisno čuti, i za mene, i za one koji slušaju. O čemu se ovdje radi? Kod donošenja odluka o infrastrukturnim projektima ove vrste ide se kroz nekoliko nivoa planske i projektne dokumentacije. To je opšte poznata stvar. Kroz svaki sledeći nivo se produbljuje i količina detaljnijih informacija. To je prosto kao što se nešto što se predstavi u razmjeri jedan na 10.000, a to što je u jedan na 1000, to je u jedan na 1000. Dakle, sa detaljnijim nivoom informacija mi imamo razloga da neka rješenja unapređujemo i korigujemo u cilju uštede, u cilju boljih tehničkih opredjeljenja, ekoloških itd. Govorim o tome. Aspekt sam stavila na čuvanje para. Jeste da mi sada štedimo na dno koša, što se kaže, pa je poslovice bolje je štedjeti na vrh koša nego na dno koša, a došli smo dotle dokle smo došli. Štednja je sada pitanje opstanka.

Kažem ponovo da čuju građani, i drago mi je što je i ministar Gvozdenović tu, jer će sljedećeg mjeseca biti upućeno pitanje njemu kako se desilo da Ministarstvo uređenja prostora ne traži da se ispituju najmanje dvije mogućnosti, što stoji i u Prostorno urbanističkom planu Podgorice, date su dvije varijante, zbog uštede prostora, zbog uštede novca.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Kolegkinice, to su pitanja koja nemaju veze sa ovim pitanjem.

JELISAVA KALEZIĆ:

Gospodine predsjedavajući i dragi kolega Mustafiću, zahvaljujem na vašem strpljenju i završila sam.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam.

Dakle, postavili ste neka pitanja koja nisu predmet prethodnog pitanja. Postavićete to u pisanoj formi. Hvala vam.

Pošto poslanik Dragoslav Šćekić nije u sali, preskačemo ova dva pitanja, ministre, i zahvaljujemo se za učešće u radu.

Sljedeća poslanička pitanja će biti postavljena ministru održivog razvoja i turizma Branimiru Gvozdenoviću, koga pozdravljamo.

Prvo pitanje kolegkinica Ljerka Dragičević. Izvolite, kolegkinice.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Poštovane kolegice i kolege, poštovani gospodine ministre, i Žugiću, i Gvozdenoviću, uvažena gospođa pomoćnice ministra Gvozdenovića, uvaženi građani,

Moje pitanje za uvaženog ministra je sljedeće: Kada ćete, gospodine ministre, početi sa primjenom norme Ustava Crne Gore ... Pardon, pobrkala sam, vaše pitanje je ljepše.

"Znate li kako ide primjena novog člana Zakona o zaštiti od buke u životnoj sredini koji se odnosi na muziku do tri sata"?

Obrazloženje: Krajem prošle godine usvojili su poslanici u Skupštini, bez mene, naravno, izmjene i dopune Zakona o zaštiti od buke u životnoj sredini. Tim izmjenama i dopunama, posebno jednim amandmanom, sve je postavljeno naglavačke. Naglavačke,

jer niko ne poštuje ništa. Vjerujte da, to mi je milo i radi građana, pošto nije samo primorje u pitanju nego je cijela Crna Gora, niko ne vodi računa ni na otvorenom, ni u zatvorenom, kakva je muzika, kolika je, do tri sata, do četiri sata, do pet sati, do ujutro, to je rika, muzika, bubnjevi, basevi, to se ne može ostati. Tako se žale ljudi i u Baru i širom Crne Gore. Interesira me ko treba da da za muziku dozvolu, kako i do kada i interesira me ko to treba da kontrolira. Ko god se zove, niko nije nadležan. Da se kontrolira ovamo u zaštiti, ne znam kako se zove, gdje je gospodin Ervin Spahić, oni kažu da im se mora unaprijed poslati zahtjev, pa onda kada oni dođu, normalno svi su obaviješteni, tako da to nema nikakve svrhe.

Dragi moj gospodine ministre, mislim da ću vrlo brzo pisati ja izmjenu zakona, jer stvarno je ovo nemoguće izdržati. Ako je sada ovako zimi, što će biti ljeti, recite mi. Niko nema, ono što je rekao jedan uvaženi poslanik odavde, što to voće, ko ne zna što je to, to je tiha muzika. Što to voće nema više. To se zaboravilo. Tako da mi kažete stvarno kako ide implementacija. Vidim da nikako ne ide, ali opet vi imate neke druge podatke. Recite mi kako ide implementacija, ko je dužan da to kontrolira, ko je dužan da izdaje dozvole i može li se bar na vratima biti da je dozvola do tada, muzika do tada ili na otvorenom. Ništa od toga nema do sada sprovedeno. Hvala lijepa. Oprostite za prekoračenje, ali sam obećala da ću to da radim. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, kolegice Dragičević. Imate pravo, naravno, i na komentar kasnije. Izvolite, ministre Gvozdenoviću.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Uvažena poslanice Dragičević, kao što znate, u januaru mjesecu ova Skupština je usvojila izmjene i dopune Zakona koji se odnose na pitanja buke. Rješenja koja su sadržana u tom zakonu su bila napravljena baš iz razloga da bi se jasno definisala odgovornost, odnosno nadležnost institucija koje to treba da sprovode, i zakon je to jasno rekao. Za realizaciju kontrole ovog posla zadužena je lokalna samouprava, odnosno Komunalna policija. Za izdavanje dozvole za rad sa aspekta vremena ugostiteljskih objekata, zadužen je nadležni Sekretarijat lokalne samouprave, i tu nema nikakve dileme. Takođe znate da smo prihvatili određene amandmane koji su vezani za visinu kazne, da su kazne značajno veće nego što su bile u prethodnom periodu i ta pitanja su potpuno i jasno riješena zakonom, i tu nema nikakve dileme, znači ko je nadležan za taj dio posla. Takođe, uradio sam analizu na osnovu vašeg zahtjeva i na osnovu vašeg poslaničkog pitanja. U našoj nadležnosti postoji u okviru NTO-a broj na koji se prijavljuju određene primjedbe i sugestije koje su vezane za odvijanje turističke sezone i određene probleme kao što je pitanje buke. Taj broj je 1300.

Ovo je poziv svim građanima koji imaju takvu vrstu problema da evidentiraju i na taj način pomognu da se rješavaju određene stvari u okviru institucija sistema. Obaveza je, kada se neko prijavi na taj telefon, da se prvo kontaktira nadležna lokalna inspekcija, a ako to ne uspije, onda se koriste drugi mehanizmi sljedeće instance, a to su državne inspekcije koje su u okviru državnog inspektorata. Na osnovu te analize broj prijava koji je vezan za buku u ovom periodu od 1. januara do 26. marta predstavljao je 36% manje primjedbi. Radi se o malim ciframa, znači u 2014. godini bilo je devet pritužbi na buku iz ugostiteljskih objekata, u odnosu na isti period prošle godine kada je bilo 14 pritužbi. Mislim da na ovaj način ovim zakonskim rješenjem jasno smo definisali nadležnosti, jasno smo definisali prag korišćenja. Sjećate se u prošlom zakonu nije bilo definisano ko mjeri, znači visinu buke, jačinu buke van objekata. Sada je to jasno definisano zakonskim rješenjem, koji se to uređaji koriste, koliko decibela mora da bude značajno

smanjen u odnosu na prethodno rješenje. Na nama je samo da pokrenemo sve mehanizme počevši od lokalne samouprave pa do državnih institucija da se primjenjuju zakonska rješenja koja se ovdje usvoje. To su uvijek procesi, ali mislim da je ovo rješenje ovdje vrlo jasno tako da bi primjena trebala da bude i nakon ovoga siguran sam da i ljudi iz opština, komunalne policije, nadležnih sekretarijata slušaju Skupštinu i na ovaj način će dodatno da obrate pažnju da se primjenjuje ono što je zakon. Postoje kaznene odredbe a postoje i kaznene odredbe za službenike koji ne rade svoj dio posla. Hvala lijepo.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i Vama, ministre.

Pravo na komentar, koleginica Dragičević. Izvolite.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine ministre, što me učite, ali ja to sve znam. Ništa se ne sprovodi. Najprije, moram da kažem da bi ovi iz turističke nacionalne organizacije možda mogli malo da skrate njihova putešestvija pa da daju na svim televizijama, u novinama, taj broj da ga ljudi znaju. Taj broj ne radi uvijek, ako to nijeste znali da vam ja sada kažem. Kažem vam moraju malo više da kontaktiraju i oni i lokalna samouprava. Medjutim, još nešto vjerovatno da nijeste znali da ne postoji komunalne policije, postoji komunalna inspekcija. Komunalna policija tek treba da se osnuje, evo se radi na zakonu sada, radi se na zakonu i ta komunalna policija, bio je već zakon jednom ovdje u Skupštini, pa je bilo više amandmana nego što je bilo članova i gospodin ministar Konjević ga je povukao. Sada se radi na novom zakonu. Obećava, dosta obećava nova inspekcija, ne inspekcija nego policija. Znači biće i policija i inspekcija, ali vjerujte sada niko ne dolazi. Meni je milo da ste mi rekli za ovaj broj i ja ga danas građanima jasno i glasno ponavljam da je to broj 1300 da mogu da se jave. Nije to samo što se tiče Budve i Primorja nego to je za cijelu Crnu Goru. Mogu vam reći, ne znam zbog čega i kako, ali da lokalne uprave ne vode računa da li će da počnu da vode ne znam, ali eto vi kao Ministarstvo dajte malo probajte, pa pogledajte što i oni rade. Nisam ja baš napamet tražila u boravišnoj taksi da Ministarstvo kontrolira. Pojedini još nijesu zreli da budu samostalni. To moram da priznam. Gospodine ministre, to je za plakat. Nije za smijanje, nego stvarno, ako neko ne može da bude samostalan daj malo da mu pomognemo, da ga malo još iskontroliramo pa neka bude, je li bog dao da se bude samostalno. Znamo što Evropa traži. Mi sa ovakvom samostalnošću stvarno nećemo daleko stići, ali to nije jedina opština koja je, jer samostalnost nije samo ono da dobiju pare pa da ih rasporede, nego je samostalnost puno, puno drugih stvari, a posebno sada priprema je sezone. Vidjeli ste žale se na te velike gradnje. Mogu vam reći, ne znam da li vi idete prema Primorju, ali ja idem svaki dan, putujem Budva - Podgorica, bacaju, na Košljunu ima jedna rupa koja eto tako računa se kao, bez dna je rupa, stvarno na to se dno nikad nije otkrilo. Tu bacaju zemlju, bar onaj put da očiste. Ne. Čim je kiša tu morate da idete 20 km jer ćete polećeti. Znači niko o ničemu ne vodi računa. Bitno je da on završi svoje a za drugoga ga nije stalo. I tako, vjerujte da tako sezonu ne smijemo da dočekujemo. Hvala lijepo. Oprostite na prekoračenju.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Sljedeće pitanje će postaviti kolega Obrad Gojković, to jeste dva pitanja takodje ministru Gvozdenoviću.

OBRAD GOJKOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Gospodo iz Ministarstva, poštovane kolege,

Mislilim da bi trebalo da se obrati pažnja da poslanici sa Primorja, i ako ne pripadamo istim partijama vrlo često otvaramo iste teme. Ovaj Zakon o buki koji je donesen je potpuni promašaj. Tu smo imali amandmane DPS-a koji su tražili da se podigne nivo buke na 90 decibela i da se mjeri na 80 metara udaljenosti od ugostiteljskog objekta. To je direktiva za industrijska postrojenja, ali govori o namjerama jednoga kluba. Poslije toga je usvojen amandman kluba da se muzika produži do tri ujutro. To narod treba da zna da je to amandman Demokratske partije socijalista.

Druga stvar, postavio sam pitanje o Morskom dobru i tu imamo iste stavove skoro odredjenih poslanika sa Primorja, gdje smo ja i kolegica Ljerka Dragičević istovremeno dali amandmani da se polovina prihoda po Zakonu o finansiranju lokalne samouprave ustupi opštinama. I to je prošlo, taj zakon. Medjutim, taj amandman se izigrao na razne načine, na raznim ugovorima sa opštinama, tako da lokalne samouprave nemaju pravu ingirenciju onu koja je trebala da im bude po zakonu.

Što se tiče Zakona o Morskom dobru gdje sam postavio pitanje, kolegica Dragičević je rekla da je na neke zakone bilo više amandmana nego članova. Garantujem vam da na ovaj Zakon o morskome dobru koji ide, biće pet puta više amandmana nego članova, jer je takav zakon. Javna rasprava o Zakonu o morskome dobru održana je prije više od dvije godine, izazvala je velike polemike u javnosti. Ta javna rasprava u potpunosti je bila netransparentna. Znači, za Herceg Novi javna rasprava je održana u Kotoru i javnost apsolutno nije znala i za druge gradove isto tako.

Protekle dvije godine vrlo često se manifestovalo nezadovoljstvo u skoro svim opštinama na Primorju. Najnovija nezvanična saznanja ukazuju da je od strane Ministarstva formirana određena komisija koja treba da utvrdi razgraničenje na morskoj obali i ako Zakon još uvijek nije prošao skupštinsku proceduru. Kada se planira da Predlog zakona bude stavljen na skupštinsko zasijedanje i na koji način, misli nadležno ministarstvo da sagleda i uvaži sve probleme građana sa Primorja, jer su oni onemogućeni da to urade na javnim raspravama. Takođe zbog javnosti tražim da potvrdite informaciju da li je komisija formirana, na koji način, sa kojim zadatkom i pod kojim kriterijumima.

Sve se ovo dešavalo prije dvije godine, 2012. i jednostavno narod i ljudi koji imaju imovinu nijesu bili uopšte u mogućnosti da učestvuju na javnoj raspravi. Niko u Herceg Novom nije znao da je to u Kotoru. U ovim drugim gradovima vjerovatno nijesu znali gdje je. To ne može biti slučajnost. Ovaj Predlog zakona pokazuje da se taj trend i dalje nastavlja. Članovi zakona jasno ukazuju, posle ću na njih da ukažem što se tiče Savjeta, Agencije, da se pokušavaju onemogućiti lokalne uprave da daju bilo kakav uticaj na funkcionisanje morskog dobra. To se vidi po Savjetu agencije koji ima sedam članova, gdje su samo tri člana sa Primorja, pa poslije kada se ta tri promijene, dolaze iz druge tri opštine i tako dalje. Zašto? Jednostavno da bi stavili svih šest imali bi većinu u tom Savjetu i onda ne bi moglo da se diriguje politički kao što je to sada jednostavno prćija političkih partija koji nešto što su naši preci sa Primorja čuvali vjekovima uništavaju zbog partijskih interesa. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam.

Izvolite, ministre.

BRANIMIR GVOZDENVIĆ:

...zakonom, to je pitanje morskog dobra. Ministarstvo održivog razvoja i turizam taj zakon je donijelo na Vladi u decembru 2013. godine, procesuirala ga ka Skupštini i on je već u radnim tijelima Skupštine Crne Gore. On je već jedan put prošao odbor. Biće

nam zadovoljstvo da čujemo određene amandmane, sugestije, kao što znate, siguran sam da svi tako smatrate da je Ministarstvo održivog razvoja i turizma i Vlada spremni za svaki dijalog koj može da unaprijedi određena rješenja.

Čini mi se da smo imali dobru praksu prilikom niza zakonskih rješenja koje smo donijeli u ovom periodu od nekoliko mjeseci i više od godinu dana. Ovo je izuzetno važno pitanje. Stalno se odlagalo to pitanje. Nekoliko godina je bilo u programu rada Vlade. U nekom periodu kada ja nijesam koordinirao ovim ministarstvom održavana je javna rasprava. Iz dokumentacije koju sam dobio u pripremi i u dokumentaciji koju sam dobio prilikom analize tog rješenja mislim da je to uradjeno na jedan kvalitetan način, da je to uradjeno na jedan transparentan način i vidim razne forme javne rasprave koje su ovdje bile organizovane. Javna forma okruglih stolova, javna forma okruglih stolova sa posebnim stručnjacima sa Pravnog fakulteta i drugih fakulteta koji su trebali da daju određena mišljenja, mogućnost elektronske komunikacije i sugestija koje su dobijene od građana sa Crnogorskog primorja, kompletnog dokumenta što na sajtu Vlade, što na institucijama koje su zadužene za taj dio posla i objava u materijalnom da tako kažem obliku, papirnom obliku preko Pobjede Crne Gore. To su klasične forme i uvijek smatramo da je važno organizovati dobru javnu raspravu, jer zahvaljujući dobroj javnoj raspravi donesete dobra zakonska rješenja koja daju mogućnost da se ona implementiraju u narednom periodu. Tokom 2013.godine, na osnovu kompletne dokumentacije, svih da kažem sugestija koje su došle, formirali smo jedan veliki tim od 20-tak ljudi koji je uradio detaljnu analizu, znači naše zakonske regulative, dodatnu analizu, analizu svih sugestija koja su dobijena, kao i određenih analiza koje su u međuvremenu dešavale u svjetskoj praksi. Znači, pogotovo, zemlje Mediterana, to je bio predmet određenih analiza koje je radio tim koji su vodili ljudi iz Ministarstva održivog razvoja. Nakon toga, konačno poslije niz godina, znači donijeli smo i predložili Skupštini određeno rješenje.

Još jedanput ponavljam, spremni za dijalog, spremni za dijalog u okviru razgovora sa pojedinim poslaničkim klubovima, ako to smatrate korisnim i normalno spremni, onako kao što to obavezuje Poslovnik Skupštine u okviru odgovarajućih radnih tijela. Pošto se radi o jako važnom pitanju i kao što vi kažete niz sugestija koje predlažete znači, nudimo da po poslaničkim klubovima obavimo pojedinačne razgovore u te razgovore bi učestvovali predstavnici i stručna lica koja taj dio posla znaju, sa raznih pozicija, pravnog, svojinskog dijela, ekonomskog dijela itd. Spremni da otvorimo dijalog i da nađemo najbolja moguća rješenja. Mislim da je napravljeno dobro zakonsko rješenje koje daje mogućnost da se jasno postupa prema tom prostoru.

Odgovor na Vaše drugo pitanje.

Pitanje, da li je napravljena državna komisija. Ne.

Državna komisija treba da se donese nakon donošenja zakona u roku od 90 dana. Treba da se donese uredba i na osnovu te uredbe treba da se formira državna komisija. U toj državnoj komisiji moraju biti predstavnici lokalne samouprave, za svaku pojedinačnu opštinu mora biti neko stručno lice iz opštine koje će dati doprinos da se taj dio posla uradi. Normalno, da ne bi čekali državnu komisiju mi smo pripremili radnu grupu koja priprema podloge za realizaciju tog kompletnog posla. To su stručna lica prije svega iz Hidrometeorološkog zavoda i drugih institucija koji to rade, oni trebaju da pripreme razne podloge kako bi Državna komisija mogla kvalitetno da radi kada zakon bude usvojen. Mislim, da na taj način, nudimo da se zajednički radi oko realizacije tog posla i mislim da je dobro da se donese to zakonsko rješenje. Često nekad se neke stvari odlažu. Ovo pitanje se odlaže nekoliko godina, ja smatram da treba da suočimo argumente, da zajednički procijenimo šta su najbolja rješenja i da donesemo jedan praktičan zakon koji će biti lako čitljiv, zakon koji će jasno donijeti, da tako kažem,

stavove koji su vezani za razne elemente koji se odnose na morsko dobro, kao jedno važno pitanje.

Znači, zaboravljamo ovdje da kažemo da prvi put ovim zakonom uvodimo taj dio morske obale kao prirodno bogatstvo, što je jedna posebna novina ovog zakonskog rješenja. Ali, za razliku od dosadašnjih rješenja, gdje je linija morskog dobra bila povučena jako visoko ili duboko u zaleđe, ovdje se definiše nekoliko linija. To je linija mora, linija obale i linija morskog dobra, sa jasno definisanim pravilima ponašanja. Ali, još jedanput kažem, zbog ozbiljnosti i važnosti ovog zakonskog rješenja, predlažemo dijalog u formama kakav budete predložili u Skupštini.

Hvala lijepa.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, ministre.

Kolega Gojković, komentar. Izvolite.

OBRAD GOJKOVIĆ:

Što se tiče uporednih rješenja, podsjetiću vas da je ovdje u proceduri bio Zakon o komunalnim djelatnostima, gdje su nas uvjeravali da je evropski zakon, da komunalni policajci treba da nose pendreke i da oni na osnovu neke svoje srednje škole i ne znam čega već procijene, da li je neko dijete od 16 godina psihički zrelo ili nije. I to je bilo uvjeravanje koje je trajalo danima ovdje, na kraju se ispostavilo da to ne može da prođe i kolegica Ljerka Vam je to rekla.

Što se tiče ovog zakona, ja sam dobro pročitao ovaj zakon. On se amandmanski ne može popraviti zato što je koncept zakona u potpunosti promašen isključuje vlasnike, isključuje lokalne uprave, niko nije protiv upravljanja države tim prostorom, integralnog upravljanja i to je u redu.

Međutim, sam koncept zakona u potpunosti isključuje ovdje lokalne uprave. To je mariginalno. Vlasnici su dovedeni u potpuno nepovoljan položaj. Zašto je ovaj zakon trebao da bude važan? Zašto je važan, zato što je ovo trećina na ovom prostoru, se trećina javnog, trećina prihoda Crne Gore se ubira na primorje sa svim tim lukama, turizmom itd. I od 1992.godine do 2014.godine, konstantno je nezadovoljstvo javnosti starim Zakonom o morskome dobru znači 20 i nešto godina taj se zakon ne mijenja, zato što to odgovara nekim političkim partijama. E, to je suština zašto zakon nije mijenjan. Ja ću da vam kažem, da pročitam.

Član 25 zbog vlasnika zemljišta i lokaliteta i kuća na primorju koji ugrožava direktno njihova prava. Ovim zakonom ne dira se, to je član 25 stav 2, ovim zakonom ne dira se u stvarna prava u privatnoj svojini na nepokretnostima u zoni morskog dobra stečena u skladu sa propisima do dana stupanja na snagu ovog zakona. Što znači? Da vlasnik sutra neće moći djeci da ostavi djeci to u vlasništvo, nego će da budu korisnici. Ovo je samo poštovani građani, nastavak jedne politike, privatizacije do sada smo imali privatizaciju firmi u Crnoj Gori koji su sve do jedne uništene. Sada imamo otimanje zemlje na primorju. Ja moram da poručim primorcima u pamet se primorci, ovo je hajdučija i ovo je otimanje. Ovaj zakon ne može da prođe i ne smije da prođe ovako i svi treba da se dignemo protiv ovog zakona, iako ja lično nemam zemlju na morskome dobru živim imam svoju zemlju daleko na Orjenu ali jednostavno proveo sam život na moru. Ovo je jedna prevara, konstantna prevara koja traje od 1992.godine, gdje se jednostavno pokušava prisiliti stanovništvo sa Primorja koji ima vlasništvo na obali, na kućama itd. da to jednog dana ustupi istim ovim tajkunima koji su nam uništili privredu.

Potpredsjedniče, samo malo produženja ako može. Još jednom skrećem pažnju javnosti na Savjet Agencije za upravljanje morskim dobrom. Sedam članova, četiri imenuje Vlada, predsjednika i sekretara imenuje Vlada, tri iz primorskih opština, a kada

im se završi mandat dolaze druge tri opštine. Prvi razlog je vrlo jasan, da se opštine ne bi pitale, da ne bi imale većine u ovom savjetu. Drugi je vrlo jasan, da opštine nebi imale kontinuitet rada savjeta i ovdje je bilo do sada stravičnih zloupotreba i to se možda i može amandmanski urediti da to Skupština bira itd. pa ne mora niko biti iz politike itd. Lokalna uprava, jednostavno svi prihodi idu morskom dobru, mi smo imali taj amandman 50% da se daje, to se sada prebija sa nekim uslugama čistoće komunalno, stambeno itd., opštinama nikakve koristi od toga. To je nešto isto što ne može da prođe. Opštinama je trebalo ostaviti da one ubiraju prihode, agencija je trebala da se finansira iz budžeta i da ona daje saglasnost zajedno sa opštinama na poslovanje, na ovom terenu. Tako da bude dvostruka kontrola, ovako kako je ovo je čisto partijski, pa mi imamo mjesnih zajednica po Herceg Novom, imate 30 lokacija koje izdaje morsko dobro, svih 30 su DPS, SDP. Samo je pitanje ko na tim terenima od vas ima bolju infrastrukturu, bolju prevlast i da to uzme. Iako se ovaj zakon ostavi ovakav, svi vlasnici zemljišta koji su i kuća i lokala na Primorju koji su na morskom dobru su ugroženi, za 10 do 15 godina isti vlasnici će biti obale, kao što su sada privrede i uništenih privatizovanih kompanija.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Gojkoviću.

Imate i drugo pitanje, imate dodatno pitanje?

Ministre Gvozdenuviću, nemate pravo na komentar.

Ukoliko se slaže kolega Gojković da odgovorite, možete da odgovorite.

Naravno, izvolite.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Gospodine Gojkoviću, ako ste dobili ponudu da u jednom dijalogu tražimo rješenje, ipak treba malo birati riječi. Vi upućujete riječi prema 25 stručnjaka koji su radili ovaj dio posla, koji su pripremili ovo zakonsko rješenje, koji su bili iz lokalnih samouprava, koji vi na ovaj način pokušavate da branite.

Ja Vas pitam zašto ovako nijeste pričali na Odboru kad smo imali komunikaciju? Trebali ste, važno je pitanje. Ako procjenjujete tako o važnim pitanjima, ako pričate ovako snažno, da ne upotrijebim drugu riječ, treba da to iskoristite kad razgovaramo na odborima, kada želite da zaštitite nekog od nekog, to vam je moja sugestija. Nudimo dijalog, nudimo profesionalni dijalog da dodjemo do dobrih rješenja. Do sada nijesmo imali nijednu primjedbu ove vrste, kao što ste vi rekli, da se radi o konceptualno pogrešnom rješenju. Dvadeset pet ljudi koji su se bavili ovim poslom, primjedbe koje su dobijene sa terena su detaljno analizirali i spremni smo po svakoj da vam objasnimo naše komentare. Siguran sam da u takvom dijalogu možemo doći do rješenja. U dijalogu gdje koristimo neke riječi zbog kratkoročnih političkih interesa, nijesam siguran da donosimo dobro građanima Crne Gore. Predlažem vam da to radimo u tom pravcu, spremni ne da zadržimo stara rješenja nego smo spremni da donesemo dobra rješenja koja su u interesu svih gradjana Crne Gore i razvoja ekonomije na jedan kvalitetan način. Nisam siguran da ste dobro istumačili član 25 o kome ste rekli, da neko nema pravo nadsledstva i ostale stvari. Pitajte pravnike i spremni smo da dovedemo pravne eksperte da protumače to i da precizno definišu u obrazloženju, ako nijesu bili precizni. Predlažem takvu vrstu rješenja koje treba da nam donese da dodjemo do dobrog zakonskog rješenja, da oko ovih zakonskih rješenja ne bavimo se kratkoročnom politikom nego dugoročno jasnim rješenjem. Ako ponudim takvo rješenje smatram da u takvom pravcu treba da nastavimo dijalog oko toga.

Spremni smo u vrlo kratkom roku sa poslaničkim klubom SNP-a i sa drugim poslaničkim klubovima da analiziramo svako rješenje. Veoma ću biti spreman da nam dostavite neka pitanja u bilo kojoj formi da bi se stručna lica bolje pripremila za to. U

okviru toga i formalizujemo tu vrstu komunikacije sve sa ciljem da dodjemo do dobro zakona, kao što ste rekli izuzetno važnog zakona, koji obuhvata jedan značajan prostor Crne Gore. Iz tog razloga u Ministarstvu vodimo sljedeću politiku: donosi se novo zakonsko rješenje u saradnji sa Parlamentom, druga stvar - radi se prostornoplanska dokumentacija za obalno područje, angažovani su italijanski eksperti oko kamp programa gdje su određene ozbiljne analize koje ukazuju da na tom području izgrađenost treba da bude manja, da moramo da vodimo neku suptilniju, da tako kažem, politiku vezano za zaštitu tog prostora. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Izvolite, kolega Gojkoviću.

OBRAD GOJKOVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Na vaš poziv da pazimo kako komentarišemo neke stvari, otvoreno vam kažem ovdje, Morsko dobro je instrument Demokratske partije socijalista i Socijaldemokratske partije i zloupotrebljava se u političke svrhe. Ne može biti moguće da u jednoj mjesnoj zajednici ili u svakoj redom 15 lokacija drže svih 15 iz DPS-a i SDP-a. Gdje je drugi narod? Kako je to moguće? Koliko vam je kvalitetan zakon? Evo vaš poziv, vi mene sada pozivate da zovemo pravnike da pravnici protumače zakon koj bi trebalo da bude jasan svakome. Znači, potpuno nejasna norma gdje se kaže da do dana današnjeg garantuju se svojinska prava, a od sutra to neće biti tako. Vi mene pozivate, kao ministar koji predlaže zakon, da sada mi tražimo eksperte koji će meni i vama da to objasne. Imate već oficijelna udruženja građana koji se protive ovome, imate u Tivtu, imate u Kotoru, imate u Herceg Novom. Oni ovo tumače ovako kako ja kažem, a vidim da i vi to baš ne tumačite kako treba kada pozivate pravnike da rastumače zakon koji nam predlažete.

Druga stvar, pozivate zašto nijesam bio na Odboru. Nijesam bio na Odboru iz opravdanih razloga, ali ste vi meni, kao ministarstvo, onemogućili kao građaninu da učestvujem na javnoj raspravi, što je bila vaša zakonska dužnost. Kako sam mogao da znam da će javna rasprava za Herceg Novi da bude u Kotoru? Da li imam mogućnosti da odem do Kotora? Da li ljudi imaju finansijskih sredstava? Da li znaju, da li mogu i tako dalje? Da li građani Herceg Novog, Kotora i tako dalje, gdje je obaveza zakonska o javnoj raspravi, zaslužuju da se organizuje javna rasprava u njihovim gradovima, a ne da se to organizuje negdje drugo? Kažem vam ponovo, razumijem u potpunosti koncept ovog zakona, znači od 1992. do 2014. godine, potpuno je negativan stav u javnosti prema starom zakonu. Umjesto da vlast, Vlada reaguje prema tim upozorenjima javno, oni taj koncept nastavljaju i dalje. Evo vam Savjet Agencije, nađite mi u Evropi takav primjer, nađite mi u okruženju da šest opština sa Primorja, da su tri opštine u Savjetu četiri godine ili ne znam koliko, pa onda druge tri. Šta opštine mogu da postignu? Da li mogu da prate kontinuitet? Ne, samo je pitanje da se partijski iskontrolirše taj Savjet i to je to. To je jasno. Gdje su vam lokalne uprave? Rado bih djelovao amandmanski na ovaj zakon da to mogu da uradim. Međutim, koncept zakona je u potpunosti promašen. Prvo - organizaciono Savjet nije dobar, drugo - prava vlasnika nijesu zaštićena, treće - nema lokalne uprave. Ovo je mogao da bude odličan evropski zakon. Dajte lokalnim upravama pravo da se one nešto pitaju u okviru ovoga, a vi ih kontroliršite. To je princip, to je koncept, to će javnost objeručke da prihvati.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam. Ovo su bila dodatna objašnjenja, obostrana.

Još jedno pitanje poslanik Gojković je uputio ministru Gvozdenoviću. Izvolite.

OBRAD GOJKOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Moje poslaničko pitanje glasi: Da li Vlada ima plan za problem uklanjanja grita koji je deponovan u Brodogradilištu u Bijeloj? Da li postoje elaborati koji tretiraju štetnost ove materije po životnu sredinu i zdravlje ljudi?

Razlog postavljanja ovog pitanja je prije svega privatizacija Brodogradilišta. Jedno poslaničko pitanje prije par godina ovdje sam postavio, gdje sam molio da se u privatizaciju Instituta Igalo i Brodogradilišta uključi po jedan član lokalne uprave, ne u privatizaciju nego u upravni odbor Brodogradilišta i Instituta, koje bi odredila lokalna uprava, iz dva razloga. Prvo za Institut "Igalo" da bi se zaštitilo lječilište, da bi lokalna uprava bila uključena i da bi javnost na neki način bila bolje obaviještena šta se dešava i zaštitila to blato kao prirodni resurs. Druga stvar, Brodogradilište Bijela koje je na neki način othranilo veliki dio Crne Gore, ali imamo ovaj problem sa gritom i zagađenjem i tako dalje, da mi kao lokalna uprava možemo da učestvujemo, da vidimo šta se tamo radi, na neki način da budemo obaviješteni o ovoj smetnji za životnu sredinu.

Što se tiče grita, znam da se spore oko stavova da li je grit štetan ili nije štetan, to je jedan od razloga da vi odgovorite na ovo pitanje. Međutim, Brodogradilište samo po sebi je zagađivač i po drugim osnovama, ali je nešto što je naša istorija, naša tradicija i mi stojimo iza toga. Želimo samo da se to kvalitetno uradi, želimo da javnost bude obaviještena na pravi način, neka se ta aktivnost nastavi ali sada je momenat privatizacije gdje moramo da budemo sigurni 100% da će to biti kako treba, da će se uvesti nove tehnologije, da će ovaj grit biti odstranjen i da će to moći da funkcioniše na jedan normalan način.

Jedan od razloga zbog čega sam vam postavio pitanje je to što je Boka kotorska dragulj prirode, Herceg Novi grad cvijeća, prirode, sunca i svega, međutim, postoji trend zagađivanja. Crna Gora ekološka država, a mi već imamo trend zagađivanja i u kompletnoj toj priči su partijske strukture, vlast na državnom, možda i na lokalnom nivou, možda i mi snosimo tu neku odgovornost. Ja ću da vam kažem kako je to tako. Evo, imali smo Mojdež, ljudski faktor, MUP je utvrdio ljudski faktor cijelo selo otišlo u gomilu, problem, životna sredina i tako dalje. Tužilaštvo 10 godina ne pokreće, 10 godina im treba da utvrde ko je odgovoran za to. Još ništa nijesu uradili. Imamo drugu stvar, pokušaj stavljanja silosa. Imamo treću stvar, klizište Podi gdje je takodje ljudski faktor, niko ne odgovara. Imamo takođe deponiju na Mokrinama. Neki dan sam to rekao ovdje, Agencija za zaštitu životne sredine izdala je rješenje o radu u regionalnom parku prirode a ne postoji nijedan papir na koji se to može osloniti. Evo pogledajte, pošaljite inspekciju, neka slikaju tu šumu oko crkve, na šta sada liči. To su milioni kesa.

Želio sam da budem konstruktivan što se grita tiče. Mislim da ćemo čuti od vas neke nove stvari, da li taj grit može negdje da se upotrebi, da nam kažete nešto o privatizaciji tako da krenemo nekim novim putem. Do sada smo imali izvoz brodovima, pa to nije uspjelo, pa smo, čini mi se, imali mogućnost pravljenja nekih bunkera za ovo, ni to nije uspjelo, pa da vidimo šta ima novo sve u svijetlu ove privatizacije i budućnosti Bijele i Herceg Novog.

PREDŠEDAVALAČI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, kolega.

Izvolite, ministre, odgovor.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Siguran sam da i izbog građana ipak treba da znamo šta su čije nadležnosti i ozbiljne ingerencije koje stoje u rukama lokalne samouprave. O tom objektu o kojem pričate, to je u ingerencijama lokalne samouprave. Ako ima neki problem ... prirode, ona

ima mehanizme kako taj dio posla da realizuje do kraja. Spremni smo na osnovu inicijative lokalne samouprave dodatno da se uključimo, ali svako treba da podnese dio svog posla. To je ovo što smo pričali vezano za buku, to su stvari koje se pričaju i za deponije i za dio koji je vezan za otpad i ostalo. Siguran sam da dobro poznajete zakonska rješenja, ali zbog javnosti da kažem da Vlada može jako puno da uradi, ali za određeni dio posla se precizno znaju nadležnosti lokalne samouprave. Konkretno za pitanja koja ste postavili, odgovornost je na lokalnoj samoupravi. Pozivam vas da svojim autoritetom u lokalnim samoupravama iz kojih dolazite pomognete da se sprovedu zakoni koje ovdje zajedno donosimo i za koje Vlada vrši monitoring. To ne možemo samostalno, to mora da se radi uz pomoć i sinergiju svih partija oko nekih jasnih stvari, a mislim da je potpuni konsenzus koji je vezan za sva ekološka pitanja, samo što treba da neko radi i završi određeni dio posla. Ali, mislim da nije dobro, iz ovih klupa da nekom ne damo pravu informaciju gdje treba da se realizuje određeno pitanje.

Druga stvar je vezana za pitanje da li sam ja odgovorio ili sugerisao nekog pravnika. Ne. Ja sam vam rekao kako mi jasno tumačimo to zakonsko rješenje. Ali, da bih bio korektan u komunikaciji, kao što pokušavam, rekao sam da možda nije loše da dovedem nekog pravnika da istumači. Znači, to za nas nije nimalo rješenje koje nije jasno. Pravo nasljeđivanja je isto što i zatečeno pravo, to je kod nas jasno definisano, ne mislimo da tu postoje bilo kakve dileme. Još jedanput ponavljam, nijesam želio da budem tako eksplicitan, želio sam zbog dijaloga koji sam sugerisao da još uključimo eksperte, i zbog kvaliteta komunikacije koju želim da unesem takođe.

Što se tiče grita, to je jako važno pitanje. Ministarstvo i Vlada smatraju da je pitanje ekologije jedno od prioriternih pitanja i smatramo da je jako važno da se pozabavimo pitanjima za budućnost, ali i pitanjima naslijeđenih problema, naslijeđenim pitanjima iz prošlosti. Imamo pet kritičnih tačaka, kojima smo spremni da se bavimo uz pomoć međunarodnih institucija. To je pitanje Termoelektrane, pitanje otpada koje je vezano za Gradac, pitanje koje je vezano za Željezaru, pitanje koje se odnosi na KAP i pitanje koje je vezano za Brodogradilište Bijela. Nakon jedne dobre argumentacije i nakon dobre pripreme tog projekta, dobili smo podršku Svjetske banke da realizujemo ta pitanja. Možda dio tih pitanja nakon određenih novih rješenja koja su vezana za Kombinat aluminijuma ne bi trebalo da bude predmet ovih projekata, ali će se to naknadno vidjeti, zavisno kad se donesu određene odluke. Pitanje ekološkog projekta u Bokotorskom zalivu je pitanje je vezano za Brodogradilište Bijela. Jedan od važnijih elemenata daljeg razvoja Brodogradilišta je prije svega vezano za ekologiju. Poštujući tradiciju, poštujući potrebu da se na tom prostoru pored turizma razvija i drugi dio industrije, jako je važno da u tom projektu jedan od osnovnih elemenata jeste pitanje ekologije. To mora biti važno pitanje u privatizaciji, odnosno u daljem razvoju tog projekta i tako je precizno definisano.

Što se tiče pitanja grita, urađene su određene analize koje je radila Svjetska banka. Pokazalo se da dio grita je opasan, ali ne kao grit, nego kao materijal koji je pomiješan sa nizom drugih elemenata, o čemu sam vam precizno napisao u pisanom odgovoru. Mogu da ga pročitam, ali pretpostavljam da nije baš toliko interesantno za javnost. Znači, dio grita koji se proizvodi nije opasan i taj dio grita može da se deponuje na našoj deponiji u Crnoj Gori koja je registrovana da može da primi komunalni otpad, to se tako računa. Dio grita koji je tretiran u džambo vrećama je tretiran kao opasni otpad iz razloga koji sam rekao, zbog toga što je pomiješan. Na osnovu komunikacija sa Svjetskom bankom smatramo da treba da se obezbijedi izvoz toga, a uradiće se još dodatne analize, da se vidi da li su određena spiranja i ostale stvari koje su se desile eliminsale određeni nivo opasnosti koji su pokazale razne analize. Tim se ozbiljno bave stručna lica koja su zadužena za taj dio posla, angažovali smo bili posebne eksperte, dobili smo bili grant od Svjetske banke, Svjetska banka je kontrolisala taj kompletan

posao. Saglasan sam sa vama, znači važno pitanje koje se mora riješiti i mora se riješiti u postupku privatizacije. Ne treba dugo čekati ta rješenja, jako puno se priča o tom gritu, u roku ne dužem od godinu dana ili godinu dana i nekoliko mjeseci trebalo bi da se riješi to pitanje. Postoje sve analize, urađeni su svi preduslovi, postoje finansijska sredstva za realizaciju tog dijela posla, treba naći partnera da se taj dio posla zajednički realizuje poštujući sve konvencije koje sam vrlo detaljno opisao u pisanom odgovoru koji ću vam dostaviti. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, ministre.

Komentar odgovora, kolega Gojković. Izvolite.

OBRAD GOJKOVIĆ:

Prvo da krenemo sa onom deponijom. Znači potpuno je protivzakonito izdato od Agencije za zaštitu životne sredine 2012.godine, pred izbore, i to bez potpisa i bez pečata i onda ste ga poništili prošle godine u oktobru. Ne biste ga poništili da je zakonit. Agencija za zaštitu životne sredine uopšte nije tretirala lokalne planove prikupljanja otpada niti bilo koji drugi plan. Jednostavno je izdato, bjanko je izdato da može čovjek da to radi gdje god hoće, i to u regionalnom parku prije svega. Evo, ministar ste, pokrenite, bila je ekološka inspekcija, ovo je zabranjeno, neka se zatvori to.

Što se tiče grita, razumio sam Vaš odgovor na moje poslaničko pitanje, vjerovatno da se radi o ostacima boje koje grit odbija sa strana brodova i vjerovatno je veliki problem da li se može uopšte iščistiti. Mi smo inače kao Parlament ovdje donosili konvencije o zabrani upotrebe nekih boja, tako da razumijem problem. Stalni problem svih nas je neefikasnost. Mi smo to htjeli da izvozimo pa je to pakovano u neke vreće i to sada stoji tamo. Pitanje je da li te vreće mogu uopšte sada da izdrže da ih dizalica podigne i da ih negdje ukrca. Znači, tada je potrošen novac. Poslije toga smo imali i aktivnosti Ministarstva, čini mi se, za neka sredstva da se prave neki bunker po Crnoj Gori da se to skladišti, koliko se ja sjećam i sada imamo. Smatram da javnost nije dobro upoznata koliko je grit štetan, da li jeste ili nije. Ja nijesam ekspert, ne mogu o tome da sudim, ali laička javnost vrlo često ovo dovodi u vezu sa izgradnjom autoputa i mogućnosti da se možda ugradi u nekom malom procentu u asfalt. Nadam se da će Ministarstvo sagledati i tu mogućnost kada se prave putevi da se to negdje pomalo upravljala i da se ukloni iz Brodogradilišta Bijela.

Nije to jedini problem. Taj grit jeste tu, treba biti vrlo oprezan kada se bude pravio ugovor o privatizaciji, imate i ove boje koje se koriste, konvencije, tehnologiju itd. Uglavnom, naš interes u Herceg Novom je da Brodogradilište bude sačuvano, da ljudi imaju svoj posao, da se ta djelatnost sačuva, a na jedan moderan način, bilo to prekompozicijom za jahte ili za već koja plovila, uglavnom da to se radi na moderan način, da nema zagađenja, to može sve modernim tehnologijama da se uradi. Brodogradilište je nešto što je odgajilo pola Herceg Novog i sigurno veliki dio Crne Gore, a to je inače djelatnost koja je u ovom momentu nama potrebna i zbog državnih interesa i zbog toga što sad imamo i dva broda koje smo kupili, čini mi se, od Kineza itd. Da se sačuva to pomorstvo, jer moramo znati da nije sve sadržano u statistici. U statistici nemate koliko naši pomorci donose sa stranih brodova, to su jednostavno prihodi koji se kreću i do sto miliona eura godišnje, a nemate ih nigdje u zvaničnoj statistici.

Znači, treba sačuvati školu u Kotoru i Brodogradilište da bi ta djelatnost opstala, jer je to od ekonomskog interesa za ovu državu, ali ne na uštrb zaštite životne sredine i zdravlja ljudi. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Gojkoviću.

Ovim smo završili pitanja postavljena ministru održivog razvoja i turizma Branimiru Gvozdenoviću. Zahvaljujemo mu se na učešću na današnjoj sjednici.

Prelazimo na pitanja za ministra prosvjete i sporta, Slavoljuba Stijepovića.

Prvo pitanje postaviće koleginja Branka Bošnjak. Izvolite, kolegнице.

BRANKA BOŠNJAK:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Ja sam već i ranije u par navrata pitala, pa i u nekom neformalnom razgovoru, ali izgleda da sam prinuđena da i formalno pred licem javnosti zapitam ministra da li planira da razriješi glavnog prosvetnog inspektora Anđića zbog niza njegovih činjenja koja su iskompromitovala ovu vrlo važnu poziciju i narušila ugled i Ministarstvu i Prosvjetnoj inspekciji, a javnost imala prilike u medijima da čita šta je sve radio, čime se bavio i na koji način je pokrivaio tu poziciju glavni prosvetni inspektor Anđić i kako je ministar odnosno Ministarstvo reagovalo na sve to.

On je tipičan primjer i dokaz, možda je grub izraz, poraznog stanja u prosvjeti. Kada analiziramo posebno kadrovska rješenja možemo se složiti sa time i jedan od tipičnih primjera jeste i glavni prosvjetni inspektor. Javnost će se sjetiti njega, on je bio onaj koji je cetinjskim gimnazijalcima kada su štrajkovali, zanio se vjerovatno čovjek pa je mislio da se radi o kocentracionom logoru, predlagao da im se ukine struja i voda i jedini je on nakon te nazovimo afere ostao na funkciji dok su tada podnijeli ostavke i ministar Škuletić i pomoćnik Jokić. Anđić kao glavni inspektor poznat je po tome da je već dugo u konfliktu interesa i na žalost Ministarstvo mu je dalo saglasnost, on predaje kao vanredni profesor na Univerzitetu "Mediteran" a ujedno je i glavni prosvjetni inspektor, pa ko logično razmišlja zna da je to tipičan konflikt interesa. Neko ko je nadzor nad jednom institucijom ne može da bude angažovan na toj instituciji da radi i ne može biti nepristrasan.

Takodje, Anđić je neko ko je svoj imovinski karton vješto sakrivao pa nije prijavljivao stan koji ima u Beranama, a nakon toga i nakon svih njegovih činjenja, ministar prosvjete ga je nagradio nekim nagradama i plus je dobio stan.

Ono što je vrlo problematično jeste to što je glavni inspektor u svojoj izjavi, na ročištu 4.04. 2012. godine pred Osnovnim sudom u Podgorici u procesu koji je vođen protiv njega od strane jednog profesora, sudiji Ani Vuković na pitanje da li je krivično osuđivan i za koje krivično djelo, potvrdio da je pravosnažno osuđen i da mu je kazna iznosila 1.000 eura, da je prilikom inspeksijskog nadzora vršio pritisak i dao netačne podatke u zapisniku. Znači, jedna osoba koja je osuđena za to krivično djelo, da je falsifikovao podatke u zapisniku i vršio pritisak, već duže vrijeme je na čelu prosvjetne inspekcije. Da ne govorim o tom nepotizmu koji je uveo kao nešto što je potpuno regularno, izgleda i za vas i za njega, da je u Medicinskoj školi njegova supruga pomoćnik. Ministre, ujedno da vas pitam zašto u toj školi imate dva pomoćnika ministra iako smo donijeli ...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Kolegнице, isteklo je vrijeme, u komentaru možete nastaviti.

Izvolite, ministre.

SLAVOLJUB STIJEPOVIĆ:

Poštovani gospodine potpredsjedniče, dame i gospodo oslanici, gospođu Bošnjak,

Ja bih prvo, gospodine potpredsjedniče, htio da vam skrenem pažnju da ste propustili da opomente gospođu Bošnjak zbog teških riječi koje je iznijela na račun

gospodina Anđića. Rekla je da je prilikom inspekcijskog pregleda u Gimnaziji na Cetinju, prije nekoliko godina, rekao da se nalazi u kocentracionom logoru i da tamo treba ukinuti struju i vodu.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Da li je ovim povrijeđen Poslovník?

SLAVOLJUB STIJEPOVIĆ:

Ja mislim da je to poziv na nešto što je strano ovom domu i strano u komunikaciji među ljudima, a posebno je uvreda za tog gospodina, jer je to netačno. Vi znate ko je pravio kocentracione logore i što se dešavalo u kocentracionim logorima.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Mislim da je koleginica Bošnjak to mislila metaforično, dakle nije rekla u doslovnom smislu da je on to rekao, nego da je možda pomislio, ako sam dobro čuo.

SLAVOLJUB STIJEPOVIĆ:

Ja vam kažem da je i metafora i alegorija i svaka druga stilska figura uvreda i neprimjerena je ovome domu povodom ovog pitanja i povodom gospodina koji nije tu.

PREDŠEDAVAJUĆI SLAVOLJUB STIJEPOVIĆ:

Dobro, možda ima mogućnosti da to na drugi način rješava, ukoliko želi.

SLAVOLJUB STIJEPOVIĆ:

U svakom slučaju vaša obaveza je da zaštitite sve nas ovdje jedne od drugih ako mi ne umijemo da pazimo jedni druge, a posebno one koji nijesu ođe i ne mogu da odgovore na ovakve teške optužbe, kvalifikacije i neistine.

Dakle, kako je ovo tačno tako je tačno i mnogo toga što je gospođa Bošnjak navela kada je u pitanju glavni prosvjetni inspektor. Rekla je i sada i u pitanju da se ona o radu i ponašanju tog gospodina informisala u medijima, a znam u kojim medijima i znam koliko je istina što se piše u tim medijima. Doduše, vi ste se informisali i vama su dali informacije neki ljudi koji su zaposleni u Ministarstvu prosvjete, što nije sporno, ali su trebali da vas informišu precizno.

Dakle, gospodine potpredsjedniče i gospođu Bošnjak, gospodin Anđić je jedan pošten čovjek, ugledan građanin ovoga grada i dobar profesionalac. On je bio prosvjetni inspektor i prije nego što sam došao u Ministarstvo i radi svoj posao korektno i profesionalno. To što se njemu često podmeće i izmišljaju neke stvari u vezi sa njegovim radom i ponašanjem i imovinom, to je druga stvar.

Da počnemo od imovine. Niti sam ja njemu dao stan, niti mu ja mogu dati stan, niti je on dobio stan od Ministarstva prosvjete. Znači, Ministarstvo prosvjete trenutno dijeli dva stana, to ne radi ministar, to radi kao u svakom državnom organu komisija za stambena pitanja i postupak procedure je u toku. Gospodin Anđić je jedan od desetine zaposlenih koji se prijavio na konkurs, da li će dobiti stan on ili neko drugi to ne zna danas niko, jer je postupak tek na početku, nije utvrđena još ni rang lista a kamoli dodijeljen stan. To je ono što sam se informisao kod stambene komisije, jer stambena komisija radi taj posao i sa tim nemam nikakvog dodira. To je pod brojem jedan.

Pod brojem 2. Tačno je da je protiv gospodina Anđića pokrenut postupak radi utvrđivanja konflikta interesa. Da vam sada kažem veoma precizno. Ako se u pravosnažnom postupku utvrdi, odnosno ako procedura koja je sada u toku pokaže da je on u konfliktu interesa, on će morati da bira, ili da radi na univerzitetu ili da radi u Ministarstvu. Ako se opredijeli da ostane da radi u Ministarstvu, protiv njega će biti

pokrenut disciplinski postupak ako bude u konfliktu interesa i izreći čemu se odgovarajuća kazna u skladu sa zakonom. Prema tome, da budem precizan, ako se utvrdi da je u konfliktu interesa moraće da se opredijeli da li će da radi na privatnom univerzitetu ili će da radi u Ministarstvu prosvjete i taj će postupak biti veoma brzo okončan, to nemojte da brinete. To je druga stvar.

Treće, molio bih vas kada govorite o ljudima koji nijesu tu da vodite računa što pričate. Nije njegova supruga pomoćnik ministra, njegova supruga je pomoćnik direktora jedne podgoričke škole, i što je on tu zgriješio ili njegova supruga? Ako je nadležni direktor koji je dužan i ovlašćen po zakonu da postavlja svoje pomoćnike i svoje saradnike odlučio da je to ta gospođa, zašto bi ona bila žrtva toga ako je već prosvjetni radnik i ako je sposobna i ocijenjena od nadležnih da može da radi taj posao? Što je ona tu zgriješila ako su je ljudi postavili na mjesto koje pokriva, kao što znate, već drugi mandat i to veoma uspješno? Kada je u pitanju ta i druga kadrovska politika u Ministarstvu prosvjete, vi znate da tamo do sada nije pokrenut niti jedan sudski postupak povodom rješavanja prijava na konkurs i postavljenja i zaposlenja pojedinih prosvjetnih radnika. Jedini postupak koji je trebao da bude pokrenut, jednog profesora fizičkog vaspitanja smo riješili blagovremeno prije nego je došlo do sudske procedure.

Prema tome, o toj vašoj stalnoj priči da se na ovaj ili onaj način kadruje u Ministarstvu prosvjete, najbolje govori činjenica da, barem od kako sam ja tamo, a rekli su mi da je tako bilo i ranije, još nijedan postupak nije pokrenut kod suda zbog toga što je prekršena procedura prilikom zaposlenja ili imenovanja nekog prosvjetnog radnika.

Molim vas, govorio sam vam to dok sam sjedio ođe, čuvajte se od tih poluinformacija koje dobijate sa strane. Nemojte ih tako javno pred svima saopštavati, jer treba sutra da se gledate sa tim ljudima i kada vidite da ste pogrešno informisani, čovjek se ne osjeća prijatno. Ako je prekršio zakon, gospodin Anđić neće moći da radi u Ministarstvu prosvjete, odnosno na Univerzitetu. Ali, vjerujte da se radi, ja vam kažem, provjerio sam, informisao sam se i sarađujem sa njim, o jednom visokom profesionalcu i dobrom čovjeku. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, ministre.

Želite li komentar? Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK:

Prvo, na početku samo da kažem da ili niste čuli, ali prije ću vjerovati da ste namjerno zamijenili teze i rekli da sam kazala da je on rekao da se nalazi u koncentracionom logoru. Rekla sam da se, vjerovatno, zanio i pomislio, što je velika razlika. Nijesam čula za ovu metaforiju kao stilsku figure. Ne znam da nijesam negdje pogriješila, rekli ste i metaforiju, nego hajde, to je vaše.

Ne sumnjam da vama ovakvi kadrovi odgovaraju. Namjerno ste sada u izlaganju propustili da mi kažete šta je sa ovom pravosnažnom presudom od 1000 eura koju je morao da plati što je davao netačne podatke, a vi ga držite na toj poziciji.

S druge strane, Komisija za rješavanje konflikta interesa je rekla da je on u konfliktu interesa. Vi ste dali, vi ste to trebali da pitate. Potpuno je logično svakome, a posebno bi vama trebalo na čelu tog ministarstva da bude jasno da neko ne može da nadzire jednu instituciju i da radi u toj istoj instituciji, a vi ste mu dali dozvolu za to. Prema tome, očigledno da vama odgovaraju ovi kadrovi koji su krivično osuđivani, koje, vjerovatno, možete da ucjenjujete i da im kažete šta treba da rade i kako treba da rade. To nam je svima poznato.

Što se tiče nepotizma, sigurna sam da je ogroman nepotizam posebno u slučaju porodice Anđić. Njegova supruga je pomoćnik direktora u Medicinskoj školi. Njegova

snaha je profesorica u toj istoj školi. To ste samo stavili izmjene da odjednom moraju i babice da imaju ogroman fond časova matematike da bi udomili Anđiće, odnosno snahu i odjednom sada babice moraju da uče više godina matematiku, povećan je fond časova. Takođe, volite vi te kadrove kao što volite i Jokića koga štinite, ali ćemo, nadam se, imati na Odboru za prosvjetu opet vaše saslušanje u pogledu onoga što se dešavalo u Zavodu za udžbenike. I on je kadar gospodina Jokića i povezani su i rodbinskom linijom, beranskom linijom, zaposjeli su i od te Medicinske škole pokušavaju da naprave svoju privatnu. Zašto držite tamo dva pomoćnika? Po onom zakonu što smo usvojili i po broju treba samo jedan da bude na tom mjestu.

Prema tome, ministre, ja bih ovako na kraju ovog mog izlaganja, znam da svi koji slušaju, a posebno oni koji su upućeni znaju da sam u pravu, iako vi to pokušavate nekim vašim, da kažem, jezičkim manipulacijama da mene nešto savjetujete kako da se ponašam, nemojte se vi brinuti o meni, a ja imam jedan predlog za vas. Predlažem da podnesete ostavku i da fer uđete u ovu izbornu utakmicu u Podgorici, da ne zloupotrebjavate državne resurse. Time biste i pokazali da vjerujete u pobjedu. U suprotnom, vjerovatno ne vjerujete u pobjedu i želite da držite jednu sigurnu poziciju, a drugu u mogućnosti ako bude kako biste vi željeli, a neće. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Ne možete, nemate pravo. Može ukoliko dozvolimo i kolegini Bošnjak da Vama ponovo komentariše. Izvolite.

SLAVOLJUB STIJEPOVIĆ:

Gospođo Bošnjak, da vam iskreno kažem, podnijecu ostavku nakon pobjede DPS-a na izborima 25. maja jer neću da radim dva posla, radiću samo posao gradonačelnika. To je jedno.

Drugo, kada pričate o zloupotrebama, vi i vaš nosilac liste i kolege iz vašeg kluba, pričam o Podgorici, ste u mnogo većem konfliktu interesa i u mnogo većoj prilici da od bilo koga iz Vlade zloupotrebjavate svoju funkciju nego mi. Vi ste svaki dan u medijima, ođe u parlamentu, na odborima, vi ste u lokalnom parlamentu, odnosno u parlamentu odbora Glavnog grada. Vjerujte da je vaša funkcija đe ste izabrani vi lično od građana, od naroda, ja sam izabran od vas 40 ili 50, mnogo veća, a takođe ćete biti na odborničkoj listi kao i ja. Znači, vi ste u mnogo većem konfliktu interesa i u mnogo većoj prilici da koristite, eventualno, ne kažem da hoćete, ali eventualno da zloupotrebjavate svoju poslaničku ili odborničku funkciju, ali ja vas ne pozivam da podnesete ostavku, jer upotrebljavali ili ne vi ćete svakako izgubiti, to i sami znate. Nakon zakona koji ste ođe donijeli nedavno, đe ste dozvolili samo vazduh, vodu i hranu za vrijeme kampanje, vjerujte, neko i da hoće, a ja sigurno neću da zloupotrijebim ništa, ne može. Prema tome, nemojte da brinete, ostavke će biti nakon pobjede koja je, kao što znate, izvjesna.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Naravno, dva minuta i za Vas.

BRANKA BOŠNJAK:

Ovo samo pokazuje da vi ne vjerujete u pobjedu i da želite da držite obije pozicije, jer vi da ste sigurni da ćete 25. maja izvojevati pobjedu u Podgorici, vi biste podnijeli ostavku i krenuli sa iste tačke sa koje krećemo i mi. Ne vidim šta mi to zloupotrebjavamo. Naravno da ćemo preko ovog mikrofona i preko medija da kažemo ono što mislimo, a vi ćete vrlo vješto zloupotrebjavati poziciju Ministarstva, što ste činili

i do sada, a imali smo prilike da vidimo u aferi "Snimak" kako je to sve razrađeno do tančina, zloupotrebljavati svoju poziciju ministra i vjerovatno dijeliti udžbenike, otvarati vrtiće, gradilišta itd, umjesto da ste to prepustili svojim pomoćnicima za ovaj period do izbora novog ministra. Vjerujem da će vas neko razriješiti te funkcije nakon ovoga, da nećete imati priliku da obavljate ni jednu niti drugu funkciju nakon 25. maja, a bićemo tu, pa ćemo vidjeti.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Apel da se čuvamo, jer do 25. maja imamo još dosta posla u ovom parlamentu, tako da čuvamo ovaj parlament od lokalnih izbornih kampanja.

Sljedeće pitanje postaviće kolega Andrija Popović. Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore, poštovani ministre, Poslaničko pitanje Liberalne partije glasi: "Koliko je političkim dogovorom crnogorski jezik Ustavom Crne Gore definisan kao službeni jezik u Crnoj Gori degradiran i relativizovan?"

Obrazloženje. Citiram član 13 Ustava Crne Gore - Službeni jezik u Crnoj Gori je crnogorski jezik, ćirilčno i latinično pismo su ravnopravni. U službenoj upotrebi su i srpski, bosanski, albanski i hrvatski jezik. Jasno je da se Ustav Crne Gore ne poštuje u čitavom članu 13, jer je osim kršenja Ustava u dijelu koji se odnosi na crnogorski jezik i ravnopravnost ćirilčnog i latiničnog pisma upitna. Prije par godina je napravljen politički dogovor o jeziku kojim se grubo krši Ustav Crne Gore. Crnogorski jezik Ustavom proklamovan kao službeni degradiran je i relativizovan političkim dogovorom nekolicine stranačkih lidera koji su ga u trulom kompromisu vlasti i opozicije obezličili kosim i inim crtama, pretvorivši ga u konglomerat čiji je ishod veliko ništa. Đeca u školama ne znaju kako da zovu maternji jezik. Profesori su zbunjeni. Političari se stide da izgovore naziv crnogorski. Intelektualci se rugaju sa autorima tog nemuštog miksa. Studenti Odsjeka za crnogorski jezik u Nikšiću instruirani su od većine svojih profesora da se radi samo o ijekavskoj verziji srpskog jezika. Jasno je da se radi o četvoroimenom jeziku manje-više istom sa raznim varijacijama, koji se u Srbiji naziva srpskim, Hrvatskoj hrvatskim, Bosni i Hercegovini bosanskim, a u Crnoj Gori crnogorskim jezikom, s tim što u nama susjednim prijateljskim državama Srbiji, Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini nema kosih i inih crta poslije naziva jezika nazvanog po imenu njihove države. Jedno od najvažnijih identitetskih pitanja u Crnoj Gori - jezik, svedeno je na političku trgovinu dominantnog dijela vlasti i dominantnog dijela opozicije.

Sve ovo, ali i stalno negiranje ostalih identitetskih pitanja državnih simbola, zastave, grba, himne, kao i uporno nerješavanje statusa Crnogorske pravoslavne crkve kao institucije iz čije duhovnosti je proistekla svijest o nezavisnosti i suverenitetu Crne Gore, navodi na zaključak da je obnova nezavisnosti iz 2006. godine bila proizvod želje da se dobije nezavisnost u vladanju, ali ne i potreba da se obnovi crnogorska državnost, crnogorske institucije, identitet i sve ono što je koheziono u svakoj državi. Malo je urađeno u obrazovanju, kulturi, na medijskoj sceni. Građanima Crne Gore je ponuđen palanački obrazac identiteta, lako zarađenog novca, automobila, provoda po svaku cijenu. Odgojene su generacije na lažnim vrijednostima, na kulturi koja je stigla iz tuđih medija i kojoj je najveći intelektualni i estetski domet jeftina zabava bivših zvijezda Ibarske magistrale. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Popoviću.

Prije nego što odgovori kolega Stijepović samo da nešto pojasnimo. Dakle, razumijem obrazloženje vašeg pitanja i ukupan kontekst koji ste htjeli izložiti, ali nekoliko tema ste pokrenuli koje nemaju veze sa prethodnim, sa vašim inicijalnim pitanjem. Mislim da to nije bio možda najbolji model za ovo poslaničko pitanje, jer mislim da ministar Stijepović nije baš nadležan da odgovori na sve ovo što ste vi tražili, to je za nekoliko resornih ministarstava bilo materijala. Ali, ministar Stijepović će odgovoriti na ono što se njega tiče. Izvolite, ministre.

SLAVOLJUB STIJEPOVIĆ:

Bilo je dosta pitanja, ali ćemo se gospodin Popović i ja razumjeti oko većine i naći rješenje. Mada je i maločas bilo prepuno pitanja van osnovnog, pa smo i to pregurali.

Gospodine Popoviću, samo mogu da vam kažem da dok sam ja na čelu Ministarstva prosvjete, odnosno i nakon 25. dok je ova vlast u Crnoj Gori, Ustav Crne Gore će se poštovati u svakom njegovom članu, a posebno kada su u pitanju identitetska pitanja, odnosno pitanja upotrebe jezika. Budite sigurni, nemojte da brinete za ustavni status crnogorskog jezika, a ja ću vam reći iako ne brinete, ja brinem i za ustavni status ostalih jezika koji su u službenoj upotrebi - srpskog, bosanskog i hrvatskog. Mi smo dužni da poštujemo Ustav i da ustavni status i crnogorskog kao službenog i srpskog, bosanskog i hrvatskog kao jezika u službenoj upotrebi do kraja sačuvamo i obezbijedimo njihovu primjenu ne samo u obrazovnom sistemu Crne Gore nego ukupno. Naravno i albanskog, u onim sredinama u kojima većina građana tog područja govori albanskim jezikom - Gusinje, Tuzi, Ulcinj, jedan dio iznad Rožaja. Prema tome, mi to do kraja i u svemu primjenjujemo dosljedno poštujući Ustav.

Takođe, ne slažem se sa vašim kvalifikacijama kakav je to sporazum. To je sporazum koji su potpisali tadašnji premijer gospodin Igor Lukšić i prvaci četiri opozicione ili tri opozicione stranke, koji je regulisao naziv nastavnog predmeta, a ne status crnogorskog, srpskog, bosanskog i hrvatskog jezika. Nemojte da brinete da se jednim sporazumom o nazivu nastavnog predmeta može derogirati ono što je ustavna odredba, odnosno ustavni status ovih jezika. Tačno je da oni svi potiču od tog štokavskog jezičnog porijekla i da su oni tako i nazvani u ostalim državama po nazivu država - srpski, bosanski i hrvatski. Mi smo u Crnoj Gori i Ustavom, i ovim sporazumom, i nastavnim predmetom pokušali da implementiramo sve specifičnosti crnogorskog društva, odnosno činjenicu da smo mi multinacionalno, multikulturalno i multijezičko društvo. Mislim da je to bogatstvo sa kojim treba da se ponosimo, ali koje treba da čuvamo. Mi smo sačuvali to jezičko bogatstvo sadržajem nastavnog predmeta.

Gospodine Popoviću, u našem programu, u nastavnom predmetu ne preovladavaju pisci ni Crnogorci, ni Srbi, ni Albanci, ni Hrvati, ni Bosanci, nego smo u nastavnom predmetu kada je u pitanju književnost ovog područja našli mjesto za one pisce kojima je književno tržište dalo mjesto da budu tu, a ne nacionalnost ili neka druga pripadnost, jezička i ostala. Nijesmo gledali, to naravno nijesam radio ja nego stručnjaci iz te oblasti, ko kojim jezikom govori, koje je nacije, nego kako se njegovo književno djelo tretira na književnom tržištu Crne Gore, regiona i šire. To je to bogatstvo koje smo gajili, njegovali i koje smo ugradili u nastavni predmet. Još nešto. Mi smo našu decu obavezali da osim osnovnih karakteristika svoga jezika nauče i osnovne karakteristike svih drugih jezika koji se govore u Crnoj Gori. To je to bogatstvo, da se ne zatvaramo u jedne okvire, nego da se širimo jedni prema drugima i da puštamo između sebe tu dobru hemiju i dobre odnose međuvjerskog, međunacionalnog i u ovom slučaju međujezičkog sklada. Mislim da je to pokazao i ovaj nastavni predmet i način kako se on predaje danas u našim školama, osnovnim i srednjim. Činjenica je da, uprkos tome što ste vi rekli, slažem se oko ovoga u visokom obrazovanju, ali u osnovnoj i srednjoj školi mi

nemamo danas, ne danas nego od kada je ovaj nastavni predmet uveden, prigovora ni od roditelja, ni od učenika, ni od nastavnika da je nešto nejasno i da se ne snalaze.

Ono sa čime se slažem sa vama, to je da mi moramo da poštujemo sve ono što je regulisao naš Ustav, slagali se mi sa tim ili ne, jesmo li glasali za taj Ustav ili nijesmo, a to su identitetska pitanja Crne Gore, zastava, grb, himna, jezik, sa svim našim specifičnostima i službeni i u službenoj upotrebi. Mislim da će to dovesti ovu Crnu Goru na jedan veći nivo međusobnog povjerenja, poštovanja, a samim tim i demokratskog razvoja Crne Gore, čemu svi težimo. Vjerujte da će Ministarstvo na čijem sam čelu i Vlada čiji sam član i dalje posvećeno raditi na tome. Nadam se da ćemo imati podršku vas koji ste ođe članovi parlamenta. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, ministre.

Želite li komentar, kolega Popoviću? Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Zahvaljujem.

Gospodine ministre, priča je lijepa, ali nije realna i nije tako u stvarnosti. Nema opravdanja za to što ne čuvamo svoje dostojanstvo, svoje samopoštovanje. Nema opravdanja za to što se taj četvoroimeni jezik koji je manje-više isti, sa svim tim raznim varijacijama u Srbiji zove srpskim jezikom, nema kosih i inih crta da li ima dodatka crnogorski, hrvatski, bosanski; da li u Hrvatskoj ima poslije naziva hrvatski jezik dodatka crnogorski, srpski, bosanski; da li u Bosni i Hercegovini ima poslije naziva jezika bosanski kosih crta i inih crta, crnogorski, srpski i hrvatski. Moramo sačuvati svoje samopoštovanje i dostojanstvo. Ono što je rekao naš istaknuti književnik Branko Banjević - Svaki narod bez jezika nema sebi lika. Jezik je neodvojivi dio svakog čovjeka jer sam po sebi čini odraz nacionalnog i kulturnog identiteta jednog naroda. Crna Gora je vjekovima stalno u nekoj defanzivi, stalno je u nekom podređenom položaju. Ma mora se to promijeniti. Došlo je vrijeme da se taj defanzivni položaj crnogorskog čovjeka, žene, mislim u geografskom smislu, jednom ipak promijeni. Znete i sami kakvi smo bili, pa ja prvi, neko od nas je išao na studije, studirao sam u Beogradu, koliko smo bili na neki način maleni, taj naš palanački duh nikako da se slomi. Stalno smo u podređenom položaju. Vi ste na čelu institucije koja dominantno može da utiče da se taj naš palanački duh, to naše negiranje samopoštovanja na neki način izmijeni. Ja i Liberalna partija zahtijevamo od vas da poštujete Ustav i da crnogorski jezik zauzme ono proklamovano pravo koje stoji u Ustavu. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, kolega Popoviću.

Imamo još jedno pitanje koje će postaviti koleginica Jonica. Izvolite.

SNEŽANA JONICA:

Hvala, potpredsjedniče.

Dame i gospodo poslanici, građani, gospodine Stijepoviću,

Moje poslaničko pitanje glasi: Koliki je broj visokoškolaca koji su završili Program stručnog osposobljavanja saglasno Zakonu o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem i koliko je njih nakon završetka programa zasnovalo radni odnos u subjektu u kojem je završilo program ili nekom drugom subjektu? Podatke o broju je potrebno dostaviti tabelarno po subjektima u kojem je visokoškolac završio program za svaku opštinu, Prijestonicu i Glavni grad.

Ovo pitanje je od trenutka kada je postavljeno lutalo između tri resora, od gospodina Žugića, preko gospodina Lazovića i stiglo do Vas i potpuno razumijem da odgovor na ovo pitanje nije u potpunosti u nadležnosti Vašeg resora, naročito ono što je ključ ovog pitanja, a to je koliko ih je nakon stručnog osposobljavanja zasnovalo radni odnos u subjektu u kojem su završili stručno osposobljavanje. Ovo je prilika da pričamo o tome šta smo zakonom čiji predlagač je formalno bilo Vaše ministarstvo dobili, a što još uvijek nijesmo i zašto treba da tražimo rješenje.

U prilici sam dosta često da razgovaram sa mladim ljudima koji su 15. oktobra prošle godine završili stručno osposobljavanje. Takođe i sa onima koji su 15. januara ove godine započeli stručno osposobljavanje i postoje dvije stvari sa kojim su saglasni i jedni i drugi. Prvo, zahvalni su Socijalističkoj narodnoj partiji jer je zahvaljujući upornim i kontinuiranim zalaganjima iz Kluba poslanika SNP-a došlo do donošenja ovog zakona i stvaranja budžetskih uslova za njegovu primjenu. Na taj način je djelimično riješen problem sa kojim su se suočavali mladi ljudi. Međutim, saglasni su i iskazuju strah zbog kojih i otvaram ovu priču da ovaj problem, naravno, nije u potpunosti riješen. Oni dijele strah i nesigurnost da je to bilo samo privremeno rješenje, koje ih iz kategorije ljudi bez radnog iskustva prebacuje samo u kategoriju onih koji imaju radno iskustvo a traže posao i teško da će imati priliku da nađu taj posao.

Iz tih razloga je prilika da razgovaramo o tome šta sve treba uraditi dalje da ovaj Program stručnog osposobljavanja ne bi bio bukvalno prebacivanje ovih ljudi iz jedne u drugu kategoriju, nego stvaranje zaista uslova da ti mladi ljudi nađu svoja zaposlenje da sve one probleme sa kojima su se suočavali oni koji su odrađivali Program stručnog osposobljavanja prepoznamo i da korigujemo u zakonu za koji bi, pretpostavljam, do početka novog programa trebalo uraditi neke izmjene i dopune, ali da svi zajedno razmislimo kako dalje. Kako da obezbijedimo da mnogo više, vjerujem da ću čuti brojke od vas i da su one minorne, od onog broja koji su do sada našli posao u subjektima u kojima su odradili pripravnički, obezbijede posao poslije toga, kako bi jedino ova priča o stručnom osposobljavanju visokoškolaca imala zaista punog smisla. To bi značilo da smo našli sistemsko rješenje da mladim ljudima pružimo šansu, da ulože svoje znanje i da steknu znanje koje će nakon toga uložiti u napredak ove države. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala.

Ministre, izvolite.

SLAVOLJUB STIJEPOVIĆ:

Gospođo Jonica, bez obzira na ovo što Vi kažete da je ovo pitanje lutalo, dobićete odgovor potpuni i adekvatan.

Dakle, pitanje zaposlenja i nezaposlenosti, ođe govorimo o visokoškolcima, nije pitanje koje je karakteristično samo za Crnu Goru. To je pitanje staro koliko i tržište rada i sa njim se bore sve danas zemlje Evrope, Amerika i ostale.

Danas u Evropskoj uniji imate 26 miliona nezaposlenih ljudi. Od toga je 23,8 ispod 25 godina, oko 6 miliona nezaposlenih mladih ljudi u Evropskoj uniji na 500 miliona otprilike koliko ima stanovnika Evropska unija, i istovremeno imate 2 miliona nepopunjenih radnih mjesta. To je ta tzv. strukturna neusklađenost koja nije karakteristična, kao što iz ovih podataka vidimo za Crnu Goru nego i za razvijenu Evropsku uniju. Zašto? Zato što tehnologija napreduje svakodnevno, otvaraju se nova radna mjesta, obrazovni sistem ne može brzo da reaguje na te promjene na tržištu rada i sada tu imamo jednu neusklađenost i očigledno da će to trajati i ubuduće.

Nijesmo ni mi tu neki izuzetak. Pokušavamo da se borimo na načine koji su danas poznati u uporednim sistemima i koristimo ta komparativna iskustva. Ne znam za

ove vaše inicijative. Znam da je Vlada već dugo spremala ovaj zakon i nijesam upoznat, moguće, ali nisam upoznat da ste vi imali neku inicijativu prema Vladi na sličan način, ali napravili smo taj program. Donijeli ođe zakon i prošle godine zaposlili 4.211 visokoškolaca. Svi su oni završili pripravnički staž u trajanju od devet mjeseci i stekli sada pravo da na tržištu rada traže zaposlenje.

U privatnom sektoru je angažovano bilo oko 1.600. 30%, 500 i nešto je našlo stalno zaposlenje nakon obavljenog pripravničkog staža i položenog stručnog ispita. Za ostalo, 2.500 korisnika tog programa koji su radili van privatnog sektora još nemamo precizne podatke. Dugujem vam, pa ću vam dostaviti, jer su ljudi u međuvremenu morali da polože stručni ispit, da se jave na evidenciji Zavoda za zapošljavanje, da se onovo jave putem konkursa. Sada kao što znate nema zaposlenja, sve to otežava i to treba da čuju ti mladi ljudi. Znači, nemamo sada, ne znam koliko dugo, ali već znam da dvije, tri neđelje i ko zna koliko će još biti mjeseci nema zaposlenja. Voljom vašom, a ne našom iz Vlade i jednog dijela vlasti. To treba da se zna. Inače bi bio sigurno nastavljen bio bio tempo zaposlenja svih pa i ti da nijeste ođe donijeli zakon da ne smije da se zapošljavanja u vrijeme izborne kampanje i još nekih poslije izborne kampanje. No, to je vaša volja i ja to ne mogu i neću da osporim, ali svakako Ustavni sud će naći svoje pravo da riješi i taj probelm i na sreću, između ostalog, i ovih mladih ljudi da će taj zakon biti proglašen neustavnim i moći će da se zapošljavaju.

Slažem se takođe sa vama da nešto treba modifikovati u budućem programu. Mi već radimo na tome i pokušaćemo da do kraja juna pripremimo taj novi koncept programa za iduću godinu, sa ciljem da pokušamo da nađemo odgovarajuće mehanizme, da ne kažem stimulanse kod poslodavaca, kako države tako i ostalih, da što veći broj tih visokoškolaca nakon završenog pripravničkog staža nađe stalno zaposlenje. Mi smo mislili da smo, kao vlast, u prvoj fazi odgovorili na te izazove tako što smo omogućili svima da završe pripravnički i pod istim uslovima sa ostalima se takmiče na tržištu rada za svoje zaposlenje, a tada ćemo ići korak dalje. Naravno, kada je u pitanju visokoškološtvo, tu imamo još mjera, jer vi znate da mi svake godine dobijemo oko 2000, nešto preko 2000 visokoškolskih diploma iz okruženja i moraćemo da vidimo kakav je kvalitet tih diploma i koliko je tu znanja. Imamo u tom rangiranju tih fakulteta s kojih dolazi jedan broj tih diploma dosta problematične akreditacije, licence i sve ono što prati program obuke i obrazovanja tih ljudi, tako da je to svakako dodatno opterećenje za naše tržište rada i za ovaj program. Ali mi ćemo odgovoriti i tom izazovu do sredine godine.

U svakom slučaju, mi smo kao Vlada uradili ono što smo u početku smatrali potrebnim i dovoljnim da se stvore uslovi da se ovi ljudi nadju na tržište rada. Sada idemo korak dalje i pokušavamo da raznim mjerama, stimulansima i benefitima za poslodavce nastavimo dalje, da obezbijedimo za što veći broj njih da nađu stalni posao nakon završetka pripravničkog staža. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, komentar Vašeg odgovora kolegunica Jonica. Izvolite.

SNEŽANA JONICA:

Gospodine Stijepoviću, interesatno je da nemate, rekli ste da dugujete podatke o tome koliko je mladih ljudi, razumijem, zasnovalo radni odnos u subjektima gdje su odradili stručno osposobljavanje, ali je interesatno da znate da bi se neki sigurno zaposlili sada u kampanji, ali eto ne mogu zbog ovog zakona. Ono što je, takođe, interesatno je da ne znate da je SNP tri ili četiri godine bio inicijator toga da se zaustavi trend smanjivanja budžetskog iznosa za pripravnike, da se obezbijedi zakonsko rješenje na koji način ćemo svim mladim ljudima riješiti to pitanje, kroz niz poslaničkih pitanja,

kroz niz inicijativa i kroz konkretne amandmane na budžet za povećanje sredstava za pripravnike, kako se to tada definisalo. Tri ili četiri godine za redom. Ali, dobro. Lijepo je da i u Skupštini saznate da postoje stvari koje su kretale sa ove strane i da su djelimično uvažene kroz ova zakonska rješenja, ali ne dovoljno dobro da zaista postignemo cilj. Ono što ću pokušati da uradim da izadjem iz ove priče o lokalnim kampanjama i da kažem nešto drugo, što nije uobičajeno, 'ajde pošto ćemo sada svi u ovim lokalnim kampanjama da pričamo kako brinemo o mladim ljudima, da tu brigu pokažemo tako što ćemo umjesto što pričamo da je svugdje u Evropi problem zapošljavanja, pa mora biti u Crnoj Gori, da sjednemo i da razmislimo. Ako u kampanji govorimo da su nam mladi ljudi na prvom mjestu, da napravimo iskorak pa da u Crnoj Gori mladi ljudi stvarno budu na prvom mjestu i da napravimo održiv sistem u kojem će ti mladi ljudi u ono vrijeme kada imaju najviše energije, najviše volje za sticanjem znanja i radom, zaista moći doprinijeti napretku ove države. Samo ću ukazati na niz nekih stvari koje jesu problemi u ovom rješenju zakonskom u nadi da ćemo u izmjenama Zakona zaista ili koncepta te priče obezbijediti ono što je cilj priče koju sam započela, a to je da ti ljudi ne budu samo prebačeni iz kategorije ljudi bez iskustva u kategoriju ljudi sa radnim iskustvom, koji čekaju posao i koji ga neće dobiti.

Dakle, ukazujem vam da postoji analiza ili monitoring Unije slobodnih sindikata, njihovog stručnog tima kada je u pitanju ovaj Program stručnog osposobljavanja koji je prilično detaljno urađen i koji može biti od koristi.

Ukazujem, takodje, na to da je cilj programa stvarno sticanje vještine i kompetencija mladih ljudi kako bi povećali svoju zaposlenost i bili konkurentni na tržištu rada. Pitam se da li je to moguće ako poslodavac koji ima pet zaposlenih, ima sedam, osam mladih ljudi na stručnom osposobljavanju - da li onda oni rade taj posao za koji treba da se stručno osposobljavaju, ili rade ko zna koje poslove. Jesmo li pratili da li je to bila neka forma kroz koju su poslodavci dobijali nešto drugo, a mladi ljudi nijesu dobili ono što su očekivali ili ono što je trebalo da im omogućimo?

Pitanje je šta se dešava u slučaju kada poslodavac nakon što počne program stručnog osposobljavanja zatvori firmu? Šta se dešava sa mladim ljudima, imali smo te slučajeve, koji su tamo započeli? Da li im se tih mjesec, dva, ili tri, uračunava? Da li oni postaju podrazumijevajući polaznici sljedećeg programa stručnog osposobljavanja? Da li imamo mehanizam da ih prebacimo negdje drugo? Očigledno nemamo. To su rješenja koja nijesmo predvidjeli, tek se u praksi suočavamo sa tim problemom.

Ono što je, takodje, problem, bila je priča o nadležnosti Inspekcije rada, jer se ovaj program stručnog osposobljavanja ne smatra radnim odnosom, pa se iz tih razloga dešavalo da u nekim problemima Inspekcija rada odgovara da nije njihova nadležnost jer nije radni odnos. To moramo definisati mnogo preciznije u izmjenama ovog zakona.

Obaveza donošenja programa stručnog osposobljavanja takodje nije naglašena i vrlo često ni mladi ljudi ne znaju kada počnu taj program šta oni u stvari u tom programu treba da prodju i zato vrlo često obavljaju taj posao i ne znajući da im nije pružen novac zbog čega je država obezbijedila ovaj program.

Takodje, problem su tipski ugovori koje su dobili poslodavci od Zavoda za zapošljavanje iz razloga što nijedan poslodavac nije uložio napor, a ti mladi ljudi, vjerovatno, nijesu bili ni dovoljno upoznati sa tim da se mnogo preciznije od onoga što su tipski ugovori i samo osnova ugovora koji treba da budu riješe međusobna prava i obaveze. Ostalo je nedovršenih stvari, čim se desi problem, te nedovršene stvari tim ugovorom nijesu bile riješene. Ključno pitanje je uskladjivanje obrazovnog sistema Crne Gore sa potrebama tržišta rada. I problem je ekonomska politika države, jer ako nemamo otvaranje novih radnih mjesta gdje ćemo sa visokoškoloanim ljudima nakon toga? Samo ćemo ih vratiti na Biro i negdje u nekakvu beznadežnu situaciju da

razmišljaju da li negdje drugo da odu i da traže sebi stvaranje budućnosti ili je na nama da obezbijedimo da ostanu ovdje i da svoje znanje ulože u Crnu Goru.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, koleginice.

Upravo sa ovom razmjenom pitanja i odgovora dvoje nosilaca izbornih lista završili smo četvrtu posebnu sjednicu prvog redovnog zasijedanja posvećenu premijerskom satu i poslaničkim pitanjima.

Zahvaljujemo ministru Stijepoviću na učešću.

Napravićemo jednu kratku pauzu, a onda nastaviti sa drugom sjednicom i sa Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti mora od zagađivanja sa plovni objekata, a zatim Predlogom zakona o potvrđivanju izmjena i dopuna Sporazuma između Vlade Crne Gore i Narodne Republike Kine o unapredjenju saradnje u izgradnji infrastrukture.